51. évfolyam. 249 szám. Nagykanizsa 1946. november 1. péntek Ára 40 fillér.

ZALA

Tildy Zoltánné a köztársasági elnök hitvese november 2-án szombaton 19 óra 50 perckor a hétfőn megnyíló Országos háziipari vásár és bemutatóval kapcsolatosan a munkanélküliség leküzdése érdekében a magyar rádióban felhívást intéz a magyar társadalomhoz.

Feltámadunk!

A piacon a sok-sok virág, az utcákon virággal és kerti szerszámokkal a temető felé sietö emberek mutatják, hogy Halottak napja közeledik. A rohanó, egymást tépő világban egy nap, amikor a rohanás meglassul, a veszekedés elhalkul és az eleven a holtra gondol. A sirokon felgyulnak az emlékezés gyertyalángjai; emlékezünk halottainkra, akiknek száma az utolsó hét évben nagyon megszaporodott. Mint minden ünnepen vagy évfordulón, ugy ezen is visszagondol az ember az elmult évek ünnepére vagy évfordulójára. Nekem 1944. Halottak napja jut eszembe. 1942. és 1943. Halottak napján nem tudtam felkeresni anyám sirját, ahová pedig sajnos, négyéves korom óta kellett kijárnom. 1944. Halottak napja Budapesten ért, természetesen az illegalitásban. A levegőből angolszász bombák hullottak, minden utcasarkon száz és száz halál leselkedett, de az emberek százezrei vándoroltak ki a budapesti temetőkbe. Sokan voltak, akiket a háboru borzalma már kiüzött otthonukból, saját halottaikhoz nem mehettek és idegen siroknál saját halottaikra gondolva rótták le az emlékezés kegyeletét. Édesanyám sirjánál is egy idegen nénike imádkozott. Beszédbe elegyedtünk és elmondotta, hogy egyedül maradt a világon. Fia elesett a Donnál, veje a Bácskában átment a partizánokhoz, a lányát e miatt internálták, őt pedig Szabadka kiürítésekor minden tiltakozása ellenére „kimentették az oroszok elől." Besötétedett, amikor kifelé indultunk a temetőből. A jól ismert mindszenti gyertyák nem égtek, mert elsötétítés volt. A temető kapujához érve, Csepel sziget felől ágyutüz látszott. A nénike a kapun lévő felirásra mutatott: Feltámadunk! Igen, feltámadnak azok, akiket a sirok magukba zárnak, de mi, akik a nyilas téboly keliös közepén, a fasiszta fenevad marcangolása közben élünk, mi élők, magyarok, emberek, vajjon feltámadunk-e valaha, — gondoltam a felirást olvasva. Akkor még nem tudtam, hogy éppen abban az óraban, amikor a temetőt elhagytam, érkezett Budapest alá a felszabaditó orosz hadsereg előőrse.

De 1944. Halottak napján még hosszu út volt hátra a feltámadásig. Ártatlanul megölt emberek mérhetetlen száma szegélyezte ezt az utat. És most, amikor ujra Halottak napja van, amikor a virággal diszitett sirokon ujra égbetnek a gyertyák, tegyünk gondolatban egy szál virágot és gyujtsunk meg egy szál gyertyát azokon a képzeletbeli sirokon, amelyekben az orosz pusztákon idegen célokért elesettek, a haláltáborokban elégetettek milliói feküsznek. Emlékezzünk a halottakra kegyelettel, de gondoljunk sajnálkozva azokra az élőkre, akik hiába várják vissza szeretteiket, de akiknek még azt sem adta meg a kegyetlen sors, hogy sirjuk mellett imát mondhassanak. A megbocsájtók, a mindent olyan könnyen elfeledők ne a gyilkosokat sajnálják, akik az igazságszolgáltatástól méltó büntetésüket nyerték el, hanem a tömegsirokra, a krematóriumokra gondoljanak és arra a végtelen nagy temetőre, amelybe ezek a gyilkosok az egész országot, az egész emberiséget bele akarták fektetni.

Husvét a feltámadás ünnepe, de a feltámadás ünnepe a béke is. Béke nem a gyilkosokkal, de béke mindenkivel, aki békét akar, aki nem akarja a jeltelen sirok ujabb tömegét, a szirénát, a pincét, az éhséget, a betegséget, — a halált. Nincs család, amelynek halottja ne lenne. A virággal diszitett, gyertyalángos sirok felett fogjunk végre kezet, legyünk fogadalmat, hogy öldöklő fegyverekkel, egymás üldözésével nem akarjuk növelni a halottak számát.

Dr. Ruttkai György

Amerika teljes együttmüködést jelentett be Molotov leszerelési javaslatával

Az Egyesült Nemzetek közgyülésén tegnap Austin amerikai delegátus kifejtette országa álláspontját a lefegyverzéssel és a vétójoggal kapcsolatban. Északamerika az általános lefegyverkezés mellett van.

Az a vélemény, hogy Molotov javaslatát vegyék ügyrendre és tárgyalják le. Amerika teljes mértékü együttmüködést ígér a lefegyverzés terén.

Eredményes biztositékokat kell megszervezni, hogy a tagállamokat megvédjék a lefegyverkezés megszegése ellen. Nem csökkenthetjük a fegyverkezést egyszerüen a lefegyverzés megbeszélésével. Austin szenátor nem adott közvetlen választ Molotov tegnapi kijelentéseire, ellenben azt mondotta, hogy a szovjet külügyminiszter beszédéből bizalmatlanság és félreértés tükröződött. Amerika és más tagállamok a háboru folyamán sok segitséget nyujtottak a Szovjetuniónak, amelyre szüksége volt.

A békében minden erőfeszitésünkkel támogatjuk az Egyesült Nemzetek Szervezetét, vállvetve harcolunk a békéért és szabadságért vádaskodás nélkül.

A Szovjetunió ezen javaslatát, hogy hozzuk nyilvánosságra a határokon kivül álló csapatok létszámát elfogadja, azonban kivánja, hogy hozzák nyilvánosságra a volt ellenséges országokban levő csapatok létszámát is. A vétójogra térve, Austin kijelentette, hogy Amerika ellenzi a vétójogra vonatkozó elkezdett tárgyalását e pillanatban. A biztonsági tanácsban azonban, ahol szükség van a tagok egyhangu felfogására, helyes volna a szavazási rendszer megjavitása és a vétójog korlátozása.

A perzsa delegátus sürgette, hogy a nagyhatalmak tartózkodjanak mindenfajta beavatkozástól a kis nemzetek ügyeibe. Az én országom gyakran volt ilyen beavatkozás áldozata és még most sem mentes a a beavatkozás veszélyétől.

Simics jugoszláv kiküldött erélyesen szembeszált a nagyhatalmak vétójogának megváltoztatásával.

Azzal vádolta Amerikát, hogy Görögországban levő csapatai elősegitik antidemokratikus elemek működését.

Beszélt a görög kormánynak Albánia és Jugoszlávia elleni tünkedéséről, melynek az célja, hogy elterelje a figyelmet Görögország belső problémáiról.

Beszédére a görög delegátus válaszolt. A vétójoggal visszaéltek, de még nem jött el az idő, mondotta, annak módositására. A Görögország ellen felhozott vádak nem szünnek, az ellenséges vádak ártatlanul érik. Néha honfitársai azon gondolkodnak, vajjon Görögország nem a tengely oldalán harcolt-e a háboruban?

Vétójog és a spanyol kérdés az Egyesült Nemzetek közgyülésének napirendjén

Newyork, október 31

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyülésén Bolivia kiküldöttje azt a nézetét nyilvánitotta, hogy a vétójog csak akkor szüntetnelő meg, ha megfelelő intézménnyel pótolják. — A Fülöp-szigetek képviselője is a vétójog felülvizsgálatát javasolta. — A hollandiai delegátus azt remélte, hogy a békeszerződések hamarosan létrejönnek és megfelelő módon rendezik a világ függő kérdéseit. A vétójogot fennkivánja tartani. — A kanadai kiküldött szerint kizárólag fegyveres erő biztosithatja a biztonsági tanács döntéseinek tekintélyét. Tiltakozott a felesleges bizottságok létesitése ellen. — Kuba kiküldöttje követelte a spanyol nép szabadságának visszaszerzését.

Truman elnök a hazájukat vesztett zsidókért

Newyork, október 31

Truman elnök Eben Saud egyiptomi miniszterelnök levelére adott válaszában ismét hangsulyozta, hogy az Egyesült Államok pártolja 100.000 hontalan zsidó bevándorlását Palesztinába. Közölte, hogy előterjesztette az amerikai kongresszusnál, hogy minél több hontalan zsidónak tegyék lehetővé az Egyesült Államokba való bevándorlását.

Halálraitélték Ujvidék hóhérait

Belgrád, október 31

A Vajdaság legfőbb bírósága tegnap mondott itéletet az ujvidéki bíróság által felelősségre vont magyar háborus bünösök felett. A legfőbb törvényszék valamennyi háborus bünöst halálra itélte. Szombathelyi Ferencet, Gál Lajost, Bajsai Ernőt, Nagy Miklóst, Bajor Ferencet, Perepatics Pált golyóáltali halálra, Feketehalmy-Czeydnert, Grassy Józsefet és Zöldi Mártont pedig kötéláltali halálra itélte.

„V"-fegyverekkel kisérleteznek Amerikában

Az amerikai rádió szerint az Egyesült Államok hadügyi kormánya eddig 12 darab „V..2" német csodafegyvert szállitott át a tengeren, hogy az ujmexikói sivatagban, ugyanott, ahol az atombombákkal kisérleteztek, kipróbálják azokat és a kiértékelt adatokat a tudományos kutatás szolgálatában hasznositsa. A kisérleteket John Hawkins amerikai fizikus vezeti, aki jelentős szerepet vitt az atombombák előállitásában is.

Budapestről jelentik:

Tildy Zoltán takarékbetétet helyezett el

Tildy Zoltán köztársasági elnök kedden délután a budapesti Házai Első Takarékpénztárban szimbolikus takarékbetétet helyezett el, hogy mint az ország első polgára, határozott bizonyságot tegyen a forintba vetett hitéről.

Felemelik az alacsony munkabéreket

A Szakszervezeti Tanács, értesülésünk szerint, revizió alá vette a kollektiv szerződéseket és jóváhagyta azt a kérelmet, hogy a segédmunkások és az alacsony órabérü szakmunkások bérét kismértékben felemelhessék. Hir szerint egyes szakmákban a segédmunkások az eddigi 48 filléres legalacsonyabb órabér helyett 56 fillért, a legalacsonyabb szakmunkáskategória pedig 66 fillér helyett 79 fillért kaphat.

A Szakszervezeti Tanács az uj bérmegállapitást már közölte a munkáltatói érdekképviselettel és a felemelt bérek a munkaadókkal való tárgyalások után előreláthatólag néhány napon belül életbelépnek.

Megszünik a kistarcsai internálótábor

Az internáltak felülvizsgálása során a kistarcsai internálótábor létszáma annyira megcsappant, hogy dr. Münnich Ferenc rendőraltábornagy, budapesti főkapitány keddi napiparancsában elrendelte a kistarcsai internálótábor átmenetileg való megszüntetését és az ott internáltaknak a központi internálótáborba való kisérését.

Nagykanizsa város kegyeleti ünnepélye a temetőben

November 1-én délután fél 4 órakor a temetőben kegyeletes megemlékezés történik a megholtakról. A ravatalozó előtti téren emlékbeszédet mond P. Kecskés Attila ferencrendi káplán, majd a szertartásos imák keretében P. Vados Pál gvárdián-plébános megáldja a temetőben nyugvók sirjait. Ezután a ferencrendiek sirboltjánál imádkoznak Nagykanizsa város elhunyt lelkipásztoraiért.

Ezt követőleg a hősök temetőjében ünnepélyes keretek között rójja le városunk közönsége a kegyelet adóját azok iránt, akik életüket áldozták az eszme szolgálatában. Az egyházi szertartás után beszédet mond Varga József polgármester és Fodor Imre HONSZ elnök, majd a polgármestor elhelyezi az emlékműre a város koszoruját. Ezután a honvédség, a rendőrség és a HONSZ küldöttsége koszoruzza meg a hősök emlékművét. Az ünnepségen közreműködik a Szent Ferenc Kórus és a piarista gimnázium énekkara. Vezényel Enge János tanár, karnagy.

Októberi emlékünnep a Szociáldemokrata Pártban

Az őszirózsás októberi forradalom 28. évfordulóját ünnepelte a Szociáldemokrata Párt nagykanizsai szervezete a legutóbbi pártnapon. A nagy számban megjelent ünneplő közönség megtöltötte az ünnepély helyét. Az ünnepség a MAORT »Jó szerencsét« kórusának számával kezdődött, amely után Pozsonyi Attila szervező bejelentette, hogy megalakult a honvédek szociáldemokrata szervezetének helyi csoportja.

Az ünnepi beszédet Brónyai Lajos mondta, aki beszédében főleg helyi vonatkozásu visszaemlékezést tartott az októberi forradalom nagykanizsai szereplőire. Közvetlen modoru előadása általános tetszést aratott és sok eddig ismeretlen momentumra mutatott rá.

Balázs Ilonka és Décsy Aladár szavalt, F. Garay Margit, Szentendrey Valéria és Horváth Gyula zeneszámokat adtak elő a közönség lelkes tapsainak jutalmazásával.

Szabó Berény párttitkár beszámolót tartott budapesti utjáról, amelyben a Szociáldemokrata Párt központjának üzenetét továbbitotta. A pártközpont határozottan kijelölte a párt jövőbeli magatartását, hangsulyozva, hogy a párt marxista, forradalmi alapon áll és erős kézzel, ha kell, ökölle! is kiáll a sokat szenvedett és nélkülöző dolgozók jogainak kivivása érdekében.

Rendőri hirek

Őrizetbevétel fegyverrejtegetésért

A rendőrség nagykanizsai államvédelmi osztálya őrizetbe vette Fiskovics István szepetneki lakost engedély nélküli fegyvertartásért és fegyverrejtegetésért. A nyomozás befejezése után ügyét áttoszik az államügyészséghez.

Bírósági eljárás két zsircsempész ellen

A nagykanizsai rendőrség gazdasági csoportja feljelentés alapján meginditotta az eljárást Szollár György pesterzsébeti lakos ellen. Szollár Györgynél nagyobb mennyiségü hust, szalonnát és zsirt találtak, amit szállitási engedély nélkül akart Budapestre csempészni. A nyomozás befejeződött, ügyét a nagykanizsai városi rendőri büntetőbirósághoz tették át.

Lisztcsempészést leplezett le a rendőrség

A rendőrség gazdasági csoportja meginditotta az eljárást Andris István nagykanizsai lakos ellen, mert 1 mázsa 30 kiló lisztet szállitási engedély nélkül szállitott. A nyomozás befejezése után ügyét az államügyészséghez teszik át.

A Zala eredeti tudósitása:

Nincs textilhiány!

Uj áruelosztás és árellenőrzés a textilkereskedelemben

Három hónappal ezelőtt szerencsésen kiláboltunk abból az inflációból, amelyben a feketekereskedelem és a spekuláció a legtöbb dolgozó embert teljesen levetkőztette. Mindenki meg volt győződve, hogy most már nem lesz semmi fennakadás és rövidesen pótolhatja azt a ruhanemüt, amit a spekuláció lehuzott róla. Ez igy is indult. A Gazdasági Főtanács a mai viszonyoknak legmegfelelőbb árakat állapitotta meg a kereskedelem minden terén. A textilkereskedelemben azonban néhány hét óta, általános meglepetésre, állandó áremelkedés van. A hivatalosan megállapitott áraknál már jóval magasabb áron adják el a kereskedők áruikat.

Erről a körülményről a Zala már több közleményben számolt be, mindig a legerélyesebb megtorlást követelve a spekulánsok ellen.

Munkatársunknak most alkalma volt beszélgetést folytatni a Gazdasági Főtanács által felállitott Textil Főbizottság egyik tagjával, aki elmondotta, hogy a bizottság milyen intézkedésekkel akarja megszüntetni a textiluzsorát.

— Általában az a téves hiedelem uralkodik, hogy a textilnemüekben nagyobb hiány van

Ezt meg kell cáfolnunk, mert textilgyáraink ezidőszerint havi 5 millió méter pamutárut termelnek, de ezt a mennyiséget már a jövő hónaptól kezdve havi 1 millió méterrel felemeljük.

Ez az ütem lehetővé teszi, hogy februárban már 10 millió méter pamutárut termeljenek a gyárak, ami a békebeli termelést közeliti meg. Ilymódon tehát áruban nincs hiány. Most megalakitott bizottságunk pedig arról gondoskodik, hogy ez az áru tisztességes uton, a spekulánsok kikapcsolásával jusson el a vidéki fogyasztókhoz.

Hogy ez a szándék megvalósulhasson, a külföldön olyan jól bevált karavánrendszerrel juttatjuk el a textilárut vidékre.

Ez nem jelenti a kereskedelem kizárását, mert az árukészleteket vidéken a helyi kereskedők kapják meg, akik hatósági ellenőrzéssel, maximális áron adják el áruikat.

Az uj áruelosztással egyidejüleg uj árellenőrzést is vezetünk be. Kötelezzük a kereskedőket, hogy üzleteikben szembetünő helyen mintakártyákat függesszenek ki, amelyen a vásárolható áru és az augusztus elsején megállapitott forintár lesz feltüntetve. A vidéki kereskedőket az esetleges árváltozásokról rádió utján értesitjük, amely egyelőre naponta kétszer mondja be a hivatalos fogyasztói textilárakat.

Az árukaravánokat még e hét folyamán utnak inditjuk és mindig arra a helyre irányitjuk, ahol legnagyobb a hiány. Árufedezet van bőségesen és az árukaravánok utján hetenként többszázezer méter textilárut dobunk a piacra.

— Ismét hangsulyozom, áru van és az mindenkinek a rendelkezésére áll. Akinek textiliára van szüksége, hatósági áron befizetheti kereskedőjénél a kivánt mennyiség ellenértékét és ezáltal biztositja magának, hogy rövid idő alatt megkapja azt a textilárut, amire szüksége van.

— A textilellátásban a békeévek utolsó hónapjaiban is voltak fennakadások, mert akkor volt a legnagyobb kereslet. Nem csoda tehát, ha a háboru után is mutatkoznak nehézségek. A spekuláció ezt a pillanatnyi hiányt akarja kihasználni és áruelrejtéssel, árdrágitással és árukapcsolással igyekszik a saját zsebét megtömni. Ennek köszönhető az is, hogy az élelmiszerárak is emelkedőben vannak.

Biztosra vesszük azonban, hogy amint megfelelő mennyiségü textiláru kerül vidékre és azt olcsó áron is megkaphatja a termelő, akkor ezek az átmenetileg emelkedő árak is visszaesnek,

— fejezte be nyilatkozatát a Textil Főbizottság tagja.

Ezekkel az intézkedésekkel minden bizonnyal letörik a dolgozók szempontjából már tarthatatlan textiluzsorát. — Mig egyik oldalról a gazdasági rendőrség folytat kiméletlen harcot a spekuláció ellen, másik oldalról nagy áruböséggel igyekeznek leküzdeni az áruuzsorát. Hogy ebből a harcból ki kerül ki győztesen, az nem kétséges. Reméljük, hogy ezekkel az erélyes intézkedésekkel elejét veszik a további spekulációnak és ez a sokat vitatott kérdés lekerül a napirendről.

Árdrágitási esetek a bíróság előtt

Nemcsak az eladót, de a vevőt is megbüntetik

Augusztus elseje óta a Zala több közleményben tudósitotta a város közönségét, hogy a gazdasági rendőrség nyomozói piaci árdrágitókat ért tetten és ellenük az eljárást meginditotta. A Zala beszámolt arról is, hogy a nagykanizsai Forintvédő Bizottság az államügyészségnél közbenjárt olyan értelemben, hogy ezek az árdrágitók minél előbb a bíróság elé kerüljenek. Ez az intervenció sikerrel járt és az első árdrágitók tegnap délelőtt kerültek bíróság elé.

Az ügyeket dr. Gáspár Zoltán egyesbiró tárgyalta. A vádat dr. Garády István államügyész képviselte. Az itéletek nem voltak szigoruak, mert mint dr. Gáspár Zoltán biró az indokolásokban kijelentette, ezek az itéletek még enyhék, mert az első csoportban vannak. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a többi itéletek, amelyek ezután kerülnek a törvény elé, nem lesznek jóval szigorubbak.

Az első ügynek három vádlottja volt: Nagy Dezső, az eladó, Babka József, a vevő és özv. Németh Jánosné. Nagy Dezső augusztus 15-én kórtét hozott a nagykanizsai piacra és azt a hivatalosan megállapitott 30 fillér helyett 50 fillérért árusitotta. Babka József vett is tőle egy kilót, de a rendőrség tetten érte. Özv. Németh Jánosné akkor arra biztatta Nagyot, hogy a kórtéjét öntse ki és tiporja össze. Mindhármuk bünösségét megállapitották és Nagy Dezsőt 50 forint pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra, Babka Józsefet 30 forint pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 6 napi elzárásra, özv. Németh Jánosnét pedig 20 forint pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 4 napi elzárásra itélte.

Vidovics Ferencné augusztus hó 15-én 1 kiló 40 deka kelkáposztát adott el 84 fillér helyett 1 forint 20 fillérért. 50 forint pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra itélték.

Csondor Istvánné szeptember elején 1 kiló kórtét adott el Czifra Györgynének 30 fillér helyett 40 fillérért. Csondor Istvánnét 50 forint pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 10 napi elzárásra, Czifra Györgynét 30 forint pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 6 napi elzárásra itélte dr. Gáspár Zoltán egyesbiró.

Ez a három ügy volt az árdrágitók első csoportja. A legközelebbi csoport tárgyalási napja november 6-ára lett kitüzve.

—

A rádió pénteki müsora

Budapesti I. 6.45 Hirek. 705 Reggeli zene. Közben 7.20 Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 8 Zenekari müvek. 10 Hirek. 10.10 Római katolikus istentisztelet a Bazilikából. 11.15 Rádió kamarazene. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 A Budapesti Kamarakórus énekel. 12.50 Chesterton versek. 13.10 Lenhardt Ilona énekel. 14 Hirek. 14.10 Müvészlemezek. 15.20 Resghighi: Róma fenyői. 16 Hirek. 16.10 Faluhiradó. 16.35 Holtak szigete. 17.10 Ezerhold. Bakó József drámája. 18.40 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.55 Chopin: Zongoraverseny. F-moll. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 A Rádiózenekar müsora. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.20 Mozart: C-moll adagio és fuga. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Böhm Vilmos üzenete a külföldi magyarokhoz. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Zenekari müvek.

Budapest II. 20 Orosz ajándéklemezek. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 21.15 USA ajándéklemezek.

A rádió szombati müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8-kor Tudnivalók a sertésvágásokról. 8.15 Hanglemezek. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Előadás Stein Aurélról. 12.45 Folyóiratszemle. 13.05 A rádióhirszolgálat csendes forradalma. 13.15 Roósz Emil szalonzenekara játszik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 15.30 Dalok. 16 Hirek. 17 Zenés interju Oláh Gusztávval. 17.30 A Munkás Kulturszövetség müsora. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.10 Rácz Aladár cimbalmozik. 19 Liszt: Requiem. 19.50 Tildy Zoltánné felhivása a magyar társadalomhoz. 20 Hirek. 20.20 Kamarazene. 21.15 Hangos heti hiradó. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Beszélgetés az olasz ügyvivővel. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Elgar: Enigma változatok.

Budapest II. 20 Mozart: Requiem. 21 Hirek. 21.15 Zenekari müvek.

Fasiszta botrány Rómában

A római Szent János-templom homlokzatán hétfőn reggel feltünt egy fekete zászló. Kiváncsi tömeg gyülekezett össze, de a rendőrök rögtön levették a zászlót. Eddig még nem sikerült letartóztatni azokat, akik igy akarták megünnepelni a Marcia su Roma évfordulóját, 1922 október 28-át.

Megyei hirek

A rendőrség átszervezésének lebonyolítási munkálatait miniszteri biztos intézi a megyében

A rendőrség átszervezésével kapcsolatosan több napja Zalaegerszegen tartózkodik Várszegi István rendőralezredes, miniszteri biztos, aki az átszervezéssel járó munkálatok lebonyolítását irányitja. A miniszteri biztos ezzel kapcsolatosan szemlét tart a megye egész területén. Az átszervezés munkája október 31-ével befejezést nyer az egész országban.

Kinevezések a megyénél

A főispán dr. Kovács Endre keszthelyi, dr. Dér Ferenc tapolcai, dr. Golencsér Ferenc és dr. Jámbor Sándor zalaegerszegi ügyvédeket vármegyei tb. tiszti főügyészekké nevezte ki.

Kegyeletes megemlékezést tartanak a hadirokkantak a temetőben

A halottak napjának előestéjén november hó 1-én d. u. fel 4 órakor a hősi temetőnél a Nagykanizsa és HONSZ csoport kegyeleti emlékünnepséget rendez. Az ünnepségen beszél: Varga József polgármester, valamint a HONSZ elnöke: Fodor Béla Imre, szaval: Gramvölgyi Iván társelnök. Közreműködnek még: a Zenészek Szabad Szakszervezetének vonósegyüttese, valamint: Enge János énektanár énekkara.

Az ünnepség után a hatóságok és a HONSZ a hősi temető emlékművére koszorut helyeznek el.

A HONSZ vezetősége a kegyeleti ünnepségre ezuton hivja meg a város közönségét.

HONSZ elnökség.

Budapesti feketézőket fogott el a nagykanizsai rendőrség

A kiskomáromi rendőrség őrizetbe vette és Nagykanizsára szállitotta Katona Zoltánt és Balogh József budapesti lakosokat, akik sorozatos feketevásárlásokat hajtottak végre Kiskomáromban és környékén. A rendőrség nagymennyiségü bort, lisztet, baromfit és pálinkát foglalt le a két feketézőnél, amit azok törvénytelen uton akartak Budapestre szállitani. Ügyükben a nyomozás befejeződött és az iratokat áttették az államügyészséghez.

Nem kell uj inflációtól tartani

Antos István pénzügyi államtitkár Miskolcon beszédet mondott, melyben kijelentette, hogy inflációtól nem kell tartanunk, törekvéseink egyre fokozottabban a többtermelésre irányulnak. Azonkivül óriási élelmiszer-tartalékaink vannak, melyek a hatóságoknak megkönnyitik a lakosságról való gondoskodást. Cukorellátásunk már érezhetően javul és az utóbbi hetekben is nagymennyiségü cukor érkezett külföldről. Többmillió forint bőranyagot is vásároltunk. Tárgyalások folynak Braziliával kötendő árukölcsönről, melynek keretében kevés kávét kapnánk és rizst korlátlan mennyiségben. Tárgyalás folyik angol részről, hogy gyapjut adjanak feldolgozásra a Szovjetunióhoz hasonló bérmunkában.

Munkás — paraszt — értelmiség egységet akarsz? Segitsd tanulni a paraszt és munkás gyermekét: — adakozz a népi kollégiumra!

Vád- és védőbeszéd

Sulyos vádak hangzottak el a 28-i képviselőtestületi gyülésen a tüzoltótestületről. Nem akarunk elébe vágni a vizsgálatnak, de mivel a képviselőtestület előtt nem hallgattak meg minket, itt válaszolunk a vádakra, nem dr. Haba főorvos urnak, hanem a város 30.000 emberének, akiknek életéért és vagyonáért mindenkor mi felelünk.

Amikor a költségvetés tüzrendészeti részét olvasták fel, néhány mondattal jellemezték a tüzoltóság helyzetét. Eszerint a háboru folyamán a tüzoltószerek legnagyobb részét elhurcolták, a többit sulyosan megrongálták. Ennek ellenére sikerült a tüzoltóságot annyira ujjáépiteni, hogy ma már a város tüzvédelmét tökéletesen elláthatják. Ez volt a hivatalos rész. Kiegészitjük ezt azzal, hogy az üres tüzoltólaktanyából az ország egyik legjobban felszerelt tüzőrségét épitettük meg másfél év alatt. A közelmultban nálunk járt egy székesfővárosi tüzoltóezredes, az ő véleménye volt ez. A nagykanizsai tüzoltóságnak van két tüzoltógépkocsija, amely a városnak 86 forintjába került mindössze, van öt drb. motorfecskendője, az összes különleges tüzoltószerek (szénsavhó, habolto és gázoltó), tökéletes létrakészletek, egy mentőgépkocsi, két másik mentő-jármü és még sok más tüzoltószer, ami ma százezrekbe kerülne. Mindezeket két motorfecskendő és a nagy létra kivételével másfél év alatt a csekély létszámu tüzoltólegénység jóformán ingyen épitette a városnak. Összehasonlitásképpen megjegyezzük azt, hogy pl. Zalaegerszegnek egy motorfecskendője van mindössze, a mentőszolgálatnak podig nyoma sincs.

Kérdezzük most Nagykanizsa lakóitól, megér-e a városnak 89.000 forintot ez a tüzoltóság, melynek tagjai 20 fok hidegben is köpeny nélkül, vizes, fagyott ruhában órák hosszat dolgoznak a tüznél. Gondoltak-e arra azok, akik vádoltak, hogy holnap talán egy gépkocsi elüti őket és a sokat vádolt tüzoltók fogják az elpanamázott mentőgépkocsin bevinni és talán az életüket megmenteni. Emlékeznek-e a május 1-i felvonuláskor a tüzoltóságra, most még több szorünk van. Mert a legénységünk dolgozik, ujjáépit, nem hangos szájjal, hanem csöndben, szerényen. Mi nem megyünk haza délután két órakor a munkából. Mi fél életünket távol töltjük a családunktól. Kérdezzük Nagykanizsa minden emberétől, volt-e már távol a családjától karácsonyeste, vagy Szilveszterkor, vagy Husvétkor? Gondoljunk ebbe bele, hogy esnék az illető vádlóknak, vagy akárkinek, hogy párszáz métorre a négy gyermeke csillogó karácsonyfa alatt örül és ő nem láthatja ezt, mert 30.000 ember életének és vagyonának megvédésére bármelyik percben szólhat a riasztócsengő. Győződjenek meg munkánkról, szolgálatunkról bent a laktanyában. Ne csak a budapesti tüzoltóezredes jöjjön be és nézzen meg minket, hanem a város vezetői és minden egyes ember. Nem bujtunk el soha senki elől. Jöjjenek és lássák az igazságot.

Eddig arról irtunk, hogy mit szereztünk és épitettünk. Most rátérünk arra, hogy mit adtunk el és mit vágtunk zsebre. Hallottuk a képviselőtestületi gyülésen dr. Haba főorvos urtól, hogy szerzett magának 200 liter benzint és mi azt eladtuk. Azt a 200 liter benzint mi vettük át és hoztuk be a tüzoltóság anyagraktárába, amire sok tanunk van. A benzint a MAORT »tüzoltóságnak üzemi célra« adta és az átvételkor a tüzoltóság vezetőjének kellett aláirni. Kérdezzük, kié ez a 200 liter benzin? A városé, vagy a Haba főorvos uré. Ennek ellenére még ma is bent van raktárunkban lezárva és ráirva »Dr. Haba főorvos uré«, amiről néhány héttel ezelőtt (tanuk előtt) ő is meggyőződhetett.

Szó volt gyüjtőivekről, amelyekkel senki nem számolt el és senki sem ellenőrizte. Igenis gyüjtöttünk pénzt (és nem élelmet) az elmult évben a mentőgépkocsira. A gyüjtőiveket az akkori parancsnok irta alá. Ma is megtekinthetik a pénztári okmányok között. A mult év december 22-én az egyik számvevőségi tisztviselő pénztárvizsgálatot tartott, mindent rendben talált, amit szintén bárki megtekinthet.

Eddig védekeztünk. Most már vádoljunk mi is. Amikor a kórház javára előadást tartottak, dr. Haba főorvos ur, annak ellenére, hogy már csak négy gumija volt a mentőgépkocsinak, felettes hatóságunknál kieszközölte, hogy kórházi alkalmazottak a tisztelotjegyeket mentőgépkocsival hordják szét.

Folyó év elején dr. Haba főorvos ur esküvőre volt hivatalos Kiskanizsára, a mentőgépkocsit megrendelte. A vacsora egész ideje alatt (teljes két óra hosszat) a mentőgépkocsit ott tartotta.

Mindenki emlékezik a Zala mult év augusztus havi egyik számára, melyben hatalmas betükkel az volt irva, hogy dr. Haba Antal a mentőknek adományozta az orosz parancsnokságtól kapott gépkocsit. Ez valóban igy is volt, amit a Nemzeti Bizottság is megköszönt neki. A tehergépkocsit meg is kaptuk, azonban olyan állapotban, hogy üzembe helyezni nem lehetett. Decemberben azonban a főorvos ur a gépkocsi hat gumiját elvitette magához megőrzés végett, a gépkocsit pedig néhány héttel ezelőtt a saját nevére legalizáltatta. Nem támasztunk igényt a gépkocsira. Epitettünk helyette mást. De gumit a város belátható időn belül nem tud venni. Kértük a Nemzeti Bizottságot és a Szakmaközi Bizottságot, azonban még máig sem történt semmi.

Ennyi a mi vád- és védőbeszédünk. Ezzel mi be is fejeztük. Nem akarunk végtelenségig menő polémiát folytatni, csak azt akarjuk, hogy Nagykanizsa közönsége lásson és itéljen.

Vidéky József

*

Anélkül, hogy a Zala ebben a kérdésben állást foglalna, leközöltük a cikkot. Elvi álláspontunk, hogy a demokráciában mindenkinek, akit támadás ér, elemi joga a védekezés. Ebben a jogában soha senkit nem korlátoztunk. Értesülésünk szerint a közgyülésen felhozott vádak kivizsgálása folyamatban van és csak annak befejezése után kerülhet a sor arra, hogy a város közönségét a tüzoltóknál lejátszódott eseményekről tájékoztassuk.

Másfélévi börtönre itélték Babati Lajost

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres Sándor-tanácsa csütörtökön délelőtt tárgyalta a keszthelyi Balogh-házaspár bünügyét. A vád szerint Balogh Sándor 1942-ben feljelentette Friedfeld Istvánt baloldali magatartása miatt. A keszthelyi zsidók deportálása után beköltöztek Kálmán Jenő lakásába, ahol nagyértékü ékszereket találtak elrejtve és azokat eltulajdonitották.

A tárgyaláson Friedfeld István szemébe mondta a vádlottnak, hogy a csendőrségen látta azt a feljelentést, amelyet Balogh Sándor sajátkezüleg irt alá. Ő akkor egy öltözet ruhával és 500 pengővel rábirta a csendőrőrsön szolgálatot teljesitő tiszthelyettest, hogy a feljelentést megsemmisitse. Ennek köszönhette, hogy további eljárás nem volt ellene folyamatban. Szemébe mondta azt is a vádlottnak, hogy annakidején még a frontra is irt egy barátjának levelet, melyben értesitette, hogy terhelő tanura lenne szüksége Friedfeld ellen. Barátja ezt a levelet visszaküldte és igy került Friedfeld kezébe, aki azt felolvasta ismerősei előtt. Erre a körülményre vonatkozólag a népügyész bizonyitáskiegészitési inditványt tett, amelyet a népbiróság el is fogadott. A tárgyaláson dr. Ruttkai György népügyész vádat emelt Kovács Józsefné ellen bünpártolás cimén, mert a lakásán tartott házkutatás során letagadta, hogy a Balogh-házaspár az eltulajdonitott ékszerekből megőrzésre átadtak volna neki valamit és csak a nyomozó hatóságok erélyes fellépésére adta elő az ékszereket. A tárgyalást elnapolták.

Ezután került sorra Babati Lajos, volt MAORT tisztviselő régóta huzódó tárgyalása. A népbiróság a tárgyalást már kétizben is kitüzte, de mindkét alkalommal el kellett napolni, mert a vádlottat nem vezették elő.

A tegnap megtartott tárgyaláson nem nyert beigazolást az a tény, hogy Babatinak része lett volna a MAORT lovászi telepén tervezett szabotázs-akció felgöngyölitésében. A tanuvallomásokból kiderült, hogy a készülő szabotázsról az időközben meghalt Lieb Gyula tett feljelentést a rendőrségen. Ennek a feljelentésnek a következményeként hurcolták el Ordas Pál mérnököt Sopronkőhidára, ahol a kinzások következtében meg is halt. Ellenben Babati beismerte, hogy 1944 decemberében belépett a nyilaskeresztes pártba, ahol rövid idő alatt vezető tisztséget vállalt. Beismerte, hogy nyilasjelvényt hordott és néha karszalagot is viselt. A népbiróság ezért népellenes büntettben mondta ki bünösnek és másfélévi börtönre és 5 évi politikai jogvesztésre itélte. A büntetésből Babati 7 és fél hónapot töltött ki.

Nem mulasztjuk el megállapitani a Babati-tárgyalással kapcsolatban, hogy a letenyei rendőrség, amely ebben az ügyben is lefolytatta a nyomozást, nem először állitotta a nagykanizsai népügyészséget megoldhatatlan nehézség elé. Az ott kihallgatott tanuk a biróság előtt sorra másitják meg vallomásukat és egyöntetüen vallják, hogy őket jóformán ki sem hallgatták, csak a jegyzőkönyvet iratták alá velük. Ez történt Albrecht Józseffel is, akinek szavahihetőségéhez kétség nem férhet. Őt a nyilasuralom ugyanis szabotázs gyanuja miatt hadbiróság elé állitotta és Mathausenbe vitette, tehát nem feltételezhető, hogy mentővallomást akart volna tenni.

Ingyenes átképző tanfolyamok a B listás közalkalmazottaknak

Kormányrendelet felhatalmazást adott az ujjáépitési és közmunkaügyi minisztériumnak, hogy a tényleges szolgálatból elbocsátott közszolgálati és magánalkalmazottak részére ingyenes átképző tanfolyamok szervezéséről gondoskodjék. Elrendelte tovább az ipari és közmunkaügyi miniszter, hogy az ország minden vármegyéjében közmunkaügyi hivatalokat kell szervezni.

November elsejétől gyorsvonatpár közlekedik Nagykanizsa és Budapest között

A Zala többizben kifogásolta, hogy amig más kereskedelmi centrumok már gyorsvonatösszeköttetést kaptak Budapesttel, addig Nagykanizsáról csak 10 órás utazással lehet a fővárost megközeliteni. Ez az állapot tarthatatlan volt, mert kereskodőink, ha egy napra Budapestre akartak utazni árubevásárlás céljából, ugy ez az utazással együtt három napot vett igénybe. Természetesen a kereskedők költségét a közönséggel fizettették meg, igy állt elő az a helyzet, hogy Nagykanizsán minden áru lényegesen drágábba került, mint a fővárosban.

A Zala követelése meghallgatásra talált illetékes tényezőknél és mint ma hivatalosan közlik velünk,

a MAV igazgatósága elhatározta, hogy november elsejétől, péntektől kezdve két gyorsmotoros vonatot helyez Nagykanizsa és Budapest között forgalomba.

A gyorsmotorvonat Nagykanizsáról 16 órakor indul és Budapest Keleti pályaudvarra 21 órakor érkezik meg.

Ugyancsak gyorsmotorvonat közlekedik Budapest Keleti pályaudvarról Pusztaszabolcs, Ujdombóvár, Kaposvár, Gyékényes utvonalon Nagykanizsára. A gyorsmotorvonat Budapest Keleti pályaudvarról indul 6 óra 20 perckor és Nagykanizsára érkezik 12 óra 25 perckor. A gyorsvonatok 2. és 3. osztállyal közlekednek.

A gyorsmotorvonatokon az alábbi menetigazolványok érvényesek:

1. A teljesáru 2. és 3. osztályu gyorsvonati menetjegyek;

2. valamennyi 2. és 3. osztály használatára jogositó bérletjegy, beleértve a postauzemi bérletjegyet is;

3. a közszolgálati és a MÁVAG alkalmazottak arcképes igazolványa alapján váltott gyorsvonati 2. és 3. osztályu féláru menetjegyek;

4. a vasuti alkalmazottak és nyugdijasok, valamint azok családtagjainak zöld és piros, illetve barna és szürke arcképes igazolványa alapján a 2. osztályon a gyorsvonati 3. osztályu féláru menetjegyek, 3. osztályon a személyvonati 3. osztályu féláru menetjegyek;

5. képviseleti bérletjegyek;

6. sportversenyeken résztvevő versenyzők, játékvezetők, versenybirák az igazgatóság külön engedélye alapján váltott féláru, illetve 33 százalékos mérséklésü gyorsvonati 2. és 3. osztályu menetjegyei.

Az 1., 2., 3., 4. és 6. pont alatti menetigazolványokhoz *helyjegy váltása kötelező.*

Az 5. pontban foglalt képviselő bérletjegyhez dijmentes helyjegyet szolgáltatunk ki.

A gyorsvonatokon poggyász- és expressz-szállitás nincs, kézipoggyászként is csak igen kisméretü csomagok vihetők be a motorkocsiba.

MOZI

Fiu vagy lány?

Sárdy János legujabb filmje ma érkezett meg Nagykanizsára. A kitünő magyar filmet a Városi Mozi mától tüzte müsorra.

Két fiatalember, tele müvészi ambiciókkal, hónapok óta tengeti életét egy vidéki kis vendéglő vendégszobájában. Az egyik orvos, zeneszerzői hajlamokkal, a másik festőmüvész. Pötörke ur, a vendéglős unja már vendégeit és ki szeretné tenni szürüket. Két lánya azonban feleségül vételi magát a két fiuval. Az apa nagy nehezen belemegy a házasságba. A fiuk felhagynak ábrándozásaikkal és komoly munkához látnak. Az esküvőre megérkezik a gazdag Tóni néni is, aki 100.000 pengőt igér annak a párnak, amelyiknek első gyermeke fiu lesz. Mindkét fiatalasszonynak egyszerre születik gyermeke. Fiz azonban az orvos feleségének születik. A gyermekek szépen nőnek, de a negyedik születésnapjuk ünneplésén szerencsétlenség történik. A kisfiu véletlenül erős mérget ad a kislánynak. Az orvos a kislányt az utolsó pillanatban menti meg az életnek. A fiatal házasok ezután végleg lemondanak álmaikról és a komoly munkában találják meg életük célját.

A kisérő müsorban a legujabb magyar és amerikai hiradót láthatjuk. Az amerikai hiradóban a nürnbergi per azon tárgyalását mutatják be, amelyiken Göring állt birái elé felelni büneiért.

Sportrovat

Durván játszott Lovászi?

A MAORT MSE vezetősége a következők közlésére kérte fel lapunkat:

A Zala 1946. évi október hó 23-án megjelent számában közzétett »Lovászi durva játékára panaszkodnak a MAORT-ban« cimü közleménnyel a MAORT MSE vezetői nem azonositják magukat, miután a Zalának a fent nevezettek közül senki sem nyilatkozott. MAORT MSE vezetősége.

A Zala október 23-i számában megjelent, a MAORT—Lovászi mérkőzéssel kapcsolatos sportcikke érthetően nagy feltünést keltett MAORT-körökben. A Lovászi vezetőség sérelmesnek és valótlannak tartotta a cikkben közölt megállapitásokat. Tudott dolog, hogy a Lovásziban lezajlott bajnoki küzdelem mindkét résztvevője MAORT-együttes s igy tulajdonképpen testvércsapatok víválkoztak a sport — nemes célokat szolgálni hivatott — küzdőterén. A fenti nyilatkozat helytálló, amennyiben hivatalos formában valóban nem történt nyilatkozat-adás. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a közleményünkben foglalt állitásaink valótlanok volnának. A nagykanizsai MAORT felelős tényezői nem adtak ugyan nyilatkozatot, a mérkőzést azonban nem a közönség kizárásával játszották le. Akik szemtanui voltak az eseményeknek, azok igenis mindenben azonositják magukat a cikkben közölt dolgokkal. A mérkőzés nem a sportszerüség jegyében zajlott le s ez Lovászi számlájára irandó. Nem akarunk a mérkőzés — vitára alkalmat adó — részleteinek ismétlésébe bocsátkozni s csak annyit jegyzünk meg: a nagykanizsai MAORT játékosainak sérülései beszédes bizonyitékai állitásainknak. A Lovásziban október 20-án megtartott labdarugó mérkőzés nem szolgálta az egyetemes magyar sport ujjaépitésének az ügyét.

K. L.

A Nemzeti Bajnokság II. o. állása

Nyugati csoport

1. MOGÜRT	5	5	—	—	14 : 3	10
2. Gy. M. DAC	4	4	—	—	16 : 3	8
3. Pécsi Din.	6	4	—	2	17 : 9	8
4. Kaposv.MTE	6	3	1	2	12 : 15	7
5. PVSK	6	3	2	2	8 : 7	8
6. Tatabánya	5	2	1	2	13 . 5	5
7. Kistext	5	2	1	2	4 : 5	5
8. Nagyk. VTE	4	1	2	1	5 : 4	4
9. Sopr. VSE	5	2	—	3	7 : 8	4
10. SzAK Bar.	4	2	—	2	7 : 10	4
11. MÁV Előre	5	1	1	3	12 : 10	3
12. Domb. VSE	6	1	1	4	10 . 23	3
13. Partizán	6	1	1	4	9 : 21	3
14. Szf. TC	5	1	—	4	7 : 24	2

VÁROSI MOZI

Csütörtöktől—vasárnapig

Fiu vagy lány?

Zenés filmmese

Főszerepben: **Sárdy, Rajnai, Szemere**

Metro és Független Hiradó

Előadások köznapokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-kor

— **Inspekciós gyógyszertár ma:**

Október 31-én: „Órangyal" gyógyszertár

November 1-én: „Mária" gyógyszertár.

HIREK

— **Izr. istentisztelet időpontja:**

Péntek este fél 5 órakor, szombaton reggel fél 8 órakor.

— **Hivatali szünet**

Szombaton, halottak napján hivatalos szünet van a városi és állami hivatalokban, a bankokban, valamint pénzintézetekben. Ezen a napon tehát feleket nem fogadnak.

— **A KOKSz értesiti tagjait,**

hogy Mindenszentek napján üzleteiket tartsák zárva.

— **„Ilyenek a férfiak"**

Szerdán este mutatkoztak be a MAORT kulturosztályának mükedvelői a város közönsége előtt az »Ilyenek a férfiak« cimü táncos operett előadásával. A közönség csaknem megtöltötte a Városi Szinház nézőterét és szünni nem akaró tapssal juttatta kifejezésre őszinte tetszését. Hindi András és Carlo de Frisa zenés darabja hálás feladat elé állitotta a néhány vendégmüvésszel megerősitett MAORT-gárdát. A 3 felvonásos operett: érdekes meséjével, tartalmi kidolgozásával s nem utolsósorban fülbemászó muzsikájával kirobbanó sikert aratott. A gonddal és szakértelemmel előkészitett előadás a müfajnak megfelelően — könnyü és szórakoztató, csupa lüktető elevenség, élet, szin és melegség volt. A szereplógárdáról az elismerés hangján kell megemlékeznünk, mert a szerdai előadáson meghóditották a város közönségét. A helyi kereteken tulszárnyaló, kiforrott tudásu müvészegyéniségek s a jövő igéretei csillogtatták meg előttünk tudásukat. A vendégmüvészek: Papp Gizella, Déri Julia, Peti János és Kardos József; valamint a MAORT mükedvelők: Gáspár Endre, Galácz Józsefné, Galácz József, Vass József, Tatár István és Skvorez Ferenc, mindannyiok alakitása méltó módon illeszkedett bele a darab kereteibe.

— **Felhivás**

Nagykanizsai M. Állami Erdőgondnokság megkezdi a fakitermelési munkákat. Felvilágositás, Fő-ut 5. sz. alatt. Erdőgondnokság.

— **A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége**

november 3-án, vasárnap délután 6 órai kezdettel Fő-ut 5. sz. alatti helyiségében müsoros táncteát rendez, melyre tagjait és vendégeit szeretettel várja a *Vezetőség.*

— **Őrizetbevétel tengeridrágitásért**

A nagykanizsai rendőrség gazdasági osztálya őrizetbe vette Soós Pál nagykanizsai lakost, mert szemes tengerit vásárolt nagyobb mennyiségben métermázsánként 65 forintért, szemben a hivatalosan megállapitott-árral, amely mindössze 25 forint. Ugyancsak őrizetbe vették Gyurka Ferencet, aki szintén tengerit vásárolt 40 forintért métermázsánként. Árdrágitáson kivül azzal is vannak gyanusitva, hogy a megvásárolt tengerit szállitási engedély nélkül akarták Nagykanizsára hozni.

— **Január elsején megszünik a forgalmiadó**

A Zala illetékes helyről nyert értesülése szerint a pénzügyminisztériumban elhatározták a forgalmiadó 1947 január elsejével való megszüntetését. Helyette az egész gazdasági élet vonalán a fázis-adó lép életbe.

Ezzel az intézkedéssel megszünnek a kiskereskedelmet ért zaklatások, ami nagyban hátráltatta a kereskedelem normális fejlődését.

Kombinált szobát, hálót, konyhaberendezéseket, üzletberendezéseket, átalakitásokat a legolcsóbban vállalok

Springár

mübutor asztalosmester

Király u. 30.

1414

Két halálos itéletet hirdettek ki ma Budapesten — Kassai Schalmayert ma kivégezték

A budapesti [illegible]róság Windisch László festőmüvészt és László Gyuláné iparmüvésznőt háboru és népellenes büntettért kötéláltali halálra itélte. Az itéletek nem jogerősek.

A jogerősen halálra itélt Kassai-Schalmayer Ferenc nyilas propaganda minisztert szerdán reggel golyóval kivégezték.

Hullaházban tisztitotta a feketepacalt, őrizetbe vették

Felhabontóan botrányos ügyben inditott nyomozást az ujpesti rendőrség ügyészi osztálya. Feljelentés alapján őrizetbe vették Fazekas István temetőőrt, aki feketevágásból származó 200 kg pacalt vásárolt. A pacal el akarta adni, azonban előbb megtisztitotta. A tisztogatásra alkalmas helyül a hullaház boncakmráját választotta ki. A boncoló asztalon tisztitotta meg a pacált és azután feketén eladta. Fázekas ellen közegészség elleni vétség és árdrágitás cimén indul eljárás.

Rendőrségi pénzt sikkasztott a rendőr, — letartóztatták

A főkapitányság bünügyi osztálya letartóztatásba helyezte Holpár József rendőrsegédhivatali tisztviselőt, aki a kezelésére bizott és a rendőrség ellátmányának céljait szolgáló pénzt elsikkasztotta.

Holpár a kihallgatás során azzal védekezett, hogy ismeretlen tettesek dézsmálták meg a pénztárt. A vizsgálat azonban megállapitotta, hogy abban a hivatali helyiségben, melyben a pénzt őrizték, Wertheim-szekrény állott Holpár rendelkezésére, amely sértetlen volt.

TETEMES KÁR

és a megbetegedések egész sorozata származik a patkányok és egerek nagymérvü elszaporodásából. Ezek ellen biztosan ható szer a

CORA

PATKÁNYIRTÓ PASZTA

CORA

EGERIRTÓ MAG

Gyártja: CORA VEGYÉSZETI GYÁR Budapest, X., Elnök-út 2

APRÓHIRDETÉSEK

KERESKEDŐK legolcsóbb bevásárlási helye **TARNÓCZKY** rövidáru nagykereskedés, Szabadság-tér 18. 1309

Konserv-, cipőpasztás-**dobozokat,** kis **üvegeket vesz** Perényi szappangyár, Magyar-u. 22. 1423

Mindszent ünnepékre **fogast,** süllőt, csukát, pontyot **vegyen** Bérczinél. 1425

Vadászkutya kölykek eladók. Bálhory u. 22. sz. 1433

Saját termésü **bor kapható,** Rákóczi-u. 67. sz. 1432

Villanymotort, gépszijakat, vasajtót **vennék.** Felker hentes, Fő-u. 15. 1430

Eladó 250 köbcent. Zündapp **motorkerékpár.** Cim a kiadóban. 1431

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Benczs Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 11.

Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa

Szerkesztésért és kiadásért felel Benczs Jenő.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán

Nyomdáért felel: Zalay Károly

61-s évfolyam. 250 szám Nagykanizsa 1946. november 3. vasárnap Ára 40 fillér.

ZALA

A hivatalos lap kormányrendeletet közöl arról, hogy a lakások és más helyiségek bére továbbra is két egyenlő részletben fizethetők be. Az első részletet a hónap 12-ig, a másik részletet 25-én 18 óráig kell befizetni.

Az Egyesült Nemzetek főtitkára szerint Spanyolországban a helyzet romlott

Nemzetközi viszonylatban a politikai érdeklődés jelenleg megoszlik az Egyesült Nemzetek nagygyűlése és a külügyminiszteri tanács elé kerülő problémák között;

A négy nagyhatalom ma kezdi meg a munkát az olasz békeszerződés végleges megszövegezésére. Az olasz kormány tegnap este elfogadta a külügyminiszterek tanácsának átnyujtandó olasz jegyzék szövegét. Az olasz parlament határozata a jegyzék szövegében egyhangu volt, de a jegyzék tartalmát és természetét eddig nem hozták nyilvánosságra.

Amerika valaszolt Belgium, Hollandia és Luxemburg kérésére. Ugyanis jegyzékben kérték az Egyesült Államoktól, hogy képviselőt küldhessenek a külügyminiszterek tanácsába a Németországgal kapcsolatos megbeszélésekre, Acheson helyettes amerikai külügyminiszter kijelentette tegnap, hogy ebben a kérdésben csak maga a külügyminiszteri tanács dönthet.

Az Egyesült Nemzetek egyeztető bizottságában, ma, amikor Délnyugat-Afrika ügye kerül a szőnyegre heves viták várhatók. Smuts tábornok beszédet fog mondani.

Novikov szovjet delegátus kijelentette, hogy a szovjetunió támogatni fogja India törekvését a délafrikai annexiós tervekkel szemben.

Trygve Lie az Egyesült Nemzetek főtitkára Lengyelország határozati javaslatát nyujtotta be, amelyben egy tervezet közlésével felszólitja az Egyesült Nemzetek Szervezetét, hogy szakitsák meg a diplomáciai kapcsolatot Franco Spanyolországával. A javaslat emlékeztet a Franco kormányzat korábbi elitélésére és kijelenti, hogy Spanyolországban a helyzet csak meg jobban romlott.

Az Egyesült Nemzetek társadalmi és emberbarati bizottsága ma esti értekezletén foglalkozik az európai menekültek ügyével. Visinszky eddig azt sürgette, hogy azonnal tegyenek lépéseket ebben az ügyben. Az UNRRA az évvégi tevékenységének megszünésével a menekültek és hontalanok sorsa Európában kritikussá fog válni és ennek megoldása komplikált és igen sürgős probléma. A szovjet megbizott azt a véleményét juttatta kifejezésre, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének egyik bizottsága sem alkalmas arra, hogy elintézze a hazajukba visszatérni nem akaró egyének ügyét. Ha a szovjet delegáció és a vele associált küldöttségek kitartanak álláspontjuk mellett, akkor ebben a kérdésben hatalmas vita várható.

Athéni jelentés szerint váratlanul megakadtak a görög kormány kiszélesitésére vonatkozó tárgyalások. Állitólag azért fuliadtak kudarcba, mert Caligaris miniszterelnök ragaszkodik ahhoz, hogy megtartsa a hadügyminiszteri és külügyminiszteri tárcát. Az ellenzék hajlandó további tárgyalásokra, ha a miniszterelnök is hajlandó további engedményeket tenni.

Moszkva és Párizs Sztálin nyilatkozatáról

Moszkva, november 2

A moszkvai rádió Sztálin nyilatkozatának világszerte támadt visszhangját ismerteti. Rámutatott a nyilatkozat nagy jelentőségére a világbéke szempontjából és különösen a nyilatkozat Németországról szóló részét emelte ki. Rámutatott, hogy Sztálin nyilatkozata az Egyesült Nemzetek számára kedvező munkafeltételeket biztositott. A párizsi rádió ez előtérbe került német kérdésről félhivatalos állásfoglalást közöl, mely megállapitja, hogy ha Németország ujból visszanyerné hatalmát, ha iparát helyreállitanák, ez egy uj háborus veszély lehetőségét rejtené magában. Franciaország inkább lemond a jóvátételről, mint hogy megengedje a német ipar helyreállitását. Franciaország gazdasági egyensulya parancsolja, hogy a német ipar ujbóli helyreállitását semmiképpen sem engedjék meg. Ami Sztálin további megállapitásait illeti, azokkal Franciaország egyetért, kivánja, hogy a német háborus bünösöket még intenzivebben vonják felelősségre. Helyesli az atomenergia nemzetközi ellenőrzésére vonatkozó állásfoglalását. Végül megállapitja, hogy Sztálin nyilatkozata enyhülést hozott a nemzetközi politika hangulatába.

A brit imperializmus halott, mondotta Smuts

Newyork, november 2

Smuts délafrikai miniszterelnök, aki Délafrikát képviseli az Egyesült Nemzetek Szervezetében, tegnap este kijelentette, hogy a brit imperializmus halott és el van temetve. A brit nemzetek közösségének alkotmányos politikájának szelleme orvoslást jelentene Európa bajaira és a jövő politikai alapjául szolgálhatna. A brit államközösséget a világ sorsát irányitó három erőcsoport egyikének nevezte.

A másik kettő Amerika és a Szovjetunió.

A brit erőcsoport olyan emberi értékeket hozott a közös alapba, amely nélkül a másik két erőcsopört hozzájárulása eredménytelen maradna.

Ausztria a katonai megszállás megszüntetését kéri

Bécs, november 2

Az osztrák parlament tegnapi titkos ülésén valamennyi párt határozati javaslatot fogadott el, melyben felszólitotta kormányát, hogy dolgozza ki Ausztria teljes szabadságáról és függetlenségéről szóló határozati javaslatot. Kéri a katonai megszállás megszüntetését, a szövetségesek által leszerelt osztrák vállalatok visszaadását, Ausztria aranytartalékának visszaszolgáltatását és annak biztositását, hogy a honi termékeket az ország saját szükségletére használhassa fel, határain belül. Felszólitotta a javaslat az osztrák kormányt, hogy szorgalmazza az Ausztriában levő hontalanok hazatelepitését és Ausztria felvételét az Egyesült Nemzetek Szervezetébe.

Albánia panaszjegyzéke az Egyesült Nemzetekhez

Newyork, november 2

Az Egyesült Nemzetek főtitkára, Trygve Lie tegnap megkapta az albán panaszjegyzéket, amelyben azzal vádolja Angliát, hogy az elmult hetekben 4 angol hadihajó engedély nélkül bevonult az albán parti vizekre. Görögország ellen pedig az volt a vádja, hogy támadásokat hajtott végre albán területen.

Bombamerényelet a római angol nagykövetség ellen

Róma, nov. 2

Péntekre virradó éjjel bombamerényletet követtek el a brit nagykövetség palotája ellen. A robbanás romba döntötte a palota nagy kapuját és erősen megrongálta a homlokzatát. A robbanás alkalmával egy olasz katona megsebesült. Az olasz lapok nagy felháborodással irnak a gyalázatos és esztelen merényletről.

Az ellenállási mozgalom 10 hősihalottjának előléptetése.

Most novemberben lesz két éve, hogy a hungáriakőruti munkászoigálatosok, fiatal, husz-huszonkét esztendős egyetemi hallgatók elhatározták, hogy nem türik tovább passzivan az embertelen nyilas uralmat és hamis papirokkal felvették magukat a Prónay-különitménybe. Ez a tiz fiu: Varró András, György Tamás, Halló András, Marton Iván, Gonda László. Gipsz József, Káldor György, Fischer Pál, Frommer Tibor és Komlós György. A hozzátartozók kerülő uton megtudták, hogy a tiz fiu közül az egyiket. valószinüleg Gipsz Józsefet egy volt osztálytársa felismerte és leleplezte. Gipszet addig kinozták, mig bevallotta, hogy kik a társai. Valamennyien beismerték, hogy a németek és nyilasok fogságából akartak foglyokat kiszabaditani s a fronton át az oroszokhoz akartak átmenni. December 4-én hajnalban a margitkőruti fogházban halálra itélték őket és egy órán belül mind a tiz ifjut kivégezték. A mártirhalált halt tiz munkaszolgálatos egyetemi hallgatót a honvédelmi miniszter most őrmesterré léptette elő.

Legujabb táviratok

Byrnes a német kérdésekről

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyülése csütörtökön befejezte a nemzetközi kérdésekre vonatkozó vitát. Byrnes ma érkezik Washingtonból Newyorkba, hogy résztvegyen a békeszerződéseket véglegesen megszavazó külügyminiszteri értekezleten, amelyen szerepel a német kérdés vitája is. Byrnes sajtóértekezleten kijelentette, hogy külön bizottság kiküldését fogja kérni, a mely kizárólag a német kérdéseket vitatja meg a potsdami értekezlet szellemében. A Daily Herald igy foglalja össze a német békeértekezletre váró legfontosabb feladatokat: 1. Németország nyugati határainak kérdése; 2. a Ruhr-vidék nehézipari ellenőrzésének kérdése; 3. Németország gazdasági egységének helyreállitása; 4. központi német kormány létesitése.

Inonü a Dárdanellákról

Inonü, a török köztársaság elnöke tegnap beszédet mondott a Dardanella kérdéséről. Elismerte a montreuxi egyezmény felülvizsgálatának szükségességét, azonban legélesebben ellenezte a kérdésnek nemzetközi értekezlet elé való terjesztését. Véleménye szerint ez beavatkozást jelentene Törökország, valamint a többi érdekelt állam függetlenségébe és szuverénitásába. Ki kell küszöbölni az ellentéteket Törökország és a Szovjetunió között, mert igen fontosnak tartja a szovjet néppel való kapcsolatok megerősitését. Törökország örül Anglia barátságának, annál is inkább, mert Anglia régi szövetségese. Ami a Dardanellák kérdését illeti, mondotta, az Egyesült Nemzetek alapokmányában minden szükséges biztositék benne van Törökország és a többi érdekelt állam számára.

Tito a jugoszláv belpolitikáról

Tito tábornok tegnap a választási front nagygyülésén beszédet mondott. A Szovjetunió alkotmánya után, mondotta, a jugoszláv alkotmány a legdemokratikusabb és a legjobb és erre a jugoszláv nép az egész világon büszke lehet. Jugoszlávia megoldotta a nemzetiség kérdését. A régi Jugoszláviában elnyomás és egyenlőtlenség uralkodott ezen a téren. A Jugoszláviában élő nemzeti kisebbségeknek meg van a saját kulturájuk, egyenlő jogokat élveznek és meg van a lehetőség fejlődésükre. Jugoszláviának sok ellensége van, jobban mondva sok olyan barátunk van, akik nem a legjobbat kivánják nekünk. Utalt Macsek szerepére Horvátországban, akit a horvát nép első számu ellenségének tart, mert ennek hivei nem alkotnak alkotmányos politikai csoportot, hanem közönséges terrorista bandát szerveztek, mely Jugoszlávia ellen dolgozik.

30 vagon vetőmag érkezett a megyébe

Rákosi Mátyás nagykanizsai beszédében igéretet tett arra, hogy a megyében a vetőmag nélkül levő uj gazdákat a lehető legsürgősebben ellátják megfelelő vetőmaggal, hogy az őszi földmunkálatok hátrányt ne szenvedjenek. Rákosi Mátyás igéretét betartotta, mert mint értesülünk, a megyébe máris 30 vagon vetőmag érkezett, amelyből 10 vagont már ki is osztottak. A vetőmagokat a Futura kirendeltségei osztják szét.

Kegyelettel adózott a város halottainak Mindenszentek ünnepén

Nem akarjuk a halottak számát öldöklő fegyverekkel növelni — mondotta a polgármester

Az élők sok ünnepe után az év egyik napját halottaink emlékének áldozzuk. Halottaink emlékének, a kik az elmult két háboru következtében eltávoztak tőlünk. Mindannyian gyászolunk valakit, akit szerettünk, do akit a háboru elsodort mellőlünk. Egyiket a fagyos orosz tölbe, a másikat a német »civilizáció« halálgyáraiba. Ezeket hiába várjuk vissza. Idegen földben alusszák örök álmukat és sirjukra sohasem tehetünk virágot és nem gyujthatjuk meg rajtuk az emlékezés lángját.

Do sokan vannak, főleg a mult világháboru hősei, akik hazai földben pihenik a csaták fáradtságait. Ezek emlékének áldozott Mindenszentek ünnepén a HONSZ nagykanizsai csoportja kegyeletes ünnepség keretében a városi köztemetőben.

Délután fél 4 órakor kezdődött az ünnepség Varga József polgármester, dr. Monostory Tibor járási főjegyző és Pozsonyi Attila honvédezredes jelenlétében. A ravatalozó előtti térségen, a szakadó eső ellenére, minden kanizsai ott volt, aki szülőjét, testvérét, gyermekét, vagy más hozzátartozóját gyászolja, akit korán sirba taszitott a háboru vaskereke.

P. Kecskés Attila szentbeszédével kezdődött az ünnepély, majd P. Vados Pál plébános megáldotta a temetőben nyugvók sirját. A tömeg ezután a ravatalozótól a Hősök Temetőjéhez vonult. Utközben azonban megálltak a Ferencrend Nagykanizsán elhunyt lelkipásztorainak sirjánál és imát mondtak felettük. A Hősök Temetőjének kapuja előtt a Himnusz elénekléso után Varga József polgármester lépett a szószékre és a következő beszédet mondotta:

— Nagykanizsa városa nevében gyujtom meg a kegyelet mécsesét katonabajtársaink sirjánál. Evről-évre tesszük ezt ezen a napon, a holtak ünnepén, hogy ezzel a megemlékezéssel is bizonyitsuk, hogy nem feledtettük el őket, akik vérüket, életüket áldozták fel érettünk katona becsülettel. Ez a legtöbb, amit valaki adhat a hazáért vagy eszméért. Mindnyájunk kegyelete az övék ma.

— Ma megtorpan az élet és az emlékezés emelkedik főléje. Ma nem lázadozunk. Ma magunkba szállva a szeretet jegyében kezet fogva nézünk fel a magasba. A Névtelen Hős szelleme ismert marad mindnyájunk előtt. Az élet normálisra fordultával sirjukon ujra virágok nyilnak, mintha odahaza volnának szülőfalujuk temetőjében.

Kegyelettel emlékezünk meg az orosz katonahősökről is, akiket idehozott a sors, a kötelesség, az eszme és messze az anyaföldtől itt pihennek a kanizsai temetőben. Sirjuk fölé messze hazájukból szállnak ma hozzátartozóik sóhajai.

— Hősi halott katona bajtársaim! Ti meghaltatok, mi dolgozni akarunk és győzelemre akarjuk vinni a béke, az emberi jogok zászlaját. Itthagyott árváitokról minden igyekezetünkkel gondoskodunk. Gyertyalángos sirotok előtt fogadalmat teszünk, hogy öldöklő fegyverekkel nem akarjuk növelni a halottak számát, hanem az emberi életet és a világbékét akarjuk és ezért munkálkodunk törhetetlenül. Nyugodjatok békében mindnyájan.

A polgármester szavai után dr. Monostory Tibor járási főjegyző emlékezett meg a hősi halottakról kegyeletes szavakkal, majd Garamvölgyi Iván elszavalta Ady Endre: »Az uraknak ura« cimü versét. Utána Fodor Béla Imre, a HONSZ helyi csoportjának elnöke mondott megható beszédet:

Magyar Bajtársaim!

A mai nap a halottak emlékünnepe, do nekünk hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárváknak ennél is több, mert mi, akik ma itt állunk béna és csonka testünkkel, meggyötört szivünkkel az ünneplő közönség előtt a ti hősi sirjaitok előtt, dicsőíteni jöttünk legszebb erényeitoket, amit a hazáért és mindnyájunkért tettetek. Fogadalmat teszünk, hogy ameddig mi élünk, mind a ti, mind a messze távolban fekvő véreink emlékét kegyelettel fogjuk őrizni, hátrahagyott családjaitokat el nem fogjuk hagyni.

Bajtársaim! Ha körülnézünk o hősi temetőben, nemcsak magyar véreinket találjuk itt, hanem messze idegen honból származott orosz, román, szerb, lengyel, német és cseh hősi halottakat is, akik szintén hazájukért áldozták életüket. Bajtársi tisztelettel őrizzük meg földi maradványukat. Egy szent cél vezérelt mindnyájunkat a harcok mezején: a Haza! Eziránti küzdelmeink edzettek eggyé bennünket, ezen együvétartozásunkat sem az országhatárok, sem más egyebek el nem választhatják.

A legutóbbi két világégés által okozott sebek és fájdalmak sem tudták az emberiséget megértésre, egymás iránti megbecsülésre és szeretetre késztetni, mert a legfontosabb emberi érzéket, a lelkűket rombolták széjjel.

Hazánk romokban hever és azt csak erős hittel és akarattal tudjuk ujból széppé és boldoggá tenni. Hogy ezt elérhessük, innen, véreink és idegen hősök sirjaitól nyujtjuk szeretettel kezünket Észak és Dél, Kelet és Nyugat felé.

Az ujjáépitésben, az egymás iránti megbecsülésben mi, a háboru áldozatai legyünk a példaképek, akik az egymás iránti megbecsülést vérrel pecsételtük meg.

Abban a reményben kivánok a hősi halottaknak örök nyugodalmat, az élőknek pedig elég lelkierőt, erős akaratot, hogy az elmondottak szerint szeretetben élhessünk.

A jó Isten adjon ehhez segitséget.

Az ünnepség, amelyen a gimnázium énekkara egyházi gyászénekek előadásával működött közre, a Szózat eléneklésével ért véget, majd Varga József polgármester a város nevében, Pozsonyi Attila ezredes a honvéd bevonulási központ nevében, Fodor Béla Imre pedig a HONSZ nevében helyezte el koszoruját az emlékmüvön.

Munkás Népfőiskola létesül Nagykanizsán

A Szabadmüvelődési Felügyelőség a MAORT központi segitségével Munkás Népfőiskolát létesit Nagykanizsán. A népfőiskola szervezési munkálatai most vannak folyamatban és a helyszini tárgyalásokra a napokban Kollarits Ferenc szabadmüvelődési felügyelő Nagykanizsára érkezik. A MAORT más irányban is gondoskodik alkalmazottainak iskoláztatási lehetőségéről és ezért tervbevette a dolgozók iskolájának felállitását. Ebben az iskolában középiskolai kiképzésben részesülnek a munkások és igy érettségit nyerhetnek. A már eddig működő elemi iskolákat általános iskolákká alakitják át.

Ujabb nyilas gyilkost itéltek halálra

Kötéláltali halálra itélte a népbiróság Hegedüs István vegyiipari vállalkozót, aki a pasarétiuti nyilas főhadiszálláson működött, bujkáló zsidókat szedett össze és egyet agyon is lőtt. Az itélet azonnal jogerőre emelkedett, de a vádlott ujrafelvételi kérelmet adott be, amit a népbiróság nyomban elutasitott, most a NOT dönt végső fokon.

Megalakult a Szociáldemokrata Párt nagykanizsai honvédségi csoportja

Lapunkban már közöltük a 29-én tartott szociáldemokrata pártnapon Pozsonyi Attila honvédezredes bejelentette a Szociáldemokrata Párt nagykanizsai honvédségi csoportjának megalakulását. Az ezredes bejelentése ugy a munkásmozgalomra, mint a magyar demokráciára annyiban is komoly jelentőséggel bir, mert alkalom nyilik arra, hogy a demokratikus hadsereg által átvett tisztek és altisztek a szociális gondolkodást elsajátitsák és hogy belássanak azokba az igazságokba, amelyek elől a Horthy-fasizmus elzárta őket:

Pozsonyi Attila honvédezredes a következőket mondta:

Barátság! Tisztelt elvtársak, kedves honvéd bajtársak, tisztelt vendégeink!

A mai ünnepélyes alkalmat használtam fel arra, hogy korábbi tervem szerint életrehivtam Nagykanizsán a Szociáldemokrata Párt zalamegyei honvédségi csoportját. A megalakulást ezuton hozom szives tudomására Nagykanizsa szocialista közönségének. A honvédség tisztjei és tiszthelyettesei aktiv részt a politikában nem veszünk, aktiv szerepet nem vállalunk, mert nem ez a hivatásunk, de élünk politikai jogainkkal és gyakorolni akarjuk ezeket, elsősorban azért, hogy nyiltan, őszintén és leplezetlenül kifejezésre juttassuk együttérzésünket a fizikai dolgozókkal, a munkássággal és rokonszenvünket a demokratikus pártok célkitüzéseivel, kikkel az ujjáépités nehéz munkájában együtt akarunk dolgozni.

A munkáspártok baráti kezet nyujtottak az értelmiség felé. A honvédtiszti és tiszthelyettesi kar, mint a honvédség értelmiségi rétege, mint a demokratikus társadalom szellemi munkásai, a fizikai munkások és parasztok felénk nyujtott kérges tenyerét őszinte magyar testvéri együttérzéssel szoritjuk meg abban a reményben, hogy az egyesek részéről időnként még tapasztalható bizalmatlanság végleg meg fog szünni és őszinte megértéssel fogunk együtt működni.

A jelen és a jövő honvédsége többé nem egy kiváltságos társadalmi osztály, nem egy nehezen megközelithető társadalmi rétog, hanem a nép honvédsége, aki jóban rosszban osztozni kiván, teljes sorsközösségében akar élni a magyar nép dolgozó rétegeivel.

Biztosithatom Önöket tisztelt hallgatóim, hogy az uj demokratikus honvédség mindig megbizható őre és támasza lesz az uj magyar demokráciának és szivvel-lélekkel támogatni fog minden nemes, igazi demokratikus törekvést.

Megyei hirek

Mindenszenteki ünnepségek Zalaegerszegen

Zalaegerszeg város, a vármegye és a hivatalok kegyeletes ünnepség keretében megkoszoruzták az első világháboruban elesettek, továbbá a baloldali magatartásuk miatt vértanuhalált haltak sirjait. Ugyancsak bensőséges ünnepség keretében helyeztek el koszorukat az orosz hősi temetőben levő emlékoszlopnál is. Az ünnepségen megjelentek a vármegye és város vezetősége, a pártok és társadalmi egyesületek küldöttségei és az orosz parancsnokság tisztjei.

„Lebukott" szélhámosnő

Farkas Ferencné budapesti asszony, 13 éves kisfiával Szombathelyről a fővárosba akart utazni. A szombathelyi vasutállomáson összeismerkedett egy magát Tófalvi Máriának nevező 26 éves budapesti nővel, akivel csakhamar bizalmas beszélgetésbe kezdett. Farkasné elmondotta, hogy rokonoknál volt falun, ahol nagymennyiségü ruhaneműt kapott és azokat betyuba kötözve viszi most haza. Tófalvi Mária rábeszélte az asszonyt, hogy utazzék vele Körmendre, ahol neki rokonai vannak. Farkasné és kisfiia el is mentek vele, de órákig keresgélték az állitólagos rokonokat, anélkül, hogy rájuk akadtak volna. Ekkor visszatértek Szombathelyre és Tófalvi Mária vállalkozott arra, hogy az álmos és fáradt asszony csomagjait ruhatárba teszi. Farkasné óvatosságból elküldte vele a fiát is, de amikor a ruhatári jegyet a leány elvette hirtelen rosszullétet szinlelt és a mellékhelyiségbe rohant. Onnan aztán hiába várták vissza, — eltünt. Azonnal a ruhatárba siettek, de addigra már kiváltotta a batyukat és a zalaegerszegi vonattal elutazott. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást és igy a zalaegerszegi rendőrségnek sikerült a vonat beérkezése után azonnal lefülelni a ravasz szélhámosnőt. A csomagok tartalma ekkor még hiánytalanul megvolt és igy Farkasné nem károsodott. Tófalvi Máriát átadták a zalaegerszegi ügyészségnek.

Illetékes nyilatkozat a népbiróságok megszüntetéséről

A vidéki népbiróságok megszüntetésével kapcsolatban illetékes helyen a következőket mondták a Zala munkatársának:

— Azokat a vidéki népbiróságokat, amelyeknél az ügyforgalom csökkent, megszüntetjük. Igy már nem is működik az esztergomi népbiróság, amely beleolvadt a Budapestibe. Csökkenteni fogjuk a vidéki népbiróságoknál működő tanácsok számát is s ahol uj ügyek egyáltalán nem adódnak, ott az egész népbiróság megszünik. A népbiróságok nem szünnek meg a táblai székhelyeken: Budapesten, Győrött, Szegeden és Pécsett.

A háborus bünösök elleni eljárás Budapestre és a táblai székhelyekre fog összpontosulni. Máris megszüntette működését a kecskeméti népbiróság. Az igazságügyi kormányzatnak az a célja, hogy amennyiben nem mutatkozik feltétlen szükség egyes vidéki népbiróságok és népügyészségek fenntartására, végleg megszünteti a nagy költséggel és adminisztrációval járó szerveket.

Eladó

Sugár-uton 3 szobás, összkomfortos családiház, Szt. Imre hg.-utcában 1×4, 1×2 szobás, igen szép lakóház, sétatéri MAORT-telep közelében 2 szobás, kertes, adómentes családiház, vasut közelében kisebb lakóházak, Király-utcában és belterület forgalmas terén jómenetelü üzletházak, katonaréten 200 □-öl saroktelek, Ady Endre-uton 100 □-öl házhely, a város minden részén különféle családi- és lakóházak. Az ingatlanok nagy részben fele árban átvehetők, másik fele részletekben fizethető.

Balaton különböző helyein telkek, berendezett, villanyvilágitásos villák, szőlők. Lellén igen szép helyen 500 négyszögöles parkban 5 szobás villa 3 évi részletfizetésre eladó.

Eladási megbizásokat vállal

Ingatlanforgalmi Iroda

1445 Kinizsy-u. 27.

Károlyi Mihály rövidesen végleg hazajön

Az AFP jelentése szerint Károlyi Mihály repülőgépen Párizsból Bécsbe utazott, onnan pedig hazatér Budapestre. Elutazása előtt nyilatkozatot adott a hirügynökség munkatársának, amelyben kijelenti, hogy huszonhétévi számüzetés után most már végérvényesen hazatér, egyuttal megköszöni azt a menedéket és vendégszeretetet, amelyet Párizs hosszu időn át nyujtott neki. A prágai követi kombinációval kapcsolatban feltett kérdésre nem felelt, csupán annyit mondott: „Remélem, hogy segithetek hazám és szomszédai viszonyának összhangba hozatalán."

Unger-Ullmann Elek azzal védekezik, hogy zsidókkal járt vadászni

Beszámolt a Zala arról, hogy Unger-Ullmann Elek, a fasiszta korszak közismert nagykanizsai alakja, fogságból hazatért. A népügyészség utasitására a politikai rendőrség már hazatérése előtt kinyomozta a kétnevü katonatiszt-vaskereskedő multját és iratait átadta a népügyészségnek. Kihallgatása során a népügyész eléje tárta azt az utszéli hangu körlevelet, amelyet 1943 ujévén küldött széjjel a városban és amellyel volt társát, Tóth Józsefet akarta tönkre tenni, de amely önmagában is népellenes hirverést tartalmaz. Unger-Ullmann azzal védekezett, hogy soha nem volt jobboldali beállitottságu, zsidó vadásztársai voltak. Az irásbeli bizonyiték alapján a népügyészség elrendelte Unger előzetes letartóztatását, egyben bizonyitás-kiegészitést rendelt el, Unger Baross Szövetségi társelnökségével és állitólagos Volksbund tagságával kapcsolatban.

Az ujjáépitési miniszter nagyszabásu tervei az ország felépitésére

Mistéth Endre ujjáépitési és közmunkaügyi miniszter tegnap adott sajtótájékoztatójában kijelentette, hogy egyik legközelebbi feladata a városrendezési terveknek az ujabb felfogás szerinti áldolgozása. Különösen sulyos feladat a földreform során kiosztott gazdaságoknak és egyes településeknek várható szerves fejlődéséhe való beleilleszkedés. Különös gonddal azokra a vidéki gócpontokra, melyek nagyjelentőségüek az uj jövő szempontjából. Fokozott figyelmet kiván fordítani az uj falufejlesztési tervekre. Az ujjáépitési tevékenység erősitésére faluépitési intézet létesitését kivánja. Célul tüzte ki a nagyvárosokban és azok környékén kialakult nyomortelepek megszüntetését. A háboruban megrongált épületek ujjáépitésének fedezésére hitelintézetet kiván felállitani. Kivánatos, hogy a magántőke és a vállalkozás minél nagyobb mértékben kapcsolódjék bele az ujjáépitésbe. A munkanélküliség enyhitésére a vidéken megszervezett közmunkák már eddig is, több mint 15.000 embert foglalkoztatnak. November elsejétől kezdve megtörténik a munkanélküliek összeirása. Ha másképpen nem lehetséges, kénytelen lesz az elbocsátások korlátozásával csökkenteni a munkanélküliséget, melynek ujabb csökkentésére tervbe vette a nagyobb utépitéseket, utszabályozó, csatornaépitési, árvizszabályozási, talajjavitó stb. munkálatokat.

Befejezést nyert a rendőrség átszervezése Zala megyében

November elsejétől a megszünt politikai rendőrség, hatáskörét az államvédelmi osztály veszi át

Lapunkban már sokszor megemlékeztünk a rendőrség átszervezéséről és azokról a változásokról, amelyek ezzel kapcsolatosan beállanak az egész rendőrség ügymenetében. A rendőrség átszervezési munkálatai hetek óta tartottak megyénkben is, most pedig több, mint egy hét óta Városi István alezredes, miniszteri biztos irányitása alatt gyors ütemben befejezést nyertek. Ezzel kapcsolatosan lapunk megyei szerkesztője felkereste dr. Pató Sándor alezredest, a vármegyei körzeti szemlélőt, aki az átszervezéssel kapcsolatosan a következőket mondta munkatársunknak.

A rendőrségi átszervezés az egész országban és igy Zala megyében is befejezést nyert. Lényeges változásokkal jár az ügyrendre és az eddigi rendszertől eltéróen több vonatkozásban ujitásokkal fogunk találkozni.

Ezek közül a legjelentősebb, hogy megszüntek a politikai osztályok ugy a megyék székhelyein, mint a járásokban.

Ezek helyett államvédelmi osztályok kezdik meg november elsejétől munkájukat. A megyében az államvédelmi osztálynak körülbelül 32 főnyi beosztott személyzete lesz. Vezetője Barna Andor soproni rendőralezredes, aki elsején kezdi meg működését. A megye minden járásában városi kapitanyságok fognak működni és ezek alá tartoznak a községi rendőrségek. Arról még nincs intézkedés, hogy a megye feletti ellenőrzést milyen szerv fogja végezni.

Az államvédelmi osztályok közvetlenül a belügyminiszternek vannak alárendelve. Az örsök közül többet megszüntettek és igy Zalában az eddigi 125 örs helyett csak 45 maradt meg.

A tiszti állományból a megyéből 20—25-en kerültek rendelkezési állományba.

Az átszervezéssel kapcsolatosan igen nagy személyi változások következtek be. Járásonként a következő áthelyezések történtek:

Zalaegerszegi járás: Varga Márton Lajos alhadnagy Pacsáról, Nagy M. Géza Lentiből, Török József nyomozóhadnagy Csanádból, Hajdu János és Váczi Mihály nyomozóhadnagyok Szolnokról, Novátzky Gyula nyomozóhadnagy Nagykanizsáról, Mesterházy Béla nyomozószázados Szombathelyről, Futó Imre nyomozóalhadnagy Szolnokról, Paner Róbert nyomozóalhadnagy Keszthelyről, Pálinkás Lajos alhadnagy Nagykőrösről kerülnek a zalaegerszegi kapitánysághoz.

Nagykanizsai járás: Baranyi Károly százados Letenyéről, dr. Tóth Géza főhadnagy Keszthelyről, Major Géza nyomozóhadnagy Sümegről, Tóth József nyomozóalhadnagy Kecskemétről, Ekler Anna nyomozóhadnagy Zalaegerszegről és Hegedüs Kornélia alhadnagy Letenyéről a nagykanizsai kapitánysághoz.

Keszthelyi járás: Radics Ákos főhadnagy Budapestről, mint a kapitányság vezetője, Göllei József főhadnagy Nagykanizsáról, Földesi Vilma alhadnagy Sárvárról, Halmosi Jolán alhadnagy Celldömölkről.

Lenti-i járás: Vezető: Oláh Dénes százados Keszthelyről, Németh József százados Szombathelyről, Péchy Mihály alhadnagy Zalaegerszegről és Gölöncsér János hadnagy Kaposvárról.

Letenyei járás: Vezető Kostyál János főhadnagy Zalaszentgrótról, Novák Rezső százados Kőszegről és Csépe József hadnagy Gyöngyösről.

Novai járás: Vezetéssel ideiglenesen megbizva Száraz István főhadnagy Zalaegerszegről, Gerencsér István főhadnagy Tapolcáról, Árvay István nyomozóalhadnagy Gyöngyösről, Erdei Árva András nyomozóhadnagy Debrecenből és Káldos István százados Szombathelyről.

Pacsai járás: Vezető dr. Kovács Ákos százados Zalaegerszegről, dr. Marthon István százados Keszthelyről, Benkő Pál nyomozóhadnagy Tiszafüredről és Varga Sándor alhadnagy Szombathelyről.

Sümegi járás: Vezető Szabó József főhadnagy Nováról és Szerecz János alhadnagy Csurgóról.

Tapolcai járás: Vezető Sándik József százados Tiszafüredről, dr. Bartók László százados Zalaszentgrótról és Lugossy Jenő főhadnagy Nagykanizsáról.

Zalaszentgróti járás: Hajnal János alhadnagy Tapolcáról.

Az antiszemitizmus nem a zsidóság, de a dolgozó tömegek és a demokrácia ellen irányul

Az egyetemi szakszervezeti csoport politikai akadémiáján Molnár Erich népjóléti miniszter a Zsidókérdés Magyarországon cimmel előadást tartott.

Kijelentette, hogy zsidókérdés van és ezzel a kérdéssel tárgyilagosan kell foglalkozni. A zsidóság távolról sem egységes fajta, kevereke olyan fajtáknak is és olyan tulajdonságoknak, amelyek a magyar népben szintén megtalálhatók. A zsidóság üzleti szelleme nem élettani, hanem társadalmi öröklöttség. Az a nagy tőke azonban, amely Magyarországon a két világháboru között uralkodott, jelentős részében nem zsidó tőke, hanem nemzetközi osztálytőke volt. A zsidóság beolvadása a magyarságba az első világháboru óta még nem fejeződött be és a volt antiszemitizmus alatt vissza is fejlődött. Az antiszemitizmus ma elsősorban nem a zsidóság, hanem a magyar demokrácia és a magyar dolgozó tömegek ellen irányul. A zsidókérdést Magyarországon véglegesen a demokrácia győzelme fogja megoldani.

A muraszemenyei nyilas jegyző kedden kerül a népbiróság elé

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres-tanácsa november hó 5-én, kedden tárgyalja Vass János volt muraszemenyei jegyző népellenes bünügyét. Vass a nyilaskeresztes párt perlaki járási szervezője volt. A Baross Szövetség muraszemenyei fiókjának a titkára is volt. Dr. Bors Dezső járásbiró a nagykanizsai törvényszék elnökénél feljelentette, mert zsidóval sétált az utcán. A német bevonulás után, amikor a Sztójay-kormány a zsidó üzleteket lezáratta, Vass János követelte, hogy a kivételezettek üzletét is zárják le. A zsidó ingóságok leltározásában résztvett és több értékes holmit eltulajdonitott. Ezenkivül kedden három fiatalember kerül a népbiróság elé, akik a Drávaménti Légió SS-hadosztály tagjai voltak.

Csütörtökön pusztamagyarod község nyilasvezetői kerülnek a nagykanizsai népbiróság elé. Sipos Károly pártszolgálatvezetőhelyettes, Csontos Péter parasztszéktartó és Horváth Lajos propagandavezető és pártszolgálatos ügyét tárgyalja a népbiróság.

— Inspekciós gyógyszertár ma: Megváltó-gyógyszertár, Szabadságtér 21.

Nagy Ferenc:

A kereszténység és a demokrácia egymástól el nem választhatók...

Az Országos Protestánsnapok keretében a Calvin-téri templomban pénteken egyházi társadalmi konferencia volt, amelyen Nagy Ferenc miniszterelnök beszélt. Előadását »Mit vár a demokrácia a protestantizmustól?« cimmel tartotta meg. Beszédét azzal kezdte, hogy a magyar nép lelkében mindig ott volt a demokrácia utáni vágy és minden politikai és társadalmi megnyilvánulásban és megmozdulásban ennek a politikai életberendezkedésnek a lehetőségeit kereste. A magyar nép elsősorban a maga életét akarja élni, a maga munkáját, a maga testi és lelki értékeit a maga javára akarja fordítani. A gazdasági életben nem akarja, hogy számára megszabják az életlehetőségeket, hanem biztositani akarja a saját számára a szociális fejlődés lehetőségeit. A közösségi életben nem kivánja követni sem a született, sem a lett vezérek utmutatásait, hanem maga kiván magának szabályokat felállitani. A magyar nép nem hagyja el történelmi hagyományait.

A kereszténység és demokrácia nem lehetnek ellentétben egymással, sőt egymástól el sem választhatók.

A magyar protestantizmusnak meg kell éreznie, hogy az ő ideje következett el a demokráciában. A magyar demokráciában a reformáció korszerű értelmezésére van szükség. Ez pedig az, hogy nemcsak meg kell állni a régi alapon, Krisztus önkéntes követésének és a nép lelki kivánságainak alapján, de folytatni kell az ujjászületést a lelkekben kialakitott igazi demokrácia szerint. A demokrácia azt várja a protestantizmustól, hogy legyen hü tradicióihoz és legyen korszerü azokban az eszmékben, amelyekkel a haladás élén áll.

Kedd este kezdik meg a pártközi tárgyalásokat

Szerdán este Varga Bélának, a nemzetgyülés elnökének elnöklete alatt pártközi értekezlet volt, amelyen megjelentek Nagy Ferenc miniszterelnök, Rákosi Mátyás, Szakasits Árpád és Veres Péter vezetésével a koalicióba tömörült pártok, Kossa István vezetésével a szakszervezetek képviselői. A gyülés tisztázta az ügyrendet és abban állapodtak meg, hogy elsősorban a konkrét gazdasági kérdések megtárgyalására térnek át. Az értekezlet az alapvető szempontok megvitatása után a tanácskozások folytatását kedden estére tüzte ki.

VÁROSI MOZI
Szombaton és vasárnap
Fiu vagy lány?
Zenés filmmese
Főszerepben: Sárdy, Rajnai, Szemere
Metro és Független Hiradó
Előadások hétköznapokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-kor

Értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy szücsműhelyemet
Fő-ut 8. sz. alatt, a Bazár-udvarban ujból megnyitottam.
1398 Lőbl Béláné.

Sportnyat

A szív és lélek diadala:

NVTE—MOGÜRT 1:1 (1:0)

Csütörtökön, október 31-én játszották le a Vasut-pályán a bajnokság kezdetekor elmaradt NVTE—MOGÜRT NB. II. bajnoki mérkőzést. Az időjárás nem kedvezett a játéknak, az eső és a hétköznap ellenére mégis szépszámu érdeklődő előtt került lejátszásra a mindkét csapat szempontjából nagyfontosságu találkozó.

A két csapat a következő összeállításban lépett pályára:

NVTE: Zalán — Perendi, Munkácsi — Semsi, Németh I., Both — Szabó II., Németh II., Molnár, Tura, Horváth.

MOGÜRT: Mezőfi — Molnár, Zurián — Koltai, Kornél, Hoffer — Piller, Füstös, Toldi, Jakab, Furajó.

A közönsége nagy biztatása mellett, hatalmas iramban indul a játék. Az NVTE lelkesen rohamoz, a vendégek védelme azonban jól áll a lábán. Azonnal kitünik, hogy a MOGÜRT technikai felkészültsége jobb, a fővárosi csapat nagyobb tudását a hazaiak önfeláldozó harckészsége mégis teljesen kiegyenliti. A MOGÜRT a mezőnyben jól kombinál, de támadásaikat az NVTE védelme még csirájában megöli. Az első szakadatlanul szitál és a sáros, nehéz talajon nem alakulhat ki magas szinvonalu játék. Inkább küzdelem folyik a pályán, melyből mindkét oldalon egyelőre a védelmek kerülnek ki győztesként. Az első félidő közepe táján gólt ér el az NVTE. Németh II. ügyesen tisztára játsza magát és a vetődő Mezőfi mellett megszerzi a vezetést. A gól után még nagyobb lesz az iram és a közönség lelkesen buzditja a kanizsai fiukat. A játékvezető sorozatos téves itéletei miatt háborog a nézőtér. Az NVTE-t a balszerencse fosztja meg az ujabb góltól. Horváth gyönyörüen átjátssza a MOGÜRT védelmét, de lövését a kapufa védi.

Szünet után ernyedés nélkül folyik tovább a harc. A vendégcsapat passzjátéka beragad a sáros, mély talajon. Mindkét csapatnak vannak helyzetei, de a csatárok hibáznak. Az első negyedóra végén egyenlit a MOGÜRT: egy középreadott labdát elvét a hazai védelem, Jakab kapja és ballal védhetetlen, villámgyors góllal kiegyenlit. Óriási küzdelem indul meg a győztes gólért, percenként forog veszélyben mindkét kapu. Mezőnyjáték közben ér véget a mérkőzés.

Végig nagyiramu, változatos, rendkivül izgalmas mérkőzést vivott a két csapat. A papirforma alapján nem adhatott senki esélyt az NVTE-nek. A MOGÜRT veretlenül, sőt pontveszteség nélkül és igen jó gólaránnyal állt a bajnoki táblázat élén. Az NVTE hősies önfeláldozással dobta be magát a küzdelembe és ez sikert gyümölcsözött. Amit az NVTE játékosai, különösen a védelem tagjai, csütörtökön produkáltak, az hősköltemény volt a labdarugópályán. Az NVTE—MOGÜRT mérkőzés emléke még sokáig élni fog a város sportembereinek lelkében.

Az NVTE legjobb csapatrésze ismét a védelem volt, de a fedezetek is nagyogóan játszottak. Zalánnak oroszlánrésze van a győzelemben, kitünően védett. A két hátvéd közül Munkácsi volt a jobb, de Perendi is megfelelt. A fedezetsor legjobbja Németh I., aki óriási munkát végzett, csaknem hibátlanul. Both szokott jó játékát nyujtotta. A fiatal Semsi meglepően ügyesen mozgott. A csatársorban Horváth volt a legjobb. Elfutásai, cselezései rendre sikerültek. Tura sokat vállalt magára a talán ez az oka halványabb játékának. Németh II-őt gólja és lelkesedése dicséri. Molnár és Szabó II. csak ritkán volt veszélyes.

KERESKEDŐK legolcsóbb bevásárlási helye **TARNÓCZKY** rövidáru nagykereskedés, Szabadság-tér 18. 1309

Ökölvivás

Haladás—NVTE

Vasárnap délelőtt 11 órakor a Szociáldemokrata Párt nagytermében kerül megrendezésre a Haladás—NVTE meghivásos ökölvivó versenye.

Háboru után ez az első találkozó az örökös riválissal. A III. kerületben ez a két csapat a legerősebb és természetes, hogy nem férnek meg egymással. Az elmult években Nagykanizsa a vidék I. osztályában indult és ott helyét biztosan meg is állta, mig Szombathely a vidék II. osztályában az élen járt. Azonban Szombathelynek is volt egynéhány vidéki országos bajnoka és most is komoly erőt képvisel a csapata.

Mindenhol lázas készülődés folyik a közeli kerületek bajnokságára, most már kiirása sokáig nem késhet. Csapatunk most már egységes és minden reményünk megvan arra, hogy a III. kerületben a bajnokságot megnyerjük. A III. kerületben Zalaegerszeg, Tapolca, Szombathely, Sopron, Kőszeg és Nagykanizsa indit ökölvivó csapatokat.

Tehát a vasárnapi a bajnokság főpróbája lesz, amely igen kemény küzdelemnek igérkezik.

Kosárlabda

A MAORT férfi és női kosárlabdacsapata vasárnap Pécsre utazik és ott meghivásos mérkőzést játszik a PVSK csapataival. A MAORT női csapatának összeállitása: Danitz, Sörlei, Pintér, Benedek, Viola. Csere: Szokoli és Tőke. A férfiak csapata: Csanádi, Kukucska, Fáth, Joór, Kovács. Csere: Kishegyi és Balogh.

Az NTE átcsoportositott legénységgel áll ki a KVTE-vel szemben

Az NTE—KVTE mérkőzés vasárnap, 3-án délután 2 órakor kezdődik.

Előmérkőzés egynegyed 1 órakor Csurgó—NVTE II.

Az NTE-t az eddig elszenvedett sulyos vereségek arra késztették, hogy csapatukat teljesen átszervezve kizárólag a fiatalokat szerepeltesse. Az erős mezőnyben arra törekszik a vezetőség, hogy ez a fiatal gárda, ha az idén nem is, de a jövő szezonra elérje azt a formát, hogy a mérkőzéseket nyilttá tudja tenni. A NTE ifjai erősen fogadkoznak, hogy ezen a mérkőzésen megdől a vereségek szériája.

Az NTE felállitása a következő: Szélig — Wilcsek, Király II. — Egyed, Férhezli, Király I. — Lukvár, Magyar, Maderka, Horváth, Táneczos. Tartalék: Vég.

Az NTE tribünnel ellátott pályáján a közönségnek nem kell áznia.

A rádió vasárnapi műsora

Budapest I. 6.45 Hirek. 7.05 Reggeli zene. 7.20 Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 8 Filmdalok. 8.30 Orgonamüvek. 9 Görög katolikus istentisztelet. 9.30 Evangélikus vallásos félóra. 10 Hirek. 10.10 Református istentisztelet. 12 Déli harangszó, hirek. 12.20 Bach-müvek. 12.50 Református nagygyülés. 13.30 A Belvárosi templom énekkara énekel. 14 Hirek. 14 óra 10-kor Müvészlemezek. 15.20 Dolly Rózsi énekel. 16 Hirek. 16.10 Magyar nóták. 17 Falurádió. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 19.05 Ismeretlen város. Priestley darabja a Vigszinházból. 19.50 Hirek. 21 A Rádió hangja. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.40 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Lemezantiquárium.

Budapest II. 19 Egyvelegek és keringők. 21 Hirek. 21.20 Brahms-müvek.

— **Márkus Alfréd** ismert magyar zeneszerző Newyorkban meghalt.

HIREK

Tessék beszállni,

indul a pesti gyors, jelentette be a kalauz tegnap délután 4 óra előtt egy perccel a nagykanizsai állomáson. Máskor ez a bejelentés hozzátartozott a hétköznapunkhoz. Most történelmet jelent. Történelmet, a mely magában foglalja egy ország felemelkedését, az ekhós szekértől az országutak gyalogos és ember által vontatott kiskocsis utasaitól a gyorsvonatig. Mindez egy és fél esztendő munkájának eredménye. Olyan eredmény, amely mellett a demokrácia legnagyobb ellenségei is csak kalaplevéve mehetnek el. 1944 juniusában még 3 napig tartott az ut Nagykanizsa és Budapest között, ma már 5 óra alatt fülött gyorsvonaton utazhatnak Budapestre, a melyben büffé is áll a közönség rendelkezésére.

Négy óra. A piros sapkás vasuti tisztviselő kezében magasra lendül az inditótárcsa. A gép nekilendül, váltók csattognak és pillanatok alatt eltünik a vonat a magyar jövő meszszeségében, aminek minden állomását a munka akarása s a demokrácia diadala jelzi. Ausztriában leállt a vasut, megbénult a posta, pelyhüdten hulltak alá a munkáskezek. Nálunk a dolgozók csodatételével gyorsvonati sebességgel indul az élet uj és diadalmas utjára.

— A polgármester Budapestre utazik Varga József polgármester holnap délután rendkivül fontos városi ügyek elintézése céljából Tasy Béla főmérnök kiséretében Budapestre utazik.

— A Magyar Kommunista Párt folyó hó 6-án, szerdán délután 5 órakor taggyülést tart. Politikai beszámolót mond Szegedy Andor megyebizottsági tag. A titkári jelentést Hegyi János mondja.

— Orvosi hir. Dr. Riedlmayer István rendelését Deák-tér 7. sz. alatt (felsőtemplom mellett) megkezdte.

— Értesités! Tisztelettel értesitem a n. -b. rendelőimet, hogy műhelyemet Fő-ut 13. sz. alól Kölcsey-utca 5. szám alá helyeztem át. Szives támogatásukat továbbra is kérve maradok mély tisztelettel *Tóth Ferenc szabómester.*

— Felhivás! *Bőripari munkások,* folyó hó 4-én, hétfőn este 6 órakor fontos ügyben jelenjenek meg a szakszervezeti székházban. *Vezetőség.*

— A Független Kisgazdapárt politikai előadása a Városi Szinházban.

A Független Kisgazda-, Földmunkás- és Polgári Párt folyó hó 3-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Városi Szinházban taggyülést tart, amelyre minden érdeklődőt szeretettel meghiv. »*Magyarságunk a mult, jelen és jövő tükrében*« cimen dr. Szabad Lajos tart előadást, amelyben a legáltalánosabb és legalapvetőbb magyar kérdéseket veti fel és tárgyalja.

Emlékünnepély az orosz forradalom évfordulóján

A Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete és a Szociáldemokrata Párt nagykanizsai szervezete folyó hó 7-én, csütörtökön este 7 órakor a Városi Szinházban a szovjet forradalom 29-ik évfordulója emlékére müsoros ünnepélyt rendez. Az ünnepi beszédet mondják Dombai János nemzetgyülési képviselő és Hegyi János titkár.

Hirdetmények.

A város tulajdonát képező és Honvéd-u. 16 sz. a. levő kertet f. évi november hó 7-én d. e. 10.15 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen bérbeadom. 1434

A város tulajdonát képező és a vágóhid mellett i kb. 500 négyszögöl számtól f. évi november 6-án d. e. 8.45 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen bérbeadom. 1435

A város tulajdonát képező és a vásártér mögött lévő kb 50 négyszögöl nagyságu számtól f. évi november hó 5-én d. e. 9 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen bérbeadom. 1436

A város tulajdonát képező és a Bobokuti dülőben lévő 977 négyszögöl nagyságu számtót f. évi november hó 6-án d. e. 9 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen bérbeadom. 1437

A város tulajdonát képező és a tüzérlaktanya melletti szántóföld 3 sz. parcelláját f. évi november hó 7-én d. e. 9.45 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen bérbeadom. 1438

A város tulajdonát képező s a III. ker. temetőben levő szántóföld 2. sz. parcelláját f. évi november hó 5 én d. e. 10 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen bérbeadom 1439

A város tulajdonát képező Herkules téglagyar területét f. évi november hó 6-án d. e. 9.30 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen bérbeadom. 1440

A város tulajdonát képező és a Garai u. 11. sz. a. kertet 1946 november hó 6-án d. e. 10 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen bérbeadom. 1441

A város tulajdonát képező és a III. ker. városházához tartozó kertet f. évi november hó 5-én d. e. 9.30 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen bérbeadom. 1442

A város tulajdonát képező és a volt József laktanya keleti oldalán levő szántót f. évi november hó 7-én d. e. 9.15 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen bérbeadom. 1443

A város tulajdonát képező és a malomi dülőben lévő (Szentgyörgyvári hid mellett) 1139 □-öl nagyságu szántót f. évi november hó 4-én d. e. 10 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen bérbeadom. 1444

A város tulajdonát képező és a Dózsa György u. 77. sz. a. kertet f. évi november hó 7-én d. e. 9 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen bérbeadom. 1445

Az 1946 47 tenyészévadban a köztenyésztésre használt mének és az egy éven felüli méncsikók vizsgálata f. évi november hó 9-én Nagykanizsán 9 órakor a vásártéren lesz megtartva.

Felhivom mindazokat a lótartó gazdákat, akiknek egy éven felüli méncsikaik, vagy ménjeik vannak, hogy ezen a vizsgálatos az állatok marhaleveleivel és egyéb okmányaival feltétlenül jelenjenek meg. A tenyésztésre jogositó igazolvány 30 Ft. és a továbbtartási engedély kiállitásáért járó 15 Ft. dijat a vizsgálat után azonnal ki kell fizetni. 1446

Polgármester.

Kukoricaszár eladó, Honvéd utca 43. szám. 1452

Buterok, hordók eladók, Huszti-tér 7. szám. 1449

Eladó 6 drb. 4 hónapos süldő eladó. Kiskanizsa. Alsótemető u. 3. sz. 1450

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Beneze Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.

Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa

Szerkesztésért és kiadásért felel Beneze Jenő.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalay Károly.

Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

Nagykanizsa, Csengeri-ut 4., a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank leányintézete.

a kisgazdák, kisiparosok, kiskereskedők, kisemberek bankja

az 1946. november 4-től 9-ig tartó

takarékossági héten elhelyezett betétek után

külön kamatkedvezményt nyujt.

51. évfolyam. 251. szám Negyvennyolcas 1946. november 5. kedd Ára 40 fillér.

ZALA

Molotov szovjet külügyminiszter és Spaak belga külügyminiszter New-Yorkban megkoszorúzták Roosevelt sírját. A szertartáson az Egyesült Nemzetek 300 delegátusa vett részt.

Fel kell számolni a MAORT fasizmust

A szombat este lejátszódott sajnálatos és szomoru incidens, amellyel lapunk más helyén foglalkozunk, arra az elhatározásra kényszerit bennünket, hogy szót emeljunk városunk békéjének érdekében és a leghatározottabban követeljük azoknak az okoknak végleges és teljes megszüntetését, amelyek e minősithetetlen botrányt előidézték és kirobbantották.

Beismerjük és ezzel vádat emelünk önmagunk ellen is, mert ebben a kérdésben eddig hallgatlunk, holott tudtuk, — minthogy mindenki tudta és tudja — hogy a rombolás fasiszta szelleme a MAORT olajvállalat acélpalackjaiban van bezárva, ahonnan időnként a politikai barométer állása szerint ki-kiszabadul, hogy elvégezze és végrehajtsa Szálasi és Hitler végrendeletét.

Mentségünkre az szolgáljon, hogy némaságunkat nagy, országos érdekek tették indokolttá, mert az volt az álláspontunk, hogy a magyarság legnagyobb és legértékesebb export-kincsét, amit szédületes mélységekből hoznak fel, zavartalanul termelhessék ki egész nemzetünk sorsának jobbrafordulása érdekében. Nem akartuk a nagy müegyetlen fogaskerekét sem kiemelni vagy gyengiteni, mert az volt a feltevésünk, hogy ezzel a köznek okozunk kárt. Tudtuk, hogy politikai téren a MAORT szellemi dolgozóinak egy része a demokrácia szempontjából teljesen megbizhatatlan, de reméltük, hogy az idők mulásával és a demokrácia által elért eredményekkel ezek a fasizált lelkek meggyógyithatók, vagy legalább is megszünnek bacilushordozói lenni a zöld ragálynak. Ugy gondoltuk, hogy a MAORT szükebbkörü igazgatósága és üzemi bizottságai végül is urrá tudnak lenni a helyzeten és saját hatáskörükben kisöprüzik a Dinda-kreáció azon elemeit, akiknek a demokráciába való beilleszkedésére semmi remény nincs. Nem kételkedünk abban, hogy ugy az igazgatóság, mint az üzemi bizottságok ezeket a szempontokat pontosan ismerték, éppen ezért mélységes volt csodálkozásunk azon, hogy a B-listázások nem jártak kellő eredménnyel. Nem tudjuk, milyen erők érvényesültek a közelmult szelekciójánál, csak feltesszük, hogy az egyes pártokba bemenekült Árpádsávos zöld legények magukat jó demokratáknak álcázva, sikeresen harcolták meg harcukat és bentmaradhattak abban az átkos palackban, amibe a MAORT a nyilas éra alatti oly szenvedélylyel gyüjtötte össze mindazokat, akiket a német háborus célok elérésére a legjobban felhasználhatott. Nagykanizsára özönlöttek az ország minden részéből a megbizható nyilas »testvérek«, vonzotta őket — mint lepkét az esti fény — a MAORT vállalatok által nyujtott kényelmes, uri megélhetés, amiért még dolgozni sem kellett, csak kémkedni és hűséges cselédként kiszolgálni germán uraikat. Nem a szaktudás, nem a rátermettség döntötte el felvételüket, hanem egy-egy prominens nyilas gyilkos ajánlólevele, amely arról biztositotta a vállalat akkori vezetőit, hogy az illető a horogkereszt jegyében megbizható.

A felszabadulás után ezeknek az embereknek egy kisebb része jónak látta a gaztettei színhelyéről elmenekülni, ezt tette maga a nagy főnök, Dinda mérnök is. De nagyobb részük ma is itt él Nagykanizsán, vagy a közeli olajmezőkön.

Igy lett a mi békés városunk a gyülölködő emberek gyüjtőmedencéje.

Senki sem tagadhatja, hogy a háboru kitöréséig ebben a városban sohasem fordultak elő vallási vagy politikai türelmetlenségek. Az emberek igyekeztek megérteni egymást. Csendben és nyugalomban éltek egymás mellett. Merőben megváltozott a helyzet, amint a MAORT vezetése a németek kezébe csuszott át. Nyomban a gonoszok arzenálja lett Nagykanizsa. A birgerlis naplopóké, a lődörgő mérnöké és irástudatlan fasiszta irodistáké. A csendes város ezeknek a borgőzös alakoknak szavától lett hangos és félelem költözött a város falai közé.

Távol áll tőlünk az általánositás, mert tudjuk, hogy a MAORT mérnöki karában, irodai személyzetében és vezetőségében olyan emberek is foglalnak helyet, akik a demokráciát szent ügynek tekintik és azt nem csak hangoztatják, de tettekben cselekszik is. Nem tagadhatjuk, hogy Nagykanizsa város szociális intézményei és kulturális élete nagyon sokat köszönhet ezeknek az embereknek, akik megértéssel és odaadással siettek városunk segitségére, amikor valamely nemes cél eléréséről volt szó.

Az ő védelmükben is kötelességünk szavunkat hallatni, mert az emberek hajlamosak arra, hogy az előfordult fasiszta megmozdulásokat, mint végső okra, hozzájuk vezessék vissza, holott az igazság az, hogy a nyilas erőszak kihasználja a magasrendü humanitásukat, türelmüket, jóindulatukat és nem utolsó sorban tanitási szándékukat.

Eljött azonban az ideje, amit a tegnapelőtti brutális incidens is bizonyit, hogy ugy az igazgatóság, mint az üzemi bizottságok revideálják eddigi álláspontjukat és kemény kézzel nyuljanak bele a rabló darazsak fészkébe, amelyek csak arra várnak, hogy mások által verejtékkel elért eredményeiket megsemmisitsék. Bele kell nyulni és ki kell füstölni az utolsó szálig az oda nem való elemeket, meg kell tisztitani az irodákat a kerteltegény mentalitástól, mert csak igy remélhetjük, hogy a munka, aminek elvégzése ma egy egész ország létérdeke, zavartalanul folyhasson. Elölről kell kezdeni mindent, ki kell vágni a fekélyt és vállalni kell ennek a fájdalmas műtétnek minden kellemetlenségét.

Amennyiben a MAORT saját kebelén belül, házilag ezt el nem intézné, még pedig igen rövid idő alatt, ugy szorgalmazni fogjuk, mert ez kötelességünk, hogy illetékes kormánytényezők tegyék meg errevonatkozó szükséges lépéseiket, mert itt nem lokális, hanem az egész magyar demokráciát fenyegető veszélyről van szó. Az egész országban egyetlen ipari- és bányavállalat sincs, amelynek kétkezi dolgozói annyira a szellemi fasizmus nyomait viselnék, mint a MAORT-nál. Ennek sajnálatos okai a már ismertetett tényekben keresendők és amennyiben ennek legsürgősebben gátat nem állitunk, ugy később ezt csak igen nagy áldozatokkal, vagy egyáltalában nem tehetjük meg.

A céltudatos és az ugy a saját, mint a nemzeti érdekeket jól felfogó és értékelő dolgozók ezen veszélyt pontosan ismerik, mert nem egyszer adtak annak ugy élőszóban, mint irásban hangot. Felhivták a veszélyre a figyelmet, számtalanszor megkongatták a vészharangot, de ezek eddig mindig süket fülekre találtak. Most mi is megkongatjuk a vészharangot és annak kötelét addig el nem engedjük, amig a veszély fennáll és az utolsó emberig el nem tüntek a MAORT irodáiból azok, akik végtelenül ártalmasak a köz és igy a termelő demokrácia szempontjából.

Nem titok, hogy a népbirósági tárgyalások anyagának többségét a MAORT szolgáltatja, az sem titok, hogy a Zala megyében előfordult fasiszta próbálkozások, fegyveres felkelésre való készülődés vezetői kizárólag a MAORT irodáiból rekrutálódtak. Kiskocsmák és vendéglők szögleteiben ma is szövődnek még kótyagos tervek, amelyek a demokrácia megdöntését célozzák. Ezekben az alvilági tanácskozásokban a legfőbb veszély abban rejlik, hogy mindig uj és uj emberanyagot vonnak be hálójukba, olyanokat is, akiket még a nyilasuralom sem tudott kellőképpen megfertőzni.

A fasiszta összetartást mi sem bizonyitja jobban, mint a vállalati igazoltatások teljes csődje, amikor egyik nyilas a másik nyilasnak ment el tanuskodni. A demokratikusan gondolkodók és cselekvők a vállalatnál oly kisebbségben voltak, hogy egyrészt féltek a nyilt kiállástól, másrészt, ha ki is álltak, a nyilas többség hangja elnyomta őket. Meg kell mondanunk, hogy ma a vállalatnál az a furcsa helyzet van, hogy a demokratikus államrend hivei nem élhetnek félelemnélküli életet a MAORT irodák keretein belül.

Kiváncsiak volnánk, hogy a MAORT vállalatok részvénytulajdonosainak exponensei milyen álláspontot foglalnak el a magyar demokrácia kétségtelenül veszélyes alkalmazottaival szemben? Kiváncsiak volnánk, hogy tudnak-e azokról a veszélyes kisérletekről, amelyeket a demokrácia ellenségei az ő irodáikból kiindulva, az utóbbi időben elkövettek? Kiváncsiak volnánk, informálva vannak-e szellemi munkásaiknak arról a mélységes fertőzésről, amely az ő érdekeiket éppen ugy, mint az egész magyar demokráciát veszélyezteti? Kiváncsiak volnánk, hogy tudomással birnak-e arról, hogy ezeknek az embereknek legnagyobb része hü kiszolgálója volt annak az ellenségnek, akinél becstelenebbet a világtörténelem felmutatni nem tud, akik segédkeztek az égő repülőgépekből kiugráló pilóták agyonverésében, akik ezer és ezer átkot szórtak népükre és kormányukra, akik kirabolták a magyar föld olaját, hogy a német háborus gépezetet minél intenzivebben táplálni tudják? Kiváncsiak volnánk, hogy mindenről tud-e a külföldi igazgatóság, amelyik legfelsőbb fórumként vezeti a vállalatot?

A világ egyik leghatalmasabb népének és államközösségének kereskedelmi érdekeit a demokratikus magyar kormány az ismert nehézségek dacára minden tekintetben igyekszik tiszteletben tartani. A magyar nép hálás, hogy nagy költséggel felszinre hozták földjének méhében évmilliók óta szunnyadó folyékony aranyát, mert tisztában van azzal, hogy evvel egy nagy karéj kenyérrel több jut asztalára. Sem a magyar nép, sem az őt képviselő magyar kormány távolról sem akar jogtalanságot elkövetni. Teheti ezt mindaddig, mig vele jogtalanság nem történik és létérdeke nem forog kockán. De ha ugy látja, hogy a kereskedelmi és bányavállalkozáson felül olyan erők is érvényesülni kivánnak, az ismert nagyhatalom árnyékában, amelyek rettentő munkával és szenvedéssel felépitett uj élet utját gáncsolnák, ugy mégis kénytelen lenne hatalmának minden erejével és erkölcsi életének minden akarásával ez ellen fellépni.

(bj)

A munka becsülete!

Nagyon szép és bensőséges ünnepet tartott a Dunántuli Szeszgyár munkássága és igazgatósága november 2-án. A gyár dolgozói és igazgatósága Hlabucsár Károlyné szül. Dékány Katalin munkásnő 30 éves jubileumát ünnepelték. Harminc keménv, munkában eltöltött esztendő. Két háboru mult el azóta. Kétszer látta ez a munkásnő fordulni a történelem kerekét. Mind a kétszer a munkapadja mellett találta őt és egyszer sem rendült meg a bizalma abban, hogy elfog jönni az az idő, mikor a munkásosztály fel fogja ismerni a helyes utat és ki fogja jelenteni, hogy soha többé háborut. Ez a munkásasszony az első világháboru után végig dolgozta a reakció 25 esztendejét és látta, hogy a dolgozók legjobbjait miként hurcolták el a Horthy-pribékek csak azért, mert nagyobb darab kenyeret követeltek a munkásság számára. Ez a munkásasszony látta a hires cigányzenés és pörköltös választásokat, ahol tolkiismeretlen kufárok vásárolták a képviselői mandátumokat, hogy azután annál tökéletesebben a romlásba taszithassák az országot. Egy pillanatra sem ingott meg a hite még akkor sem a munkásosztály győzelmében, mikor a magyar Quislingek, Magyar Futárok, Donau állomások a fasizmus győzelmét kürtölték uton utfélen a dolgozók fülébe. Hol vannak már a Horthyk? Hol vannak már a Hitlerek? Hol vannak már a hires győzelmes csatákat bejelentő rádiók? Hol vannak már a magyar Quislingek? Szálasi és pribékjei? Elfujta az idők szele! Elfujta az egészséges keleti levegő! De ő a munkapadja mellett van és dolgozik, most már tudja miért. Dolgozik az ujjáépitésért. Dolgozik a demokráciáért. Dolgozik a szabadságért. Dolgozik felemelt fejjel, öntudatosan, mert látja magakörül a demokrácia biztositékait. Látja az üzemi bizottságokat, a szakszervezeteket, a munkáspártokat és az Európaszerte előrotörő munkásosztály mindent elsöprő győzelmeit.

Megható volt, mikor könnyezve hallgatta végig Szél János és Teutsch Gusztáv igazgatók ünnepi beszédét, akik pénzbeli ajándékot is nyujtottak át neki. Sirt a meghatottságtól ez az egyszerü munkásasszony, mikor az üzemi bizottság nevében Dávidovits Ferenc és Benke József köszöntötték őt.

Az egészben az volt a legszebb, hogy Hlabucsárné nem tudott semmiről sem. Még ő volt, aki bejelentette az igazgatóságnak, hogy itt vannak a szakszervezettől. Még akkor sem sejtett semmit, mikor asztalhoz ültünk. Akkor pattant fel ülőhelyéről, mikor megtudta, miért jöttünk össze. Milyen kedves egyszerüség. Mégis milyen sokat mond el azoknak, akik értik a dolgozók nyelvét.

Záradékul csak annyit mondhatok, hogy a magyar dolgozó osztálynak sok-sok ezer ilyen Hlabucsár Károlynéja van, de még többre van szüksége.

Cscpregi

Budapestről jelentik:

A kenyér és liszt novemberi fejadagja

A közellátásügyi miniszter rendelete értelmében novemberben az ország egész területére a szeptember hónapban megallapitott kenyer fejadag marad érvenyben. A finom liszt fejadagja 1.20 kg.

Halálra itéltek egy festőművészt

Eperjesi Wittich László festőművész a nyilaspárt tagja volt, kegyetlenkedett a zsidóvallásu leventékkel, üldözötteket juttatott a nyilasok kezére és nőket kinozott meg. Ügyét most tárgyalta a népbiróság Molnár László-tanácsa, amely a tanuvallomások alapján kötéláltali halálra itélte. Az itélet nem jogerős.

A moszkvai rádió Parragi György egy beszédéről

A moszkvai rádió hirmagyarázója Parragi György egy beszédére a következőket mondotta:

Eddig egyes nagyhatalmak állandóan a kis nemzetek védőinek és pártfogóinak tüntették fel magukat. Cselekedeteik azonban nagyon sokszor ellene mondanak szavaiknak. Igy például Amerika a békeértekezleten követelte, hogy Magyarországnak a Szovjetunióval szemben fennálló jóvátételi összeget szállitsák le 300 millió dollárról 200 millió dollárra, holott jól tudta, hogy ez az összeg még az Ukrajnában okozott károk fél százalékának megtérítésére is kevés. A Szovjetunió eddig több jóvátételi kedvezményben részesitette Magyarországot. Igy a jóvátétel teljesitésének határidejét 6 évről 8 évre hosszabbitotta meg. Ezután nagyon sok árut szállitott Magyarországnak hitelbe.

Magyarország eddig mindössze 4 és fél millió dollárnyi jóvátételt fizetett a Szovjetuniónak, ez pedig igazán nem jelent nagy megterhelést.

Ha Amerika nem akar mások rovására segiteni Magyarországon, ezt minden nagyobb fáradnág nélkül meg is tehette volna, csak vissza kellene szolgáltatni Magyarországnak az amerikai övezetben levő magyar javakat. Amerika jól tudja, milyen gazdasági megterhelést jelent Magyarország számára az a 75 százalék kárpótlás, amit a külföldi szövetséges vagyonok után kell fizetni, holott a békeértekezlet mindössze 25 százalékos kártérilést követelt.

Amerika nemcsak nem nyujt gazdasági előnyöket Magyarországnak, hanem szorult helyzetét kiaknázza és igy érthető, hogy mind a mai napig nem adta vissza az amerikai övezetben levő, csaknem 3 milliárd dollárnyi értékü magyar javakat.

Magyarország ezek fogvatartásával igen nagy gazdasági kárt szenved. A Szovjetunió számtalanszor rámutatott Magyarország ezen gazdasági nyomorára és a békeértekezleten is hangoztatta, hogy az ország gazdasági egyensulyát helyre kell állitani. Ezt a gazdasági egyensulyt Parragi György hangoztatta legszembetőlőbben. Nagyon sajnálatos, hogy egyes magyar zugpolitikusok teljesen kiforgatják a való tényeket és hamis fénynyel övezik Amerikát.

Igy például Parragi György a Magyar Nemzet legutóbbi számában megjelent cikkében valóságos dicshimnuszokat zeng Amerika felé Magyarország megsegitéséért, de ugyan kor elhallgatja a 3 milljárd dollár értékü magyar javaknak az amerikai övezetben való visszatartását.

Ez teljesen érthető is, hogy ezt elhallgatja, mert különben dicshimnuszainak alapja teljesen szétfoszlana.

—

Dr. Kappa László és dr. Borsa Béla előadása a Szociáldemokrata Pártban

Kedden délután fél hat órakor a Szociáldemokrata Párt szokásos heti pártnapján dr. Kappa László OTI főorvos és dr. Borsa Béla kereskedelmi iskolai igazgató tartanak előadást. Dr. Kappa előadásában szembeállitja a mult és jövő egészségvédelmi intézkedéseit, amelyek a munkások egészségét voltak és lesznek hivatva megvédeni. A kapitalista társadalom a minél nagyobb profit jegyében nem törődött azzal, hogy a munkás munkahelyén rövid idő alatt az egészségét is feláldozta, nem törődött azzal, hogy a munkást fárasztó munkája után megfelelő pihenés és szórakozás is megilleti. A munkássportegyeletek, valamint munkásdalárdák és kulturális egyletek nagy fontossága és jelentősége ma már közismert és nagyon jól tudjuk, hogy a munkások sportolása és kulturális szinvonalának emelése nemcsak a munkás testi és szellemi fejlődésének biztos záloga, hanem egyben munkateljesitményének is megfelelő erősitője. A munkás testi és szellemi kiegyensulyozottsága a termelés megfelelő biztositéka is. Dr. Kappa László előadása érdekesen fogja felölelni az idevonatkozó problémákat.

Dr. Borsa Béla felsőkereskedelmi iskolai igazgató »Nevelés az iskolán keresztül« címmel tartja meg kétségtelenül érdeklődésre számot tartható előadását. Igen élénken vitatott és a napi sajtóban nap-nap után tárgyalt kérdés, hogy milyen legyen a pedagógus és milyen legyen a ma iskolája. A multban az iskola főleg ismereteket adott, megtanitott a tanulókkal egy csomó történelmi évszámot, hamisan megrajzolt eseményeket fonva azok köré, királyok és császárok fényes udvartartásairól és külső pompájával kábitotta el a tanulóifjuságot, amely tehát a szines romantika álmait kergette kint az életben is és nem ismerte a mult való történéseit, a gazdasági okok kényszerü hatásait. Kikerült az iskolából az ifju s a romantikus életszemléletnek megfelelően maga is a romantikus hős pózában tetszelgett, az uri gőg volt előtte az ideál és messze elkülönülni akart a munkás és paraszt dolgozóktól. Ez a talajnélkül álló iskolát végzett középosztálybeli réteg az elmult vészes időkben legjobban vetette le magáról a kulturális máz vékony foszlányát és megmutatkozott a brutális vad ösztönöket kielégitő állatemberi mivoltában. Az iskolától azt várjuk tehát, hogy ne csak ismereteket adjon, hanem neveljen is, az ifjusággal ismertesse meg a társadalom szerkezetét, gazdasági erők játékát és olyan ifjuságot alakitson ki, amely egynek érzi magát minden munkással és minden fizikai dolgozóval és nem a gyilkolás, hanem az emberi szolidaritás szolgálatába szegődik. Dr. Borsa előadása tehát ezekot a nagyfontosságu kérdéseket fogja elemeire bontani és utmutató lesz a pedagógusnak és az ifjuságnak egyaránt.

A Szociáldemokrata Párt tehát a fontos kulturális kérdések iránt állandóan pártnapján ébren akarja tartani az érdeklődést és az előadásokon keresztül a hallgatóság látókörét megfelelően tágitani kivánja. A pártnap kedden délután fél hat órakor pontosan megkezdődik és e tekintetben is a Szociáldemokrata Párt ujitást kiván Nagykanizsán bevezetni. Tudott dolog, hogy vasárnapban a fél hatra hirdetett előadásra a közönség hat órára gyülekezik, igy tehát minden bejelentett idő legalább egy fél órával későbben van. Ezzel a helytelen szokással kiván szakitani a Szociáldemokrata Párt és ránevelni Nagykanizsa közönségét is, hogy a külföldi példák után minden hirdetett előadásra pontos időben jelenjen meg. Felkéri tehát a Szociáldemokrata Párt az érdeklődőket, hogy fél hatra pontosan a pártnap megkezdésekor már foglalják el helyeiket. A pártnapon vendégeket is szivesen lát a Szociáldemokrata Párt.

bp.

Mikor semmisitik meg a B-lista határozatot

A kormány nagyjelentőségü rendeletet adott ki a B-listás szabályokba ütköző B-lista határozatok megsemmisitéséro. (11.000/1946. M. E. sz. r. Magyar Közlöny 217. sz.) A jogellenes határozatokat a miniszterelnök semmisiti meg az illetékes miniszter véleményének meghallgatása után.

A megsemmisités a rendelet 2. §-a szerint a következő esetekre terjed ki: 1. A létszámfeletti végelbánás alá vonásra, olyan tárcánál, ahol a megengedettnél többet B-listáztak; 2. olyan határozatra, amellyel az 1944 december 22. után közszolgálatba lépőt B-listáztak, a megengedett 10 százalékon tul; 3. olyan hadifoglyokra, akit a 2. bek. b) pontja vagy a 3. bek. alapján küldtek el; 4. olyan alkalmazottra, akit a fasisztak elhurcoltak és ezért van távol; 5. a 3. bek. alapján elküldött hadigondozottra (hadirokkant, hadiözvegy); 6. a határozat kelte előtt eskütt tett és vissza nem hivott B-lista bizottsági elnök vagy tag elküldésére; 7. a multban szocialista, antifasiszta vagy demokratikus magatartása miatt hátrányt szenvedett alkalmazott B-listázására; 8. a 3. bek. alapján végelbánás alá vonás mellőzésével, ellátási igény kizárásával, ill. u. n. özvegyi nyugdijjal való eldüldésére; 9. olyan határozatra, amelyet döntésre nem illetékes bizottság hozott, vagy a határozatot nem minden tagjának részvételével hozta, vagy olyan személyek részvételével, akik nem tagjai a bizottságnak; 10. olyan alkalmazottra, aki a határozathozatal előtt meghalt, vagy az illetékes miniszter nyugdijazta, illetve állásvesztésre itélte; 11. a közszolgálati vagy honvédség kötelékében szolgálatot teljesitő alkalmazottnak 1946 szeptember 15-e után, az állami vállalatok alkalmazottainak pedig 1946 szeptember 30-a után hozott elküldő határozatára.

Megsemmisitheti a miniszterelnök (r. 3. §): 1. a minden bizonyiték nélkül 2. bek. (a) pontja alapján elküldött hadifoglyokra; 2. a hadifogolynak a 3. bek. alapján elküldött feleségére, végül 3. a 2. bek. b) pontja alapján B-listázott hadiözvegyre vonatkozó határozatot.

A megsemmisités hivatalból vagy kérelemmel történik. A hivatalfőnök köteles a tudomására jutó adatok alapján a megsemmisitést az illetékes miniszterhez haladéktalanul felterjeszteni.

Halálra itélték Fejér-megye volt nyilas főispánját

Pintér József volt fejérmegyei nyilas főispán ügyében öt napig tartó tárgyalás után szerdán hirdetett itéletet a népbiróság. Pintér Józsefet bünösnek mondta ki a népbiróság a főispáni és a hadmüveleti kormánybiztosi állás elfoglalása és az internalások miatt, továbbá a székesfehérvári leventék nyugatra történt elhurcolásában, törvénytelen városkiürités miatt, az egyházi szentbeszédek tartalmának előirásában. Megállapitotta a népbiróság, hogy az elfogott munkaszolgálatosoknak a Nyilas Házba történt átkisérése folytán része volt azoknak kegyetlen megkinoztatásában és bünösnek mondta ki a Nagytevelen kivégzett négy zsidó munkaszolgálatos megöletésében. Mindezekért a népbiróság Pintér Józsefet halálbüntetésre itélte.

— **Inspekciós gyógyszertár ma:**
„Igazság“ gyógyszertár, Főut 12.

A négy külügyminiszterhelyettes ma tanácskozik New-Yorkban

A mai nap három legfőbb politikai eseménye: 1, A külügyminiszterek helyetteseinek találkozója New-Yorkban. 2. Az Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsának ülése. 3 A gyámsági tanácsnak ülése.

A négy külügyminiszter helyettesei ma találkoznak először. Ezen az első ülésen az ügyrendet tárgyalják meg, valamint az öt csatlós-állam békeszerződéstervezetének tárgyalási sorrendjét.

Nenni olasz külügyminiszter tegnap elküldte az olasz kormány jegyzékét a négy külügyminiszternek, amelyben kérik az olasz békeszerződéstervezet revízióját. Az Egyesült Nemzetek gyámsági bizottsága ma délután folytatja vitáját a mandátumos területek fölött.

Truman elnök az Egyesült Államok számára kizárólagos jogokat óhajt azon mandátumos japán szigetek fölött, amelyek Amerika honvédelmi programmja szempontjából fontosak.

A biztonsági tanács ma esti ülésén döntik el, hogy levegyék-e a spanyol kérdést a napirendről.

A Times a régi Népszövetség és az uj világszervezet kezdeti tevékenységét összehasonlítva, megelégedéssel állapitja meg, hogy az uj világszervezet működésével szemben nincs olyan túlzott optimizmus, mely a Népszövetség megszületését jellemezte. Az Egyesült Nemzetek politikai megalapozásának fő célja a nemzetek közös együttműködése. Ebben a célkitüzésben közreműködnek mindazok, akiknek véleménye ma döntő a nemzetközi politikai életben.

Minthogy a világszervezetnek minden nemzet tagja, azért a szervezet sorsa jórészt a nagyhatalmak egymáshoz való viszonyától függ.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének lassan és fokozatosan kell felépíteni prestizsét. A legtöbb érdeklődés az atom és a vétó kérdéssel kapcsolatban nyilvánul meg. Az atomkérdésre vonatkozó legutóbbi beszédekben előkészítő manőverezést látnak. Az atomdiplomáciában a helyzet az, hogy az oroszok époly kevésbé járulnak hozzá, mint az amerikaiak, hogy a kezükben levő monopoliumot idegen kézbe adjak.

A vétójog eltörlését komolyan egyik részről sem támogatják. Az a vélemény, hogy csak olyan esetekben használják, amikor büntető kérdés merül föl.

Hirek a világ fővárosaiból

Nagy munkáspárti győzelem az angol községi választásokon

Anglia és Wels több mint 360 városában tegnap községtanácsi választásokat tartottak. A választásokon a munkáspárt nagy győzelmet aratott. A konzervatív párt is jól tartotta magát, ugy hogy a pártonkivüliek szenvedtek vereséget. Több mint 3000 képviselőtestületi tagot választottak meg. Az angol közigazgatási törvények szerint a községi képviselőtestületi tagok egyharmadrészét minden évben ujra kell választani.

Lesz-e dunai értekezlet?

A Szovjetunió, Jugoszlávia és Csehszlovákia nem fogadták el dunai nemzetközi értekezletre való meghivást. Trygve Lie főtitkár igy valószinüleg megkérdezi a nyugati hatalmakat, kivánják-e az értekezlet megtartását.

Mibe kerül az UNO fenntartása

Trygve Lie közölte a költségvetési bizottsággal, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének fenntartása 1946-ban 5 millió fontba, 1947-ben 6 millió fontba fog kerülni.

Már Közép-Görögországban is harcolnak

György görög király felszólította Caligaris miniszterelnököt, hogy legkésőbb szombat estig fejezze be tárgyalásait a politikai válság megoldásával kapcsolatban. Az angol rádió jelentése szerint az északgörögországi harcok már Közép-Görögország vidékére is átterjedtek. E harcokban az elmult héten 66 partizánt öltek meg.

A pápa visszatért Rómába

A pápa ma tér vissza Castell Gandolfoból Rómába. Tegnap fogadta Castell Gandolfo népét és rövid beszédet intézett hozzájuk.

Károlyi Mihály megérkezett Budapestre

Pénteken este Budapestre érkezett Károlyi Mihály, Éva leánya társaságában. Egyelőre a Gellért-szállóban laknak, amig a lakásukat rendbe nem hozzák. Károlyi Mihályné már október közepe óta a fővárosban tartózkodik és részt vesz a karitativ munkában.

Szálasiért érdemes meghalni — halálraitélték.

László Gyuláné, szül. Móricz Szidónia iparművésznő a IX. kerületben nyilas körzetvezető volt. Üldözötteket juttatott a nyilasok kezére, azonkivül fosztogatott. Akiket a nyilasok kezére juttatott, azok deportálótáborokban pusztultak el. A népbiróság Sági tanácsa előtt többen terhelően vallottak a nyilas iparművésznőre, aki az egyik tanu vallomása szerint, amikor visszatért Németországból, még mindig rajongott Szálasiért és kijelentette: „Szálasiért érdemes meghalni!" A perbeszédek után a népbiróság halálra itélte.

Megjelent a sarki lud — kemény tél lesz

Természettudósok már hisznek benne, csak a közönség kételkedik még mindig a természetben megtalálható apró jelenségek komoly jóslataiban. — Rettenetes tél előtt állunk! Október végén, 27-én, vasárnap a Velencei-tónál egyik vadász hófehér, feketelábu sarki ludat lőtt. A sarki tud ornithológusok megállapitása szerint csak kegyetlen és lefelé huzódó hidegek elől menekülnek középeurópai vizekre. Magyarországon husz éve nem lőttek sarki ludat.

Kormányrendelet a nyugalmazott miniszterek B listázásáról.

A sok B-listás intézkedés után a kormány most olyan rendeletet adott ki, amely keveseket érint, de annál inkább közérdekü. A nyugellátások korlátozásáról szóló rendelet ugyan is a kormány kiterjesztette a nyugalmazott miniszterekre és államtitkárokra, valamint ellátásban részesülő özvegyükre is. A rendelet szerint az eljárás az abban a minisztériumban működő bizottság hatáskörébe tartozik, amelynek terhére a nyugellátást folyósitják. Ha a rendeletet a határidőre végrehajtják, november 30-ig megtudjuk, hány nyugalmazott miniszter és politikai államtitkár kerül B-listára.

Legujabb táviratok

A hétfőn kezdődő négy külügyminiszteri értekezleten elsősorban azokat a kérdéseket tárgyalják meg, amelyeket eddig még nem oldottak meg. Ezek a trieszti kérdés, a dunai hajózás kérdése és az olasz jóvátétel ügye.

*

A bolgár kormány az Egyesült Államokhoz és Angliához intézett emlékiratában rámutat, hogy a bulgáriai választások befolyásmentesen, a teljes szabadság jegyében folytak le. Az emlékirat a területi követelést a leghatározottabban visszautasitja és azt kéri, hogy a Bulgáriára rótt jóvátételi terheket mérsékeljék.

*

Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettes és Kéthly Anna, a nemzetgyülés alelnöke vasárnap Párizsba érkeztek. Kedden folytatják utjukat Londonba. Ries István igazságügyminiszter kedden indul haza Párizsból a labdarugó csapattal együtt.

*

Vasárnap délután 40.000 néző előtt folyt le a Párizs és Budapest városok közötti labdarugó mérkőzés. Az eredmény 2:2, félidő 1:1.

*

A MOT jelenti, hogy a magyar szellemi és politikai ellenállás tagjai megalakitották a Partizán Barátok Szövetségét, amelynek célja a demokratikus társadalmi erők összefogása.

*

Az Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsa ma dönt arról a javaslatról, hogy az Egyesült Nemzetek tagállamai megszakitsák-e a diplomáciai viszonyt Franco Spanyolországával. Amennyiben a tanács ehhez hozzájárul, a legközelebbi lépés a Spanyolország ellen végrehajtandó gazdasági zárlat lesz.

*

Tito marsall vasárnap délelőtt 250 ezer főnyi hallgatóság előtt beszédet mondott a közelgő képviselőválasztások alkalmából. Beszédében hangoztatta a november 10-én megtartandó szerb alkotmányozó nemzetgyülési választások jelentőségét, majd külpolitikai kérdésekkel foglalkozva hangsulyozta a szomszédos országok közötti, igy Magyarországgal helyreállitandó diplomáciai kapcsolat 29-iki évfordulójára rendezendő ünnepségeken is együttműködünk. Az összes szomszédos országokkal meg akarjuk teremteni a legjobb viszonyt és a legszorosabb együttműködést, tekintet nélkül a multra.

*

Moszkvában az októberi forradalom 29-i évfordulójára rendezendő ünnepségeken Sztálin beszédet mond november 6-án. Az évforduló alkalmából igen sok küldöttség érkezik Moszkvába a birodalom minden részéből.

A rádió keddi műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Izraelita ájtatos félóra. 8.15 Orosz hanglemezek. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Antal György harmonikázik. 13 Világhiradó. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 15 Szövetkezeti negyedóra. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.10 Magyar nóták. 17 Párthiradó. 17.20 Villámhiradó. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.30 Világhiradó. 19.30 Falurádió. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 A tüz varázsa. Zenés összeállitás. 21.20 Az októberi forradalom története. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22.20 BBC ajándéklemezek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Operarészletek.

Budapest II. 20 Ravel: F-dur vonósnégyes. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22.15 Szórakoztató lemezek.

Megyei hirek

Postai kinevezás

A kereskedelemügyi miniszter Galambos József keszthelyi postafelügyelőt a zalaegerszegi postahivatal vezetőjévé kinevezte.

Megemlékezés az októberi forradalomról

A Szociáldemokrata Párt zalaegerszegi szervezete szombaton este az 1918-as forradalom évfordulója alkalmával emlékestet rendezett. Az ünnepi szónok Dávid János nemzetgyülési képviselő volt, aki élénk szinekkel idézte fel a 18-as forradalom eseményeit és tanulságos következtetést vont le belőle a jövőre nézve. Az értékes előadást nagyszámu közönség hallgatta végig.

Uray Tivadar több neves művésszel előadást tart Zalaegerszegen

Amint megirtuk, Zalaegerszegen a Kulturhét keretén belül Kosztolányi-emlékestet rendeznek, amelyen több neves fővárosi művész közreműködése várható. A polgármester a művészek felkérésére Budapestre utazott és ennek eredményeként sikerült megnyernie Uray Tivadart, Nagykovácsi Ilonát és Polgár Tibort, akik résztvesznek és közreműködnek a nivósnak igérkező előadáson. Szó van arról is, hogy Kosztolányi özvegye személyesen vesz részt az ünnepi esten és elhunyt férje műveiből felolvas.

Megkezdi működését Zalaegerszegen a Népfőiskola

A Zalaegerszegen létesitendő népfőiskola rövidesen megkezdi működését. 30 falusi ifju nyer elhelyezést a népi kollégiumban és ezek egyuttal a népfőiskola hallgatói is lesznek. A tanrendet már összeállitották, ezek szerint a tanulni vágyók hittant, mezőgazdasági és állategészségtani ismereteket, közigazgatási és jogi ismereteket, gyakorlati számolást és mérést, földrajzot, néprajzi és népismereti, magyar helyesirást és fogalmazást, magyar irodalomismeretet, magyar történelmet, népdalokat, népi táncokat és háziipart tanulhatnak a népfőiskolában. A jelentkezők száma igen magas, de sajnos, az elhelyezés lehetőségének hiánya miatt egyelőre csak 30 létszámmal veheti kezdetét az oktatás.

MOZI

Intermezzo

Egy hires hegedümüvészről szól ez a film, amelyet ma mutat be a Városi Mozi. Holger Brandt mesterével, Sternborggal müvészi körúton jár. Családját csak nagy ritkán látja. Sternborg elhatározza, hogy felhagy a turnézással. Holger is hazamegy és felismeri családja körében a polgári élet szépségeit és elhatározza, hogy otthon marad. De megismerkedik egy fiatal művésznővel, akibe beleszeret. Szerelmét nem tudja sokáig titkolni családja előtt. Mindent elmond feleségének és ráveszi a lányt, hogy vele menjen világkörüli hangversenykörutra. Amikor a turné végét ér, Olaszországban pihennek meg, ahol Sternborggal találkoznak. Holgernak, régi barátja láttán, eszébe jut az otthona és a családja. Az emlékezés hatása alatt szakit barátnőjével. Hazamegy és családja körében találja meg azt a nagy harmóniát, amely mindennél szebb és értékesebb.

A film főszereplőit Leslie Howard és Ingrid Bergmann alakitja.

Az előmeneteltől két évre eltiltott Imrédista szervező dr. Richter Ede MAORT tisztviselő botrányos viselkedése a Centrálban

Az eljárás megindult ellene

Akkor, amikor hosszu és fáradságos munkával sikerült Nagykanizsán olyan békét teremteni, amely kiindulópontja lehet az országos megbékélésnek és a pártok egymás közötti megbékélésének hatása is mutatkozni kezdett az elmult hetekben, akadnak a fasiszta időknek olyan itt maradt kreációi, akik meg akarják bontani ezt a rendet és a szokásos módszerrel, a vallás elleni izgatással próbálkoznak.

Az történt ugyanis, hogy szombat este 11 óra tájban nagyobb társasággal betért a Centrál-kávéházba dr. Richter Ede, a MAORT jogügyi osztályának egyik beosztottja, aki többek hallatára a következő kijelentést tette: »Jó helyre hoztatok ide a zsidók közé. Ugy látszik, ujra zsidó kávéház lesz a Centrál.« Kijelentésére óriási felháborodás tört ki. A botrányról a rendőrség is tudomást szerzett és rögtön intézkedett dr. Richter Ede előállítása ügyében, ami meg is történt: Richtert azonnal kihallgatták. Kihallgatása során azzal védekezett, hogy erősen ittas állapotban volt, holott több tanu állitja, hogy abban az időben nagyon is józan volt. Vallomása alapján Richtert, aki vasárnap reggelig a rendőrségi fogdában tartózkodott, szabadlábra helyezték, de az eljárás folyamatban van ellene.

Értesülésünk szerint a mentőtanuk már felvonultak, hogy eltussolják ezt a minősithetetlen támadást, amely a demokrácia ellen irányult és amely alkalmas arra, hogy a városban oly nehezen helyreállt békét megbontsa. Az államvédelmi osztály nyomozói a helyszinen nem eszközöltek kihallgatásokat. A terhelő tanuk kihallgatására még csak ezután kerül sor. Legalább 15-20 olyan egyén van, akik már a helyszinen jelentkeztek kihallgatásra, mert hallották dr. Richter Ede kijelentését. A nyomozás eddigi adatai alapján bebizonyosodott, hogy dr. Richter Ede német származásu, ami meglehetősen alátámasztja ilyenirányu viselkedését. Felhivták figyelmünket arra is, hogy Richter annakidején az Imrédy-féle Magyar Megujulás Pártjának a szervezője volt. Ezért a tevékenységéért az igazolóbizottság két évre eltiltotta az előléptetéstől. Annak ellenére, hogy ilyen marasztoló itéletet hozott az igazolóbizottság, dr. Richter Ede mégsem került B-listára, amit egyáltalában nem értünk.

Az államvédelmi osztály nagykanizsai csoportja az ügyet kivizsgálása után átteszi a pécsi államügyészséghez, ahol dr. Richter Edét az 1946. évi VII. t. c.-be ütköző bűncselekmény miatt vonják felelősségre, mert kijelentése alkalmas volt a felekezeti és faji megbékélés elleni izgatásra.

Az államvédelmi osztálynak kötelessége, hogy ezt az ügyet legapróbb részleteiben is vizsgálja ki és nyomozást folytasson Richter előéletének felderitésére vonatkozólag, mert valószinüleg érdekes adatokat tudnak majd meg, amelyek minden kétséget kizáróan rábizonyitják Centrálbeli viselkedését.

Sportrovat

Ökölvivás

Haladás—NVTE 8:8

Vasárnap délelőtt 11 órakor a Szociáldemokrata Párt nagytermében tartotta meghivásos ökölvivó mérkőzését az NVTE ökölvivó szakosztálya. Az NVTE ellenfele a jóképességü szombathelyi Haladás volt. Kemény, hatalmas küzdelmet vivott mind a két csapat és a látottak alapján a döntetlen eredmény igazságos. Előlállók az NVTE ökölvivói.

I. pár. *Légsuly:* Wimmer—Keresztúri. Győz döntő fölénnyel Wimmer. 2:0.

II. pár. *Harmatsuly:* Rácz—Ávár. Győz Rácz. 4:0.

III. pár. *Könnyüsuly:* Szekszárdi—Németh II. Győz Németh II. 4:2.

IV. pár. *Váltósuly:* Horváth—Németh I. Győz kiütéssel Németh I. 4:4.

V. *Középsuly:* Majoros győz ellenfél nélkül. 4:6.

VI. pár. *Félnehézsuly:* Büki—Kassai. Győz hatalmas küzdelemben a többszörös vasutas bajnok ellen kiütéssel Büki. (A nap legszebb küzdelme.) 6:6.

VII. pár. *Pehelysuly:* Fekete—Forgács. Győz kiütéssel Forgács. 6:8.

VIII. pár. *Nehézsuly:* Megyimorecz—Hajdu. Győz döntő fölénnyel Megyimorecz. 8:8.

Szabados Márton (Kaposvár) szövetségi mérkőzésvezető kifogástalanul vezette ezt a kemény mérkőzést.

(Hf)

HIREK

Kiütik a mészárost

Szégyenkezve kell megvallanom, még soha sem voltam ökölvivó mérkőzésen, igy merőben ujszerü volt részemre mindaz, amit tegnap láttam. Általában, vadnyugati regényeket szoktam olvasgatni és jól mulattam, amikor Bika Sam a ringben szivszerelmének jelenlétében kiütötte a vidék rémét Tulok Jerryt. Ezekben a regényekben a Kolt mellett az ököl játszotta a főhőst, mert azok döntötték el az igazságot és a becsületet.

Valahogy az volt az érzésem, hogy száz év előtt valahol Texas egy romantikus mulatójában ülök, ahol szerencse-vadászok, aranyásók, cowboyok vivták éles halálharcukat.

Amikor lehunytam a szememet, egy-egy mérkőzés közben, mert nem tudtam nézni, hogy egy fiatal gyönyörü testü gyermekember szájából egy ütés következtében kifröcsen a vér, akkor a spanyol bikaviadalok arénájában képzeltem magamat, ahol a torreador hegyes tőre abban a pillanatban járta át a kis fekete spanyol bika szivét.

Nem tagadom, izgalmas jelenet volt számomra, amikor egy 17—18 éves vézna, de inas gyerkőc vivta ökölharcát egy jól megtermett izmos mészároslegénnyel. Amikor felálltak, a közönség a mészároslegény győzelmét biztosra vette, természetesen magam is ezt gondoltam. Az események azonban rácáfoltak ezekre a hiedelmekre, mert mig a gyerkőc fejéről a mészáros hatalmas ütései, mint valami acélrugóról pattantak le, addig a fiatalember két ütésétől a mészároslegény megszédülve, tehetetlen üres zsákként hullott a földre. A termet megtöltő drukkolók általános véleménye az volt, hogy a mészárosnak gyenge a feje, azért nem birja az ütéseket és sokat kell még verni, hogy megerősödjön.

A mészáros tehát ki volt ütve, ahogy szaknyelven mondják, a gyereknek pedig mindkét szája szögletén lassan csepegett le a vére.

— **Taggyülés a Demokratikus Nőknél**

A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének nagykanizsai csoportja Fő-ut 5. szám alatti helyiségében holnap (kedden) délután 5 órakor taggyülést tart. Felkérik a tagokat, hogy a gyülésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **Fekete vágásért eljárás indult három szentbalázsi lakos ellen**

A nagykanizsai rendőrség gazdasági csoportja eljárást indított özv. Németh Istvánné, Szabó Antal és Gál Menyhért zalaszentbalázsi lakosok ellen, akik engedély nélkül borjut vágtak. A gazdasági csoport nyomozói mindhármukat tetten érték, amikor a hust közfogyasztásra mérték ki a hivatalosan megállapitott áron felül. A hust bünjelként elkobozták és a közellátásnak küldték.

— **A Demokratikus Nők**

vasárnap délután 5 órai kezdettel rendezték meg tea-estjüket kedves és hangulatos müsorral. Kovács Mimi énekelt, Foszák Annus és Perger József magyaros táncszámokat adtak elő. A zenét Torma Tóni zenekara szolgáltatta. A termeket nagyon szépen feldiszitették a buzgó hölgyek fenyőgallyakkal. Külön dicsérőtet érdemelt a könyörü büfé, amit a tagok adtak össze és ízlésesen szerviroztak. A hangulat nagyon kellemes volt a jól fütött helyiségekben és a demokratikus nők szives szeretettel fogadtak mindenkit. A párolgó tea a kellemesen fütött helyiségben a cigányzenekar hangjai mellett a béke hangulatát varázsolta. A teákat minden hónapban megismétlik a szegény gyermekek felsegélyezésére.

Elutasitották a kegyelmi kérvényt

A Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság nemzetgyülésének elnöksége elutasitotta a halálra itélt Szombathelyi Ferencnek és nyolc társának kegyelmi kérvényét.

VÁROSI MOZI

Hétfő, kedd, szerda

INTERMEZZO

Egy hegedümüvész élete

Metro és Független Híradó

Előadások köznapokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-kor

Felhivom mindazon igényjogosultat, akik lisztjegyeikre a szeptember havi finomlisztet még nem kapták meg, jegyeiket adják le Kreft József kereskedő, Király u. 34 szám alatti lévő üzletében, ahol a finom lisztet megfogják kapni.

1455 Polgármester.

Kedden délután ½6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

Előadók: *Dr. Kappa László* OTI főorvos és *dr. Borsa Béla* kereskedelmi iskolai igazgató.

Vendégeket szivesen látnak.

KERESKEDŐK legolcsóbb beszerzési helye **TARNÓCZKY** rövidáru nagykereskedés, Szabadság-tér 18. 1389

Csinosan butorozott különbejáratu utcai **szoba kiadó**, Szabadság-tér 4. II. emelet 1 ajtó. 1457

Elcserélném vagy eladnám balatonmáriai fürdői gyümölcsös villatelkemet, egy kis Nagykanizsa környéki szőlőbirtokért. Vadiya Alajos, Kórház-utca 11. 1456

Tőltőkályha cinezett, két férfi télikabát **eladó.** Cim: Sugár-ut 2. Trafik. 1458

Szerdán délután 6 órakor

TAGGYÜLÉST

tart a Magyar Kommunista Párt.

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Benczo Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.

Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa. Szerkesztésért és kiadásért felel Benczo Jenő.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsa.

Nyomdáért felel: Zalay Károly.

A Zala közgazdasága

Adónaptár

November hó 4-én:
Illetményadó fizetés
Háztartási alkalmazottak utáni adófizetés
November hó 5-én:
Forgalmiadó fizetés
Forgalmiadó bevallás
November hó 15-én: Házadó fizetés

Okleveles gazdák figyelmébe

A földmüvelésügyi minisztérium szakoktatási osztálya a gazdatársadalom, különösen pedig az ujonnan földhözjuttatottak mezőgazdasági ismereteinek bővitése céljából 8 napos, illetőleg 3 hónapos tanfolyamok rendezését határozta el, amely tanfolyamok előadói főleg okleveles gazdák és a termelés minden kérdésében jártassággal biró gazdatisztek lennének. A tanfolyam vezetésére jelentkezők a tanfolyam megkezdése előtt a földmüvelésügyi minisztériumban 3 napos előkészitő előadássorozaton vennének részt. Bővebb felvilágositást az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara (Kaposvár) ad.

Mennyi lisztet lehet tartani a magánhaztartásokban?

A közellátási miniszter ujabb rendelete szabályozza az egyes háztartásokban megtartható gabonafélék és liszt mennyiségét. A vámőrlésre jogositó önellátó háztartásában csak az önellátási igazolványra vezetett mennyiség lehet. A vámőrlésre nem jogositott önellátók háztartásában csak annyi kenyérgabona lehet, amennyit vásárlási engedély alapján vásárolhatott. A nem önellátók kenyérgabonából egyáltalán nem tarthatnak készletet. Lisztmennyiségük pedig legfeljebb személyenként tiz kilogramm lehet. A többletmennyiség minden 9 kilogrammja után egy személynek egyhavi kenyér és lisztjegyéről 15 nap alatt le kell mondani s be kell szolgáltatni.

Megállapitották a textilaruk és a cukor uj árat

A hivatalos lap csütörtöki száma közli a textiláruk legmagasabb fogyasztói árát. A 80 cm.-nél keskenyebb karton méterét 7, a 80 cm., vagy ennél szélesebb árát 8.40 forintban állapitották meg. A ruhaflanell métere 9.70, illetve 11.10, a teniszflanell 8.90, a pamutvászon 8.50, a kanavász 8.80, a zefir 12, a fresko 8.10, a lepedő 16.20. A rendelet hatályba lépett.

*

A pénzügyminiszter rendeletileg megállapitotta a cukor uj árát. A kristálycukor november 1-től kilogramminonként 7.60 a nyerscukor 7.30 forintba kerül. Az adót a jövőben a cukorgyárak róják le.

Ebben a hónapban 20 deka cukrot kapunk

A zsirellátást kiterjesztik a vidéki városokra is

Dr. Szabon János közellátási államtitkár fogadta a sajtó képviselőit, hogy tájékoztatást adjon a közélelmezési helyzetről. Az államtitkár kifejtette, hogy a közönségnek semmi oka sincs a nyugtalanságra, mert a forint értékét minden körülmények között megvédik, a közélelmezés ellátásában rosszabbodásról szó sem lehet.

A zsirellátást kiterjesztik a vidéki ipari városok területére is.

Cukorral november 1-től ellátják az egész ország lakosságát. A vidéken személyenként 20 deka lesz a fejadag.

Sóból a vidéki lakosság novemberre személyenként 50 dekát kap.

51. évfolyam 252. szám. Nagykanizsa, 1946. november 6. szerda Ára 40 fillér.

ZALA

Az amerikai köztársasági pártnak minden kilátása megvan, hogy többséget szerezzen a mostani választásokon. Nem valószínű, hogy ez a győzelem befolyásolni fogja az Egyesült Nemzetek külpolitikáját.

Rövidesen lehetővé válik Francoval való diplomáciai szakitás

A külügyminiszteri tanács ülése tegnap 4 óra hosszat tartott. Az eljárásügyi rendezéseken gyorsan keresztül estek és Byrnes javaslatára hozzájárultak, hogy először az olasz békeszerződést szakaszonként tárgyalják. Az olasz jugoszláv határ illetőleg a szakaszokban különbség mutatkozott a szerződés angol és orosz szövegének értelmében.

Molotov ajánlotta, hogy mielőtt a végső szövegezésre kerülne a sor, hallgassák meg ujból Jugoszlávia kiküldöttét.

Bevin és Byrnes hozzájárult ehhez, de hangoztatták, hogy a párizsi konferencia azon javaslat mellett volt, hogy csak a trieszti-kőön kérdéssel kapcsolatban kerüljön sor Jugoszlávia ujabb meghallgatására. Nem lehet Jugoszláviát megakadályozni abban, hogy mindenféle kérdéseket fel ne tehessenek a szovjet javaslatra és azon kérelmük, hogy a külügyminiszterek vizsgálják meg ujból a Jugoszláviára vonatkozó határozatokat, azt jelentené, hogy a tanácsnak április óta végzett munkáját előlről kellene kezdeni.

Végül úgy döntöttek, hogy Jugoszlávia ma délután jelenjen meg a külügyminiszteri tanács előtt ujból, az olaszokkal együtt.

Molotov ellenezte, hogy Dél Tirólra vonatkozó olasz-osztrák megegyezést iktassák a békeszerződésbe. Byrnes hangoztatta, hogy a békekonferencia kétharmad többsége helyeselte ezt az indítványt, de tekintettel Molotov ellenzésére a kérdés további megvitatását elhalasztotta.

Különbségek mutatkoztak a Szovjet és Amerika között Jugoszláviának és Görögországnak fizetendő jóvátétel ügyében. Molotov ajánlotta, hogy az Olaszország által fizetendő jóvátétel kétharmad részét Jugoszlávia, egyharmad részét pedig Görögország kapja, nem pedig felét-felét. Bevin kijelentette, hogy ezt a megállapodást semmi körülmények között sem fogadhatják el.

A bizottsági tanács tegnap este törölte ügyrendjéről a spanyol kérdést.

Ezzel lehetővé válik az Egyesült Nemzetek nagygyülése számára, hogy megtegye a megfelelő intézkedéseket a Franco Spanyolországával való diplomáciai viszony megszakitására.

Gromiko kifejezte azon reményét, hogy a nagygyülés nemcsak, hogy megvitat, hanem elfogad bizonyos ugynevezett jó határozati javaslatokat.

A Queen Elizabeth fedélzetén tegnap egy németországi ügyekben szakértő csoport indult Amerikába Robertson tábornok vezetésével. Németország helyettes katonai parancsnoka Clay, tábornok, valamint politikai tanácsadója több beosztott szakértő kíséretében a jövő héten indulnak Washingtonba, hogy Németország jövőjére vonatkozóan megbeszéléseket folytassanak Byrnes és Bevin külügyminiszterekkel.

Molotov és Byrnes tanácskozásai

Newyork, november 5

Byrnes külügyminiszter tegnap délután tanácskozott Molotov szovjet külügyminiszterrel. A két külügyminiszter között ez volt az első találkozás az Egyesült Nemzetek közgyülésének megnyitása óta. Byrnes ezután fogadta de Mourville francia kiküldöttet. Az olasz kormány jegyzékét tegnap este, röviddel a külügyminiszteri értekezlet előtt átnyujtották a négy külügyminiszternek.

Smuts bejelentette Délafrika igényét a határos német gyarmatokra

New-york, október 5

Az Egyesült Nemzetek gyámsági bizottságának ülésén Smuts tábornok beszédet mondott, amelyben bejelentette, hogy Délafrika igényt tart az egykori német Délnyugat-Afrikára. Az első világháboru befejezése óta kormányozza Smuts tábornok Délnyugat-Afrikát és a Délafrikai Unió helyes politikája következtében felvirágzott. Nagybritannia örömmel fogadja német Délnyugat-Afrika ellenőrzésére vonatkozó javaslatokat. A brit kormány az elkövetkező 10 évre 120 millió fontsterlinget irányozott elő a gyarmatok és a mandátumos területek fejlesztésére. Ezek az adatok is megcáfolják azokat a híreszteléseket, mely szerint az angol adófizetők nagy előnyöket élveznek a gyarmati területekből.

Egy angol lap érdekes megállapitásai a világeseményekről *London*, nov. 5

A News Chronicle megállapitja, hogy jelenleg a helyzet biztatóbb, mint a közelmult időkben, amikor sor került a szokásos és költségnős vádaskodásra Oroszország és a nyugati hatalmak között. Sztálin Németországgal kapcsolatos kijelentései és Bevin nyilatkozata között olyan kicsi a különbség, hogy kispolgár képtelen megérteni, miért nem tudnak a politikában előbbre jutni és megérteni egymást. A türelem és megértés elhasznált szavak, az azonban nem jelenti, hogy el kell ejteni őket, sőt az elmult héten jó szolgálatot tettek a diplomáciai tárgyalásokban.

Eleged volt? Akkor szavazz a Republikánus pártra — Ma választ Amerika *New-York*, nov. 5

Az Egyesült Államokban ma lesznek a képviselő választások. A demokrata párt legtöbb vezető tagja azon a véleményen van, hogy a jelenlegi kormánypárt jónéhány mandátumot fog elveszíteni. Valószínűleg a republikánus párt szerzi meg a többségét, amelynek a plakátja is a legszembeötlőbb. A plakát a következő felhivással fordul a választókhoz. Eleged volt? Akkor szavazz a republikánus pártra. A republikánus párt megalakitása körül legtöbb érdeme Wanderberg szenátornak van. Truman elnök szülővárosába Missiuriba utazott, ahol a holnapi választásokon szavazni fog.

Nyilatkozat

A Zala tegnapi számában »Fel kell számolni a MAORT fasizmust« cimmel vezércikk jelent meg, amely cim több félreértésre adott alkalmat. Felelősségünk teljes tudatában kijelentjük, hogy mi ez alatti a cim alatt semmi esetre sem értettük azt, hogy a MAORT egy fasiszta vállalat. Ez ellen a kijelentés ellen mi tiltakoznánk legjobban, mert aki cikkünket elolvasta, annak pontosan tudnia kell, hogy mi nem általánositottunk. Beismerjük, hogy szerencsésebb lett volna, ha vezércikkünknek »Fel kell számolni a MAORT-ban levő fasisztákat« cimet adtuk volna.

Cikkünk kizárólag a MAORT vállalatnál levő olyan elemek ellen szólt, akik nem akarnak és nem tudnak beilleszkedni a demokratikus társadalomba, de annak kifejlődését minden eszközzel gátolni kivánják. Aki lapunkat ismeri, annak nem kell magyarázni, hogy mi mindig az igazságot és csakis az igazságot kerestük és mi voltunk azok, akik a bennünket ért sulyos támadások ellenére is, pártokon felülállva szóvátettük mindazokat a cselekményeket, amelyek a közösség ellen irányultak.

Mi pontosan tudjuk, hogy a MAORT dolgozói között többszáz munkáspárti és egyéb demokratikus pártokba tömörült tisztaszándéku harcos dolgozó van, de sohasem tagadtuk, hogy ugyanez áll a pártokon kivüllállók nagyobb tömegére is. Csak rosszindulattal lehet cikkünket ő ellenük magyarázni, mert világos, hogy ezeknek a próbálkozásoknak az a célja, hogy ellenünk hangolják mindazokat, akiket védtünk és akikhez tartozunk, csupán azért, hogy eltereljék a figyelmet azokról, akik ellen a cikkünk valóban iródott.

Mi a MAORT-ban elhelyezkedett fasiszták ellen irtuk cikkünket és miután állitásaink tények, azokat az utolsó betüig fenntartjuk.

—

Legujabb táviratok

Budapest

A Magyar Háziiparosok Országos Szövetsége Tildy Zoltánné kezdeményezésére a budapesti Károlyi-palotában országos háziipari bemutatót és vásárt rendezett, amelyet hétfőn délután nyitottak meg ünnepélyes keretek között a köztársasági elnök részvételével. A megnyitáson Bán Antal iparügyi miniszter tartott beszédet.

*

A londoni magyar kereskedelmi attasé táviratban jelentette, hogy az angol-magyar baromfi megállapodást aláirták. A megállapodás értelmében 1000 tonna baromfit, legnagyobb részt az Angliában nagy népszerüségnek örvendő magyar pulykát és gyöngytyukot szállit Magyarország Angliának. Előreláthatólag még további 1500 tonna lekötésére lesz kilátás.

*

A magyar válogatott asztali tenisz csoport Bécsben az európai kupamérkőzésen 5:0 arányban győzött Ausztria felett.

London

Az United Press szerint az angol kormány 300 katonai repülőgépet igért Görögországnak.

*

Byrnes közölte Bevin külügyminiszterrel, hogy átveszi Truman elnöktől a palesztinai-kérdés rendezését.

*

Németország angol megszállási övezetéből 63 német tudós és technikus ment ki Nagybritanniába. Egyiket sem kényszeritették arra, hogy Angliában munkát vállaljon.

Bombay-ban tovább folynak a zavargások *Bombay*, nov. 5

Bár az uj indiai kormány hivatalába lépett, Bombayban tovább tartanak a zavargások. A rendőrség tegnap 9 alkalommal zavarta szét a zendülőket. Többen meghaltak, 8 ember megsebesült és 54 embert letartóztattak.

Ma megalakul az uj görög kormány *Athén*, november 5

Caligaris miniszterelnök tegnap délben a királyi palotában 2 órás megbeszélést folytatott György görög királlyal. A megbeszélésen a kormány általakitásával foglalkoztak. Este Caligaris ismét kihallgatáson jelent meg a királynál és átnyujtotta az ujonnan megalakitott kormány névsorát. Az uj miniszterek legkésőbb ma leteszik az esküt.

Kéjgyilkosság Rákospalotán.

Tegnap délután Rákospalotán a Palotai-ut és a János-ut sarkán egy 35 év körüli, 160 centiméter magas, feltünően csinos, jólöltözött nő holttestére akadtak. A rendőri bizottság rögtön kiszállt a helyszinre és megállapitotta, hogy a rendkivül elegáns nőt zsinegeléssel fojtották meg. A holttesten jó állapotban lévő férfi felöltőt találtak, amiből a detektivek arra következtettek, hogy valószinüleg kéjgyilkosság történt. A bestiális gyilkos után több detektivcsoport nyomoz már.

Varga Józsefné harca a népkonyháért

Varga Józsefné, a polgármester felesége október 9-én felhivással fordult Nagykanizsa közönségéhez a város éhező szegényei nevében, hogy mindenki járuljon hozzá a népkonyha felállításához. A város közönsége pedig, bárcsak utóbbi időben már sokszor megnyitotta szivét, most sem zárkózott el a kérés elől, mert belátta, hogy a mai nehéz időkben, amikor a munkanélküliség a tetőfokra hágott, milyen fontos és nagyjelentőségü ez a terv. Mindenki tudja nagyon jól, mit jelent rongyos cipőben, vagy esetleg mezitláb, hiányos öltözetben átdideregni a hideg téli napokat. Tudjuk, mit jelent ilyenkor egy tányér meleg étel, amit fütött helyiségben, asztalnál lehet elfogyasztani. Éhező embernél ez kimondhatatlan jótétemény. Éhező ember pedig sajnos nagyon sok van. Ezeknek a sorsán akar segiteni a polgármester felesége megindított akciójával. Lapunk munkatársa most felkereste Varga Józsefnét, akitől felvilágositást kért a népkonyha-akció eddigi eredményeiről. A polgármester felesége munkatársunknak erről a következőkben számolt be:

Ha a kitűzött célt el akarjuk érni, állandó készenlétben kell lennünk. Minden élelmicikkből, ami a tömegétkeztetéshez szükséges, nagy mennyiséget kell tartalékolnunk, ha nem akarunk fennakadást. Hogy ezek milyen mennyiségek, azt mindenki elképzelheti. Hiszen egyedül zsirból kell naponta három kiló.

Akciónkat nehezen tudtuk volna sikerre vinni, ha a magánosok és a szervezetek nem siettnének segitségünkre. Az eddig nyujtott segitségek közül csak egynéhányat akarok kiragadni:

A nemrég megalakult nagykanizsai MATESZ-fiók tagjai elsők között voltak, akik az adakozók sorába léptek és minden szállitásunkat ingyen vállalták el. Ivankovits Ferenc zeneiskolai igazgató felajánlotta a nagykanizsai Szimfónikus Zenekar Kaposvárra tervezett hangversenyének teljes jövedelmét. A Pongrácz-házaspár a közeljövőben mosodélutánt rendez, melynek teljes bevételét szintén a népkonyhaakció javára ajánlották fel. A Szociálpolitikai Bizottság november 16-án a Centrálban büffés táncestélyt rendez műsorral egybekötve. A kávéház tulajdonosa, Mazosz Ferenc nagy engedményeket biztositott a rendezőbizottságnak. A plárista rendház felajánlotta Sugár-uti ebédlőjét és gázfütésre berendezett konyháját a hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt. Benczc Jenő főszerkesztő pedig 200 forintot ajánlott fel, amely összeg a hidépitési akcióból maradt vissza.

Mindezekért az adományokért és felajánlásokért már most hálás köszönetet kell mondanom azoknak a nevében, akik ezek által meleg ételhez jutnak — fejezte be nyilatkozatát Varga Józsefné, a polgármester felesége.

Varga Józsefné, mint azt nyilatkozatában is kijelentette, csak néhány példát ragadott ki az adományok hosszu sorából. Ezek csak a nagyobb adományok és felajánlások. Természetesen kisebb adományokat is juttattak már el erre a nemes akcióra. Nagykanizsa közönsége itt is éppen ugy, mint a hidépitésnél, megmutatja, hogy fontos cél érdekében minden áldozatot meghoz. Az eddigi adományok nagyban elősegitették az akciót és lehetővé tették, hogy a népkonyhát rövidesen megnyithassák.

— Inspekciós gyógyszertár ma: Orangyal, Deák-tér 10.

Ne üljf el a feketézőknek! Ne fizess felárat!

A stabilizáció első hónapjaiban két jelszó van, amelyet meg kell szivlelnünk és mindenkinek a lelkére kell kötnünk. Ez a két jelszó a következő: »Ne üljf el a feketézőknek! — Ne fizess felárat!« Mind a két jelszó már önmagában, minden megjegyzés hozzáfüzése nélkül felhivja figyelmünket arra a két körülményre, amelyet az utóbbi időben futon-utfélen, az egész országban, igy természetesen Nagykanizsán is tapasztalhatunk.

Ne üljf el a feketézőknek!

A konjunkturalovagok, akik vagyonokat szereztek lisztességtelen üzleteikkel az infláció szomoru hónapjaiban, mig a dolgozó tömegek nehéz munkájukért olyan hitvány papirrongyot kaptak fizetés gyanánt, amely másnap már negyedét, vagy még kisebb hányadát érte, nem elégszenek meg a mai helyzettel. Nem tetszik nekik, hogy a munkásnak nem kell levetni ingét vagy nadrágját, ha egy kis lisztet, esetleg husl akar venni, mert a munkájáért kapott pénzért is beszerezheti mindezt. Nem tetszik az sem, hogy a paraszt nem viszi gabonáját mázsaszámra egypár csizmáért, vagy egy öltözet ruháért, mert ő is megkapja mindezeket azért a pénzért, amit terményeiért kap.

A feketézőknek ez nem tetszik. Nem tetszik azért, mert ez nem rajtuk, hanem a dolgozókon segit. Ők őszintén visszakivánják azokat az időket, amikor percről-percre emelhették áraikat. És ezt az őszinte vágyukat nem is igyekeznek titkolni. Sőt! Mindenfelé arról igyekeznek meggyőzni embertársaikat, hogy nem tart már sokáig a stabilizáció. A forint nem birja az iramot. Hogy ezt az állitásukat megfelelően alá is támasszák, fülébe sugják a rémhirektől már remegő halandóknak a dollár és az arany általuk elképzelt fekete-árfolyamát. Ezzel a ténykedésükkel akarják a forint értékállóságát leronlani, hogy ezáltal ők tovább folytathassák bünös meggazdagodásukat.

Ne fizess felarat!

Jön a forint, lesz áru megint! — hallottuk augusztusban a jelszót. Volt is áru. Mindent kaphatott az ember, amit csak szem és száj kivánhat. De a spekuláció közbelépett és ennek a közbelépésnek a hatására eltünt a piacról szép csendesen a tojás, majd a szappan, végül pedig a textiláruk nagy része. De csak az utcai járókelők részére tünt el, mert az ember, amint betér az egyik vagy másik üzletbe és vásárolni akar tojást, vagy szappant, vagy szövetárut, előbb sürü bocsánatkérések és kézdörzsölések között jelenti be a kereskedő, hogy éppen most fogyott el az utolsó darab. De ha a vevő hajlandónak mutatkozik némi felárat fizetni a szükséges árucikkért, a »részére félretett utolsó darab« előbujik valamelyik sarokból. A vevő ilyen vásárlásával pedig akaratlanul is a feketézők terveit segiti előbbre.

A konjunktura bukása

De a kormány erős kézzel csap le a feketézők eme legujabb próbálkozásaira és a legérzékenyebb ponton sebzi meg őket. A spekulációnak ugyanis az áruhiány kedvez. Ezért vonják el az áruk nagyrészét máról-holnapra a fogyasztók elől. A spekuláció Achilles-sarka tehát az áruhiány. Ezen a ponton közeliti meg a kormány a feketézők bünös társadalmát és mért rájuk a halálos csapást. Megtörtént minden intézkedés arravonatkozólag, mint azt a Zala is megirta, hogy a vidéket minél rövidebb időn belül a lehető legtöbb áruval lássák el és a spekuláció próbálkozásainak elejét vegyék. Több árucikknek az árát ismét megállapitották. Ezeket az árakat a kereskedőknek ki kell függeszteni üzletükben jól látható helyen és annál többet kérniük nem szabad. Felárat még szállitási költségek címén sem szabad kérni. Aki mégis kérne, az árdrágitást követ el.

A kormány tehát megteszi a közönség érdekében mindazt, amit csak megtehet, de a közönségnek is meg kell tennie mindent a forint érdekében. A közönségnek állnia kell a spekuláció által rázudított áradatot. Várjunk a vásárlással, amig csak lehet. És ha mégis elmegyünk, ne felejtkezzünk meg a jelszóról: „Ne üljf el a feketézőknek! — Ne fizess felárat!“

Aki pedig mégis fizet, azt figyelmeztessük, hogy amikor saját jólétét tartja szem előtt, hozzájárul ahhoz, hogy sokak szájából kivegyék a kenyeret. Ne engedjük ezt. Ne engedjük megrenditeni a dolgozók millióinak oly nehezen és oly sok áldozattal felépitett uj világát.

Köszönet mindazoknak, akik rendbehozták a Hősök Temetőjét

A nagykanizsai hősi temetőben a háborus és az ezt követő átmeneti idők már harmadik éve megállitották az évről-évre szokásos munkát, felburjánzott, elgazosodott a hősi halottak sirjainak sokasága s a hősök temetője az elhanyagoltság látszatát keltette.

A honvéd állomásparancsnokság felkérésére az idén tömegesen sorakoztak fel a nagykanizsai iskolák tanulói tanáraik és tanitóik vezetésével, fáradságot és időt nem kiméive hozzáláttak a hősi temető rendbehozásához s mint azt halottak napján láthattuk, dicséretes és tökéletes munkát végeztek.

Ezuton mondok hálás köszönetet a gimnázium tanári karának és az összes gimnazistáknak, a kereskedelmi iskola tanárainak és tanulóinak, a polgári fiuiskola tanárainak és tanulóinak, a leányliceum igazgatójának és a tanulóleányoknak, az elemi iskolák tanitóinak és sok kis tanulójának, továbbá az önként munkába állott hadirokkantaknak, hadiözvegyeknek, hadifoglyok hozzátartozóinak és a még nagy számban önkéntesen csatlakozó áldozatkész ismeretlen személynek kegyeletes és áldozatos munkájukért, mellyel a közösségi gondolatnak a magyar összefogásnak követendő példáját mutatták.

A régi világháboru 1733 hősi halottja, magyarok, szerbek, horvátok, oroszok és más nemzetiségüek és az uj gyászos emlékü második világháboru 422 hősi halottja, sokan hazájuktól messze több száz és ezer kilométerekre: összesen kétezeregyszázötvenöten alusszák itt örök álmukat, egymás szomszédságában a régi ellenségek is, akik megbékültek a halálban. A kegyelet egyformán felvirágozta a hősi sirokat nemzeti, faji, valláskülönbség nélkül, egyformán gyulladtak ki az emlékezés gyertyái, mintegy hirdetve az utódoknak a megbékélés, a megértés és a szeretet eszméit, amelyek után egyformán vágyik a meggyötört, meghurcolt, békés otthonaikból kikényszeritett, kifosztott emberiség a világ minden táján.

Halottak napján, mikor hősi halottainkról is kegyelettel megemlékezünk, gondoljunk arra a megszámlálhatatlan névtelen hősre, akik messze innen ismeretlen tájakon, az orosz mezőkön, az olasz Karsztokon, Szerbia sziklái között, Erdély vadregényes bércein, a Kárpátokban, a Magyar Alföldön, a deportáló táborokban áldozták életüket.

Sokan haltak meg idegen eszmék szolgálatába kényszeritve, sokat hurcolt a zsarnokság a vágóhidra, sokan lettek lelkiismeretlen vezetők áldozatává, de mindannyian katonái voltak minden időknek, egyesek egyenruhában, mások kopott munkaruhájukban, de valamennyien parancsot, kötelességet teljesitettek és a legnagyobb áldozatot hozták, vérüket ontották, életüket adták a hazáért.

Mégegyszer köszönet és hála mindazoknak, akik áldozatos munkájukkal lehetővé tették, hogy a hősi halottak emlékét méltó módon megtudtuk ünnepelni.

Pozsonyi Attila honvéd ezredes állomásparancsnok.

Adjunk olvasnivalót a kórház betegeinek

A napokban hivatalos ügyből kifolyólag a városi közkórházban jártam. A sebészeti osztályon több sulyos beteggel beszélgettem, akik valamennyien azt kérték, hogy Nagykanizsa város közönsége valamiképpen juttasson el hozzájuk kiolvasott ujságokat, folyóiratokat és könyveket. A kórháznak annakidején volt rádiója. Azt azonban a háboru vihara magával sodorta. Ha rádióval rendelkeznének, bizonyára sokkal könnyebben viselnék el azokat a fájdalmakat, amelyeket most a fájdalomcsillapitók hiányában kénytelenek elviselni. Az egyik kórteremben, az 5.-ben, olyan kicsiny égő van, hogy amellett a hosszu őszi estéken nem tudnak olvasni.

Tudják ők, hogy Nagykanizsa közönsége az utóbbi időben mily sokat adakozott. Mindazonáltal most mégis azt kérik, hogy az általuk kiolvasott ujságokat, folyóiratokat és könyveket juttassák el hozzájuk a Zala kiadóhivatala utján. Ugyszintén kérik a város közönségét, hogy filléreikkel járuljanak hozzá ahhoz, hogy a kórház betegei részére rádiót lehessen venni. Az 5. sz. kórterem betegei pedig egy százas égőt kérnek, hogy az álmatlanul eltöltött éjszakákon legalább olvasással enyhithessék fájdalmaikat. A Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete máris felajánlott 50 darab könyvet a betegek részére.

Hiszem, hogy a betegek kérése nem marad meghallgatás nélkül és mindenki szeretettel juttatja el adományát a Zala kiadóhivatala utján a kórháznak.

Szerdán délután 6 órakor

TAGGYÜLÉST

tart a Magyar Kommunista Párt.

Élő leányka a hullahegyek alatt

Részletek egy nagyváradi orvos könyvéből

Egy nagyváradi orvos, Nyiszli Miklós dr. könyvet irt auschwitzi élményeiről, ahol mint boncolóorvos dolgozott a hirhedt Mengele dr. mellett. A világtörténelem legszörnyübb borzalmai szelid és ártatlan gyermekjátékok ahhoz a valósághoz képest, aminek Nyiszli dr. az auschwitzi krematóriumokban szemtanuja volt. A nagyváradi orvos a környék egyik, a hitlerizmus poklára legjellemzőbb részletét alább közöljük.

— Az egyes krematórium gázkamrájában háromezer halott fekszik egymás tetején egy halomban. A Sonderkommandosok már szedik széjjel a hullatorony egymásba fonódó holttesteit. Gyors ütemben folyik a munka. A gázkamrára ujból szükség lesz: friss transzport érkezését jelezték.

— Berohan hozzám a gázkommandó vezetője és közli, hogy a hullahegy szétszedésekor a halom alján egy életbenmaradt nőt talált. Orvosi táskámat kézbe kapva, rohanok le a gázkamrába. A hatalmas terem bejárata közelében, közvetlen a fal mellett, hulláktól félig betemetve, egy fiatal nő teste vonaglik. Izgatottan állnak körülöttem a gázkommandó emberei. Ilyen még az ő borzalmas munkájukban sem fordult elő. Leszedjük a szerencsétlen teremtésről a halottakat. Most már világosan fel lehet ismerni: fiatal leány. Tizenötéves lehet. Előszedem injekciós készletemet és a nehezen lélegző, eszméletlen gyermek karjába egymásután három injekciót adok. Majdnem teljesen kihült testét vastag kabáttal takarjuk be. Hosszu eszméletlenség után köhögési rohamot kap, szemeit kinyitja és mereven nézi a szoba mennyezetét. Pulzusa a beadott injekció hatására már érezhetően ver. Az injekciók még nem szivódtak fel teljesen, de már biztos, hogy néhány perc mulva magához tér.

— Igy is történik. Arca az egyre élénkülő vérkeringéstől kipirosodik, halvány értelmet kap. Még nem tudja, mi történt vele. Bizonyára ködfátyol borul még tudatára. Talán csak arra a hosszu vagonsorra emlékszik, amely társaival együtt ide hozta. Aztán arra a fényesen kivilágitott, nagy földalatti helyiségre, ahol mindnyájuknak le kellett vetközni. Egyszerre csak sötétség veszi körül, szemeit csipi, torkát fojtogatja valami összecsik.

— Most mozdulatai élénkebbé válnak, kabátom gallérjához nyul, minden erejét összeszedi, hogy felülhessen. Aztán hirtelen sulyos idegrohamot kap. Szemeiben vastag könnycseppek fénylenek, de nem sir. Mikor elalszik, társaimhoz fordulok, töprengünk, mi is történjék ezzel a szerencsétlen gyermekkel. Mert tudjuk, itt nem sokáig maradhat. Ismerem a krematórium történetét: innen még nem került ki élve senki.

Milyen munkát végez a vasutas szakszervezet

A nagykanizsai helyicsoport titkárságánál hatalmas munka folyik a dolgozók életszinvonalának felemelése érdekében. A szakszervezetnek döntő befolyása van a munkásosztály, a dolgozók mindennapos életében és kenyérharcában.

A szakszervezetnek sulya, ereje a munkástömegekben van és éppen ezért szükséges a szakszervezetben a tökéletes munkásegységre. Helyi csoportunk titkárságának eredménye az is, hogy a most folyó munkásszanálás folytán csak a politikailag megbizhatatlan és rossz munkaerők kerülnek elbocsájtásra. Igy sok-sok munkástársunknak mentette meg kenyerét.

A munkásszanálás után azonnal kezdetét veszi a munkás kinevezés. A besorolások már folynak. Az iparosoknál a magánélotben eltöltött gyakorlati időt, amennyiben ezt az illető iparos igazolni tudja munkakönyvvel vagy bizonyitvánnyal, beszámiljak a szolgálati időbe, ha azt a vasuti alkalmazásban hasznositja. Jelenleg az eltöltött időnek kétharmadrészét számitják be, de a szakszervezet tovább harcol, hogy a teljes éveket beszámitsák.

Azok, akik baloldali magatartásukért üldözést szenvedtek az elmult fasiszta rendszer alatt és ezért szolgálatukban hátrányt szenvedtek, ha ezt bizonyitani tudják, rehabilitálva lesznek.

A munkásszanálásnak november 15-ére be kell fejeződnie.

Szakszervezetünk nagy munkáját bizonyitja az is, hogy november elsejével a ténylegos alkalmazottak és nyugdijasok 15 forint lakbérpótlékot kapnak saját személyükre és családipótlékban részesülő családtagjaik után is.

Az elmult héten szakszervezetünk memorandumot nyujtott be a kormányzatnak a dolgozók további követeléseiről. A memorandum a következőket tartalmazta: 1. A teljes nyugdijak folyósitása. 2. Státusrendezés drogresszív módon, hogy a fizetések közötti nagy különbségek megszünjenek. 3. Lakbérpótlék folyósitása (ez már meg is történt). 4. Családipótlék felemelése. 5. Órabéres szakmunkásaink tulóra dijainak elszámolása (ez is megtörtént).

Országos központunk Gyócsi Jenő főtitkár vezetésével megkezdte a szülési segélyek, valamint temetkezési segélyek folyósitását. A szülési segély jelenleg 50 forint, a temetkezési segély a tag halálozása esetén 100 forint, a tag feleségének elhalálozása esetén 80 forint és gyermekhalálozás esetén 50 forint.

Szakszervezetünk harcot kezdett a tulmagas áraknak a letöréséért is. Követeli az augusztusi áraknak 25 százalékkal való leszállitását. Ez mintegy 16—18 százalékkal emelné a dolgozók életszinvonalát.

A nyugbéresek nyugdijasokká való átsorozása november elseje után szintén megkezdődik, ami lényeges javulást hoz a nyugbéresek helyzetére.

Ezuton is kérünk mindenkit, hogy támogassák szakszervezetünket, mert ha a munkásosztály egységesen lép fel követeléseivel, a reakció soha nem bir rést ütni sorainkban.

A vasutas dolgozók meggyőződhettek arról, hogy a munkásság sorsa jó kezekben van. Országos központunk Gyócsi Jenő főtitkárunkkal az élen a dolgozók ütőerén tartja a kezét és mindig tudja, hogy mi fáj a dolgozóknak és segitenek is azokon.

Horváth 15. Lajos
szakszervezeti titkár.

Kedden délután ½6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

Előadók: *Dr. Kappa László* OTI főorvos és *dr. Borsa Béla* Kereskedelmi iskolai igazgató.

Vendégeket szivesen látnak.

Rendeletek a rokkant és öregségi járadékokról

Öregségi és rokkantsági járadék

A népjóléti miniszter október elsejétől öregségi vagy rokkant járadékosok részére havi 40 forintot, özvegyi járadékosok részére havi 20 forintot, teljesen árváknak havi 12 forintot, félárva járadékosoknak havi 6 forint folyósitását rendelte el, amennyiben a járadékosok az 1928. évi vagy az 1936. évi 4.-c. hatálya alá tartoznak. Ha nem ezeknek a törvényeknek hatálya alá tartozó munkaviszonyról van szó, öregségi és rokkantsági járadékosok havi 30 forintot, özvegyi járadékosok havi 13 forintot, árvák és félárvák havi 12, illetve havi 6 forintot kapnak.

Hadi- és háborus polgári rokkantak járadékai

A népjóléti miniszter augusztus elsei hatállyal megállapitotta a hadirokkantak, a háborus polgári rokkantak, valamint az özvegyek és árvák járadékait. Az első osztályu hadirokkantak és háborus polgári rokkant járadéka havi 90 forint, nevelési pótlék havonta 18 forint, a második osztályu hadirokkant stb. járadék havi 36 forint, nevelési pótlék havi 6 forint, a harmadik osztályu hadirokkant, háborus polgári rokkantsági járadék havi 18 forint, nevelési pótlék havi 4.50 forint. A hadiözvegy és háborus polgári özvegy járadéka 30 forint, a szülőtlen árváké 18 forint, a félárváké, hadigondozottaké és háborus polgári gondozottaké családtagonként 13 forint. A második foglalkozási csoportban az első járadék osztályban a rokkantsági járadék 70 forint, nevelési pótlék személyenként 13 forint. A második járadéki osztályban 27 forint, nevelési költség 6 forint, a harmadik járadéki osztályban 13 forint, illetve 4.50 forint. Hadiözvegyek és háborus polgári özvegyek járadéka 22.50 forint, árváké 18 forint, félárvák, hadigondozottaké és háborus gondozott családtagok után 13 forint. Vaksági pótdij havi 15 forint és ápolási pótdij minden ellátási csoportban havi 45 forint.

A hadisegély

A népjóléti miniszter a hadisegélyek összegét szintén augusztus egytől állapitotta meg: 12.000 lakosnál kisebb községekben feleségek után 12 forint, a többi hozzátartozók után személyenként 4.50 forint jár, nagyobb községekben és városokban feleség után 15 forint, egyéb hozzátartozók után fejenként 6 forint jár.

Az életjáradékok ideiglenes rendezése

A minisztori rendelet értelmében a biztositó intézetek az életjáradék biztositásokat 1946 augusztus elsejéig esedékes járadékok részleteit mindaddig, amig a pénzügyminiszter a felértékelés arányszámát közli, a szerződés utáni járadék egy hónapra eső pengő összegének egyötöd részét kötelesek forintban havonta kifizetni, például 100 pengő után havi életjáradék esetében havi 20 forintot.

—

Ilja Ehrenburg a francia népszavazásról

Ilja Ehrenburg, a világhirü szovjetiró, aki nemrég tért haza Franciaországból, az Izvesztijában hosszabb cikkben számol be franciaországi benyomásairól. A legutóbbi népszavazásról irva, megállapitja, hogy kétféle Franciaország van: a népi Franciaország és a másik, amely nemcsak népellenes, hanem francia ellenes. Ennek a gaulleista Franciaországnak a hivei saját érdekeiket a haza érdekei fölé helyezik. Akik most az uj alkotmány ellen szavaztak, Vichy folytatói, csupán külföldi pártfogóik változtak, most az amerikai nagybáesi előtt hajlonganak. Ezek azt kérdezik: — Miért legyünk nagyhatalom? Inkább legyünk Belgium, csak ne legyen kormányunkban Thorez:.. A francia nagyburzsoá nem tud nyugodtan aludni, — irja Ehrenburg — mert érzi, hogy saját erejéből nem tud elbánni a néppel.

Ehrenburg a francia kommunisták szerepéről irva, megállapitja, hogy a pártatlanok is elismerik: a felszabaditás harcában kommunisták álltak a legveszélyesebb helyen. A francia kommunista párt hetvenötezer legjobb emberét veszitette el az ellenállás küzdelmeiben. A reakció még erős Franciaországban, de nem annyira, hogy megállithassa a történelmet. Most először történt, hogy a szavazás Franciaország igazi akaratát tükrözi vissza.

Egy orosz lap válasza angol olvasójának levelére

Moszkva, november 4

A Novoje Vremja egy angol olvasója levelet irt a lapnak az angol külpolitikáról. A levél az angol nép kétharmad részét a reakciós táborhoz sorolja.

A Novoje Vremja válaszában azt irja, hogy az angol levélirónak igaza van a következő pontokban. Anglia rendszeresen és mindenütt támogatja a reakciós erőket. Anglia a nyugati hatalmaknak hangversenyében mindinkább a második hegedüs szerepét kezdi játszani. Anglia katonai és politikai tekintetben egyaránt meggyengülve került ki a második világháborúból. Ez nem jelenti, hogy az angol birodalom helyzete reménytelen. Az bizonyos, hogy Anglia választ előtt áll. Választania kell az imperialista reakció és a demokrácia között. Az előbbi a birodalom egyre nagyobb leromlásához és szétbomlásához, valamint Angliának Amerikától való függő helyzetéhez fog vezetni, ugy, hogy Anglia Amerika csatlósává válik. A demokrácia uj lehetőségeket nyit Anglia számára és hogy a birodalom népei között barátságosabb lesz a viszony és emellett függetlenségük is megmarad.

Viszont nem osztja a levélíró azon véleményét, hogy az angol népnek a kétharmad része a reakcióhoz tartozik. Ez igen erős tulzás, valamint az a megállapitás, mely az angol tömegek teljes elfásultságáról szól. Mélyreható átalakulás megy végbe az angol munkástömegek lelkében, amelyben fontos szerepet játszik Churchill reakciós törekvéseinek leleplezése. A reakciós tábornak Churchill a vezére. Anglia jövője azon fordul meg, ki tudnak-e szabadulni Churchill és társai politikájának halálos szoritásából.

Letartóztatások az angol követség ellen elkövetett merénylet miatt

Róma, november 5

A római angol nagykövetségen felrobbant bombamerénylettel kapcsolatban a nyomozás során 6 embert őrizetbe vettek. Ezek közül három lengyel. A nyomozás során a rendőrség nemzetközi földalatti szervezkedést fedezett fel, amelynek központi irodája Rómában van. A rendőrség most ebben az irányban terjeszti ki kutatásait.

Ünnepély az orosz forradalom évfordulóján

Az orosz forradalom évfordulójának emlékére folyó hó 7-én a Városi Szinházban a Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt nagy müsoros estét rendez, amelyben méltatják az október 29-iki forradalom politikai, gazdasági és lélektani, igy történelmi jelentőségét. Emlékbeszédet mond Dombai János nemzetgyülési képviselő és Hegyi János, a Magyar Kommunista Párt helyi szervezetének titkára. A müsor megállapitása nem teljes, igy ennek pontos programmját a csütörtöki számunkban közöljük. A rendezőség mindenkit szivesen vár pártállásra való tekintet nélkül.

Az orosz forradalom jelentőségében a világtörténelem legnagyobb eseményei mellett áll és még a francia forradalomnál is cselekvőbb módon szólt bele a föld emberének életébe. A vulkánok erejével rázta meg azt a földet, ahol a jólét égbenyuló hegyei mellett a szegénység, az elnyomatás, a nyomor és éhség belathatatlan terjedelmü mocsaras lápjai terültek el. A földindulás után betört emberáradat rettentő szenvedések között lebontotta a hegyeket, feltöltötte a lápokat és betöltötte az erőnek azt a hivatását, amelynek örökös célja a nagy kontrasztok kiegyenlitése. Ezeknek a kiegyenlitő erőknek az a hivatása, hogy az emberi méltóságot és a gazdasági ellentétek kiegyenlitődését szolgálja.

Az orosz forradalom jogosságában ma már nincs ember, aki kétkedne. Hatalmas népátalakitó erejét mi sem bizonyitja jobban, mint az elmult világháboru, amelyben Európa legnagyobb és leggonoszabb hadseregét, a germán haderőt pozdorjává zuzta és győzelmesen vonult be annak fővárosába, Berlinbe. Majd csak a későbbi történelmi idők méltathatják igazán ennek a forradalomnak az egész emberiségre nézve hatalmas jelentőségét, melynek igazi gyümölcsét az eljövendő generációk élvezik igazán. A ma élő emberek ennek az uj jobb világ megszületésének minden kinját szenvedik, de a reménység erősen él a lelkekben, hogy az uj és jobb világnak minden szenvedésen keresztül kell érkezni, mert ezen jobb jövő nélkül az emberiség egész küzdelme hiábavaló volna.

Őrizetbe vettek egy tettenért betörőt

Őrizetbe vették Tóth Antal nagykanizsai lakost, aki tegnap az esti órákban betört Kiss Ferencné Magyar-utca 26. szám alatti lakoshóz, ahonnan értékes ruhaneműeket vitt el. A ruhákat eladta és az árát meg akarta inni. Viselkedésével azonban magára vonta a nyomozók figyelmét, akik a helyszinen letartóztatták. Az eladott ruhák kivétel nélkül megkerültek.

Két keretlegényt itélt halálra a NOT

A Népbiróságok Országos Tanácsa dr. Bojta Béla tanácselnök vezetésével szombaton tárgyalta két kegyetlen és gyilkos keretlegény bünügyét. A szekszárdi munkásszázadnál szolgált Kurucz János szigetvári konzervgyári munkás és Simonfai Springmann János pécsi kárpitossegéd és a munkaszolgálatosokkal olyan kegyetlenül bántak, hogy a szerencsétlen emberek fellázadtak a bánásmód miatt. A kaposvári népbiróság a két keretlegényt halálra itélte és a NOT most a halálos itéletet helybenhagyta.

VÁROSI MOZI
Kedden és szerdán
INTERMEZZO
Egy hegedümüvész élete
Metro és Független Hiradó
Előadások köznapokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-kor

Sportrovat

A MAORT és az NTE győzött, az NVTE sulyos vereséget szenvedett

A november 3-án lejátszott bajnoki fordulóban a MAORT Pécsett szerepelt s az ottani Postást biztosan győzte le. Az NTE megfiatalitott gárdája huszáros lendülettel küzdve 3:2 arányban diadalmaskodott kanizsai pályáján a kaposvári Vasutas felett. A MOGURT ellen oly nagyszerüen szereplő NVTE sajnos keserü csalódást okozott. Nem várhattunk tőlük nagy eredményt a kitünő győri csapat otthonában, hatalmas gólarányu vereségük azonban megdöbbent mindenkit. Valami egészen rendkivüli dolognak kellett közbejönnie, hogy az eddig sziklaszilárd védelem csődöt mondjon.

Az egyes mérkőzésekről a következőkben számolunk be:

MAORT—Pécsi Postás 2:0 (2:0)

I. oszt. bajnoki. Vezetto Biró. Az előző napi esőtől laza, sáros talajon a MAORT ebben az összeállitásban lépett pályára: Kovács — Mihalecz, Millei — Papp, Héjja, Takács — Szepesi, Szabó, Téri, Nardai, Kapornaki. A MAORT az egész mérkőzés alatt kezében tartotta a játék irányitását s védelme fölényesen utasitotta vissza a hazai csapat támadósorának próbálkozásait. Az első félidő közepe táján Papp kitünő labdával futtatta Szepesit, aki elhuzott a pécsi védelem mellett és a tizenegyes pont magasságából szép gólt lőtt. Néhány perccel utána Télihez patinant egy labda s ő nagy lövéssel megszerezte a második gólt.

A pécsiek is szóhoz jutottak ezután, de a MAORT-védelem ur volt a mezőnyben. A második félidő is MAORT-fölény jegyében zajlott le, de a gyenge csatársor gólképtelen volt. A MAORT-védelem kifogástalanul játszott. Kovács, Millei és Héjja egymást múlták felül. A két fedezet is nagyszerüen játszott. A csatársor erőtlen és moddó.

Sztraka, a MAORT játékosa, a jövőben régi sportnevén, mint Szepesi szerepel egyesületo szineiben.

NTE—Kaposvári Vasutas 3:2 (3:0)

I. oszt. bajnoki. 300 néző. Vezette Mácsay. Az NTE összeállitása ez volt: Szélig — Király II., Vilcsek — Férhezfi, Horváth, Király I. — Lukvár, Magyar, Maderka, Végh, Tánczos. Az NTE átszervezett és fiatal erőkre felépitett csapata megfelelt a beléhelyezett bizalomnak és értékes győzelmet aratott. Az I. félidőben az NTE volt fölényben és jól mozgó csatársora Magyar, Tánczos és Maderka révén 3 góllal terhelte meg a vendégek hálóját. Szünet után taktikai hibát követett el az NTE és ez majdnem vereséget eredményezett. A védekezésre beállitott csapatnak a kaposváriak két gólt lőttek. Ez a mérkőzés is igazolta a régi aranyszabályt: legjobb védekezés — a támadás. Az NTE valamennyi játékosa dicséretet érdemel csupa-szív játékáért.

Az NVTE sulyos veresége Győrben

A Győri MÁV DAC 4:0-ás félidő után 5:1-es győzelmet aratott az NVTE felett.

Nagy „Old Boy"-mérkőzés pénteken délután 3 órai kezdettel az NTE sporttelepén

A forgalmiadó hivatal és a városi javadalmi hivatal tisztviselői kihivásos labdarugó mérkőzést játszanak pénteken délután. Mindenki kiváncsian várja, hogy az adóhivatalok összecsapásából ki kerül ki győztesen. A felállitásokra még visszatérünk. Nagy meglepetés!

—

A Zala közgazdasága

Zárolták az 1500 forinton felüli fizetéseket

A hivatalos lap legutóbbi számában kormányrendelet jelent meg az illetmény-többletadóval kapcsolatosan. Az a munkáltató, aki az eddig megjelent rendeletben meghatározott illetmény-többletadó fizetésére kötelezett munkavállalót foglalkoztat, köteles az ilyen munkavállalók 1946 november hónapjára megillető mindennemü javadalmazásának havi 1500 forintot meghaladó összeget valamelyik pénzintézetnél a munkavállaló javára, mint zárolt takarékbetétet elhelyezni.

A pénzintézetet a munkavállaló választhatja ki. A betétkönyvet a munkavállalónak kell átadni. Nem esik az emlitett rendelkezés alá a munkavállaló javadalmazásának az a része, amelyet az általa fizetendő illetmény-többletadóra köteles forditani.

A munkáltató köteles a zárolt számlára történő befizetést november 15-ig az illetékes szakminiszterhez bejelenteni. Ezt a bejelentést az üzemi bizottságnak láttamoznia kell. A rendelet intézkedik, hogy minden juttatást javadalmazásnak kell tekinteni, igy a lakáspénzt, különmunkadijat, nyereségrészesedést, segélyt, jutalmat, jutalékot is.

A befizetett zárolt takarékbetétekről további intézkedésig kifizetéseket teljesiteni tilos. A betétek a munkavállaló javára kamatoznak. A zárolt betétek részbeni vagy teljes felszabaditásának időpontját külön rendelet fogja majd megállapitani.

Indokolt esetben a pénzügyminiszter az illetékes miniszterrel megengedheti a zárolt betét egy részének felszabaditását. A rendelet végül közli a büntető rendelkezéseket is.

Az üzletbérek uj megállapitása tárgyában

— mint jelentettük — fontos tárgyalások voltak az illetékes minisztériumokban. A Gazdasági Főtanács felkéretto az érdekképviseletek részletes statisztikai kimutatását, amelynek alapján várható a kereskedők kérelmének kedvező elbirálása. A KOKSZ közel 400 tagjánál történt összeirás alapján nyujtotta be adatait a Gazdasági Főtanácsnak.

Kivégezték az ujvidéki pribékeket

Tegnap délután hajtották végre az ujvidéki halálos itéleteket, amelyet a Magyarországtól kikért háborus bünösök felett hoztak. Nyolc halálraitélt közül golyóáltal végezték ki Szombathelyi Ferencet, Gál Lajost, Bajsay Ernőt, Nagy Miklóst, Bajor Ferencet és Perepatics Pált. — Délután kötéláltal végezték ki Grassy Józsefet és Zöldi Mártont. A kilencedik elitéltet, Feketehalmi-Zeidnert nyilvánosan fogják felakasztani.

A rádió szerdai müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek, az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató hanglemezek. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.30 Boross Jolán énekel, Szántó Jenő hegedül. 13.15 Sebesült pesti szobrok. Rádióriport. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.45 Zenei mikrofonpróba. 15.30 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.25 A Zenész Szakszervezet müsora. 17.10 Énekkarok müsora. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 19 Hangverseny az októberi orosz forradalom emlékére. 19.50 Kissházy Odön beszél kanadai utjáról. 21 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.20 Cowboy dalok. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Karády Katalin énekel. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Tánclemezek.

Budapest II. 20 Balettrészletek és filmdalok. 21 Hirek. 22.15 Csajkovszkij: VI. szimfónia, h-moll.

HIREK

— Egy rendőr bravurja a megvadult lovakkal

Tegnap délelőtt a Fő-utról két megvadult ló egy gazdátlan kocsit vonszolva vad vágtatásban rohant a piaci tömeg felé. A megbokrosodott lovakat még vadabbá tették az előttük futkozó és hadonászó emberek, akik közül többen megkisérelték megfékezni a megvadult állatokat. Két fuvaros rohant a száguldó szekér után, de ők sem birták az irányt. Gódor Jenő, a Csengery- és Fő-uti közlekedési poszton álló rendőr gyors elhatározással eldobta az irányitó tárcsát és villámgyorsan, hatalmas lendülettel a rohogo kocsira ugrott és bravuros ügyességgel megfékezte a száguldó fogatot. Gyönyörü teljesitményéért, mely az uj demokratikus rendőrnevelés és rendőrjellem hü kifejezője volt, hatalmas tapsot kapott mindazoktól, akik tanui voltak a jelenetnek.

— Anyakönyvi hirek

Október 25-től november 4-ig 3 leány és 5 fiu született: Illés Angyalka háztartásbelinek fia, Csősz József MAORT géplakatos és Csőfegi Ilonának fia, Horváth Pál MAORT asztalossegéd és Bali Annának leánya, Nagy József magántisztviselő és Rosenheim Annának leánya, Takács Géza cipészmester és Tokodi Juliannának fia, Prukkor János fodrászmester és Tóth Jolántnak leánya, Kozma Gyula lakatos és Iresik Ilonának leánya, Juhász László és Török Katalinnak fia, Lázár György fogházőr és Ági Máriának leánya, Horváth Mária kefegyári munkásnőnek fia.

Házasságot kötött négy pár: Molnár Lajos MAORT munkás és Szőllősi Katalin, Szemlics Kálmán vezetékszerelőségéd és Egyed Julianna, dr. Gaál András téglagyári cégvezető és Szitár Ibolyka Zsuzsanna, Oeskai György és Csatics Rozália.

Hirdetmények.

A város tulajdonát képező Zárda-utca 14 sz. a. levő telket f. évi november hó 8-án d. e. 10 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen bérbeadom. 1461

Felhivom a város burgonyában szükséget szenvedő lakosságát, hogy mindazok — akiknek módjában áll az egész évi burgonyamennyiséget megvásárolni — jelentkezzenek a v. Közellátási Hivatal 4-es számu szobájában, hol a burgonya vásárlási utalványt kapnak. A fejadag személyenként 50 kg.

Egyben felhivom a kereskedőket, hogy akik üzleteikben burgonyát óhajtanak árusitani, szintén jelentsék a közellátási hivatalnak.

1462 Polgármester.

A rádió csak akkor érték ha — jó.
Rossz rádióját garanciával megjavitom.
STEINER FERENC rádió laboratóriuma
Fő-ut 8. (Bazár udvar.)

APRÓHIRDETÉSEK

KERESKEDŐK legolcsóbb bevásárlási helye TARNÓCZKY rövidáru nagykereskedés, Szabadság-tér 18. 1309

Kocsisokat, béreseket vidéki gazdasághoz felveszek Csengery-ut 2. Házfelügyelő. 1459

Kitünő állapotban levő pianinó eladó. Cim a kiadóban. 1460

Töltőkályha, cinezett üst, férfi télikabát eladó. Cim: Sugár-ut 2. Traffik. 1458

Mai és régi levelezésből származó fémgyüjtő bélyegért pénzt, magyar sorokat vagy külföldi bélyegeket adok. Iv-anyagot is árverek. Rozgonyi-utca 19. Barbarits. (Ez a hirdetés mindig érvényes.)

ZALA demokratikus politikai napilap
Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 3
Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa
Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 253. szám. Nagykanizsa 1946. november 7. csütörtök Ára 40 fillér.

ZALA

A Szövetséges Ellenőrző Bizottság értesítette a magyar kormányt, hogy Norvégia kész felvenni a diplomáciai kapcsolatokat Magyarországgal

Németország sorsáról döntenek a külügyminiszterek New-Yorkban

Tegnap este a külügyminiszterek befejezték az olasz békeszerződés megvizsgálását. A párizsi békekonferencia valamennyi javaslatát megfontolták és majdnem minden esetben ragaszkodtak a régi állásponthoz. Minden olyan kérdést, amelyben a négy külügyminiszter nem tudott megegyezni, további tárgyalásra félretettek. A tegnapi tárgyaláson sok szó esett az olasz jóvátételekről és olyan Olaszország elleni követelésekről, melyek abból származtak, hogy Olaszországban a háború folyamán elpusztultak az Egyesült Államok polgárai által birtokolt értékek.

A közgyűlés vége felé Byrnes amerikai és Molotov szovjet külügyminiszterek között éles nézeteltérés támadt Byrnes az olasz békeszerződésbe a párizsi konferencián elfogadott két cikkely felvételét kérte, melyszerint a békeszerződés jogával nem élhet azon állam, amely nem hajlandó a békeszerződést aláírni, vagy ratifikálni.

Ez a cikkely erősen érintené Jugoszláviát, mert kijelentette, hogy nem írják alá a békeszerződést jelenlegi formájában.

A külügyminiszteri tanács máig elnapolta az ülést. A mai ülésen az olasz és a jugoszláv megbizottak nyilatkoznak a békéről.

A tervezeti bizottság tegnapi ülésén elvetették azt az ukrán javaslatot, hogy az Egyesült Nemzetek állandó székhelye Európában legyen. Noel Baker angol delegátus kijelentette, hogy egyenesen katasztrófális lenne ujból felvetni a kérdést, amikor már elfogadták, hogy a szervezet otthona Amerikában legyen. A politikai és biztonsági tanács ma délután folytatja a tagfelvételi kérvényekre vonatkozó vitát.

Az amerikai lapok figyelme elsősorban a külügyminiszteri értekezlet elé fordul. Egyöntetűen megállapítják, hogy az értekezlet legjelentősebb pontja a német kérdés. A Washington Post azt írja, hogy a kérdés halogatása sulyos kárt okozott és nincs sok remény a megoldásra, amig a volt csatlósállamokkal kötendő békeszerződés vitáját sem fejezték be. Hátra van még Trieszt, a dunai hajózás és több jelentős kérdés megoldása.

A Washington Star az osztrák kérdéssel foglalkozik. Ismerteti az osztrák nemzetgyülésen elhangzott drámai kijelentéseket, melyszerint az osztrák nép a világ lelkiismeretének napirendjére tűzte az osztrák kérdés megoldását. Ausztria sulyos nehézségekkel küzd, amelyet a négy nagyhatalom megszállása okoz. Enyhülést csak a négyhatalmi diplomáciai zsákutca felszámolása hozna. Béos máris óriási nehézségekkel küzd, az élelmiszertartalékok elfogytak és Becset éhinség veszélye fenyegeti.

Starace lirát hamisitott: elfogták

Róma, november 5

Az olasz rendőrség közlése szerint hosszantartó nyomozás után sikerült egy régen keresett pénzhamisitó banda nyomára akadni. A banda tagjai amerikai katonai lirák hamisitásával foglalkoztak. A nyomozás során egész gyári berendezésre bukkantak és a felfedezett hamis pénzjegyek értéke 60 millió lirát tett ki. A banda székhelye Milánó tartomány Alcurzio nevü városa volt. Különszenzációja a nyomozásnak, hogy a banda vezére a fasiszta párt közismert és hirhedt főtitkára, Francesco Starace.

Kötelező katonai szolgálat Angliában

Angliában rövidesen az alsóház elé terjesztik a kötelező katonai szolgálatról szóló tervezetet. A tervezet részleteit a parlament jövő keddi megnyitó ülésén VI. György angol király trónbeszéde fogja ismertetni a parlament tagjaival. A tervezetet az angol vezérkari főnök javaslatai alapján állitották össze.

A republikánus párt vezet az amerikai választásokon

Az amerikai kongresszusi választásokon a republikánus párt vezet. A legujabb adatok azt mutatják, hogy megnyerték a kongresszusi többséghez szükséges 26 mandátumból 22-t. A republikánus párt vezetői szerint az idei választás valóságos földcsuszamlás volt az ő előnyükre és minden remény megvan, hogy ők tartják kézben a kongresszus alsóházát. A szenátus többsége még bizonytalan. Tegnap több mint 35 millió amerikai szavazott és ez, a tudósitók véleménye szerint, rekord az amerikai választások történetében. Truman elnök akkor is helyén marad 1948-ig, ha a republikánus párt mindkét házban megszerzi a többséget.

Molotov Washingtonba utazik

Newyork, november 6

A külügyminiszteri tanács tegnapi ülésén befejezte annak a 11 ajánlásnak a tárgyalását, amelyet a párizsi békeértekezlet az olasz békeszerződéssel kapcsolatban elfogadott. A külügyminiszteri értekezlet ezek közül 3 kisebb ajánlást fogadott el, egyet a helyettes külügyminiszterek elé utalt, 7 ajánlás tárgyában nem jutottak megegyezésre. A külügyminiszteri tanács ma délelőtt fél 11 óra és 2 óra között hallgatja meg a jugoszláv és olasz kiküldötteket. Az olasz békeszerződés ügyében a külügyminiszteri tanács csütörtök délután nem ülésezik, mivel Molotov Washingtonba utazik, hogy jelen legyen a szovjet forradalom 29-ik évfordulója alkalmából megrendezendő ünnepélyen.

Jugoszlávia engedményeket tett a békeszerződések ügyében

Newyork, november 6

Byrnes és Molotov külügyminiszterek között a tegnapi külügyminiszteri értekezleten felmerült ellentéttel kapcsolatban jugoszláv részről kijelentették, Jugoszlávia azzal az elhatározással jött a tanácskozásra, hogy engedményeket tesz és ezzel megkönnyiti a külügyminiszterek megegyezésének létrejöttét a békeszerződések végleges szövegében. Minderre Olaszország semmi hajlandóságot nem mutat, amit az a jegyzék is mutat, amelyet a külügyminiszterek tanácsához benyujtott. Ez a megértés teljes hiányát tükrözi és éppen azért ellenkezik Jugoszlávia magatartásával.

Budapestről jelentik:

Rácz és Bárányos belépett a Kisgazdapártba

Rácz Jenő pénzügyminiszter és Bárányos Károly közellátásügyi miniszter, akik eddig pártkötelékeken kivül álltak, felvételüket kérték a Kisgazdapártba. A két miniszter belépése értesülésünk szerint, a mult hét végén megtörtént.

Oroszország nélkül lehetetlen volt a győzelem, de lehetetlen a béke megteremtése is

A moszkvai rádió az Egyesült Nemzetek közgyülésével foglalkozik és azt mondta, hogy a Szovjetunió változatlanul kitart a négy nagyhatalom egyetértése mellett, amely az Egyesült Nemzetek szervezetének alapja. A Szovjetunió a háboru alatt kivette részét az antifasiszta országok elleni közös harcból és most a békéért és biztonságért folyó küzdelemben is az élen halad és jó példával jár elő. A Szovjetunió hatalmas és békés ország, ezt az országot a reakciósok rágalmazzák, de a világ jól tudja, hogy az általános lefegyverzés megbeszélését is az októberi forradalom képviselői kezdeményezték. Ha nélkülük lehetetlen volt a győzelem, éppugy nem lehet nélkülük a békét sem megalkotni. A Szovjet képviselői állanak annak a mozgalomnak az élén, amely azért folyik, hogy a népek szoros együttmüködése alapján tartós béke jöjjön létre az egész világon.

—

Legujabb táviratok

Budapest

A Gazdasági Főtanács Nagy Ferenc miniszterelnök elnökletével ülést tartott, amelyen tárgyalta a novemberi magán- és állami hiteleket. A stabilizáció sikere lehetővé tette, hogy a költségvetés novemberben deficitmentes legyen. A Gazdasági Főtanács foglalkozott a tőzsde megnyitásával és elhatározta, hogy a West Orientnek az Elitexxel kötött szerződését nem hagyja jóvá.

*

Budapesten kedden délután az Angyalföld-utca egyik nagy bérházában a főzésre és fütésre használt butángáz hatalmas robbanást okozott. A robbanás a ház egyik részét rombadöntötte. Két asszony azonnal meghalt. A ház 10 lakója sulyosan megsebesült.

*

A minisztertanács október 30-iki ülésén elhatározta, hogy az erdélyi részeket sujtott nagy szárazság miatt a román kormány kérésére 1000 vagon kukorica és bab kivitelét engedélyezi. Az erre vonatkozó megállapodást kedden irták alá a kereskedelemügyi minisztériumban. Magyarország ellenérték fejében hengerolajat, bányafát, bányadeszkát, 1000 vagon tüzifát és sót kap.

*

Az angol tudósok szakszervezete érintkezésbe lépett az illetékes magyar körökkel és bejelentették, hogy szivesen látják a magyar-angol tudóscserét, egyben jelezték, hogy a tudományos munkások nemzetközi szervezetébe a magyar tudósokat is felveszik.

*

A nemzetközi Vöröskereszt genfi központja Norvégiából, Irországból, Ausztráliából, Délafrikából és a délamerikai államokból származó hatalmas élelmiszerküldeményt adott Magyarországnak. Az élelmiszerküldemény már meg is érkezett és most a budapesti közraktárban szétosztásra vár.

Stuttgart

Clay tábornok Stuttgartban a német közigazgatási vezetők előtt azt mondta, hogy a német nép még nem bizonyitotta be elhatározottságát azok megbüntetésére, akik büntetést érdemelnek. 60 napi haladékot adott a német közigazgatás vezetőinek a nácik eltávolitására és megbüntetésére.

London

Attlee miniszterelnök kijelentése szerint minden katonaköteles állampolgár 18 havi valóságos és 5 évi tartalékos katonai szolgálatot köteles teljesiteni.

Antwerpen

A holland kormány a nagyhatalmaknak átnyujtott jegyzékében 1750 négyzetkilométer nagyságu német területnek Hollandiához való csatolását és gazdasági jóvátétel címén pedig a Rajna balpartján levő német bányák 40—50 évre szóló kihasználási engedélyét fogja kérni. A brit kormány rokonszenvvel fogadta a hollandok határkiigazitásra vonatkozó kérelmét.

Internálták dr. Zsidó Sándort

Az elmult hét folyamán Zalaegerszegre Németországból visszatért dr. Zsidó Sándor ügyvéd, aki a Magyar Megujulás Pártjának volt országgyülési képviselője. A rendőrség azonnal őrizetbe vette és elszállitotta a Budapest-Dél internálótáborba. Rövidesen népbiróság elé kerül.

Kik vesznek részt Nagykanizsáról a zalai kulturnapok képzőművészeti kiállitásán

Mint a Zala már többizben közölte, e hó 10-én kezdődik meg Zalaegerszegen a Zalai Táj Népkutató Munkaközösség rendezésében a zalai kulturhét.

Mint értesülünk, a kulturhetet dr. Papp Andor főispán nyitja meg november 10-én délelőtt, 10 órakor. Ugyancsak ezen a napon nyilik meg a háziipari és képzőmüvészeti kiállitás is, amelyen több nagykanizsai müvész is részt vesz: Vörös János szobrászmüvész 20 alkotását viszi el a kiállitásra, köztük legújabb ragyogó munkáját, az Ember Tragédiája egy jelenetének illusztrációját.

B. Káldor Rózsa több plakett és szobornüvével jelentkezik a kiállitáson.

Festőink közül több gyönyörü darabbal szerepelnek Tibolt Jolán, Pongrácz Jánosné, Sándor Mátyás, Balog Gyula, Faragó Márton és valószinüleg még többen is.

Ezen a napon nyitják meg a népmüvészeti szabadiskolát, a könyvkiállitást és a Göcseji Muzeumot. A kulturhét folyamán magas szinvonalu előadásokat tartanak, melyek közül kiemelkedik majd dr. Kertay György geológus szabad előadása a magyar föld legfőbb kincseiről.

November 16-án a kiállitások megtekintésére Zalaegerszegre érkezik Keresztury Dezső kultuszminiszter, a kiváló költő, Illyés Gyula társaságában. Ugy a kultuszminiszter, mint a költő előadást is tartanak Zalaegerszegen.

A nagykanizsai müvészek kiállitási anyagát 7-én, egy a MAORT által rendelkezésre bocsátott teherautón viszik a megye székhelyére. A kiállitás szobrászati anyagának rendezését Vörös János szobrászmüvész vállalta magára.

A rádió csütörtöki müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Operettrészletek. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Mészáros Gyula jazz-együttese játszik. 13.40 Kürthangverseny. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 F. Zsoldos Hilda énekel, Pillitz Alice zongorázik. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 17 Párthiradó. 17.10 A nagytétényi Szabadság Dalkör énekel. 18 Hirek. 19 Közvetités az Operából. Hunyadi László. 20 Hirek, sporthirek. 21.20 Hirek és krónika oroszul. 22.30 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Orosz operaáriák és müdalok.

Budapest II. 20 Csendes dalok. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22.15 Müvészlemezek.

Leszállitották a cipőjavitások árait

Az iparügyi miniszter megállapitotta a cipészipari javitási munkák legnagyobb árait. A rendelet a cipészipárosokat három osztályba sorolja. Ha a javitáshoz szükséges anyagot a cipészipáros szolgáltatja, akkor a legnagyobb javitási dijak a következők: férfilábbeli varrott talpalása I. o. 27.50, II. o. 25.—, III. o. 23.40 forint; szeges talpalás 23.—, 21.—, 19.50; sarkalás 10.—, 9.20, 8.50; varrott fejelés, talpalás és sarkalás 85.—, 78.—, 72.— forint; zsiros csizma fejelése, talpalása, sarkalása 112.—, 103.—, 95.— forint. A női lábbeli varrott talpalása 19.—, 17.50, 16.—; szeges talpalás 15.—, 13.80, és 12.70; sarkalás (bőrsarku cipőnél) 5.80, 5.30, 4.90; fejelés, talpalás és sarkalás 61.—, 56.—, és 52.— forint.

A Zala eredeti tudósitása:

Éles támadások a NOT ellen a jogász szakszervezet országos nagygyülésén

A Magyar Jogászok Szabad Szakszervezete szombaton és vasárnap Budapesten országos nagygyülést tartott. A mintegy kétszáz fővárosi és vidéki kiküldött megvitatta a legfontosabb jogi problémákat, amelyek közül a legnagyobb vihart a népbiráskodással kapcsolatos felszólalások váltották ki. Dr. Sarlós, a NOT 2. sz. tanácsának vezetője és dr. Bajor László, az igazságügyminisztérium népbirósági osztályának vezetője losujtó számadatokat közölt a nagygyülléssel. Ezek szerint eddig több mint 9000 ügy került a NOT elé és mintegy 7000 elintézetlen. A nagy restanciáu most akként kiván a minisztérium segiteni, hogy a népfőügyészség ujabb revizió alá veszi a megfellebbezett ügyeket és ahol nem lát alapot a fellebbezésre, ott azt visszavonja. Igy is maradna legalább 2000 elintézésre váró ügy.

Dr. Kálmán György budapesti és dr. Ruttkai György nagykanizsai népügyész a NOT ügyintézését birálta. Dr. Ruttkai György nagykanizsai példákon utalt arra, hogy bár a halálos itéletek soronkivül tárgyalandók, egy kosztheli ékszerész két évi börtönbüntetését a NOT sürgősen nyolc hónapra szállitotta le és sokkal hamarabb döntött, mint Fider György halálos itélete felett. Ennek csak ügyvédi kijárás lehet az oka. A nagygyülés tulnyomó részében ügyvéd tagja természetesen nem vette jónéven a nyilt támadást.

Ezután a nagygyülés határozati javaslatot hozott, amelyben az igazságügyminisztertől kérte a NOT megszüntetését, mert a fenti számadatok szerint — amit dr. Bajor László kiegészitett azzal, hogy a NOT az ügyek 87 százalékában enyhitette az elsőfoku itéletet — a NOT nem alkalmas hivatásának betöltésére. Ugyancsak kérte a nagygyülés a minisztert, hogy rendelje el 1947 junius végéig az összes háborus és népellenes bünügyek befejezését. Ezen időpont után csak a táblai székhelyen lévő népbiróságok tárgyalják a demokráciaellenes bünelekményeket.

A másik nagy vihart okozó kérdés az Ügyvédi Kamarák fennmaradása volt. A haladó szellemü jogászok szerint a kamarai rendszer nem felel meg a demokratikus követelményeknek és arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a szakszervezet legyen a jogászok egyetlen érdekképviselete. A többségben lévő polgári gondolkodásu ügyvédek a Kamara fenntartása mellett foglaltak állást.

A felszólalásokra adott válaszában dr. Szebeni Endre belügyminisztériumi osztályfőnök, aki a kétnapos nagygyülés legragyogóbb beszédét mondta, a kamara és a szakszervezet viszonyában elfogultnak jelentette ki magát, mert hét éven keresztül hiába igyekezett a kamarába bejutni, arra érdemtelennek tartották.

A nagygyülésről az alapos szemlélő azt a következtetést vonta le, hogy az ügyvédségnek a szakszervezeti életben sokat kell tanulnia a munkás szakszervezetektől, mert nagy többségük — ide számitva a demokrácia által felszabaditott, a fasizmus által a haláltáborokba üldözött és onnan csak csoda folytán visszatértekot is — képtelen szakitani a kapitalista beállitottságokkal.

Dr. R. Gy.

Nyolcvan millió dollárt érő mükincseinkért Münchenbe utazik egy bizottság

A napokban indult el Münchenbe Nyárády államtitkár vezetésével egy háromtagu bizottság a Szépmüvészeti Muzeum kihurcolt anyagának hazahozatala céljából. Másfél évszázad fáradozásainak eredménye az a kép- és mügyüjtemény, amelyet Csánky Dénes, a Szépmüvészeti Muzeum volt főigazgatója két évvel ezelőtt Németországba »mentett ki« s ott később a megszálló amerikai katonai hatóságoknak adott át. Genthon István, a Szépmüvészeti Muzeum mostani igazgatója, a muzeum anyagát egyenesen »demokratikus gyüjtemény«-nek nevezi, mert hiszen egy — alapjában véve — »szegény ország vásárolgatta össze, megkuporgatott nemzeti garasokból«, eltekintve néhány bank, egy-egy kiválóságunk tehetős gesztusától. A gyüjtemény anyagának gazdagságához magától értetődően nagy mértékben járult hozzá az Eszterházy és Pálffy képtárak hagyatéka.

A »kimentett« anyagban, amelyet most készitenek elő hazahozatalra, hatalmas mükincsek vannak.

— A kivitt anyag — ismertoti Genthon István, a Münchenben levő müértékeket —

747 kép, három láda grafika és három szobor. A képek közt ott van Raffael Madonná-ja, Piombo Férfiarckép-e, Rembrandt Rabbinus-a, Szent József álma, Correggio Madonná-ja, Bruegel Prédikációs kép-e.

De közöttük vannak francia impresszionistáink is, mint Cézane Buffet-je, Manet Kanapés nő-je. És közöttük van számos magyarunk, többek közt

Szinnyei Majális-a. Továbbá: Mészöly-ök, néhány Pál László és nem utolsó sorban 18 Munkácsy-vázlat.

Egyik-másik müdarabnak egész regényes muzeumi története van, mint a Piombo-képnek is. Amikor Pulszky Károly megvásárolta, számos és mélyenható támadás érte. Ausztriában történt öngyilkossága erre vezethető vissza. Bár mindazonfelül hervadhatatlan érdemei vannak a Szépmüvészeti Muzeum előkészitésében és müdarabok vásárlásában.

A három láda grafika rajzokat, metszeteket tartalmaz. Teljes Rembrandt és teljes Dürer-sorozat van bennük. De közöttük található Leonardo da Vinci is. S magában foglalja a 300 darabból álló, hires Majakovszki-féle rajzgyüjteményt is.

A három szobor egyike Leonardo da Vinci kis Bronzlovas-a. A másik egy olasz bronz: Európa a bikával. A harmadik: Szent Katalin, fafigura.

Az amerikaiak 80 millió dollárra becsülik a Szépmüvészeti Muzeum Münchenbe hurcolt mükincseinek értékét. Óriási összeg. Természetesen ez amerikai méretü tulzás, de nekünk mindenesetre megkuporgatott, kiböjtölt garasokon vásárolt nemzeti értékünk és mükincsünk. Már csak ezért is kivánatos, hogy minél hamarabb s épségben visszakerüljenek méltó helyükre, a Szépmüvészeti Muzeum városligeti impozáns épületébe.

(lg.)

Előadás közben leszakadt egy pesti mozi mennyezete

Vasárnap este Budán, az Ugocsa-utca 10. szám alatt lévő Ugocsa-moziban szerencsétlenség történt. Nem sokkal az előadás megkezdése után hatalmas robajjal leszakadt a filmszinház mennyezete. A nézők között óriási pánik tört ki, az emberek egymást taposva igyekeztek kijutni a moziból. A mentők két kocsival vonultak ki és azonnal megkezdték az emberek kiszabaditását a romok alól. A szerencsétlenségnek öt sérültje volt. Az ügyben szigoru vizsgálat indult.

Rövidesen kiosztják a Nobel-dijat

Az egész világ tudományos és irodalmi köreiben nagy várakozással tekintenek a Stockholmban ülésező Nobel-bizottság elé, mert az idei Nobel-dijak odaitélése ezeken a tanácskozásokon dől el. Különösen érdekes lesz, hogy a béke- és irodalmi dijat kiknek itélik oda. Nem lehetetlen, hogy az idei irodalmi dijat francia kapja, vagy Paul Claudel, Francois Mauric, esetleg Gide személyében. Mind a három kiváló francia iró esélyes. A békedij odaitélése is nehéz kérdés. Nem vitás, ha Roosevelt élne, ő lenne a legesélyesebb jelölt.

Mint érdekességet közöljük, hogy 1945-ben kiknek itélték oda a Nobel-dijakat: A kémiai dijat Viztanen finn tudós kapta, a táplálékok konzerválását megoldó felfedezésért. A kémiai dijnyertes Wolfgang Pauli bécsi születésü zürichi, majd princetoni egyetemi tanár lett. Az orvosi dijat megosztották a penicillis felfedezője, Sir Alexander Flemming és munkatársai: E. B. Chain és Sir H. W. Florey tanárok között. Az irodalmi dij pálmája Gabriella Mistral, chilei költőnő felé hajlott. A békedijat a volt amerikai külügyi államtitkárnak, a nagybeteg Cordell Hull-nak itélték.

„A szovjet-politika a béke és biztonság céljait követi"

A szovjet rádió ismertette Leontyev közirónak a Pravdában megjelent cikkét. Sztálin nyugodt és biztonságos szavai nagy megkönnyebbülést jelentettek sok ember számára, akik Churchill háborus uszitásának hangorva, buzgón terjesztették a rémhireket — irja a cikk. — Ezeknek a háborus uszitóknak a hirverés oly arcátlan és heves, hogy egyes politikusok idegzetére is hatással volt, holott köztudomásu: nincsen földnek oly pontja, amelyen a Szovjetunió támadást intézne Amerika, vagy bármely más ország érdekei ellen. Sztálin szavai ujból feltárták az emberiség előtt a Szovjetunió őszinte békeszeretetét. A mi politikánk világos és változatlanul a béke és biztonság céljait követi. A szovjet nép azonban szeretné, ha más hatalmak is ugyanilyen határozottan leszögeznék politikájukat.

Az árdrágitók iparengedélyét még az itélet előtt visszavonják

Szerdán a gazdasági rendőrség felirattal fordult a kereskedelem- és szövetkezetügyi minisztériumhoz, azzal a kéréssel, hogy a tettenért textildrágitók iparengedélyét még az itélet előtt vonják meg. Értesülésünk szerint ez eddig 19 kereskedőt érint, mert a minisztérium álláspontja egyezik a felterjesztéssel. Ez a rendelkezés erélyes figyelmeztetés lesz a textilfront felé, ahol leginkább elburjánzott a spekuláció. A lakásrendelet értelmében az iparjogositvány-megvonás az üzlethelyiséget is azonnal szabaddá teszi. Igy az árdrágitó textilest a szabadságvesztés-büntetésen kivül egyszersmindenkori büntetést is kap.

Nagyszabású ünnepség a Szovjetunió megalakulásának évfordulóján a Városi Színházban

November 7-én lesz 29 esztendeje, hogy a cári Oroszország romjain felépült a Szovjetköztársaságok Uniója, melynek megalkotója és első vezetője Vladimir Iljics Lenin volt. A Szovjetunió azóta hatalmas eredményeket mutatott fel. Végigharcolt egy olyan háborut, amelyhez mérhető még nem volt a világtörténelemben és legyőzte a világbéke ellenségét, a német fasizmust. A 29 esztendő alatt olyan országot épített fel, melyben minden faji és társadalmi ellentétet kiküszöböltek.

Ezt az évfordulót Magyarországon is megünneplik, a felszabadulás után másodszor. A Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt nagyszabású ünnepséget rendez 7-én, csütörtökön este 7 órai kezdettel a Városi Színházban. Az ünnepség műsora a következőképpen alakul:

Magyar Himnusz és Internacionálé. Énekli a közönség.

Offenbach: Orpheus a pokolban — nyitány és Delibes: Sylvia — baletl. Előadja a Nagykanizsai Szimfónikus Zenekar, Ivánkovits Ferenc vezényletével.

Majakovszky: Beszélgetés Leninnel. A költeményt előadja Horváth László.

Orosz népdal és Kacsóh Pongrácz: Rákóczi megtérése. Énekli Babits Ferenc.

A Magyar Kommunista Párt nevében emlékbeszédet mond Hegyi János párttitkár.

Chopin: Valcer és Forradalmi etüd. Zongorán játsza dr. Baksa Gézáné.

Décsy Aladár szavalata.

Mátyus László orosz népdalt énekel.

A Szociáldemokrata Párt nevében emlékbeszédet mond Dombai János nemzetgyűlési képviselő.

József Attila: Tömegek. Előadja egy szavalókórus.

Az ünnepség az Internacionálé eléneklésével ér véget.

* * *

A Magyar Kommunista Párt helyi szervezete felkéri mindazokat, akik a holnap délután 7 órakor megtartandó emlékünnepélyen résztvenni kívánnak, vacsorázzanak is meg, mivel az ünnepély után orosz filmet vetítenek, amely az Oroszország elleni német inváziót szemlélteti.

A népbíróság elnöke nyilatkozott a Kolosváry-Borcsa ügyben

A NOT szabálytalanul járt el

A népbíróság jogerősen halálra ítélte Kolosváry Borcsa Mihályt, a fasiszta sajtókamara egykori teljhatalmu diktátorát. A köztársasági elnök szabad folyást engedett az ítélet végrehajtásának. A védő perujrafelvételt kért.

Kolosváry-Borcsát a népbíróság háborus és népellenes bűntettben mondotta ki bűnösnek. Az ítélet indokolása kimondja, hogy mint magas politikai állást betöltő egyén, megakadályozta Magyarországnak a háborúból való kiugrását és mint sajtódiktátor, a jobboldali sajtót teljesen németbarátlá állította át, lapjában, a Függetlenségben pedig háborura buzdító cikkek és a demokráciát gyalázkodó irásmüvek jelentek meg.

Kolosváry-Borcsa perujrafelvételében azt akarja bizonyitani, hogy ő nem akadályozta meg Magyarországnak a háborúból való kiugrását, erre vonatkozólag kéri tanuként kihallgatni Lakatos Gézát és a Lakatos-kormány több tagját. Még arra is hivatkozik az ujrafelvételi kérvényében, hogy ő is igyekezett a háborúból való kilépést elősegiteni.

A Függetlenségben megjelent cikkekre vonatkozólag perujrafelvétele során azt akarja bizonyitani, hogy a Függetlenség pártsajtó volt és azokat a cikkeket, amelyeket bűnéül rótak fel, nem saját hatáskörében adta le, hanem utasitásra.

Dr. Major Ákos, a budapesti népbíróság elnöke, a Kolosváry-Borcsa üggyel kapcsolatban a következőket mondotta:

— Már akkor szabálytalanság történt Kolosváry-Borcsa Mihály ügyében, amikor a halálos ítélet kihirdetése előtt az ujrafelvételt kérték azzal az indokolással, hogy az ítéletet ne hajtsák végre addig, amig a perujrafelvételt el nem intézik.

— Az ujrafelvételt a népbíróságon a László Dezső-tanács intézi legtöbb esetben. Ez alkalommal is ehhez a tanácshoz került az ujrafelvételi kérelem. A László-tanács kereken elutasitotta és nagy megkepetéssel értesültünk arról, hogy a NOT 3-as tanácsa a népbíróság döntését megváltoztatva, az ujrafelvételt elrendelte. Azonnal utasitottam a László-tanácsot, hogy az ügyet soronkivül tárgyalja le, amiben a tanukihallgatásokat a tanács már meg is kezdte.

Emelkedik a sertésszérum termelés

A legfontosabb oltóanyagoknak, a sertéspestis elleni szérumnak hiánya az elmult hónapokban igen sok gondot okozott az állattartó gazdáknak. A felszabadulás után mindössze 3000 liter sertéspestis elleni szérumja volt az országnak, amely mennyiség csak a legszükségesebb igények tört részét elégitette ki. Időközben a gyárakat rendbehozták s azok ma már a békebeli kapacitással dolgoznak. Az elmult szeptember hónapban a négy szérumtermelő intézet közel 3000 liter oltóanyagot termelt és hozott forgalomba. Ugyan ekkor a raktáron lévő készletek 16 ezer liter szérumra emelkedtek. A termeléshez szükséges sertések száma az elmult hónapban 7617 volt a négy oltóanyagtermelő gyárnál.

Ez év január 1-től szeptember végéig 29.000 liter szérumot termeltek a szérumgyárak. Ebből a mennyiségből 23.000 liter sertéspestis elleni oltóanyag került forgalomba, ami hozzávetőlegesen 100 ezer sertés beoltására elegendő. A gyártási eredmények emelkedése lehetővé tette, hogy az idén a meglévő sertésállomány oltási aránya több, mint békében volt. A szérumtermelést tovább lehet fokozni, ezt azonban az anyagiak hiánya akadályozza. A kormányzat a napokban 1 millió forint hitelt szavazott meg a gyáraknak, ez a hitel azonban nem elegendő arra, hogy a gyárak a jövő évi szükségletek kielégitésére teljes mértékben felkészüljenek. Remélhető, hogy ujabb segitség nyujtásával a gyártás elé tornyosuló akadályokat rövidesen kiküszöbölik és jövőre nem lesz semmi hiány a sertéspestis elleni oltóanyagban, sőt a termelésből külföldi kivitelre is juthat.

—

Jégpályát kap Nagykanizsa

A MAORT MSE még ebben a hónapban befejezi a korcsolyapálya épitését

A MAORT-sportügyek felelős irányitói már eddig is számos esetben bebizonyitották, hogy aktiv részt vállalnak a magyar sport ujjáépitésében. Nem harangozták be előre nagyvonalu elképzeléseiket, nem tetszelegtek, de nem is maradtak meg a — tervezgetésnél. Céltudatos, komoly munkával törték a kemény magyar ugart és beszéltek helyettük: az eredmények. Mindnyájuknak nagy része van abban, hogy a fővárosi sportfórum elismerésnek számító megállapitása szerint Nagykanizsa az egyre izmosodó vidéki sport legujabb fellegvárává nőtte ki magát. A felszabadulástól a mai napig megtett uton a komoly eredmények láncolatos sorozata hirdeti az alkotó munka diadalát. Most a városi sportélet fejlődésének egy ujabb állomásához érkeztünk: a MAORT MSE jégpályát épit az egyetemes sportérdekek szem előtt tartásával. Lapunk munkatársa felkereste dr. Szenkovszky István MAORT üzemi titkárt, a korcsolyasport elismert szakértőjét és önzetlen munkását, aki kimeritően felvilágositott a létesitendő jégpálya ügyéről és azt a helyszinen is bemutatta. A jégpálya a MAORT-sporttelep országut felőli végében lesz, mintegy 90x60 méteres területen. A jég megteremtése csak rövid idő kérdése és jóformán már csak az időjárástól függ. A jelek szerint november 15—20-ika között átadhatják a használatnak a tükörsima, versenyzésre és szórakozásra egyaránt alkalmas jégpályát. Az első bérletjegyek lehetővé teszik a jégsport szerényebb keresetü hiveinek sportolását is. A vásártéri járműhatkezelőségben gázzal fütött melegedőt rendez be a MAORT és a rövid időn belül ott létesitendő vendéglőben meleg italok állnak a fogyasztóközönség rendelkezésére. A MAORT már most fáradozik hangerősitőberendezés megszerzésén és igy állandó zene szórakoztatja a korcsolyázókat. Az esti világitást nagy fényerejü reflektorok szolgáltatják.

A pályahasználatra természetesen nemcsak a MAORT alkalmazottai, hanem a város érdeklődő közönsége is igényt tarthat — mondja dr. Szenkovszky István. Sőt kérjük Nagykanizsa társadalmát, hogy támogatásával siessen segitségünkre a közösségi érdekeket szolgáló terv megvalósitásában és a pálya fenntartásánál. Az egyik legszebb és legegészségesebb sport ügyének felkarolását szivügyének kell tekintenie gyermekei érdekében minden kanizsai apának. Mi lerakjuk az alapokat és dolgozunk tovább, de pártoló támogatásra van szükségünk.

A magunk részéről a legmelegebben üdvözöljük a kezdeményezést és szeretnénk, ha az minél előbb a megvalósulás stádiumában lenne. A téli szabadsportok meghonositására városunkban nem nyilik tág lehetőség. Ezért figyelemre méltónak kell tartanunk a létesités előtt álló jégpályát. Reméljük, a jég valóban alkalmat ad a dolgozók téli szórakozására, mert a pályát elsősorban a tömeghasználat céljaira kell átengedni. A tömegsport majd kiterméli magából azokat a kiváló egyedeket, akik a minőségi versenyben is méltó képviselői lesznek a város jégsportjának.

Kiss László

Brauchitsch, Guderian, Thyssen és Krupp rövidesen felelnek bűneikért

Nürnbergben rövidesen megkezdődik a nagy háboru felidézésében és folytatásában bűnösök második csoportjának tárgyalása. Ebben a garniturában talán nincsenek olyan érdekes nevek, mint amilyenek az első csoportban szerepeltek, a háborubán való felelősségük azonban nem kétséges és még érdekesebbnek igérkezik szerepük felderitése. Hogy mást ne mondjunk, a vádlottak padjára kerül Krupp von Bohlen és Fritz Thyssen, a német nagyipar két markáns egyénisége. Mindkettő olyan hatalmasság volt a maga területén, hogy kellő időben még szembeszállhatott volna a nácizmus háborus törekvéseivel, ezzel szemben mindkettő önfeledten a hitleri politika fenntartás nélküli kiszolgálását vállalta. Megjelenik a vádlottak padján Meissner német államtitkár is, a német politika legnaprafor góbb egyénisége aki kabinetirodai főnöke volt Ebert szocialista köztársasági elnöknek, de helyén maradt, mikor Hindenburg következett a sorban és teljes megadással szolgálta Hitlert is.

Az első garniturából kimaradt, de most sorra kerül Walter Darré, a hitleri kormányok földmüvelésügyi minisztere, akinek sorsa élénken érdekelheti a magyar köröket is, mert Darré dolgozta ki azokat a terveket, amelyek alapján nagyon sok magyar munkást vittek ki Németországba, hogy pótolják a hiányzó mezőgazdasági munkáskezeket és Darré folytatta le azokat a tárgyalásokat is, amelyeken ultimátumszerüen terjesztette elő követeléseit, hogy mennyi gabonát kell Magyarországnak Németország számára juttatni.

A tábornoki kar is jelentős képviseletet kap a második felvonásban. Jelenésre következik a német hadijelentések sokszor emlegetett és sokat magasztalt két főszereplője: Milch és Guderián tábornok, de a vádlottak padja várja Brauchitsch tábornagyot is, akiknek bünösségét aligha kisebbiti az, hogy a nácizmus alkonyán szembefordult Hitlerrel. Brauchitsch oly eszes, világosfejü katona volt, hogy az eseményeket a tisztán kellett látni akkor, amikor elindultak s nem akkor eszmélni, amikor a befejezésükhöz közelednek.

Talán jelentéktelenebb nevek, mint az első garnitura, de nem kevésbbé bünösök...

Százlíz gyermeket ruháztak fel az unitáriusok

Bojta Ilona, az amerikai unitárius segélyzőbizottság magyarországi megbizottja a Rottenbiller-utcai és a Szabadság-téri gyermekotthonokban 110 gyermeket ruházott fel meleg téli ruhával. Az ünnepségen résztvettek Riés István és Gerő Ernő miniszterek is.

Megdöbbentő gyilkosság az Arlberg-expressen

Felbecsülhetetlen értékű tervrajzokat raboltak el a gyilkosok Rottmann mérnöktől

A Keleti pályaudvarra érkező Arlberg-expresszel várták a rokonai Rottmann Alfréd szabadalmi mérnököt. A mérnök Zürichből jött haza, ott több hónapig tárgyalásokat folytatott. A vonat megérkezése után a hozzátartozók a pályaudvari rendőrkirendeltségen jelentették, hogy bár Rottmannak minden körülmények között ezzel a vonattal kellett volna megérkeznie, nem volt az utasok között. Kevéssel a bejelentés után a rendőrségre telefonértesítés jött Bicskéről, hogy a határban, a vasuti sinek mellett egy megölt férfi holttestét találták.

A fővárosból azonnal detektívek mentek Bicskére és megállapították, hogy a meggyilkolt férfi Rottmann Alfréd szabadalmi mérnök. A vizsgálat azt is megállapitotta, hogy az Arlberg-expressz egyik elsőosztályu fülkéjében ölték meg a mérnököt. A fülkében vértócsát találtak, a fülke kis étkezőasztala leszakitva hevert az egyik sarokban. A gyilkos az asztallappal verte agyon a mérnököt.

Zürichből közben sürgöny közölte, hogy mit vitt magával a mérnök. Eszerint a gyilkos Rottmann többezer forintot érő arany stopperóráját, sok pénzt, valamint felöltőjét rabolta el. A mérnöknél volt két irattáska is, egy kisebb és egy nagyobb barna bőrönd és egy fekete lakktáska. Az iratláskában magyar szempontból felbecsülhetetlen értékü különböző tervrajzok voltak.

A nyomozás vezetői először egyszerü rablógyilkosságra gondoltak, a zürichi távirat megérkezte után azonban — amikor köztudomásuvá lett, hogy fontos tervek is voltak a táskában — az a feltevés alakult ki, hogy a gyilkosság mögött gazdaságpolitikai erők lappanganak.

Rövidesen átadják Károlyi Mihálynak uj otthonát

Károlyi Mihály uj lakásának helyreállitási munkálatai rövidesen befejeződnek és a Gábor Áron-utca 5. sz. alatti villát a kitüzött határidőben ünnepélyesen adják át a második köztársaság elnökének.

Autórabló banditák lelőtték a soffőrt

Vasárnap este a Szabadsághid pesti hidfőjénél három fiatalember taxi után kiáltozott. Király István gépkocsivezető felvette őket Wanderer gyártmányu kéktaxijába és elindult velük a megadott cim felé. Az utasok a Rózsadomb tetejére, a Törökvész-utra irányitották a kocsit. Amikor a taxi a Törökvész-ut végéhez a Guggerhegy aljához ért, a három fiatalember revolvert rántott, lelőtte a soffőrt, majd a több sebből vérző eszméletlen embert kidobták a kocsiból és elhajtottak.

A soffőrt négy golyó találta, haldokolva vitték a Magdolna kórházba. A három fiatalember és a gépkocsi kézrekeritésére erélyes nyomozás indult.

Sportrovat

Az NVTE védelmében

Balszerencsés mérkőzést vivott vasárnap Győrben az NVTE és sulyos vereséget szenvedett. Az eredmény azonban csak a szük látókörü közönség és azok előtt megmagyarázhatatlan, akik nem ismerik a mérkőzéssel kapcsolatos külső behatásokat. Az NVTE három bajnoki mérkőzést játszott le nyolc nap alatt. Az ellenfelek mindhárom esetben teljes erőbedobásra késztették a kanizsai vasutasokat és hozzájárult még ehhez a minden esetben sáros, nehéz talaj is. A győri vereséggel a tárgyilagos birálat hangján kell foglalkozni és nem szabad messzemenő következtetéseket levonni. Az NVTE játékosai a csütörtöki nagy mérkőzés fáradtságával a lábaikban utaztak el Győrbe. A rossz utazás még jobban összetörte, merevvé tette a játékosokat és ilyen állapotban kényszerültek kiállni az ország legjobb formában lévő és egyetlen pontveszteség nélkül álló NB II-es csapata ellen. A MOGÜRT is pontvesztés nélkül foglalt helyet a bajnoki táblázat élén és a Kanizsán leadott (vagy talán megszerzett?) egy pontja az első helyébe került. Nemde szerénytelenség volna az NB-ben ujonc NVTE-től azt várni, hogy a MOGÜRT után élre kerülő győri csapattal is meglepetést csináljon? Az NVTE-nek nem lehet szemrehányást tenni, nekik most még nem az első helyezettől kell pontot szerezni, különösen nem: annak otthonában. Nem szabad megfeledkezni egy másik, döntő körülményről sem, ugyanis az NVTE csapatát sérülések is sujtották. Zalán beteg karral karral védett és Molnár lába sem volt rendben. Mindezek ellenére a csapat a 0:4-es félidő után hősiesen állta a sarat és a játékidő egyes szakaszaiban teljesen egyenrangu ellenfele tudott lenni a kitünő hazai együttesnek. A labdarugás bizonytalansága sokszor szül meglepő eredményeket. Ilyen meglepetésnek számitott a MOGÜRT elleni nem várt döntetlen és ilyen a győri eredmény is, csak — sajnos más vonatkozásban. A sportban veszíteni is kell tudni és igy lehet bebizonyitani a sportember magasabbrendü gondolkodásmódját. Meggyőződésünk, hogy a jövő vasárnap Dombóváron játszó NVTE igazolni fogja a benne továbbra is bizókat.

NTE megsegitése

A nagykanizsai MATEOSZ felismerve az NTE sulyos helyzetét, mindent tulszárnyaló segitséggel siet megmenteni 80 éves egyesületünket. A vidéken lejátszandó mérkőzésekre felajánlotta kocsijait, hogy kizárólag a benzin és olaj nyujtása mellett elviszi a csapatot a játék szinhelyére. Ez a nemes gesztus sokaknak szolgálhat utmutatóul egy olyan egyesülettel szemben, amely ily sulyos időkben vállalkozott az ifjuság sportoltatására, a pálya használhatóvá tételére és ami a legfontosabb arra, hogy él az országunk és városunk legrégibb egyesülete, amelyet ismét naggyá lehetne tenni, ha a MATEOSZ-hoz hasonló cselekményekkel segitségére sietnének azok a sportemberek, akik messziről nézik azt a nagy harcot, melyet a mostani vezetőség viv a lét vagy nemlét felett. Mozduljanak meg azok az NTE-isták, akik többet szeretnének kapni eredményekben és el fog jönni rövidesen az az idő, amikor büszkén fogjuk kimondani, hogy NTE-isták vagyunk.

A MATEOSZ vezetőségének itt köszönjük meg segitségét.

VÁROSI MOZI
Még ma, szerdán
INTERMEZZO
Egy hegedümüvész élete
Metro és Független Híradó
Előadások köznapokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-kor

HIREK

— A Szociáldemokrata Nőmozgalom megkezdte Nagykanizsán is társadalmi munkáját. Célja, hogy a mozgalom tagjai megismerjék egymást és megkezdjék a társadalmi különbségeket nem ismerő párt-testvériség felépitését. Evégből november 9-én, szombaton este 8 órakor a Szociáldemokrata Párt helyiségének nagytermében (Sugár-ut 3.) belépődij nélküli táncos teát rendeznek. Tea süteménnyel, cukorral 2 forint. Olcsó büffé és kitünő zene várja a mozgalom tagjait és vendégeiket.

— A KOKSz textil szakosztálya ezután minden hét szombatján délután 5 órakor szakosztályi értekezletet tart.

— Ujabb cukorkiutalást kapott Zala megye az ir cukorszállitmányból

A népjóléti minisztérium az ir Vörőskereszt adományából 3345 kg. cukrot utalt ki a vármegye részére, amelyet a Szociális Felügyelőség fog szétosztani. Ebből a szállitmányból a rendelkezések értelmében csak a kórházak, egészségügyi intézmények, napközi otthonok kaphatnak kiutalást.

— Az NTE táncestélyét szombaton este fél 9 órai kezdettel a Koronában tartja. Az estélyen a felszerelés és a továbbmüködés lehetőségének javára cukros büffé fog a vendégek rendelkezésére állani, melynek jövedelme fogja a nemes sportcélt szolgálni.

— Szakszervezeti iskola Zalaegerszegen

A Szabadszakszervezetek megyei titkársága Zalaegerszegen november 11-én esti tanfolyamot indit. Az iskola tananyaga magában foglalja a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom történetének ismertetését, a népi demokrácia kérdéseit, valamint a mezőgazdasági és ipari szakkérdéseket. Az iskolát Jánki István igazgató-tanitó és Horváth István szakszervezeti megyei titkárhelyettes vezeti. Az egyes előadásokat a két munkáspártból meghivott előadók fogják tartani. Már most sokan jelentkeztek az iskolára, amely Zalaegerszeg szervezett munkásságának lehetőséget nyujt majd arra, hogy politikai és gazdasági kérdésekben elsajátithassák a munkáspártok és a szakszervezetek álláspontját.

— Anyakönyvi hirek

Elhalálozott: Rajcsányi Tibor 36 éves, Szemes László 54 éves, Nemecz Józsefné Szermek Anna 68 éves, Toperics Mária 47 éves, Ifcsics József 19 hónapos, Németh Károly 35 éves, Kádár Istvánné Maifuk Mária 70 éves, Balogh Imre 10 éves, özv. Kovács Mihályné Molnár Mária 70 éves, Mészáros Józsefné Szomi Julianna 56 éves, Horváth László 14 napos, Reizmer Katalin 42 éves, Jankó Ferenc 48 éves, Bognár István 21 hónapos, Kálovics József 78 éves, özv. Mikó Jánosné Bencsik Rózsa 69 éves, Tancsics László 57 éves, Kruppay Józsefné Gerencsér Mária 27 éves.

— Inspekciós gyógyszertár ma: Megváltó-gyógyszertár, Szabadságtér 21.

A Magyar Kommunista Párt szerdán este 6 órai kezdettel taggyülést tart.

Politikai beszámolót tart: *Szegedi Andor* megyebizottsági tag. Titkári jelentést *Hegyi János* mondja.

Megjelenés kötelező, tagkönyvecskéjét mindenki hozza magával.

Elveszett f. hó 6-án a városházi közmunkahivatalban egy női bordószinü jobbkezes bőrkesztyű. Megtaláló jutalom ellenében a Dunántuli Szeszgyárban leadni szíveskedjék. 1475

A város, a honvédség és a munkáspártok megkoszoruzzák az orosz hősi emlékművet

A Magyar Kommunista Párt helyi szervezete a Szociáldemokrata Párttal együtt, valamint a honvédség és a hivatalos város csütörtökön déli 12 órakor megkoszoruzza a Szabadságtéri szovjet hősi emlékművet. A honvédség koszoruját Pozsonyi ezredes helyezi el. A Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt ezen ünnepélyre az egész várost meghivja pártállásra való tekintet nélkül.

Lefokozzák a nem igazolt tiszteket és tiszthelyetteseket

A hivatalos lap mai száma közli a kormány rendeletét, amely szerint azt a tisztet és tiszthelyettest, akit a polgári igazoló eljárás során jogerősen állásvesztés vagy azzal egy tekintet alá eső más hátránnyal sujtottak, a honvédelmi miniszter minden alakszerü eljárás mellőzésével lefokozza. — A nyugdijazással sujtott tiszt vagy tiszthelyettes ügyében a honvédelmi miniszter az esetleges lefokozás kérdésében való állásfoglalás céljából az eset összes körülményeit figyelembe veszi és a lefokozásról ezután határoz.

Hirdetmények.

A város tulajdonát képező és Eötvös-tér 7 sz. a. lévő kertet f. hó 9-én d. e. 10 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen bérbeadom. 1468

A város tulajdonát képező Dózsa György-uti 74. sz. a. kertet f. évi november hó 9-én d. e. 9 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen bérbeadom. 1469

A város tulajdonát képező Eötvös-tér 11. sz. a. lévő kertet f. évi november hó 9-én d. e. 10.45 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen bérbeadom. 1470

A város tulajdonát képező és a Sugár-u. 28-30 sz. a. kertet f. évi november hó 8-án d. e. 9 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen bérbeadom. 1471

A rendes zsirjegyek 3-as számu szelvényét a hentesek beválthatják 5 dkg. a testi munkás zsirjegyek 3-as szelvényét 10 dkg. a nehéztestü munkás zsirjegyek 3-as szelvényét pedig 15 dkg. zsirra.

A zsirjegyek 2-es számu szelvényét egyelőre beváltani nem szabad.

Mindazon hentesek, akik az 1-es számu szelvényekkel még nem számoltak el a Közellátási Hivatalnál, elszámolásukat azonnal adják be. 2472

Felhivom a közönség figyelmét a háztartásokban tartható kenyérgabona és lisztkészlet megállapitása és a feleslegek igénybevétele tárgyában közzétett közellátási hirdetményre. (Muszel és Stampf kirakat.) 1473

Felkérem a város közönségét, hogy november hó 7-én az orosz forradalmi ünnepen a házakat lobogózza fel.

1479 Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

KERESKEDŐK legolcsóbb bevásárlási helye **TARNÓCZKY** rövidáru nagykereskedés, Szabadság-tér 18. 1309

Elveszett egy rövidfarku daxli anyakutya f. hó 4-én Csengery-utca környékén. Különös ismertető jele; szemöldöke felett kettő **sárga** petty. Megtaláló illő jutalom ellenében Csengery-u. 56. sz. alá leadni szíveskedjék. 1474

Elveszett fekete rózsafüzér Fő-ut 19-től Kossuth-tér 14-ig. Aki megtalálta adja le a kiadóhivatalba. 1466

Saját termésü **badacsonyi fajborok** kicsinyben **kaphatók.** Vajda, Sugár-ut 8 szám. 1464

Fazonet bármely mennyiségben **vesznek.** Cságoly László malomtulajdonos, Galambok. 1465

ZALA demokratikus politikai napilap
Szerkeszti: Benczc Jenő főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 11
Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa
Szerkesztésért és kiadásért felel: Benczc Jenő
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly

51. evfolyam. 254. szám. Nagykanizsa, 1946. november 8. péntek Ára 40 fillér.

ZALA

Holnap lesz négy esztendeje, hogy az angol és amerikai hadsereg négyezer hajóval partraszállt Algirban és Marokkóban és ezzel végleg megpecsételte a német és olasz afrikai hadseregek sorsát.

A köztársasági párt nagy győzelme Amerikában

Az Egyesült Nemzetek közgyülése ma délután teljes ülést tart, amelyen sorra kerül az uj tagállamok ünnepélyes beiktatása.

Ezek Szédország, Afganisztán és Irán.

A társadalmi és emberiességi bizottság ülésén Rooseweltné ma délután válaszol azokra a pontokra, amelyekről tegnap Visinszky beszélt.

Visinszky arról beszélt, hogy a németországi és ausztriai táborokban lévő hontalan személyekre angol és amerikai részről nyomást gyakorolnak, hogy ne térjenek vissza hazájukba.

Beszélt a nemzetközi menekültügyi szervezetről és arról, hogy a hontalan személyek táborai a reakciós elemek propaganda tevékenységének kiinduló helyei. Azzal vádolta az angol kormányt, hogy az Anders féle lengyel hadsereget nem hajlandó feloszlatni s ez állandó készenlétben álló zsoldos hadsereget jelent Anglia számára.

Az angol kiküldött tiltakozott Visinszky beszéde ellen. Rooseweltné is kijelentette, hogy Visinszky beszédét nem tartja a tárgyhoz tartozónak. A beszéd álláspontja nem mutat arra, mondotta, hogy engedékeny szellem vezeti az orosz kiküldötteket.

A négy nagyhatalom külügyminisztereinek tegnapi tanácskozásán megvitatták az olasz és jugoszláv kiküldöttek nyilatkozatait az olasz békeszerződéssel kapcsolatban. Jugoszlávia képviselője Simics kijelentette, hogy Jugoszlavia részéről elfogadhatatlan a Trieszt számára javasolt francia határvonal. Az olasz kiküldött a vitában levő területeken népszavazás elrendelését kérte a néprajzi elvek alapján.

Görögország Trygve Liehez intézett levelében az Egyesült Nemzetek Szervezeténél tiltakozik az ellen, hogy albán csapatok nyomultjanak át a görög határon.

Tegnap az Egyesült Államokban megtartott kongresszusi választásokon a Republikánus párt teljes győzelmet aratott.

Megszereztek 245 mandátumot, a demokraták ezzel szemben csak 186 szavazatot kaptak.

Az amerikai munkáspárt egy szavazatot kapott és három mandátum sorsa még ismeretlen. A felsőházban a republikánusok 52 mandátumot szereztek meg a demokratákkal szemben, akik itt 43 helyet kaptak. Eton, az amerikai alsóház külügyi bizottságának uj elnöke kijelentette, hogy a Republikánus párt nagy győzelmének eredményeképen nem lesz változás Amerika külpolitikájában. Amerika kell, hogy az egész világhoz szóljon. Idehaza, mondotta, csátározhatunk, amennyit akarunk, de a világ felé egyesült pártoskodástól mentes külpolitikát kell folytatnunk.

Működésben Franco rendőrsége

Madrid, november 7

A spanyol rendőrség 15 más kommunistával együtt letartóztatta Auguszta Sorez Sanchezt, akit a spanyolországi kommunista párt fejének tartanak. Ezenkivül lefoglaltak két nagy rádióleadót és három nyomdaberendezést. Lefoglaláskor az egyik nyomdában éppen azt a titkos lapot nyomták, amelyet a nemzetközi brigád Spanyolországba való bevonulásának 10 éves évfordulóján kellett volna körözni.

A német szakmunkások alkalmaztatása nem történt erőszakkal

Moszkva, november 7

A német Szabad Szakszervezetek végrehajtó bizottsága nyilatkozatot adott ki és felkérte a megszálló hatóságokat, hogy a jövőben előzetesen értesitsék a szakszervezetet a német munkások külföldi alkalmaztatásáról és elindulási helyéről. A szovjet ellenőrző tanács legutóbb ismét tárgyalta ezen ügyet, de erről hivatalos nyilatkozatot nem adtak ki. Szovjet részről kijelentették, hogy a német munkások alkalmaztatása nem történt erőszakkal és a szovjet hatóságok készek bármikor részletes felvilágositást adni, mert csupán azt tették, amit Anglia és Amerika már régen megtett.

Leszerelési javaslatot nyujt be Amerika

New-York, nov. 7

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének amerikai küldöttsége a közeljövőben Austin szenátor kezdeményezésére leszerelési tervezetet nyujt be a biztonsági tanácsnál. A tervezetet most beszélik meg és készitik el és bizonyos módositásokat eszközöl a Molotov által a külügyminiszterek tanácsa elé terjesztett leszerelési javaslaton.

Vulkánkitörést okozott a bikini atombombakisérlet

A csendesóceáni Tonga-szigetcsoporthoz tartozó Nuiafu szigetet a hatóságok sürgősen kiüritették a folyton megismétlődő vulkánikus kitörések miatt. Az 1306 főnyi lakosságot az ujzélandi kormány motoroshajója szállitotta át egy szomszéd szigetre. A vulkánikus kitörések szeptemberben kezdődtek közvetlen a bikini atombombakisérlet után s ezzel kapcsolatban arra illetékesek meg vannak győződve arról, hogy a bikini atombombarobbanás okozta a vulkánikus kitöréseket.

Nagyon sulyos a németországi élelmezési helyzet

Berlin, november 7

A németországi angol övezet parancsnoka repülőgépen Angliába repült, hogy övezetének élelmiszerkérdéseiről tárgyaljon. Az angol kormány részéről elismerték, hogy valóban nagyon sulyos a németországi élelmiszerhelyzet. Washingtonban tárgyalásokat fognak megindítani, hogy növeljék az amerikai buzaszállitmányokat.

Moszkva ünnepel

Moszkva, szeptember 7

Moszkva és a Szovjetunió számos városában ágyuk sortüze jelezte az októberi forradalom és a tanácsköztársaság kikiáltásának 29-ik évfordulóját. Vulganin tábornok, Sztálin helyettese a hadügyminisztériumban, a következőket mondja napiparancsában: Legelőször dicsérettel kell megemlékeznem az ujjáépitéssel kapcsolatos szovjet erőfeszitésekről. Az, hogy tul vagyunk a katonai veszedelmeken, ez nem szabad, hogy tespedést okozzon sorainkban. A szovjet hadsereg állandó harci készenlétben áll, hogy megvédje a biztonságot. Nem szabad kételkednünk abban, hogy fegyveres erőink megoldják a ránk háramló kötelezettségeket.

Az októberi forradalom nagy előestéjén a moszkvai rádió méltatta az októberi forradalom jelentőségét és vázolta azokat az eredményeket, amelyeket a szovjet állam fennállása óta minden téren elértek. Az októberi forradalom véget vetett annak, hogy emberek kizsákmányoljanak embereket, az ipari üzemeket, a földeket, a föld kincseit, a vasutakat a nép tulajdonába adta. Lerakta az uj állam alapjait, amelyben a dolgozók uralkodnak. A történelemben első izben a szovjet rendszer által teremtett feltételek biztositották az egyén érdekeit, az államok szabad fejlődését és a szovjet tagállamok valamennyi népének szabadságát az elnyomás ellen. Az októberi forradalom széles fejlődési lehetőséget nyilott meg ezek számára. Oroszország a cárizmus alatt agrárállam volt, a lakosság mintegy 80 százaléka mezőgazdasággal foglalkozott, elavult módszerekkel dolgozott és csekély hozamot ért el. Sztálin és Lenin utmutatásai alapján a Szovjetunió ipari termelése fejlődésnek indult és kereskedelme első helyen áll Európában. A falvak népének életszinvonala fejlődésnek indult. Felsorolta az októberi forradalom óta elért nagy kulturális eredményeket, különösen a honvédő háboru óta. És megjegyezte, hogy a szovjet különösen nagy feladatokat vállalt, amikor az uj 5 éves terv megvalósitásához fogott hozzá. A Szovjetunió zászlóvivője volt az ellenség felett aratott nagy győzelemnek és most zászlóvivője lesz a háboru után következő békének és ujjáépitési korszaknak.

—

Legujabb táviratok

Budapest

Szakasits Árpád Bede István londoni magyar követ társaságában megkezdte tárgyalásait az angol külügyminisztériumban. Ugyancsak megkezdte tárgyalásait az angol kereskedelemügyi minisztériumban a magyar kereskedelmi küldöttség is.

*

A Független Kisgazdapárt november 10-én Hatvanban nagygyülést rendez, amelyen Nagy Ferenc miniszterelnök hosszabb beszédet mond.

*

A Szovjet-Magyar Müvelődési Társaság szerdán este az októberi orosz forradalom előestéjén az Operaházban diszhangversenyt rendezett, amelyen megjelentek Tildy Zoltán köztársasági elnök és Károlyi Mihály. A hangverseny keretében Nagy Ferenc miniszterelnök mondott beszédet, amelyben méltatta a nagy orosz forradalom jelentőségét és eredményeit, valamint a Szovjetuniónak a magyar köztársasággal szemben tanusitott baráti jóindulatát.

New-York

A newyorki külügyminiszteri tanácsban hosszas vita folyt az olasz jóvátételről. Molotov és Byrnes a 25 százalékos kártérités megfizetése mellett szólaltak fel, mig Bevin ragaszkodott a 75 százalékos megtérités mellett.

*

Az olasz és jugoszláv kormány között folyó tárgyalások annyira eredményesen haladnak előre, hogy rövidesen helyreállanak a baráti kapcsolatok Olaszország és Jugoszlávia között. A jugoszláv miniszterelnök kizártnak minősitette az uj háboru veszélyét. A világon senkinek érdekében nem áll a háboru.

*

Truman elnök az Egyesült Államok közigazgatási hatósága előtt kijelentette, hogy hajlandó gyámság alá helyezni a japán szigeteket, melyekért a felelősséget a második világháboru következményeként magára vállalta. A szigetek gyám alá helyezését rövidesen az Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsa elé terjesztik.

*

A newyorki lapok általában lelkesen fogadják az amerikai köztársasági párt előretörését és rámutatnak azokra a tévedésekre, amelyeket Truman és a demokrata párt követett el. Hangsulyozzák, hogy a köztársasági párt győzelme nem jelent nehézséget a világ élelmiszerellátásában, mert a kivitelt továbbra is ugyanolyan mértékben megengedik, mint eddig.

London

VI. György angol király az angol parlament keddi elnapoló beszédében azt a reményét fejezte ki, hogy a volt csatlósállamokkal kötendő békeszerződéseket rövidesen aláirják és ezzel jelentős mértékben hozzájárulnak a feldult Európa ujjáépitéséhez.

*

A németországi sulyos élelmezési nehézségek egyre hatóbban foglalkoztatják az angol kormányt. Németország angol övezetében felszólitották a körzet tisztviselőit, hogy készüljenek fel az esetleges fegyverhasználatra, ha a németországi zavargások és lázadások nagyobb méreteket öltenének.

Tildy Zoltán szombaton hajnalban Zalaegerszegre érkezik

A köztársasági elnök meglátogatja a MAORT-telepet

(Zalaegerszegi szerkesztőnktől.) Mint lapunkban már közöltük, Tildy Zoltán köztársasági elnök kíséretével a közeli napokban Zalába érkezik. — Amint most értesülünk, az elnök szombaton, november 9-én a kora hajnali órákban érkezik Zalaegerszegre, ahol dr. Papp Andor főispán vendége lesz. A köztársasági elnök látogatása magánjellegű, de ennek ellenére programmjába iktatta a lovászi MAORT-telepek meglátogatását is. Az elnöki látogatás előkészületei nagyban folynak és részleteiről a következő értesüléseink vannak.

Az elnök különvonatán szombaton a kora reggeli órákban érkezik meg Zalaegerszeg vasútállomására, ahol a főispán fogadja, majd a megyeházán levő főispáni lakásban villásreggelin látja vendégül. Kevés pihenő után a pacsai járásban levő egyik vadászterületre mennek, ahol egész napos vadászat lesz. Este teljesen szűkkörű estebéd lesz a főispánnál. Vasárnap reggel Lovásiba mennek, ahol a köztársasági elnök megtekinti a MAORT-telepeket, próbafurásokat és a jóléti intézményeket. Déli 1 órakor érkeznek vissza Zalaegerszegre, ahol megebédel az elnök, majd kíséretével együtt délután fél 3 órakor visszatér a fővárosba.

—

Truman nem nyilatkozik a választásokról

Washington, november 7

Truman elnök tegnap különvonaton megérkezett a fővárosba. Visszaérkezésekor a választásokkal kapcsolatban semmiféle nyilatkozatot sem tett. A sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy egy-két napon belül sajtóértekezleten fogadja az újságírókat.

Megkoszorúzták az orosz hősi emlékművet

A nagy orosz forradalom 29. évfordulója alkalmából a Szabadság-téren felállított orosz emlékművet ma megkoszorúzták. Koszorút helyeztek el a Magyar Kommunista Párt a Szociáldemokrata Párt, Nagykanizsa város, a magyar honvédség, a szakszervezetek, az Ipartestület, valamint a rendőrség képviselői. A várost dr. Paizs Ferenc főjegyző és dr. Szőnyi Sándor, a honvédséget Pozsonyi Attila ezredes, a rendőrséget dr. Koltay Miklós rendőrszázados, a Magyar Kommunista Pártot Hegyi János titkár, a Szakszervezeteket Csepregi Zoltán járási titkár, a Szociáldemokrata Pártot Hackler János, a Nemzeti Bizottság elnöke és Eichner Árpád, az Ipartestületet Husz József képviselték. Az ünnepélyes aktuson a különböző társadalmi egyesületek is képviseltetik magukat. Az orosz városparancsnokság részéről négytagu küldöttség jelent meg a koszoru letételénél.

A rádió pénteki műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hírek. Az Áttelepítési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató hanglemezek. 10 Hírek. 12 Déli harangszó, hírek. 12.15 Pető Géza jazz-zongoraszámai. 13.05 Ilniczky László szalonzenekara játszik. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 15 Iskolai énekkar műsora. 15.15 Rádióiskola. 16 Hírek. 17 Szakszervezeti tanácsadó és híradó. 17.15 Fodor János énekel. 18 Hírek. 18.35 Híres hegedűművészek hanglemezei. 19.30 Falurádió. 20 Hírek, sporthírek. 20.20 A Rádiózenekar műsora. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.20 Szimfónikus jazz-átiratok. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Tánclemezek.

Budapest II. 20 Samuel Barber: II. szimfónia. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hírek. 22.15 BBC-lemezek.

Megyei hírek

Megyei gyülések

A vármegye közigazgatási bizottsága november 11-én, a törvényhatósági kisgyülés pedig november 13-án ülésezik. November 12-én tisztiértekezlet lesz a polgármesterek és járási főjegyzők részvételével.

Kinevezték Zalamegye termelési biztosát

Förnczi József okl. gazdát a földmüvelésügyi miniszter Zala vármegye termelési biztosává nevezte ki.

Hivatalvizsgálatok a megyében

Szabó Béla vm. levéltáros, tb. másodfőjegyző öt községben tartott az elmult napokban hivatalvizsgálatot. A vizsgálat kiterjedt a vagyonkezelési ellenőrzésre is.

Jóváhagyta a belügyminiszter a megye költségvetését

A költségvetés tárgyalására Budapestre utazott dr. Dávid János alispán és Enokes Béla vm. számvevőségi főnök. Utjukról visszaérkeztek és amint értesülünk, a vármegye háztartási költségvetését a belügyminiszter kisebb változtatásokkal jóváhagyta.

Megalakult a Szociáldemokrata Párt kisiparos tagozata Zalaegerszegen

Vasárnap Zalaegerszegen népes gyülés keretében megalakult a Szociáldemokrata Pártba tömörült kisiparosok köre. Kifogásolták, hogy az Ipartestület, annak ellenére, hogy rendelet van erre, még most sem alakult át a mai rendszernek megfelelő módon. Még mindig ugyanazok a személyek irányitják az egerszegi iparosságot, akik a multban vezető szerepet töltöttek be. Törvény is kötelezi az ipartestületeket az átalakulásra, de Zalaegerszegen ez mindezideig nem történt meg.

Dávid János nemzetgyülési képviselő ismertette az általános iparos problémákat, hiányokat az anyagkiutalás terén, a munkanélküliség kérdését és megoldási lehetőségét, az adózási problémákat. Felhivta a jelenlévőket, hogy csatlakozzanak az országos mozgalomhoz, amely a kisiparosságot a Szociáldemokrata Párton belül mindenben támogatja. A közös célok megvalósitásának megkönnyitésére a Párt külön hetilapot inditott »Kisiparos« címmel és ezt Dávid képviselő szerkeszti. A mozgalom természetesen elsősorban a párthoz tartozó kisiparosság érdekeinek megvédését tüzte ki célul, de pártkülönbség nélkül sikra száll a kisiparosok jogos követelményei érdekében.

Végül szükebbkörü bizottságot jelöltek ki az ügyek vitelére.

Nagymennyiségü UNRRA ruha és cipő érkezett Zalamegyébe

A népjóléti miniszter Zala vármegye rászoruló lakossága részére igen jelentős mennyiségü ruhát és alatt és a szociális felügyelőség gondoskodik azok szétosztásáról. Az adomány használt, de jókarban lévő ruhákból és cipőkből áll. Becslés szerint kb. 100 mázsa ruhaneműt és 20 mázsa cipő kerül kiosztásra a zalai rászorultak között.

Lefülelt lisztcsempész

A rendőrség letartóztatta Bojtár Anna pesterzsébeti lakost, aki egy teherautón nagyobb mennyiségü lisztet akart minden engedély nélkül kicsempészni a megyéből. Az eljárás megindult ellene.

Cigarettát árult a fűszerkereskedő — eljárás indult ellene

Szakály Ferenc zalaegerszegi fűszerkereskedő sajáttöltésü cigarettát árusitott üzletében még pedig borsos áron. A rendőrség nagyobb mennyiségü cigaretta-készletet foglalt le nála és megindította ellene az eljárást.

Megoldják a tanonckérdést

Az iparügyi minisztérium illetékes szervei közölték, hogy azonnali hatállyal felfüggesztik az 53.400—1940. Ip. M. számu rendeletet, mely a szerződtetések idejét májustól októberig korlátozza. Ennek következtében lehetőség nyilik a kb. 2600 munkanélkül lévő elhelyezkedni és tanulni kivánó fiatal munkába állitására.

Megszüntetik az állami és egyéb nagyüzemek önkényeskedését a tanoncfelvétel terén. Ugyanakkor bevezetik a kötelező tanonctartást. A képességvizsgálatot kizárólagosan az OTI kezébe adják.

Egy önként jelentkezett SS katona cselekményeit nyomozza a nagykanizsai rendőrség

Takács Béla budapesti lakos annak idején, amikor a németek legyőzték, saját jószántából belépett az SS-be. A visszavonulás során természetesen ő is kiment Németországba, ahonnan ez év elején tért vissza. Ekkor Budapestre utazott, ahol hosszabb ideig régi lakásán lakott. A közelmultban azonban egyik ismerőse, aki tudott nem éppen dicsekvésreméltó multjáról, megfenyegette azzal, hogy feljelenti a politikai rendőrségen. Takács Béla a fenyegetéstől megijedt és Nagykanizsára utazott. Itt azonban csak néhány napig bujkálhatott, mert megijedt a rendőröktől. Észrevette ugyanis, hogy mint idegent, figyelemmel kisérik. Meg volt győződve arról, hogy multját már ki is deritették, ezért tegnap önként jelentkezett a nagykanizsai rendőrség államvédelmi osztályán, ahol nyomban őrizetbe vették és megkezdték kihallgatását, melynek befejeztével átadták a nagykanizsai népügyészségnek.

Letartóztatták és a pécsi népügyészségnek adták át dr. Richter Edét

A Zala november 5-iki számában cikk jelent meg, amelyben beszámoltunk arról a példátlan botrányról, mely szombat este 11 óra tájban a Centrál-kávéházban zajlott le. A minősithetetlen incidens hőse dr. Richter Ede ügyvéd, a MAORT jogügyi osztályának beosztott tisztviselője volt. Megirtuk, hogy dr. Richter Edét a MAORT igazolóbizottsága annakidején csak büntetéssel igazolta és két esztendőre elliltotta az előmeneteltől. Cikkünkben a büntetést azzal indokoltuk meg, hogy Richter értesülésünk szerint az Imrédy-féle Magyar Megujulás Pártjának szervezője volt. Ez az értesülésünk, mint később megtudtuk, nem fedi a valóságot, mert Richter nem volt a párt szervezője, igy ezért nem is büntethették meg. Ellenben a valóság az, hogy dr. Richter Edét antiszociális magatartása miatt vezető állásra alkalmatlannak minősitették, miután az igazolóbizottság ezen végzése a rendelkezések folytán megfellebbezhetetlen, érthetetlen, hogy dr. Richter Ede hogy jutott egy olyan okmányhoz, amit a rendőrségen be is mutatott, hogy őt minden megkötés nélkül, tisztán igazolták. Ennek kivizsgálása értesülésünk szerint folyamatban van.

Megirtuk, hogy a Centrálbeli incidens után az államvédelmi osztály nyomozói előállitották a rendőrségre, ahol azonnal megkezdték kihallgatását, melynek befejeztével szabadlábra helyezték. Az eljárást azonban ezzel a ténnyel nem fejezték be, mert kihallgatták az összes terhelő- és mentőtanukat is, melynek eredményeképpen dr. Richter Edét az államvédelmi osztályon tegnap letartóztatták és ma Pécsre szállitották.

A nyomozás során kihallgatott terhelő tanuk egyöntetüen azt vallották, hogy szombat este 11 óra körül nagyobb társaság kiséretében betért a kávéházba dr. Richter Ede, ahol abban az időben nagyobb társaság tartózkodott, a terem közepén pedig több pár táncolt. Richter körülnézett, majd olyan hangosan, hogy azt a kávéház minden részében jól lehetett hallani, a következő megjegyzést tette: »Jó helyre hoztatok, ide a zsidók közé! Ugy látszik a Centrál ujra zsidó kávéház lesz.«

A mentőtanuk természetesen mindent megtettek, hogy barátjukat mentsék. Megpróbálták bizonyitani, hogy Richter akkor nagyon ittas állapotban volt. Igy borgőzös fejjel nem volt ura gondolatainak és szavának. Ezeket a vallomásokat azonban megcáfolták a többi, már előbb emlitett tanuvallomások.

Dr. Richter Ede kijelentésével a demokrácia védelméről szóló 1946. évi VII. t. c. II. szakasza d) pontjába ütköző bűncselekményt követett el, amely 2 évtől 10 évig terjedő börtönnel büntetendő. Kijelentése ugyanis alkalmas a faji és felekezeti gyülölködés előidézésére.

Richtert, mint előbb emlitettük, tegnap letartóztatták és a pécsi népügyészséghez, mint illetékes hatósághoz, a nyomozati iratokkal átszállitották.

Hivatalos jelentés a pártközi konferenciáról

Tegnap este 7 órakor Varga Béla elnökletével pártközi értekezlet volt, amely este 11 órakor ért véget. Az értekezletről a következő hivatalos közleményt adták ki: A pártközi értekezlet megkezdte a gazdasági problémák tárgyalását és számos gazdasági kérdésben megegyezésre jutottak. A tárgyalásokat folytatják.

— Inspekciós gyógyszertár ma: Mária-gyógyszertár Király-utca 46.

Példás ítéletek az árdrágitók tegnapi tárgyalásán

Dr. Gáspár Zoltán egyesbiró tegnap délelőtt tárgyalta az igazságszolgáltatás elé állitott ujabb árdrágitók ügyeit. A tegnap meghozott itéletek egytől-eggig nagyon sulyosak voltak és igy intő például szolgálnak mindazoknak, akik mások rovására akarnak meggazdagodni, vagy vásárolnak anélkül, hogy a vásárolandó árueikk hivatalosan megállapitott áráról maguk is meggyőződnének.

Az első ügyben a Dunántuli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomitó Rt. nyolc alkalmazottja állt a biróság elé. Ring Imre, Hlabucsár Károlyné, Tinár Jolán, Varga Mária, Tóth Ilona, Balozh János, Harmath Gyula és Papp Ferenc egy ismeretlen egyéntől burgonyát vásároltak a hivatalosan megállapitott 38 filléres kilogrammonkénti ár helyett 40 fillérért. Dr. Gáspár Zoltán valamennyi vádlottat bünösnek mondta ki árdrágitás vétségében és Ring Imrét 60 forint, Hlabucsár Károlynét 15 forint, Tinár Jolánt és Varga Máriát 20—20 forint, Tóth Ilonát és Harmath Gyulát 30—30 forint és Papp Ferencet 100 forint pénzbüntetésre itélte. A pénzbüntetést behajthatatlanság esetén 5 forintonként 1 napi fogházra lehet változtatni. Az itéletet valamennyi vádlott megfellebbezte. Dr. Takács József államügyész is fellebbezést jelentett be sulyosbitásért.

A következő ügy vádlottjai Mihályi József, Kangyalics Anna, Kovács Antal, Andri Lajosné és Dávidovics Ferenc voltak. Mihályi József, Kangyalics Anna és Kovács Antal szeptember 16-án nagyobb mennyiségü tojást, zsirt, lisztet, füstölt husf és szalámit akartak Budapestre szállitani Dávidovics Ferenc teherautóján. A rendőrség azonban az indulás pillanatában rajtukütött és valamennyiüket előállitották.

A tárgyaláson érdekes részletek derültek ki az üggyel kapcsolatban. Mihályi József azzal védekezett, hogy a nála talált 1900 darab tojást sógora bizta rá. Dr. Gáspár Zoltán megkérdezte, hogy a sógorát is a vádlottak padjára akarja juttatni? Mihályi izgalmában igenlően válaszolt. Mihályi elmondta, hogy rövidáruüzletkedését akarta megnyitani, ezért akarta Budapestre szállitani a szalámit és a többi holmit. Cserüzletet szeretett volna kötni. Mint később bevallotta, a feketézőket ő maga is elitélte, de egy kis feketézést azért jónak látott. Kangyalics Anna a testvérét, Kovács Antal pedig saját magát akarta felruházni a feketézés révén. Andri Lajosné azzal volt vádolva, hogy 28 kiló lisztet bizott Kangyalics Annára, aki azt eladta volna Budapesten gyufáért, sóért és miegymásért, mert mint mondta, abban az időben Nagykanizsán nem tudta volna eladni a lisztet. A vádlottak a birónak arra a kérdésére, hogy mi a jövedelmük, egyöntetüen azt válaszolták, hogy jövedelmük nincs. Dr. Gáspár Zoltán megjegyezte, hogy ezért kellett feketézniök?

A vádlottakat, Dávidovics Ferenc kivételével, akit felmentett a biróság, bünösnek mondták ki a vádbeli cselekményben és Mihályi Józsefet 3 hónapi fogházra, Kangyalics Annát és Kovács Antalt 1—1 hónapi fogházra, Andri Lajosnét pedig 200 forint pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 10 napi fogházra itélték.

Lovászi Endréné nemesdédi lakos állt ezután a biróság elé. Az államügyészség azzal vádolta, hogy ez év szeptember 7-én kövér kacsákat árusitott kilogrammonként 6.50 forintért 4.30 forint helyett. 200 forint pénzbüntetésre, illetve behajthatatlanság esetén 20 napi fogházra itélték.

Godinek Anna kiskanizsai lakos és Ország Livia nagykanizsai lakos ügyét tárgyalta ezután dr. Gáspár egyesbiró. A vád az volt ellenük, hogy Godinek Anna uborkát akart eladni Ország Liviának 16 helyett 40 fillérért, aki azonban ezt a ezándékát meghiusitotta. Godinek Annát 100 forint pénzbüntetésre, ill. 10 napi fogházbüntetésre itélték, Ország Liviát felmentették, mert az ő közreműködésével hiusult meg az árdrágitási kisérlet. Az itélet jogerőre emelkedett.

Rácz Józsefné nagykanizsai lakos burgonyát árusitott szeptember 4-én 38 helyett 50 fillérért. Azzal védekezett, hogy nem tudta a hivatalos árat, mert aznap éppen az eső esett és elmosta az ártábláról a felirt árat. 50 forint pénzbüntetésre, illetve 10 napi fogházra itélték.

Pintér Lászlóné kiskomáromi lakos kelkáposztát adott el szeptember 4-én kilogrammonként 50 fillér helyett 1 forintért. 60 forint pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 12 napi fogházra itélte dr. Gáspár Zoltán egyesbiró.

Egy zalai keretlegény hőstette: 214 munkaszolgálatosból 40 tért vissza

A budapesti rendőrség letartóztatta Jakab József gógánfai illetőségü őrvezetőt, akinek rémtettei kiemelkedő helyen állnak a munkaszolgálatos rémregények történetében is.

Jakab József a 109/3. munkásszázadnál teljesitett szolgálatot. Terrorizálta a keret többi tagjait, még a századparancsnokhelyettes is félt tőle. A legénységnek pedig réme, gyilkosa volt. Oroszországban Sztarioszkolban német parancsnoksághoz volt munkára beosztva a század. Jakab irtóztatos kegyetlenséggel pusztitotta el a munkaszolgálatosokat. Az egyszerü ütés-verés már nem is számitott. Lux Pált husánggal agyonverte. A munkaszolgálatosoknak spinyolbakokat kellett a tüzvonalelé szállitani. Dermesztő hidegben, vakitó hófuvásban folyt ez a munka, amely olyan nehéz és veszedelmes volt, hogy a német munkavezető csak egy fordulót irt elő. Jakab azonban puskatussal hajtotta többszöri fordulóra a teljesen legyengült embereket. Olyan szörnyü kegyetlenséggel bánt az emberekkel, hogy a többi keretlegények zugolódni kezdtek ellene, mire Antali Sándor honvédet alaposan megverte azért, mert nem bánt elég rosszul a munkaszolgálatosokkal. A rémségek végül odáig fajultak, hogy a német parancsnokság napiparancsban megbélyegezte Jakab viselkedését és megtiltotta, hogy ilyen módon bánjanak az első vonalban dolgozó munkaszolgálatosokkal.

Az őrvezetőt azonban még a német parancs sem tartotta vissza. Az egyik munkaszolgálatos a tüzvonalból a hátsó állásba akart menni kenyérért, ezt

addig verte, amig holtan esett össze.

A menetelésnél a század végén haladt és a lemaradozó, gyengébb munkaszolgálatosokat addig ütötte, mig összeestek és holtrafagytak a hómezőkön. A teljesen legyengült, éhségtől kinlódó embereket éjszakának idején, dühöngő hóviharban is kiverte munkára és egyetlen éjszakán 13 halott volt a század vesztesége, mert a veréstől összeesett emberek megfagytak. Végig az uton, amerre a menet vonult,

veréstől összeesett muszok feküdtek megfagyva.

Az uton elszórva fekvő halottak teste kék volt az ütésektől, melyeket Jakab mért rájuk. Igy azután a 214 emberből álló századból a végén csak 40 ember maradt, akik közül azonban

többen megőrültek a szenvedések miatt.

Miközben igy bánt a munkaszolgáltosokkal, hajlandó volt különféle üzleteket kötni velük. Dr. Molnár József lefagyott lábával képtelen volt gyalogolni, mire nekiesett, verni kezdte s csak akkor hagyta abba, amikor a munkaszolgálatosok nagyösszegü bónt állitottak ki részére. Többször csalt ki a munkaszolgálatosoktól bónokat, értékeket és a holmikat hazaküldte családjának. A hullákat is kifosztotta, kirabolta. Leggyalázatosabb gaztette pedig az volt, hogy Balázs Emil munkaszolgálatost

kényszeritette, hogy egy haldokló munkaszolgálatos ujjat gyürüstől együtt levagja.

Sebész-kongresszus Moszkvában

A Szovjetunió sebészei most tartották meg 25. hétnapos kongresszusukat Moszkvában. A kongresszuson 840 delegátus és több mint 400 vendég vett részt a szovjetköztársaságokból. A szervező-bizottság nevében Priorov tanár, a közegészségügyi miniszter helyettese nyitotta meg a nagygyülést.

A kongresszus elnökévé egyhangulag Dzsanelidze tanárt, a tudományos akadémia tagját választották meg. Az ülésezések során számos olyan előadás hangzott el, amely a szovjet sebészet rendkivüli fejlődéséről tett bizonyságot. Különösen nagy figyelmet kelteltek a tüdőtuberkulózis és a rosszindulatu daganatok sebészeti kezeléséről tartott beszámolók.

Az áruló boxmeccs-jegy

Izgalmas eset történt vasárnap a sportcsarnokban. A hét elején egy tisztviselőt feljelentettek az Aréna-uton. Ruhájával együtt az irattárcáját is elvitték. Az iratok között egy boxmeccsre szóló jegy is volt. A szomszéd ülőhelyre az áldozat barátja váltott jegyet, ezért vasárnap a barátjával együtt elment a mérkőzésre. Lesték, hogy le fog-e ülni valaki arra a helyre, ahová az elrabolt jegy szólt.

Hát leült, de nem hosszu időre. Egy rendőrrel és detektivvel gyorsan kiemelték a jegy ujtulajdonosát és pár perc mulva megkezdték kihallgatását a rendőrségen a sportkedvelő feljelentőnek.

Budapestről jelentik:

A moszkvai rádió szereplői Budapesten

Budapestre érkezett a moszkvai rádió egyik kiváló énekesnője és Vlaszov gordonkamüvész, akik a Vörös Hadsereg Házában, a Szovjet-Magyar Müvelődési Társaság rendezésében november 9-én önálló hangversenyt tartanak.

Hol lehet a határi utlevéllel átlépni

A belügyminiszter kijelölte a határátlépő állomásokat. Utlevéllel csak a következő általános határátlépő állomásokon lehet átlépni a határt. Csehszlovákia felé: Oroszvár, Komárom, Esztergom, Szob, Somoskőujfalu, Bánréve, Hidasnémeti, Sátoraljaujhely. A Szovjetunió felé: Vámbony. Románia felé: Nyirábrány, Biharkeresztes, Lökösháza. Jugoszlávia felé: Szöreg, Szegjrőszke, Kelebia, Magyarboly, Barcs, Gyékényes, Murakeresztur. Ausztria felé: Szentgotthárd, Kőszeg, Sopron, Hegyeshalom, Horvátjárfalu. Ezek között az általános határátlépő állomások között levő egyéb pontokon a határt csak a kisebb határszéli forgalomban használt és rendszeresitett uti okmánnyal lehet átlépni.

Kétszer itélték hathónapi börtönre a csaló rendőrtisztet

Hámori István volt rendőrnyomozó századost fél évvel ezelőtt zsarolás miatt hathónapi börtönbüntetésre itélték. Közben feltételesen szabadlábra helyezték, de azután is tovább folytatta zsarolásait. Rendőrigazolványát nem adta vissza s ezzel megtévesztette az embereket. A törvényszék kedden ujból hathónapi börtönbüntetésre itélte Hámori Istvánt.

Halálra itélték a pozsony-ligetujfalui tábor két parancsnokát

A népbiróság Edmond Krakit és Erwin Falkner, a pozsonyligetfalui gyüjtőtábor két parancsnokát halálra itélte. A parancsnokok segédtisztjeit, valamint a tábor négy őrét három hónaptól 19 évig terjedő börtönbüntetéssel sujtották. Az elitéltek valamennyien a SA tagjai voltak.

A városokban a földadót készpénzben is lehet fizetni

A pénzügyminiszter rendelete szerint a 600 négyszögölnél nagyobb ingatlanok után a városokban és községekben a földadót buzában, illetőleg más szemes terményekben kell megfizetni. Az ingatlantulajdonosnál a városokban megjelenik a végrehajtó és ha a behajtás eredménytelen marad, mivel az ingatlantulajdonosnál nem talál az adóösszegnek megfelelő értékü szemesterményt, akkor az ingatlanadót természetesen a végrehajtási költségekkel együtt, készpénzben is meglehet fizetni.

Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár R. T., Nagykanizsán

érdekközösségben

a Magyar Általános Hitelbankkal

Alapitva: 1896-ban. Telefonszám: 20.

folyó hó 8-tól ujra intézeti székházában (Fő-ut 1.) áll i. t. ügyfelei rendelkezésére.

1475

Délután 5 órakor kezdődik mozielőadással az emlékünnepély a Városi Szinházban

A Zala tegnapi száma közölte, hogy ma este a szovjet forradalom 29-ik évfordulóján a Városi Szinházban nagyszabásu emlékhangverseny lesz, melyen a legkitünőbb nagykanizsai előadóművészek vesznek részt szavalatokkal, ének- és zeneszámokkal. A hangversenyen közremüködik a Nagykanizsai Szimfónikus Zenekar is. Az ünnepség keretében két beszéd hangzik el. Az egyiket Hegyi János, a Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezetének titkára tartja. A másik beszédet tegnapi közleményünktől eltérően, nem Dombai János nemzetgyülési képviselő tartja a Szociáldemokrata Párt nevében, hanem Fábián József. Azt is közöltük, hogy az ünnepség után orosz filmet mutatnak be. A Magyar Kommunista Párttól nyert értesülésünk szerint most közöljük, hogy

a filmet nem a hangverseny után, hanem az előtt, délután 5 órakor vetitik le. A mozielőadásra a belépés teljesen dijtalan.

A délután bemutatásra kerülő és csak egy alkalommal vetitendő orosz film cime: »Reszket a föld«. 1941 őszén, egy orosz kisvárosban játszódik le a film. A németek támadása miatt a várost kiüritik. A városi orvos családjával együtt otthonában marad. A németek bevonulása után a város lakóit rettegésbe hozza Fajonin, az uj polgármester. A régi polgármester, Kolesznyikov, a város lakosságával a környező erdőkbe vonul, ahonnan állandóan veszélyeztetik a németeket. A Vörös Hadsereg csapatai azonban rövid idő mulvá közelednek a városhoz. Fel is szabaditják és a németeket messze elüzik. A város lakossága elindul az uj élet felé.

Amerikai kiválóságok a lincselés ellen

1862-ben kiáltották ki Amerikában először a rabszolgák felszabaditását. A 84-ik évforduló alkalmából a washingtoni Lincoln-emlékmünél az egész környék lakossága tömegünnepélyt tartott, rengeteg meghivott vendég részvételével, hogy meghirdesse a harcot a lincselés ellen. Az uj keresztes hadjáratot az tette szükségessé, hogy még az utóbbi időben is igen sok véres és igazságtalan tömegbiráskodás fordult elő amerikai területen; nem kisebb személyiségek állnak a mozgalom élén, mint Einstein professzor, Orson Welles, az iró-színész és Paul Roson, a világhirü néger énekes. A mindig éber amerikai humor ugy kivánt sikert ehhez a komoly mozgalomhoz, hogy ha az ügyeket Welles rendezi Einstein számitásai szerint és Robeson adja elő őket, akkor a Lynch biró ellenségeinek nyert ügyük van.

Rövidesen piacra kerülnek a tipuscipők

Az Anyaghivatal lábbeli osztálya lépéseket tett a cipőgyártás fokozottabb ellenőrzésére, valamint az árak alaposabb szabályozására. A kiutalt anyag felhasználásának módját és a kellékáru minőségét is fokozottabb figyelemmel kisérik. A cipő árát a talpra feltünő helyen beleütik. Az egységes cipő ára a következő: férfi magasszáru 120 forint, férfi fél 112, női magasszáru 97, női fél 83, gyermekcipő 56—60 forint.

Az egységes cipőt a kereskedőnek feltünő helyen kell a kirakatban tartania. Az a kereskedő, aki a követelményeknek nem felel meg, elveszti iparengedélyét.

Illetékesek igérete szerint további 10 százalék árleszállitás várható.

Sportrovat

A kaposvári Rákóczi vasárnap a MAORT-tal játszik Nagykanizsán

A folyó bajnoki labdarugó év küzdelmei »menetrend szerint« folynak. Az egyes mérkőzések komoly erőpróba elé állitják a játékosokat, mert az esőáztatta nehéz talajon csak jó kondicióval tudják kifejteni tudásukat. A bajnoki találkozók során egyre ritkábban alakul ki magas szinvonalu játék s még az elismert labdaművészek sem vállalkozhatnak technikai produkcióra. A mérkőzéseken a küzdelem lett az uralkodó elem. Az a mérkőzés, melyen a győzelemért való ádáz harc közben — ha csak rövid időre is — szinvonal alakul ki, ősz közepén már »csemegének« számithat.

Ezért várjuk türelmetlenül a vasárnap egyetlen, Kanizsán rendezendő I. osztályu mérkőzést. A Kaposvári Rákóczi és a MAORT csapatainak találkozója ugyanis a nagy küzdelmen kivül — szép játékot is igér. A kaposváriak jelenleg még a MAORT előtt, a bajnoki táblázat második helyén állnak. A MAORT viszont egy hónapja nem vesztett pontot s már az éllovasok »hátában« tanyázik. A vasárnapi mérkőzésen a hazai csapat jó alkalomhoz jut és bebizonyithatja, hogy a rangelső Pécsi BTC 4 pontos előnye nem behozhatatlan. A MAORT védelme sziklaszilárd és ez a csapatrész a vezetőség és a sportbarátok teljes bizalmát birja. Az elmult mérkőzések során számos nehéz csatában bebizonyitották a védőjátékosok, hogy olyan alapot képeznek, melyre lehet épiteni. A két támadófedezet jól képzett labdarugó, akik megbizhatóságuk mellett stilust is visznek a csapat játékába. A csatársor összetétele örökös vajudó probléma. Egyénileg jók ezek a játékosok, de nem alkotnak egy szerves egészü sort. A labdarugás legnehezebb része a csatárjáték, ezt tudja mindenki. Nehéz, de hálás feladat elé állitja a játékosokat s aki jó csatárjátékot akar nyujtani, annak bizony tisztában kell lennie a labdarugás gyakorlati alkotó elemeivel. Régi, sokat hangoztatott megállapitás, hogy tizenegy jó játékos még nem jó — csapat. Ez a megállapitás átvonatkoztatva rendkivül találó a MAORT csatársorára. A MAORT hátsó csapatrészei már az olajozott gép precizitásával működnek. A csatársorban játszó jó játékosokból pedig a vezetőségnek kell egységes támadósort csinálni. Próbálkozni kell, jóindulattan és emberi hangon korholni, oktatni, figyelmeztetni, de mindenkinél más és más módon és főként óvatosan. Nem szabad figyelmen kivül hagyni, hogy a teljes gépezet legkényesebb részéről van szó. A türelmes, nevelőhatásu munkának végül is eredményt kell gyümölcsöznie s akkor az egyesület hatalmas tábora örömmel állapithatja meg: végre a csatársor is felnőtt a védelem mellé.

Az NTE vasárnap Pécsen játszik

Az NTE vasárnap Pécsre rándul a Bőrgyár elleni bajnoki mérkőzésre. A csapat autón megy és előreláthatólag a következő felállitásban játszik: Bedő — Vilcsek, Király II. — Férbezli, Horváth, Király I. (Egyed) — Lukvár, Magyar, Maderka, Végh, Tánczos. Tartalék: Székely, Andri, Szélig. Indulás fél 7 órakor az Eötvös-térről.

Az NTE megkezdte jégpályájának munkálatait

a Dózsa György-uti sporttelepének tenniszpályáján, ahol nagy területen lehet majd az ifjuságnak este 8 óráig hódolni kedves sportuknak. Kellő helyiségek állanak rendelkezésre, melegedők, büffé, stb. A vezetőség mindent elkövet, hogy városunk szabad pályán működő sportolói megtalálják helyüket a város sporttelepén.

HIREK

— Izr. Istentiszteletek

8-án, péntek este 16.15 órakor, 9-én, szombaton reggel 7.30 órakor.

— Közgyülés

Förbénc hegyközség f. hó 10-én, vasárnap délután 4 órakor a kiskanizsai Olvasókörben közgyülést tart. Tárgy: Pásztor- és bíróválasztás.

— Az NTE szombat esti

táncestélyére a Koronában szeretettel vár minden sportot támogató sportbarátot és táncolni szerető ifjuságot.

— Gyermekszerető emberek nyissátok meg sziveteket

Ki fogadna engem örökbe, még csak öt napos vagyok, Anyukám meghalt. Erzsébetnek kereszteltek. — Szabó István 13 éves gyermeknek szülei bombázáskor áldozatul estek, azóta nincs neki meleg otthona, ki fogadná őt is örökbe. Mindkét gyermek ügyében kérem, hogy a missziós nővéroknél tessék jelentkezni. Rozgonyi-utca 7. sz.

— Eljárás indult egy huscsempész ellen

A nagykanizsai rendőrség gazdasági osztályán meginditották az eljárást Harkány Ernő becsehelyi lakos ellen, aki szállitási engedély nélkül mintegy 40 kilogramm borjuhust akart Budapestre szállitani. A hust elkobozták és a közellátásnak átadták.

Moszkva

Az októberi forradalom évfordulója alkalmából üdvözlő táviratot küldtek Sztálin generalisszimusznak Truman elnök, Attlee angol miniszterelnök, Benes csehszlovák elnök, Georgiev, a bolár köztársaság elnöke és még sokan mások.

Szombaton

november 9-én 8 órakor a Szociáldemokrata Párt nagytermében ***belépődij nélkül***

TÁNCOS TEA

lesz. Rendezi a ***Szociáldemokrata Nőmozgalom.***

Tea cukorral és süteménnyel: 2 frt.

Kitünő zene. Olcsó büffé.

Középkoru nő 3 éves gyermekével, háztartás bármely ágában fizetés nélkül azonnali elhelyezkedést keres. Cim a kiadóban. d

Ujabb adatok az Arlberg-expressi rablógyilkosságról

A Zala tegnapi számában beszámoltunk arról a borzalmas rablógyilkosságról, amely az Arlberg-expresszen történt szombat este és amelynek áldozata Rottmann Alfréd budapesti szabadalmi mérnök volt. A gyilkosság elkövetése után a gyilkos nyomtalanul eltünk és mindezideig nem sikerült még a nyomára akadni. A nyomozás már megállapitotta, hogy a titokzatos gyilkos valószinüleg Bécsben váltott jegyet és Kelenföldön szállt le a vonatról, áldozatának holmijával. Rottmann Alfrédot tegnap délelőtt boncolták fel a bicskei temető halottasházában, a halál pontos okának megállapitása miatt. A hegyeshalomi határrendőrség már kedden megküldte a főkapitányság gyilkossági főcsoportjának azoknak a névsorát és megközelitő személyleirását, akik a nemzetközi gyorssal átlépték a magyar határt. A nyomozó hatóságok érintkezésbe léptek az osztrák határrendőrséggel is ebben az ügyben. A komáromi és győri vasutállomásokon szintén nyomoznak abban az irányban, hogy megállapitsák, kik váltottak jegyet az expresszre. Tegnap délben a rendőrségen jelentkezett az a bankigazgató, aki a Rottmann Alfrédéval szomszédos fülkében utazott. Elmondotta, hogy az idős mérnököt utoljára Komáromnál látta. Az ut további részén, tehát amikor a gyilkosság történt, az ő fülkéjében csend volt, zajt vagy segélykiáltást azonban nem hallott. Vallomása alapján az a feltevés, alakult ki, hogy Rottmannt gyilkosa vagy elkábitotta és azután ülötte le, vagy olyan hirtelen támadt rá, hogy nem volt ideje segitségért kiáltani. A nyomozást nagyon hátráltatja az a körülmény, hogy mindezideig nem sikerült megtalálni azt a kalauzt, aki azon a kocsin teljesitett szolgálatot, amelyen a gyilkosság történt. Legujabb jelentés szerint a főváros egyik külső negyedében egy, a Rottmannéhoz hasonló kabátot árultak. A nyomozók azonnal kiszálltak a helyszinre, annak megállapitására, hogy vajjon Rottmanné volt-e az a kabát.

Hirdetmény.

Mindazon 1924 évben született ifjak, akik az 1946 évi február hó 5 és 6-án, valamint szeptember hó 12-én és október hó 22-én megtartott sorozáson nem jelentek meg, tekintet nélkül arra, hogy katonai szolgálatot teljesitettek-e vagy sem, pótsorozás végett 1946 évi november hó 12-én reggel 7 órára a nagykanizsai Kat. Legényegylet helyiségében (Ady Endre u. 8) jelenjenek meg.

1477 **Polgármester.**

APRÓHIRDETÉSEK

KERESKEDŐK legolcsóbb beszerzési helye **TARNÓCZKY** rövidáru nagykereskedés, Szabadság-tér 18. 1309

Fűzfavessző bármely mennyiségben vesz. Cságoly László malomtulajdonos, Galambok. 1465

Forgalmas helyen **üzlethelyiség** berendezéssel együtt **átadó.** Cim a kiadóban. 1476

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.

Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa

Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdászért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 255. szám. Nagykanizsa 1946. november 9. szombat Ára 40 fillér.

ZALA

Hivatalosan jelentik, hogy az Egyesült Nemzetek közgyüléseinek teljes ülését, amely mára volt kitüzve, szombatra halasztották el.

Molotov meglátogatta Trumant

Az Egyesült Nemzetek politikai bizottsága ma ujból összeül. A bizottság tegnapi ülésén Fehéroroszország arra kérte az Egyesült Nemzeteket, hogy szüntessenek meg nemcsak minden gazdasági, hanem diplomáciai kapcsolatot is Spanyolországgal. A közgyülés folytatását holnap délután 5 órára napolták el. Bevin angol külügyminiszter tegnap lelkes ünneplésben vonult a new-yorki városházára, hogy ünnepélyes keretek között átvegye a város diszpolgári oklevelét.

Molotov szovjet külügyminiszter tegnap meglátogatta Truman elnököt, akivel 10 perces megbeszélést folytatott

Dean Acheson helyettes amerikai külügyminiszterrel tárgyalt.

Nenni olasz külügyminiszter tegnap este nyilatkozott és kijelentette, hogy az olasz kormány nem engedheti át Görzöt kezdő lépésként a Jugoszláviával való közvetlen tárgyalások során, mégis kedvezően emlékezett meg arról a fordulatról, amelyet Jugoszlávia magatartásában Olaszországgal szemben tanusitott.

Tolasztti az olasz kommunista párt vezére Tito tábornokkal folytatott tárgyalásokat Belgrádban. Tárgyalásairól hazaérkezve a következő nyilatkozatot adta ki:

Tító tábornok kinyilvánította, hogy hajlandó Goricia ellenében átengedni Triesztet Olaszországnak.

Jugoszlávia hazaengedi az olasz hadifoglyokat és Jugoszlávia igyekszik minél hamarabb helyreállitani a gazdasági kapcsolatokat Olaszországgal.

A németországi angol zónát fenyegető éhinség elhárítására Londonban és Washingtonban kétségbeesett erőfeszitéseket tesznek. Douglas az angol zóna főparancsnoka tegnap tárgyalt Attlee miniszterelnökkel ezt megelőzőleg, mielőtt az angol kormány miniszteri tanácsra gyült volna össze. Később az angol közellátásügyi miniszterrel tárgyaltak és amerikai tisztviselőkkel folytattak megbeszélést arranezve,

hogyan lehetne az e pillanatban a tengeren tartózkodó buza és élelmiszerszállító hajókat Németország felé irányitani.

Az angliai szükségtartalékok teljesen kimerültek és a német zónában jelenleg rendelkezésre álló készletek november közepéig teszik lehetővé a jelenleg érvényben levő fejadagok fenntartását. A válság enyhitésére szolgáló rendszabályokat most dolgozzák ki az angol-amerikai megbizottak, Németország ellátási problémájának végleges megoldása azonban a jövőhéten összeülő angol amerikai gazdasági konferenciára hárul.

Uj választásokat követel a haladópárt Görögországban

Uderés, a volt görög köztársasági haladó párt vezére György görög királytól a jelenlegi képviselőház feloszlatását és az uj választások kiirását kérte.

A görög parlament erős vita után 183 szavazattal 128 ellenében bizalmat szavazott az uj görög kormánynak.

Truman nem mond le

Truman elnök sajtófőnökére kijelentette, hogy Molotov és Truman rövid találkozójuk alatt politikai kérdésekről nem tárgyaltak, kizárólag társaságbeli beszélgetést folytattak. Molotov nem hozott személyes üdvözletet Sztálintól és Truman elnök sem küldte üdvözletét Sztálinnak. — Truman elnök környezetében határozottan kijelentették, hogy az elnök egyáltalában nem szándékozik lemondani. A köztársasági párt győzelméből nem következik az, hogy a kormány belpolitikájában változás jönne létre és az árrögzitésben, valamint a bérrendszerpolitikában továbbra is ugy végzi munkáját, mint eddig.

Az Izvesztija Görögországról

Moszkva, november 8

Az Izvesztijában Buranov Görögország kérdésével foglalkozik. Görögország állandó zavargások és belső harcok fészkévé vált és komolyan veszélyeztetik a Balkán békéjét. Békében kell hagyni Görögországot és meg kell szabaditani az idegen csapatok beavatkozásától. Az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyülésén a görög kérdésnek a világ közvéleménye elé kell kerülni és az Egyesült Nemzetek Szervezetének kell biztositani a Balkán tartós békéjét.

10—15 évig marad Németország megszállva

Berlin, november 9

Németország amerikai övezetének parancsnoka az Egyesült Államokba való elutazása előtt kijelentette, hogy véleménye szerint az angol-amerikai csapatok 10—25 évig maradnak Németország területén. Az amerikai övezet katonai kormányzója visszautasitotta az övezetében levő 3 német állam központi tanácsának azon kérelmét, hogy szabaditsák fel a német kivitelből eredő és záros számlán fennálló 6 millió dollár összeget, amelyet ipari nyersanyag behozatalára kivánták forditani. Az elutasitást azzal indokolták meg, hogy tisztában vannak a kérdés jelentőségével, azonban ezt az összeget mindaddig a határon kivül kell hagyni, míg az élelmiszerellátásra vonatkozólag végleges döntés nem jön.

Keresztury Dezső kultuszminiszter lemondott

Keresztury Dezső vallás- és közoktatásügyi miniszter bejelentette a Nemzeti Parasztpárt politikai bizottságának, hogy visszaadja megbizatását.

Ugyanakkor Keresztury Dezső a következő levelet intézte Nagy Ferenc miniszterelnökhöz:

»Kedves Barátom, közlöm Veled, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszteri tisztségemről lemondok. Lemondásom indoknit Veres Péterhez, a Nemzeti Parasztpárt elnökéhez intézett és másolatban csatolt levélben adtam elő. Megköszönöm irányomban tanusitott szives barátságodat és légy szives tudomásul venni lemondásomat.«

Veres Péterhez, a Nemzeti Parasztpárt elnökéhez Keresztury a következő levelet intézte:

»Kedves Barátom! Egy évvel ezelőtt irásztalom mellől hivattatok el azért, hogy Magyarország vallás- és közoktatásügyi minisztere legyek. Én a megtisztelő megbizásnak — amelyet nem kerestem, de kötelességszerüen elfogadtam — egy éven át a legnehezebb körülmények között, minden időm, erőm, egészségem és tudásom latbavetésével eleget tettem. Munkámban népünk felszabadulásának és felemelésének, a legjobb, mert a leghaladóbb magyar müveltség megerősödésének és kibontakoztatásának, az emberségért szabadságért és igazságért érzett felelősségnek szempontjai vezettek. A Nemzeti Parasztpárt által képviselt nagy célokat lelkiismeretesen, hüséggel és becsülettel szolgáltam.

Az elmult hetekben sok és méltatlan támadás ért. Nagyválasztmányunk, a párt legfőbb testülete azonban közvetlen együttérzéssel bizalmáról biztositott. Mivel Te, pártunk immár legfőbb felelősségü vezetője, a politikai erők imai alakulásában mégis ezt látod a párt érdekében állónak, ezennel visszaadom megbizásomat és a vallás- és közoktatásügyi miniszteri tisztségről lemondok.

Kötelességemnek tartom azonban, hogy itt mégegyszer köszönetet mondjak azért a megbecsülésért és rokonszenvért, amelyet a nagyválasztmányon át a magyar parasztság részéről tapasztaltam.«

A rendőrség tüzharca autós banditákkal

Kedden éjféltájban autós veszélyeztető banditák megtámadták a Váci-ut 90. számu ház előtt Hosszu József 47 éves kazánfütőt. Hosszu dulakodni kezdett támadóival, mire vállon lőtték, majd elmenekültek. A kazánfütő elvánszorgott a közeli őrszobába, ahonnan értesitették az R-csoportot. A csoport tagjai autón razziázták végig a környéket s Ujpesten szembetalálták magukat a banditák autójával. Megállásra szólitották fel őket, mire a gengszterek sortüzet adtak a detektivekre, majd kiugorva a kocsiból, elmenekültek.

Legujabb táviratok

Budapest

A népjóléti miniszter rendelete szerint október elsejétől a rokkant gazdasági munkavállalók járadéka havi 12 forint. Öregségi járadék 10 forint, özvegyi járadék 8 forint, árvasági járadék 6 forint, félárva járadék 3 forint. A meghalt gazdasági munkavállalók hozzátartozói 50 forint azonnali haláleset-segélyben részesülnek. A gazdasági munkavállalók baleseti járadékát októbér hónapban 120 forint havi jövedelemnek alapulvételével kell kiszámitani és folyósitani.

Bécs

Renner osztrák köztársasági elnök azt mondta, hogy Ausztria a legerélyesebben tiltakozik a délnémet katolikus államokkal való szövetség terve ellen. — Ausztria a középeurópai semlegességnek ugyanolyan bázisa akar lenni, mint Svájc.

*

Szovjet szénszállitmány segitségével Wien környékén már közlekednek a munkásvonatok. Más forgalom továbbra is szünetel. Az áramszolgáltatás terén a helyzet tovább rosszabbodott.

London

Londoni hivatalos körökben kitudódott, hogy a Csehszlovákiának nyujtandó 2 és félmillió fontsterling hitel körül előállott zavarok rövidesen tisztázódnak. Az elvi megegyezést rövidesen egyezmény követi és ennek alapján Csehszolvákia 2 és félmillió font értékben vásárolhat a brit hadianyag feleslegből.

Washington

A washingtoni szovjet nagykövetségen az októberi forradalom évfordulója alkalmával emlékünnepélyt rendeztek, amelyen sok magasállásu amerikai személyiség jelent meg. A megjelentek igyekeztek Molotovot meggyőzni, hogy az amerikai köztársasági párt győzelme semmiben sem változtatja meg az Egyesült Államoknak a Szovjetunióval és más országokkal kapcsolatos politikáját.

*

Az Egyesült Államok javaslatokat tesz a nagyhatalmak vétójogának korlátozására, amikor ez az ügy szóba kerül az Egyesült Nemzetek politikai bizottságában. Az amerikai álláspont hir szerint a következő: Először a biztonsági tanács igyekezzék világosabban megállapitani, milyen ügyekben gyakorolható a vétójog, másodszor az öt nagyhatalom állapodjék meg abban, hogy a semleges szavazás, vagy a szavazástól való tartózkodás ne tekintessék szükségszerüen a vétójog alkalmazásának, harmadszor az egyesült hatalmak ne vitassák meg a biztonsági tanács ügyrendi eljárásához benyujtandó módositó inditványokat.

Róma

Nenni olasz külügyminiszter kijelentette, hogy Olaszország a legnagyobb érdeklődéssel hajlandó megvizsgálni a Newyorkban folyó békétárgyalások keretében minden hivatalos inditványt Kelet-Locarno ügyé-

nek rendezésében. Az olasz kormány külpolitikájának fontos célja ezen kérdés rendezése, mert nemcsak Olaszország és Jugoszlávia, hanem Európa és az egész világ békéjének biztositéka lesz.

Byrnes Simics-csel tárgyalt

Byrnes amerikai külügyminiszter tegnap megbeszélést folytatott Simics jugoszláv külügyminiszterrel és a washingtoni jugoszláv nagykövettel.

Budapesten őrizetbe vettek két árdrágító gyárigazgatót

A gazdasági rendőrség tudomást szerzett arról, hogy a Perlesz harisnyagyár önkényes áremelést hajtott végre. A nyomozók könyvszakértők bevonásával felülvizsgálták a gyár kalkulációját és megállapitották, hogy abban olyan tételek szerepelnek, amelyek indokolatlanok és feleslegesen drágitják az árut. Az áremelést egyébként a gyár az Anyag- és Árhivatal engedélye nélkül hajtotta végre, ezért Perlesz Gábor igazgatót szerdán délelőtt őrizetbevették és átvitték az ügyészségre.

A gazdasági rendőrség nyomozói házkutatást tartottak Nemes Emil Szemere-utca 10. sz. alatti házban levő lakásán, ahol a kályhalyukban elrejtve nagymennyiségü vászonárut találtak. A mintegy 1000 méter lepedő-, törülköző- és ágynemüanyagot a rendőrség lefoglalta és Nemes Emilt őrizetbe vették, majd az ügyészségre vitték át.

Dr. Richter Edét elbocsátották a MAORT vállalatoktól

Értesülésünk szerint dr. Richter Edét, a MAORT jogügyi osztályára beosztott tisztviselőt, aki, mint azt lapunkban közöltük, az elmult szombat estén a Central-kávéházban demokráciaellenes magatartást tanusitott, a MAORT igazgatósága táviratilag azonnali hatállyal elbocsátotta állásából. Dr. Richter Ede ügyét, mint azt tegnapi számunkban jeleztük, áttették a pécsi népügyészséghez, ahol dönteni fognak sorsa felett.

Őrizetbevettek egy notórius munkakerülőt

A nagykanizsai rendőrség gazdasági osztályának egyik nyomozója ma reggel figyelmes lett egy gyanus egyénre, aki a piacon engedély nélkül zsibárus holmikat kinált eladásra. A nyomozó igazolásra szólitotta fel, de az a felszólitásnak nem engedelmeskedett, sőt a nyomozóval szembeszegült. A nyomozó egy szolgálatban lévő rendőr segitségével kényszereszközök alkalmazásával bekisérte a rendőrségre, ahol az illető már hajlandónak mutatkozott igazolni magát. Megállapitották, hogy Marics Ferencnek hivják, állástalan gyárimunkás és nincs bejelentett lakása. Az eddigi adatokból kiderült, hogy Marics közveszélyes munkakerülő. A rendőrségen őrizetbe vették és megindították ellene az eljárást.

Népbiróság tegnapi tárgyalásai

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres Sándor tanácsa tegnap kis ügyeket tárgyalt, amelynek során Sipos Károly és Csontos Péter pusztaszentlászlói lakosokat, akik annak idején nyilas tisztségviselők voltak, 6—6 hónapi börtönbüntetésre itélte, de büntetésüket az internálás alatt eltöltött idővel kitöltöttnek vette. A népbiróság három más vádlott ügyét is tárgyalta, de miután bebizonyosodott, hogy bár nyilas párttagok voltak, de cselekvő részt semmi atrocitásban nem vettek, a népbiróság mind a hármukat felmentette. A vádakat dr. Nádasy Ferenc népügyész képviselte, aki valamennyi itéletet a fennálló rendelkezések értelmében megfellebbezte.

Mit kér a vasut Nagykanizsa közönségétől

Amikor Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter kiadta a jelszót: »Arccal a vasut felé, akkor a magyar vasutak még sulyosan lerombolt állapotban, szétzülve alig-alig tudták teljesiteni hivatásuk csekély százalékát.

Ennek a jelszónak hatalmas varázserejo volt, mert napok alatt mint szállóige az egész országot beszáguldta és a nagyközönséget is, a vasutasságot is egyszeriben talpraállitotta.

Mindenki megértette, hogy vasut nélkül nincs ujjáépitési lehetőség, tehát az ország vérkeringését jelképező vasutvonalakat, azok berendezéseit minél hamarabb — mindenkit megelőzve — oly állapotba kell hozni, hogy tökéletes biztonságot, gyorsaságot, kényelmet nyujthasson az utazóközönségnek.

A nagyközönség támogatásával, a vasuti alkalmazottak kivitelezésével megindult egy oly hatalmas munkaverseny, mely párját ritkitja a magyar vasut történelmében.

A nagyközönség áldozatos hozzájárulása lehetővé tette, hogy sok vasuti munkáskéz munkára jelentkezzen és immár arról számolhatunk be, hogy a vasutasság nem volt hálátlan akkor, amikor ezt az előlegezett bizalmat élvezte.

Milyen kedvezményt adott eddig a vasut

A forint dijszabás bevezetésével a vasut is magasabbra értékelte a szállitási dijakat — mint sok más üzem és üzlet is —, hogy üzletvitelét reális alapokra fektethesse, de hamar beigazolódott, hogy ezen változtatni kell, mert a nagyközönség érdeke mást kiván.

A hatalmas munkaversenyben egyre-másra kerülnek ki a nagy műhelyekből az ablaküveggel teljesen ellátott személykocsik, jól fütve és kellően világitva egyes fővonalakon.

Egyre-másra jelennek meg a különböző tarifális kedvezmények, igy legutóbb is 20 százalékkal mérsékelte a vasut a személyszállitási viteldijakat, életbe léptette a mérsékeltáru gócponti menettérti jegyeket 30 km.-es körzetben, kiterjesztette a munkás menetjegykedvezmények távolsági határát és kibővitette ezt a főiskolai hallgatók részére is.

Otven százalékos vasuti utazási kedvezményt nyujt a nagyobb gyülések, kiállitások, árumintavásárokra utazók részére a közlekedési minisztérium utján.

Az uj áruszállitási dijszabásait már ugy állitotta össze a vasut, hogy pl. az átköltözködési ingóságok szállitása egységes kedvezményes dijtétel alapján történik. Nem kell tehát külön kedvezményes szállitásért folyamodni.

Gyorsmotorvonatokat helyezett forgalomba, hogy sürgős utazásokat a közönség gyorsan lebonyolithasson. A legtöbb fővonalon életbeléptette a gyors- és személyvonatoknál a 2. kocsiosztály jellegét és ezzel kényelmessé vált a meggyorsuló utazás.

Ezek a kedvezmények csak előjelei annak a nagyszabásu elgondolásnak, melyek később fognak valóra válni, ha a vasut üzletvitele némiképp is rendeződik. Ma az a helyzet, hogy az államvasutaknak önmagukat kell fenntartani. Segitséget állami támogatásból nem remélhet és igy mindent el kell követnünk, hogy üzletvitelünk egyensulya megleqyen.

Akkor, amikor a vasut üzletvitele még mindig ráfizetéssel zárul, ezek a kedvezmények eléggé számotterők a nagyközönség szempontjából, melynek eredményét látjuk is.

Mit kér a vasut a nagyközönségtől

A vasut ujjáépitése még sokáig fog befejeződni és további hatalmas anyagi és erkölcsi erőfeszitést kell végeznünk vasutasoknak és közönségnek egyaránt, hogy a közös cél, a magyar vasutak teljes talpraállitása minél hamarabb valóság legyen.

Ebben a hatalmas küzdelemben a vasutasság nem nélkülözheti a nagyközönség, az utazó- és szállitóközönség jóindulatát, fegyelmezett segitségét, nem utolsósorban a közönség erőfeszitését, mely végül az ő érdekeit szolgálja.

A nagy őszi forgalom beköszöntött és ezt a vasutak a mai meglevő hiányos kocsi- és mozdonyparkkal csak ugy tudják lebonyolitani, ha a kocsifordulót meggyorsitjuk. Kocsifordulónak az az idő számit, melyet a vasuti teherkocsi a megrakástól az uj megrakáshoz való rendelkezésre bocsájtásig bolut. Egy vasuti teherkocsinak az átlagos kocsifordulója hő kocsiállomány és békeforgalom esetén 10—14 nap volt. Ezt a kocsifordulót kellett Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter kezdeményezésére 7 napra leszoritani, hogy a meglevő kocsiparkkal lo tudjak bonyolitani az örvendetesen emelkedő szállitást.

Itt kapcsolódik be ismét a szállitóközönség a vasut munkájába és anyagi erejével, akaratával, munkakészségével gyorsitja azt a közforgást, melynek kocsifordulo a neve.

A 7 napos kocsifordulo az eddigi statisztikai adatok szerint nem elegendő a forgalom zavartalan lebonyolitásához, miért is a közlekedésügyi minisztérium B 5170/1946. sz. rendeletével 1946 november 1-től december 15-ig megszüntette a vasuti üzletszabályzat 72/6 és 88/4 §§-ainak a vasár- és ünnepnapokra vonatkozó kocsiálláspénzmentességeit.

Vasárnap is ki kell rakni a kocsikat

Ez annyit jelent, hogy a szállitófelek kötelesek küldeményeiket vasár- és ünnepnapokon is ki- és berakni.

Hangsulyozzuk, hogy a vasutnak nem a kocsiálláspénzre van szüksége, hanem arra, hogy a vasuti kocsik gyorsan ürüljenek, hogy a felszabaduló üres kocsikat azonnal másik szállitófél rakhassa meg.

A kocsifordulók meggyorsitásához a felek és szállitók azzal járulhatnak hozzá, hogy a várandó küldeményeik elfuvarozásához vagy a feladandó küldemények fuvarozásához előre gondoskodnak közuti fuvarosról.

Igen gyakori az eset, hogy a felek kocsikat rendelnek, de fuvarosuk még nincs, vagy a beigért fuvaros elmaradt és igy a vasuti kocsi tétlenül üresen áll és várja a felet a köteles 6 órai rakódási időig, mely után a vasut a kocsit visszaveszi és a felet érzékeny anyagi veszteség éri, mi mellett ujból kell kocsit rendelni.

Lassitja a kocsifordulót, hogy nem áll elegendő munkaerő rendelkezésre és igy 6 órai ki- és berakási határidőt a fél meghosszabbitja, szállitmánya lekési a továbbitó vonatot és a kocsi rakottan tétlenül áll az állomásban.

Jelenleg nem tud a vasut teljesen kifogástalan berendezésü kocsikat rendelkezésre bocsájtani egyes árukhoz és igy a feleknek kell deszkával, szeggel, dróttal, rakoncával felkészülni, hogy a rakódásban zavarok ne legyenek.

Nagy Rezső állomásfőnök.

Felemelték a segédmunkások órabérét

A Szakszervezeti Tanács bérügyi osztályától szerzett értesülésünk szerint a Gyáriparosok Országos Szövetségével létrejött a megegyezés a segédmunkások és egyes szakmunkás kategóriák bérének megjavitásáról. A megegyezés szerint a segédmunkások legkisebb órabére 55, a szakmunkások legkisebb órabére 76 fillér.

A segédmunkások eddigi órabére csoportonkint a következő volt: I. o. 66—95, II. o. 60—93, III. o. 56—93, IV. o. 52—79, V. o. 48—72. A megegyezés szerint ez a következőképen módosul: I. o. 73—100, II. o. 67—99, III. o. 63—89, IV. o. 59—85, V. o. 55—78 fillér.

A segédmunkások órabérének emelését az tette szükségessé, hogy rendszetint nem dolgozhatnak akkordban. Az eddigi kollektiv szerződéshez egy 2. számu függeléket csatoltak, amely hozzájárul ahhoz, hogy azokat a munkásokat is, akiknek munkájától függ az akkordban dolgozó munkások teljesitménye, teljesitménybérben dijazzák. A melegüzemi pótlékot 2 fillérről 5 fillérre emelték óránkint.

Haláira itélte a NOT a szabadlábra helyezett győri tömeggyilkosokat

Annakidején a győri népbiróság vonta felelősségre a győri Hungarista Légió tagjait. Legfőbb bünük az volt, hogy a győri munkaszolgálatosokat összefogdosták és kivonlőtték. A győri népbirósa eltünően enyhe itéletet hozott és több vádlottat szabadlábra helyezett. Az igazságügyi hatóságok — mint az egyik hétfői lap megirta — ezért vizsgálatot is indilottak a győri népbirróság ellen.

Most a NOT Zachár-tanácsa elé került a tömeggyilkosok ügye. Ferenczy László büntetését 8 évi kényszermunkáról halálos itéletté változtatta, Preuer Rezső itéletét 4 évi kényszermunkáról szintén kötéláltali halálra változtatta, Tóth Kálmán büntetését 6 évi kényszermunkáról szintén kötéláltali halálra, Pásztor Tibort 8 évi kényszermunkáról életfogytiglan tartó kényszermunkára itélték.

Vásáros Bélát 4 év helyett 5 évi kényszermunkára sulyosbitotta, Nagy Ernő 1 év helyett 10 évi kényszermunkát kapott, Galházy István 2 évi börtön helyett 5 évi kényszermunkára itéltpott, Bősze Istvánt 2 év helyett 5 évi kényszermunkári itélték. A többi kisebb itéletet is nagymértékben sulyosbitották.

A három halálraitélt kegyelemért folyamodott.

Szombaton

november 9-én 8 órakor a Szociáldemokrata Párt nagytermében ***belépődij nélküli***

TÁNCOS TEA

lesz. Rendezi a ***Szociáldemokrata Nőmozgalom.***

Tea cukorral és süteménnyel: 2 frt.

Különő zene. Olcsó büffé.

A rádió szombati müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató hanglemezek. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.30 Várhelyi Antal orgonál. 13 Előadás Thornton Wilderről. 13.20 Roósz Emil szalonzenekara muzsikál. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Magyar nóták. 15.35 Előadás Picassoról. 16 Hirek. 16.50 A Hóléczy-együttes müsora. 17.30 A Munkás-Kulturszövetség müsora. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.15 Előadás André Gidóról. 18.20 Anday Piroska énekel. 18.40 Bródy Sándor: A dada. Erkölcsrajz. 20 Hirek, sporthirek. 21.15 Hangos heti hiradó. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.20 Magyar chansonok. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Tánclemezek.

Budapest II. 20 Táncslemezek és dalok. 21 Hirek. 22.15 C. Franck: D-moll szimfónia.

Takarékoskodnak-e a nagykanizsaiak?

Beszélgetés egy bankigazgatóval

Mint ismeretes, Tildy Zoltán köztársasági elnök e hét elején megnyitotta a magyar takarékossági hetet. Beszédében utált a takarékosság rendkivül fontosságára, nemcsak az államháztartás keretein belül, de a magángazdaságokban is. Munkatársunk felkereste Biró Ernőt, a Néptakarékpénztár h. igazgatóját, hogy információt kérjen, hogy mi történt e nagyhorderejü kérdésben Nagykanizsán.

— A takarékossági hét megszervezését nagyfontosságu eseménynek tartom, — mondotta Biró Ernő — mert ez a magyar gazdasági élet és ezzel kapcsolatban a forint védelmének legfontosabb eszköze. Mindjárt előljáróban meg kell mondanom, hogy ezt a jelszót, hogy takarékosság, alaposan elkoptatták már, a ferecjózseli feudális kormányoktól a fasiszta rezsimeken keresztül, egészen a Szálasi-féle nyilas hatalom uraiig. Az emberek hittek a propagandának, mert alapjában véve mindenkinek vérében van a takarékosság szükségszerüsége. Ez elsősorban az egyéni boldogulásnak legfőbb záloga volt és az ma is. Az emberek hordták a pénzüket a bankokba, óriási betétállományok keletkeztek, amelyek lehetővé tették a gazdasági élet kerekeinek gyors és zavartalan forgását. De az imperialista-feudalista és fasiszta kormányok takarékosságra hivó szava elsősorban nem a gazdasági élet megkönnyitését célozták, mert a hátsó gondolat és a főcél mindig az volt, hogy a felgyülemlett nemzeti vagyont miképpen és hogyan lehetne háborus célokra forditani. A háboru, még győzelmes háboru esetén is, veszélybe dönti a nagy munkával, esetleg egy egész élet erőfeszitéseivel megszerzett vagyonkát. A bankokban felgyülemlett pénz átváltozott ágyukká, fegyverekké, granátokká és lángszórókká, amiknek csak addig van értékük, amig a rombolás és emberölés tartott, utána óriskavassá lettek.

— Az egész világ, igy Magyarország is kikiszöbölte és lerázta magáról a háborut előidéző fasizmust és mindenült, igy elsősorban a nagyhatalmak között, minden ellentét dacára a feltétlen béke megteremtése a fő cél. Ezt a célt, a sok nehézség dacára is, amely világpolitikai téren mutatkozik, elérik, mert a két világháboruból azt a megcáfolhatatlan tapasztalati igazságot vonták le, hogy a háboru még a leggazdagabb győztes államoknak is, mint valami Moloch, megemészti minden anyagi tartalékát.

— A világ demokratizálódik, mindenütt a dolgozók milliói lesz a szó, igy a háborunak még a lehetősége sem lesz meg soha. A takarékosság tehát ma indokolt és célravezető. Nem fenyegeti többé a háboru okozta infláció veszélye, de tovább menve meggyőződésem, hogy a pénz értékében csak növekedhet.

— Ma a takarékosság nemcsak célszerü, de kötelesség is. A gazdasági élet megköveteli, hogy a termelésnek pénz álljon rendelkezésére, amit természetesen csak a bankok és takarékpénztárak tudnak nyujtani. A mezőgazdáknak éppen ugy, mint az iparnak, legfontosabb motorikus ereje a pénz, mert annak hiányában termelést folytatni nem tud. Hitel nélkül nincs mozgás a gazdasági életben. Ezt az igazságot Oroszországbban is régen felismerték, mert ott is óriási pénzintézetek gyüjtik a betéteket, hogy azt a termelés szolgálatába bocsáthassák. Akinek felesleges pénze van, ahelyett, hogy odahaza a ládafiában őrizné, vigye a takarékpénztárakba, ahol megfelelő kamatot biztositanak részére, ahonnét a pénze visszafolyik a gazdasági életbe, amiből kenyér, ruha, cipő és egyéb, az életben nélkülözhetetlen cikkek lesznek és a fölötti éppen ugy bármikor rendelkezhet, mintha otthon a sublótba nyulna bé érte.

— Itt, Nagykanizsán is örvendetesen megindult a tőkegyüjtés. Pénzintézetünkhöz napról-napra jönnek ujabb betétesek, akik megtakaritott pénzüket a legbiztosabb helyen, a bankban gyümölcsöztetik. Ezáltal egyrészt lehetővé teszik azt, hogy hasznos célra pénz álljon a gazdasági élet rendelkezésére, másrészt nem kell ujabb bankjegymennyiségnek a forgalombabocsátásával a Nemzeti Bankot igénybevenni. Ezzel védjük legjobban pénzünknek, a forintnak az értékét.

— A forint értékvédelme olyan elsőrendü érdeke az országnak, amit külön hangsulyozni nem kell. Elég ha rámutatunk arra, hogy ez év első felében és különösen annak végén milyen őrdögi tánc volt a pénz körül. Láttuk, hogy az akkori pénzzel szembeni bizalmatlanság milyen következményekkel járt. Látták különösen a két kezük munkájából élők, hogy munkájukért hiába kaptak papirmilliárdokat, azokért ugyszólván semmit sem tudtak venni.

— Ezért kötelessége minden dolgozónak, legyen az akár munkás, tisztviselő, kereskedő vagy bárki más, hogy pénzét ne költse el feleslegesen, ne igyekezzék mindenáron olyan javakat megszerezni és felhalmozni, melyekre nincsen szüksége, hanem igyekezzék minél többet megtakaritani, hogy ezzel önmagán, embertársain és ezen keresztül az államon, a magyar nemzeten is segiteni. Egyesült erővel és vállvetett munkával elérhetjük azt, hogy a békeszerződések által teremtett nehéz helyzetből megerősödve kerüljünk ki. Ehhez azonban, a megfeszitett munkán kivül, elsősorban áldozatkész takarékosságra van szükségünk.

Tömegsirra bukkantak a játszadozó gyermekek Kispesten

Kedden este Kispesten a Kiserdőben játszó gyermekek tömegsirra bukkantak. A tömegsirt a IX. kerületi rendőrkapitányság rendőrorvosi bizottság jelenlétében ma, szerdán délelőtt nyitotta fel. A sirban valószinüleg nyilasok áldozatai fekszenek.

— **Inspekciós gyógyszertár ma:** Fekete Sas gyógyszertár, Fő-ut 6.

November

tagadhatatlanul az év legszinesebb hónapja. Flaubert irói géniusza egy regény keretében csodálatos képet fest novemberről feledketeilent az aranyai érett gyönyörüségről, amikor már minden elfáradt és hosszu pihenőre vágyik. Igy voltunk mi is 1942 novemberében, amikor a német fasizmus delelőjén állt, amikor mindenki azt hitte, hogy a világ germán urai részére beérett a gyümölcs, csak fel kell nyulni és leszakitani. Az igaz ember, a jószándéku, aki hitt Jézus Evangéliumának szeretetében és igazságában, már kételkedett, mert belefáradt az emberi gonoszságba, a vad erőszak torába, az ördög pusztitó, gyilkos uralmába.

Ekkor 1942 novemberében történt valami, valami, ami bizonyossá tette, hogy a gonosz uralma még sem végtelen és eljön, mert el kell jönni az időnek, amikor a jó, az igazság és a becsület diadalmaskodik.

1942 november 3-án El Alemeinnél Montgomery angol tábornok áttöri Rommel frontját, oly erővel, amely példátlan a gyarmati háboruk történetében. Most, hogy távlatból tekinthetünk a dolgokra, megállapithatjuk, hogy az egész Rommel-féle expedicios hadsereg nem volt egyéb, mint egy széllel-bélelt hazug papirforma, éppen olyan, mint a göbbelsi propagandák legtöbbje. Háromezer kilométer hosszuságban hajszolta végig az angol nyolcadik hadsereg Rommel katonáit, tankjait és ágyuit, anélkül, hogy az áttörés után egyetlen komoly csatát kellett volna vivnia. Aki jól emlékszik, annak bizonyára eszébe jut most a német propagandának az a találékony hazugságsorozata, amely végig kisérte Rommelt és vert hadseregét az afrikai sivatagokon. Rommel itt, Rommel ott, Rommel kicsuszott, de majd a nagy meglepetés elkövetkezik, zengte napokig a német és csatlós rádió, mig a német sajtó öklömnyi betüs címek alatt cikkeket közölt, amelyben azt engedte sejtetni, hogy tulajdonképpen tervszerü elszakadásról van szó, amely végül is az angol hadsereg csapdába esését eredményezi majd. A Göbbels-cég hazugsággyára ilyen tökéletes portékát még nem bocsájtott ki üzeméből.

1942 nov. 8-án hajnali 4 órakor az angol és amerikai expedicios hadsereg négyezer hajóval partraszállt Algirban és Marokkóban. Ez a partraszállás tökéletes csőlét jelentette egyrészt a német háborus gépezet felderitő tevékenységének, másrészt a nagyhangon behirdetett buvárhajó veszedelemnek. Kitudódott, hogy a 4000 hajóból egyetlen egy sem esett áldozatul tengeralattjáró támadásnak és mindössze 24 kisebb egység sérült meg, vagy pusztult el repülőtámadások következtében, ezek is kivétel nélkül kirakódás után kikötőkben. A világtörténelem ezideig legnagyobb tengeri manőverc volt ez, amely két tüz közé szoritotta a Montgomery által pozdorjává zuzott Afrika Chor menekülő egységeit, de pusztulással fenyegette a Tuniszban gyülekező ujabb olasz haderőket is. Lezárta a Földközi tengert és az olasz légre lángoló betükkel irta fel: Mené, mené, tekél u farszin. Megmérettél, megszámláltál és elpusztultál.

1942 november 19. Hajnali négy óra. Csak kevesen ülnek a rádiónál, de aki hallja, amit az orosz hivatalos jelentés mond, elképed. Az elalemeini frontáttörés, amely a németek vad üldözésévé vált, az algir—tuniszi partraszállás beláthatatlan jelentőségü sikere az emberek figyelmét elterelte az orosz eseményekről. Pedig a háboru döntése itt érik. A sztalingrádi áttörés első fázisát jelenti be Sztálin napiparancsa. Sztalingrádtól északra 120 kilométerre és délre 75 kilométerre az orosz csapatok áttörték a német vonalakat és sikeres hadmüveletük következtében 10.000 német esett fogságba. Ez az első orosz jelentés, amelyben német foglyokról van szó. Senki sem tudja még az áttörés háborut eldöntő jelentőségét, de a rádióhallgató érzi, hogy itt valami nagyszerü dolog történt. Két napra a bejelentés után a déli és északi áttörő csapatok egyesülnek Kalacsnál, 85 kilométerre nyugatra Sztalingrádtól és ezzel megpecsételődött Paulus hatodik német hadseregének sorsa. Acélgyürübe fogták, ahonnét nem volt kut. Dacára annak, hogy a Mannstein-féle német elithadosztályok megpróbálták óriási veszteségekkel a gyürüt áttörni.

Mindezek 1942 novemberében történtek. A háborut a német fasiszta hadsereg már ekkor menthetetlenül elvesztette, de a diktatórikus hatalom szadizmusa csak ezután gyilkolt és rombolt igazi vad dühvel, hogy beteljesitse Hiller igéretét: Ha mi elmegyünk, oly erővel csapjuk be magunk mögött az ajtót, hogy abba belereszkel egész Európa.

(bj)

Francia lap

a magyar stabilizáció sikeréről

Egy párizsi hetilap hosszab riportban számol be a magyar stabilizáció sikeréről. Rendkivül érdekes kisérlet játszódott le Magyarországon — irja. A forint, amelyet augusztus elején vezettek be, ma már előkelő helyet foglal el a világ valuta piacán. Nyilvánvaló azonban, teszi hozzá, hogy ezt az eredményt nem lehetet áldozatok nélkül elérni. A cikk részletesen ismerteti a stabilizációra való áttérés technikai lebonyolitását és megállapitja, hogy a magyar papirpénz aranyfedezete tulhaladja a 200 százalékot. Egyelőre szükösen van pénz, de a munkát ujra megbecsülik. A stabilizáció érdekében számos tisztviselőt és egyéb alkalmazottat elbocsátottak. Ha sikerül ujra elhelyezni őket a termelésben, ez fogja végleg megszilárditani a gazdasági életet. Magyarország azonban most már remélheti, — igy végződik a beszámoló — hogy a romokból ujra talpraáll.

Bulgáriában a választások teljesen rendben folytak le

Szófia, november 7

Szófiában a választásokat ellenőrző központ megkapta az országos bizottságtól a választások felülvizsgálatára vonatkozó jelentéseket. A jelentések azt bizonyitják, hogy a választások teljesen rendben folytak le. Ezekben a megállapitásokban megegyeztek a bolgár ellenzéki pártok is, azonban a központjuktól kapott utasitásra a jelentések aláirását megtagadták.

Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár R. T., Nagykanizsán

érdekközösségben

a Magyar Általános Hitelbankkal

Alapitva: 1896-ban. Telefonszám: 20.

folyó hó 8-tól ujra intézeti székházában (Fő-ut 1.) áll i. t. ügyfelei rendelkezésére.

1475

Nagy hangversennyel ünnepelte meg Nagykanizsa az orosz forradalom évfordulóját

November 7-ike a világ minden dolgozójának örömünnepe. 1917 november 7-én tört ki a cári, feudális Oroszországban az a nagy szocialista forradalom, amely egyrészt felszabaditotta a nagybirtokosok elnyomatásában szenvedő muzsik tömegeket, másrészt megmutatta a föld szabadságszerető népeinek azt az utat, amelyet követnie kell, ha boldogulni akar. 29 esztendeje, hogy Lenin megalakitotta a hatalmas szovjetköztársaságok Unióját, amely az elmult három évtized alatt hatalmas eredményeket mutatott fel. A szovjet nép megvivta nagy honvédő háboruját a fasizmus ellen és azt le is győzte. A háboru után pedig teljes erővel láttak hozzá a lerombolt országrészek ujjáépitéséhez, ebben is példát mutatva a világ népeinek.

Ezt a napot ünnepelte meg tegnap Nagykanizsa dolgozó lakossága. Délben megkoszoruzták a Szabadság-téri orosz hősi emlékművet, amelyről a Zala tegnapi számában már beszámoltunk. Délután a Városi Szinházban rendezett a Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt nagyszabásu emlékünnepélyt, amely 5 órakor a »Reszket a föld« cimü orosz dokumentumfilm bemutatásával kezdődött. A film kitünően szemléltette a német megszállás borzalmait egy orosz kisvárosban.

A mozielőadás után 7 órakor a Himnusz és az Internacionálé eléneklésével kezdődött az ünnepség. Az eredeti müsortól eltérően az ünnepség Majakovszky: Beszélgetés Leninnel cimü költeményével kezdődött, melyet Horváth László adott elő nagy sikerrel. A müsor következő számaként Litvay Piroska énekelte el Rachmaninov Orosz dalát orosz nyelven és Klement Giling-galang cimü dalát. Ezt követőleg Hegyi János, a Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezetének titkára mondott ünnepi beszédet, melyben méltatta azokat a hatalmas eredményeket, amelyeket a Szovjetunió 29 év alatt elért. Beszédében kitért az orosz nép háborus erőfeszitéseinek ismertelésére és a Szovjetunió által a magyar népnek nyujtott hathatós segitségre. Beszédét a Szovjetunió, Sztálin generalisszimusz és a szovjet-magyar barátság éltetésével fejezte be. Ezután dr. Baksa Gézáné Chopin Valcerét és Forradalmi etüdjét zongorázta el, majd Balázs Ilonka szavalta Várnai Zseni forradalmi költeményét, melyet Katonafiának irt. Mátyus László énekelte el ezután orosz nyelven a volgai hajósok dalát, az Ej uhnyem-et és egy orosz dalt. Fábián József mondott ezután ünnepi beszédet a Szociáldemokrata Párt nagykanizsai szervezetének nevében, majd Babits Ferenc egy orosz dalt és Kacsóh Pongrác Rákóczi megtérését énekelte nagy sikerrel. Befejezésül az orosz városparancsnok mondott beszédet, melyben vázolta azokat az eseményeket, amelyek közrejátszottak a nagy forradalom kitörésében, majd számszerü adatokat mondott a németek oroszországi pusztitásairól s a magyar népnek nyujtott nagy orosz segitségekről. Az ünnepség a Himnusz és az Internacionálé eléneklésével ért véget. *Háro*

A nagykanizsai népügyészséghez tették át Lenk András és társai aktáit

A Zala október 9-iki számában közlemény jelent meg, mely beszámolt arról, hogy a nagykanizsai rendőrség államvédelmi osztálya őrizetbe vette Lenk András, Keményfi János és Beniczki László MAORT tisztviselőket, valamint Magyar Miklós vasuti alkalmazottat és Farkasházi Lászlónét fasiszta szervezkedés gyanuja miatt. Farkasházi Lászlóné lakásán a házkutatás alkalmával lőszert és kézigránátot találtak. A rendőrség által lefolytatott nyomozás során kiderült, hogy Lenk András annakidején SS-főhadnagy volt, Szálasi uralomrajutása után pedig a Hunyadi SS páncélgránátos-hadosztály németországi kiképzőtáborában működött, mint kiképzőtiszt.

Az államvédelmi osztálytól az ügy iratait most áttették a nagykanizsai népügyészséghez, ahol most hozzálátlak az ügy tisztázásához. Erintkezésbe lépett a népügyészség a budapesti nyomozó hatóságokkal annak megállapitása végett, hogy Lenk András társait miért helyezték szabadlábra. A négügyészség álláspontja szerint ugyanis a szabadlábra helyezettek cselekménye kimeriti a demokrácia védelméről szóló törvényben meghatározott büntett kritériumát. Intézkedett a népügyészség aziránt is, hogy amennyiben Budapesten Lenk Andrást is szabadlábra helyezték, ugy SS-tiszti mivoltának megtorlása végett háborus büntett miatt, a nagykanizsai népügyészséghez kisérjék át.

MOZI

A zene varázsa

Dódi Lavernet, a fiatal énekesnőt váratlanul felfedezi Mr. Maddy, akinek atyja zeneiskolai igazgató és elhatározza, hogy kiképezteti a lányt. Dódi azonban nehezen tud beleilleszkedni a zeneiskola rendjébe mert azt hiszi, hogy ő már tul van a tanulmányokon és minden képessége megvan arra, hogy sztár legyen. Mikor azonban látja az iskolában folyó komoly munkát, rájön arra, hogy tudása nagyon messze van az igazi müvészettől. Komolyan beleveti magát ekkor a tanulmányokba és az első nyilvános newyorki vizsgán a zsüri előtt figyelemreméltó sikert arat. Ekkor azonban egy barátnője jóvoltából botrány törki Dódi körül, aki önként távozik az iskolából. Az incidens véletlenül egybeesik az első nyilvános hangversenyükkel. Mr. Maddy érzi, hogy Dódi nélkül nem lenne teljes a siker, ezért az iskola kis növendékeinek élén deputációba megy hozzá és kéri, hogy legyen főszereplője a nyilvános előadásnak. Dódi vállalja a szereplést és nagy sikert arat. Karrierjét ezzel meg is alapozza.

A Paramount kitünő filmjének főszerepeit Susanna Foster, Allan Jones és Margaret Lindsay alakitja. A filmet ma mutatja be a Városi Mozi.

Kisérő müsorban a legujabb magyar Heti Filmhiradót és a Metro Egyesült Amerikai Hiradóját mutatják be.

Sportrovat

Ismét komoly feladatok előtt a kanizsai labdarugó csapatok

A vasárnapi labdarugó bajnoki forduló ismét nehéz feladatok elé állitja a kanizsai csapatokat. Az NVTE csapatát a bajnoki sorsolás ismét vidékre szólitja. A Dombóvári Vasut, a kanizsai vasutasok vasárnapi ellenfele, a bajnoki táblázat hátsó részében foglal helyet, saját pályáján azonban komoly ellenfele a legjobbaknak is. Az NVTE a szélsőségek csapata. Szenzációt keltő eredmények után érthetetlen vereségek szerepelnek az egyesület eredménylistáján. A győri »vonatkisiklás« után a vezetőség legelső feladata: a csapatot lelkileg kell rendbehozni. Mi bizunk az NVTE játékosainak szivós küzdőképességében, nagy akarásában és győzelemmel, vagy legalább is döntetlen eredménnyel várjuk őket haza.

A MAORT a kerületi I. osztály egyik legkitünőbb csapatával küzd Kanizsán a bajnoki pontokért. A Kaposvári Rákóczi neve márkát jelent a délnyugati labdarugásban. A csapat képzett játékosokból áll és nem egy bajnoki évben bebizonyitotta már, hogy értéket jelent az egyetemes labdarugás szempontjából is. Jelenleg a bajnoki táblázat második helyén áll, a kerület csapatainak erőviszonyait ismerők azonban jól tudják, hogy komoly aspiránsa a bajnoki címnek is. A MAORT — kezdeti gyengébb szereplés után — már a harmadik helyre küzdötte fel magát. A vasárnapi mérkőzésnek rendkivüli érdekességet kölcsönöz az a tény, hogy tulajdonképpen rangadó jellege lesz a találkozásnak. A megszerzett két pont a győztes helyzetét stabillá teszi a bajnoki táblázaton.

Az NTE Pécsre utazik és az első helyen álló bőrgyári csapattal szemben igyekszik helytállni. A három kanizsai labdarugócsapat közül az NTE indul a legkisebb eséllyel a küzdelembe. Már az is jelentős sikernek számitana, ha csekély gólarányu vereséggel vennék ezt a nehéz akadályt. Az NTE-től lelkesedést, sportszerü játékot és utolsó percig való küzdést várunk. Ha a csapat olyan szellemben küzd, mint legutolsó hazai mérkőzésén, nem fog teljesen alárendelt szerepet játszani a kitünő pécsi együttes elleni küzdelmében.

HIREK

— **Értelmiségi gyülés**

A Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párt folyó hó 9-én este háromnegyed 9 órakor a Városi Szinházban a nagykanizsai értelmiség részére gyülést tart, amelyre a párt tagjait és barátait szeretettel meghivja. Gyülés előtt Független Hiradó.

— **Halálozás**

Platzkó Kálmán szabómester folyó hó 7-én elhunyt. Temetése folyó hó 9-én délután fél 3 órakor lesz a róm. katolikus temetőben.

— **Gaal Gaszton-emlékünnepség Balatonbogláron**

A Független Kisgazdapárt vezetősége tegnap reggel 7 órakor különvonaton Balatonboglárra utazott, ahol Gaál Gaszton halálának évfordulóján emlékünnepség volt. Az ünnepségen részt vett Tildy Zoltán köztársasági elnök, Nagy Ferenc miniszterelnök, a kisgazdapárti miniszterek és igen sok nemzetgyülési képviselő. Gaál Gaszton sirjánál Nagy Ferenc miniszterelnök emlékbeszédet mondott.

— **A Nemzeti Parasztpárt** helyi szervezete vasárnap délelőtt 10 órakor taggyülést tart a párt helyiségében. A párttagok pontos megjelenését kéri a vezetőség.

— **Egyházi hangverseny a Ferencesek templomában**

November 17-én, vasárnap délután fél 5 órakor Árpádházi Szent Erzsébet, a karitász nagy szentjének ünnepe alkalmából a nagykanizsai ferencrendi plébánia a szegények segélyezésére egyházi hangversenyt rendez. Közreműködnek: a Szent Ferenc Kórus, a leányliceum, a piarista gimnázium, a kereskedelmi középiskola énekkara. Vezényelnek Enge János és Németh János karnagyok. Belépődij nincs. Adományokat a plébánia szegényeinek támogatására szivesen elfogad a ferencrendi plébánia hivatal.

— **Müsoros táncest**

A nagykanizsai Jézus Szive Egyházközség Szent Imre Kórusa 1946 november 9-én, szombaton este 8 órai kezdettel müsoros táncestet rendez a Katolikus Legényegyletben. Belépés 2 forint. Müsor után tánc. Gazdag büfféről és kitünő tánczenéről gondoskodtunk. *Rendezőség.*

— **A Magyar Vasutasok és Hajósok Szabad Szakszervezete** vasárnap délelőtt 9 órakor nagygyülést tart Csengery-ut 67. szám alatti székházában. Előadó Gyócsi Jenő országos főtitkár. Felkérjük a tényleges és nyugdijas alkalmazottainkat, hogy saját érdekükben jelenjenek meg. Vezetőség.

— **Kirakodóvásár Kiskomáromban**

Kiskomárom nagyközségben 1946 november 18-án (hétfői nap) országos állat- és kirakodóvásár lesz, valamint 1947 január első csütörtökén pedig havi vásár szarvasmarha- és sertésfelhajtással. *Előljáróság.*

VÁROSI MOZI
Péntektől— ig
Nagy zenésfilm
ZENE VARÁZSA
SUSANNA FOSTER
Metro és Heti Filmhiradó
Előadások köznapokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-kor

Hirdetmények.

Felhivom mindazon tehéntartó gazdákat, akik termelői tejutalványra adnak ki tejet, hogy az október havi tejutalványokat elszámolás végett adják be a Közellátási Hivatalnak.

Ezuttal hivom fel a gazdák figyelmét arra, hogy a beváltott tejutalványokat mindig a következő hónap 8-áig számoljak el a Közellátási Hivatalnál, mert erre további felhivást nem kapnak. 1480

A Közellátási Miniszter Ur a burgonyavásárlási engedélyek kiadását 1946 évi december hó 15. napjáig meghosszabbitotta. 1482 Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

KERESKEDŐK legolcsóbb bevásárlási helye **TARNÓCZKY** rövidáru nagykereskedés, Szabadság-tér 18. 1309

Forgalmas helyen **üzlethelyiség** berendezéssel együtt **átadó.** Cim a kiadóban. 1476

Középkoru nő 3 éves gyermekével, háztartás bármely ágában fizetés nélkül azonnalra elhelyezkedést keres. Cim a kiadóban. d

30 q széna eladó, fejős tehenet tartásra felvesznek. Vaskuti, Palin 1478

Rádiót vennék 2x1 vagy 3x1 csöveset kifogástalan állapotban, jó csövekkel. Ajánlatot a kiadóhivatalba kérek. d

Előszoba, ebédlő, hálószoba **butorok** és zongora elköltözés miatt **jutányosan eladók.** Bővebbet Csengery-ut 19 sz. 1483

ZALA demokratikus politikai napilap
Szerkeszti: **Beneze Jenő** főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 35.
Kiadja a Nemzeti Bizottság. Nagykanizsa Szerkesztéséért és kiadásáért felel: Beneze Jenő.
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 256. szám Nagykanizsa, 1946. november 10. vasárnap Ára 40 fillér.

ZALA

Az Egyesült Államok egyik egyetemén sikerült a mesterséges penicilint előállítani. Az uj termék azonos hatásu a természetes penicilinnel.

A külügyminiszterek tanácsa kedden tárgyalja a magyar békeszerződés végleges szövegét

New-Yorkban a külügyminiszteri tanács legközelebb hétfőn ül össze ismét. A tegnap esti értekezleten Byrnes javasolta, hogy Trieszt vitáját halasszák el. Javaslatát nyomban elfogadták.

Elhatározták, hogy rátérnek a békeszerződések megvizsgálására Magyarországgal, Romániával, Finnországgal és Bulgáriával.

Később térnek vissza az olasz békeszerződés vitás pontjainak rendezésére. A tegnapi ülésen Molotov elnökölt. Megállapította, hogy az öt államal való békeszerződés megtárgyalása kevés előrehaladással járt, ha egyik cikkely a másik után kerül szőnyegre, amikor már Párizsban megtárgyalták. Bevin azt mondta, azért van ez, mivel nem dolgoznak a moszkvai megegyezés szellemében, mert hiszen akkor félre kellene tenni olyan cikkelyeket, amelyeket már Párizsban egyszer megtárgyaltak és nagy többséggel elfogadtak. Úgy teszünk, mondotta, mintha a párizsi konferencia lényegtelen lett volna.

Molotov elismerte, hogy a párizsi konferencia letárgyalta és határozatokat hozott egyes cikkelyekben, azonban a cikkelyek körül sok félremagyarázás van.

Ezután áttértek a román békeszerződés tanulmányozására. Molotov követelte, hogy iktassák be a békeszerződésekbe azt a Párizsban leszavazott cikkelyt, mely a fasiszta jellegű szervezetek és egyesületek betiltásáról intézkedik. Byrnes feleslegesnek tartotta, mert szerinte a román és az olasz kormány máris megtette a szükséges intézkedéseket ezen szervezetek feloszlatására és a katonai záradékek ezeket úgyis megtiltják, viszont ez esetben nem lehet pontosan megállapitani, melyik a fasiszta jellegű szervezet. A romániai békeszerződés tárgyalásánál a dunai hajózás próblémája került előtérbe.

Bevin és Molotov között keletkezett szóváltás miatt ezen kérdés megtárgyalását is elhalasztották.

A trieszti kérdés elhalasztását megelőzően tanácskozások folytak a washingtoni jugoszláv nagykövet, valamint Byrnes és Bevin között. Nenni olasz külügyminiszter Firenzében beszédet mondott és örömmel üdvözölte Tító javaslatát, amely hajlandóságot mutatott a további tárgyalásokra. Kijelentette, hogy Olaszország és Jugoszlávia semmit sem nyertek durcás álláspontjukkal. Tegnapi nyilatkozata megnyitotta az utat a további tárgyalások felé s ezáltal nagy szolgálatot tett.

A külügyminiszterek tanácsához benyujtott jegyzék azt mondja, hogy Olaszország nem hajlandó lemondani Gérzről.

Az angol lapok megállapitják, hogy a külügyminiszteri tanács rendkivül szivesen fogadna egy kétoldalu megegyezést Olaszország és Jugoszlávia között.

Roosevelté a hontalanokról

Newyork, november 9

Az Egyesült Nemzetek Szervezete tegnap délután bizottsági üléseket tartott. Az adminisztratív és költségvetési bizottság ülésén Wanderberg szenátor kijelentette, függetlenül attól, milyen pártállásu kormány van hatalmon, az Egyesült Nemzetek Szervezete bizhat az Egyesült Államok együttmüködésében, hogy annak kormánya az Egyesült Nemzetek Szervezetével együtt dolgozzon a kölcsönös védelmi módszerekről a támadó ellen. A politikai bizottság folytatta a vitát a felvételi kérdésekről. — Kina javasolta Irország, Portugália, Transjordania, Albánia és Mongolia kérelmének ujrafelvételét.

A szociális bizottságban Rooseveltné válaszolt Visinszky legutóbb elhangzott beszédére. A nemzetközi menekültügyi szervezet azokkal a menekültekkel foglalkozik, akik önként hajlandók visszatérni, azonban sokan vannak, mondotta, akik nem akarnak hazatérni. Ezeknek meg kell adni a menedékjogot, mert nem lehet őket örökre az európai gyüjtőtáborokban tartani.

Angolszász tárgyalások a német élelmezési nehézségekről

Newyork, november 9

Byrnes és Bevin külügyminiszterek a németországi angol zóna nehéz élelmezési helyzetéről tárgyaltak. A sztrájkok miatt eddig feltartóztatott hajók utban vannak és 17.000 tonna szállitmánnyal rövidesen megérkeznek, amely egyelőre elég lesz az élelmiszerhiány pótlására. Bevin kijelentette, hogy nem tartja méltányosnak, hogy a németországi brit zóna ebben a hónapban 100 ezer tonna élelmiszert kapott, ugyanakkor, amikor az amerikai zónába 500 ezer tonna élelmiszer érkezett.

Vasárnap ér véget az angol Szociáldemokrata Párt értekezlete

London, november 9

Az angol szociáldemokrata párt vasárnap fejezi be nemzetközi értekezletét. A mai ülésen a második internacionálé felujitásáról, valamint európai központi iroda felállitásáról döntenek. Vasárnap megvitatják a német szociáldemokrata párttal szemben tanusitandó magatartásukat. Az elterjedt hirekkel szemben más oldalon arról beszélnek, hogy az értekezleten nem kerül szóba az első internacionálé ujbóli felállitása.

Nagyobb az amerikai bünözök hadserege, mint az expediciós hadsereg volt

Az amerikai közbiztonsági állapotokra jellemző nyilatkozatot tett North Carolina államügyésze. Clark államügyész kijelentette, hogy az Egyesült Államokban ezidőszerint nem kevesebb, mint hatmillió bünöző szerepel a nyilvántartásban. Jelentős részük a legmodernebb felszereléssel és fegyverekkel rendelkezik.

— Nagyobb a bünözők hadserege, mint az amerikai hadsereg, amely Németország és Japán ellen harcolt, — mondotta az államügyész.

Kertész Dezsőt rövidesen népbiróság elé állitják

Kertész Dezső, a monoklis bonviván rövidesen népbiróság elé kerül. A vádirat szerint 1943-ban a tábori szinház igazgatóhelyettese volt és Oroszországról irott könyvében becsmérelte a szovjet állapotokat. Reménykedett a német győzelemben. Később a Donáuzenderben szerepelt.

Tildy Zoltán köztársasági elnök megérkezett Zalaegerszegre

Tildy Zoltán köztársasági elnök mintegy 20 főnyi kiséretével ma reggel 4 órakor megérkezett különvonatával a zalaegerszegi pályaudvarra. Megérkezése után az éjszaka további részét is különvonatában töltötte. Reggel 6 órakor dr. Papp Andor főispán, dr. Dávid János alispán, Korcsmáros-Somogyi József, a magyar honvédhelyőrség parancsnoka és dr. Pató Sándor vármegyei rendőrkapitány tisztelegtek a köztársasági elnök előtt. Dr. Papp Andor a köztárssági elnök vendégeként a különvonaton villásreggelin vesz részt. Ezután elindultak a pacsai járásban levő vadászterületekre. Több területen folyik a vadászat. Délután alkonyat után érkeznek vissza Zalaegerszegre, ahol a főispánnál szükkörü estebéd lesz. Vasárnap a kora reggeli órákban indulnak utnak Lovásziba, a MAORT-telepek megtekintésére. Az elnök és a kísérete vasárnap a kora reggeli órákban hagyja el Zalaegerszeget. Az elnök látogatása szigoruan magánjellegü.

Legujabb táviratok

Budapest

A pénteki minisztertanács elfogadta a magyar érdemrend és érdemérem alapszabályainak tervezetét. A lemondott kultuszminisztert megbizta a kultuszminisztérium vezetésével, mig az uj miniszter kinevezése megtörténik. Elfogadták az árdrágitást és közellátási bünceselekményeket elkövetett és emiatt elitélt személyek iparengedélyének megvonásáról szóló rendelettervezetet. Szabályozták a lakóépületek helyreállitásával kapcsolatos kölcsönök feltételeit és elfogadták a háztetők helyreállitási kötelezettségét megállapitó rendelettervezetet.

*

A nemzetgyülés külügyi bizottságának ülésén elnökké ujból Boreczky Albertet, elnökhelyettessé Révai Józsefet választották meg. A bizottság meghallgatta Gyöngyösi János külügyminiszter beszámolóját a magyar békedelegáció párizsi munkájáról. A magyar-csehszlovák lakosságcsere jelenlegi állásáról szóló beszámolóját a bizottság tudomásul vette. Majd a magyar-csehszlovák lakosságcsere tárgyalására négytagu albizottságot küldtek ki.

*

A Pedagógusok Szakszervezete a közeljövőben tervezetet juttat el a kormányhoz a pedagógusok fizetésrendezése ügyében. A tervezet a pedagógusi fizetéseknek egy fizetési fokkal való felemelését, valamint a hadijárulék állami átvállalását kéri. Kérni fogják továbbá testnevelési adó bevezetését, mert csak ez ad módot a pedagógusok helyzetének méltányos és teljes rendezésére.

*

Sommer, az UNRRA delegátusa közölte, hogy Bárányos Károly közellátási miniszter kérésére még az idén a kemény tél beállta előtt 100 ezer kissé használt bakancsot szállit az UNRRA Magyarországnak. Egyidejüleg tárgyalás folyik arról, hogy nagyobb mennyiségü gyermekcipőt hoznak Magyarország részére, különös tekintettel a falusi iskolásgyermekek lábbeli igényeire. A közellátási miniszternek eddig legalább 10.000 pár gyermekcipőt sikerült biztositani.

London

Montrealból három teherhajón ma inditották utnak a Kanadából eddig küldött legnagyobb tojásszállitmányt. A szállitmányból Angliában minden polgár egy tojással többet kap karácsonyra.

*

Angliában a nagy ruhahiány miatt a jövő évben a királyi palotában nem tartanak olyan fogadásokat, a melyen a meghivottaknak előirt öltözetben kell megjelenniök.

Elektromos agyvelőt épitenek Angliában

London, november 9

Angliában elektromos agyvelőt szerkesztenek. Erről ma az angol rádió a következőket jelentette: A megszerkesztés alatt álló villamos agyvelőről szerdán jelentették, hogy a gép a szakértők véleménye szerint két-három év alatt elkészül. A gép előállitási költsége 225.000 fontsterling lesz és 5000 rádió elektroncsövet épitenek bele. Az elektromos gépezet néhány pillanat alatt a legbonyolultabb

matematikai műveleteket végzi el, amelyek elkészítésére egyébként az emberi agynak hetekre lenne szüksége. Előreláthatólag szenzációs fejlemények várhatók a repülés terén és a géppel való számitás lehetővé teszi, hogy a repülőgépek a hangnál nagyobb sebességgel szálljanak. Az uj gép neve villamos egyeztető-gép. A hires angol tudós, aki a gépet építi, hasonló szerkezet elkészitésén már Amerikában is dolgozott, kijelentette, hogy a gépben rejlő lehetőségek olyan hatalmasak, hogy az emberek nem is sejtik, milyen eszköz fog művelődésük rendelkezésére állani, amely elősegiti az ember tevékenységét a tudomány sok vonatkozásában.

MAORT-osok a Demokráciában

Ismeretes az a botrányos viselkedés, amit egy MAORT alkalmazott elkövetett, melynek kapcsán a Zala a MAORT egyes alkalmazottainak a demokráciával való kapcsolatát tette birálat tárgyává. Most a Szociáldemokrata Párt november 12-iki, keddi pártnapján Kozma István MAORT szakszervezeti titkár fog foglalkozni ugyancsak a kérdéssel: »Maortosok és a demokrácia« címmel. Kozma István hosszu évek óta megingathatatlan harcosa a munkásmozgalomnak, aki egyben hosszabb ideje áll a MAORT szolgálatában és igy ismeri személyenként az alkalmazásban levő egyéneket és a MAORT belső viszonyát is. Ismeri az igazgatóságot, az üzemi bizottságot, a MAORT pártszervezeteket, a pártokon kivül állókat és igy Nagykanizsa legnagyobb ipari üzemének a demokráciában elfoglalt helyét tárgyilagosan tudja megvilágitani. Természetesen nem közömbös egy ilyen nagy vállalatnál annak politikai helyzete, hiszen ennek messzeható ereje van, sokszor nem kisebb, mint a gazdasági jelentősége. A keddi pártnapon látni fogjuk azt a hatalmas munkássereget, amely, ha azelőtt nem is állott a szocialista munkástörekvések mellé, ma már azonban felismerte osztályhelyzetét és teljes szivvel-lélekkel sorakozik a Szociáldemokrata Párt és igy egyben a demokrácia mellé is. — Látni fogjuk, hogy nemcsak a MAORT fizikai dolgozói ismerték fel sorsközösségüket a szocialista eszmével, hanem az értelmiségi foglalkozásuak közül is igen sokan rájöttek arra, hogy az emberi jogegyenlőség, az emberi szolidaritás eszméi, a szellemi és fizikai munkások egysége lehet előttük is a követendő ideál és éppen ezért a demokrácia hiveivé váltak. Azokkal szemben pedig, akik a demokrácia ellenségei, nincs megalkuvás, nincs tovább engedékenység, azoknak tudomásul kell venni, hogy a demokrácia meg is tudja védelmezni magát.

Kozma István előadását Szabó Berény járási titkár beszámolója követi a bel- és külpolitikai helyzetről.

Kedden a pártnap pontosan fél 6 órakor kezdődik, melyen vendégeket is szivesen lát a párt.

bp.

Megfelelő vármegyei tüdőszanatóriumot kell létesiteni a nagyarányu fertőzések meggátlására

A megyei tüdőbetegrendelő-intézet szomoru statisztikája

(Zalaegerszegi szerkesztőnktől) Pontosan egy esztendeje annak, hogy Zalaegerszegen tüdőbetegrendelő intézetet létesitettek a városi és megyei betegek gyógyitására. Aki elmegy a szük kis mellékutcába, meglepetten látja nap mint nap azt a hosszu kocsi-, szekér- és autósort, amely ott várakozik a tüdőbetegrendelő intézet kapuja előtt. Messze vidékről, hosszu, fáradtságos utazások után, érkeznek ide a betegek, hogy a jónevü intézetben segitséget kapjanak kinzó betegségükre. Az intézet főorvosa, dr. Ribiczey Sándor a következőkben számol be az intézet egy évi munkájáról:

— Nehéz uttörő munka jutott nekünk, akik először jöttünk ide Zalába, hogy kezelésbe vegyük azt a sok tüdőbeteget, akik felkeresnek minket. Hogy az intézményre milyen nagy szükség volt és lett volna már a multban is, azt bizonyitja az a nagy beteglétszám, amely viszonylagosan rekordszámba megy az egész országban. Egy év alatt 9960 Röntgen-vizsgálatot végeztünk és ezek közül 306 esetben találtunk tüdőgümőkórt. Magában a városban 91 fertőző beteget kezelünk és 1392 esetben kellett légpneumothorax kezelést végeznünk.

Ez igen magas szám és bennünket is meglepett mert Zala nem szerepel a tüdőgümőkórral fertőzött vidékek statiszlikájában.

— A hibákat a multban kell keresnünk — mondta a főorvos. Szakorvos, gondozó és Röntgen hiánya miatt az esetek legnagyobb része felderitetlen maradt. A gondozóintézet munkája kapcsán csak most derült ki, hogy milyen nagy mértékben fertőzött Zala lakossága. Röntgen nélkül még maga az orvos sem képes tiszta képet nyerni és biztosan megállapitani a tüdőbajt, hát akkor hogy lehetne ezt laikusoktól vagy falusi kuruzslóktól várni, akikhez eddig fordultak a betegek. Sajnos azzal, hogy megállapitást nyert, miszerint igen magas százalékban fertőzött a megye lakossága, még nem segitettünk a bajon. A gondozóintézet munkája magában véve még nem elégséges és ha teljesértékü munkát akarunk kifejteni, feltétlen tovább kell mennünk a gyógyitás terén.

— Elgondolásom szerint feltétlen szüksége lenne a megyének egy szanatóriumra, ahol megfelelő gondozásban és gyógykezelésben részesülhetnének a betegek. Erre rendkivül alkalmas hely lenne a megye székhelyétől alig két kilométerre fekvő pozvai ÖTI szanatórium, ahova jelenleg az olmebetegeket helyezték el. Ez a hely kizárólag tüdőbetegek számára való, fekvésénél, hatalmas parkjánál és felszerelésénél fogva is. Ennél megfelelőbb helyet az egész megyében nem lehetne találni erre a célra. Az épületekben vizvezeték, villanyvilágitás van, rendben tartott utjai vannak és kiépitett kurafolyosói teljesen épségben megmaradtak.

— Megoldható lenne olyan formában a szanatórium létesitése, hogy mint a zalaegerszegi közkórház egyik osztályaként működne. Ebben az esetben a személyzeti kiadásokat a minimálisra lehetne csökkenteni. Hogy mit jelentene a zalai betegeknek az a körülmény, miszerint nem kellene távoli messzo vidékre menniök gyógykezelésre, hanem megtalálnák a megye székhelyén, azt nem kell bővebben fejtegetnem. A tübaj — fejezi be a főorvos a felvilágositást — a legelterjedtebb népi betegség és a mostoha gazdasági viszonyok egyre növelik. Elsősorban ennek a fertőző betegségnek a meggátlását kell szorgalmazni, mert ha a beteg nem különülhet el a környezetétől, akkor feltétlenül megfertőzi azokat és igy hiába van minden védekezés, mire hozzánk kerül, már csak a betegség jelenlétét tudjuk konstatálni.

—

Emelkedett a munkanélküliség Nagykanizsán

A cipészmunkásoknál emelkedett legjobban a munkanélküliség

Lapunk október 4-iki számában beszámoltunk a Szabad Szakszervezetek nagykanizsai szakmaközi munkaközvetitő hivatalának szeptemberi munkájáról. Megirtuk azt az örvendetes javulást, ami a nagykanizsai munkanélküliség vonalán beállott. Szeptember elején ugyanis 1258 munkanélküli tartottak nyilván. A hónap folyamán ezekből 154-et juttattak munkához. Igy elérték, hogy munkanélküliek száma október elején 1104-re esett vissza. Most, amikor beköszöntött a november, munkatársunk ismét felkereste a munkaközvetitő hivatalt és megkérte Csepregi Zoltán titkárt, számoljon be a hivatal októberi munkájáról. Csepregi Zoltán a következő felvilágositást adta munkatársunknak:

— Mult hónapban örömmel mondhattam, hogy Nagykanizsán a munkanélküliség szemmelláthatóan javult. Most sajnos ezt nem mondhatom, mert e tekintetben az elmult hónapban komoly visszacsés mutatkozott. Jelenleg ugyanis 1642 munkanélküli tartunk nyilván. Tehát 558-al többet, mint a mult hónap elején. Ezzel szemben mindössze 248 munkahely van jelenleg nyilvántartásunkban. Október hónapban pedig 241 munkakeresőt juttattunk kenyérhez, szemben a szeptemberi 199 munkaközvetitéssel.

— A munkanélküliség legjobban a cipész szakmában emelkedett, mert itt 50 százalékkal több állástalan munkást tartunk nyilván, mint a mult hónapban. Ennek az az oka, hogy a bőráru az utóbbi hetekben eltünt a piacról. Az átlagos emelkedés az egyes szakmákban 2-től 4 főig terjed. A munkanélküli segédmunkások száma, annak ellenére, hogy a megyében megindultak a fakitermelési munkák, 10 százalékkal emelkedett. Sokan mennek ki az erdőkre fát vágni, de néhány napi munka után visszajönnek, mert nem birják a nehéz munkát. Akik visszajönnek, egyöntetüleg arról panaszkodnak, hogy fizetést csak egy hónapban egyszer adnak. A hónap közepén pedig néha egy korés előleget. Ez az oka annak, hogy ide most már nem is jelentkeznek sokan és ezért emelkedett a munkanélküliség itt is. Az elhelyezkedni kivánó tanoncok száma is 10 százalékkal emelkedett. Az elmult hónapban szakmánként 2—2 tanoncot helyeztek el átlagban. Az értelmiségi B-listások közül csak nagyon kevesen jelentkeztek hivatalunkban közvetitésre. A Stern-téglagyárból, tekintve, hogy a munkaidény befejeződött, mintegy 50 munkást fognak fizetésnélküli szabadságra bocsájtani. Annyit sikerült elérnünk, hogy 30 munkást ott tartsanak a tél folyamán is javitási munkálatok végett.

— Hiány jelenleg a fakitermelő munkásoknál mutatkozik az előbb vázolt okok miatt. Itt 95 munkást tudnánk elhelyezni. A MAORT üzemi bizottsága jelezte, hogy a közeljövőben körülbelül 600 munkásra lesz szükségük a Budapest és Nagykanizsa között épülő gázvezeték lefektetésénél.

— A városi közmunkák mindezideig még nem indultak meg, annak ellenére, hogy a munkáspártok és a szakszervezetek többször is sürgették a munkák megindítását — fejezte be nyilatkozatát Cseprogi Zoltán szakszervezeti titkár a munkaközvetitő hivatal októberi munkájáról.

Megyei hirek

Százezer forint szántási hitelt kapott Zala vármegye

A földmüvelésügyi miniszter október hó második felére is mételten százezer forint szántási hitelt bocsátott a megye rendelkezésére. Ennek következtében a szántási munkálatokban sehol fennakadás nem lesz. Itt emliljük meg, hogy a vármegye gazdasági helyzete jó, az időjárás a mezőgazdsági munkák szempontjából eléggé kedvezőnek nevezhető, bár az erősen kiszáradt talaj a szántási és vetési munkálatok végzését kedvezőtlenül befolyásolta. Az őszi kapásveteményék betakaritása teljesen befejezést nyert. A vármegyében az átlagtermések a következők voltak: kukoricából csövesen 9 mázsa, burgonyából 28 mázsa, takarmányrépából 60 mázsa, cukorrépából 35 mázsa kat. holdanként. Az őszi vetőmag biztositása céljából az elszámoltató bizottságok munkája megindult. A szüret és a gyümölcsök betakaritása teljesen befejezést nyert.

A vármegye állattenyésztési helyzete továbbra is kedvezőtlen, takarmányhiány következtében. Október második felében tenyésztési célra kiszállitottak a megyéből 250 üszőt és tehenet. A sertésállomány minőségi megjavitására a földmüvelésügyi minisztérium segitségével kocasüldő-akció szervezése van folyamatban. Az állategészségügyi helyzet kielégitőnek mondható. Legtöbb a sertésorbánc megbetegedés, ezzel a betegséggel 24 község fertőzött. Ezenkivül rühesség, sertéspestis és baromfipestis fordult elő járványosan.

Ujabb UNRRA adomány érkezett Zalába

A közellátásügyi miniszter ujabb UNRRA adományt juttatott Zala vármegyének. Az ujabb adomány 324 kg. száraztésztából, 875 drb. halkonzervből és 119 kg. tejporból áll. A szétosztást a szociális felügyelőség a napokban kezdi meg.

A közmunkakötelesek foglalkoztatása a megyében

Az állami és törvényhatósági közutak karbantartási munkálatainak elvégzésére a napokban igénybeveszik mindazokat a munkaerőket, akik a válságfizetési kötelezettségeiknek nem tettek november elsejéig eleget. Az igénybevett munkaerővel fejezik be hamarosan a nagykanizsai Principális-csatorna vasbetonhidjának elkészitését és a hidfők ujjáépitését.

Ribbentrop ügynöknek is rossz volt

A News Chronicle irja, hogy Ribbentrop, amikor már kimondták rá a halálos itéletet, levelet irt Sir Alexander Walkernek, a Walker and Sons londoni cég volt főnökének és kérte, hogy fiát, Rudolfot fogadja a cég szolgálatába. Sir Alexander Walker, aki a szeszgyártó cég vezetésétől már a háboru előtt visszavonult kijelentette, hogy Ribbentrop levelét, amelyet egyes lapok már ismertettek, nem kapta meg, de nem is kiváncsi rá. Elmondotta, hogy Ribbentrop valamikor régen sok évvel a háboru kitörése előtt a cég ügynöke volt. „Nem is volt valami kitünő ügynök", — fűzte hozzá.

A zalai kulturnapok teljes programmja

A Zalai Táj- és Népkutató Munkaközösség Zalaegerszegen, folyó évi november hó 10-i kezdettel, 17-ig bezárólag kulturnapokat rendez.

November 10-én. A munkaközösségi napok megnyitása. Délután fél 6 órakor dr. Papp Andor főispán Zalai programm cimen megnyitja a kulturnapokat a vármegyeházán, utána: Délután 6 órakor Kosztolányi-est a költő halálának 10-ik évfordulója alkalmából. Előadással, énekkel, szavalattal közreműködik özv. Kosztolányi Dezsőné, Nagykovácsy Ilona, Uray Tivadar, Polgár Tibor, dr. Tóth Ervin, Baráth Ferenc és a Zalaegerszegi Egyházi Ének- és Zeneegyesület énekkara. Vezényel: Varga Ferenc.

11-én. A Zalai Táj- és Népkutató Munkaközösség napja. Délelőtt 9 órakor értekezlet a gimnázium disztermében. Előadók: a Teleki Pál Tudományos Intézet kiküldöttei. Dr. Varga László néprajzi iró: Népi épitkezés. (Vetitett képes előadás.) Dr. Szabó Pál Zoltán, a Dunántuli Tudományos Intézet igazgatója: Gondolatok és tervek Dunántul tudományos kutatásához. Fülöp István előadása a Munkaközösség egyéves működéséről és jövő terveiről. Délután 6 órakor a vármegyeházán dr. Keltai György geológus: „Lesz-e gáz Zalaegerszegen?" cimmel, Hegedüs Lajos néprajzi iró: „Népi beszélgetés Ormánságban" cimen, eredeti hangfelvételekkel kisérve, tartanak előadást.

12-én. A könyv ünnepe. Délelőtt 10 órakor Baráth Ferenc polgármester a régi városházán megnyitja Zalaegerszeg város népkönyvtárát, a Zaláról szóló könyvek és folyóiratok kiállitását.

13-án. Zalai népi est a vármegyeházán. Délután 6 órakor Gönczi Ferenc néprajzi iró „Göcsej népköltészeté"-t ismerteti. Népi énekekkel közreműködik a Notre Dame Liceum énekkara és Csernel Etel.

14-én. Képzőművészeti nap. Délután 5 órakor a régi városházán megnyilik a zalai képzőművészek, a képzőművészeti szabadiskola, iparművészek, a zalai háziipari kiállitás és a Göcseji Muzeum. A megnyitó beszédet Baráth Ferenc polgármester mondja.

15-én. Magyar irók irodalmi estje. Délután 6 órakor a vármegyeházán: Keresztury Dezső iró, kultuszminiszter: Magyar szellem — európai szellem. — Kanyar József iró: Népi politika a magyar irodalomban. — Zalai irók költeményeiket adják elő.

16-án. Művelődési nap a vármegyeházán. Délelőtt 9 órakor a szabadművelődési felügyelők, ügyvezetők, tanitók részvételével Gombos Ferenc, miniszteri tanácsos, a szabadművelődési ügyosztály főnöke: „A népműveléstől a szabadművelődésig" cimen előadást tart. — Karácsony Imre tanfelügyelő „Zala iskolapolitikájá"-t ismerteti. Utána a helyi ügyvezetők időszerű nevelési kérdéseket vitatnak meg és meghatározzák a tennivalókat. Délután 6 órakor dr. Karácsony Sándor egyetemi tanár tartja meg előadását: „Hogyan neveljen az iró a társadalmat?" cimen.

17 én. A kulturnapok záróünnepe. Délelőtt 9 órakor szövetkezeti vezetők és tagok megyei értekezlete. Előadást tart: Jócsik Lajos szövetkezetügyi államtitkár. Délután 6 órakor „Mint oldott kéve, széthull nemzetünk?" cimen előadást tart Jócsik Lajos államtitkár. Zárszó. Mondja: dr. Papp Andor főispán. A Kosztolányi-est belépődija 2 forint. A kulturhét többi napján a belépés ingyenes.

Ma este,

november 9-én 8 órakor a Szociáldemokrata Párt nagytermében **belépődij nélkül**

TÁNCOS TEA

lesz. Rendezi a **Szociáldemokrata Nőmozgalom.**

Tea cukorral és süteménnyel: 2 frt.

Kitünő zene. Olcsó büffé.

Harminckét pár cipő a dolgozók gyermekeinek

Két hét telt el azóta, hogy a Zala vállalkozásában felépitett temetői-hidat átadták a forgalomnak. A hid megépitése csak a nagyközönség lelkes adakozása folytán vált lehetségessé. A város lakosságának minden rétege sietett kisebb-nagyobb adományaival hozzájárulni a hidépitéshez. Az adakozás azonban a hídavatással nem fejeződött be, mert az elmult két hét alatt is érkeztek adományok, amelyeket ezuton is köszönettel nyugtázunk.

A következő adományok érkeztek be szerkesztőségünkbe: Goda Ferenc 100 forintot adott, Hirschl József és Holczer Imre 50—50 forintot adott, az Ipartestület lábbelikészitő szakosztálya 42 forintot, Fischel Lajosné 40 forintot adott és 10 forintot adott Gerócs.

A hidépitésre közadakozásból összegyült pénzből nagyobb összeg fennmaradt. A Zala szerkesztősége 2200 forintért 32 pár gyermekcipőt vásárolt, amelyeket a Szociális Misszió, a Szakszervezetek, a Kisgazdapárt, a Szociáldemokrata Párt és a Magyar Kommunista Párt között osztott szét, azzal a kikötéssel, hogy azokat a legjobban rászoruló gyermekek részére adják át. 200 forintot pedig a polgármester feleségének népkonyhaakciójára juttatott el szerkesztőségünk.

A hidépitési gyüjtés végleges elszámolását rövidesen közöljük olvasóinkkal.

Ujitás a belföldi csomagforgalomban

A magyar közönség tuldrágának tartja a belföldi postai csomagdijszabást. Csütörtökön a közlekedésügyi miniszternek erre vonatkozólag rendelete jelent meg, amely azonban — sajnos (nem a tarifaleszállitást, hanem csak némi méltányos könnyitést jelent és pedig azt, hogy uj tarifa-tételeket iktattak be a régiek közé. Eddig ugyanis csak 5, 10, 15 és 20 kg-os csomagokat ismert a posta, nov. 11-től kezdődően külön dijszabás lesz a kg.-os (dija 3.30), a 11 kg.-os (dija 4.40) és a 16 kg-os (dija 6.60 Frt) csomagnak. Az ujitást a kereskedelem kivánságára léptetik életbe.

Itt emlitjük meg, hogy a pénzügyminiszter csütörtöki rendelete értelmében a postatakrékpénztár betétkönyveire a rövid uton teljesithető visszafizetések legmagasabb összegét 300 Frtban állapitották meg.

Csütörtökön kerül népbiróság elé Mester János

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres Sándor-tanácsa kedden tárgyalja Vadlya Attila és felesége népellenes bünügyét. A Vadlya-házaspár ügyében julius 20-án tartott tárgyalást a népbiróság, amikor azt bizonyitáskiegészités miatt elnapolták. A vád az ellenük, hogy 1944 május végén feljelentették a deportálás elől bujkáló Grünwald Ernőt, akit a feljelentés alapján elfogtak és Auschwitzba deportáltak, ahol nyoma veszett.

Ezen a napon tárgyalják még ifj. Porédos Antal szécsisziget fegyveres pártszolgálatos, Horváth József tótszerdahelyi drávamenti légionista és Lukács Rémusz tótszerdahelyi lakos bünügyét.

Csütörtökön kerül népbiróság elé Mester János hadnagy, akinek bünügyében augusztus elsején volt tárgyalás, amikoris azt elnapolták bizonyitáskiegészités miatt, hogy a tárgyalásról távolmaradt, illetve meg nem idézett terhelő tanukat is ki lehessen hallgatni. A népbiróság október 10-re tüzte ki a szadista hadnagy bünügyének tárgyalását, azonban akkor is el kellett azt napolni, mert a Budapest-Déli internálótábor parancsnoksága a vádlottat nem tudta elővezetni, anyagi fedezet hiányában. A vád szerint Mester az alája beosztott munkaszolgálatosokkal a legkegyetlenebbül bánt. Azzal fenyegette meg őket, hogy családjuk után a gázkamrákba küldi őket. Az ő százada volt az egyetlen munkaszolgálatos század, ahol a beosztottakat feleskették Szálasira.

Ezen a napon tárgyalja a népbiróság Garai Imre zalszentjakabi fegyveres pártszolgálatos és Czapári Éva zalaapáti leányszervezet-vezető bünügyét.

A rádió vasárnapi müsora

Budapest I. 6.45 Hirek. 7.05 Reggeli zene. 8 Hanglemezek. 9 Bach-orgonamüvek. 9.30 Unitárius vallásos félóra. 10 Hirek. 10.10 Katolikus istentisztelet. 12 Déli harangszó, hirek. 12.50 A muzsika szülötése. 14 Hirek. 14.10 Müvészlemezek. 15.20 Rello Gabriella hires áriákat énekel. 16 Hirek. 16.10 Magyar nóták. 17 Hajnalban, délben, este. Niccodémi vigjátéka. 18.20 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 20 Hirek. 20.20 A Rádiózenekar müsora. 21 A Rádió hangja. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek, sporthirek. 22.25 Vidám hanglemezek. 22.40 Vöröskereszt közlemények. 22.50 Magyar tánclemezek. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Hanglemezantiquárium.

Budapest II. 19 USA-lemezek. 21 Hirek. 22.20 Az orosz követség ajándéklemezei.

A rádió hétfői müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató hanglemezek. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Horváth Lajos jazz-együttese játszik. 13.20 Inselt Kató zongorázik és Hajják András gordonkázik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Magyar nóták. 15 Iskolai énekkarok. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 17 Párthiradó. 17.10 Vonósnégyes müsora. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.15 Fall Leó melódiáiból. 19.50 Előadás az orosz sajtóról. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 Magyar muzsika. 21.20 Mi történik a világgazdaságban. Előadás. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.20 Svéd dalok. 22.35 A Hazahozatali Kormánybiztosság közleményei. 22.45 Táncok és táncdalok. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Hadifogoly Hiradó közleményei. 23.40 Szimfónikus táncok.

Budapest II. 20 Szórakoztató müvészlemezek. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22.15 Zenekari müvek.

Leánykereskedő szélhámosnőt fogott el a rendőrség

Az esztergomi határállomáson a rendőrség egy belga vöröskeresztesnővér egyenruhát viselő nőt igazolásra szólitott. Kiderült, hogy Gotthárd Jánosné 26 éves ápolónő és jogtalanul viseli az egyenruhát. Budapestre kisérték, ahol kihallgatása során megállapitották, hogy gyermekkorában Belgiumban élt, azután hazajött.

A felszabadulás után ismét kiment Belgiumba, hamis iratokat szerzett és ezek segitségével Budapesten fiatal lányokat toborzott, azzal az igérettel, hogy kijuttatja őket Belgiumba. Fejenként 100—150 forintot vett át tőlük, de a belgiumi utazásból semmi sem lett.

Más szélhámosságok miatt is panasz érkezett ellene.

— Inspekciós gyógyszertár ma:

Szombaton: „Igazság" gyógyszertár Fő-ut 12.

Vasárnap: „Órangyal" gyógyszertár Deák-tér 10

II. Ujjáépitési Állami Sorsjáték

Főnyeremény 50.000 forint

Sosrjegyek ára:

Egész 5 Ft Fél 2·50 Ft

16.650 drb különböző készpénznyeremény 500.000 Ft összértékben.

Huzás:

Budapesten, 1946. december 5-én,

déli 12 órakor a Székesfővárosi M. Pénzügyigazgatóságnál (Budapest, V., Szalay-u 10—14., alagsor 7. sz.)

A sorsjegyek kaphatók a Székesfővárosi M. Pénzügyigazgatóságnál (Bp., V., Szalay-u. 10—14., felemelet 1. sz.), azonkivül minden dohányárusnál és osztálysorsjegyárusnál.

A pénz előzetes beküldése esetén a M. Pénzügyigazgatóság a sorsjegyeket portómentesen küldi meg.

1467

Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár R. T., Nagykanizsán

érdekközösségben

a Magyar Általános Hitelbankkal

Alapitva: 1896-ban. Telefonszám: 20.

folyó hó 8-tól ujra intézeti székházában (Fő-ut 1.) áll i. t. ügyfelei rendelkezésére.

1475

Sportrovat

Csak a MAORT játszik itthon

Az NVTE Dombóváron, az NTE Pécsett küzd a bajnoki pontokért

A vasárnapi kanizsai sportműsorban csak egy I. osztályu bajnoki labdarugó esemény szerepel: a MAORT MSE—Kaposvári Rákóczi mérkőzés. A jóhirü Rákóczi kanizsai játékát sportkörökben felfokozott érdeklődéssel várják. A vasárnapi találkozónak nagy jelentősége van mindkét csapat szempontjából, mert a győztes a megszerzett két pont birtokában komoly esélyü versenytárssá lép elő a vezető Pécsi BTC-vel szemben. A MAORT és a kaposvári együttes a bajnoki táblázat második és harmadik helyén áll, tehát a mostani találkozásnak rangadó jellege van. A vendégcsapat már számos esetben bebizonyitotta, hogy jóképességü játékosai hallatlan küzdőképességgel vannak megáldva és nem zavarja őket döntő módon az idegen környezet sem. A vasárnapi mérkőzés minden bizonnyal két jó csapat izgalmas és reméljük szép mérkőzését hozza. Erzésünk szerint a javuló MAORT ezt a nehéz akadályt is sikerrel »veszi«.

*

Az NVTE első csapata Dombóváron lép pályára és az ottani vasutasokkal méri össze tudását NB II. bajnoki mérkőzés keretében. A kanizsai vasutasok a bajnoki táblázaton előbb állnak, mint vasárnapi ellenfelük, ez azonban nem jelenti azt, hogy Dombóváron nem kell küzdeniök az eredményért. Az NVTE-nek a MOGURT elleni mérkőzés szellemében kell végigküzdenie a játékot és akkor legalább egy pontot sikerül hazahozniok.

*

Az NTE nehéz mérkőzés előtt áll. A bajnoki táblázat első helyezettjének, a Pécsi BTC-nek az otthonában, szinte teljesen remény nélkül veszik fel a küzdelmet. Az NTE-nek az utolsó percig kell küzdenie és akkor sikerül megakadályozni a hazai csapat nagy gólkülönbségü győzelmét.

Örőm a MAORT berkeiben: Nardai játszik

A Pécsi Postás elleni győzelem nagyon drága volt a MAORT-nak: az első csapat játékosállományának a fele megsérült. Pénteken még teljesen bizonytalan volt, hogy vajjon játszhat-e valaki is a vasárnapi sérültek közül. A vezetők és a szurkológárda nagy örömére szombaton Nardai játékra jelentkezett. A MAORT-ban remélik, hogy a többi sérült állapotában is javulás áll be, igy teljes csapattal állhatnak fel a vasárnapi fontos mérkőzésre.

Jövő héten hirdetik ki a sportjelvénypályázat eredményét

Még szeptember elején jeligés sportjelvénypályázatot irt ki a MAORT MSE. Mint értesültünk, a birálóbizottsághoz meglepően sok pályamunka érkezett be. A döntés már megtörtént és a nyertesek neveit és a pályázattal kapcsolatos részleteket jövőheti számaink egyikében közöljük.

Az NTE összeállitása

Az NTE a következő összetételü csapattal áll ki a Pécsi BTC ellen: Bodó — Vilcsek, Király I. — Férhezli, Horváth, Király II. — Lukvár, Magyar, Maderka, Vég, Táneczos. A csapat autóval megy Pécsre, indulás vasárnap reggel fél 7 órakor az Eötvös-térről.

A MAORT-ban csak a mérkőzés előtt állitják össze a csapatokat

A MAORT MSE összeállitási gondokkal küzd, mivel az elmult vasárnapi mérkőzés után a csapatnak több, mint fele megsérült. Bizonytalan a II. csapat összeállitása is.

MAORT vegyes megy Miháldra vasárnap

A MAORT vegyescsapatot küld vasárnap Miháldra, mely az ottani labdarugó csapattal meghivásos mérkőzést játszik. Indulás vasárnap délután fél 1-kor a MAORT műhelytelepről. Az alábbi játékosok megjelenése kötelező: Németh II., Kellermann, Millei III., Fülöp, Németh I., Gerics, Varga, Millei II., Róth, Kiss, Sebesi, Kangyalics, Anek és Geröcs.

Az NVTE összeállitása Dombóváron

A kanizsai vasutasok még szombaton elutaznak Dombóvárra, hogy a csapat kipihenten állhasson ki fontos mérkőzésére. Az összeállitás érdekessége, hogy nem Zalán véd. Az NVTE az alábbi összetételben veszi fel a küzdelmet a DVSE ellen: Nagy Gy. — Perendi, Munkácsi (?) — Semsi; Németh I., Both — Szabó II., Németh II., Molnár, Tura, Horváth.

Elutasitotta a Labdarugó Szövetség a Kistext óvását

A Kistext megóvta az NVTE ellen 0:3 arányban elvesztett mérkőzését. A szövetség illetékes fóruma az óvást elutasitotta, mert megállapitást nyert, hogy az NVTE szineiben szerepelt összes játékosok igazolása a Kistext ellen szabályszerü volt.

36 német háborus bünös kiadatását kéri a kormány

Az igazságügyminiszter a Szövetséges Ellenőrző Bizottságon keresztül az amerikai hatóságoktól 36 német állampolgárságu háborus bünös kiadatását kéri: a Magyarországon működő német nácipárt budapesti és vidéki vezetőit, továbbá több diplomatát: Dietrich von Jagow, volt budapesti német követet, Karl Werkmeister követségi tanácsos, Gustav Wolf és Kurt Brunnhof sajtóattasét, Frank Riedl, Adolf Michaelis, Arthur Kornhuber és gróf Stefan Schlippanbach ujságirókat, Weesenmayer volt követet és Winckelmann SS-tábornokot már régebben kiadták nekünk, csak tanukihallgatásra vitték őket vissza az uj nürnbergi perben.

HIREK

Szuszi

Ugy került hozzánk, mint egy falevél vagy egy papirdarab, amit az ablakon befuj az őszi szél. Egy reggel ott találtuk az előszobában. Kitetlék, mint egy csecsemőt. Szuszi akkor négyhetes lehetett, ugy nézett ki, mint egy gombolyag kócos fekete pamut, aminek közepén két fénylő ónixkő csillog. Elhaló hangon nyivákolt. Nem tudott lábra állni. Valaki a családból rászólt: Te Szuszi. Igy lett Szuszi a Szuszi.

Most hat hete van nálunk Szuszi, a legujabb családtag. Azóta legényesebb lett. Szőre kifényült és akkorát nőtt, hogy hüllen szülőanyja sem ismerne rá. Pompás étvággyal eszik és ha jóllakott, lábai alig birják. Remek megfigyelő, ismeri a család minden tagját és jelentőségük szerint értékeli őket. Soha senkit sem zavar munkájában, mert jól tudja, ki milyen szerepet tölt be a házimunka óra-szerkezetében. A nők imádják Szuszit és felváltva, hol az egyik, hol a másik tartja készenlétben a felmosó ruhát, seprüt és szemétlapátot. Ilyenkor engem vigasztalnak: semmi az egész, egy gyermeknél évekig tart ...

Amikor hazajövök a szerkesztőségből fáradtan és kedvetlenül, Szuszi felém sem közeledik. E tekintetben megértőbb és okosabb a legtöbb embernél. Bezzeg ebéd után, amint cigarettára gyujtok, nyomban ölembe ugrik, fejét hónom alá dugja, izmait elernyeszti és ugy fekszik rajtam, mint egy bársonyhuzatu termofor.

Napokig bosszuságot okozott, hogy reggeli után a megmaradt tejet titokzatos módon beszennyezik. Hol egy rongydarab, hol egy cigarettavég, vagy piszkos fadarab uszkált a tejeslábosban. Milyen jó, hogy itt van Szuszi, mondták a ház hölgyei, igy nem kell a tejet kiönteni. Igy jutott Szuszi pompás reggelihez. Tegnap azután megoldódott a rejtély. Szuszi, miközben a család reggelizett, alattomos módon egy üres gyufaskatulyát akart bedobni a tejbe. De ezuttal észrevették. Muci, a család élelmezési főnöke, meg akarta nyomban verni, de én nem engedtem. Védőbeszédem a következőképpen hangzott: Szuszi egy csodakölyök. Szuszi egy ifju lángész, nem tett egyebet, mint az a diplomata, aki más tejét szennyezi be azért, hogy magának megkaparintsa. Az eseményeket ugy tudta a maga javára fordilani, hogy azok magukról értetődők voltak és látszólag nem ütköztek mások érdekébe. Az az érzésem, hogy Szuszinak a békekonferencia asztalánál lenne a helye.

(bj)

— **Esküvő**

Szügyi Gyula és Cziráky Anna Mária folyó hó 10-én, vasárnap délután 4 órakor tartják esküvőjüket a szentferencrendiek templomában. (Minden külön értesités helyett.)

— **A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége**

folyó hó 11-én, hétfőn délután 5 órakor tisztujitó taggyülést tart. Kéri tagjait, hogy teljes számban jelenjenek meg, szeretettel *Vezetőség.*

— **A didergő iskolás gyermekek**

megsegitő akciójára, amelyet a szakmaközi bizottság rendez, a MAORT üzemi bizottsága 50, Tóth József vaskereskedő 50, a Magánalkalmazottak Szakszervezete 30, egy névtelen adakozó (Brónyai utján) 10, Barbarits Lajos, Brónyai Lajos, Gáspár József, Németh János, Schiller Ferenc és Varga Ferenc 5—5 forintot adományozott.

— **Megismétlik a nagysikerü operettelőadást**

A MAORT kulturszakosztályának a rendezésében kedden, 12-én este 9 órai kezdettel közkivánatra ismét előadásra kerül a közelmultban nagy sikert aratott »Ilyenek a férfiak« c. táncos operett. A 3 felvonásos, hangulatos muzsikáju darab most még tökéletesebb megrendezésben gyönyörködteti a nézőközönséget. Az előadás iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg. Jegyek a Népszava könyvesboltban, a szinház pénztáránál és vasárnap a MAORT pályán válthatók.

— **A Magyar Vasutasok és Hajósok Szabad Szakszervezete**

vasárnap délelőtt 9 órakor nagygyülést tart Csengery-ut 67. szám alatti székházában. Előadó Gyócsi Jenő országos főtitkár. Felkérjük a tényleges és nyugdijas alkalmazottainkat, hogy saját érdekükben jelenjenek meg. Vezetőség.

— **Csütörtökön nyilik meg a zalaegerszegi képzőművészeti kiállitás**

A zalai kulturnapok keretén belül rendezett képzőművészeti kiállitást csütörtökön nyitják meg. A nagykanizsai kiállitó művészek a vernisszázsra ne holnap, hanem csütörtökön utazzanak Zalaegerszegre.

— **Áramszünet**

Tisztelettel bejelentjük, hogy folyó hó 10-én 8—10 óráig és folyó hó 11-én 8—16 óráig szükséges javitások miatt Kiskanizsán, a Vár-uton, Király-utcában, Zrinyi Miklós-utcában, Zárda-utcában, Csengery-utcában áramszünet lesz. *Drávavölgyi.*

VÁROSI MOZI

Szombat, vasárnap, hétfő

Nagy zenésfilm

ZENE VARÁZSA

SUSANNA FOSTER

Metro és Heti Filmhiradó

Előadások kőrnapokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-kor

Eladó

A város keleti részén lakóház, gazdasági épületekkel, összefüggő 7580 öl kitünő szántóföldekkel, — **Sugár-uton**: emeletes bérház, 3 szobás összkomfortos családiház, — 3 szobás szerokház, — **József főhercog**-utcában jó állapotban lévő lakóház, kb. 600 öles kerttel, jó termő gyümölcsfákkal, — **Kiszixy-uteában**: emeletes bérház, — 3 szobás összkomfortos kertes családiház, — **Arany J.-uteában**: 1×3 és 1×2 szobás összkomfortos lakóház, — **Magyar-uteában** lakóház, nagy udvarral gazdasági épületekkel, — **Csányi L.-uteában**: 2×2 szobás kis kertes lakóház, — **Király-uteában**: üzletház, nagy kerttel, — **Eötvös téren**: kertes lakó- és üzletházak, — **Katonaréten** 1×1 és 2×1 szobás lakóházak, — **vasut közeleben**: [illegible]ob lakóházak, — város belterüle[illegible] 1×3 és 1×2 szobás lakóház 10.000 Ft-ért, — a városhoz közel 1200 öl jó termő szántó — továbbá minden részen kisebb — nagyobb ingatlanok.

Eladási megbizásokat gyorsan bonyolit le

Ingatlanforgalmi Iroda

14·6 Kiszixy-u. 27.

Hirdetmények.

Felhivom a tehéntartó gazdákat, hogy a kötelező tejbeszolgáltatásnak pontosan tegyenek eleget, mert a rendelet megszegői ellen szigoruan fogok eljárni. 99

A közellátásügyi miniszter 11.230/1946. K. M. sz. rendelete alapján a kereskedők, vendéglátó iparosok és a liszt feldolgozásával foglalkozó (sütő, száraztésztakészitő stb.) iparosok azt a lisztkészletüket, amelyet nem hatósági kiutalás alapján szereztek be, kötelesek 8 nap alatt a v. Közellátási Hivatalnál irásban bejelenteni. Az igy bejelentett lisztkészleteket zárolom és azt felhasználni, vagy bármilyen módon felhasználni további intézkedésemig nem szabad.

1449 Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

KERESKEDŐK legolcsóbb beszerzési helye **TARNÓCZKY** rövidáru nagykereskedés, Szabadság-tér 18. 1300

Kitünő állapotban levő **pianino** eladó. Cim a kiadóban. 1460

Saját termésü badacsonyi fajborok kicsinyben **kaphatók.** Vajda, Sugár-ut 8 szám 1464

Rádiót vennék 2+1 vagy 3+1 csövesel kifogástalan állapotban, jó csövekkel. Ajánlatot a kiadóhivatalba kérek. d

Forgalmas helyen **üzlethelyiség** berendezéssel együtt **átadó.** Cim a kiadóban. 1476

Előszoba, ebédlő, hálószoba butorok és zongora elköltözés miatt jutányosan **eladók.** Bővebbet Csengery-ut 19 sz. 1483

1 db. rekamie eladó. László Hg. u. 7/a. 1484

Fiatal angol anyadisznó eladó, vagy hizóért **elcserélhető.** Teleki-u. 46. 1479

Magyar utcai kertek alatt cca 1 magyar hold rét eladó. Cim a kiadóban. 1477

Saját termésü vörös borát 2·50 Ft-ért árusitja Paizs, Árpád u. 19. 1489

Rádiókészülékeket vesz, elad, beceserél Szabó Antal, Fő-uti üzlete. 1494

Figyelem. Eladó 30 évig adómentes uj háromszobás magánház gázzal, fürdő négyszobás, főutvonalakon házak, több utcákban. Kisebb, nagyobb kertes családi- és bérházak, házhelyek, szőlők és földbirtokok. Megbizott közvetitjük. Horváth, Sugár ut 42. 1492

Csinosan **butorozott szoba** fürdőszobahasználattal kiadó, Rozgonyi-utca 19. d

Középkoru nő 3 **éves gyermekével,** háztartás bármely ágában fizetés nélkül azonnalra elhelyezkedést keres. Cim a kiadóban. d

Biztositó társaság **főügynökségi vezetőt keres.** Irásbeli ajánlatokat, „Gyakorlattal előnyben jeligére" a kiadóba. 1491

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.

Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa. Szerkesztéséért és kiadásáért felel Bencze Jenő

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 257. szám Nagykanizsa 1946. november 12. kedd Ára 40 fillér.

ZALA

A NOT Téglás-tanácsa ma délelőtt kezdte tárgyalni a kunmadarasi pogrom résztvevőinek fellebbviteli ügyét

Levelek hullása

Nem az ősz halottjaira gondolunk, nem a falevelekre, melyeket óarany szinüre festett a vénasszonyok nyara, hogy halk bizzenéssel lehulljanak. Mi azokra a levelekre gondolunk, amelyeket az elmult héten oly bőségesen hullatott a posta szerkesztőségünkbe, azokra az irásokra, amelyek a névtelenség leple alatt szidták a demokráciát, kinhalállal, gázkamrákkal, keresztrefeszitéssel ijesztgettek bennünket. Azokra a levelekre, amelyek fasizmussal vádolnak meg tisztességes dolgozókat, becstelenséggel hüséges családanyákat, kedérséggel mátkaság előtt álló leányokat. Mi ezeket a névtelen, orvrágalmazó irásokat régen ismerjük, osztályozzuk azokat és természetük szerint külön-külön dossziékba teszszük.

A világnak nincs még egy nemzete, amelynél a névtelen levélirás a ráknál förtelmesebb és csunyább betegsége oly nagy mértékben pusztitana, mint éppen nálunk. Emlékezzünk 1944 március 19-re, amikor egyetlen napon a Budapestre bevonult németek parancsnoksága több, mint negyvenhatezer névtelen levelet kapott, amelyeknek mindegyike egy-egy ember megölését követelte. Itt Nagykanizsán sem volt jobb a helyzet. Az ide betelepült Gestapo százával kapta a névtelen leveleket. Hörnicke SS farkas keserüen panaszolta, hogy Európában seholsem tapasztalták a bosszuállás ilyen alattomos megnyilvánulását. Elmondotta, hogy ha valahol lerakja a köpenyét, annak zsebeiben bizonyosan több névtelen levelet talál.

A felszabadulás után keserüen tapasztaltuk, hogy ez a járvány csak nem akar megszünni, sőt bizonyos mértékben állandóan erősödik. Azok, akik azelőtt baloldaliságukról ismert egyéneket jelentgettek fel névtelen levelekben, most ugyanezek ugyanazokat a személyeket a fasizmus vádjával illetik.

A névtelen levelek egy különös fajtája a fenyegető levél, amely az ujságirót hivatása és kötelessége teljesitésében akarja akadályozni. Ilyen levelek naponta érkeznek hozzánk. A Gombagyüjtő Társaság leleplezése után nagy tömegekben kaptuk ezeket a leveleket és most ugyanezt kell tapasztalnunk a MAORT-tal foglalkozó cikkünk megjelenése után is.

Ezeknek a névtelen levélíróknak azt izenjük, hogy kár a postabélyegre költött fillérekért, mert mint azt már egyszer lemegeztük, mi nem félünk. Nem félünk, mert nem féltünk akkor sem, amikor a halál állandóan a nyomunkban járt zöldinges uhancok képében. Nem féltünk akkor sem, amikor a felszabadulás után fasiszta golyó süvitett el fülünk mellett. Nem féltünk és nem félünk ma sem.

Pontosan tudjuk, hogy veszélyes üzem, ahol dolgozunk, sikosra olajozott ut amin járunk, de azt is tudjuk, hogy becsületesen és maradéktalanul el kell látni tennivalóinkat, ha szolgálni akarjuk ezt az ezerszer becsapott és jégrevitt szerencsétlen nemzetet. Nem hátrálunk meg sem fenyegetésektől, sem szép szavaktól, mert az elmult 25 esztendő alatt elégszer volt alkalmunk tapasztalni, hova vezet a megalkuvás, a kishitüség és a behódolás. A mi füleinket nem izgatja az arany csengése, mert egy katasztrófába döntött nemzet szenvedéseinek és jajainak szavát halljuk. De mélységesen elszomorit bennünket, hogy csalódnunk kellett olyan emberekben, akiket magunk mellett tudtunk és akiket most, hogy a gátra kellett állni, langyosaknak vagy éppenn ellenségeknek láttunk.

A meginditott harc választóvizének első cseppjei máris megmutatták, hogy hol fekszik a nemesfém és hol a réz. Ezt hasznunkra forditjuk, mert most megtudtuk, ki a nyilt sisakkal küzdő ellenség és ki az, aki a küzdelemben egyéni érdekeit nézi csupán és azt latolgatja, honnét tudná a legnagyobb hasznot huzni. *(bf)*

A kommunista párt nagy győzelme a francia választásokon

Franciaországban tegnap az uj alkotmány alapján megtartották a nemzetgyülési választásokat.

A választásokon a szélső baloldal, a kommunista párt kerül előre és igy az uj nemzetgyülésben nem lesz homályabb változás az erőviszonyok tekintetében.

A választási eredményeket néhány gyarmat kivételével összeszámlálták. A legtöbb mandátumot a kommunista párt nyerte, amely 18 uj mandátumot szerzett. A progresszív köztársasági párt 15 mandátummal kevesebbet kapott, mint amennyi mandátuma az elmult nemzetgyülésen volt s lehet, hogy megváltoztatja a nemzetgyülésben fennálló helyzetet. A választási eredmények pártonkét a következők: A kommunista párt nyert 168 mandátumot, a szocialisták 94-et, a radikális csoport 50, a progresszív köztársasági párt 159, a de Gaulle-féle unió 24 mandátumot és a köztársasági szabadság párt 63 szavazatot nyertek. Semmi jel nem mutat arra, hogy a Bideault-féle kabinet bármelyik minisztere is kiváljon a kormányból. A 31 miniszter közül 28-at, valamit a nemzetgyülés elnökét Vinzenz Oriol-t már ujból meg is választották.

A külügyminiszterek tanácsa ma délután fél 5 órakor ül össze ismét. Az ügyrend első pontja a román békeszerződés és ha még van idő hozzá, utána sorra kerül a bolgár békeszerződéstervezet. A román békeszerződéssel kapcsolatban több indítvány fekszik a tanács asztalán az idegen kézben lévő olajkoncessziók ügyében. Szó lesz az amerikai kisajátított tulajdonok visszatérítéséről, valamint kártérítésről, a megkülönböztetésen alapuló eljárásról és az Egyesült Államok tulajdonát képező olajvállalatok működéséről.

Az angol parlament uj ülésszaka holnap kezdi meg törvényhozási munkáját, amelyen igen fontos pontként szerepel az általános hadkötelezettség bevezetése és a honvédelmi minisztérium átszervezésére vonatkozó tervezetek, valamint

kormányintézkedések a villamossági vállalatok és egyéb szállitmányozási szervek államositása.

Előreláthatólag a konzervatív ellenzék erősen szembefordul ezzekkel a tervekkel.

Gyöngyösi János külügyminiszter nagyjelentőségü beszéde Mezőturon

A Független Kisgazdapárt vasárnapi mezőturi gyülésén Gyöngyösi János külügyminiszter foglalkozott a béketárgyalásokkal. Molotov külügyminiszter ama megállapitásának, hogy a párizsi konferencián sok igazságtalanság történt, hozzáfüzte, hogy több ilyen igazságtalanság magyar vonatkozásban is megnyilvánul. Most, amikor a külügyminiszteri tanács a végleges döntés végett ujból előveszi a magyar béketervezetet, utasitotta a washingtoni magyar követet, hogy az értekezlet elé memorrandumot terjesszen. Ebben kérjük, hogy a békeszerződést megelőzően kötelezze tárgyalásra Romániát, a kisebbségi ügy rendezése céljából, továbbá, hogy a konferenciának a három dunamenti magyar község Csehszlovákiához való csatolására vonatkozó javaslatot mellőzze, vagy ha ezt nem teszi, akkor Csehszlovákiát megfelelő terület átengedésére utasitsa és végül a háborus fizetési kötelezettségek teljesitését hozzák összhangba az ország leromlott gazdasági teljesitőképességével.

Foglalkozott a csehszlovák lakosságcsere-egyezménnyel is és megállapitotta, hogy a magyar kormány az egyezményen tulmenőleg is ujabb előzékenységének adta tanujelét, amikor hozzájárult 500 magyarországi szlovák család átköltöztetéséhez. Hajlandók vagyunk további átköltöztetés engedélyezésére, sőt cserére is, ha a csehszlovák kormány eleget tesz annak a vállalt kötelezettségének, hogy a csehszlovákiai magyarok vagyonelkobzását megszünteti és a keresetüktől megfosztott magyaroknak a szociális létminimumot biztositó segélyt fizet.

Nagy Ferenc:

Magyarország a fejlődés utján elhagyta valamennyi Európai államot

Bárányos Károly:

Novembertől az egész országot ellátják cukorral és zsirral

Nagy Ferenc miniszterelnök vasárnap Hatvanban a Kisgazdapárt nagygyülésén mondott beszédet. Kijelentette, hogy osztja azt a felfogást, hogy a kormány tagjai ne szerepeljenek tulságosan sokat a nyilvánosság előtt, hanem végezzék azt a munkát, mely a közéleti teendők folytán rájuk hárul.

Ezért a saját részéről ezen az őszön az utolsó gyülés, amelyen részt vesz.

Az elmult egy és fél év munkájának eredményéről megállapitotta, hogy Magyarország a fejlődés utján van és olyan mértékben haladt előre, mint Európában egyetlen nép sem. Rámutatott, hogy meg kell teremteni a magyar gazdasági élet biztonságát, megfelelő politikai türelmet kell gyakorolni és a nagyhatalmak figyelmét rá kellene irányitani, hogy a magyar népre ne rójjanak elviselhetetlen terheket. Végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a magyar nép meglátja kitartásának és politikai helytállásának eredményeit a magyar élet fejlődésében és továbbra is hüséggel kitart a demokrácia eszméinek szolgálatában.

A miniszterelnök nagy tetszéssel fogadott beszéde után Bárányos Károly közellátási minisztor beszélt. Megállapitotta, hogy a magyar termelők 50 százalékban sem tettek eleget beszolgáltatási kötelezettségüknek.

Novembertől kezdve az egész ország zsiradék- és cukorellátásában fog részesülni.

Hétfőtől kezdve a karavánok sorozata indul a vidékre ruhaneművel. Minden erővel biztositani kell a lakosság foglalkoztatását és örömmel állapitotta meg, hogy a vetésterületek nagysága az elmult évi vetésterületek nagyságát máris felülmulja.

A rendőrség motorkerékpárokat kap

A közeljövőben jelentős javulás várható Budapest és az ország közbiztonságának javulása tekintetében. A Gazdasági Főtanács engedélyt adott, hogy az amerikai dollárkölcsön alapján vásárolt motorkerékpárokkal a rendőrséget felszereljék. A rendőrség gépesitésére máris átadtak 50 motorkerékpárt és a jövő évben további 150 gépkocsi átadása várható a rendőrségnek.

Mit kér a vasut Nagykanizsa közönségétől

A gyorsvonatra ezentul csak másodosztályu jegyet adnak ki

II.

A vasuti üzletszabályzat sohasem tartalmazott olyan rendelkezést, mely egyes embereknek, vagy közületeknek biztositott volna előjogokat, hanem mindenkor az utazó- és szállitóközönség egyetemes érdekeit szolgálja.

Most, amidőn a vasutasok részben bebizonyitották ezt a tételes szabályt, nem hangzik furcsán az, ha ismét kérjük az utazó- és szállitóközönséget oly dolgok betartására, melyek nem anyagi vonatkozásuak, hanem sajátos vasuti megfigyelések az utazó- és szállitóközönséggel szemben.

A nagyközönségnek a vasuttal való szorosabb kapcsolata akkor kezdődik, amikor az elutazni szándékozó utas a vasut területére lép. Ekkor már vonatkoznak rá azok az előirások, melyekhez feltétlen igazodni kell, ha nem akar valaki ezekkel ellenkezésbe jutni. Sokan már ott követnek el kihágást, amikor a vasutat oly utvonalon akarják megközeliteni, mely ut a közönség használatára nincs megnyitva, jóllehet ez az ut mindenkor közelebbi, mint az, mely elő van irva.

A vasut mindig veszélyes üzemnek számitott és a közönség részére megnyitott hely is veszélyekkel van tele, hát még az a hely, mely nincs megnyitva. (Pályatesten vagy mellette való járkálás, vágányokon való átkelés a meg nem engedett helyen, elutazók kisérőinek a vágányok közé való bejutása stb.)

Nagykanizsai viszonylatban utalhatunk itt a Csengery- és Ady Endre-uti utátjáróknál a pályatestre való tiltott belépésre. Valóságos karavánok vesznek igénybe ezt a tiltott utvonalat a vasutra való bejutásnál, vagy az érkezés utáni hazatéréskor. Tartózkodjunk tehát ettől, mert ez az utvonal veszélyes, de máshol se kiséreljük meg a tiltott ut használatát.

A felvételi épületben elhelyezkedő utasok nem veszik figyelembe azt, hogy 2. és 3. osztályu váróternek is vannak, hanem igen sok utas a menetjegyének meg nem felelő váróteremben helyezkedik el, ami sok jogos panaszra ad okot az utazóközönség részéről és az ellenőrzéseknél az ily utasoknak okoz kellemetlen anyagi meglepetést.

A vasut anyagi érdekeinek megóvása és a közönség felvilágositása érdekében szolgálunk, amikor tájékozásul közöljük, hogy a személyszállitó vonatok kocsijaiba az utazóközönség mit és mennyit vihet be zavar és kellemetlenség nélkül.

Pl. Az utas mindazokat a dolgokat magával viheti a személykocsiba, mely nem tulnagy (70x35x25 cm.-nél nagyobb nem lehet), nem tulnehéz (20 kg.-nál nehezebb nem lehet), továbbá nem tulsok (amennyi az utas ülőhelye alatt és felett elfér) és ne legyen a személykocsiba való bevitelből sem végleg, sem feltételesen kizárva.

A személykocsiba egyáltalában nem vihetők be: lőpor, lőgyapot, ekrazit, dinamit, gyufa, szénsav, oxigén, hidrogén, nitrogén, földgáz, ammoniák, csoppfolyós levegő, acetylén, kalciumkarbid, foszfor, zsirozott, vagy olajozott gyapju, szőr, gyapot, selyem, kender, len, papir, őrölt kaucsuk, petróleum, benzin, gazolin, benzol, terpentin, szénkéneg, rézgálic, arzén, sublimát, kénsav, salétromsav, sósav, káli és nátronlug, őrölt égetett mész, folyékony naftalin, friss inak, tisztitatlan csontok, körmök, paták, szarvak, sózatlan bőrök, trágya, háziszemét.

Feltételesen bevihetők: acetylén kerékpárlámpa, ha viztartója üres, őrölt paprika dobozokban, tartályban, papirzacskóban gondosan csomagolva, marószóda csomagolva, filmek jól zárható erős bádog vagy faládában, üres akkumulátorok, rádióhoz tartozó darabonként legfeljebb 6 kg.-nál nem nehezebb kénsavval töltött fütő, anód akkumulátorok, ha a folyadék legfeljebb 25 százalékos kénsavat tartalmaz és az akkumulátor kifolyó nyilása jól van zárva. 6 kilogrammnál nehezebb, de 20 kgr.-nál nem sulyosabb, legfeljebb 25 százalék kénsavtartalmu fütőakkumulátorok, ha a gumi vagy üvegcellák kemény fadobozba, a lezárt fadobozok pedig rasbádogtartályba vannak csomagolva. Kézi lőszerek, legfeljebb 500 darab az előirt csomagolásban. Kisebb éneklő madarak kalitkában gyors-, sobes- és személyvonatok 1—3. kocsiosztályába, napos csirkék korlátlan számban, kisebb baromfiak, legfeljebb azonban kettő darab csirke, tyuk, kakas, kappan, galamb, ha az utas ülőhelye alatt vagy felett elférő kotrecekben, kosarakban és más tartókban, de csakis a személyvonatok 3. kocsiosztályába.

Kisebb tartályokban csalétekül szolgáló apró halak a személyvonat bármelyik kocsiosztályába.

Viteldijak megfizetése mellett ölebek, vadászkutya az 1. és 2. osztályba az ott utazó utasok beleegyezésével, mig a 3. kocsiosztályba beleegyezés nélkül. Egy utas legfeljebb kettő kutyát vihet magával. Egyéb kutyák csak a személyvonatok 3. kocsiosztályába vihetők be.

Ezeknek a szabályoknak az áthágása sulyos anyagi birságot ró az utasokra, mert ezeknek a bovitéből nem csak a vasutnak, hanem az utazóközönségnek is kára származhat. (Pl. a nem megfelelően csomagolt film meggyullad és a vasuti kocsi elég.)

Sokan nem tudják, hogy a pályaudvar ama elzárt részébe, mely a közönség részére időnként megnyittatik, csak pályaudvari belépőjegygyel szabad belépni, vagy ha tudják, akkor megkisérlik anélkül a belépést. A pályaudvari belépőjegy megváltása kötelező annak a kisérőnek, aki az elutazni szándékozót a vasutra kikiséri, mert ezzel a váróterembe való belépésre és a közönség használatára időnként megnyitott részbe is beléphet és a pályaudvari belépőjegy ára a vasutas árvaházak részére fordittatik. Itt tehát az elutazók kisérői emberbaráti szeretetet gyakorolnak, amikor pályaudvari belépőjegyet váltanak.

További segitség, amit az utazóközönségtől kérünk, hogy a nehéz körülmények között megszerzett és megépitett vasuti személy- és tehercocsi parkot kimélje, hogy az minél tovább szolgálhassa a közönség érdekeit.

A legtöbb utas ma kénytelen nagyobb csomagokkal, hátizsákkal a hátán utazni. Már a beszálláskor előfordulhat, hogy a hátizsákkal az utas kitör egy ablakot, mely ma 186 forintjába kerül, mi mellett a kocsi huzatos lesz és ki kell vonni a forgalomból.

Megkezdődött a tárolsági vonatok fütése is. Sok utas lohólva érkezik az állomásra, sebtében bepakol a kocsiba és első dolga, hogy nyitva hagyja maga után a fütött kocsi ajtaját és az ablakot kinyitja, hogy kiséröitől elbucsuzhasson, közben nincs tekintettel arra, hogy a fütés a levegőbe megy, a kocsiban előzőleg elhelyezkedett utasokra hideg zuhanyt bocsájt.

Igen sok utas még mindig a mozgó vonatra akar felugrani, vagy a még meg nem állott vonatról akar leszállni, hogy mihamarább érje el a kijáratot. Megfigyelésünk az, hogy az utasok 50 százaléka életét veszélyezteti ezzel a meggondolatlan eljárással, mert a vonatra való felugrás és az arról való leugrás gyakorlat dolga. Aki azt nem ismeri ráfizet, azonkivül kihágást követ el.

Nagyon szeretnénk, ha az eddigi megértés további fejlődést mutatna, mely a nagyközönség és a vasutasság részéről egyaránt fennáll.

A vasutas ujjáépités nem áll meg sohasem és minden törekvésünk oda irányul, hogy az utazó- és szállitóközönség megbecsülését továbbra is megszerezzük. Amig a helyzet teljesen meg nem javul, lesznek időközi korlátozások a közös egyetemes érdekek megóvása miatt, de ezeket megnyugvással kell fogadni, mert elsőrangu célnak minősül az, hogy a tél beállta előtt a nagyvárosok dolgozói legyenek ellátva élelemmel és tüzelővel.

Itt emlitjük meg, hogy a napokban forgalomba helyezett gyorsmotorvonaton kénytelenek voltunk korlátozást életbeléptetni a tulzsufoltság megakadályozása miatt. Ezen a vonaton november 11-től kezdve csak 2. osztályu menetjeggyel lehet utazni, illetve annak további intézkedésig második osztályu jellege lesz, tehát 3. kocsiosztályu jegyek arra nem válthatók.

Nagy Rezső
főintéző, állomásfőnök

Az orosz forradalom emlékünnepélye Zalaegerszen

Az 1917 november 7-iki nagy orosz forradalom emlékét méltó keretek között ünnepelte meg a megyeszékhely demokratikusan érző közönsége. Délután a Vármegyeháza nagytermében rengetegen jöttek össze, hogy megjelenésükkel kifejezésre juttassák a nagy orosz nemzettel való együttérzésüket.

Dr. Dávid János alispán szólalt fel először. — Összejöttünk, — mondotta — hogy megünnepeljük az orosz népek felszabadulásának 29 esztendős évfordulóját. Nem közömbös számunkra az a nagy történelmi esemény, amely 29 éve Oroszországban történt, amikor is Lenin elvtárs kezdeményezésével megváltoztatta a világ folyását és diadalra juttatta a szocializmus eszméjét. A fasizmus szenvedései után érezhetjük és foghatjuk fel csak igazán, mit jelentett az a változás, amelylyel nemcsak az orosz nép szabadult fel a kapitalizmus zsarnoksága alól, hanem felszabadultunk, ha évekkel később is, mi magyarok is. Az orosz nemzet ezzel a cselekedetével nemcsak önmagát, de a leigázott európai nemzeteket is szabadsághoz juttatta. Nem akarok részletesen kitérni arra, hogy a reakció ezt a ténykedést hogy itéli meg és hogy aposztrofálja, de egyet el kell ismerniük a legelfogultabbaknak is, azt, hogy ha a szovjet nép nem lenne barátja a magyar nemzetnek, akkor itt nem ilyen állapotok lennének és bekövetkezhetett volna mindaz a rémség és borzalom, amivel a fasiszta propaganda éveken át rémitgette a magyarságot. Nagy ünnep ez a mi számunkra is. Az orosz-magyar barátság szellemében megnyitom a mai ünnepséget — fejezte be szavait az alispán.

Sládinger István, a Szociáldemokrata Párt megyei titkára lendületes forradalmi beszéddel emlékezett meg a nagy évfordulóról. Leszegezte, hogy az orosz nép 29 év előtti forradalma megváltoztatta a világ sturkturáját és megmutatta milyen hatalmas erőt jelent az, amikor a munkásság maga veszi kezébe sorsának irányitását. Amig az oroszok már boldog szabad életet élhettek, addig a magyarság forradalmi rétege a lövészárkokba hullatta vérét és a koncentrációs táborokban sinylődött. A történelmet mindig a vér és vas teremti. A vért a munkásosztály testéből sajtolták ki azok a nagytőkések, akik a drótsövényeket, bilyukat és egyéb gyilkoló fegyvereket szállitották a háborúhoz. Mi pedig egyszer és mindenkorra háborut üzenünk a háborunak és halált hirdetünk a tőkésosztály ellen. Meg akarjuk és meg fogjuk teremteni a nagyobb darab kenyeret a munkásosztálynak és biztositjuk számukra a befolyásnélküli és félelemnélküli életet. Le fogjuk törni a nemzetközi kapitalizmust és követni fogjuk azt az utat, amit orosz barátaink 29 évvel ezelőtt megnyitottak számunkra.

Lakatos Dezső, a Kommunista Párt megyei titkárának értékes megemlékezése következett ezután. Történelmi visszapillantásban ismertette a forradalom előzményeit, Lenin és Sztálin lángeszü vezetését, amely lehetővé tette az orosz nép felszabádulását a cárizmus alól. Előttünk — mondotta — 29 éven keresztül igyekeztek befeketiteni és gyülöltté tenni az orosz állapotokat és ezt a fasiszta propagandát, be kell vallani, nagyon sokan magukévá tették. Most legalább világosan láthatja mindenki, hogy a Szovjetunió nélkül nem lehetett volna soha a fasizmust végképpen felszámolni és legyőzni. 1917 november 7-ike emlékezetes marad az egész világnak. Meg fogjuk teremteni az osztálynélküli társadalmat és biztositani fogjuk azt a szabadságot, amelyet a baráti orosz nemzet már 29 évvel ezelőtt biztositott a népnek.

Ezután néma felállással adóztak a jelenlevők Lenin emlékének.

A müsort több szépen előadott szavalat és énekszám tarkitotta.

A rádió keddi müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Operettrészletek. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Brecó Margit énekel. 13 Bor Kálmán szalonzenekara játszik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 15 Szövetkezeti negyedóra. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.10 Kiss Judit zongorázik. 17 Párthiradó. 17.30 Végh Mihály saxofonozik, Szamosy Ferenc zongorázik. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.15 Mit üzen a Rádió? 19.30 Falurádió. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 A Rádiózenekar müsora. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22.20 Orosz énekkarok népdalokat énekelnek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Rökker Endre énekel. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Magyar tánczene.

Budapest II. 20 Jazz-dalok. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22.15 Szórakoztató zene.

Szerdán délután 5 órakor
PÁRTNAPOT
tart a Magyar Kommunista Párt.
Előadó: *Horváth Vendel.*
Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szivesen lát *a Vezetőség*

VÁROSI MOZI
Még ma, hétfőn
Nagy zenésfilm
ZENE VARÁZSA
SUSANNA FOSTER
Metro és Heti Filmhiradó
Előadások köznapokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-kor

A köztársasági elnök két napos zalai látogatása

A köztársasági elnök szombaton vadászaton vett részt kíséretével együtt. A vadászat a Zalavár és Pacsa közötti területen folyt le. A köztársasági elnök kíséretében a következők vettek részt a vadászaton: Dr. Jékely Lajos miniszter, Bebics Lajos államtitkár, Papp Kökényezdi testőrtábornok, dr. Szeleczky Gyula elnöktanácsos, dr. Mara Miklós elnöki titkár, Kővágó József, Budapest polgármestere titkárával, dr. Papp Andor Zala megye főispánja, dr. Dávid János alispán, dr. Pető Sándor rendőrségi kerületi várnagyi főszemlélő, Réti Gyula erdészeti főfelügyelő, Takács Jenő erdőtanácsos és Montag Ferenc erdőtanácsos. A vadászat gyönyörű szép időben zajlott le. A vadász-szerencse nagyon kedvezett a köztársasági elnöknek. Tildy Zoltán köztársasági elnök vadászat közben megtekintette a zalavári ásatásokat, ahol ismét több értékes régiség látott napvilágot. A vadásztársaság este 7 órakor érkezett vissza Zalaegerszegre, ahol a főispánékhoz hajtattak, ahol este 8 órai kezdettel estebéden vett részt a köztársasági elnök és a vadásztársaság többi tagja.

Vasárnap délelőtt Zalaegerszegről autókkal Lovásziba indultak a MAORT olajmezők meglátogatására. Lovásziban dr. Papp Simon, a MAORT elnök-vezérigazgatója fogadta a köztársasági elnököt és tájékoztató előadásban ismertette az olajtelep történetét. Majerszky Béla mérnök bemutatta a próbafurásokat, amelyeket nagy érdeklődéssel figyelt az elnök. Ezután a munkáskiküldöttek tisztelegtek előtte. Majd megtekintette a munkásházakat és jóléti intézményeket. Ezután a MAORT vendégeként ebédeltek meg és 3 óra 30 perckor a nagykanizsai vasútállomásról Balatonszentgyörgyön és Siófon keresztül Budapestre utazott a köztársasági elnök, ahová fél 9 órakor érkezett meg. A köztársasági elnök zalai látogatásáról a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott. Dicséretét fejezte ki Réti Gyula kerületi vakászati felügyelőnek a vadászat pontos és szép megrendezéséért.

Valami baj van Nagykanizsa lisztellátása körül

Nagykanizsa lisztellátása körül komoly bajok mutatkoznak. A szerkesztőségbe beérkezett levelek és egyéb panaszok egyöntetűen azt bizonyitják, hogy a városban hetek óta nem adták ki a közönségnek a megjáró lisztet. A szeptemberi finomlisztkételkedni sem a főispán, sem mit, igy a jegyek beváltatlanok maradtak. Október hónapban pedig még a kenyérlisztben is komoly hiányok mutatkoztak. Ugy a főispáni jelentésben, mint a város polgármesterének többszöri nyilatkozatában azt hangoztatták, hogy az idei termés, ha nem is volt bőséges, de arra feltétlenül elegendő lesz, hogy a közellátási minisztérium által kiszabott fejadagokat akadály nélkül kiszolgálják. Nincs okunk kételkedni, sem a főispán, sem a polgármester kijelentéseiben, mert az általános helyzet tényleg azt mutatja, hogy rendes megszervezéssel a liszthiánynak nem szabad előfordulni.

Ez ügyben kérdést intéztünk a nagykanizsai közellátási hivatal egyik vezető tisztviselőjéhez, aki azt a felvilágositást adta, hogy a megye közélelmezési kormánybiztos-főispánja a kenyérmagot már kiutalta, azonban a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, amelynek megyei székhelye Zalaegerszegen van, csak vontatottan, vagy sehogy sem tesz eleget kiutalási kötelezettségének. A tisztviselő azt is megemlitette, hogy ebben az ügyben hivatalosan megkeresték a polgármestert azzal, hogy intézkedjék a bajok megszüntetéséről és Nagykanizsa liszellátásának sulyos hibáiról tegyen jelentést a vármegye közélelmezési kormánybiztosának. Reméljük, mondotta, hogy ezzel a lépéssel hamarosan rendbejönnek a hibák és a lisztellátás folyamatosan és zavartalanul lesz lebonyolitható.

A Zala munkatársa felkereste a KOKSz-ban tömörült kereskedők fűszerszakosztályának vezetőjét is, aki feltett kérdésünkre a következőképpen válaszolt.

— Hetek óta a város közönsége nem jut lisztjéhez, még szeptemberi finomlisztjegyek is vannak beváltatlanok, októberhónapra pedig még kenyérlisztel is csak alig tudtak adni a kereskedők. Érthetetlen előttünk ez a jelenség, különösen azért, mert ugy halljuk, Zalaegerszegen zavartalan a lisztellátás. A fogyasztó persze boltról-boltra jár, zugolódik és kit mást okozna a hiányért, mint a kereskedőt. Éppen ezért ugy a kereskedők, mint a sütőiparosok érdekképviseletei erélyes megmozdulást kezdeményeznek a hibák kiküszöbölésére.

— Legfőbb hiba ugylátszik az, hogy a zalaegerszegi Magyar Mezőgazdák Szövetkezete hanyagul és elkésve intézkedik a kiutalások iránt, de halloltunk olyan hireket is, hogy a szervezetlenség, illetve szakértelem hiánya folytán egyes malmokban csákánnyal kellett a befülledt gabonát szétverni. (Tán felesleges hangsulyozni, mily megbocsáthatatlan károk volnának ezek.) Sokan mások a helyi elosztás egykézrendszerének hátrányában jelölik meg a hibák okát.

— Hisszük, hogy a közellátási kormánybiztos-főispán ur soronkivül fogja a hibákat kivizsgálni és orvosolni s ugyanezt teszi Nagykanizsa város polgármestere is.

Énekkari hangverseny a vasvázasban

A MAORT Vár-uti vasvázas házának gépterme már volt egy alkalommal komoly müvészi hangverseny szinhelye. Szombaton délután ismét nagyszerü énekkari hangverseny volt itt, melyen a Notre Dame leányliceum és a kegyesrendi gimnázium énekkara hangversenyzott Enge János karnagy vezényletével, hálából a MAORT által a nagykanizsai iskoláknak nyujtott segitségekért.

Délután 4 órakor leálltak a géptorem hatalmas gépei és a gépjavitómühely nehéz munkában elfáradt munkásai összegyülekeztek, hogy másfél órára megfelejtkezzenek minden gondjukról és bajukról. A magyar nemzetiszinü zászlóval és az amerikai csillagos lobogóval feldiszitett géptoremben Ruodemann Pál elnök, dr. Papp Simon, Gyulay Zoltán és Majerszky Béla jelenlétében kezdődött meg a hangverseny. Bevezetőben Hevesi Jenő, a gimnázium növendéke mondott köszönetot a MAORT-nak az iskolákkal szemben tanusitott magatartásáért, majd Kozma István a MAORT munkások „Jó szerencsét« dalárdája nevében felkérte Ruodemann Pált, vállalja el a dalárda diszelnöki tisztségét. Beszéde végeztével egy diszes oklevelet nyujtott át a MAORT elnök-igazgatójának.

A hangverseny, amely a Szózattal kezdődött, a közönséget az elmult két évezred kimagasló énekkari müveinek segitségével vezette végig a zenetörténelemben. Az első számok gregorián-énekek voltak, majd Orlando di Lasso, Josquin, Fornsote, Cherubini, Beethoven, Mozart és Schubert legszebb kórusmüveit szólaltatta meg a Notre Dame leányliceum és a kegyesrendi gimnázium énekkara. A hangverseny keretében két magánszám is volt. Thézer Antal és Babits Ferenc énekelt Enge János zongorakiséretével Kodály Zoltán népdalgyüjtéséből. Az ujabb magyar énekkari müvek közül Bárdos: Este van már, nyolc óra cimü müvét a nemrég megalakult Szent Ferenc kórus. Enge János: Vén cigány cimü kompozicióját pedig a leányliceum énekkara adta elő nagy sikerrel. A hangverseny a Himnusz eléneklésével ért véget.

Az énekkari hangverseny, melynek célja az értékes, szép és müvészi éneklés megszerettetése volt, várakozáson felül sikerült. Dicséret illeti az énekkarokat, amelyek valamennyien nagy sikerrel szerepeltek. De dicséret illeti Enge János karnagyot is, aki annak ellenére, hogy rövid ideje tartózkodik még városunkban, hatalmas lépéssel vitte előbbre a nagykanizsai énekkulturát. Kiváló dirigáló készségével a leghüebben interpretálja a klasszikus nagymesterek müveit.

(Hárs)

Budapest szinész elitgárdájának közreműködésével nyitották meg a zalai kulturhetet

Vasárnap este zsufolt ház előtt rendezték meg a Zalai Táj- és Munkaközösség kulturhetének első megnyilvánulásaként a Kosztolányi-emlékestet.

Barát Ferenc polgármester bevezető szavaiban ismertette Kosztolányi irodalmi értékét és munkásságát és azt a veszteséget, amely a magyar irodalmat ezelőtt 10 esztendővel bekövetkezett halálakor érte. Uray Tivadar, a Nemzeti Szinház örökös tagja gyönyörüen adta viszsza Kosztolányi költeményeit. Kosztolányi Dezsőné, a költő özvegye Kosztolányira alkalmazott több szép versét adta elő nagy átérzéssel. Nagykovácsy Ilona, Polgár Tibor zeneszerző kisérete mellett zenésitett Kosztolányi-költeményeket adott elő. A fővárosi müvészeken kivül szerepelt még a zalaegerszegi egyházi énekkarok kamarakórusa és dr. Tóth Ervin hegedümüvész. Az előadás iránt olyan nagy volt az érdeklődés, hogy este 8 órai kezdettel meg kellett ismételni, amikor is szintén zsufolásig megtelt a vármegyeház nagyterme.

Elfogták Rózsa Ferenc gyilkosát

A győri rendőrség szombaton értesitette az országos politikai rendőrséget, hogy elfogták Koncz Elek csendőrfőhadnagyot. Koncz főleg a baloldal ellen lefolytatott nyomozásaival tette hirhedtté nevét, igy a Békepárt ügyében is nyomozott és az ő kezébe került a párt egyik vezetőségi tagja, Rózsa Ferenc is, akit vallatása során Koncz a legválogatottabb kinzások között, sajátkezüleg vert agyon. Hajdu Ernőné véletlen folytán kerülte el a mártirhalált.

Szálasiékkal nyugatra menekült, de néhány héttel ezelőtt hamis papirokkal hazaszökött. Most a Dunántul felismerték és elfogták.

Legujabb táviratok

Budapest

A Független Kisgazdapárt egyetemes orvosi csoportja az országos értelmiségi szakszervezet bevonásával nagygyülést tartott, amelyen az értelmiség összefogásának szükségességét hangoztatták. Varga Béla, a nemzetgyülés elnöke beszédében azt fejtegette, hogy ezt az országot elsősorban a tudás hatalma épiti fel.

*

Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter lelkes ünnepség keretében adta át a forgalomnak az algyői vasuti Tisza hidat. Ebben az évben ez már a nyolcadik uj nagy hid és a kitüzött határidőnél hamarabb készült el. Gerő Ernő hidavató beszédében hangoztatta, hogy egy év alatt egész nemzedékek munkáját végezték el. December 22-én lesz kész a Szentes és Csongrád közötti Tisza-hid.

Vannak Magyarországon erők, amelyek alá akarják ásni a magyar demokráciát és gazdagodni akarnak a dolgozók bőrén.

A nép ellenségeivel szemben nem lehetünk kiméletesek. A dolgozók követelik, hogy a biróság kérlelhetetlen szigort tanusitson ezekkel szemben. A nép azt akarja, hogy áldozatos munkája nyomán saját országa épüljön fel, melyben övé a szó és nem akarja, hogy reakciós nagytőkések és népellenes elemek vagyont haracsoljanak.

*

Rónai Sándor kereskedelemügyi miniszter két hetes római tartózkodása után visszatért Budapestre. Rómában aláirta a magyar-olasz kereskedelmi szerződést, melynek értelmében Magyarország petróleumot, vasat, mezőgazdasági termenyeket és száraz főzelékeket szállit cserébe gépekért és bőrökért.

London

John Haire munkáspárti képviselő a londoni rádióban előadást tartott legutóbbi magyarországi tapasztalatairól. Ezen látogatása után nagy bizakodással itélte meg Magyarország jövőjét, mert az ujjáépités minden nehézség ellenére páratlan ütemben halad. Az eredmény alapján joggal feltehető, hogy Magyarország saját erejéből is jól haladhat előre a gazdasági megszilárdulás felé vezető uton, de a probléma nagyvonalu megoldását csak külföldi hitel és nyersanyag biztositja. Magyarországnak az Egyesült Nemzetek segitségével kell megoldani külföldi problémáit különösen a kisebbségi kérdést. Szót emelt Magyarország részéről minden egyoldalu külföldi orientáció ellen.

Nagyszabásu bankjegycsalás Budapesten

A Krisztina-köruti budai főpostán néhány nappal ezelőtt 35.000 forintot vett fel a Hegesztett Hidak Hidépitési Kft. altisztje. A hivatalos ellenőrző zárószalaggal átkötött pénzcsomagot számolatlanul vitte el és csak bent, a vállalat pénztárában vette észre, hogy a százforintos kötegben minden második bankjegy régi, érvénytelen 100 pengős. A 10 forintos kötegben pedig csak a felső és az alsó bankjegy forintos, a többi pengős. A főkapitányság bünügyi osztálya azonnal nyomozást inditott. Megállapitották, hogy a 72. sz. postahivatalban, ahol a pénzt számolják és kötegekbe rakják, négy tisztviselő ellenőrzi egymást és ott nem történt szabályfalanság. Több postatisztviselőnél házkutatást tartottak. Kihallgatásuk folyik.

— **Inspekciós gyógyszertár ma:**

„Megváltó" gyógyszertár, Szabadságtér 21.

A Zala közgazdasága

Adónaptár

November hó 15-én: Házadó fizetés
Együttes kereseti és jövedelmiadó fizetés
Társulatiadó fizetés.
Ügyvédi és aliuszi jövedelem alapján együttes kereseti és jövedelmiadó fizetés
Tantiémadó fizetés
Illetménytöbbletadó fizetés és bevallás
Illetményadó fizetés és bevallás
November hó 18-án: Illetményadó fizetés
November hó 20-án: Forgalmiadó fizetés
November hó 30-án: Házadó fizetés

Komolyan megindul az iparigazolványok revíziója

A kereskedelmi minisztérium rendeletet bocsátott ki az iparigazolványrevíziós eljárás egyszerűsítésére és megsürgetésére. Utasította a kamarákat a revízió azonnali megkezdésére. A véleményező bizottságok, melyek három KOKSz-tagból, két szakszervezeti tagból és egy elnöklő kamarai tisztviselőből állnak, az uj rendelkezés értelmében az iparigazolványosokat elsősorban a politikai megbizhatóság szempontjából, illetve az ilyen irányban történt bejelentéseket vizsgálják felül, továbbá főleg a ruházati szakmában, — textil, cipő — ahol a szakmák tul vannak zsúfolva, revidiálják az iparigazolványok jogosságát, különösen olyan esetekben, ahol több iparigazolvány van egy kézben.

A B-listás kereskedő üzlethelyiségbérlete megszünik

A kormány legujabb rendelete szerint a kereskedőnek, akinek iparigazolványát a revízió során elvonják, az üzlethelyiség bérlete 60 nap mulva megszünik. Ha árdrágitás, adócsalás miatt vonják el az iparjogositványt, akkor 8 nap mulva szünik meg a bérleti jogviszony. A kereskedő árukészletét a belkereskedelmi igazgatóság által megnevezett kereskedőnek a megállapitott áron átadni köteles.

Fontos intézkedések a burgonyatermelők érdekeben

A közellátásügyi miniszter 200.000 méter textilárut küldött le a burgonyatermelő vidékekre, hogy a burgonyabeszolgáltató gazdák az általuk legjobban nélkülözött textilfélékhez a kivánt mennyiségben hatósági áron juthassanak hozzá.

Egyidejüleg Bárányos Károly közellátásügyi miniszter intézkedett aziránt, hogy a burgonyatermelőknek az idényszerüen fellépő költségei ebben az esztendőben is megtérüljenek.

Békében kb. 1—2 pengőt tett ki mázsánként a termelők verembontási költsége. Most a közellátásügyi miniszter a hármas szorzószám alkalmazásával 3.50 forint megtérítését engedélyezte a gazdáknak. Ugyancsak külön költséget jelent a téli időjárásra való tekintettel a burgonyaszállító vagonoknak a hideg ellen való szakszerü bélelése. A csomagolási költségek fejében a közellátásügyi miniszter mázsánként 1.50 forint felszámitását engedélyezte. Ezekre a költségtényezőkre, valamint a felmerülő mintegy 1 forintnyi közteherre való tekintettel a téli idényben felszálitott burgonya ára 46 forrint lesz. A közellátásügyi miniszter intézkedésére azonban az üzemek felé továbbra is nem 46 forintos, hanem 37—40 forintos árat fognak számolni.

Rövidesen visszakapjuk dunai hajóparkunkat

A külföldi távirati ügynökségek jelentése szerint az Egyesült Államok kormánya értesitette a magyar kormányt, hogy a Linz mellett parkirozó magyar hajóparkot, mely összesen 147 hajóból áll, minden feltétel nélkül a magyar kormány rendelkezésére bocsátják. Amint ismeretes, az USA kormánya eddig elzárkózott attól, hogy a hajóparkot visszaadják, most azonban ezt az álláspontját megváltoztatta és visszajuttatja Magyarországnak a nagyon nélkülözött hajóparkot, hogy a dunai hajózás megindulásának ne legyen semmi akadálya.

Sportrovat

MAORT—Kaposvári Rákóczi 8:1 (3:0)

I. osztályu bajnoki. Vezette Rolléder. Szemerkélő esőben, mintegy 1500 fönyi érdeklődő előtt zajlott le a nagyfontosságu MAORT—K. Rákóczi mérkőzés. A játékvezető sipjelére a MAORT a következő összeállitásban kezdi a játékot: Kovács — Mihalecz, Millei — Szabó, Héjja, Takács — Szeposi, Nardai, Csöngei, Lyka, Kapornaki.

Már az első másodpercekben gólt ér el a lendületesen támadó MAORT. Kezdés után Takács meredek labdával futtatja Kapornakit, az elhuz a védők mellett és beadását Csöngei belövi. 1:0. A 6. perc ujabb gólt hoz: a jól játszó Kapornaki lefutja a vendégcsapat védelmét és beemelt labdájából Csöngei ismét eredményes. 2:0. Továbbra is a MAORT a kezdeményező és biztosan tartja kezében a játék irányitását. A 17. percben már 3:0-ra vezet a hazai együttes: Szepesi kitör, a kaposvári védők kétségbeesetten üldözik, elérni azonban nem tudják és Szepesi a 11-es magasságából szép gólt lő. A gól után az első negyedóra lendülete kissé alábbhagy. Itt-ott szóhoz jut a Rákóczi is, de meddő támadásaiból hiányzik a meggyőző erő. A félidő hátralévő részében inkább mezőnyjáték folyik, a védelmek biztos lábbal rombolják a csatársorok próbálkozásait.

A második félidőben nagy küzdelmet vár mindenki és ehelyett további MAORT-fölény domborodik ki. A MAORT csatársor magára talál és Csöngei, Kapornaki, Szabó (11-esből), Csöngei és Nardai révén ujabb öt gólt ló a vendégek hálójába. Erősiramu, helyenként magas szinvonalu játékban gyönyörködött a közönség. Nemcsak a nagyobb tudás, de a nagyobb lelkesedés is a MAORT oldalán állott és ez a tény döntő módon befolyásolta a játék és az eredmény kialakulását.

A MAORT mindhárom csapatrésze kielégitett meggyőződéses játékával. Egyénileg: kovács kevés dolgát jól végezte. A hátvédhármasban Millei, Mihalecz és Héjja a sorrend. A fedezetpár jobbik tagja ezuttal Szabó volt. A csatársor szárnyakat kapott a betegsége után első izben játszó Csöngei beállitásával. A két szélső nagyszerü, mindkettő gyors, lendületes. A két összekötő közül Lyka játszott hasznosabban, jól épitett és egyformán foglalkoztatta a támadósor valamennyi tagját. Nardait lelkesedése dicséri.

A játékvezető jól vezette a mérkőzést.

*

Papp Károlyt, a MAORT jóképességü fedezetjátékosát két hónapra eltiltotta a játéktól a szövetségi egyesbiró.

—

Az NTE sulyos vereséget szenvedett Pécsen

Pécsi BTC—NTE 15:0 (8:0)

A város sportközönsége féltő aggódással küldte el az NTE csapatát Pécsre. Tisztában volt vele mindenki, hogy a kitünő bőrgyári csapat otthonában teljesen remény nélkül küzd majd a megfiatalitott és a közelmultban válságos időket átélő NTE. Amitől tartottunk, bekövetkezett. A vereségre számitottunk, de annak hatalmas aránya kissé megdöbbent. Az NTE mentségéül szolgálhat, hogy a játékosok a hosszu utazástól fáradtan, teljesen összetörve léptek pályára és az ellenfél ragyogó napot fogott ki.

Kikapott az NVTE is...

Dombóvári VSE—NVTE 3:0

Mint értesültünk, a Dombóváron bajnoki mérkőzést játszó NVTE 3:0 arányu vereséget szenvedett.

Bajcsy-Zsilinszky birája Dél-Amerikába szökött

Meglepően érdekes uj hir arról számol be, hogy dr. Dominics Vilmos hadbiró-őrnagy, a fasiszta idők vérengző vészbirája, hamis francia utlevéllel Dél-Amerikába szökött.

A Szálasi-puccs után felállitott államvédelmi birósághoz osztották be, amely később a VKF-3. biróság és a »totális mozgósitással megbizott tábornok birósága« nevet kapta. Dominics itélte halálra Bajcsy-Zsilinszky Endrét és szabadságharcos társait is.

Dominics bűntársaival együtt Németországba menekült. Kufstein váráig jutott. Ott érte őket az amerikai megszállás. A kiszabaditott rabok feljelentették az amerikai hatóságoknál. Az amerikaiak az egész »biróságot« letartóztatták.

A legtöbb hadbirót már hazaszállitották Magyarországra, Dominics azonban a mai napig sem érkezett meg. Mint most kiderült, beteget jelentett, kórházba került, majd megszökött és álnéven francia területre jutott. Egy kis francia faluban huzódott meg, mint harangozó. A legujabb hir szerint Dél-Amerikába menekült.

A hazatérő beteg hadifoglyok figyelmébe!

A hazatérő hadifoglyok kórházba utalásáról a honvédelmi minisztérium amerikai hadifogoly-osztálya hozzájárult, hogy minden hazatérő beteg hadifoglyot, ha további gyógykezelésre szorult, a hadifogolygondozó bizottság orvosi gyógyjeggyel lássa el. Ezt a jegyet a hadifogoly 3 napon belül talpraállása után is kérheti az illető járás, vagy városi hadifogoly-bizottság orvosi szakértőjénél. Fekvő beteget, vagy akik egyéb okokból további kórházi gyógykezelésre szorulnak, a hadifogolygondozó bizottság orvosa köteles a legközelebbi kórházba, szükség esetén más kórházba is beutaltatni. A hadifogoly hazatérésétől számitott 6 hónapon keresztül olyan gyógykezelésre tarthat igényt, mint amely a hadirrokkantakat megilleti. A szegénysorsu hadifogoly gyógyszerellátási költségeit a népjóléti miniszter viseli.

Kik lesznek az uj miniszterek

Holnap politikai kérdéseket tárgyal a pártközi értekezlet

A pártközi tárgyalások során kedden a politikai kérdések megvitatására térnek át. Ezekbe a tárgyalásokba a Kisgazdapárt részéről Kovács Béla, a Parasztpártból Kovács Imre és a Kommunista Pártból Révai József is bekapcsolódik, akik eddig azért nem vettek részt a tanácskozásokban, mert azok tisztára gazdasági téren mozogtak. Kedden kerülnek szóba a tervezett kormányalakitással kapcsolatos személyi kérdések is. Befejezett tény Keresztury kultuszminiszter, Dobi István földmüvelésügyi miniszter és Balla Antal tájékoztatásügyi miniszter távozása.

Dobi örökébe Bárányos Károly kerül; az uj közellátásügyi miniszter pedig Erőss János lesz. Még tisztázatlan a kultusztárca kérdése, a melynek jelen pillanatban két jelöltje van: Illyés Gyula és Dabasi-Schwengl Lóránt egyetemi tanár. Az uj tájékoztatásügyi miniszter személyére vonatkozólag is több találgatás merült fel. Valószinü, hogy Bognár József, a Kisgazdapárt tagja, képzett tagja kerül a sajtótájékoztatás élére, de komolyan tárgyalják azt a lehetőséget, hogy a tárcát Boldizsár Iván lapszerkesztővel és publicistával, az ismert és elismert szakemberrel töltik be.

Kedden délután ½6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

Vendégeket szivesen látnak.

Ne mérgelődjön

ha rossz a rádiója!

Javittassa meg nálam.

STEINER FERENC rádió laboratorium

Fő-ut 8. (Bazár-udvar.) 1495

Hirdetmények.

Felhivom a füszerkereskedőket, hogy a levágott sószelvényeket felragasztva — a sóárak befizetésének igazolásával — f. hó 12-én (kedden) adják be a Közellátási Hivatalnak. Az alispáni hivatal a beküldött sójegyek alapján utalja a sót, tehát az a kereskedő, aki az elszámolást a kitüzött napon be nem adja, sókiutalásban nem részesülhet. 1501

A november és december hónapokra szóló nehéztesti munkás liszt- és kenyérpótjegyek kiadása f. hó 12-étől 16-ig bezárólag történik a Közellátási Hivatalban.

1496 Polgármester.

Rádiókészüléket vesz, elad, becseréli Szabó Antal Fő-uti üzlete. 1494

Rádiót vennék 2+1 vagy 2+1 csöveset kifogástalan állapotban, jó csövekkel. Ajánlatot a kiadóhivatalba kérek. é

Menekült család hálószoba- és konyhabutort keres gondos megőrzésre, esetleg bérbe. Cim a kiadóban. 1485

Mély gyermekkocsit megvételre keresek. Szabó Antal üzlete. 1497

Kórház-utca, László herceg-utca, Őrházutca környékén **elveszett két fogsor** Megtalálóját jutalomban részesitem Wolf cipész, Magyar-utca 3. sz. 1498

Kukoricaszár eladó vagontételben is. Nagykanizsa, Csengery-u. 39. 1499

Nagyiskásos kis bérház eladó. Fizethető részletben is, vagy szőlőbirtokért elcserélhető. Cim a kiadóban. 1500

Megbizható, éves bizonyitvánnyal rendelkező **háztartási alkalmazottat keresek** 15-ikei belépésre. — Lehet bejáró is. — Hofer, Szentgyörgyváry-ut 3. d

F. hó 9-én elvesztettem 5 drb kenyérjegyet. Megtaláló Simon Sándor postás névre, Árpád u. 41. sz. alá lesdni sziveskedjék. d

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.

Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa. Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 258. szám Nagykanizsa, 1946. november 13. szerda Ára 40 fillér.

ZALA

Nagy Ferenc: Nem jöhet el még egyszer az idő, mikor a magyar munkásság politikai mozgalmával le lehet számolni.

Byrnes hivatalosan bejelentette dunai flottánk visszaadását

A külügyminiszterek helyettesei ma délután tanácskoznak, míg maguk a külügyminiszterek ma este tartanak ujabb ülést. Tegnap két ülést tartottak és amikor este a másodikat elnapolták Byrnes külügyminiszter kijelentette, hogy a miniszstereknek ma el kell dönteniök, hogy hajlandók-e aláirni Hitler volt csatlósállamaival a békeszerződést. A tegnapi tárgyalásokon csak egy kérdésben jutottak megállapodásra. A finnek által fizetendő jóvátételi összegében. Amerika nézetét, hogy a finnek által fizetendő összeget szállitsák le, leszavazták és az eredeti 300 milliós dolláros követelést fogadták el. A román, bolgár és a magyar békeszerződés vitás pontjai fölött nem jutottak végleges döntésre

Byrnes bejelentette, hogy az Egyesültállamok visszajuttatták Magyarországnak, Csehszlovákiának, Romániának, Jugoszláviának azt a mintegy 400 darab vizi járművet, amelyet Németországban és Ausztriában lefoglaltak a hadműveletek során.

Tegnap Bevin angol külügyminiszter ismét felvetette a kérdést, hogy vonják vissza az orosz csapatokat a Balkánról.

Molotov válaszában kijelentette, hogy még nem hajlandó a kérdés megvitatására.

Tegnap szőnyegre került a bolgár békeszerződéstervezet is, amelynek vitája előtérbe hozta a Görögországnak és Jugoszláviának fizetendő jóvátételi összeget, Anglia és Amerika véleménye szerint Bulgáriának 125 millió dollár jóvátételt kellene fizetni, amelyet két egyenlő részletben osztanának el Jugoszlávia és Görögország között. Ezzel szemben Molotov azt akarta, hogy Bulgária 25 millió dollar jóvátételt fizessen, amelyből Jugoszlávia 16 millió dollárt, Görögország 9 millió dollárt kapjon. Bevin határozottan ellene szegült ezen indítványnak, kijelentvén, hogy Görögország nem fog az eredeti összegnél kevesebbet elfogadni. Bevin támogatta Görögország követelését a bolgár határkiigazitásra vonatkozó uj memorandumot.

Molotov erélyesen ellenezte a görög követeléseket és azt mondta, ha Görögország uj követelésekkel áll elő, akkor Bulgáriának is joga van előterjesztem határigényeit, amelyek sokkal jogosabbak, mint Görögországnak követelései.

A román békeszerződés megvitatása során a nagyhatalmak külügyminiszterei utasították külügyminiszterhelyetteseiket az egyik cikkely ujra való megfogalmazására, hogy az angol álláspont jobban kitünjék az 1942-ben a németek által hozott olajtörvényekkel kapcsolatban.

A nemzetközi szociáldemokrata kongresszus legközelebbi ülése Svájcban lesz

London, nov. 12

Az angliában megtartott nemzetközi szocialista kongresszus legközelebbi ülését Svájcban áprilisban tartják meg és arra meghivják a német és görög szocialistákat is. Elhatározták, hogy 1899-ben létesitett szocialista internacionálét felszámolják és egy tanácsadó szervet állitanak fel, amely az összekötő szerepet fogja betölteni az egyes szervek között. A spanyol szociáldemokraták meghivásáról a svájci konferencián fognak dönteni.

Határincidensek Görögország és Albánia között

Athén, november 12

Görög csapatok és albán katonák félóráig tartó kézigránátos és géppuska harcot vivtak. Szombaton egy görög tiszt és négy katona albán területre léptek, amikor is az albánok tüzeltek rájuk. A görög tiszt jelzésére több görög katona lépett at a határon. Félórás harc után a görögök visszavonultak. Aegei Macedoniában görög felkelők felrobbantottak egy hidat, igy Szaloniki és Aegei Macedónia között minden összeköttetés megszakadt.

Wallace a republikánus párt vezetője a demokratákkal való együttmüködésről

New-York, nov. 12

Byrnes külügyminisztet megismételte Truman elnök azon kijelentéseit, hogy a republikánus párt győzelme nem befolyásolja az amerikai külpolitikát. Az a külpolitikai irányzat, amely aktivan részt kivan venni a világpolitikában, nem pártpolitika, hanem az amerikai nép politikája. Ezt a nyilatkozatot megelőzően Truman elnök azt a reménységét fejezte ki a republikánus párt vezetőjének, hogy a jövőben is együttmüködnek a demokratákkal a külpolitika terén és külpolitikájukat nemzeti és nem pártszempontok irányitják. Wallace, a republikánusok vezetője helyeselte Truman nézetét és kijelentette, hogy az együttmüködés korszakának kell elkövetkeznie. A vitákat ki kell küszöbölni. Egy sajtóvacsorán Bevin külügyminiszter szóba hozta a lefegyverzés kérdését. Kijelentette, hogy Anglia már az elmult háboru óta kivánta a lefegyverzést, de egyedül végrehajtott eljárása majdnem szerencsétlenséget okozott. Ha most sikerül az általános lefegyverzést biztositani, akkor annak jótékony hatása nem fog elmaradni.

Ma nyitja meg a király az angol parlamentet

London, november 12

Ma nyitják meg az angol parlament uj ülésszakát. A király a szokásos diszfelvonulás keretében a partamenthe vonul, ahol elmondja a parlamentet megnyitó trónbeszédet. Később mindkét ház megvitatja a király trónbeszédét. Az alsóházban a konzervativok szónoka Churchill lesz, utána Attlee miniszterelnök beszél. A rendőrség részéről nagy óvintézkedéseket tesznek a királyi pár biztonságára.

Óránként 1600 kilométer

London, november 12

Az angol légügyi minisztérium müszaki emberei rövidesen uljára bocsátják a hangnál gyorsabb első repülőgépet. Azt hiszik, hogy a géppel a hang terjedési sebességét messze tulhaladó, óránkinti 1600 kilométeres sebességét is el lehet érni. A gépet rádióhullámokkal irányitják.

Ujabb tömegsirra bukkantak Ausztriában

Bécsből jelentik: Lambach közelében volt Mauthausen fiókja, a lambachi gyüjtőtábor. Most Lambach közelében óriási tömegsirra akadtak. Megállapitották, hogy a haláltábor közel 20.000 megölt foglyának tömegsirját tárták fel.

Ujból kérik Irország és Portugália felvételét az Egyesült Nemzetek Szervezetébe

Newyork, november 12

Az Egyesült Nemzetek politikai és biztonsági tanácsa tegnap este 42 szavazattal ellenszavazat nélkül elfogadta, hogy a biztonsági tanács ujból vegye fontolóra Irország, Portugália, Transjordánia, Albánia és Mongolia tagfelvételi kérelmét. A bizottság hét tagja tartózkodott a szavazástól, köztük Oroszország, Fehéroroszország és Ukrajna. A szovjet delegátusok tegnap a gyámsági bizottságban ismét felszólaltak az ellen, hogy Anglia és a nyugati hatalmak miért nem kisérelték meg már előbb a gyámsági bizottság felállitását.

Indiában minden csendes...

Delhi, november 12

Az indiai ideiglenes kormány Uj-Delhiben először tartott ülést azóta, hogy Wavel és Gandhi visszatértek delhi és bihári szemleutjukról. A helyzet általánosságban csendes, de feszült. Kilenc tüzérségi és gyalogsági zászlóaljat vezényeltek ki az északi tartományokba, mert fontos, hogy kellő számu csapatokkal rendelkezzenek a polgári hatóságok rendeleteinek végrehajtására.

A Szovjet felveszi diplomáciai kapcsolatait Indiával

Delhi, november 12

Az indiai ideiglenes kormány elnöke a delhi központi nemzetgyülésen bejelentette, hogy a szovjet kormány hajlandó felvenni a diplomáciai kapcsolatot Indiával.

Sulyos vasuti szerencsétlenség Franciaországban

Páris, november 12

A páris—strassburgi vonalon egy személyvonat belerohant egy tehervonatba. Az összeütközésnek 25 halálos és 20 sebesült áldozata van.

Legujabb táviratok

Budapest

Az UNRRA, a Nemzetközi Vöröskereszt, valamint egyéb külföldi segélymozgalom magyarországi képviselői két napig tartó körutat végeztek Nógrád és Hont megyében, hogy a helyszinen tanulmányozzák a kórházak és népjóléti intézmények helyzetét. Megállapitásaik mindenütt kielégitő eredménnyel jártak. Hangoztatták, hogy mindenütt nagy szeretettel fogadták őket.

*

A Magyar Ujságirók Országos Szövetsége a párizsi béketárgyalásokon résztvett diplomaták és ujságirók tiszteletére estebédet adott. A vacsorán Gyöngyösi János külügyminiszter pohárköszöntőjében hangoztatta, hogy a béketárgyalásokon a magyar küldöttség minden tagja teljes tudását vetette latba. Nagy elismeréssel méltatta azt a munkát, melyet a magyar sajtó képviselői végeztek Párizsban.

*

Kormányrendelet jelent meg arról, hogy a vallásfelekezeti iskoláknál a tanerők létszámcsökkentéséről szóló eljárást november 15-ig be kell fejezni.

*

A romániai Szövetséges Ellenőrző Bizottság a román kormányhoz intézett átiratában közölte, hogy az Ellenőrző Bizotság Magyarországnak és a magyar állampolgároknak, valamint mindazon fizikai és jogi személyeknek javait, akik a fegyverszüneti egyezmény ellenőrzése alá esnek, kiveszi az ellenőrzés alól és ezeket visszza kell adni törvényes tulajdonosaiknak.

New-York

Az Egyesült Államok kormánya rendeletet adott ki, mely szerint repülőgépei a jövőben csak idegen államok engedélyével repülhetnek át az illető ország területe felett.

*

Byrnes Newyorkban megismételte Truman elnöknek azt a kijelentését, hogy a köztársasági párt győzelme nem lesz változással az amerikai külpolitikára.

*

Newyorkban a sajtótudósitók vacsoráján Molotov kijelentette, hogy a szovjet küldöttség kész közremüködni a lefegyverzés csökkentésére vonatkozó amerikai terv megvalósitásában.

Nenni Belgrádba utazik

Róma, november 12

Nenni olasz külügyminiszter két héten belül Belgrádba utazik.

A görög kormány kegyelmet hirdet a partizánoknak

Athén, november 12

A görög kormány törvényjavaslatot terjeszt a görög parlament elé és abban a hegyekbe vonult partizánoknak közkegyelmet hirdet, ha egy hónapon belül jelentkeznek a hatóságoknál.

HOL VAGY ADOLF?

Irta: Bodó Béla

Az eseményekben az a szép, ha kergetik egymást, mint a szél parancsára ősszel a lehullt falevelek. Lám, oti fekü̇dtem élő csontvázként Mauthausen fiókhalálgyárában, Günskirchenben, do répalevessel bizonytalan ideig prolongálva muladozó életemet, körülvéve drótsövénnyel és Hitler istenecázár gyilkosaival. És tiz nap mulva felszabadultan ugyan, ám betegség rabjaként, ott voltam a kórházban, amelyet német repülőtéri parancsnokságból rendeztek be asilumnak és olvashattam azt a történelmi német ujságot, amit a szövetségesek adtak ki, címlapján fabetükkel nyomott plakátirással. Ez állt rajta: Kapituláltunk. A féloldalt betöltötte ez az egy szó és nem hazudok, ha azt állitom: három fokkal rögtön kisebb lett a lázam, amikor az ujságot kézbevettem. És három nap mulva lepedőnagy angol lapot kaptam s ujabb gyógyulásként olvashattam benne, hiteles, szemtanuk elbeszélése alapján, hogy — milliók gyilkosa és majdnem gyilkosom Hitler Adolf ugy is mint vezér, ugy is mint kancellár a kancelláriája mélyén épitett kastélyszerü bunkorjában lelövette magát egy gyilkosságban edzett SS-tábornokkal.

Az ágyon összehujtunk mi csontvázbetegek és forditottam az angol szöveget a lázasoknak. Igen, a diadalmas szovjetcsapatok egy órányira voltak a brandenburgi kaputól, amikor Hitler összehivta vezérkarát. A tábornokok közül sokan nem jöttek el, ám az SS-vezetők közül is akadtak páran, akik nem voltak már hajlandók találkozni az állandóan hisztérikusan orditozó, sirógörcsökben szenvedő »Führerrel«. Göring csak egy percig tartózkodott vezérénél, aztán megesörrentve rendjeleit, legyintve távozott. A többit Hitler zavarta el. Orditozott: ezek mind árulók! Szárnysegédje egész idő alatt nem tágitott mellőle, többször felemelte a földről, mert a hol dühöngő, hol kiabáló Hitler jónéhányszor a földre vetette magát.

Körülöttem a félig holtak tágranyitották szemüket, amikor a tudósitásban ehhez a passzushoz értem:

— Ne beszéljetek nekem az SS-ről sem, tudom jól — és ez fáj legjobban —, hogy az SS is elárult...

A szemtanu, Hitler bizalmas komornyikja elmondja, mikép őrjöngött a vezér fájdalmában és lecsapva a kagylót, amikor Dönitz jelentkezett, lemarházva más telefonáló náci-hatalmasságokat, folyton azt rikoltozta, hogy az SS volt az utolsó reménysége és azok is gazok és árulók!

Nem mondott ujat velo számunkra, akik az SS-ek karmai közt voltunk megmenekülésünkig, de őszintén be kell vallani, ez volt Hitler első mondata, amelyet szivből helyeseltünk...

Igy történt, folytatta a szemtanu, hogy végül is ráripakodott adjutánsára: aztán jól célozz!... és a szárnysegéd folnyalábolta a minden izében remegő emborroncsot, kivitte s nyomban utána revolverdörrenés hallatszott.

A többi ismeretes, az SS teljesitette az utolsó gyilkosságot, a parancshoz hiven elégette a holttestet, nehogy az »oroszok kezére kerüljön« s maga is öngyilkos lett.

Nekünk ott a kórházban ennyi elég volt. És elég volt a legtöbb lapnak is, amelyek nagy részletességgel tálalták a históriát.

Később aztán kiderült, hogy egyes lapok nem tudnak belenyugodni abba, hogy a világnak ez a megrontója, a világtörténelem első számu általános közellensége, megszünt. Szenzáció okából, de nem is titkolt szándékosságból is, állandóan feltámasztják azt, akiről az emberiség jobb és nagyobb fele azt tartja, hogy jobb lett volna, ha meg sem születik.

— Hol vagy Adolf? — kérdezik lihegve — elbujva élsz-e Spanyolországban, Dél-Amerikában vagy-e megbujva és szakállal álcázva egy német faluban, vagy egy német romvárosban, lapulva az épületroncsok alatt, amelyet tolidéztél ép házból téglára és hulló vakolatra?! Hol vagy, Adolf — ismétlik és történetoket költenek a kalandok árán menekült Hitlerről, élő hirét költvén az akasztófa elől golyóhalálba futott holtnak.

Vajjon miért élesztgetik, miért akarják feltámasztani, miért akarnak betükből legendát szőni e tébolyodott világgonosztevő köré? Miért nem akarnak belenyugodni abba, hogy büzös petróleummal öntötték le holttestét és hogy nagyon helyesen, még sirja sincs annak, aki annyi sirt sikkasztott el, amikor a krematóriumok kéményén át távoztatta el az ártatlanul rabul fogott százezrek legyilkolt testét? Miért nem nyugszanak bele abba, hogy akármilyen módon pusztult el a pusztító, végérvényesen nincs többé, nem is lesz, sőt még epigonjaira is rákerül az igazság szekérrudja!

Meg akarják fogni, biróság elé akarják talán állitani? Kellene egy uj Komédia, uj fülhallgatós, látványos eljárás, ahol egy-két gaz elitélése mellett nagyszerüen fel lehet menteni olyanokat, akik ugyan nem gyilkoltak, de honi és külföldi tőkéscinkostikkal nagyszerüen előkészitették a gyilkosok számára a terepet? Ugyan, kérem, tegyünk már egyszer pontot az Adolf végére. Törődjünk bele abba, hogy nincs Adolf, sem szakállasan, sem csupasz állal, sem parasztnak öltözve; ne rakjuk rá a legenda takaró köpönyegét, mert nem gazra és gyilkosra való az. Nekem és gondolom, nagyon sokunknak megfelel az a vég, hogy a Führer jajveszékelt, mert még szükebb bandájában is csalatkozott, lelőtte egy gyilkosa s holttestét is rossz-szagu petróleummal öntözte le.

Ha mindenáron kutatni akarunk, vegyük elő inkább az apró Adolfokat. Azokból még mindig van elég. A fiók-Hitlereket kutassuk fel, van itt is, ott is belőlük elég. Bujnak és lapulnak, sóhajtva olvassák a szenzációkat Vezérük feltámadásáról. Vegyük őket elő és küldjük őket szeretett vezérükhöz. Nem Dél-Amerikába, Spanyolországba, hanem oda, ahol a vezérük tényleg van: a pokolba.

Közöljük a hivatalos piaci árakat

Az eddig lezajlott árdrágitási tárgyalásokon a vádlottak csaknem kivétel nélkül azzal védekeztek, hogy nem tudták a hivatalosan megállapitott piaci árakat. Hogy ez a jövőben ne fordulhasson elő, a Zala ezentul közli a hivatalos árakat, a melyeket mindenki köteles betartani, mert nemcsak az eladót bünteti a törvény, hanem — mint az több esetben bebizonyosodott — a vevőt is. Az árakban beálló változásokat a Zala azonnal közli.

Baromfi:

Rántani való csirke kilogrammonként 3.40, paprikásnak való csirke 3.60, sütni való csirke 4, sovány liba 3.20, hizott liba 3.50, sovány kacsa 3.30, hizott kacsa 4.30, tyuk 3.40, pulyka 4 forint, tojás darabonként 28 fillér.

Tejtermékek:

Tej literonként 80 fillér, tejfel 2.80, turó kilogrammonként 2, vaj 12 forint.

Gyümölcsök:

Elsőosztályu alma kilogrammonként 150, másodosztályu alma 120, ütődött alma 90, elsőosztályu körte 160, másodosztályu körte 90, csemegeszőlő 180, borszőlő 120, dió 350, mák 350, gesztenye 180, elsőosztályu birsalma 90, másodosztályu birsalma 70 fillér.

Zöldségfélék:

Gülbaba burgonya kilogrammonként 35, Ella 30, zeller 60, vöröshagyma 64, fokhagyma 160, petrezselyem 60, sárgarépa 54, kapor zöldje csomónként 30, fejeskáposzta kilogrammonként 42, kelkáposzta 60 apró hegyes zöldpaprika 40, elsőosztályu nagy zöldpaprika 60, másodosztályu nagy zöldpaprika 56, főzőtök 20, sütőtök 34, paradicsom 35, sóska 50, paraj 50, vöröskáposzta 65, karfiol 120, kalarábé 35, cékla 48, lapos, gömbölyü fehérbab 76, vegyes fehérbab 72, vegyes tarkabab 69, savanyukáposzta 100, savanyurépa 80, keréknépa 50 fillér, idei szemestengeri novemberben mázsánként 26.30, csövestengeri 18.80 Ft.

Dr. Pillér Ernő:

Egy iskola ujjáéled...

A második világháboru lezajlásával a történelem katonai korszaka lezáródott és a népek versengésének sulypontja a harcterekről, flottákról gazdasági területre tolódott át. Nem katonai szövetségeken, hanem gazdasági erők összhatásán, hosszu vagy rövidlejáratu kölcsönökön mulik a győzelem és a jólét. Ez a fordulat a társadalom minden életmegnyilvánulásában éreztette hatását. Uj értékeszményeket teremtett és gyökeresen belemarkolt a nevelésbe is. Mivel a nevelés a társadalom mindenkori szükségleteinek hü tükre, nem is lehet vitás, hogy napjainkban a gazdasági mozzanat áll az érdeklődés homlokterében.

A fejlődés egyetemes gazdasági pályák felé fordul. Városunk kereskedelmi iskolájában a 13 évvel ezelőtti 91 tanuló helyett az uj tanévre 360 tanuló iratkozott be. Az iskola igazgatósága kénytelen volt az összes osztályokat párhuzamositani. A női kereskedelmi szakiskola továbbra is működik és a dolgozók iskolájának esti előadásai is megindultak. Ezeknek további fokozatos kifejlesztése a jelenlegi 10 osztály létszámát előreláthatólag 14-re fogja emelni. A kereskedelmi irányu érdeklődésre mi sem jellemzőbb, mint az a tény, hogy a dolgozók iskolájának I. osztályába 87 felnőtt tanuló jelentkezett, de a vonatkozó rendeletek által előirt zárt létszám miatt csak 35-en iratkozhattak be.

Iskolatipusunk célkitüzése a jellemképzés és egyéniségformálás mellett, üzletemberek képzése. Ezen nemcsak a gyors- és gépirás, könyvvitel és kereskedelmi ismeretek oktatását értjük, hanem szilárd általános müveltséget is nyujtunk. Az anyanyelv kulturája mellett általános lapismereteket és olyan közgazdasági tájékozottságot adunk, amelynek három pillérre: 1. a piac- és kereskedelem technikájának ismerete, 2. áruismeret, 3. idegen nyelvek ismerete.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a csak tudományos képzés mellett fontos a gazdasági életben a személyi együttható; a bizonyitvány még nem bizonyitja az üzleti rátermettséget. Tanulóinkat a hivatalnok- és lateiner-pályák helyett a gyakorlati kereskedelmi pályákra és a pénzéletben való elhelyezkedésre ösztönözzük. Törekvéseinket részben a pénzpiac nyomasztó helyzete, részben pedig az üzleti életben való nekilendüléshez szükséges tőke hiánya akadályozza. Több tanulónk a nyári szünidőben pénzintézeteknél, kereskedelmi üzemekben és gyárakban dolgozott, ahol a piac és kereskedelem technikájának ismeretére tettek szert.

Idegennyelvü oktatásunkban nem annyira a pontos szótári tudásra és a szilárd nyelvtani tájékozottságra törekszünk, inkább az élő kereskedelmi nyelv gyakorlati ismeretét szorgalmazzuk; forditás helyett társalgást folytatunk. Válogatott irodalmi minták öncélu olvastatása helyett a mindennapi érintkezés, ujságok és hivatalyóiratok tartalmán gyakoroljuk be az idegen nyelvet.

Ami a nem szigoruan vett szakoktatást illeti: a szervesen csoportositott irodalomtörténeti tanulmányok helyére korképekkel, a leghiresebb irók legjobb szemelvényeit illesztettük. A korképek tárgyalása kapcsán megismerkedhetnek növendékeink népünk, történelmünk, társadalmunk, közgazdaságunk mindenkori képével. Példaképpen említem az I. osztály magyar irodalmi célkitüzését: ez a magyar föld és nép, a magyarság falusi és városi, földmüves, iparos és értelmiségi rétegének megismerése. Falukutató irók müveiből vett szemelvények nyomán ankét szerüen megvitattuk a parasztság helyzetét, anyagi szinvonalának emelését a földreform, szellemi szinvonalának emelését az iskolareform, népi kollégiumok, népkönyvtárak, tehetségkiválasztás révén; felvázoltuk a Dunántul egyketerkét Illyés Gyula adatai nyomán, megvitattuk a telepitések jelentőségét, végül is a tanulók dolgozatokban (A falukutató irodalom célkitüzései, A demokratikus átalakulás hatása a magyar paraszttársadalomra) számoltak be egyéni véleményeikről.

Befejezésül had idézzem a középiskolai általános utasitások pár sorát: »Amilyen szilárd és megingathatlan az igazi tanári személyiség a nagy erkölcsi és elvi jelentőségü kérdésekben, olyan rugalmasan kell alkalmazkodnia a változó körülményekhez a módszeres kérdésekben. Egyetlen pályán sincs annyira szükség a fejlődés eleven erejére és a mindig friss lendület éltető erejére, mint a tanári pályán. Ebben van megkülönböztetett belső értéke.« Ezt a korszellemmel egy ütemben haladó fejlődést igyekszünk minden vonalon megvalósitani.

A mult század lateiner középiskolája individualista egyéniségeket akart nevelni. Századunk közgazdasági iskolája szociális, dolgozó embert ad át a társadalomnak. Mert valamiképpen helyesnek érezzük azt a sejtésünket, hogy a Holnap nemesvérü embereszménye a foersteri tiszta humánum emberének és a homo oeconomicus, a gazdasági ember szerencsés találkozásának lesz az eredménye.

— Öngyilkos lett egy rendőr Szepetneken

Töreky József 28 éves próbarendőr a szepetneki rendőrörsön szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Mire rátaláltak, már meghalt. A vizsgálat megállapitotta, hogy Töreky erősen ittas állapotban lőtte agyon magát. Az öngyilkosságot valószinüleg szerelmi bánatában követte el.

Dr. Papp Andor főispán nem lesz kultuszminiszter

Nagykanizsán tegnap futótűzként terjedt el a hir, hogy dr. Papp Andort, Zala vármegye főispánját, aki tudvalevőleg a Nemzeti Parasztpárt egyik vezető egyénisége, pártja a kultuszminiszteri tárca betöltésére jelölte. Azt is beszélték, hogy kinevezése csak órák kérdése. Szerkesztőségünk, miután több telefon-érdeklődés is volt, szükségesnek tartotta, hogy a hir valódiságáról magától a főispántól kapjon megbizható hireket. Ezért telefonon beszéltünk a főispánnal, aki kijelentette, hogy a hir már annál inkább sem felel meg a valóságnak, mert ő református vallásu, az pedig köztudomásu, hogy a kultusztárcát katolikus politikussal kivánják betölteni. Arra a kérdésünkre, hogy szó volt-e erről a kinevezésről, a főispán kitérő választ adott.

Meggyőződésünk, hogy dr. Papp Andor főispánt rövidesen az országos politika egy vezető pozíciójában látjuk majd. Kétségtelen, hogy rendkivüli képességei erre predesztinálják és a vezető egyéniségekben oly szegény ország nem nélkülözheti dr. Papp Andor kiváló képességeit.

Halálos gázolás Kiskanizsán

Tegnap délben, amikor a kiskanizsai elemi iskolában végetért a tanitás, az első osztály növendékei csoportosan indultak haza. Az egyik csoport már kiért az országutra, amikor Nagykanizsa felől egy MAORT gépkocsi közeledett nagy sebességgel, amelynek vezetője Péter Jenő volt. A gépkocsivezető, bár látta az uton haladó gyermekeket, nem állitotta meg az autóját. A kisfiuk széjjel ugrottak. Egyikük, Muszer József azonban nem tudott idejében elugrani az autó elől, amely keresztülment rajta. Később az autó megállt. A kisgyermeken azonban akkor már nem lehetett segiteni, mert a gépkocsi kerekei a fejét teljesen szétroncsolták és azonnal meghalt. A rendőrség a helyszinen megállapitotta, hogy az autó fékberendezése nem volt jó és ezért fordulhatott elő a szerencsétlenség. A gépkocsivezető ellen az eljárást megindították.

Árdrágitás miatt letartóztatták a KOKSZ elnökét.

A gazdasági rendőrség árdrágitás bünlette miatt letartóztatta Halász Mózes cipőkereskedőt, a Magyar Kereskedők Országos Szövetségének és a Magyar Cipőkereskedők Országos Egyesületének ügyvezető alelnökét, mert tettenérték, amikor a megengedett hivatalos árnál 80 százalékkal drágábban adott el tipuscipőt. A vevő nem sokkal a vétel után megjelent a gazdasági rendőrség két kiküldöttjével és ezt követőleg megindult a vizsgálat. A gazdasági rendőrség a vizsgálat során Halász Mózes üzletéből elvitte a gyárakkal folytatott levelezést és a számlákat, amelyek a tipuscipők beszerzési áraira vonatkoznak.

— Inspekciós gyógyszertár ma: „Mária" gyógyszertár, Király-utca 40.

Komoly segitséget kap Nagykanizsa az ujjáépitési miniszteriumtól

Varga József polgármester hazaérkezett Budapestről

Közel egyheti budapesti tartózkodás után Varga József polgármester visszaérkezett Nagykanizsára és átvette hivatala vezetését. A polgármester ma fogadta lapunk munkatársát, aki előtt Nagykanizsa közönsége számára a fővárosi uttal kapcsolatos eredményekről a következőkben számolt be:

Gázszerződés

Tasy Béla mérnök társaságában hosszas tanácskozásokat folytattam a MAORT tisztviselőivel a megkötendő gázszerződés ügyében. A megbeszéléseket dr. Papp Simon alelnök-vezérigazgató távollétében Gyulay Zoltán vezérigazgató helyettessel, Temesvári igazgatóval, és Binder Béla főtitkárral folytattam. Végleges és teljes eredményt még nem tudtunk elérni, bár nagy elvi vonatkozásokban a megegyezés köztünk megtörtént. A Zala tudósitása nyomán a város közönsége valószinüleg tudomást szerzett azokról a tervekről, amelyek bennünket a gáz amortizációjával kapcsolatosan foglalkoztatnak, vagyis hogy a város a MAORT részére átengedvén a leégett városháza épületét, amelynek vételára képpen a MAORT megfelelő gázt szolgáltatna a városnak. Ezzel két célt kivánunk elérni: az egyik, hogy a város belterületén levő hatalmas objektum felépüljön, másrészt, hogy egy uj városházát épithessünk azokból a pénzekből, melyek a gáz ellenértékeképpen a város pénztárába befolynak. Ebben a kérdésben a MAORT vezetőségében nem egységes az álláspont, még folynak a tárgyalások. Felmerült az a lehetőség, hogy a MAORT esetleg egy más, a város tulajdonát képező objektumra tartana számot, amely objektum alkalmas lenne munkásházak épitésére. En azt a tervet terjesztettem a MAORT vezető tisztviselői elé, hogy a Váruton levő nagy épülettömböt alakitsák át modern munkáslakásokká, mig a régi leégett városháza helyén helyezzék el központi irodájukat. Meggyőződésem, hogy ez a megoldás nagyon jónak bizonyulna, mert a MAORT az üzlethelyiségek révén is komoly jövedelemhez jutna, amely ha részben is, de amortizálná a gázszolgáltatásokba és épitésekbe befektetendő tőkéjét. Meggyőződésem, hogy még ezen a héten többet tudok mondani erről a Nagykanizsát oly közelről érintő kérdésről.

Ujjáépitési segélyek

Eljártam és hosszasan tárgyaltam az ujjáépitési minisztériumban is. Határozott igéretet kaptam, hogy ugy a piactér, mint az uj városháza felépitéséhez segélyt nyujtanak nekünk. Ezt a segélyt egyszer és mindenkorra adják és azt a városnak visszafizetnie nem kell. A segély összege csak a munkabérek kifizetésére szólhat, mert a minisztérium elvi álláspontja az, hogy a nagy munkanélküliséget le kell vezetni és ehhez az államnak kötelessége segédkezet nyujtani. A gázcsövek lefektetéséhez és az egyes lakásokba való bevezetéséhez is segitséget kapunk az ujjáépitési kormányzattól. Azt kérték, hogy a város haladéktalanul nyujtson be egy költségvetést, amelynek alapján a szükséges összeget kölcsönképpen folyósitják a városnak, aminek visszafizetésére hosszabb amortizációt engedélyeznének. Ha ezt a kölcsönt megkapjuk, ugy nagy gondtól szabadulunk meg, mert lehetővé teszi a gáz általános bevezetését.

A városi szeszfőzde

A város költségvetésének tárgyalása folyamán többen szóvátették a város tulajdonát képező szeszfőzde helyzetét és megállapitották, hogy amig más szeszfőzdék megfelelő forgótőkét tudtak maguknak szerezni, addig a városi szeszfőzde ezt elmulasztotta. Most ebben az ügyben is eljártam és közölhetem, hogy sikerült a városi szeszfőzde részére adóborok összevásárlása és felfőzés céljából 30.000 forint kölcsönt szereznem, amely összeg máris rendelkezésére áll a vállalatnak. Ez az összeg átmenetileg elegendő ahhoz, hogy a szeszfőzde üzemét megindithassa és folyamatosan dolgozhasson.

A B-lista

A belügyminisztériumban tárgyalásokat folytattam a városházi B-lista ügyében. Tudvalevő, hogy a B-lista következtében a város különösen jogképzett személyekben nagyon szegény lett, igy a normális közigazgatás helyreállitásához feltétlen szükségünk van megfelelő munkaerőkre. Szentgyörgyi államtitkár kijelentette előttem, hogy a B-listák revíziója a közeljövőben generálisan megoldódik, valamint, hogy minden közület részére megállapitják a tisztviselői státust, amelynek keretén belül a hiányzó munkaerőket pályázat utján fel lehet venni. Remélem, — mondta a polgármester — hogy ezzel egyké szakképzett tisztviselőnket, különösen olyanokat, akik politikailag megbizhatók, visszakaphatunk.

A költségvetés letárgyalása

Mint ismeretes, a képviselőtestület a város által benyujtott költségvetést teljes egészében elfogadta. Ez a költségvetés közel 500.000 forint deficittel zárult, amelynek pótlását, miután erdőinket az állam elvette, a pénzügyi kormányzattól kérjük. E célból közölték velem, hogy december 4-ik és 7-ike között egy vegyes bizottság jön Nagykanizsára, amelyben a belügyi, pénzügyi, kultusz- és népjóléti tárca képviselteti magát.

A vegyesbizottság a helyszinen tárgyalja le a város költségvetését és állapitja meg azt az összeget, amelyet a kormányzat a deficit fedezésére rendelkezésünkre bocsát. A költségvetési hiány pótlásán kivül remélem, hogy a régi városházán leégett butorok pótlására is nagyobb összeget folyósitanak. En 400.000 forintban jelöltem meg azt az összeget, amely mint minimum szükséges az elégett berendezési tárgyak pótlására.

Cukrot kapunk

Közölhetem, hogy a város részére már megérkezett a Blankenberg Vilmos-cég utján egy és fél vagon cukor, amelyet hatósági áron, jegyre fejadagolva osztunk szét a lakosság között. De a hatósági cukron kivül Budapesten most vásároltam még 50 métermázsa szabadcukrot is, amit a szabadcukor hivatalos árán, 11 forint 40 filléren bocsátunk a közönség rendelkezésére.

Eddig a polgármester beszámolója. Ebből a beszámolóból is látni lehet, hogy csakis személyes érintkezéssel lehet célt elérni és a város érdekeit szolgálni. A gyors intézkedés gyors eredményekre vezet. Most, hogy a MÁV gyorsvonatot inditott Budapestre, lehetővé teszik, hogy a város polgármestere a város érdekében gyakran tartózkodjon a fővárosban, mert meggyőződésünk, hogy ezzel nagy szolgálatot tesz városunk közönségének.

MOZI

Karácsony juliusban

Jimmy és Ellen szeretik egymást, de házasságról még nem is álmodhatnak, mert olyan kevés a jövedelmük, annak ellenére, hogy egy nagy vállalat tisztviselői. Jimmy azonban reménykedik, mert egy jelmondatpályázat 25.000 dolláros főnyereményét akarja megnyerni. — Izgalmát, amivel az eredmény kihirdetését várja, kollégái is látják, ezért elhatározták, hogy alaposan megtréfálják. Táviratot küldenek neki azzal, hogy a pályázat első diját megnyerte. Jimmy boldogan rohan a pályázatot hirdető vállalat vezérigazgatójához, aki szórakozott ember lévén, gyanutlanul kiadja neki a 25.000 dollárról szóló csekket. Jimmy népszerüsége hatalmasan növekedik, sőt karriert is csinál, mert kinevezték vállalata reklámfőnökének. — Csekkjével betér egy áruházba is, ahol mindent összevásárol. Pénzt azonban nem fogadnak el tőle, mert annyira megbiznak benne. Jimmy valóságos karácsonyt csinál mindenkinek. A csalás azonban kiderül. Jimmy pedig visszapottyan a mennyországból a földre. A vezérigazgató visszakövetel a csekket, az áruház a megvásárolt áruk ellenértékét kéri. Rettenetes csete-paté támad, melynek egyedüli vesztese Jimmy. A sors azonban váratlanul közbeszól, mert a pályázatot valóban Jimmy nyeri meg ötletes jelmondatával és most már semmi sem áll boldogságuk utjába.

A film főszerepét Dick Powel és Ellen Dreff alakitja. A Paramount vigjátékát ma és holnap játsza a Városi Mozi.

Kedden délután ½6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

Vendégeket szivesen látnak.

VÁROSI MOZI

Kedd—szerda. Csak két nap

Amerikai vigjáték

Karácsony juliusban

Dick Powel

SZOVJET SPORTHIRADÓ

Előadások 5 és 7 órakor kezdődnek.

A Zala tájékoztatója a munkások családi pótlékának folyósításáról

Beszélgetés az OTI nagykanizsai vezetőjével

A Zala szerkesztősége kérdést intézett az OTI nagykanizsai vezetőségéhez a munkások családi pótlékának folyósítása ügyében. E nagy horderejű kérdésben a következő felvilágosításokat kapta:

A magyar köztársaság kormányának 11.780/946. M. E. számu rendelete, valamint annak végrehajtása tárgyában kiadott 10.350/946. N. M. sz. rendelet a munkások (munkavállalók) részére 1946 október 1. napjától családi pótlék folyósitását rendelte el.

A rendelet hatálya kiterjed minden olyan betegségi vagy baleseti, öregségi, rokkantsági, özvegyi és árvasági biztositási, illetve bányanyugbér biztositási kötelezettség (társadalombiztositási) alá eső vállalatra, üzemre, hivatalokra és foglalkozásra, amely a rendelet hatálya alá tartozó munkavállalót foglalkoztat. Kiterjed továbbá a rendelet hatálya a háztartási alkalmazottak, valamint házfelügyelőt vagy segédfelügyelőt foglalkoztató munkavállalókra is.

Nem terjed ki a rendelet hatálya a mezőgazdaságra, az erdei termelésre, állattenyésztésre, halászatra, a kerti- és szőlőtermelésre, a selyemészetre és méhészetre, valamint az emlitett foglalkozási ágak körébe tartozó munkavállalókra és üzemekre.

A családi pótlékban részesül a rendelet hatálya alá tartozó munkavállaló 16. életévét be nem töltött gyermeke.

A családi pótlékra vonatkozó rendelkezésekről a kerületi pénztár minden munkaadónak a közeli napokban »Tájékoztató« a munkások családi pótlékával kapcsolatos tudnivalókról küld ki, amelyben fel vannak sorolva mindazon rendelkezések, melyek a családi pótlék folyósitásához szükségesek.

Az egy-egy naptári hónapra járó családi pótlék összege:

Egy gyermek esetében 10 forint.
A második gyermek után 12 Ft.
A harmadik gyermek után 14 Ft.
A negyedik gyermek után 16 Ft.
Az ötödik, vagy ennél több esetében minden gyermek után 18 Ft.

Az igény bejelentése

A munkavállaló családi pótlékra irányuló igényét a munkáltatónak, ha pedig munkaviszonya már megszünt, a rendelet hatálya alá tartozó utolsó munkáltatónak bejelenteni köteles. A bejelentést a hónap végén kell megtenni.

Bejelentésével egyidejüleg az igényjogosult munkavállaló köteles munkáltatójának átadni a saját, illetőleg ha az igénylő férjezett nő, a férjének további családi pótlékra bejelentett gyermekeknek születési anyakönyvi kivonatát (értesitését).

A munkáltató a bejelentés és az okiratok átadása után köteles az okiratok alapján a családi pótlékra vonatkozó igény bejelentésére szolgáló »Igénybejelentés felíratu« hivatalos nyomtatványivet (minden nyomtatvány a magyar posta hivatalánál szerezhető be) kitölteni, azt a munkavállalóval aláiratni és az igénybejelentésén az igenyjogosult munkavállaló munkaviszonyának időtartamát igazolni.

Az okmányok alapján kiállitott és a munkavállaló által aláirt igénybejelentést a munkáltató elsőizben 1946 november 5-ig, a további hónapokban minden hó 5. napjáig tartozik az Országos Társadalombiztositó Intézetnek (Budapest, VI., Eötvös-u. 3. sz.) megküldeni.

Tagsági igazolvány

Az Intézet a munkáltató által megküldött igénybejelentés és az ahhoz csatolt okiratok adatai alapján a munkavállalónak a családi pótlékra vonatkozó igényjogosultságát elbirálja. Az igényjogosultság elismerése esetében az Intézet a munkavállaló részére tagsági igazolványt állit ki és azt a beterjesztett okmányokkal együtt a munkáltatónak megküldi. A tagsági igazolványt a munkaviszony megszünésekor köteles a munkáltató a munkavállalónak átadni. A tagsági igazolványt a munkavállaló gondosan megőrizni tartozik, mert anélkül családi pótlékban nem részesülhet. Ha ujból alkalmazásba lép, köteles a tagsági igazolványt a munkaviszony megkezdésekor a munkáltatónak átadni. A munkaviszony tartama alatt a tagsági igazolványt a munkáltató őrzi.

Változások bejelentése

Az igényjogosult munkavállaló köteles jogosultságának tartama alatt legkésőbb 8 (nyolc) napon belül munkáltatójának, ha pedig munkaviszonyban nem áll, a rendelet hatálya alá tartozó utolsó munkáltatójának bejelenteni minden változást (névben, lakáscimben, születésben, stb.).

A családi pótlék kifizetése

Az Intézet a hónap 5. napjáig megküldött igénybejelentések alapján megállapitott családi pótlékot ugyanabban a hónapban — első izben tehát 1946 november hónapban — a hónap 5. napja után küldött igénybejelentések alapján megállapitott családi pótlékot pedig a következő naptári hónapban — első izben tehát 1946 december hónapban — utalja ki az igényjogosult munkavállalóknak.

A családi pótlékra vonatkozó igényt annak a hónapnak 5. napjától számitott hat hónapig lehet érvényesiteni, amelyben a családi pótlékot az előző bekezdés értelmében ki kell fizetni.

Az igény elutasitása

Ha a családi pótlékra vonatkozó igényt az Intézet elutasitja, arról a munkavállalót a munkáltató utján értesiti. Az elutasitó intézkedés ellen a kézbesités napját követő naptól számitott 15 nap alatt a munkavállaló felszólamlással élhet. A felszólamlást a munkáltató utján kell előterjeszteni. A felszólamlás tárgyában az Intézet igazgatóságának tagjaiból alakitott bizottság határoz.

A határozat ellen a népjóléti miniszterhez intézett felülvizsgálati kérelemnek van helye. A felülvizsgálati kérelmet a határozat kézbesitése napját követő naptól számitott 15 nap alatt kell a munkáltató utján az Intézethez előterjeszteni.

Átmeneti rendelkezések

Mindazok, akiknek családi pótlékra vonatkozó jogosultságát a volt Országos Család-pénztár a 7520—1945. M. E. sz. rendelet alapján már megállapitotta és részükre tagsági igazolványt adott ki, a családi pótlékra irányuló igényüket »Igénybejelentés« felíratu nyomtatvány-űrlap kiállitásával kötelesek az Intézetnek bejelenteni. A bejelentések azonban, amennyiben ugyanazon gyermek (gyermekek) után igényli a családi pótlékot, a születési értesitőt stb. csatolni nem kell.

Büntető rendelkezések

Kihágást követ el az a munkáltató, amennyiben a cselekmény sulyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, aki elfogadható mentőok nélkül a rendeletben meghatározott jelentéseket, vagy okiratokat nem a megállapitott időben és módon teljesiti, a járulékot késedelmesen fizeti vagy elmulasztja, a bejelentésekben vagy igazolásokban valótlan adatokat ad elő, továbbá, aki az Intézet által elrendelt helyszini vizsgálatot akadályozza, bejelentésre és járulékfizetésre vonatkozó jegyzékek és nyilvántartások megtekintését nem engedi meg, vagy a szükséges felvilágositásokat nem adja meg.

A kihágás büntetése pénzbüntetés, ismétlődés esetén két hónapig terjedhető elzárás.

A pénzbüntetésre az 1928. XL. tc. és a 8960/946. M. E. sz. rendelet bekezdései irányadók.

A kihágás miatt az eljárás a járásbiróság hatáskörébe tartozik.

A járulékok fizetése

A családi pótlék fedezésére szolgáló járulékot a társadalombiztositási járulékkal, illetve balesetbiztositási dijjal együtt kell kiirni, kiszámitani és fizetni. A járulék kulcsa 6 (hat) százalék. Ezt a 6 százalékos járulékot minden munkavállaló után meg kell fizetni, tehát a gyermektelen vagy a mellékfoglalkozás alapján csak balesetbiztositásra kötelezett munkavállaló után is.

A 6 százalékos járulékot 1946 szeptember 23-tól kezdődően kell fizetni.

A fentiek alapján a kerületi pénztár felhivja a munkaadókat, hogy fizetési kötelezettségüknek a fentiek betudásával tegyenek eleget.

A családi pótlékra vonatkozó felvilágositás és egyéb tudnivalók ügyében minden esetben forduljanak a kerületi pénztárhoz.

Sportrovat

Válságban a kanizsai labdarugás

Nincs értelme a titkolózásnak, nem lehet érdeke senkinek sem a szépítgetés, szembe kell nézni a szomorú valósággal: válságos időket él át városunk labdarugósportja. Nem esünk abba a banális tévedésbe, hogy a csapatok egy-egy gyengébb szerepléso után meghuzzuk a lélekharangot. Most sem csupán az NVTE és az NTE összegezetten 0:18-as gólarányu vereségei szolgálnak alapul, amikor a dolgok mélyére igyekszünk betekinteni.

Aki nyitott szemmel jár a városban és figyelemmel kiséri a sporttal kapcsolatos ügyek kulisszák mögötti kibontakozását, az már régen érzi a kanizsai sportegyesületek közötti feszültséget.

Tudott dolog, hogy szinte áthidalhatatlannak látszó ür tátong két legnagyobb sportegyesületünk, az NVTE és a MAORT MSE között. Akadtak ugyan a multban is és vannak most is jóindulatu sportvezetők, akik a feltétlenül szükséges sportbéke megteremtésének lelkes harcosai. Ezeknek a sportembereknek azonban hiábavaló volt eziránytu fáradozásuk, mert kezdeményezésük lépten-nyomon beleütközik a megnemértés kinai falába. Eszményi sportélet kifejlődésének nélkülözhetetlen alkotó eleme a versenyhez való viszonyunk.

A sport azonban nem lehet melegágya — mint Kanizsán tapasztalható — az egyoldalu sportszemlélet nem egy visszataszitóan hétköznapi megnyilatkozásának.

A sport keretein belül nemes versenynek kell kifejlődnie és a magasabbrendü mentalitást át kell ültetni minden sportember lelkületébe. Sportembernek, legyen az aktiv versenyző, vezető, vagy sportbarát, a pályán kivül is — talán legfőképpen ott — bizonyságát kell adnia sportemberi mivoltának.

De nem is erre akarunk most kitérni. Nagykanizsa sporttársadalma érthetetlenül és megdöbbenve áll az NVTE és az NTE sorozatos kudarcaival szemben. A kanizsai labdarugás válságát ni mégsem a számszerü eredmények szomoru tényében látjuk. Az NTE például 0:15 arányban maradt alul a rangelső Pécsi BTC elleni küzdelmében, a játékosok és a vezetők azonban dicséretreméltó módon dolgoznak tovább. Sajnos más a helyzet az NB II.-es vasutascsapatnál: az NVTE-ben kezdődő bomlási folyamat észlelhető. Nem akarunk hitelt adni a híresztéléseknek, mert a dolgok alakulásáról konkrét formában nem szereztünk értesülést. Állitólag az NVTE négy kiválósága nem szerepel többé egyesületo színeiben. Alkalmunk volt beszélni az egyik távozó játékossal, aki lojalitásról tanuskodó őszinteséggel magyarázta meg lépésének feltétlen indokoltságát. Emberileg meg lehet érteni, de mint a sport rajongóinak — keserü lett a szánk ize.

A játékost a csábító anyagi lehetőségek késztették arra, hogy idény közben otthagyja azt a csapatot, amelynek köszönheti hogy idáig eljutott.

Az NVTE-nek a magyar labdarugás élvonalába való feljutása osztatlan örömet keltett Nagykanizsán és környékén. A kanizsai vasutasoknak volna hivatása városunk sportkulturájának széleskörü propagálása. De hogyan tudjon megfelelni ennek a feladatnak, amikor anyagi nehézségekkel küzd, a városi közönség fásult közönybe burkolózik és játékosai az őszi idény legnagyobb küzdelmei közepette megválnak az egyesülettől. Az NVTE ügye sokkal komolyabb, mintsem azt a felületes szemlélő megitéli. Gyors és hathatós segitséget kell nyujtani az NVTE-nek és a dicsőséges multja után életrehivatott NTE-nek is. Az egyetemes sport érdekeinek szem előtt tartásával: nem szabad megengedni, hogy a városi sportélet két érdemes egyesületén erőt vegyenek a bomlás rothasztó erői.

A rádió szerdai müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Angol szórakoztató zene és román dalok. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Künstler Sándor hegedül. 13 Len Hughes jazz együttese játszik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Rossini müvek. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 17.25 A Munkás Kulturszövetség müsora. 18 Hirek. 18.05 Népszerü operarészletek. 19.05 Shaw fantasztikus komédiájának közvetitése a Madách-szinházból. 19.45 Hirek, sporthirek. 22 Hirek és krónika orosz. 22.10 Hirek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Rádióbeszélgetés Mac Nab őrnaggyal a British Council munkájáról. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Tánczenék.

Budapest II. 20 Jazz-zenés könnyü dalok. 21 Hirek. 22.15 Zenekari müvek.

A Magyar Kommunista Párt
nagykanizsai szervezete
szerdán délután 5 órakor
PÁRTNAPOT tart
A pártgyülés tárgya: *Harc a tartós békéért*
Előadó: Hegyi János pártitkár
Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szívesen lát *a Vezetőség*

Hirdetmények.

Szabadcukorra a kereskedők előjegyzéseket elfogadhatnak. A cukor ára kg.-kint 11·40 Ft. A cukor kiosztása a befizetések sorrendjében történik. Felhivom a kereskedőket, hogy a befolyt összegeket a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztárhoz fizessék be. Befizetések e hét folyamán eszközölhetők. 1503

A város tulajdonát képező és a vágóhidon 1946. október 1-től 1947. március 31-ig terjedő időben összegyülemlő trágyát f. hó 15-én d. e. 9 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen eladom.
1502 **Polgármester.**

Rádiókészüléket vesz, clad, beszerzi Szabó Antal Fő-uti üzlete. 1494

Csinosan butorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó, Rozgonyi-utca 19. 0

Kukoricaszár eladó vagontételben is. Nagykanizsa, Csengery-u. 39. 1499

Komoly megbizható házvezetőnőt keres Szabadság-tér 4. sz. Bodega. 1505

Elveszett vasárnap éjjel Teleky-u. és a Korona szálló közti egy nagy teherasló **ponyva.** Nyomravezető **magas jutalom ellenében** Korona szállóban Fazekasnál jelentkezzék. 1505

Üzlethelyiség berendezéssel átadó. Cim a kiadóban. 1504

Javitott dizsnóimat eleserélném, vagy **eladnám,** Szabadság tér 11. lépcsőház 2. 1507

ZALA demokratikus politikai napilap
Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.
Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa
Szerkesztésért és kiadásért felel **Bencze Jenő.**
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 259. szám — Nagykanizsa, 1946. november 14. csütörtök — Ára 40 fillér.

ZALA

Londoni jelentés szerint a külügyminiszterek tanácsa tegnap éjszaka befejezte a magyar, finn és bolgár békeszerződések felülvizsgálatát. Hivatalos jelentést magyar részről még nem adtak ki.

Bencze Jenő:

A MAORT munkája számokban

Magyarország ujjáépítésének kétségtelenül egyik legfőbb faktora a MAORT-vállalatok olajtermelése. Ha kereskedelmi kormányzatunk megbizottjai külföldön járnak, hogy iparunknak nélkülözhetetlen nyersanyagot szerezzenek be, akkor mezőgazdasági termékeink mellett, mint rekompenzációt, elsősorban a MAORT által termelt nyersolajat ajánlhatják fel. Az olajban szegény európai államok készséggel hajlandók olajkompenzációval bármilyen üzletet Magyarországgal megkötni, amint azt számtalan már megkötött kereskedelmi szerződés is bizonyitja. Nem közömbös tehát, hogy mennyi olajat termel a MAORT, mert elsőrendű nemzeti érdek, olajtermelésünk mennyiségi nivójának állandó emelése. Természetesen ez nem történhet rablógazdálkodással, hanem ujabb és ujabb nagy befektetéssel feltárt kutakkal, amire, tudomásunk szerint, a földünk mélyében meghuzódó olaj lehetőséget is nyujt. A MAORT ezen a téren nagy erőfeszitéseket is tesz, amit több különböző területen végrehajtott próbafurások igazolnak.

Nem érdektelen tehát számokban megvilágitani a MAORT olajtermelését. A rendelkezésünkre álló adatokból kitünik, hogy a MAORT 1943-ban és 1944-ben, vagyis a német megszállás alatt termelte eddig a legtöbb olajat. Amig 1943-ban 837,710.717 kg., 1944-ben pedig 809.969.630 kg. olajat termelt, addig az 1945. évi termelése 655,567.541 kg. volt. Tárgyilagosan azonban meg kell állapitanunk, hogy az 1945-ös olajtermelés visszaesésének egyik oka az orosz felszabaditással kapcsolatos közvetlen háborus állapotok voltak. Az átlagos havi 55—60 millió kg. helyett a felszabadulás hónapjában 1945 áprilisában a MAORT mindössze 22,905.701 kg. olajat termelt, ami még felét sem teszi ki a német megszállás hónapjaiban termelt olajmennyiségnek. De az olajtermelés visszaesésének egyik lényeges oka abban a törekvésben is keresendő, hogy a német rablógazdálkodás által a végsőkig fokozott káros termelést egy racionális és a tapasztalatoknak megfelelő normális termeléssel hozzák helyre, ami azonban csak részben sikerülhetett, mert amig a háboru tartott és azután is jó ideig a kutakat az észszerüség határán tul is igénybe kellett venni.

A MAORT vezetősége az 1946-os termelést a működésben levő kutak gazdaságos, de a jövőre tekintő termelési politikával 505,673.038 kg.-ban állapitotta meg, amit azonban az olaj-kormánybiztosság nem fogadott el és ragaszkodott egy lényegesen magasabb termelési mennyiség keresztülviteléhez. Igy történt, hogy a MAORT az év első kilenc hónapjában, vagyis szeptember végéig már tulhaladta az egész évre kontemplált termelést, mert a kitermelt olajmennyiség az év 9 hónapjában 510,978.910 kg. volt. Az 1946-os év termelési maximumát márciusban érte el, amikor is 61,095.829 kg. olajat bocsátottak a magyar közgazdasági élet rendelkezésére.

A közölt adatokból majdnem biztosra lehet venni, hogy az 1946. évi termelés eléri a 700.000 tonnát, de nem lehetetlen, hogy azt meg is haladja. Bár a szeptember hónap az augusztusihoz viszonyitva termelési visszaesést mutat, a statisztikák azonban azt mutatják, hogy a téli hónapokban a termelés mindig meghaladja a nyári hónapok termelési mennyiségét. Hogy a kitermelt olajnak a magyar gazdasági életre milyen elhatározó jelentősége van, azt különösen abból lehet látni, hogy a 700.000 tonnás termelésnél, ha az olaj tonnánkénti árát a ma érvényben levő 276 forintos árral számitjuk, ugy a MAORT a kitermelt olajért ebben az esztendőben közel kétszázmillió forintot kap, amely összeg Magyarország költségvetésének egynegyed része.

Hogy mit jelent ez a szám, az abból tünik ki legjobban, ha meggondoljuk, hogy a MAORT évi olajtermelésének értéke 16.000 kg. szinarany értékének felel meg. Ez pedig olyan összeget reprezentál, amely Magyarország egész buzatermelésének értékét is meghaladja.

Számok, amelyek magukról beszélnek. Számok, amelyek kenyeret adnak több mint 4000 MAORT dolgozónak, ami családtagokkal együtt közel 12.000 ember ellátásának felel meg. De mindezeken felül nyersanyaggal és munkával látják el a magyar iparvállalatok egész sorát.

Ne csodálkozzunk tehát, ha a magyar demokrácia a MAORT-nál mutatkozó sokszor egész jelentéktelennek látszó demokráciaellenes jelenségekre érzékenyen reagál. Ezt meg kell érteni mindenkinek, akinek szivén fekszik egy beteggé tett ország sorsának jövőbeni alakulása. De elsősorban azoknak kell megérteni, akik mint MAORT dolgozók munkájukkal lehetővé teszik a magyar életre kiható, e döntő jelentőségü eredményeket. Minden MAORT dolgozó kezében egy fontos téglája van az ujjáépitésnek, éppen azért nem közömbös a magyar demokráciára, hogy ez a tégla hová kerül.

Hivatásunkból folyó kötelességünk, hogy őrt álljunk azon a vártán, ahova lelkiismeretünk a demokrácia szeretetében és oltalmazásában állitott bennünket. Roppant felelősség sulya nehezedik ránk és mi szilárdan helyt akarunk állni, mint eddig, ugy a jövőben is. Ha az elmult sajnálatos események hatása alatt egy kicsit nagyobb lármát is csaptunk, ha az őrséget korábban is riasztottuk, ugy érezzük nem követtünk el hibát.

A trieszti alkotmány kérdése a külügyminiszterek előtt

New Yorkban a külügyminiszterek tanácsa ma megkezdi a trieszti alkotmányjavaslatra vonatkozó részletes tárgyalásokat. A tegnap esti értekezleten a tanács megegyezett abban, hogy a francia javaslatokat tekintik tárgyalási alapul.

Elfogadták a békekonferencia döntését az olasz-jugoszláv trieszti határokra vonatkozólag.

Megvitatták a washingtoni olasz nagykövet által hozzájuk intézett levelet. A levélben az olasz nagykövet közölte, hogy Rómában ugy értelmezik a külügyminiszteri tanács mult heti döntését, hogy a trieszti kérdés tárgyalását egy hóttel elhalasztják, mivel közvetlen jugoszláv-olasz tárgyalásokat kivánnak. Byrnes közölte Amerika válaszát az olasz kormánnyal. Az Egyesült Államok kormánya mit sem tud a hivatalosan emlitett tárgyalásokról és a külügyminiszteri tanács julius 3-ki döntését támogatják. Ezenfelül Amerika magára nézve kötelezőnek ismeri el a párizsi konferencia Trieszttre vonatkozó javaslatait.

Bármilyen megegyezés jöjjön is létre Olaszország és Jugoszlávia között, ha nincs összhangban ezekkel a javaslatokkal, igen alapos vizsgálatot igényelnek.

Bevin hangsulyozta, hogy a julius 1-én elért megegyezések mellett kitartunk. A tárgyalások folyamán, amely ebben a kérdésben folyt, érezhető volt, hogy Molotov külügyminiszter nagy reményeket fűz a két fél közötti közvetlen tárgyaláshoz. Molotov beleegyezett, hogy a külügyminiszterek a trieszti kérdést azon az alapon tárgyalják, hogy a kormányzó olyan törvényeket legyen jogosult felfüggeszteni, amelyek nincsenek összhangban az alkotmánnyal és bizonyos idő után vonják vissza a megszálló csapatokat és az általános emberi jogokat biztositsák azoknak az olaszoknak, akik jugoszláv fennhatóság alá kerülnek.

Az Egyesült Nemzetek menekültügyi bizottsága tegnap foglalkozott az európai menekültek kérdésével. Nagybritannia ma javasolni fogja külön bizottság létesitését a kérdés kezelésére. Ennek tagjai megkérdezik az európai menekültek tizezrei, hogy megkérdezzék, miért nem kivánnak visszatérni hazájukba. Mielőtt elnapoltak az ülést, 43:1 szavazat ellenében elfogadták azt a határozati javaslatot, mely kötelezte az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Szervezetét, hogy segitsen a spanyol köztársasági párt tagjainak ideiglenesen letelepedni, addig amig vissza nem térhetnek Spanyolországba, amikor a jelenlegi rendszert egy demokratikus rendszer váltja fel.

Öngyilkos lett Kokinkina miniszterelnöke

Thinht, a kokinkinai ideiglenes kormány miniszterelnökét vasárnap reggel szobája ablakának fogantyuján felakasztva találták. A miniszterelnök rézdróttal akasztotta fel magát. A megállapitás szerint öngyilkosságról van szó. A holttestet a magántitkár fedezte fel, aki betörte az ajtót, amikor kopogtatására nem kapott feleletet. Az orvosi szakvélemény szerint a halál vasárnap reggel 4 órakor következett be. Thinh szombaton a miniszterelnök egyik barátja figyelmeztette a személyi titkárt, hogy vigyázzon a miniszterelnökre ezen az éjjelen. A titkár szerint a miniszterelnök szombaton éjjel fél 12-kor elbocsátotta.

Hivatalos jelentés a pártközi értekezletről

A Független Kisgazdapárt és a baloldali blokk Varga Béla elnökletével folytatott parlamenti megbeszéléseiről a következő hivatalos jelentést adták ki: A bizottság ezuttal is azokkal a gazdasági kérdésekkel foglalkozott, amely a Független Kisgazdapárt, illetve a baloldali blokk követelései között szerepelnek.

Megállapitották, hogy november 25-ig kell eldönteni, milyen közszükségleti cikkek árát milyen mértékben szállitják le és hogy ezek az árleszállitások december 1-ig életbe is lépjenek.

A pártközi értekezletet pénteken ujból folytatják.

Elitéltek két Margit-körúti vészbirót

A Népbiróság Pálosi-tanácsa dr. Szabó András és dr. Nika Géza volt hadbiró-századosokat, a Margit-körúti hirhedt nyilas vészbiróság tagjait Vörös János volt honvédelmi miniszter kihallgatása és a perbeszédek elhangzása után jogerősen elitélte: Szabó Andrást négy és fél évi kényszermunkára, Nika Gézát pedig háromévi börtönbüntetésre.

Vádat emelt a népügyész az egyik tanu ellen a tegnapi tárgyaláson

Pénteken tárgyalják Mester János kegyetlen keretlisztbünügyét

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres Sándor-tanácsa tegnap tárgyalta Vadlya Attila és felesége népellenes bünügyét. Mint ismeretes, a Vadlya-házaspár ügyében julius 29-én volt tárgyalás, de akkor el kellett napolni bizonyitáskiegészités miatt. A vád szerint a Vadlya-házaspár 1944 májusában feljelentette a Viktória-téglagyárban a deportálás elől bujkáló Grünwald Ernőt, akit a feljelentés alapján elfogtak és Auschwitzba deportáltak, ahol nyomaveszett. A tegnapi tárgyaláson a népügyész vádat emelt az egyik tanu, Bedő Anna ellen, mert bebizonyosodott, hogy a feljelentésben neki is tevékeny része volt. Kiderült, hogy a feljelentés tulajdonképpen nem Grünwald Ernő ellen, hanem az őt bujtató Sturm Béla ellen irányult. Sturm Béla volt mindhármuknak a munkaadója és mint főnök rendet követelt tőlük. Ők ezért haragudtak rá és Grünwald Ernő bujkálásának felfedezése alkalmas volt arra, hogy Sturm Bélát félretegyék utjukból.

A tárgyalást elnapolták egyrészt azért, mert az ügyben uj vádlott szerepel, másrészt mert szükséges dr. Koltay Miklós rendőrszázados kihallgatása azon alaptalan vádak miatt, melyek alapján Sturm Bélát annakidején internálták.

Ezután egy fiatalkoru bünügyét tárgyalta a népbiróság, akit 15 napi fogházra itéltek, amiért 1944-ben, 16 éves korában önként, a Magyarországot megszálló alakulatként működő német tábori rendőrség szolgálatába lépett.

Porédos János ügyét szintén elnapolta a népbiróság, mert a tanuként megidézett lefenyei rendőrtisztek nem jelentek meg a tárgyaláson.

A népbiróság tegnapi tárgyalásain jelen volt dr. Kemenes István táblabiró, miniszteri biztos, aki országos felülvizsgáló körutján az elmult napokban a nagykanizsai népbiróság és népügyészség ügyvitelét vizsgálta felül.

*

A népügyészségtől nyert értesülésünk szerint közöljük, hogy Mester János volt munkásszázad-keretüszt bünügyének tárgyalása a közbejött akadályok miatt nem csütörtökön, hanem pénteken lesz.

—

Dr. Kertai György előadást tartott a Zalai Kulturnapokon

(Zalaegerszegi szerkesztőnktől)

Amint előreláthető volt, a Zalaegerszegen megrendezett Zalai Kulturnapok nagy siker mellett zajlanak le. Az irodalmi értékü Kosztolányi-emlékest után hétfőn a Zalai Tőj- és Népkutató Munkaközösség napja következett. Ennek során délelőtt a Teleki Pál Tudományos Intézet kiküldöttei tartottak élvezetes előadásokat. Dr. Varga László néprajzi iró vetitettképes előadást tartott a népi épitkezésekről, dr. Szabó Pál Zoltán, a Dunántuli Tudományos Intézet igazgatója pedig »Gondolatok és tervek Dunántul tudományos kutatásaihoz« cimmel igen érdekes és lekötő előadást tartott. Fülöp István tanitó a zalai Munkaközösség munkájáról és terveiről beszélt. Délután nagy érdeklődés mellett dr. Kertai György geológus beszélt a zalaegerszegieket különösen érdeklő témáról, lesz-e gáz a megyeszékhelyen? Előadásában kifejtette, hogy nincs különösebb akadálya annak, hogy Nagykanizsához hasonlóan Zalaegerszegre is bevezessék a gázszolgáltatást, de a mai nehéz gazdasági viszonyok mellett nem valószinü, hogy erre hamarosan sor kerülhessen. Végül leszögezte, ha eddig 50 százalékos reménységgel néztek az egerszegiek a gáz bevezetése elé, most nyugodtan felemelhetik a reménység százalékát, mert a gáz bevezetése elhatározott dolog, csak a kivitelezés elé tornyosuló akadályokat kell mielőbb legyőzni. Hegedüs Lajos iró hangfelvételekkel kisért előadása következett ezután.

Kedden délelőtt nyilott meg Zalaegerszeg város népkönyvtára és Zaláról szóló könyvek és folyóiratok kiállitása. Baráth Ferenc polgármester megnyitóbeszédében hangsulyozta, milyen nagy kulturális jelentősége van a népkönyvtár létesitésének, hogy végre kulturához juthassanak azok is, akik eddig szellemi éh-halálra voltak itélve. Ez az előrelátás — mondta — nem azt jelenti, hogy ennyivel megelégszünk, csak utat nyitunk egy nagyobb és nemesebb könyv- és irodalom-kulturának. Alapja ez az 1700 kötetes könyvtár egy ennél nagyobbnak és értékesebbnek, ami hamarosan rendelkezésére áll úgy a zalaegerszegieknek, mint a megye 365 község lakosságának.

Fülöp István tanitó ismertette ezután a népkönyvtár kulturális céljait és bejelentette, hogy kb. 700 uj, modern könyvvel bővül a napokban a könyvtár, olyan szellemi termékekkel, amelyek 1945. év óta jelentek meg a könyvpiacon. Egyben felkérte az egész vármegye lakosságát, hogy saját könyvtárukból, hacsak mindenki egy-egy kötet könyvet is ad, ajánljon fel a könyvtár kiterjesztése céljaira.

Eltéltek egy vérvád-terjesztőt

Emlékezetes, hogy a nyáron a reakció a vérvád aljas és ostoba meséjével igyekezett zavart keltő eseményeket kiprovokálni és bár a rémhirterjesztőkre mindenütt idejében lecsaptak, Kunmadaráson a negyedszázados elbutuló nevelés véres eseményekbe torkolt. A debreceni népbiróság külön tanácsa most itélkezett egy ilyen vérvádmesével uszító ember felett.

Május 28-án Rusznyák József 35 éves debreceni napszámos a debreceni kisállomásnál szolgálatot teljesitett Szabó János rendőrhöz szaladt és magából kikelve izgatottan a következőket mondotta:

— A Friedländer Mór pincéjében egy levágott gyermekfej van!

A rendőr Rusznyákkal együtt a pincéhez sietett, majd rendőri bizottság száll ki a házhoz. Természetesen nagy csődület támadt és Rusznyák az összegyülteknek előtt igy szólt:

— Emberek, ebben a házban ma délelőtt egy keresztény gyermeket megöltek és lelökték a pincébe!

Ezután a tömeg, sőt a rendőri bizottság előtt is megismételte, hogy a pincében egy levágott gyermekfejet látott. A bizottság percek alatt megállapitotta, hogy a pincében egy juhfej van.

Rusznyákot letartóztatták. A debreceni népbiróság dr. Eöry Kálmán itélőtáblai tanácselnök elnöklete alatt tárgyalta az ügyet. Rusznyák illatsággyal védekezett és kijelentette, hogy nem emlékszik semmire. A terhelő tanuvallomások után a különtanács Rusznyákot 6 hónapi börtönre és vagyona egyötöd részének elkobzására itélte.

Rákosi Mátyás az árak leszoritásáról

Rákosi Mátyás az elmult vasárnap hatalmas tömeg előtt Szolnokon tartott beszédet. E beszédében kiemelte, hogy a politikai válságnak csak egy megoldása lehet: a reakció visszaszoritása és szétverése. Beszédében hosszasan foglalkozott azokkal a kisérletekkel, amelyekkel a forint megrontására törekszenek. Hangsulyozta, hogy a Magyar Kommunista Párt igyekszik a dolgozók rendkivül alacsony életszinvonalán javitani és mihelyt a szanálás helyzete megengedi, napirendre fogja tüzni a fizetések és bérek kérdését. Mivel az árak leszoritásában az eddigi birósági eljárások nem vezettek eredményre, mi javasolni fogjuk, hogy különleges uzsorabiróságokat állitsanak fel és ezek itéljék el soronkivül azokat, akik a forintot rontják vagy uzsoráskodnak az áruval. Fel szokott vetődni az a kérdés, hogy ilyen gazdasági ügyekben használ-e a biróság, vagy a halálbüntetéssel való fenyegetés? A mi véleményünk és a munkásság véleménye is az, hogy feltétlenül használna, különösen, ha elkezdenénk!

A rádió csütörtöki müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Római katolikus vallásos félóra. 8.15 Szórakoztató hanglemezek. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 S. Gróh Klára hegedül. 13 Előadás az ötéves tervekről. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Iskolai énekkarok. 15 Koloraturkeringők. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 17 Párthiradó. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.15 Magyar nóták. 19 A Trubadur közvetitése az Operából. 19.35 Hirek, sporthirek. 21.30 Hirek és krónika oroszul. 22.25 Hirek. 22.50 Vöröskereszt közlemények. 23 óra 10-kor Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Orosz és angol tánczene.

Budapest II. 20 Szórakoztató zene. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22 BBC-ajándéklemezek. 22 óra 15-kor Orosz zene.

Unalomból kapirgált — 51 Napoleont talált.

Az uzsorabiróság Deák-tanácsa előtt Tokaji Ferenc napszámos állott. A vádlott egy Csalogány-utcai romházban 51 darab Napoleon-aranyat talált. Tokaji elmondotta a biróság előtt, hogy csak unalomból kapirgált a romházban. A mennyezet leszakadt a feje fölött és a fejére esett az 51 Napoleon. — Először krajcárnak néztem a furcsa, szakállas rajzu pénzt — mondotta a vádlott és azzal védekezett, hogy azért nem jelentette be az aranyat, mert nem tud olvasni. Elmeorvosi vizsgálat miatt a tárgyalást a jövő héten folytatják.

Karitász-hangverseny a Ferencesek templomában

A nagykanizsai ferencrendi plébánia-templomban november hó 17-én, vasárnap délután fél 5 órakor Szent Erzsébet, a karitász nagy szentjének közelgő ünnepe alkalmából egyházzenei hangversenyt rendeznek a szegények segélyezésére a következő müsorral:

1. Náray: (1695) Ének Árpádházi Szent Erzsébetről. Előadják egyesitett összkarban a résztvevő énekkarok. Orgonán kiséri Németh János karnagy. 2. Szent Erzsébetről alkalmi szentbeszédet mond P. Vados Pál ferencrendi gvárdián-plébános. 3. Szögi: Üdvözlégy ó drágalátos nagy Szentség; Bárdos: Mária Szüzanya. Előadja a kegyesrendi gimnázium fiukórusa. 4. Josquin des Pres: Tengernek fényes csillaga; Bárdos: Világnak Királyné Asszonya; Harmath: Szent Erzsébet ének. Előadja a Notre Dame leányliceum énekkara. 5. Palesztrina: Nagy felség, diadalmas Ur; Szögi: Zengj szivem dalt. Előadja a kereskedelmi középiskola vegyeskara. 6. Gregoriánu énekek: Salve Sancte Pater (Szent Ferenc üdvözlése, a ferences Ritualéból), Christus vincit. Csirszka: Hozzád sóhajt a lélek, Urunk; Pitoni: Laudate Dominum. Eneki a Szent Ferenc kórus. 7. Pápai és nemzeti himnusz. Vezényelnek: Engo János és Németh János karnagyok.

A karitász hangversenyre belépődij nincs. Adományokat a plébánia szegényeinek segélyezésére elfogad a rendezőség.

Anglia a szárazföld egy részévé vált

Attlee a kötelező katonai szolgálatról

London, november 13

Az angol képviselőházban tegnap a vita a király trónbeszédéről folyt. A király megnyitó beszéde hagyományos a parlamentben és a beszédet mindig a kormány készíti elő és amely mindig a kormány jövő évi terveit körvonalazza. A király Németországgal kapcsolatban megemlitette, az angol kormány célja az, hogy ott létrehozza a valódi demokrácia alapelveit. Ausztriával rövid időn belül olyan békeszerződést kivánnak létrehozni, amely megengedi, hogy rövid időn belül visszavonják a megszálló csapatokat. A belföldi közlekedési ipar és az elektromos ipar államositására hozott törvényjavaslatok tárgyalását folytatni fogják.

A kötelező katonai szolgálat bevezetésére vonatkozó törvényjavaslatnak tárgyalásakor Churchill a nagyhatalmak katonai haderejére irányitotta a figyelmet. Az angol és amerikai haderők alaposan megcsappantak. — Attlee miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány tervei szerint 1948 év végétől a hadköteles egyének 1 és féléri katonai szolgálatot kötelesek teljesiteni. Az uj terv lényege az, hogy a tartalék haderők olyan egyénekből álljanak, akik már átestek a kiképzésen. A korszerü hadviselés fejlődése következtében Nagybritannia még sebezhetőbbé vált. Most már az Európai szárazföld egy része is igy elérhető a szárazföldi támadások részére. Azon fordul meg, hogy biztonság lehet-e az egész világon, ha a lefegyverzéshez hozzájárulunk. De ez nem érhető el egyoldalu lefegyverzéssel, mert ez veszélyt jelentene. Olyan haderőket kell felépiteni, amelyek képesek lesznek megakadályozni a támadások megismétlődését.

Miért nincs rendben Nagykanizsa lisztellátása

A zalaegerszegi Mezőgazdasági Szövetkezeti Központ főellenőrének érdekes nyilatkozata

A Zala 12-iki számában »Valami baj van Nagykanizsa lisztellátása körül« címmel cikket közölt, amelyben megállapítja, hogy Nagykanizsa lisztellátása körül komoly bajok mutatkoznak. Cikkünkben felsoroltuk azokat a tényeket, amelyek állandó panaszra adnak alkalmat. Megírtuk, hogy finomlisztet a szeptember hónapra sem adták ki teljes egészében, míg október hónapban kenyérlisztben is komoly hiányok mutatkoztak. Ez ügyben megszólaltattuk a KOKSZ-ba tömörült fűszerkereskedők szakosztályának vezetőjét, valamint a közellátási hivatal tisztviselőjét. Mindkét informátorunk egybehangzóan azt állapította meg, hogy a hiba valószínű a Mezőgazdák Szövetkezeti Központjának kirendeltségénél van, mert ez a cég, amely meg van bízva a kenyérmagvak kiutalásával, kötelezettségének elkésve, vagy egyáltalában nem tett eleget.

Miután a város kenyérellátásáról van szó, amelynél nagyobb horderejű kérdése nincs ma egy városnak sem, kérdést intéztünk Kovács János főellenőrhöz, a zalaegerszegi Mezőgazdasági Szövetkezeti Központ vezetőjéhez, aki az alábbi nagyérdekességű nyilatkozatot tette:

— Előljáróban azonnal meg kell állapítanom, hogy ugy a KOKSZ fűszerszakosztályának vezetője, mint a város közellátási hivatalának nyilatkozatot adó tisztviselője tévedtek állításaikban, mert a Mezőgazdák Szövetkezeti Központja a lehetőségen belül eleget tett kiutalási kötelezettségének. A kenyérmagvakat a közellátási kormánybiztos által kiutalt mennyiségen felül bocsájtotta Nagykanizsa város rendelkezésére, amit a Kreft József cég könyveiből bárki hitelesen megtudhat. A nyilatkozatok tehát a helyzet nemismeréséből keletkezhettek, éppen ezért szükségesnek tartom a város közönségének megnyugtatására a következőket közölni:

— Minden megye részére a közellátási minisztérium megállapítja az egy-egy havi kenyérmag kontingenst. Ez a megállapítás a vármegye közélelmezési kormánybiztosának javaslata alapján történik, aki beterjesztette a minisztériumba megyéje ellátatlanjainak számát. Az igy kiutalt kenyérgabonát az alispán járásonként felosztja, olyan arányban, ahogy azt a járások főjegyzői annak idején ellátatlanjaik részére kérték. Ugyanez áll Nagykanizsa és Zalaegerszeg városaira is, amely városok polgármesterei az alispán elé terjesztették azokat a számokat, amelyek alapján az alispán a kenyérmagvat a város részére kiutalja. Az alispán augusztus, szeptember és október hónapokra a beterjesztett ellátatlan jegyzék alapján a fejadagokat figyelembe véve, 34.418 kg. finomlisztet és 271.852 kilogramm kenyérlisztet utalt ki cégünk utján Nagykanizsa város részére, ezzel szemben megállapítható, hogy a Kreft József cég ugyanerre az időre 37.283 kg. finomlisztet és 277.049 kg. kenyérlisztet adott át a közfogyasztásnak. Tehát lényegesen többet, mint amit a város közellátási tényezői a közélelmezési kormánybiztostól annak idején kértek.

A fentiekből nyilvánvalóan kitűnik, hogy a Mezőgazdák Szövetkezeti Központjának zalaegerszegi kirendeltsége részéről nem történt hiba, vagy hanyagság, mert a közellátással kapcsolatosan reá háramló kötelezettségeit pontosan teljesítette.

Szükségesnek tartom megemlíteni, hogy november 10-ig az MSZK zalaegerszegi kirendeltsége a közellátási minisztériumtól a kiutalást még nem kapta meg és dacára ennek, a múlt havi kontingens egy harmadának megfelelő mennyiségű gabona utalványt kiváltotta. Ezek szerint erre az időre Nagykanizsa városát 167 métermázsa buza és 228 métermázsa rozs illeti meg, de cégünk erre az időre 300 métermázsa buzát és 300 métermázsa rozs utalványait bocsájtotta Nagykanizsa város rendelkezésére. Ebből pontosan megállapítható, hogy nem követjük az elmúlt idők bürokratikus rendszerét, nem várunk aktákat, hanem ha arra szükség van, mint a jelen esetben is, soronkívül intézkedünk.

A hiba tehát másutt van. Hogy hol, azt majd a vizsgálat fogja megállapítani. Ezzel kapcsolatosan illetékes vármegyei és közellátási hatóságoktól kérni fogjuk a legbehatóbb vizsgálat azonnali megindítását és a hibák orvoslását.

Megállapítottam, hogy Nagykanizsa város részére kiutalt kenyérgabonát a gyüjtőkereskedők részben fuvar hiánya miatt, részben pedig azért szállították vontatottan, mert a Termelési Bizottságok készletüket vetőmag céljára lefoglalták. Megtettük az intézkedéseket, hogy a gyüjtőkereskedők haladéktalanul állapítsák meg körjegyzőségük körületének vetőmagszükségletét.

Utasítottuk valamennyit, hogy Nagykanizsa város közellátása részére kiadott szállítási rendelkezéseknek késedelem nélkül tegyenek eleget, mert esetleges mulasztásuk a legradikálisabb megtorló intézkedéseket vonja maga után.

Ha ez sem használ, ugy karhatalmi közegek segítségét kérjük, mert az a felfogásunk, hogy a gyüjtőkereskedők hanyagsága miatt a dolgozók kenyérellátása hiányt nem szenvedhet.

— Felhivtuk a kereskedőket arra is, amennyiben a fuvarozásnak bármily akadálya lenne, ne nézzék ezt tétlenül, hanem legközelebbi hatóságtól (körjegyzőség vagy járási főjegyzői hivatal, Nagykanizsán a polgármesternél) kérjenek támogatást annak kiemelésével, hogy a szállításnak közellátásra késedelem nélkül meg kell történnie.

Amennyiben ezen intézkedésük nem vezetne eredményre, ugy távbeszélő vagy táviró utján bennünket értesitsenek, amikor is mi a felsőbb hatóságoknál megtesszük az eredményre vezető intézkedésünket.

— A malmokban befülledt gabonamennyiségekre az a megjegyzésem, hogy a malom üzembentartója nem kezelte kellő gondossággal a nála tárolt kenyérmagvakat, de meg kell jegyeznem azt is, hogy a közérdekében dolgozó malomtulajdonos vagy malombérlő raktárában a gabona nem romolhatik meg, mert az őrlési kvótákat csere-rendszer mellett ugy eszközölheti, hogy tárolásra mindig a legfrisebben hozott kenyérgabona maradjon.

Kovács János főellenőr nyilatkozata befejezéséül a következőket mondta:

— Nagykanizsai tartózkodásom arról győzött meg, hogy a város ellátatlanjait a lisztellátással kapcsolatosan meg kell nyugtatni. Ezért kívánatosnak tartom, hogy a lisztkereskedőknél és sütőmestereknél állandó tartalék liszt tároljon, hogy egyelőre nem látható kiesés hiányt ne okozzon a közellátásban.

Még a mai napon javaslatot teszek a vármegye alispánjának, hogy a jobban ellátott járások rovására Nagykanizsa város részére még külön három- négyszáz métermázsa lisztet utaljon ki.

Ehhez azonban szükséges, hogy a kereskedők és sütőiparosok a tétel átvételéhez megfelelő pénzzel rendelkezzenek. Itt kell megjegyeznem, hogy szeptember hónap végén tartott helyszini vizsgálatok alkalmából megállapítottam, hogy több nagykanizsai lisztkereskedő és sütőmester a részükre kiutalt árut hitelbe vették át. Ezt a jövőben semmi körülmények között nem engedélyezhetjük.

Dr. Papp Andor főispán a legszigorubb vizsgálatot rendelte el Nagykanizsa lisztellátási ügyében

A Zala keddi számában megjelent lisztügggyel kapcsolatos cikk nagy feltünést keltett illetékes tényezőknél. Lapunk zalaegerszegi szerkesztőjét magához kérette dr. Papp Andor főispán és előtte Nagykanizsa közönsége részére a következő nyilatkozatot tette:

— Olvastam a Zala cikkét, amelynek következtében azonnal magamhoz kérettem Kővári Sándort, a MSZK zalaegerszegi vezetőjét, aki okmányszerüen bizonyitotta, hogy részéről semmiféle mulasztás nem történt, mert az alispán által kiutalt lisztmennyiséget meghaladó tételeket bocsátotta minden esetben Nagykanizsa közellátásának rendelkezésére. (A számokat Kovács János főellenőr nyilatkozatában közöljük.)

Kétségtelenül sulyos közellátási hibával állunk szemben, melynek okát feltétlenül meg kell vizsgálnunk.

Nyomban utasitottam az alispánt, hogy számvevőségének bevonásával ugy az MSZK zalaegerszegi kirendeltségénél, mint Kreft József nagykanizsai járási lisztelosztónál állapitsák meg, hogy megfelel-e a tényeknek, hogy az MSZK a megjelölt lisztmennyiséget pontos időben Nagykanizsa közellátásának rendelkezésére bocsájtotta-e?

A liszt mikor és milyen uton került forgalomba. Az egyes kereskedők pontosan elszámoltak-e a kezükre bizott lisztről és hogy mindezek figyelembevételével

vannak-e olyan ellátatlanok, akik ki akarták váltani, de nem kapták meg a részükre szükséges lisztmennyiséget.

Utasitottam továbbá — mondta — az alispánt, hogy a vizsgálatot terjesszék ki a Közellátási Hivatal teljes lisztkészletére és nyilvántartására, mert feltehető, hogy a hiba nagyobbik része itt lelhető fel.

Megállapitották az uj fodrászipari árakat

Az iparügyi miniszter rendelete szerint a fodrászipar ujonnan megállapitott legnagyobb dijai a következők: borotválás az osztályonfelüli dijcsoportban 1.70, az I. osztályban 1.30, II. o. 0.90, III. o. 0.60 forint. Hajvágás géppel 2.40, 2.00, 1.30, illetve 1 forint; hajvágás fazonra 3.60, 2.60, 1.80, illetve 1.40. Női hajvágás 4, 3.20, 2.60, illetve 2, vizhullám 5.40, 4.20, 3.80, ill. 3 forint. Tartós hullám 45, 36, 30, illetve 25 forint. Női hajmosás 5.40, 4.20, 3.80, illetve 3 forint.

A Nagy-Budapesten, a törvényhatósági jogu városokban és a vármegyei székhelyeken működő fodrászipartelepeknek az előző rendelet szerint történt osztálybasorolását az uj rendelet változatlanul hagyja. Az egyéb helységekben működő fodrászok a II. és III. dijosztályba sorolandók. A rendeletben nem szabályozott és az ipartestülettől megállapitott szolgáltatási dijakat 20 százalékkal kell csökkenteni.

A zalaegerszegi államvédelmi osztály

lotartóztatta Nika Ferenc Hunyadi SS páncélos hadnagyot, aki októberben érkezett haza Németországból és nem jelentkezett a rendőrségen. A Budapest-Dél internálótáborba szállitották.

Legujabb táviratok

Budapest

Molnár Erich népjóléti miniszter sajtótájékoztatójában kijelentette, hogy Magyarország kórházügyének talpraállításához 500 millió forint kellene. Katasztrófális a helyzet a tuberkulotikus betegágyak terén. Az ápolásra szoruló tüdőbetegeknek alig 25 százalékát tudják elhelyezni. Az összes kórházi ágyak létszáma a békebelinek 58 százaléka. A szegénybetegek ellátására szükség van évi 70 millió forintra és a költségvetés csupán 16 millió forintot irányoz elő. A gyógyszerellátás csak egyes anyagokban van biztositva. Az élelmezés nem kielégitő. Nagy a lepedőhiány. A kórházak katasztrófális helyzetének megoldására a jövő év augusztus elsejéig 60 millió forintra lenne szükség. Mivel ezt a stabilizációs költségvetés nem adhatja meg, ezért fordul a „Siess, adj, segits" mozgalomhoz. Kérő szóval fordul a társadalomhoz ezen összeg előteremtésére. Kijelentette még, hogy az eddig keletről hazatért hadifoglyok száma 260.000, a nyugatról hazatérteké pedig 290.000.

*

A Független Kisgazdapárt politikai bizottságának kedd délutáni ülésén elhatározták, hogy a földmüvelésügyi tárcára Bárányos Károlyt hivják meg és a közellátási tárcára Eröss Jánost. A tájékoztatásügyi miniszter személyéről még nem döntöttek. A politikai bizottság ülésén az a vélemény alakult ki, hogy a koalició együttmüködhet anélkül, hogy az összes kérdésekben megegyező álláspont alakuljon ki. Azoknak a kérdéseknek a keresztülvitele, amelyekben meg lehet egyezni, 6 hónapi munkaprogrammot igényel és ezen idő alatt is meg lehet oldani az ellentétes álláspontok áthidalását.

Külföld

Douglas tábornok a németországi megszálló hatóságok nevében kiáltványt intézett a német néphez, amelyben vigasztaló és intő szavakkal értesitette a lakosságot, hogy a külügyminiszteri tanács foglalkozik a katasztrófális élelmezési helyzettel, de ettől függetlenül a brit hatóságok mindent megtesznek az éhség enyhitésére. Hirek szerint a készletek teljesen elfogytak.

*

Lengyelországban az általános választásokat január 19-én tartják meg.

*

Truman elnök kedden levelet irt a nürnbergi perben itélkező nemzetközi biróság egyik vezetőtagjához. A levélben azt irja, hogy tanulmányozni kellene a nemzetközi biróság tagjainak egy nemzetközi büntető törvénykönyv létrehozásának lehetőségeit. A levél kifejezte azt a nemzetet, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete is megerősiti a nürnbergi per alapokmányát, amely alapja lehet annak, hogy a béke és a biztonság ellen támadó kormányok megbüntetésére nemzetközi törvényt hozzanak.

*

Dean Acheson helyettes amerikai külügyminiszter a Duna központi ellenőrzésére vonatkozóan kijelentette, hogy az Egyesült Nemzetek nem szándékoznak lemondani a Duna nemzetközi ellenőrzésére vonatkozó tervekről. Kijelentette, hogy ezt a kérdést a külügyminiszterek értekezlete is megtárgyalja Newyorkban az Egyesült Nemzetek Szervezetének bekapcsolásával. Amerika visszaadta a lefoglalt dunai hajókat, jóllehet a Szovjetunió nem vállalt részt az ideiglenes megegyezésben ezzel a kérdéssel kapcsolatban. Az Egyesült Államok ideiglenes megegyezés hiányában, minden ellenszolgáltatás nélkül, visszaadják ezeket a hajókat.

Az árdrágitók ujabb csoportja felett itélkezett a biróság

Dr. Gáspár Zoltán egyesbiró ma délelőtt ismét piaci árdrágitók ügyeit tárgyalta. Az ügyek érdekessége az volt, hogy valamennyi vádlott azzal védekezett, hogy hosszu idő óta nem volt a nagykanizsai piacon és az első alkalommal is megtévedtek és azért kerültek a biróság elé.

Halász Jánosné galamboki lakos ellen az volt a vád, hogy szeptember 27-én egy darab 1 kiló 60 dekás paprikásnak való csirkét 10 forintért adott el, holott annak kilogrammonkénti ára 3,60 forint volt. 100 forint pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 20 napi fogházra itélték.

Müller Istvánné homokkomáromi lakos szeptember 27-én almát árusitott 30 fillér helyett 40 fillérért 80 forint pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 20 napi fogházra itélték.

Polai Erzsébet nagykanizsai lakos szeptember 4-én uborkát árusitott 16 fillér helyett 20 fillérért. 30 forint pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 6 napi elzárásra itélték.

Özv. Vincze Sándorné nagykanizsai lakos szeptember elején szintén uborkát árusitott 50 fillérért kilogrammonként. 60 forint pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 12 napi elzárásra itélték.

A vádlottak valamennyien megnyugodtak az itéletben.

Kardos Jánosné nagykanizsai lakos szeptember 4-én fejeskáposztát akart eladni 60 fillér helyett 1 forintért. 50 forint pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén 10 napi fogházra itélték. Kardosné az itéletben nem nyugodott meg. Dr. Takács József államügyész sulyosbitásért fellebbezte meg az itéletet.

Kiss Lászlóné, Toma Gáborné és Büki Pálné árdrágitási visszaélésének tárgyalását bizonyitáskiegészités miatt elnapolták.

Mennyi sertéshust és szalonnát szállithatunk

Illetékes helyről nyomatékosan felhivják az érdekelteket, hogy sertészsirt vagy szalonnát csak egy kilogramm, sertéshust akár nyers, akár elkészitett állapotban, tehát kolbász formájában legfeljebb 3 kg. mennyiségben lehet személyenként szállitási igazolvánnyal szállitani. A szállitási igazolványt a szállitási hely szerinti illetékes községi elöljáróságtól kell kérni. Csak annak adhatnak sertéshusszállitási engedélyt, aki ideiglenes szerződés alapján kapott sertéshizlalási engedélyt. Zsirt csak akkor szállithatnak, ha a háztartáshoz tartozó személyek hatósági zsirjegyeikről lemondanak.

Nincs korlátozva a virsli, parizer, szafaládé és nyáriszalámi készitése

A magyar közellátásügyi minisztérium 197.163—1946. VII/1. szám alatt értesitette a Nagykanizsa és Vidéke Ipartestületét, hogy a friss hentesáru, ugymint virsli, parizer, szafaládé, nyári szalámi készitése nincs korlátozva, hentesáruk gyártása a polgármester által a havi kontingens terhére erre a célra rendelkezésre bocsátott husból engedélyezhető.

A NOT enyhitette Matolcsy büntetését.

A NOT Bojta-tanácsa most tárgyalta Matolcsy Mátyás egykori MEP-képviselő fellebbezési ügyét. A népbiróság elsőfokon tizévi kényszermunkára itélte Matolcsyt. A NOT azt az itéletet megváltoztatta és tizévi börtönbüntetésre enyhitette.

VÁROSI MOZI
Még ma, szerdán
Amerikai vigjáték
Karácsony juliusban
Dick Powel
SZOVJET SPORTHIRADÓ
Előadások 5 és 7 órakor kezdődnek

Szakasits Árpád Londonban

London, november 13

Szakasits Árpád az angol nemzetközi szocialista kongresszus befejeztével hétfőn délután visszaérkezett Londonba, ahol Bede István londoni magyar követ társaságában meglátogatta Mac Mil brit államminisztert.

A dunai hajóinkat maris hazahozhatjuk

Bécs, november 13

Clark tábornok, az Ausztriában állomásozó amerikai csapatok főparancsnoka kijelentette, hogy máris megkezdte a technikai tárgyalásokat annak a 400 vizijárműnek a visszaadására, melyek a délkeleteurópai államok tulajdona és amelyeket mindeddig Ausztriában tartottak lefoglalva. Felszólitotta az érdekelt államokat, hogy küldjenek ki megfelelő legénységet és üzemanyagot a hajók mostani horgonyzási helyére. A hajók elszállitásáért a felelősség a hajótulajdonosokat illeti. Ezek a rendelkezések csupán az Ausztriában horgonyzó hajókra vonatkoznak. Hasonló intézkedések érkeztek Frankfurtból, Németország amerikai övezetének katonai parancsnokától is.

Nyilas karrier — 5 évi börtön

Fazekas Géza szabómester 1939-ben belépett a nyilaspártba, később a IV. kerületben körzetvezető lett, 1942-ben a pártszolgálatosok IV. kerületi vezetője, majd megbizhatóságának jutalmául a politikai csoport tagjai közé sorolták, végül pedig a miniszterelnökségen a karhatalmi rendfenntartó osztag parancsnoki tisztét bizták rá. A népbiróság Molnár László elnöklésével működő tanácsa előtt teljes beismerő vallomást tett. A biróság Fazekast nem jogerősen ötévi börtönre itélte.

Közöljük a hivatalos piaci árakat

Baromfi:

Rántani való csirke kilogrammonként 3.40, paprikásnak való csirke 3.60, sütni való csirke 4, sovány liba 3.20, hizott liba 3.50, sovány kacsa 3.30, hizott kacsa 4.30, tyuk 3.40, pulyka 4 forint, tojás darabonként 23 fillér.

Tejtermékek:

Tej literenként 80 fillér, tojfel 2.80, turó kilogrammonként 2, vaj 12 forint.

Gyümölcsök:

Elsőosztályu alma kilogrammonként 150, másodosztályu alma 120, ütődött alma 90, elsőosztályu körte 160, másodosztályu körte 90, csemegeszőlő 180, borszőlő 120, dió 350, mák 350, gesztenye 180, elsőosztályu birsalma 90, másodosztályu birsalma 70 fillér.

Zöldségfélék:

Gülbaba burgonya kilogrammonként 35, Ella 30, zeller 60, vöröshagyma 64, fokhagyma 160, petrezselyem 60, sárgarépa 54, kapor zöldje csomónként 30, fejeskáposzta kilogrammonként 42, kelkáposzta 60 apró hegyes zöldpaprika 40, elsőosztályu nagy zöldpaprika 60, másodosztályu nagy zöldpaprika 56, főzőtök 20, sütőtök 34, paradicsom 35, sóska 50, paraj 50, vöröskáposzta 65, karfiol 120, kalarábé 35, cékla 43, lapos, gömbölyü fehérbab 76, vegyes fehérbab 72, vegyes tarkabab 69, savanyukáposzta 100, sávanyurépa 80, korékrépa 50 fillér, idei szemestengeri novemberben mázsánként 26.30, csövestengeri 18.80 Ft.

A Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete szerdán délután 5 órakor PÁRTNAPOT tart

A pártgyülés tárgya: *Harc a tartós békéért.* Előadó: Hegyi János pártitkár.

Minden érdeklődőt pártéilásra való tekintet nélkül szivesen lát *a Vezetőség*

Sportrovat

Uj edző a MAORT-ban?

A MAORT MSE vezetősége fáradhatatlanul dolgozik a labdarugó csapat megerősitésén. Mint értesültünk, az egyesület előrehaladott tárgyalásokat folytat a jelenleg Kanizsán tartózkodó Somlai Rezső edzővel. Somlai Rezső neve ismeretes a magyar labdarugásban. Mint játékos és mint a Szolnoki MÁV NB I.-es csapatának tavalyi edzője, bebizonyitotta, hogy szakavatott mestere a labdarugósportnak. Nagykanizsa sporttársadalma feszült érdeklődéssel várja a tárgyalások eredményét: városunkban gyümölcsöztoti-e tovább Somlai Rezső — a hazai és külföldi pályákon nagyszerü — tudását?

Sáska Barátság S. E. Kaposvári Rákóczi II. 5:1 (3:1

II. osztályu bajnoki. Vezette Tóth Vendel. A Kiskanizsán megtartott mérkőzést mintegy 300 érdeklődő nézte végig. A hazai csapat minden részében jobb volt ellenfelénél és ilyen arányban is megérdemelten győzött. A Sáska Barátság góljait Robosz II. (2), Horváth, Kalmán és Robosz I. lőtte. A gyóztes csapat minden játékosa dicséretet érdemel lelkes játékáért. Külön ki kell emelni azonban Pentek, Geröcs, Mihályi és Robosz II. kitünő egyéni teljesitményét.

A MAORT második csapata is győzött

A MAORT —Kaposvári Rákóczi találkozó előtt mérte össze tudását II. osztályu bajnoki mérkőzés keretében a MAORT második csapata a Baresi Vasutassal. A hazai csapat 3:0 (0:0) arányban győzte le jól játszó ellenfelét. A gólokat Téli, Horváth és Kránitz lőtte. Jó: Tálosi, Vajda, Bogenrieder, Kránitz és Téli.

Miháld MAORT III. 4:1 (1:1)

A Miháldon lejátszott mérkőzést a hazai csapat megérdemelten nyerte. Góllövők: Solymos (II-esből), Csordás, Gyuranetz és Millei II. (öngól), illetve Sebosi. A miháldi csapat legjobbjai: Viola III., Sánta, Gyarmati és Csordás.

HIREK

— **Változás a nagykanizsai népügyészség vezetésében**

Az igazságügyminiszter hivatalosan értesitette a nagykanizsai népügyészséget, hogy annak vezetése alól dr. Nádasy Ferenc vezetőnépügyészt felmenti. Egyidejüleg a népügyészség vezetésével dr. Ruttkai György népügyészt bizta meg. Dr. Nádasy Ferenc továbbra is mint beosztott népügyész Nagykanizsán marad.

— **Esküvő**

Oláh Éva (Budapest), Oláh Ferenc MÁV főintéző leánya és Gordon Mihály (angol tiszt) 1946 november hó 16-án, szombaton délután fél 5 órakor a Thökölyi-uti szent Domonkos templomban tartják esküvőjüket.

— **A Szociáldemokrata Nőmozgalom** holnap, csütörtökön délután 5 órakor munkatervének megbeszélésére értekezletet tart a párt székházának előadótermében. Erre az értekezletre szeretettel hivom meg a Szociáldemokrata Párt nő-tagjait, asszonyokat és leányokat egyaránt, valamint minden szociáldemokrata párttag női hozzátartozóit. Jöjjenek el minél nagyobb számban, hogy nőmozgalmunk megkezdhesse széleskörü munkásságát a dolgozó magyar nőkre váró munkaterületeken. *Dombai Jánosné.*

— **Szabad sóra**

befizetésoket elfogad a Szervezett Munkások Szövetkezete (Csengery-ut 6.). Csak tagok jegyezhetnek elő szombatig kilónként 2.40 forint előzetes befizetésével.

— **Inspekciós gyógyszertár ma:** „Fekete Sas" gyógyszertár, Fő-ut.

— **Felhivás**

A Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezetének helyi csoportja folyó hó 16-án, szombaton délután 16 órakor a Szociáldemokrata Párt nagytermében taggyülést tart. A taggyülésen való megjelenés kötelező. *Vezetőség.*

— **Jegyes sóra és margarinra**

e héten még elfogadhatnak befizetéseket a kereskedők. *KOKSZ Füszerosztály.*

— **Szökött betörőt fogott el a rendőrség**

Dervalics György, aki hatszoros betöréses lopásért a nagykanizsai ügyészség fogházában előzetes letartóztatásban volt, de ez év áprilisában megszökött. Szökése után Ausztriába menekült, ahonnan a közelmultban tért vissza. A nagykanizsai rendőrség nyomozói az éjszaka folyamán elfogták és azonnal megkezdték kihallgatását. Dervalics György kihallgatása során ujabb betöréseket ismert be.

— **Anyakönyvi hirek**

November 5. és 11. között hét fiu és öt leány született: Póka Pál MAORT lakatos és Szak Rozáliának fia, Karádi László MÁV segédtiszt és Béli Erzsébetnek fia, Faborszky Gottlieb erdőőr és Sobók Annának fia, Bozsics József törvényszéki altiszt és Kiss Annának fia, Vécsey Barnabás városi tanácsnok és Winiarska Janinának leánya, Tőke Anna varrónőnek leánya, Samu Ferenc kőmüvessegéd és Pásztori Annának fia, Tomasits György szobafestőmester és Szerdahelyi Máriának fia, Parti György MÁV kocsirendező és Magyar Ilonának leánya, Herzenyák Mihály szabómester és Herskövics Máriának fia, Somogyi Márta háztartásbelinek fia, Biharvári Laj a MAORT gépszerelő és Meleán Erzsébetnek leánya.

Házasságot kötött hét pár: Dedsnek József MÁV munkás és Szeke Mária, Geröcs György épitési rajzoló és Csutorás Rozália, Szügyi Gyula kályhás és Cziráki Anna Mária, Holczer László kereskedő és Deutsch Rózsa, Báder Béla és Ország Lívia, Vincze Ferenc gépkocsivezető és Huber Margit, Donászy Ferenc banktisztviselő és Bogenrieder Mária.

Elhalálozott: Ozvegy Bagonyai Györgyné Bolf Rozália 73 éves, Polai Ferenc 84 éves, Anek István 66 éves, Mikó Györgyné Herjavecz Rozália 36 éves, Vincze János 78 éves, Platzkó Kálmán 68 éves, Kovács Dániel 49 éves, Varga Ferenc 73 éves, özv. Wimmer Józsefné Horváth Anna 78 éves, özv. Kálovics Ferencné Millei Terézia 76 éves, Galambos Tibor Zoltán 2 hónapos, Lukács Béla László 21 napos, Vugrinecsics Paula 59 éves.

APRÓHIRDETÉSEK

Rádiókészüléket vesz, elad, becserél Szabó Antal Fő-uti üzlete. 1494

Csinosan bútorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó, Rozgonyi-utca 19. d

Üzlethelyiség berendezéssel átadó. Cim a kiadóban. 1504

Komoly megbizható házvezetőnőt keres, Szabadság-tér 4. sz. Bodega. 1506

Saját termésü badacsonyi fajborok literesinyben kaphatók. Vajda, Sugár u 8. 1515

Apritott tűzifa kapható. Sárecz fakereskedő, Zrinyi Miklós u. 30. 1508

Elcserélném Jakabkuti-ut 73. sz. alatti kertes lakásomat ugyanilyen lakásért a város belterületén. 1509

Mindenféle kézi kötést és felérnemü javitást vállalok. Farkas Józsefné, Vörösmarthy u. 22. 1510

Használt tégla, deszka, cementlapok és cement lépcsők kaphatók Só u. 14. 1513

ZALA demokratikus politikai napilap
Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.
Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa
Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly

51. évfolyam. 260. szám. Nagykanizsa. 1946. november 15. péntek Ára 40 fillér.

ZALA

November hó 13-ig az amerikai árucsere kölcsönből 1500 gépkocsi érkezett a budapesti pályaudvarokra. — Még további 1500—2000 gépkocsi és pótkocsi várható.

Molotov nagyjelentőségü javaslatai Trieszt ügyében

A külügyminiszterek tanácsa tegnap esti ülésén kizárólag a Triesszttel kapcsolatban benyujtott javaslattal foglalkozott. A szovjet külügyminiszter érvelései ellen nem hoztak fel komoly akadályokat, mert a tanácsnak az volt a véleménye, hogy minden lehetőséget meg kell adjon álláspontjának kifejtésére ebben a kérdésben. Molotov a párizsi békekonferencia által javasolt statu-quo ellen hozott fel érveléseket, kijelentve, hogy az nem demokratikus. Összesen 16 módosító javaslatot nyujtott be, amelyek közül a három legfontosabbak a következők:

1. Trieszt státuszát a külügyminiszterek tanácsa határozza meg, nem pedig a biztonsági tanács.

2. A kormányzó jogkörét lényegesen csökkentsék.

3. A külföldi csapatok meghatározott időn belül vonuljanak ki Trieszt területéről.

Ezzel az utolsó javaslattal szemben Anglia és Amerika azt az álláspontot vallja, hogy a külföldi csapatok visszavonásáról a biztonsági tanács döntsön. A külügyminiszterek tanácsát ma estig elhapolták és addig a tanács tagjai a különböző szovjet javaslatokat tanulmányozzák.

Trygve Lie, az Egyesült Nemzetek főtitkára Albániától erélyes hangu tiltakozó jegyzéket kapott, amelyben Albánia tiltakozik a korfui tengerszorosban végzett aknaszedő tevékenység ellen. Hodzsa albán miniszterelnök szerint Anglia ezzel az önkényes lépésével brutálisan megsértette Albánia szuverénitását. A jegyzékben Albánia azt követeli, hogy a béke érdekében az Egyesült Nemzetek Szervezete utasitsa az angol aknaszedőket az albán kikötőkből és az albán területi vizekről való visszavonulásra. A korfui tengerszoros megtisztitását Anglia akkor határozta el, amikor a korfui szorosban október 22-én egy angol tengeralattjáró elsüllyedt és 43 tengerész életét vesztette. Ebből az ügyből kifolyólag Anglia és Amerika már régebben megszakította a diplomáciai kapcsolatokat Albániával az albán kormány elutasító magatartása miatt. Az amerikai misszió vezetője most Belgrád utján azt kérte, hogy Durazzo kikötőjéből amerikai hadihajó fedélzetén távozhasson Albániából. Hodzsa miniszterelnök tiltakozott a követelés ellen és azt ajánlotta, hogy az amerikai misszió vezetője kereskedelmi hajón vagy repülőgépen távozzék Albániából.

Letárgyalták a magyar béketervezetet

Moszkva, november 14

Moszkvai jelentés szerint a külügyminiszteri tanács letárgyalta a magyar, román és bolgár békeszerződéseknek azokat a részeit, amelyeket eddig még nem egyeztettek össze. A magyar békeszerződéstervezet tárgyalása alkalmából Byrnes amerikai külügyminiszter Magyarország jóvátételi kötelezettségének csökkentését javasolta. Molotov külügyminiszter leleplezte ennek a javaslatnak az igazi értelmét és kijelentette, ha annyira gondolnak Magyarország gazdasági érdekeire, akkor először is vissza kellene adni a magyar dunai hajókat. Byrnes azt válaszolta, hogy már néhány nappal ezelőtt kifejezésre juttatta, hogy készséggel visszaszármaztatják azokat a hajókat, amelyek angol és amerikai felügyelet alatt vannak Ausztriában és Németországban. A szovjet delegáció vezetője megelégedéssel vette tudomásul a közlést és hozzáfüzte, reméli, hogy Magyarország nemcsak hajóit, hanem vasuti kocsijait, mozdonyait és más javait is visszakapja.

A német megszállási területek egységesitése

Washington, november 14

Washingtonban ma kezdik meg a németországi övezetek egységesitésére vonatkozó tárgyalásokat. A kiküldöttek ugy döntöttek, hogy az ügyrend első pontjaként az angol övezet élelmezési válságának kérdését tárgyalják meg.

Románia emlékiratot intézett a külügyminiszteri tanácshoz

Newyork, november 14

A román kormány emlékiratot nyujtott be a külügyminiszteri tanácshoz. Az emlékirat Románia észrevételeit tartalmazza a román békeszerződéssel kapcsolatban. Továbbá külön kérelmet Romániának Németországgal kapcsolatos igényei tárgyában.

A Szovjet-Unióban feltalálták a tüdővész gyógyszerét

Moszkva, nov. 12

A moszkvai rádió jelentése szerint a szovjet tudományos akadémia kisérleti osztályan a kutya vérsavójából előállitott gyógyszerrel kisérletet folytattak a tüdővész kezelésére. A kisérlet sikerrel járt, az uj módszer alkalmazása után többszáz tüdőbeteg állapotában javulás állott be.

Közvetlen tárgyalások Jugoszlávia és Olaszország között

Róma, november 14

Az olasz kormány tegnap ujból jegyzéket intézett a külügyminiszteri tanácshoz. A jegyzék többek között megállapitja, hogy az a kijelentés, amelyet Tito tett Taglietti olasz miniszter előtt, határozott lépést jelent a kérdésnek a két ország közötti megvizsgálása felé. Az olasz kormány feszült figyelemmel kiséri a tárgyalásokat és bármilyen egyezmény jöjjön is létre a két ország között, ezt az Egyesült Nemzetek Szervezetének biztositani kellene.

Albánia tiltakozik

Tirana, november 14

Az albán kormány táviratot intézett Trygve Liehez, amelyben tiltakozik az ellen a jegyzék ellen, amelyet Anglia intézett hozzá Jugoszlávia közvetitésével. A jegyzék a Korfu-szoros aknásitásának megszüntetését kivánja. Itt tudvalevőleg két angol hajó sulyosan megsérült, s a szoros használata nemzetközileg van biztositva.

Eisenhower lemond?

Washington nov. 14

„Army Times" közli, hogy Eisenhower tábornok hamarosan benyujtja lemondását. A lap hozzáfüzi, hogy Eisenhower elkedvetlenedett a nyiltság hiánya miatt, amely a Fehér Háznak a hadsereggel szemben követett politikájában megnyilvánult, különösen pénzügyi kérdésekben. Nyilt titok, hogy a hadseregnek nincs tiszta képe arról, mit adhat ki a jövő évben. A jelentés szerint Eisenhower utódjaként Bradley tábornokot emlegetik.

Tildy:

Az ország azoké, akik ujjáépitették

Tildy Zoltán köztársasági elnök tegnap fogadta az Istvántelki főmühely munkásainak küldöttségét. A köszöntés után a küldöttség a köztársasági elnök bronzszobrát ajánlotta fel az elnöki ház számára. A szobrot a főmühely munkásai készitették.

A szép szobor átadása után a köztársasági elnök meghatott szavakkal köszönte meg a szobrot, amelyben a munkásság szeretetét és bizalmát látta megnyilvánulni. — A munkásság adta — mondotta a köztársasági elnök — az első pozitiv biztatást, hogy ezt a romországot ujjáépithetjük. Ebben pedig a vasuti dolgozói jártak jó példával elöl, amikor éhesen, fázva, munkájukat végezték és ezzel hősies elszántságról tettek tanuságot. Azoké az ország, akik azt ujjáépitették. Nem lesznek kitagadott munkások, mások verejtékéből, munkájából gondtalanul élők.

Büszke vagyok, hogy ez a szobrom abból az érczből készült és ugyanaz a kéz készitette, amely a névtelen munkás képmását is alkotta. Hiszem, hogy magunknak épitjük ezt az országot.

Legujabb táviratok

Budapest

Shoenfeld Arthur, az Egyesült Államok magyarországi követe levelet küldött Nagy Ferenc miniszterelnöknek, amelyben értesiti, hogy az Egyesült Államok elnökének és külügyminisztériumának belegyezésével, a hadügyminisztérium arra utasitotta az Egyesült Államok katonai kormányzati hivatalát, hogy az ausztriai, valamint a németországi haderők főparancsnoksága azonnal szolgáltassa vissza a dunai hajókat, amelyek ma az amerikai katonai hatóságok kezén vannak Ausztriában és Németországban. Ez az utasitás vonatkozik a magyarországi hajókra is.

*

Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter a müegyetemi szakszervezet politikai akadémiáján előadást tartott. Előadásában hibáztatta azt a felfogást, mely az értelmiséget az elmult évek büneiért egyetemlegesen teszi felelőssé. Az értelmiségi rétegből sokan voltak olyanok, akik a demokratikus rendszer eljövetelén dolgoztak. Értelmiség nélkül ujjáépités nincs. Csak az értelmiség dolgozóinak ezreivel lehet ezt az országot talpraállitani.

*

Az egyik bécsi lap értesülése szerint az osztrák határőrség nagyarányu csempészbandát leplezett le, amely körülbelül ezer, nagyrészben ujjáépitett gépkocsit csempészett át Magyarországra. A banda megfelelő okmányok kiállitása céljából magyar hivatalnokokkal, szállitmányozókkal és garázstulajdonosokkal is összeköttetésben állott.

*

Az igazságügyminiszter Simándi Tamás kuriai birót, a NOT elnökét állásától felmentette és helyébe Major Ákost nevezte ki.

*

A közellátásügyi miniszter a cukor fejadagját november 1-től kezdődőleg 12 éven aluli gyermekek részére havi 40, felnőttek részére havi 20 dkg.-ban állapitotta meg. A terhes- és szoptatósanyák havi 40 dkg. pótadagot kapnak.

Külföld

A svéd parlament jóváhagyta az orosz—svéd kereskedelmi egyezményt. Az egyezmény megkötése után a Szovjetunió 70 millió fontsterling hitelt kap Svédországtól.

*

A brit nagykövetség ellen legutóbb elkövetett bombamerénylet miatt, melyet a cionisták magukra vállaltak, tegnap este három gyanusitottat ismét letartóztattak.

Budapestről jelentik:

Amerikai ruhát kapnak a munkások

A hétfő délelőtt megtartott tárcaközi értekezlet úgy döntött, hogy az amerikai árukészletből jelentős mennyiségű ruhanemű fog juttatni a dolgozóknak közvetlenül az ipari munkások szövetkezetén keresztül. A szóbanforgó textilféleket — munkaruhákat, meleg alsóneműt, zoknit, kesztyűt — kilencvennapos részletfizetésre olcsó áron fogják kiosztani.

Mérsékel a NOT

A Népbíróság első fokon hatévi fegyházbüntetést szabott ki Legeza János nyugalmazott vezérőrnagy háborus és népellenes bűnügyében. Legeza Szálasi alatt a pótkeretet Dunántúlra irányította. Beregh 1944 decemberében tábornokká nevezte ki és különleges jogkörrel ruházta fel. A NOT másodfokon Legeza büntetését másfél évre mérsékelte.

MOZI

Angyalok a tűzvonalban

1942 május 25-én egy katonai repülőgép érkezik meg a melbourni repülőtérre, melynek utasa nyolc fiatal ápolónő, akik Corregidor poklából menekültek el az utolsó pillanatban. Melbournből csapatszállító hajón mennek haza és útközben mondják el történetüket.

A pearl-harbouri támadás után többi társaival együtt ez a nyolc ápolónő is elindul a távolkeleti harctérre, ahol mindenütt az első vonalban vannak és részesítik első segélyben a sebesülteket. Batanban állomásoznak, amikor a japán csapatok közeledtének hírére kiürítik a kis helyőrséget. A tábori kórház is elmenekül. Davey, az ápolónők vezetője közben megismerkedik John Simmers hadnagygyal. A fiatalok egymásba szeretnek. Batanban azonban el kell válniok és csak Corregidor erődben találkoznak ismét, ahol meg is esküsznek. A japánok már Corregidort ostromolják, mikor a felsőbb parancsnokság utasítására kiürítik az erődöt és csak a védelemre berendezkedő katonaság marad ott. Ugyanekkor Simmers hadnagy néhány társával elindul Mindanaoba gyógyszerért. A kis csoportot azonban a japánok elfogják. Davey nem akar eltűrözni, de egy légitámadásnál oly súlyosan megsebesül, hogy őt is el kell távolítani az utolsó csoporttal a szigetről.

Mikor a történet elmondását befejezik, váratlanul levél érkezik Simmers hadnagytól. A levél hatása alatt az öntudatlan Daveybe visszatér az élet. Az ápolónők hősiességének hírre bejárja Amerikát.

A film főszerepeit Claudette Colbert, Paulette Goddard és Veronica Lake alakítja. A Paramount kitűnő háborús filmjét ma mutatják be a Városi Mozi.

A rádió pénteki műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hírek. Az Áttelepítési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató hanglemezek. 10 Hírek. 12 Déli harangszó, hírek. 12.15 Operarészletek. 12.40 Előadás Nobel Alfrédról. 14 Hírek. Vöröskereszt közlemények. 15.15 Rádióiskola. 16 Hírek. 16.10 Előadás Mocsáry Lajosról. 16.30 Dalok. 16.45 Szakszervezeti tanácsadó és híradó. 17 Caesar és Cleopatra. Shaw színműve 4 felvonásban. 18 Hírek. 19 Dobay Lívia énekel. 19.50 Faluhíradó. 20 Hírek, sporthírek. 20.20 A Rádiózenekar műsora. 21.50 Hírek és krónika oroszul. 22 Hírek. 22.20 Magyar nóták. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hírek és krónika angolul és franciául. 23.30 Tánczene.

Budapest II. 22 Azurkék égbolt alatt. 20.30 Rádió szabadegyetem. 22.15 BBC lemezek.

Munkabér és az emelkedő árak

Hetek óta ujabb nyugtalanság észlelhető a szakmák dolgozói között. A nyugtalanság oka a fokozódó drágaság, amely a heti keresetünk vásárló értékét ismét a minimálisra csökkenti. Az árak tervszerű emelése a forint augusztusi vásárló értékét szertefoszlatja és eljött ujból az idő, amikor a dolgozó hétről-hétre kevesebb élelmet vihet haza a családjának. Az élelmezés gondja mellett itt vannak a téli gondok is. Már nem elég csak az élelmezéssel törődni, hanem törődni kell azzal is, hogy miképpen gyürjük le, miképpen viseljük el a tél borzalmait. Tul korán érkezett a téli hideg, mely csak fokozza a bajt és ezért is nyugtalan a dolgozó. Napról-napra halljuk, hogy a munkabér, amely augusztus hóban örömet és teli szatyort jelentett, mu kevés. Kicsi a bér, béremelést vár és remél a dolgozó és e réven reméli helyzetének javulását.

Állapitsuk meg, hogy a munkabérből valóban kevesebbet lehet vásárolni, mint augusztusban és minden oka megvan a dolgozónak a nyugtalanságra, mert egy tervszerű támadást lát léte ellen az árak szüntelen emelkedésével kapcsolatban. Hetekig türelemmel viselte a helyzetét a dolgozó, de mert a jelek azt mutatják, hogy ami az árak emelőivel szemben történik, az a semmivel egyenlő, most már ő is az áruját, a munkaerejét magasabban szeretné áruba bocsátani. A helyzetének javulását csak a munkabér emelésétől reméli. Nem lát, nem észlel más kivezető utat. Ez a hangulat mind szélesebb körben terjed el a munkások között. És mi abban látunk bajt és veszélyt, hogy a dolgozók csak az alacsony munkabérről beszélnek. Szerintünk sokkal többet kellene beszélni a magas árakról és arról, hogy milyen kevés történik ebben az országban az árdrágitók ellen. Azt mondhatnók, hogy gyanusan kevés történik ezen a téren. Erről kell sokat és szüntelenül beszélni, mert helyzetünk javulását csak az árak letörésétől remélhetjük.

A munkabéremelés nem lehet célunk, mert minden béremelést ujabb áremelés követ. Szomoru példa volt erre az elmult inflációs korszak, amikor csillagászati számokkal fejeztük ki a munkabérünk nagyságát és nem jutott a legszükségesebbre sem. Azok a körök, amelyek a fiatal demokráciánkat egy ujabb inflációs korszakba szeretnék sodorni, szándékosan beszélnek és beszéltetnek az alacsony munkabérekről, de hallgatnak az árak emelkedéséről. Kedvükre való, hogy a munkások a munkabér emelését követelik és ezzel önmaguk terelik el a figyelmüket arról a sok gazságról, amely megtörténhetik az életük megrontására. A két munkáspárt sajtója napról-napra hozza a híreket a legvérlázitóbb gazságokról, amelyek megtorlásért kiáltanak. Hol a burgonyát, hol a hagymát dugják el a fogyasztók elől, azt remélve, hogy a feketepiacon busás haszonnal tuladnak ezeken. Ez a sorsa a tojásnak, de nem különben az iparcikkeknek. Eldugják, vagy autókaravánszámra kicsempészik a hazai fogyasztás elől.

A szervezett munkásság figyelmezetten viseli a sorsát, mert tisztában van a nehézségekkel. Tudja, hogy az ország talpraállitása érdekében még sok áldozatot kell hozni. Azonban azt is látja, hogy az áldozathozatal vállalása kissé egyoldalu. A dugdosó és csempésző haramiák semmiféle áldozathozatalt nem akarnak vállalni. Minden megmozdulásuk mérénylet az ország lakossága ellen, mérénylet a fiatal demokrácia ellen és a legszomorubb az, hogy a népgyilkoló haramiák nem részesülnek megfelelő megtorlásban. Nyomtatásban és előszóban is hallottuk emlegetni az akasztófát azok számára, akik a demokráciánk ellen törnek, de az igéret eddig csak igéret maradt. Az illetékes végrehajtó szervek mintha félnének valamitől, vagy valakitől. Gyáván nyulnak az ügyekhez, vagy nem érzik a bőrükön e szörnyü gazság nagyságát. Némely szakmákban a nők munkabére nem éri el a havi kétszáz, a férfiak munkabére nem éri el a havi háromszáz forintot, ez a megyarázata a dolgozók türelmetlenségének. Biztosra vesszük, ha az illetékeseknek, akiknek kötelessége lenne az intézkedés, csak ennyi fizetésük lenne, majd erélyesebben és főként gyorsabban intézkednének.

Beszélni kell még a magas fizetésekről, amelyek megdrágítják az iparcikkek árát. Két-háromezerforintos havifizetés az igazgatóknak. Ez gyönyörü intézkedés és akkor még ez a jól fizetett réteg mer panaszkodni a demokráciára? Tizszeresét kapják a munkások fizetésének, vajjon a munkájuk értéke is tizszeres? A felsoroltak és a fel nem soroltak láttára ne szoruljon ökölbe a munkás keze? Ma még az öklök a zsebben vannak, de ha ez a mocskos játék a türelemmel tovább folyik ennyire megtorlatlanul, ki garantálhatja azt, hogy a munkás öklök a zsebből kikerülve maga fogja megtorolni a gazságokat?

Homo.

Dr. Bánáss Lászlót kinevezték veszprémi püspökké

A Magyar Kurir jelenti: Tardini, Őszentsége helyettes államti kára értesitette Magyarország biboros hercegprimását, hogy XII. Pius pápa dr. Bánáss László apostoli kormányzót veszprémi püspökké a legkegyelmesebben kinevezte. Az uj veszprémi püspököt a hercegprimás november hó 30-án Esztergomban szenteli püspökké, december 8-án pedig elfoglalja püspöki székét Veszprémben.

*

A magyar püspöki kar uj értékkel gyarapodott dr. Bánáss László személyében. Az uj veszprémi püspököt Nagykanizsán is nagyon jól ismerik. Dr. Bánáss László, amióta veszprémi egyházmegyei apostoli kormányzóvá kinevezték, két izben járt városunkban. Első alkalommal Husvétkor, másodszor pedig októbor 19-én, amikor a Szent Margit-ereklye országjárása során Nagykanizsára érkezett. Egyházmegyénk vezetőjét Nagykanizsán mindenki őszinte ragaszkodással és szeretettel fogadta. Igy természetesen érthető, hogy veszprémi püspökké történt kinevezését városunkban örömmel vették tudomásul.

Dr. Bánáss László a demokrácia egyik erős egyénisége. Megnyugtató az a tény, hogy manapság, amikor állandóan uj problémák kerülnek felszinre az egyházpolitika terén az iskoláztatással, a vallásügyekkel és nemcsak az ország katolikus társadalmát, de az egész magyar népet közvetlenül érintő ügyekkel kapcsolatosan; olyan ember kerül a magyar püspöki karba uj tagként, akinek egész lénye biztositék arra, hogy ezentul nemcsak az ország egyik legnagyobb egyházmegyéjének élén, de országos viszonylatban is azok közé áll, akik az ellentétek tompitásán fáradoznak.

Az uj veszprémi püspök 1884-ben született Pozsonyban. Felsőbb iskolai tanulmányait az innsbrucki egyetemen és a római nemesi diplomáciai akadémián végezte. Az első világháborut mint tábori lelkész küzdötte végig. A békeszerződés után Erdélyben maradt. Mint a magyar kisebbség vezéregyénisége állt az egyházpolitika és a magyar iskolaügy élén. A küzdőtéren helytállt és megmutatta, miként kell az igazság zászlaja alatt tiszta fegyverekkel a tárgyi igazság birtokában küzdeni és megtanulta, hogyan lehet a kényes kérdésekot kellő engedékenységgel és mértékletességgel megnyugtatóan megoldani. A második bécsi döntés után visszakerült az anyaországhoz, mert kinevezték Debrecen plébánosává. Ebben a tisztségében a legnehezebb időkben állta meg a sarat és próbálta áthidalni a katolikus Pannonhalma és a protestáns »civis város« közötti ellentétoket.

Az ostrom hoteiben paphoz illő elhivatottsággal járta a várost és öntött lelket a háboru borzalmaitól már iszonyodó népbe. Az orosz csapatok bevonulása után pedig elvállalta a közvetitő nehéz szerepét.

A győztesek tisztelték, a hivei pedig korlátlanul megbiztak benne. Feladatát igy mindenki megelégedésére láthatta el.

A mult év elején ő is ott állt a magyar demokrácia bölcsőjénél és mint pártonkivüli képviselő tagja lett az ideiglenes nemzetgyülésnek, ahol birta a Függetlenségi Front pártjainak egyhangu bizalmát.

Mint a politikai bizottság tagja nem egyszer hallatta szavát. Szociális téren pedig lelke volt Debrecennek.

1945 őszén XII. Pius pápa kinevezte a veszprémi egyházmegye apostoli kormányzójává. Eddigi munkássága összefogó erőnek bizonyult társadalmi, felekezeti és politikai vonalon egyaránt.

Nagykanizsa város társadalma örömmel üdvözli uj főpásztorát és meg van győződve, hogy ebben a tisztségében áldásos tevékenységét megsokszorozva áll egyházmegyéje élén.

A százmilliós B-pengős „sikere" Amerikában

Newyorkban érdekes kiállitás nyilt meg a Chase National Bank egyik termében: ennek a nagy amerikai banknak hires bankjegygyüjteménye került először közszemlére. A világ minden bankjegye látható itt. A nagy államok értékálló pénzei épen ugy, mint a rövidéletü szükségpénzek. A kiállitásnak sztárja egy magyar bankjegy, — irja a New-York Herald Tribune — amely 1946 augusztus 1-ig volt forgalomban és „100 millió B-pengőnek" nevezték. Ez számokkal leirva:

100,000.000.000.000.000.000 P.

Állandóan nagy tömeg nézi ezt az érdekes bankjegyet és az emberek többször is elolvassák az alája irt magyarázó szöveget a magyarországi infláció borzalmas hatásáról. Az inflációtól Amerikában is félnek az emberek és itt, ebből a bankjegyből láthatják, hogy mire vezethet a pénzhigitás.

Munkás — paraszt — értelmiség egységet akarsz? Segitsd tanulni a paraszt és munkás gyermekét: — adakozz a népi kollégiumra!

Nagyjelentőségű forintvédő-anket a főispánnál

A főispán kedden délelőtt 10 órakor gazdasági értekezletre hivta össze a vármegye összes pártjainak kiküldötteit a járási főjegyzőket és polgármestereket, a zalaegerszegi és nagykanizsai KOKSZ kiküldötteit, a nagykanizsai és zalaegerszegi ügyészségi vezetőket, törvényszéki elnököket, a rendőrkapitányságok vezetőit.

A gazdasági értekezlet tárgya a forint megvédése és a stabilizáció feltétlen fenntartása volt.

Az elnöklő dr. Papp Andor főispán bejelentette, hogy sajnálattal tapasztalta, miszerint a vármegye területén mindig nagyobb mérveket ölt a forint lerontására irányuló tendenciózus törekvés. Kijelentette, hogy teljes erejével meg fogja akadályozni a spekuláció elburjánzását és erre kéri a jelenlévők segitségét.

Elsőnek Lakatos Dezső, a Magyar Kommunista Párt megyei titkára szólalt fel, aki abban látja a hibát, hogy tele az ország rémhirekkel, amelyek arról szólnak, hogy a forint értéke romlik és ismét infláció veszélye fenyegeti az országot.

A rendőrség erélyes közbelépését követeli minden ilyen rémhirterjesztéssel szemben.

Bede Károly nemzetgyűlési képviselő a munkabéreket drágálja és magasnak tartja a kereskedői haszonkulcsot.

Erélyesebb intézkedésekkel el kell venni a vagyonát azoknak, akik még ma sem elégelték meg a spekulációt és ujból gazdasági romlásba akarják taszitani ezt a nehezen talpraállitott országot.

Felelni kell minden olyan vagyonért, mely meghaladja a tisztességes kereskedői haszon lehetőségét.

A nagykanizsai ügyészség kiküldötte bejelentette, hogy a hiba a rendeletek körül van. Például nem volt tudomása a textilárak emeléséről és amikor utánanézett a dolognak, kiderült, hogy négyszeres áremelkedés történt.

Rendet kiván a rendeletek körül, mert a biróságok csak igy tudnak a jog alapján eljárni.

Gross Imre kereskedő képtelenségnek tartja, hogy ilyen áremelkedések mellett a buza még mindig 40 forint legyen. Ez természetesen maga után vonja a feketézést. Keveselte a kenyér- és lisztfejadagokat és ebben az ügyben feliratot kiván küldeni a kormányhoz.

Koltay rendőrszázados arról beszél, hogy a hibákat ne itt keressék Zalamegyében, mert az Budapesten található.

Olyan rendszer ellen tiltakozott, mely a nagy zsiványokat futni hagyja és a kis embereket fogják fülön. Szóvá tette a pénz-uzsorát, amikor 1 százalék kosztkamatra árusitják a pénzeket.

Belátja, hogy a gazdasági rendőrség nem áll teljesen hivatása magaslatán, de ebben nem a szervezet a hibás, mert kevés rendőr áll rendelkezésre. Feltétlenül szaporitani kell a gazdasági rendőrség létszámát, mert csak igy tudják kellőképpen ellenőrizletni az áruzsorát.

Raiss József közellátási felügyelő a cukor és a só elosztásával kapcsolatos hibákra mutat rá.

Egyben bejelentette, hogy azok a szerek, akik a beszolgáltatásnak 100 százalékban eleget tettek, textilanyag-kiutalásban részesülnek.

Dávid János alispán arról beszélt, hogy bennünk van a hiba, mert nem ellenőrizzük kellőképpen az árakat. Amikor látjuk, hogy az emberek visszaéléseket követnek el, nem jelentjük be a hatóságoknak.

Felfogása szerint be kellene vezetni minden eleimiszernél és textilárunál az adagolást.

Barát Ferenc, Zalaegerszeg polgármestere a nemes valutákkal való takarékosabb bánásmódot kivánta. Ezzel meg lehetne akadályozni az olyan tüneteket, amely a forint romlását idézhetné elő.

Lakatos kommunistapárti megyei titkár kérte, hogy a 10 dkg. cukrot kapják meg vidéken is a felnőttek, ugy mint Budapesten és csokoládékiosztás is legyen.

Dr. Papp Andor főispán válaszolt az egyes felszólalásokra, majd bejelentette,

hogy az elhangzottakról a kormány elé felterjesztést intéz. Rámutatott a megyei vonatkozásu hibákra és kijelentette, hogy azok orvoslását szorgalmazni fogják.

Feliratot küldenek a kormánynak, amelyben azt kérik, hogy az árdrágitással kapcsolatos ügyeket sürgősségben intézzék el.

Nagykanizsán működik az egyetlen malária-állomás

Beszélgetés dr. Zoltai Nándor malária-kutatóval

A napokban érdekes vendége volt Zalaegerszegnek. Itt járt dr. Zoltai Nándor, az Országos Közegészségügyi Intézet malária-osztályának vezetője. Látogatása csak félig volt magánjellegű, régi barátság fűzi a megye alispánjához, akinek a vendégé volt, mert közben látogatást tett Nagykanizsán, ahol megvizsgálta a malária-állomás működését.

Zoltai dr. elmondja, hogy a felszabadulás előtt két nagy malária-állomása volt az országnak, az egyik az ország északkeleti részében Ugocsa, Szabolcs megyékben, a másik délnyugaton Zala, Somogy, Baranya vidékén. Az összeomlás utáni időben már csak egyetlen állomást tart fenn az Országos Közegészségügyi Intézet, a nagykanizsait.

Még Kanizsán is keveson tudnak ennek a fontos intézménynek a létezéséről. Szerényen, szinte tulságosan is elvonatkoztatva mindentől, ami reklám és dobverés, dolgozik az állomás, dr. Kiss József főorvos irányitása mellett. Mi az oka, hogy nem tud a malária-állomás lendületesebb munkásságot kifejteni?

A felelet mindennapi és már-már megszokott.

Anyagi okai vannak ennek is. A népjóléti minisztérium olyan kevés fedezetet tud beállitani az állomás céljaira, hogy szinte nevetséges. Igy aztán nem is lehet ellátni azokat a nagy feladatokat, amelyekre az intézmény egyébként hivatott lenne. Hogy csak egyetlen esetet emlitsünk, az állomás vezetőjének, akinek tulajdonképpen a malária-fészkek felkutatása és lokális megfékezése lenne egyik legfontosabb feladata, nincs semmiféle járműve, amellyel felkeresheti ezeket a helyeket.

A nagykanizsai állomás betegforgalma olég csekély, mondja Zoltai dr. A mai idők egyik fő tünete ez az orvos-kerülés és a maláriás megbetegedésnél soha nem fordultak annyian orvoshoz, mint az szükséges lenne. Ennek az az oka, hogy a betegség »kihagyásos«, ahogy mondani szokás. Mikor fellép a malária, akkor 40—41 fokos lázat kap a beteg, amitől egy kicsit megijed ugyan, de amire elszánja magát, hogy felkeresse az orvost, a láz rendszerint alább hagy vagy teljesen elmulik és megelégszik annak megállapitásával, hogy hát »hidegrázása« volt, vagy »hideglelés« gyötörte, vagy »töri a hideg«, ahogy népiesen és legelterjedtebben mondják falun. A betegség természetesen ezzel még nem gyógyul és napok mulva visszatér a láz, de »majd elmulik« jelszóval kifekszi a beteg a lázas napokat és végérvényesen lemond az orvosi kezelésről. Rendszerint háziszerekkel manipulálnak és ha látják, hogy az sem használ, egyáltalán nem kezelik magukat. Egyet meg kell mondanom — mondja Zoltai dr. —, hogy abszolut gyógyszere még nincs is a maláriának. Most folynak világszerte a kisérletek és igen jóhatásu készitmények állnak már rendelkezésre, de nem biztos hatásuak. Az Országos Közegészségügyi Intézet parizotológiai osztálya foglalkozik a maláriával összefüggő minden kérdéssel és munkával. Az állomások feladata a betegkezelésen kivül a szunyogfészkek kivizsgálása és az ezzel összefüggő kisérletek elvégzése. A maláriás szunyogok nemcsak vizben találhatók, hanem istállókban is megbujnak nappal majdnem mindig itt tartózkodnak és csak az alkonyat beálltával bujnak elő. Tévedés azt hinni, hogy ezek a veszedelmes szunyogok csak álló vizben, tavakban találhatók. Csöndesen folyó vizekben ugyanolyan nagy számban lelhetők fel, mint az állóvizekben. Természetesen a legalkalmasabb fészek számukra a pocsolya, gödrök, szennyes álló vizek, ezektől kellene mentesiteni a községeket és akkor sokkal kevesebb megbetegedést idéznének elő ezek a kis csipós állatok. Zalában nagyon sok szunyogfészekre akadtunk, főként Letenye déli vidékén. Az 1938-as esztendőben nagyszabásu vizkutató munkát folytattunk itt, ha jól emlékezem a szombathelyi kulturmérnökséggel karöltve végeztük a munkát, ami nagyon eredményes volt. Most meg kellene ismételni ezeket a munkálatokat, mert azt hiszem megint nagy szükség lenne rá. A vizrendezésen kivül a községeknek maguknak kellene védekezniük, ami nem olyan megoldhatatlan feladat. Ha az árkokat kiköveznék, a növényes mocsarakat növénytelenitenék, már nagy eredményt hozhatna. Amint hallom, a Magyar Kommunista Párt felvetette az eszmét, hogy Zala megyében, főként a fertőzött vidékeken, közmunkával kellene elvégeztetni ezeket a munkálatokat, nem tudom milyen stádiumba jutott ez az elgondolás.

Régebben a vizfelületeket párizsi zölddel vagy petróleummal locsolták be és ezekkel igyekeztek a lárvákat elpusztitani. Most már különleges vegyiszerek állnak erre rendelkezésre, elsősorban az amerikai DDT készitmény jön számba, ezzel bofujják a vizfelületet és hosszabb időre meggátolja a szunyogok fejlődését. Ezt az eljárást legfeljebb havonta csak egyszer kell ismételni, mig a multban olég volt egy záporos és lemosta a viz felületén lévő védekezőszereket. Az amerikai készitményeken kivül nagyon jóhatásu még a svájci Goigy-gyár neocit gezarol vegyszere, de most már nálunk is vannak kisérletek, sőt elfogadott és bevált készitmények, mint a magyar Super Cora vagy Arzola Atom S. S. készitmény. Ezek a szerek most állnak kisérlet alatt, de annyit mondhatok, hogy be is fognak válni.

Hangsulyozni kivánom, hogy a malária-megbetegedések nagy gazdasági hátrányt jelentenek az országnak, hisz járványos vidékeken a községek munkabiró lakosságának jelentős része nyáron, a legnagyobb munkaidőben esik ki hetekre a munkából. A lecsapolások, vizrendezés és egyéb védekezési módok nemcsak a malária szempontjából fontosak, hanem komoly gazdasági előnnyel is jár, a lecsapolt területek gazdasági megmüvelésre alkalmassá tétele révén.

Végül megtudjuk Zoltai doktortól, hogy a közeli hetekben az egész országban malária-tanfolyamokat rendeznek a hatósági és tisztiorvosok kötelező részvételével, akik kiképzést nyernek az orvosok, miként kell eljárniok egy esetleges járvány fellépésekor. Az egyik ilyen tanfolyam Nagykanizsán lesz, a másik az ország északkeleti részében és ha lesz fedezet, akkor más nagyobb városokban is.

Ma nyilik meg a zalaiak képzőművészeti kiállitása Zalaegerszegen

A kiállitás anyagát Nagykanizsán is be kell mutatni

A Zalai Táj- és Népkutató Munkaközösség, mint azt lapunk már többizben közölte, kulturhetet rendezett Zalaegerszegen. A kulturhét keretén belül ma délelőtt nyitotta meg dr. Papp Andor főispán, a politikai, társadalmi és egyházi személyiségek részvételével, a Zala vármegyei képzőművészek kiállitását. A kiállitásról a Zala egyik legközelebbi száma részletes beszámolót hoz, mert a nagykanizsai művészek döntő sikert arattak ezen. A kiállitás anyagának legnagyobb részét Nagykanizsa adta össze. A művészek élén Vörös János szobrászművész 20 gyönyörü szobrot állitott ki, mig B. Káldor Rózsa több plakett-el és szobormüvel szerepel a kiállitáson.

Festőink közül Tibolt Jolán, Pongrácz Jánosné, Sándor Mátyás, Balogh Gyula és Faragó Márton állitottak ki.

A Zalaegerszegről kapott jelentések szerint a nagykanizsai művészek óriási sikert könyvelhetnek el a kiállitás megnyitásának első napján.

Miután Nagykanizsa közönsége nem vállalhatja azt a költséges luxust, hogy a kiállitásra Zalaegerszegre utázzon át,

felvetjük azt a kérdést, hogy az együttlévő, nagy gonddal összeállitott anyagot a zalaegerszegi kiállitás lezárta után nem lehetne-e Nagykanizsán is bemutatni.

Biztosak vagyunk, hogy a város müvészetszerető polgármestere ebben a kérdésben segitségére siet a Zalának és lehetővé teszi, hogy ezt a szép kiállitást Nagykanizsa közönsége is láthassa.

A kanadai ötösikrek

valamikor nap-nap után szerepeltek a világsajtóban. Az egyszerre született öt Dionne-lány fejlődéséről rendszeres bulletineket adtak ki, majd filmet is csináltak az öt ikerleányról, azután lassan-lassan lekerültek az érdeklődés első vonaláról. Hosszu idő után most olvastunk ismét az öt Dionne-leányról, sőt fényképüket is láttuk a Time egyik legutóbbi számában. Először is az öt kislány már — nagylány. Tizenkét évesek, jól fejlettek és csinosak. Az öt Dionne-lány a képen egy pólyás fölé hajol, ez a legujabb kisöccsük, most született és az ötösikrek gondozzák. A legujabb Dionne-csemete egyébként tizennegyedik gyereke a kanadai családnak, amely most az Ontario állambeli Callanderben él.

VÁROSI MOZI
Csütörtöktől—vasárnapig
Az uj amerikai produkció egyik büszkesége
Angyalok a tüzvonalban
Claudette Colbert, Paulette Goddard, Veronica Lake
Hetes Híradó
Előadások kezdete: 5, 7, Vasárnap 3, 5, 7-kor

— Inspekciós gyógyszertár ma: „Igazság" gyógyszertár, Fő-ut 12.

Csendélet a zalai földreform végrehajtása körül

A földreform során az ország parasztjainak legnagyobb részét földhöz juttatták. Az uj gazdák legelső lépése az volt, hogy mindenütt földmüves szövetkezeteket alakitottak, melyeknek célja érdekeik megrédése és a nagybirtokok helyén virágzó, belterjes kisbirtokok létrehozása volt. Ezeknek a szövetkezeteknek azonban van egy rendkivül veszedelmes ellenségük azoknak a személyében, akiktől a földreform elvette az ezer és százezer holdakat. A volt nagybirtokosok, látva, hogy a szövetkezetek a parasztság megerősödését jelentik, mindent elkövetnek, hogy ezeket a szövetkezeteket munkájukban akadályozzák és ezáltal saját céljaikat segitsék elő. Csak a közelmultban fordult elő két érdekes eset Zala megyében, amelyek élénken csetelik a reakció és a bukott nagybirtokosok áldatlan munkáját.

Nyilasból földmüvesszövetkezeti igazgató

Ez az eset Zalaszentgróton történt, ahol a helybeli földmüvesszövetkezet egyike a legkitünőbben felszerelteknek, amelyek Zala megyében müködnek. A jól felszerelt szövetkezetbe tömörült uj gazdák természetesen erősödnek és a volt nagybirtokosoknak egyre kisebb az esélyük, hogy uradalmaikat visszaszerezhetik. Tehát beférkőztek a földmüvesszövetkezet vezetőségébe.

A körorvos, akit B-listára helyeztek és aki még ma is a gróf által neki adott kis kastélyban lakik, annak ellenére, hogy az a szövetkezet tulajdona, tárgyalásokat kezdett a földmüvesszövetkezet egyik megkörnyékezhető és megvesztegethető vezetőjével, akinek nagyobb segitséget ajánlott fel. Kikötötte azonban, hogy az ügyvezető igazgatót mentsék fel állásából és helyette egy, az internálótáborból nemrég szabadult nyilast nevezzenek ki ügyvezetőnek. A vezetőséget még elküldte ügyvédhez is, aki természetesen az ő emberük volt. Az ügyvéd nagyon ajánlotta nekik a volt nyilast, a gyakorlatlan vezetőség pedig beleesett a kelepcébe. A fasiszták terve sikerült. A szabadult nyilas lett a Zalaszentgróti Földmüvesszövetkezet ügyvezető igazgatója.

Az uj ügyvezető mindent megtett, hogy az uj gazdák jogait megcsorbitsa. Módositani akarta elsősorban a szövetkezet demokratikus szellemü alapszabályait akként, hogy a gazdáknak minél kisebb beleszólásuk legyen saját ügyeik intézésébe. A munkáspártokba tömörült szövetkezeti tagok azonban nem engedték magukat félrevezetni. Gyors és erélyes intézkedésekkel eltávolitották az »igazgató urat« meg nem érdemelt pozíciójából, felfüggesztették az igazgatóság és a felügyelőbizottság működését és a gazdák most maguk vették kezükbe sorsuk irányitását.

Karhatalom a reakciós mesterkedéseknek

A másik eset Zalaszentmihályon történt.

Báró Thán Emilia birtokát a földreform során felosztották. A gazdasági épületeket és a mezőgazdasági gépeket a földmüvesszövetkezet kapta. Ebbe nem nyugodott azonban bele a báróné volt vagyonkezelője, aki a háboru befejeztével hazatért nyugatról. Maller Tibor, a vagyonkezelő, azonnal hozzálátott, hogy mint bérlő, visszaszerezze a föld egy részét és a gépeket. Megfelejtkezett azonban arról, hogy a nyilas időkben gyakran látták német tisztekkel sétálni. Azt is elfelejtette, hogy a nyilasok menekülése idején az uradalom állatállományát önként felajánlotta a német hadseregnek, amit az el is vitt. A rendőrség fasiszta multja miatt le akarta tartóztatni. Maller azonban megszökött és azóta sem hallottak róla. A közelmultban azonban megjelent Zalaszentmihályon Maller Tiborné rendőri karhatalommal. Mallerné a földmüvesszövetkezet vezetősége előtt hivatalos irásokat mutatott fel, a melyek felhatalmazták őt a mezőgazdasági gépek visszavételére. Mallerné minden valószinüség szerint Budapesten megtévesztette az illetékes hatóságokat. A pacsai rendőrkapitányság pedig irásbeli parancsot kapott a vármegyei rendőrfőkapitányságtól, amely utasitotta a parancsnokságot arra, hogy fegyveres kiséretet adjon Mallerné mellé a mezőgazdasági gépek visszaszerzéséhez. A pártok gyors közbelépése azonban megakadályozta ezt a tervet és a gazdasági felszerelés továbbra a földmüvesszövetkezet birtokában maradt.

Csak ezt a két példát ragadtuk ki a sok közül, amelyek a zalai földreform körül lejátszódtak. A reakciós nagybirtokosok vissza akarták szerezni felosztott birtokaikat. A demokrácia azonban közbelépett. A mesterkedés nem sikerült. Ezek azonban nem elszigetelt jelenségek. Az egész országban mindenfelé előfordulnak. A földreform és a demokrácia ellenségei ellen pedig nemcsak az uj gazdáknak, de az egész magyar társadalomnak kötelessége harcolni. A földmüvesszövetkezetek vezetésével szakképzett gazdákat kell megbizni, hogy ilyen és ezekhez hasonló esetek ne fordulhassanak elő többet.

—

Sportrovat

A MAORT MSE vezetősége nyilatkozik az NVTE—MAORT ügyről

A kanizsai labdarugás válságáról irt cikkünk városszerte széleskörü feltünést keltett és a sportkörök állandó beszédtémája lett. Szerkesztőségünkhöz számos levél érkezett, melyben egyesületi vezetők és a sportbarátok hozzászólnak a sportvonatkozásban rendkivüli fontossággal biró kérdéshez. Ezek a hozzászólások uj megvilágitásban tárják elénk a tényeket, de sok esetben nélkülözik a higgadt tárgyilagosság hangját. A Zala sportrovat-vezetésének legfőbb irányitó elvét szem előtt tartva, mi helyt adunk a különböző helyekről jövő véleménynyilvánitásoknak. A város sportközönségének lesz a feladata, hogy a három sportegyesület hivatalos állásfoglalása után döntsön: vajjon valóban beszélhetünk-e a kanizsai labdarugás válságáról.

*

Elsőizben a MAORT MSE hozzászólását közöljük:

»A Zala 1946 október 13-iki számában cikk jelent meg »Válságban a kanizsai labdarugás« cimmel. A cikk alapgondolata a következő: »Áthidalhatatlannak látszó akadály tátong az NVTE—MAORT sportegyesületek között.«

A MAORT Munkás Sportegyesület vezetősége a közleményre válaszolva, a következőképpen látja a helyzetet:

Aki a labdarugósportot csak kivülről szemléli és nem vesz részt a sportélet ügyeinek intézésében, az más szemmel nézi a sportéletben lezajló eseményeket. Megragadjuk az alkalmat, hogy a közönséget tájékoztassuk arról, hogy mi a helyzet az NVTE—MAORT sportegyesületek között.

Az NVTE és a MAORT között jó az egyetértés. Ezt a következőkkel tudnánk igazolni. 1946 október 10-én az NVTE és a MAORT vezetősége megbeszélést tartott. A megbeszélésen jelen volt az NVTE részéről a teljes vezetőség, a MAORT részéről Binder Béla elnök, Majerszky Béla alelnök, Salamon András titkár, Galácz József intéző, Piller György szakosztályvezető és Csögör Endre, a gazdasági bizottság helyettes vezetője.

A megbeszélésen a két egyesület vezetősége leszegezte azt az irányvonalat, amelyen a két egyesület haladni kivánt. Főbb pontok a következők: 1. A két egyesület felváltva rendezi meg a mérkőzésekot délelőtt és délután, amennyiben egy napra sorsolják ki a bajnoki mérkőzést. 2. Ha valamelyik csapat barátságos mérkőzésre idegen csapatot hiv meg, ugy előre értesitik egymást. 3. Időnként közösen fognak mérkőzéseket rendezni.

A megbeszélés a Vasutas Sportegyesület klubhelyiségében folyt le. Egy hé[illegible] felkeresett bennünket az NVTE vezetősége klubhelyiségünkben, amely megbeszélések szintén a legnagyobb egyetértésben folytak le. Minthogy a cikk 3—4 vasutas játékos távozásáról emlékezik meg, kijelenthetjük, hogy a MAORT vezetősége egyetlen játékossal nem tárgyalt.

Megnyugtatjuk tehát a sportkedvelő közönséget, az egyetértés meg van és kérjük, hogy továbbra is támogassa az egyesületeket, különösen akkor, ha egy csapat hullámvölgybe kerül, hogy abból ki tudjon emelkedni.

Jó szerencsét!

MAORT Munkás Sportegyesület Vezetősége.

Nagykanizsáról minden irányban megindult az autóbusz-járat

A békeévek utolsó nagyszerü vivmánya az volt, hogy egyes kereskedelmi és kultur centrumokból a vasuton kevésbbé elérhető helyekre a MÁV autóbuszjáratokat inditott. A háboru utolsó éveiben a fasiszta kormányok gazdasági nehézségekre hivatkozva, ezeket a járatokat nagyrészt beszüntették, mig a nyilas kormány-bitorlók teljesen eltörölték. A MÁV által épitett kitünő kocsikat nyugatra hurcolták, hogy ezzel mentsék hitvány hazaáruló életüket. A felszabadulás után a MÁV gépgyárak dolgozói azonnal hozzáláttak, hogy ezt a fontos intézményt ujra életre keltsék és megindulhasson a közlekedés a falvakban is. Nagy anyaghiánnyal küzködve, megfeszitett munkával nem egész egy és fél esztendő alatt sikerült is egy olyan kocsiparkot teremteni, amely lehetővé teszi a forgalom megnyitását.

Örömmel közölhetjük lapunk olvasóival, hogy mától kezdve megindult a Nagykanizsa—Zalaegerszeg relációban az autóbuszforgalom és ezzel Nagykanizsa közvetlen összeköttetést kapott a megye fővárosával és a vonalat érintő összes falvakkal. Alant közöljük a Zalaegerszeg—Söjtör—Nagykanizsa között forgalomba helyezett autóbuszjáratok menetrendjét.

Járatszám 4	Km.			Járatszám 1
15·00	—	i.	**Zalaegerszeg**	é. 9·45
15·04	1		**Zalaegerszeg** p. u.	9·42
15·14	4		Zalabesenyő	9·34
15·21	7		Bocfölde f. m.	9·24
15·28	10		Sárhidai elág. f. m.	9·17
15·35		é.		9·10
15·36	13	i.	Bak	é. 9·09
15·51	20		Söjtör	8·56
16·00	24		Pusztaszentlászló	8·46
16·04	26		Válicka-puszta	8·41
16·11	29		Pusztamagyaród	8·35
16·17	32		Szentliszlói elág. f. m.	8·28
16·27	37	é.	**Bánokszentgyörgy**	i. 8·18
16·30		i.		é. 8·15
16·41	42		Borsfa	8·05
16·53	48		Letenyei elág. f. m.	7·52
17·02	52		Rigyáci elág. f. m.	7·43
17·07	54		Eszteregnyei elág. f. m.	7·38
17·13	56		Sormás	7·33
17·23	60		Kiskanizsa	7·23
17·30	63	é.	**Nagykanizsa** Korona szálló	i. 7·15
19·15	—	é.	Letenye MÁVAUT (1195)	i. 5·50
20·15	—	é.	Lovászi MÁVAUT (1195)	i. 4·45
17·40	63	i.	**Nagykanizsa** Korona szálló	é. —
17·45	64	é.	**Nagykanizsa** p. u.	i. —
—	—	é.	Zalaszentiván MÁV	i. 4·55
19·13	—,	é.	Murakeresztur MÁV	i. 6·30

HIREK

— **Izr. Istentiszteletek időpontja**

November 15-én, pénteken délután 4 órakor, 16-án, szombaton reggel fél 8 órakor.

— **A SzIM**

folyó hó 15-én, pénteken este fél 8 órai kezdettel előadja az »Egy bolond százat csinál« zenés operettet a Szociáldemokrata Pártban. Jegyek az előadás előtt kaphatók.

— **Tudakozódás**

Keresem Takács János tizedest, aki állitólag 1944 októberében Kiskunhalas és Fülöpszállás között tünt el. Szolgálati beosztása: a volt zentai páncélos hadosztály motorkerékpáros hirvivője. Szives értesitést kér: id. Takács János Fityeháza 146.

— **Müsoros táncest a népkonyha javára**

A város szociálpolitikai ügyosztálya semmi fáradságot nem kiméi, hogy a téli hónapokra a népkonyhát felállitsa és a rászorulóknak naponként legalább egy tál meleg ételt adjon. Ebből a célból már több jólsikerült előadást és táncestet rendezett. Folyó hó 17-én, vasárnap este 8 órai kezdettel ismét müsoros táncest lesz a szociálpolitikai ügyosztály rendezésében. A müsoron szerepel egy táncattrakció, Litvai Piroska énekszámai stb. A közönségnek olcsó büfféról áll rendelkezésére, melynek jövedelmét szintén a népkonyha felállitására forditják.

— **Gazfogyasztók figyelmébe!**

Folyó hó 16-án, szombaton 14 órától kb. 18 óráig a Csengery-uti vasuti átjárótól északra eső részen a gázszolgáltatás szünetel. MAORT-üzemek termelési osztálya.

— **Felhivás**

A Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezetének helyi csoportja folyó hó 16-án, szombaton délután 16 órakor a Szociáldemokrata Párt nagytermében taggyülést tart. A taggyülésen való megjelenés kötelező. *Vezetőség.*

Kukoricaszár eladó vagontételben is. Nagykanizsa, Csengery-u. 39. 1499

Csinosan bútorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó, Rozgonyi-utca 19. 4

Üzlethelyiség berendezéssel átadó. Cim a kiadóban. 1504

Használt tégla, deszka, cementlapok és cement lépcsők kaphatók Só u. 14. 1513

Elveszett f. hó 13-án szerdán este a Vörösmarty utcában, vagy a Petőfi-utcában 1 irattáska, benne 1 drb. müszerrel és szerszámmal. Kérjük a b. megtalálót, hogy a talált dolgokat Drávavölgyi irodájába, Csengeri-ut 51. sz. leadni sziveskedjék. 1516

Irógép eladó. Cim a kiadóban. 1519

Találtak egy erszényt élelmiszerjegyekkel. Átvehető e hirdetés kifizetése ellenében a kiadóhivatalban. 1520

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Benczo Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.

Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa

Szerkesztésért és kiadásért felel: Benczo Jenő

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 261. szám Nagykanizsa, 1946. november 16. szombat Ára 40 fillér.

ZALA

A külügyminiszterek tanácsa ma délután titkos értekezletet tart és lehetséges, hogy a trieszti kérdésben megegyezésre jutnak.

Cáfolják a németországi angol katonai kormányzat korrupcióját

A külügyminiszteri tanács tegnap esti new-yorki értekezletén nem jött létre megállapodás a szovjet részről az uj trieszti alkotmányhoz benyujtott módosító inditványokra vonatkozólag. Főképen arról volt szó, hogy milyen legyen a város leendő kormányzójának jog- és hatásköre.

Molotov megismételte Párizsban előadott érveléseit és azt kívánta, hogy a kormányzó hatáskőre legyen alárendelve a népképviseleten alapuló választott törvényhozásnak.

Anglia, Amerika és Franciaország azon a véleményen voltak, ha a rendőri hatalmat a nemzetgyülés hatásköre alá helyezik, akkor a kormányzónak nincsenek eszközei a rend fenntartására.

Molotov erre kijelentette, hogy a kormányzó legyen feljogositva a vétójog érvényesitésére a rendérfőnök mindenkori kinevezése ellen.

A többi külügyminiszterek nem tartották ezt a kivánságot elfogadhatónak és Byrnes ugy nyilatkozott, hogy a jelenlegi zavaros viszonyok közepette nem lehet Trieszthen az alapvető emberi jogokat biztositani enélkül, hogy a kormányzónak különleges felhatalmazása ne lenne. A kormányzó tekintélye és pozíciója a trieszti alkotmány egyik legfontosabb alkatrésze. Csak ha ezt elintézték, akkor lehet a többi szovjet módosító inditvánnyal foglalkozni. A tudósitók szerint, bár tegnap este nem értek el döntést,

az az általános benyomás, hogy a külügyminiszterek közötti ellentétek nemleg enyhültek.

Az angol alsóházban tegnap Hynd Németország és Ausztria felelős minisztere esetlte, hogy a németországi angol katonai kormányzat körében korrupció uralkodna és kivánta az egységes központi közigazgatás létesitését, amelyhez Amerika és Franciaország hozzájárultak. Németország részére állandó minisztert kellene kinevezni, aki az angol kabinetnek is tagja és segitene a főparancsnok munkájában.

Kijelentette, hogy a küszöbön álló tél nem lesz olyan nehéz Németországban, mint a tavalyi, mivel a közlekedési vonalakat helyreállitották.

Minden az élelmiszeradagok biztositásán fordul meg, azt pedig Anglia egyedül nem képes biztositani. Az Egyesült Nemzetek politikai és biztonsági tanácsa tegnapi ülésén a vétóra vonatkozó ausztráliai inditványt vizsgálta meg, amely azt ajánlotta, hogy a biztonsági tanács minden tagja akkor használja a vétójogot, ha a világbéke veszélyben forogna.

A gazdasági és szociális bizottság tegnap esti ülésén a kiküldöttek hangoztatták, hogy

az Egyesült Nemzetek Szervezete nem hajlandó támogatni olyan nemzetközi segélyszervezet létesitését, mely az UNRRA helyébe lépne.

Azok a kormányok, amelyek UNNRA segélyben részesültek, ma már szilárdan állnak. Az amerikai küldöttek hangoztatták, hogy az Egyesült Államok továbbra is vállalják a segélyezés összegéből a rájuk eső részt, ha erre szükség van.

Ujabb orosz jegyzék az angol kormányhoz a Dardanellák ügyében

London, november 15

Az angol külügyminisztérium ujabb jegyzéket kapott Görögországtól a Dardanellák ügyével kapcsolatban. A jegyzék tartalmát még nem hozták nyilvánosságra. A jegyzék egy másolatát a külügyminisztérium elküldte Bevinnek Newyorkba és igy lehetséges, hogy e kérdésben Bevin, Molotov és Byrnes tanácskozásokat folytatnak. Bevin már korábban ellenzését fejezte ki azon orosz javaslattal szemben, hogy a tengerszorosok védelmét kizárólag a feketetengeri hatalmak lássák el.

Albánia nem akarja, hogy a korfui tengerszorost megtisztitsák az aknáktól

Tirana, november 15

Albánia tegnap este ismét tiltakozott a korfui tengerszoros aknáktól való megtisztitása és az albán déli tengerpart közelében cirkáló angol hadihajók jelenléte ellen, amelyek, Albánia állitása szerint, állandó géppuskatüzelésükkel incidenst akarnak kierőszakolni.

Sem Jugoszlávia, sem Olaszország nem fogadja el a párizsi döntést

Róma, november 15

Nenni olasz külügyminiszter a nemzetközi szerződések ügyében kiküldött bizottság ülésén nagyfontosságu nyilatkoztot tett, amelynek lényege az, hogy Olaszország nem mond le a követeléseiről, hanem minden erejével azon lesz, hogy ezeket a követeléseket minden nemzetközi fórumnál érvényesitse. Rámutatott, hogy ezeknek a fontos kérdéseknek megoldása nélkül nem lehet tartós békére számitani. Utalt arra, hogy a külügyminiszteri tanácskozásokon függőben maradt a francia-olasz határkérdés, az olasz gyarmatok ügye és végül a legkeményebb dió, az olasz-jugoszláv vita. Sem Olaszország, sem Jugoszlávia nem fogadja el a párizsi döntést.

Sulyos gerillaharcok Görögországban

Athén, november 15

A görög hadügyminiszter a politikai vezető pártok egy értekezletén kijelentette, hogy Görögországban erős a gerilla-tevékenység és a görök falvak ellen legutóbb elkövetett merényletek számos résztvevője külföldről érkezett Görögországba. Az egyik dühödt merénylet során, amelyet egyik görög falu ellen követtek el a támadók, 50 férfit és nőt lemészároltak. A görög katonaság 17 halottat és sok sebesültet veszitett.

A török külügyminiszter az angol nagykövettel tanácskozott

Ankara, november 15

Ankarában a török külügyminiszter és az ankarai angol nagykövet tanácskozásokat folytattak, mely alkalommal az angol nagykövet közölte az Angliához intézett orosz jegyzék tartalmát a török külügyminiszterrel.

Budapestről jelentik:

Egy év mulva már járhatunk a Margit hidon

A Margit-hidat 1947 december 31-én fél szélességben adják át a forgalomnak. A hidon egy villamos sinpár lesz és ingajáratok lesznek. A hid közepén csak akkor létesül megállóhely, ha a hid teljes szélességben megépül. A szigetre vezető hidrészt is ki kell javitani, mert a robbanáskor a hid ezen részei is megrongálódtak. A hidat az eddigi vasszerkezetéből épitik ujjá. A főváros teljesen felkészülten várja a téli hónapok árvizveszedelmét. A müszaki felszerelés tökéletesebb, mint az elmult évben és ha az idén is oly kedvező lesz az időjárás, mint volt, nem kell veszélytől tartani.

Ingyen penicillin a nemibeteg gyermekeknek

A népjóléti miniszter az egész ország területén biztositotta a 14 éven aluli nemibeteg gyermekek részére a szükséges penicillint. A rendelkezések értelmében Magyarország minden állami és közkórháza köteles a nemibeteg gyermekeket felvenni és részükre ingyenes penicillint az Országos Közegészségügyi Intézettől beszerezni. A székesfőváros területén a nemibeteg gyermekek gyógykezelésére a polgármester az egyik közkórház gyermekgyógyászati osztályát jelölte ki.

Hellebronth Vilmos kegyelmet kapott

Hellebronth Vilmos volt altábornagyot, a Szálasi-kormány volt tárcanélküli miniszterét, a NOT golyóáltali halálra itélte. Az elitélt kegyelemért folyamodott. Kedden délben hirdették ki Hellebronth Vilmos előtt, hogy a köztársasági elnök megkegyelmezett és büntetését élethossziglani kényszermunkára változtatta.

Ma tárgyalta a népbiróság Mester János bünügyét

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres-tanácsa má délelőtt tárgyalta Czapáry Eva zalaapáti tanitónő népellenes bünügyét. A vád szerint 1944-ben belépett a nyilaskeresztes pártba és a helyi pártszervezet női csoportjának vezetője volt. A tárgyalás során a kihallgatott tanuk azt bizonyitották, hogy Zalaapátiban a nyilaskeresztes pártnak női tagja nem volt és igy Czapáry Eva a női csoport vezetője sem lehetett. A népbiróság Czapáry Evát bünelemény hiányában felmentette.

Garai Imre zalaszentjakabi nyilas fegyveres pártszolgálatos bünügyének tárgyalását elnapolta a népbiróság több tanu megidézése miatt, akik arról vallanak, hogy Garai miért lépett be a nyilaspártba. A tanuvallomásokból az is kiderül, hogy Garai résztvett-e az angolszász ejtőernyősök elfogatásában vagy megverésében.

Ezután tért át a népbiróság Mester János hadnagy népellenes bünügyének tárgyalására. Dr. Ruttkai György népügyész a tárgyalás elején elnapolási inditványt terjesztett elő több tanu megidézése miatt. Dr. Piller Artur védőügyvéd pedig — egészen szokatlanul — kérte a népbiróságot, hogy amennyiben a tárgyalást elnapolnák, ugy Mester Jánost helyezzék előzetes letartóztatásba. Dr. Ruttkai népügyész a védő inditványát — szintén szokatlanul — ellenezte azzal, hogy a vádlott továbbra is internálótáborban maradjon. A népbiróság ugy döntött, hogy a tárgyalást megtartják.

Mester János előtt felolvasták az augusztus elsejei tárgyaláson elhangzott vallomását, majd Rbein Zoltánt hallgatták ki első tanuként. Rbein Zoltán előadta, hogy a század »Leója« a müszaki tiszt, László Deli zászlós volt, aki állandóan fokozni kivánta a munkaszolgálatosok munkateljesitményét. Elmondta, hogy egy alkalommal beszélt Mesternel és mondta neki, hogy a munkaszolgálatosok jól dolgoznak. Mester erre azt válaszolta, hogy jól is teszik, ha dolgoznak, mert különben arra a sorsra jutnak, mint a hozzátartozók.

Rbein Zoltán tanukihallgatása után a tárgyalás lapzártakor még folyik.

Tetten értek feketézésen egy herceget

A XI. kerületi kapitányság nyomozói tettenérték herceg Hohenlohe Sándort, amint 600 tojást kinált eladásra, darabonként 1.50 forintért. A 24 éves fiatalember másfél éve feketézésből él és bár korábbi bünei miatt rendőri felügyelet alatt áll, a rendőrségen való jelentkezését rendszeresen elmulasztotta, vagy maga helyett inasát küldte a kapitányságra. Őrizetbe vették.

Papen háborus főbünös

München, nov. 14

A müncheni ügyészség vádiratot nyujtott be a háborus bünösök ügyeivel foglalkozó müncheni német birósághoz, amelyben kérik, vegyék fel Papent a háborus főbünösök jegyzékére. A vádirat szerint Papen vezetőszerepet játszott a náci-rendszer idején és igen jelentős támogatásban részesitette Hitlert.

Megszünt a nagykanizsai államvédelmi osztály

Mint a rendőrség államvédelmi osztályának zalaegerszegi kapitányságától értesültünk, a nagykanizsai államvédelmi csoport megszünt. A beosztott nyomozók nagy részét Zalaegerszegre helyezték át. Az államvédelmi osztály megszünésével kapcsolatos személyi változásokat később közöljük.

Miből élt Hitler?

A közelmultban érdekes könyv jelent meg Berlinben, amely ismerteti azt a mérhetetlen pazarlást, amit Hitler és vezérkara 12 esztendős uralmuk alatt végbevittek.

A könyvecske leleplezi az »aszkétaéletü« Hitler krőzusi jövedelmét. 1933-tól egészen bukásáig mintegy 305 millió márkát használt fel Hitler saját céljaira. Személyes javadalmazása évenként 25 millió márka volt. Államfői minőségében 60 ezer márka fizetést tett zsebre. Ezenfelül 360.000 márkát bocsájtottak személyes rendelkezési alapja részére. Mint kancellár nem fizetést, hanem különjuttatást kapott. Ez 18.000 márkát tett ki. Egymillió márkát személyes reprezentációs célokra, 24 milliót pedig általános reprezentációs költségek címén vett fel. Ezt az utóbbi összeget ellenőrzés nélkül használhatta fel. Ezekből az adatokból kitünik, hogy Hitler évi jövedelme 5 millióval haladta meg II. Vilmos civillistáját.

A füzet fényt derit Göring fényüző életmódjára is. A »birodalmi marsall« évi jövedelme 15 millió márka volt. De Göring ettől függetlenül sem vetett meg egy kis külön jövedelmet. Emmy Sonnemannal kötött házasságakor például végigzsaroltatta a nagyiparosokat és bankárokat. A zsarolás eredményeképpen 200 millió márka értékü »ajándékot« harácsolt össze.

A közeli napokban országos árellenőrzés kezdődik

Nagyjelentőségü elhatározásra jutott a Gazdasági Főtanács tegnapi ülése: a lakosság helyzetét megnehezitő áruspekuláció ellen a közeli napokban hatékony ellenőrzést léptetnek életbe.

Vidéken váratlan, meglepő vizsgálatokat és áruellenőrzéseket eszközölnek. Szakképzett emberek detektivekkel és más hatósági személyekkel váratlanul kiszállnak a vidék különböző helyeire és ellenőrzik a kereskedelmi és gazdasági élet forgalmát.

A helyszinen lecsapnak mindazokra, akik élelmiszereket vagy más közszükségleti cikkeket drágitanak, vagy elrejtenek.

Mindazokat, akiket a legkisebb visszaélésen tettenérnek, a törvény teljes szigorával büntetik.

Ez a vidéki ellenőrzés értesülésünk szerint a közeli napokban már meg is kezdődik.

A rádió azombati müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató hanglemezek. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.30 Boross László jazz-számokat zongorázik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Prapklasszikus mesterek müveiből. 15 E. Fischer: Alpoktól délre — szvit. 15.30 Villámhiradó. 16 Hirek. 17 A Kőbányai Általános Munkásdalkör énekel. 17.20 A Munkás Kulturszövetség müsora. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.15 Operarészletek. 18.45 A Rádiózenekar müsora. 20 Hirek, sporthirek. 21.15 Hangos heti hiradó. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.20 Chansonok. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Tánclemezek.

Budapest II. 20 Hanglemezek. 21 Hirek. 22.15 Szórakoztató zenekari müvek.

A nagykanizsai szobrászok és festők kirobbanó sikere Zalaegerszegen

Megnyitották a Képzőművészeti Kiállitást

A Zalai Táj- és Népkutató Munkaközösség gazdag munkaprogrammjának keretében csütörtökön nyitotta meg Baráth Ferenc polgármester a zalai művészek képeiből és szobraiból rendezett kiállitást a Nemzeti Parasztpárt helyiségeiben. A kiállitáson megjelent dr. Papp Andor főispán, Gönczy, a kaposvári muzeum főigazgatója, Czobor Mátyás ny. polgármester, valamint a zalai müvészet és népkutatás számos barátja.

Baráth Ferenc meleg szavakkal emlékezett meg a kiállitást létrehozó okokról és szellemi inditékokról. Döntő fontosságunak nevezte e kiállitást. — Zalaegerszegen, — mondotta — ahonnét én is származom, még ilyen megnyilatkozást nemigen láttam. Hogy a lenézett Zalaegerszeg ilyen szuggesztiv erővel bir, hogy neves művészek hordják ide alkotásaikat, megmutatva, hogy igenis van kultura és művészeti élet Zalaegerszegen. Áldom ezért a művészek szivét, eszét és kezét és azt szeretném, ha Zalaegerszeg okulna e kiállitásból. A polgármester elismerő szavakkal nyilatkozott a képzőművészeti szabadiskola növendékeiről, akik a nyár óta Pataky Ferenc festőművész vezetésével rendkivül gazdag eredményt értek el. Itt nem iskolázott képzőművészek, hanem a nép feltörő egyszerü gyermekei bizonyitották be, hogy helyes irányitással iskola nélkül is lehet maradandót alkotni.

A kiállitó művészek közül külön terem jutott a nagykanizsai művészeknek. Itt elsőhelyen kell szólnunk *Vörös János* sokoldalu és gazdag munkásságáról. Vörös János, e kiállitásnak is lelkes mentora, há„om évtizede dolgozik az igazi művészek hivatottságával és szerénységével. E hatalmas tehetséget mai napig nem méltányolták azzal az elismeréssel, amely méltán megillette volna. A MAORT részére készitett szobrai a kiállitás jelentős részét alkotják. Nagy átéléssel követi a sajátos épitkezés formanyelvét, sikokra bontott felületei anyagszerüen illeszkednek az épületek rendjébe. Ezek az alkotások nagy tenet igényelnek s távolból is elmondják közölnivalójukat: a munka lendületét, dinamikáját, gépiességét.

Benczéné Káldor Rózsa, akinek teljesen egyéni naturalizmusban megmintázott szobrai megrázól őszinte valóságukban. E stilus mellett összevont formanyelvvel is találkozunk, amelyek a kivételes képességü művésznő egy másik arcát mutatják. E két kifejezési mód összekötő szála az azonos érzelmü tulfütöttség, amely valamennyi alkotását jellemzi.

Pongrácznéné a finoman érző női lélek szaván mondja el aquarelljeiben könnyedén, minden mesterkéltség nélkül látomásait. Biztos rajztudásu portréiban bontakozik ki, mig erdei képei szinérzékéről tesznek bizonyságot. Erős egyéniségé a kanizsai művészeknek.

Balogh Gyula jól ismeri azokat a lehetőségeket, amelyeket az aquarellbe mártott ecset elérhet. Virtouz könnyedsége végső elemzésben igaz emberi látomásokká tömörül, egyszerüek és életteljesek.

Tiboll Jolán ugyanebben a müfajban még magasabbrendüen nyilatkozik meg. Impreszszionista szinhatásai, az aquarell összeolvadó fénybemártott szinfoltjai hivatott kézre vallanak.

Kevésbbé szerencsés alkotásokkal szerepeltek *Sándor Mályás* és *Faragó Márton*. Sándor Mátyás portréi inkább szinezett fényképek, mint festmények, pedig nagyméretü, a MAORT részére készitett vászna mutatja, hogy ihletett perceiben teljesen kötetlenül és nagyvonaluan tud dolgozni. Faragó képei szinekben és formákban jók, de egy hangra beállitottak s igy egymás ismétléseinek látszanak.

Áttérve a zalaegerszegi művészek jellemzésére, első helyen kell megemlitenünk *Pataki Ferenc* impresszionista festményeit. Bár erősen nélkülözzük budapesti vásznait, amelyeket már számos, nagyvonalu kiállitás fémjelzett, itteni őszinte impresszionista vázlatai és két portréja betekintést nyujtanak egy vérbeli művész tárházába. Az ő sikerének kell elkönyvelnünk a szabadiskola növendékeinek átlagon felüli eredményeit is.

Sajátos és sokoldalu művészlélek *Udvardy Ignác* is, aki a művészeknek abból a köréből való, akik szines lelkivilágukat bármelyik müfajt tárják is a világ elé, mindig értéket és maradandót tudnak alkotni. A naturalizmustól a szélső dekorativizmusig mindenre találna példát az az érdeklődő, aki alkotásait a maga egészében látná. E mélységes visszavonultságban élő vallásos egyéniség a legnagyobb zalai művészek közül való.

A gimnázium rajztanárja *Kaposi Antal* helyi vonatkozásu képei s inter-cur-jelenetei egy zárkózott művész halkszavu vallomásai, az őszintén átérzett mondanivaló melegségével.

A fiatal *Bárkay János* képei a kiállitás nagy meglepetése, de csak azok számára, akik még műhelytitkaiba nem tekintettek. Minden igazi művészet expresszsziv s ez a 21 éves Bárkaynál már lenyügöző valóságban jelentkezik. A legnehezebb müfajban, a portraitban a legerősebb, ezek hajlanak már-már a karikatura-művészet sajátos területére. Erősen nélkülözzük akadémista társának, Nagy Sándornak képeit, akitől nem tudtunk idejében képeket szerezni.

A kiállitásról a legjobb érzéssel távozik a hivatott mütörténész is, mert bizonyságát látja annak, hogy országunk e legelhanyagoltabb területe is most már beleilleszkedett abba a művészeti vérkeringésbe, amely a további fejlődést biztositja.

Tóth Ervin

Torrez nagyjelentőségü nyilatkozatot adott

Mint ismeretes, a francia választásokon a kommunista párt átütő erejü győzelmet aratott. A két munkáspárt a francia kamarában megszerezte a többséget, igy minden valószinüség szerint a kormányban ily értelmü változások is lesznek. Éppen ezért nagy jelentősége van Torrez nyilatkozatának, amelyet a Reuter tudósitója előtt tett:

Már hónapokkal ezelőtt szövetséget kötöttünk volna Nagybritanniával, ha biztositékát láttuk volna a német kérdés megoldásának. Javaslataink ott fekűsznek a szövetségesek külügyminiszteri tanácsa előtt és hajlandók vagyunk természetesen módositásokba is bekemenni.

Két dologban azonban nem engedhetünk, az egyik a biztonságunk kérdése, a másik a jóvátételre való jogunk. Kijelentem, hogy valamennyi szövetségesünk iránt azonos érzelmekkel viseltetünk és távol áll tőlünk, hogy bármelyik elé válaszfalat épitsünk.

Követeljük a Ruhr-vidék tökéletes ellenőrzésének kiépitését, a német fasizmus teljes felszámolását és ezekből a megszállás megbosszabbitását. Kivánatosnak tartjuk az általános lefegyverzést és a Saarvidék és Franciaország közötti gazdasági egység tökéletes megteremtését.

Táncestély a népkonyha javára

Mint lapunk már többizben közölte, Nagykanizsa város szociálpolitikai bizottsága, élén Varga Józsefnével, a polgármester feleségével óriási erőfeszitéseket tesz, hogy a nagykanizsai népkonyhát fenntarthassák.

A mai sulyos deflációs időkben, amikor a munkanélküliség példátlan arányokat ölt, a legelemibb kötelesség a hibájukon kivül kereset nélkül maradt embertársainkon segiteni. Nem vitás, hogy az eljövendő tavaszra a helyzet már merőben megváltozik és minden dolgos kéz megtalálja a maga munkahelyét, sőt bizonyosak vagyunk afelől, hogy a munkavállalókban nagy hiány fog mutatkozni. Átmeneti időről van tehát szó, éppen ezért nem tudjuk eléggé hangsulyozni, hogy azoknak, akiknek meleg szobájuk, rendes étkezésük van, ha kisebb áldozatok árán is, siessenek, amilyen gyorsan csak tudnak, a nélkülözők segitségére. Ma a demokráciában mindenki egyenértékü ember és ne feledjük el, hogy a jobb sors kötelez!

Vasárnap, 17-én este 8 órakor a Central-kávéházban a népkonyha javára müsoros táncestélyt rendeznek, amelyre mindenkit szeretettel várnak. A belépődij mindössze 2 forint lesz. A müsort nagy gonddal a legkitünőbb nagykanizsai mükedvelőkből állitották össze.

Megnyitották a Ludovika tisztképzőtanfolyamát

Bartha Albert honvédelmi miniszter szerdán ünnepélyes keretek között nyitotta meg az ujjáépitett Ludovika Akadémia tiszti átképzőtanfolyamát. A miniszter megnyitó beszédére Szalay János törzsőrmester válaszolt. Azután Beleznay István vezérkari ezredes adott tájékoztatót. A honvédség jelenlegi létszáma 12.000 fő. A béketerv szerint Magyarország számára 65.000 főnyi hadsereget engedélyeznek. Évente 45.000 ifju kerül katonaköteles korba. Ennek kiképzéséhez 15—20.000 főnyi állandó keret szükséges. Ez a kettő együtt teszi majd ki a 65.000 főnyi magyar katonaságot.

A polgármester nyilatkozata Nagykanizsa lisztellátásáról

A város lisztben ellátatlan lakossága meglepetéssel tapasztalhatta az utóbbi hetekben, hogy »valami baj van Nagykanizsa lisztellátása körül«. Az történt ugyanis, hogy lisztjegyeit nem tudja senki sem beváltani, mert a kereskedőknek nem áll rendelkezésre megfelelő mennyiségű liszt. Sokan vannak, akik még októberi lisztadagjaikat sem kapták meg. Ennek a bajnak kideritése céljából a Zala november 12-iki számában cikk jelent meg. Tegnapi számunkban pedig közöltük dr. Papp Andor főispán nyilatkozatát. A főispán nyilatkozatában bejelentette, hogy a legszigorubb vizsgálatot inditotta meg a Nagykanizsa lisztellátása körül mutatkozó zavarok felülvizsgálása céljából.

Ugyanebben a számunkban megjelent Kovács János főellenőrnek, a Mezőgazdasági Szövetkezeti Központ zalaegerszegi kirendeltsége vezetőjének nyilatkozata is.

Munkatársunk most felkereste Varga József polgármestert, aki a következő nyilatkozatot adta a város hiányos lisztellátásáról:

A Zala keddi számában megjelent cikkhez csak annyi hozzáfüzni valóm van, hogy a legmesszebbmenő vizsgálat lefolytatását magam is kértem. A vizsgálat eredménye lesz hivatott annak megállapitására, hogy hol történik a hiba. A vizsgálatnak nem akarok elébevágni, csak mint érdekességet akarom megemliteni, hogy mig az elmult hetekben a gabonaőrlés nagyon is vontatottan haladt és a beőrölt liszt mennyisége nagyon sokszor még a város napi lisztszükségletét sem fedezte, ugyanakkor két-három nap óta a malmok teljes erővel dolgoznak és ma már bőségesen van liszt. Ennek az elszállitása körül pedig nem lesz már akadály — fejezte be nyilatkozatát Varga József polgármester.

A polgármester nyilatkozatából világosan kitünik, hogy a város lisztellátása körül beállott bajok okát nem a nagykanizsai közellátási hivatalban kell keresnünk. A bajok másutt vannak.

Ezt megerősiti dr. Papp Andor főispánnak, szerkesztőnk előtt tett tegnapi nyilatkozata is, amely sejtetni engedi, hogy az alispán által a legszigorubban megindított vizsgálat máris olyan eredményeket produkált, amelyek valószinüsitik, hogy a Mezőgazdasági Szövetkezeti Központ zalaegerszegi kirendeltsége nem járt el szabályszerüen.

A vizsgálat folyik, amelynek eredményéről a Zala beszámol majd olvasóinak. Egy azonban máris bizonyos: Lapunk határozott fellépésének meg volt az eredménye, mert mint a polgármesteri nyilatkoztokból is kitünik, a cikk megjelenése után nyomban tele lettek a malmok kenyérgabonával és ma már a liszteladás kifogástalanul működik.

— Inspekciós gyógyszertár ma: „Megváltó" gyógyszertár, Szabadság-tér 21.

Állami támogatással kibányásszuk a zalai szenet

Hatalmas zalai programmot adott a főispán a kulturhét megnyitása alkalmából

(Zalaegerszegi szerkesztőnktől)

A Zalai Kulturhetet dr. Papp Andor főispán nyitotta meg a vármegyeháza nagytermében óriási érdeklődés mellett. A főispán bevezető szavaiban megemlitette, hogy rendkivüli nagy feladatok megvalósitása vár Zala vármegyére és ezeket a feladatokat, mindenféle akadály ellenére, meg is fogják valósitani. A mezőgazdaság tekintetében jómódu parasztságot és virágzó mezőgazdaságot kell teremteni a megyében.

Meg kell valósitani gyökerestől a földreformot és 1947. juliusáig minden uj gazdának telekkönyvezni kell a birtokát.

Tekintettel a mindig nagyobb mérvü külföldi versenyre, a szemgazdálkodásról át kell térni a bolterjes gazdálkodásra. Ki kell fejleszteni a bolgár kertészeteket és termelni kell az ipari gyógynövényeket. A gazdaságokban ingyenes talajvizsgálatokat kell tartani és szakoktatással kell a gazdák segitségére sietni. Növelni a mezőgazdasági gépállományt, propagandát csinálni a szövetkezeti gondolatnak. Az elpusztult juhállományt felfrissiteni, apró baromfi farmokat létesiteni, sertéshizlalásra a legmesszebbmenő módon kell berendezkedni és ezáltal is biztositani kell a szappanfőző üzemek fenntartását és ezeken keresztül biztositani a megye lakosságának szappanellátását. Ipari gépesitett mezőgazdaságot kivánunk bevezetni.

Állami támogatással ki akarjuk bányászni a rejtett zalai szenet.

Mezőgazdasági ipari üzemeket fogunk alapitani, konzervgyárak, aszalók, fonó-üzemek kis- és háziipar utján.

A tanonciskolákat szaporitani kell. Olcsó iparcikkeket kell juttatni a falunak és olcsó mezőgazdasági terményeket a városok lakosságának. Földmüves szövetkezeteket kell létesiteni és ezeken keresztül segiteni a gazdákat abban, hogy terményeikért a rendes, becsületes árat érhessék el.

Közlekedés terén az egész megyét átfogó gyors, megbizható járműhálózatot kell biztositanunk, egyrészt az utak karbantartásával, másrészt autóbuszközlekedés beállitásával. A megyének közlekedés-szegény részét be kell kapcsolnunk a forgalomba. Postákat, távirdát és telefont lehetőleg minden falunak kell adnunk.

Szociális téren első feladatunk a lerombolt falvak és városok rendbehozatala, a hadirokkantak és hadisegélyezettek fokozottabb gondozása, mert ezek ma kritikán aluli elbánásban részesülnek. Napközi otthonokat, óvodákat, balatoni gyermeknyaraltatást, mindent-mindent erőteljesebb ütemben akarunk megvalósitani.

Egészséges népesség a jelszó és ezt támogatni kivánjuk egészségházakon, tüdő- és nemibeteg gondozó intézeteken keresztül.

A megyében, sajnos, ijesztő méretü különösen a tüdő és nemibetegség, ennek feltétlenül gátat kell emelni. Fokozni fogjuk az orvosi ellátást falvakban és gyógyszertárakat adunk a falunak. A téli hónapok alatt felvilágositó előadásokat rendszeresitünk a községekben.

Megyefejlesztés terén korszerü intézményeket létesitünk. Ezzel kapcsolatos Keszthely megyei várossá alakulása, amely rövidesen meg lesz. A földreform miatt foglalkozás nélkül maradt sommás munkásokat más megyékbe telepitjük át és biztositjuk a megélhetésüket.

A Balaton-parton az idegenforgalmat növelni fogjuk, mert ezzel a lakosság kereseti lehetőségét fokozzuk. Tüzoltóságokat szervezünk ott, ahol még nincsen és a hiányzó felszereléseket pótolni fogjuk.

Kulturális téren müvelt népességet, az általános iskolák bevezetését mindenüvé, zeneiskolák létesitése a cél. Szinházainkat, mükedvelő előadásainkat támogatni kell. Muzeumokat kell szaporitani, ásatásokat végeztetni (zalavári ásatások), hogy az értékek feltárása lehetővé váljék. Tanfolyamokkal kell felvilágositani a megye tudatlan rétegét, szabadegyetemi előadásokat fogunk rendeztetni, kiterjesztjük az iskolán kivüli szabadoktatást, a szegény parasztés munkásifjuság részére népi kollégiumokat alapitanunk és rendszeres középiskolai kiképzésben részesitjük őket. Fokozni kivánjuk a nők müveltségét, külön női kollégiumok létesitésével.

A közigazgatásnál a demokratikus berendezés a jelszó. Paraszti és munkás származásu egyéneket átképző tanfolyamok segitségével be akarjuk és be is fogjuk venni a közigazgatás munkájába. A közigazgatást egyszerübbé tesszük és mentesitjük a felesleges és tulzott bürokráciától.

A Zala eredeti tudósitása

A Duna medence sorsa Magyarország és Románia viszonyától függ

A román választások után Groza Magyarországra látogat

A Zala szerkesztője beszélgetést folytatott egy a román viszonyokkal teljesen ismerős politikussal, aki hosszabb időt töltött a román fővárosban és csak a napokban tért vissza Budapestre.

Mint ismeretes, mondotta informátorunk, a román választásokat minden ellenkező hiresztelés dacára e hó 19-én megtartják. Nem kételkedem, hogy a választásokból Groza kormánya megerősödve kerül ki, a minek Magyarországra nézve rendkivül előnyei származhatnak. A romániai ellenzéki pártok, ugylátszik, érzik veroségüket, mert egész szokatlan formában tiltakozó jegyzéket küldtek az Egyesült Államoknak, Angliának és Oroszországnak, a melyben kifogásolják a román kormány a választásokat megelőző tevékenységét. Panaszolják, hogy a választásokat már előre meghamisitják, mert a névjegyzékből kihagyták legalább 50 százalékát azoknak, akik a választói listába felvételüket kérték.

E jegyzék tartalma megitélésem szerint azonban korántsem fedi a valóságot,

mert a román választási jegyzékből csak azokat törölték, a kik a német uralom alatt sulyos károkat okoztak a román államközösségnek és akikről feltételezni sem lehet, hogy a demokrácia jegyében részt kivánnának venni Románia ujjáépitésében.

Világos, hogy nem adhattak választójogot Codreanu fasiszta vasgárdistáinak, valamint azoknak sem, akik politikailag az elmult rezsimek alatt sulyosan kompromittálták magukat.

Bukarestben azt a benyomást szereztem, hogy a választási hadjárat befejezése után lépések történnek egy Magyarország és Románia között közvetlen megtartandó tárgyalások előkészitésére. Nem vitatható, hogy a két állam között sok rendezetlen kérdés van még, Bukarestben mégis ugy látják, hogy nem lenne akadálya egy konferenciának, amely a két állam között felmerült ellentéteket tisztázná. Véleményem szerint, ha a Groza-kormány marad uralmon — amiben nem kételkedem —, akkor, mint már fentebb is emlitettem, semmi akadálya sem lesz annka, hogy tisztázzák a felmerült ellentéteket. Groza Péter személye alkalmas arra, hogy ezeket a tárgyalásokat lefolytassa.

Ugy értesültem, hogy a román miniszterelnök nem idegenkedik attól, hogy Magyarországra látogasson.

Már maga az a tény, hogy felmerült egy ilyen gondolat, nagy megnyugvást keltheti a magyar politikai és gazdasági életben, mert egészen bizonyos, hogy Groza Péter e látogatása alkalmából szőnyegre kerül az általa már többször hangoztatott vámunió kérdése is, amelynek jelentősége sorsunk alakulására beláthatatlan. Szabad forgalom a két ország között ugy áru, mint személyforgalmat értve, egy olyan gazdasági tömb kialakitását jelentené, amely mind a két népnek csak előnyét szolgálhatná.

VÁROSI MOZI
Csütörtöktől—vasárnapig
Az uj amerikai produkció egyik büszkesége
Angyalok a tüzvonalban
Claudette Colbert, Paulette Goddard, Veronica Lake
Metro Híradó
Előadások hétköznapokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-kor

Dr. Bánass László ifjuságát Nagykanizsán töltötte

Az ősi veszprémi egyházmegye főpásztorának kinevezése mindenkit örömmel töltött el. A legnagyobb öröm azonban a nagykanizsai hiveké, hiszen az uj püspök évek hosszu során át Nagykanizsa lakosa volt. Édesapja éveken keresztül Nagykanizsán volt zászlóaljparancsnok és családjával együtt a Hunyadi-utca 34. számu házban lakott. Valahányszor Nagykanizsán volt, mindig nagy örömmel emlékezett az itt eltöltött gyermekéveiről. Ugy jött, mint haza. Alig foglalta el mint apostoli kormányzó az egyházmegyét, már Nagykanizsán volt. Akarta régi városát és az itt működő papjait látni. Nincs egyházfő, aki olyan gyorsan bejárta volna egyházmegyéjét. Látni akarta papjait, hiveit a saját otthonukban. Egy év alatt egyházmegyéjének több mint kétharmadát nézte meg. Mindenről saját maga akar meggyőződni. Utjain buzdit, vigasztal, bátorit, könnyeket töröl le. Fáradhatatlan, igazi apostol utód. Nem a központból akar kormányozni, hanem kiszáll egyes helyekre és személyesen intézi egyházmegyéjének ügyeit. Azt teszi, amit valamikor Erdélyben tett, mindenütt ott volt, ahol a magyarságnak bátoritóra volt szüksége. Mint Erdély magyar főigazgatója ottlevő véreink éltetője volt. Mindenütt ott volt. A népért, a szegényekért való szeretetet hozta magával a tudós főpap. Benne a veszprémi egyházmegye a tudós, a bölcs, a megfontolt, a szegények barátját, hazájáért, egyházáért munkálkodó főpásztort kapta. V. I.

Kővágó József, Budapest polgármestere meglátogatta a zalaegerszegi Független Ifjuságot

Kővágó József, Budapest polgármestere, aki Tildy Zoltán köztársasági elnököt kisérte el Zalaegerszegre, szombaton este meglátogatta a Független Ifjuság zalaegerszegi szervezetét. A főváros polgármesterét Czigány Balázs, a Független Ifjuság elnöke fogadta. Kővágó József hosszasan elbeszélgetett a fiatalsággal a Független Ifjuságot érdeklő kérdésekről.

Sportrovat

Az NVTE és az NTE vasárnap hazai pályán játszik, a MAORT Bátaszéken küzd a bajnoki pontokért

A Szombathelyi Barátság jó erőkből álló csapatának találkozása az NVTE-vel a vasárnap kiemelkedő sportesményének számit. A vendégegyüttes stabil helyet foglal el a bajoki táblázat közepén és nagykanizsai mérkőzésén is igyekszik helyzetét megjavitani. Az NVTE hullámvölgyben van s a balszerencse sem akar elszegődni mellőle. A vasutas gárda nehéz feladat előtt áll s ha ennek meg akar felelni, a MOGÜRT ellen mutatott játékfelfogásban kell küzdeniök. A SZAK Barátság—NVTE mérkőzés végig izgalmas, hatalmas iramu küzdelmet és igen szoros eredményt igér.

*

A MAORT MSE Bátaszékre utazik, hogy az ottani csapattal küzdjön meg a bajnoki pontokért. A kőzel 200 kilométeres ut rendkivül fárasztólag hat a játékosokra, amihez hozzájárulnak még az idegen környezet gátló körulményei is. Nehéz mérkőzés előtt áll a MAORT és tudása legjavát kell nyujtania, ha győzelemmel a tarsolyában akar hazatérni az oroszlánbarlangból.

*

Az NTE labdarugó csapata is Kanizsán lép pályára vasárnap és a Nagymányoki SE-vel méri össze tudását bajnoki mérkőzés keretében. Az NTE eredménylistáját vizsgálva nem adhatunk nagy esélyt a jó szerepléshez. Figyelembevéve azonban a csapat fiatalos lendületét és küzdőképességét, bizunk abban, hogy legalább egy pontot sikerül elvenniök a jóképességü vendégcsapattól.

Karancsy József nyerte a MAORT MSE sportjelvény-pályázatát

A nagykanizsai MAORT Munkás SE. 1946. évi szeptember 6-án nyilvános pályázatot hirdetett egy olyan sportjelvény megtervezésére, mely az összes MAORT sportegyesületek közös jelvénye lesz.

A pályázat benyujtásának határidejéül 1946. október 1. lett megállapitva. Feltételül kiköttetett, hogy a tervezendő jelvény nem specializálódhat egyetlen sportág kifejezésére sem, hanem általánosnak kell lennie, melynél a szövegben a MAORT—MSE-t, valamint az egyesület szinét, a piros-kéket kell kiemelni.

A kitüzött határidőre harminc pályázótól egyszázöt pályamunka érkezett be s épen ezek száma és a beadott tervezetek sokoldalu megoldása nehéz választás elé állitotta a birálóbizottságot, melynek tagjai: Mayerszky Béla, Cseresznyák László, Salamon András, Soós József és Séger Imre sportegyesületi vezetőségi tagok voltak.

A birálóbizottság 1946. évi október 9-én meghozta döntését, s igy felkérték Bösze Kálmán mérnököt arra, hogy művészi szempontból is adjon véleményt az egyszázöt-féle megoldásból kiválasztott, tizenöt legjobbnak vélt pályamű dijazása felett.

A birálóbizottság a művészeti szempontok szerint is hat legjobbnak vélt pályázati megoldást a napokban tartott választmányi ülés elé terjesztette és meghozta döntését, mely szerint:

Első dijjal, vagyis 100 Ft dijazással részesiti a „Furótorony VI" jeligéjü pályamunkát, melynek tervezője: Karancsy József nagykanizsai vésnök. — Második dijjal, vagyis 50 Ft dijazással részesiti a „Sportbarát 17" jeligéjü pályamunkát, melynek szerzője: Simon Lajos törzsőrmester Nagykanizsa, Dőzsa György laktanya. — Harmadik dijjal, vagyis 25 Ft dijazással részesiti a „Bullancs" jeligéjü Lovásziból érkezett pályamunkát.

Megvételre ajánlotta, illetve a pályamunkát a sportegyesület esetleges éremdijazásos jutalmazásai részére megveszi az „Ép testben — ép lélek I." jeligéjü pályamunkát, melynek szerzője: Márkus Kálmán Maort tisztviselő.

Dicséretben részesültek: „Gyuri I." és „Gyuri II." jeligéjü pályázatok, melyeknek szerzője: Pongrácz János Maort tisztviselő és a „Piktor" Lovásziból érkezett pályamunka.

A birálóbizottság a MAORT—MSE választmányi ülésén kapott felhatalmazása alapján a kivitelezésre legalkalmasabb jelvényként az elsődijjal jutalmazott pályamunkát fogadta el s igy reméljük, hogy a közeljövőben minden Maortos és minden sportbarát gomblyukában ott fog diszelegni egyesületének jelvénye — mely hivatva lesz hirdetni azt a célt melyet a MAORT—MSE kitüzött: „Mindent a tiszta sport céljainak eléréséért!"

A dijnyertes, valamint a beérkezett összes pályamunkák a közeli napokban kiállitásra kerülnek, melynek helyéről és idejéről időben adunk tájékoztatást.

Javadalmi Hivatal—Forgalmi Adóhivatal 3:2 (3:0)

Mint ismeretes, a Javadalmi Hivatal folyó hó 8-án lejátszott labdarugómérkőzésen 1:0 arányban legyőzte a Forgalmi Adóhivatal csapatát.

Ennek a visszavágó mérkőzését szerdán játszották a fenti csapatok és a Javadalmi Hivatal »öregjei« 3:2 arányban ismét legyőzték a Forgalmi Adóhivatal »fiatal« csapatát.

A Forgalmi Adóhivatal játékosai most már belenyugodtak a Javadalmi Hivatal labdarugó fölényébe és legközelebb már csak kugli-versenyre állnak ki.

*

Az NTE a fenti mérkőzések bevételeit, 420 forintot megkapta a mérkőzés rendezőségétől, melyért ezuton mond köszönetet.

HIREK

A közlekedési miniszter

... belentette, hogy ma több mint kétszerannyi üzemképes teherautó járja az országutakat, mint 1938-ban. E szürke és igénytelen mondat elolvasásakor valami érthetetlen melegség önti el belülről az embert, a meghatottság forrósága, nem magért a tényért, hanem azért, ami ezek mögött az egyszerü szavak mögött van. Mindazok, akik 1945 februárjában a pincékből kibujva, végignéztek a még füstölgő romvároson, nem láthattak egyebet, mint a lucskos havas utcákon minduntalan felbukkanó géproncsok fakó körvonalait. E jelentés mögött megelevenedik az a hercikus munka, amit fagyoskodó és éhező munkások végeztek a széljárta, csonka műhelyekben. E szavak mögött látjuk, amint a mécses imbolygó fénye elgyötört munkásarcokat világit meg, magyar munkások arcát, akik 1945 februárjában megkisérelték a lehetetlent — felépiteni az országot. Valóban igaz lehet talán, hogy itt gyakorta szinte minden elpusztulhat csak az életösztön marad meg, hogy ujból és ujból megkezdje a maga csodáinak történetét. Ez a jelentés erről a csodáról tanuskodik.

U. M.

— **Halálozás**

Skodnik Ferencné kocsmáros folyó hó 14-én Nagykanizsán elhalt. Temetése folyó hó 16-án délután 3 órakor lesz a temető halottasházából.

— **Köszönetnyilvanitás**

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, különösen Szent Ferenc III. rendjének, akik drága leányunk, illetve testvérünk, Sió Ida temetésén megjelenésükkel mélységes fájdalmunkat enyhiteni törekedtek és dr. Tardos László orvos urnak, ki a boldogultat hosszu és kinos betegségében odaadó buzgalommal gyógykezelte. *Sió-család.*

— **Meghivó**

Értesitjük tagtársainkat, hogy a Magyar Közalkalmazottak Országos Szabadszakszervezete nagykanizsai csoportja 1946. évi november hó 18. napján délután 4 órakor tagértekezletet tart Nagykanizsán a Törvényházban (II. emelet, főtárgyalási terem), melyre tagtársainkat ezuton szeretettel meghivja a *Vezetőség.*

— **Gázfogyasztók figyelmébe!**

Folyó hó 16-án, szombaton 14 órától kb. 18 óráig a Csengery-uti vasuti átjárótól északra első részen a gázszolgáltatás szünetel. MAORT-üzemek termelési osztálya.

— **Textilszakosztályi gyülés a KOKSZ-ban**

Ma, 15-én délután 5 órakor a KOKSZ-ban textilszakosztályi gyülés lesz, amelyen ismertetik a soproni kereskedelmi és iparkamarának átiratát. Miután minden textilkereskedőt érdekló kérdésről van szó, felkérjük a szakosztály tagjait, hogy saját érdekükben okvetlenül jelenjenek meg.

Öt métermázsa puskatöltény és 27 őrizetbevétel a tegnapi budai razzia eredménye

Tegnap a fővárosi rendőrség nagy razziát tartott. Átfésülte a budai sasgellérthegyi barlangokat, tömegszállásokat és kocsmákat. 27 embert a rendőrség őrizetbe vett. A razzia során 5 métermázsa puskatöltényt is találtak. Megindult a nyomozás, hogy a lefoglalt anyag hogyan jutott a lakosság birtokába. A razzián 50 detektiv és 30 rendőr vett részt.

Eden a délkeleteurópai országok választásairól

London, november 15

Eden volt angol külügyminiszter foglalkozott az időszerü nemzetközi kérdésekkel. Tiltakozott egyes országok azon törekvései ellen, ahol a kormányok megakadályozzák a szabad vélemény nyilvánitását, igy Lengyelországban és Romániában. Ha Németország és Olaszország számára lehetővé tették volna, hogy más országok népének véleményéről is tudomást szerezzenek, ez nagy mértékben befolyásolta volna az emlitett népek magatartását.

Fontos, hogy az egyes országok értesüléseket kapjanak más országokból és megengedjék a hirek szabad közlését.

A román választásokról kijelentette, hogy azokat már most meghamisitják. A bulgáriai választások általában nyugodtan folytak le, de az urnák előtti szabályos magatartás még nem szükségképpen bizonyitéka a szabad választásoknak.

A magyarországi választások példát adhatnak a többi délkeleteurópai országnak a szabad választásokra.

Annak a reményének adott kifejezést, hogy a brit kormány ragaszkodik azon álláspontjához, hogy Romániában és Bulgáriában szabadon választott kormányok legyenek és ezek baráti viszonyban álljanak a Szovjetunióval és kormányaik között valóban baráti kapcsolatok alakuljanak ki.

Használt tégla, deszka, cementlapok és cement lépcsők kaphatók Só u. 14. 1513

Régi nyakkendőjét ne dobja el, fillérekért ujjá varázsoljuk. Hozott anyagból uj nyakkendőt készitünk. Első Pécsi Nyakkendőgyár fiók üzlete, Király-utca 31 sz. Vadlya ékszeresnél. 1521

Szép női kerékpár eladó. Cim a kiadóban. 1529

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.

Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa. Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalay Károly.

Szombaton és vasárnap
disznótoros vacsora
a
Muskátliban (Fő-ut 21.)
Reggel 5-ig nyitva.
Szives pártfogást kér
Keresztesi Géza
vendéglős.
1522

Szombaton és vasárnap este
disznótoros vacsora
a
Markos Ferenc
Kossuth-téri vendéglőjében.
Kitünő balatoni borok,
jó cigány zene. 1527

Jön! Jön!
A Pécsi Nemzeti Színház 30 napos vendégjátéka
november 22-től.
Bérlet előjegyzés Vékási István színházi titkárnál kaphó.

51. évfolyam. 262. szám Nagykanizsa, 1946. november 17. vasárnap Ára 40 fillér.

ZALA

A honvédelmi miniszter felhivja az összes hivatásos katonai állományba tartozó csonka katonákat, hogy személyesen, vagy irásban jelentkezzenek nyilvántartásba való vétel céljából a lakhelyük szerint illetékes honvéd kerület parancsnokságon.

Molotov hozzájárult a trieszti kormányzó vétójogához

A külügyminiszteri tanács tegnap esti rövid ülésén sikerült összeegyeztetni a nézeteket a trieszti rendőrség ellenőrzésére vonatkozólag. A külügyminiszterek New-Yorban ma ujabb ülést tartanak és maga az a tény, hogy szombaton is üléseznek, reményteljes jelentőségűnek látszik. A tegnapi ülésen de Mourville francia kiküldött elnökölt és mindent elkövetett, hogy közös alapot teremtsen a megegyezésre. Felkérték készitsen részletes jelentést a helyzetről. Thomas Buhrman a londoni rádió tudósitója szerint a dolgok még mindig csigalassusággal haladnak, de a lényeg az, hogy mennek előre.

Molotov külügyminiszter tegnap több kompromisszumos kijelentést tett és nézetei sokkal közelebb vannak a nyugati hatalmak nézeteihez, mint bármikor. Hozzájárult, hogy Trieszt kormányzójának vetójogot adjanak a nemzetgyűlés által elfogadott rendeletek megváltoztatására.

Molotov még mindig ragaszkodott ahhoz, hogy a rendőrség főnökét a kormány ajánlatára nevezzék ki, de végül beleegyezett, hogy végső fokon a kormányzó nevezze ki vagy bocsássa el a rendőrfőnököt.

Az Egyesült Államok, Oroszország, Franciaország és Kina külügyminiszterei hozzájárultak Bevin azon javaslatához, hogy az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsában külön konferencia keretében döntsenek a vetójog használatáról. A tanácskozások valószinüleg hétfőn kezdődnek. Ezen konferencia kiküldöttei azt akarják megvizsgálni, van-e mód a biztonsági tanácsban a szavazás gyakorlati módszerének egyszerüsitésére, az alapokmány megváltoztatása nélkül.

Wistnszky szembeszállt minden olyan kísérlettel, mely az alapokmány megváltoztatására vagy a vetójog megváltoztatására irányul.

Elengedhetetlennek tartja, hogy az alapokmány szellemében az 5 nagyhatalom egységes legyen. A Biztonsági Tanács ma szintén folytatja tanácskozásait.

Az angol megszállás alatt lévő német államok a jövő hónapban önkormányzatot kapnak. Az angol zóna helyettes katonai főparancsnokának nevében rendeletben értesitették a hatóságokat, amely szerint a német tartományok alkotmányozó nemzetgyülésének joga lesz törvényeket és rendeleteket hozni, melyet az angol hatóságoknak kell jóváhagyni. A külügy, a honvédelem, a bevándorlás, az élelmiszerszétosztás és számos más kérdésben az angolok rendelkeznek. Egyházi ügyekben, ipari és mezőgazdasági téren követni kell a katonai kormányzó által kijelölt alapelveket.

Az „Izvesztija" szerint Románia sorsa dől el a 19-iki választásokon

Moszkva, november 16

Az Izvesztija részletesen foglalkozik a romániai helyzettel és a választások előkészületeivel. Rámutat az elmult években lezajlott román választások és a jelenlegi választások közötti különbségekre. A legutóbbi román választásokon 5 millió szavazó vett részt, jelenleg 3 és félmillió szavazat leadására számitanak. A román reakció jelentős része a Bratianu melletti táborban van és a nagytőkések és bankárok érdekeit képviseli. Mellette Maniu nemzeti parasztpártja állást foglalt az elmult rendszer működése ellen. A reakció még mindig tényező és a november 18-iki választásokon Románia sorsa dől el.

Megérkezett az albán választójegyzék Washingtonba

Tirana, november 16

Az Egyesült Államok külügyminiszteréhez megérkezett az albán kormány választójegyzéke Amerika november 5-iki jegyzékére, amelyben közölte, hogy tiranai diplomáciai képviseletét visszavonja. A jegyzékben az albán kormány arról panaszkodik, hogy a tiranai diplomáciai képviselet kevés érdeklődést tanusitott a két kormány követelésére.

A román kormány biztositja a választások szabad lefolyását

Bukarest, november 16

A román külügyminiszter egy sajtóértekezleten, amelyen a román, valamint a külföldi ujságirókat fogadta, ismertette az uj választási törvényt és a választási előkészületeket és kijelentette, hogy a jelenleg működő pártok valamennyien résztvesznek a választásokon. Maniu és Bratianu két ellenzéki pártja teljesen szabadon állitotta össze a választók névjegyzékét. A román kormány az egyenlőséget és a szabadságot akarja biztositani a választásokon és biztositani kivánja a választások szabad lefolyását.

Svájc csatlakozott a nemzetközi törvényszék alapokmányához

Bern, november 16

Az Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsa elfogadta a szakértő bizottságnak a jelentését azokkal a feltételekkel, amelyek mellett Svájc csatlakozik a nemzetközi törvényszék alapokmányához.

Furcsa öngyilkosság tömegszerencsétlenséggel Párisban

Párizs, november 16

Georg Hemm 33 éves festőművész, aki a Gignaux-utca 30. szám alatti családi szálló 13-as szobájának volt lakója, megunta az életét és elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Bucsulevelet irt a rendőrségnek, családjának és szerelmének. Ezután kinyitotta a gázcsapot. Nemsokára meghalt.

A gáz azonban kiszivárgott. A szomszéd szobában megölte Raphael Celado 37 éves, Leanne Farge 26 éves és Germaine Theries 25 éves szállodai vendégeket, továbbá Losisette Paukert.

Egy emelettel lejjebb éjfélután pipára gyujtott egyik lakó: az épület felrobbant és az emeletek kártyavárként omlottak össze.

A szomszéd házban egy asszony idejtében idő előtt hozta világra gyermekét. Négy leánya született! Európában négyes leányikrekre még alig volt példa. A csöppségek nagyon kicsik, sulyuk nem éri el az 1 kilót.

A rendőrséghez irt bucsulevelében azt irta a tömegszerencsétlenség okozója, hogy nagyon unatkozott és azért menekült a halálba.

Londonban Bevin lemondásával számolnak

London, november 16

Londoni politikai körökben ismét arról beszélnek, hogy Bevin külügyminiszter lemond. Ezuttal a lemondás okául a külügyminiszter betegségét hozzák fel. Utódjául Dalton pénzügyminisztert emlegetik.

Angol munkáspárti képviselők az általános védkötelezettség bevezetése ellen

London, november 16

Mint ismeretes az angol munkáspárti képviselők közül ötvennyolcan felkérték az alsóház elnökségét, hogy bocsássa vita alá az aláiró képviselők azon inditványát, amely egyrészt a kormány jelenleg folytatott külpolitikáját elitéli, másrészt összeegyeztethetetlennek tartja, hogy Anglia történelme során éppen a munkáskormány az, amely be akarja vezetni az általános védkötelezettséget.

A képviselőház elnöke a benyujtott javaslatokat hétfőn bocsátja vita alá. Előreláthatólag a kormány álláspontját Mac Mil fejti ki.

Az angol rádió a belpolitika ez uj fejleményével megállapitja, hogy 400 munkáspárti képviselő közül 58 lázadása igen jelentős tény.

A jelenlegi brit kormány egyre fokozottabb mértékben imperialista politikát követ, amely előbb-utóbb szovjetellenes lesz.

Ezért nem tudott a szocialista politika jobb eredményeket felmutatni a spanyol, német és görög kérdésben.

Legujabb táviratok

Budapest

Miskéth Endre épitésügyi és közmunkaügyi miniszter csütörtökön munkatársaival személyesen ellenőrizte az általa szervezett vidéki közmunkákat. Szemleutja során a legnagyobb megértéssel oldotta meg a dolgozók problémáit és különösen azokat a kivánságokat honorálta, amelyek a munkásoknak több keresetet biztositanak.

*

Szakasits Árpád Angliából utban hazafelé kijelentette, hogy a magyar küldöttségnek alkalma nyilt a munkáspártok vezetőivel szivélyes beszélgetéseket folytatni.

Miskolc

Miskolcon pénteken délután eddig ismeretlen okból felrobbant a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének tulajdonát képező miskolci olajgyár. Az eddigi adatok szerint három vagy négy munkás meghalt, kilenc sulyosan, 14 könnyebben megsebesült. Az első robbanás az extrachálóban történt, ahol többezer liter benzinnel dolgoznak a munkások. Az elbeszélés szerint az egyik cső, amelyben vizgőzzel kevert benzingőz volt, megrepedt és a kiszivárgó benzingőz meggyulladt és felrobbant. Az extracháló-üzemben levő hat benzintartály egymásután felrobbant és a levegőbe repült. A robbanás szétvetette a modern gyárépület falait. A hatalmas épület a robbanás után olyan képet mutatott, mintha repülőbomba telitalálat érte volna. Csak a munkások lélekjelenlétének köszönhető, hogy a felrobbant épület mellett levő házba épitett benzintartályt, amelyben további 160 métermázsa benzin volt, meg lehetett menteni. A hajnali órákig nem lehetett a tüz fészkét megközeliteni, mert a nagy hőségben a vasgerendák átizzottak és részben elolvadtak. A halottak valószinüleg a gyárnak ebben a részében lesznek. A robbanás okának a felderitésére nyomozást inditott a rendőrség, de eddig még nincsenek megbizható adatok. Valószinü, hogy rövidzárlat okozta a tüzet. A gyár teljesen használhatatlanná vált és a gyár főépületéből a megmaradt falakat is le kell bontani. A tüzoltóság nagy erőfeszitéssel megmentette a gyárépületben levő három hatalmas olajtárolót, valamint a nyersanyagraktárt, amelyben 150 vagon olajpogácsa volt felhalmozva.

Külföld

Londoni parlamenti körökben ugy tudják, hogy Attlee miniszterelnök hétfőn az alsóházban felveti a bizalmi kérdést, ha a szakadár munkáspárti képviselők továbbra is követelik a javaslatok megvitatását, melyben a brit kormány külpolitikáját birálják. Az angol miniszterelnök ilyen módon akarja megerősiteni Bevin helyzetét Amerikában. A londoni Evening Standard szerint Bevin, Attlee és Truman elnök megtárgyalta a már 73-ra emelkedett munkáspárti képviselő lázadása miatt támadt helyzetet. Attlee állitólag felszólitotta Bevint, hogy minden könnyitést megad, hogy jöjjön haza Londonba külpolitikájának megvédésére. De a külügyminiszter azt a választ küldte, hogy jelenleg az Egyesült Államokban nélkülözhetetlen és politikájának megvédését Attlee miniszterelnökre bizza.

A jövő héten textilkaraván érkezik Nagykanizsára

A kereskedők közül kik kaphatnak az áruból

A Zala annakidején megírta, hogy a kereskedelmi és szövetkezetügyi miniszter a Gazdasági Főtanáccsal karöltve, a legszigorúbb intézkedéseket léptette életbe a pamutárak uzsorájának letörése.

Megírtuk, hogy a lassan, de biztosan haladó árúgulási folyamatnak a falusi ember által használt karton, flanell és pargetáruk árának emelkedése a közvetlen oka.

Illetékes helyen már régen felismerték ennek jelentőségét és olyan intézkedéseket léptettek életbe, amelyek lehetővé teszik a forint elleni támadás gyökeres megszüntetését.

A nagykanizsai KOKSz vezetősége ma a Sopronkerületi Kereskedelmi- és Iparkamarától átiratot kapott, amely lényegében a következőket tartalmazza:

A Magyar Kereskedelmi- és Szövetkezetügyi Miniszter Ur f. hó 6-án 46.138/I. 1. 1946. sz. a. kelt leiratával, értesítette kamaránkat, hogy a Gazdasági Főtanács által az ország textilgazdálkodásának irányítása céljából életrehivott textilnagybizottság határozata értelmében a textil nagy- és kiskereskedők (szövetkezetek nem) adófizetésük alapján fognak gyári pamutellátásban részesülni.

E célból a vásárlásra jogosult nagy- és kiskereskedők vásárlási könyvvel láttatnak el, amelyeknek alapján pamutáru-szükségletüket beszerezhetik.

A vásárlási könyvek kiállítására a kereskedelmi- és iparkamarák kaptak megbízást.

A könyv kiállítása céljából minden nagy- és kiskereskedőnek, aki pamutáru ellátásban kiván részesülni, f. hó 17-től kezdődően be kell mutatnia kamaránknál (ide postai úton be kell küldenie):

1. az igazolványát,
2. vásárlási igazolványát,
3. az illetékes városi adóhivatalnak (községi elöljáróságnak) igazolást arról, hogy textilkereskedése után folyó év október havára mekkora összegü együttes kereseti- és jövedelmi adót fizetett. (A hangsúly a fizetésen, nem a kirovásom van.)

A textiláru kiskereskedést is folytató vegyeskereskedők, (szatócsok) által bemutatott igazolásból annak ki kell tünnie, hogy az érdekelt által fizetett együttes kereseti- és jövedelemadóból mekkora hányad esik (eshetik) a textilárukereskedésre.

Az olyan kereskedők részére, akik valamely különleges méltánylást érdemlő ok következtében (hadifogság, deportálás stb.) kereskedelmi tevékenységüket csak most kivánják megkezdeni, amennyiben adófizetési kötelezettségüknek eleget tesznek, az idézett adókategóriába sorolt vásárlási könyv kerül kiadásra.

Lapunk munkatársa oly értesülésekről szerzett, hogy a jövő hét folyamán Nagykanizsára is érkezik egy textil-autókaraván, amely főleg pamutárut hoz a város fogyasztói részére. Az árut a minisztérium által megállapított áron csak olyan kereskedők kaphatják, akik a fenti feltételeknek megfelelnek. A kirakatokban a különböző árukból egy-egy darabot ki kell tenni és azon a fogyasztói árat feltüntetni. A kereskedőknek az igy kapott áruról az utolsó méterig el kell számolnia. Az árak betartását a legszigorúbban ellenőrzik.

A demokrácia végleges életforma

Egy szerzetes előadása a magyar demokráciáról

A Népszava tegnapi számában érdekes beszámoló jelent meg P. Anzelm szerzetes előadásáról, amelyet a budapesti Zeneművészeti Főiskolán tartott meg, nagyszámu hallgatóközönség jelenlétében. P. Anzelm előadásában a katolikus egyház és a demokrácia közötti viszonyról beszélt és többek között a következőket mondotta:

A demokráciának célja a lelkiismeret felszabaditása, az egyházé pedig ennek a lelkiismereti szabadságnak elmélyitése. Mind a kettőnek közös törekvése pedig az, hogy az egyént és a társadalmat boldoggá tegye. Ami a kettőnek kapcsolatát illeti, errevonatkozólag hangsulyozta, hogy viszonyukat az egymáshoz való rendeltség tudatának kell természetessé és gyümölcsözővé tennie. Szükség van kölcsönös bizalomra, enélkül nincs közös munka. Semmiféle társadalom nem lehet meg a kölcsönös bizalom hangulata nélkül, különben igen sok kár származik.

Sokan azzal a kérdéssel szoktak fordulni a papokhoz és másokhoz, hogy a pártot vagy pedig az egyházat válasszák-e? Igy feszültség, ellentét támadt a társadalomban, ezt a feszültséget sokan tudatosan előidézik. Ennek egyik oka az, hogy vannak néhányan, akik nem hisznek a demokrácia végleges voltában, ami a demokráciát, mint életformát illeti. Várakozó álláspontot foglalnak el. Pedig nincs szükség átvészelésre, hangsulyozta az előadó, mert a demokrácia mint államforma és életforma, végleges, ezt nem fogja felváltani semmi más. A történelmet nem lehet visszaigazitani, mint az órát. A bizalmatlanságnak egy másik oka a presztizs, a hatalom kérdése.

Előadása során a páter saját tapasztalatából azt mondotta, hogy Magyarországon teljes vallásszabadság van. Végül arról szólt, hogy a dolgozók érdeme mindaz, ami Magyarországon történt, értük mindent meg kell tenni.

Amit egyetlen pénzügyminiszter sem tudott elérni:

Monte-Carlonak sikerült a feketepiac főkorifeusainak nyereségét elszedni

A Bécsben megjelenő Weltpresse egyik legutóbbi számában, amely Nagykanizsára érkezett, nagyon érdekes tudósitást olvastunk Monte Carloról. A riport beszámol a játékkaszinó város szezonnyitásáról, a mely egészen békebeli méreteket ölt, bár a mult idény nyeresége sem volt megvetendő. 1945-ben ugyanis mintegy 50 millió frank volt a kaszinó tiszta jövedelme.

Monte Carloban nyoma sincs a hatéves háborunak. Itt az ember nem is tudja, hogy Európa más részein végigszáguldot Mars isten hadiszekere és mindent elsöpört. A kaszinó ebben az érben már teljes »üzemmel« dolgozik. Itt mintegy 2000 személyt foglalkoztatnak. A kaszinónak ugyanis saját bankja, tüzoltótestülete, szabói, asztalosai, cipészei és egyéb mestereinkörei vannak, akik mind a kaszinóból és annak vendégeiből élnek. A kaszinó legelőkelőbb alkalmazottai a krupiék, akik mintegy hatszázötvenen vannak. Saját üdülővel és nyaralóval rendelkeznek. A krupiék egyetemre is járnak. Monte Carloban ugyanis ilyen is van. Külön a krupiék részére. Krupié csak a legjobb megjelenésü és legjobban számoló fiatalember lehet és a játékasztalhoz csak a hathónapos tanfolyam elvégzése után ülhet. A krupiék borravalójuknak felét leadják a kaszinónak.

A tudósitás megjegyzi, hogy a montecarloi kaszinónak sikerült az, amit egyetlen ország pénzügyminisztere sem tudott elérni. A feketézésekből hatalmas vagyonokat szerzett ujgazdagoktól, akik pénzüket a játékasztalnál akarták megsokszorozni, elszedték minden fillérüket.

A Weltpresse tudósitója végül azt is elmondja cikkében, hogy Monte Carloban dühöng a babona. Nemrégiben például egy fiatalasszony a játékkaszinó egyik oldalszobájában hozta világra gyermekét. Azóta mindon játékos igyekszik elfoglalni azt a helyet, ahol a fiatalasszony ült a szülés előtt. Azt hiszik ugyanis, hogy az a szék szerencsét hoz nekik.

Angol gépipari munkások látogatása Oroszországban

Az angol gépipari szakszervezet 12 tagja baráti látogatásra utazik a Szovjetunióba, hogy találkozzanak az orosz ipari szakszervezetek vezetőivel. Elsősorban a fém- és gépipari üzemeket tekintik meg.

— Inspekciós gyógyszertár ma:

Szombaton: „Orangyal" gyógyszertár Deák-tér 10.

Vasárnap: „Mária" gyógyszertár, Deák-tér 10

Decemberre hatályon kivül helyezik az 1500 forinton felüli jövedelmek zárolását

A Zala ismertette azt a kormányrendeletet, amely az 1500 forinton felüli fizetések zárolását rendelte el. E rendelet ugy intézkedett, hogy az 1500 forinton felüli összegeket zárolt számlán kell elhelyezni, amely felett a számla tulajdonosa csak hatósági engedéllyel rendelkezhet. A rendelet körülirta azt is, mik lehetnek azok az okok, amelyek lehetővé teszik a hatóságok részére a zárolt számlák feloldásának engedélyezését.

A Zala értesülése szerint a zárolási rendelet a kormány december hónapra hatályon kivül helyezi.

Minden valószinüség szerint a kormány ezen rendelkezését csupán a karácsonyi hónapra adja ki és 1947 január elsejétől kezdve ujból hatálybalép a zárolási rendelet.

A rádió vasárnapi műsora

Budapest I. 6.45 Hirek. 7.05 Reggeli zene. 8 Részletek a Tavasz a Broadwayn cimü filmből. 9 Római katolikus vallásos félóra. 9.30 Görögkeleti istentisztelet. 10 Hirek. 10.10 Evangélikus istentisztelet. 12.15 Hirek. 13.50 Beethoven: István király nyitány. 14 Hirek. 14.10 Müvészlemezek. 15.20 Németh Anna énekel. 16 Hirek. 16.10 Magyar nóták. 17 Falurádió. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.15 Utazás a házasság körül. Zenés összeállitás. 20 Hirek. 20.20 Nagykovácsi Ilona forró melódiákat énekel. 21 A Rádió hangja. 21.10 Orosz katonadalok. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek, sporthirek. 22.40 Vöröskereszt közlemények. 22.50 Magyar előadók táncszámai. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Lemezantiquárium.

Budapest II. 19 USA ajándéklemezek. 21 Hirek. 22.20 Nyitányok és közzenék.

A rádió hétfői műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató hanglemezek. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Kokos Hanna énekel. 13-kor A Broadway jazz-együttes játszik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Losonczy Schweitzer Oszkár szalonzenekara játszik. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.10 Nalesiner Béla zongorázik. 17 Párthiradó. 17.10 Operettrészletek. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.50 Mi a reakció. Egy vita tanulságai. 19 Előadás a Magyar Kalászos Mozgalomról. 19.15 Metro kavalkád. Közvetités a Városi Szinházból. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 Magyar muzsika. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.20 Orvhallgatók tizperce. 22.35 A Hazahozatali Kormánybiztosság közleményei. 22 óra 45-kor Magyar előadóművészek táncdalai. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Hadifogolyhiradó. 23.40 Vöröskereszt közlemények.

Budapest II. 20 Könnyü dallamok. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22.15 Világhirü müvészek hanglemezei.

Jön! **Jön!**

A Pécsi Nemzeti Színház 30 napos vendégjátéka

november 22-től.

Bérlet előjegyzés Vékes István színházi titkárnál.

A pécsi nemzeti színház vendégjátéka Nagykanizsán

A Zala ismertette annak idején a közoktatásügyi miniszter intézkedését, amellyel Nagykanizsát ismét a pécsi színikerületbe osztotta be. A színészek szabad szakszervezete és a közoktatásügyi kormányzat között a tárgyalások elhuzódtak, igy lehetetlenné vált a szokásos nyári sziniszezon lejátszása Nagykanizsán. Amikor Halasi igazgató végre a szerződtetéseket befejezte, az idény már annyira előrehaladott volt, hogy a színházi évad megnyitását ez alkalommal nem Nagykanizsán, hanem azonnal Pécsett kezdte meg. De nehézségekot okozott az is, hogy a mozi előre lekötötte filmanyagát és arról csak nagy anyagi veszteségek árán tudott volna a mozgóképszinház igazgatósága lemondani.

Nagykanizsa ez érben nélkülözte a színházat, aminek hiányát egész kulturális életünkön erősen érezni lehetett. Érthető, hogy most mindenkit örömmel tölt el a hir, hogy a pécsi szintársulat 22-én megkezdi Nagykanizsán előadásait. A városban tartózkodik már Vékes István színházi titkár, hogy előkészitse a színházi szezon megnyitását. A titkár kijelentette, hogy a pécsi társulat legkitünőbb erőit hozza Nagykanizsára és ugy operettben, mint prózában a posti ujdonságokat játszák majd. A nagykanizsai sziniszezont hat hétre tervezik, amely idő alatt több országos hirü müvészt is felléptetnek. Szó van Karády Katalin, Greguss Zoltán, Bajor Gizi és mások vendégszerepeltetéséről.

A színházi szezon repertoárját még nem közölték velünk, de igéretet kaptunk, hogy lapunk utján a legrövidebb időn belül az eljátszandó darabokról közlést adnak a város közönségének. Vékes István titkár már megkezdte a bérletek gyüjtését, amely, mint halljuk, máris szép eredményekkel járt. 12 darab bérletelőadás ára 50 forint, amely a mozihelyáraknak felel meg. A titkár lapunk utján felhiv mindenkit, aki még bérlet érdekelne, hogy 6 és 7 óra között minden nap a Central kávéházban megtalálható. Egyben felhivja a város lakóit, ha a müvészek részére alkalmas butorozott szobával rendelkeznek, ugy azt vagy nála, vagy Szabó István fodrászüzletében jelentsék be.

Ivó héttől kezdődően hetenként háromszor tárgyal a népbiróság

A nagykanizsai népbiróság kedden tárgyalja üzv. Lopnyák Józsefné népellenes hünügyét, aki egy deportált megőrzésre átvett több értékes ruhanemüt, amelyeket azonban annak visszatérte után nem volt hajlandó visszaadni azzal az indokolással, hogy ellopták tőle a holmikat. A házkutatás alkalmával azonban több ruhanemüt megtaláltak nála. Ezekre azt mondta, hogy a szemétben találta.

Kedden kerül még népbiróság elé Lenke Sándor vasztonyai pártszolgálatos, Poczai György lispeszentadorjáni pártszolgálatos, Tizedes András pusztamagyi községvezető és Tizedes György pusztamagyi községvezetőhelyettes.

Csütörtökön Bolina Sándor bucsuai pártszolgálatvezető, Kiss András zalaszentbalázsi községvezető, Nagy Jenő valkonyai pártszolgálatvezető és Keszei József szécsisziget pártszolgálatos bünügyét tárgyalja a népbiróság.

Itt emlitjük meg, hogy a népbiróság a jövő héttől kezdődően hetenként háromszor tárgyal. A harmadik tárgyalónap szombaton lesz. Erre az intézkedésre azért volt szükség, hogy a foltorlódott anyagot letárgyalhassák. Heti három tárgyalónap valószinüleg csak ennek az évnek a végéig lesz. Ezentul kedden és csütörtökön dr. Béres Sándor, szombaton pedig dr. Révffy Andor vezeti a tárgyalást.

Ha tudásban, müveltségben gazdag országot akarsz: — adakozz a népi kollégiumra!

Van már liszt és kenyér Nagykanizsán

A Zala november 12-iki számában valami baj van Nagykanizsa lisztellátása körül, cikket közölt, amelyben feltárta azt a lehetetlen állapotot, hogy közvetlen aratás után a város dolgozói jegyeikre nem tudták megkapni sem a lisztet, sem a kenyéradagjaikat. Sokan voltak, akik a szeptemberi finomlisztjükhöz nem juthattak hozzá, de még többen, akik októberben kenyérjárandóságaikat sem kapták meg.

A Zala cikke, amely ezt a botrányt kirobbantotta, illetékes helyen azonnali cselekvést eredményezett, mert dr. Papp Andor, Zala vármegye főispánja a cikk tudomásulvétele után nyomban megtette a legerélyesebb intézkedéseket.

Utasitotta dr. Dávid János alispánt, hogy számvevőapparátusának igénybevételével haladéktalanul vizsgálja ki ezt az ügyet.

Teljesen érthetetlen volt a főispán előtt, aki mint ismeretes, a megye közélelmezési kormánybiztosa, hogy akkor, amikor a vármegyéje kenyérgabonával el van látva és Nagykanizsa részére a kiutalás szabályszerüen megtörtént, hogy fordulhat elő, hogy az ellátatlan dolgozók mégsem kapják meg jegyeikre az őket megillető lisztet, illetve kenyeret.

A vizsgálat eredményéről eddig hivatalos helyről nem nyilatkoztak, egy azonban bizonyos, hogy a nagykanizsai közellátási hivatalt felelősség ebben az ügyben nem terheli, egyrészt azért nem, mert adminisztrációs hibák elő nem fordultak, de azért sem, mert a liszt- és kenyérellátásban beállott hibákat azonnal jelentették felettes hatóságaiknak. A hiba, mint már megirtuk, tehát másutt keresendő.

Munkatársunk ma délelőtt felkeresett több nagykanizsai kereskedőt, valamint pékmestert és érdeklődött aziránt, hogy javult-e már a város liszt- illetve kenyérellátása. A füszeresek és pékek kijelentették, hogy már a tegnapi nap folyamán megkapták a rendes mennyiségü kenyérlisztet, amelyből tehát mindenki megkaphatja a neki járó liszt- és kenyérjárandóságát. Finomlisztből egyelőre nem áll kellő mennyiség a kereskedők rendelkezésére, igy ebből csak azokat tudják ellátni, akik még az októberi első finomlisztszelvényt nem váltották be.

A Zala cikksorozatának következményeképpen tehát Nagykanizsa lisztellátása szinte máról-holnapra rendbejött és reménylhetőleg ezentul nem is fordul elő ilyen eset.

Működik a népbiróság

Mester Jánost felmentették

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres-tanácsa tegnap tárgyalta Mester János hadnagy bünügyét. Mint ismeretes, a népügyészség Mestert eredetileg népellenes büntettel vádolta. Az augusztus elsején megtartott tárgyaláson azonban dr. Ruttkai György népügyész módositotta a vádiratot,

mert egyes tanuvallomások szerint Mester János azt a kijelentést tette, hogy ha nem dolgoznak megfelelően, oda kerülnek, ahová családjaik.

Mester ezzel a kijelentésével részese volt emberek törvénytelen megkinzásának és ezért a népügyészség háborus büntettel vádolta meg. Augusztus elsején a tárgyalást több tanu megidézése miatt elnapolták.

A tegnapi tárgyaláson megjelent a volt 106. munkaszolgálatos század több tagja, akik részben terhelő, részben mentő vallomást tettek Mester János ügyében. Vallomások hangzottak el Mester János vádbeli kijelentése tárgyában, amelyet a tanuk közül némelyek fenyegetésnek éreztek, mig mások jóindulatu figyelmeztetést véltek kiérteni belőle. Eltérő vallomásokat tettek a tanuk a napi munkateljesitményről és a többi vádbeli cselekményekről is. A tanuk kihallgatása után a népbiróság meghallgatta a szakértőül megidézett Kalmár Zoltán mérnök véleményét, akinek előadták mind a vád, mind a védelem szempontjából nézve a század napi munkateljesitményét. Kalmár Zoltán véleménye szerint a végzett munka nem volt olyan megerőltető, hogy az a beosztottak testi épségét veszélyeztette volna. A munkát a rendes kincstári élelmezés mellett minden nehézség nélkül el lehetett végezni.

Ezután dr. Ruttkai népügyész kérte a tárgyalás elnapolását azért, hogy megidézhessék tanuként Budapestről László Dezső zászlóst, a század müszaki tisztjét, akire Mester állandóan ugy hivatkozott, mint aki megkövetelte a több munkát, valamint dr. Vizsy Lajos zalaegerszegi ügyvédet, aki hadbiró századosként szállt ki annak idején a század állomáshelyére, ahol a Mester által kiszabott büntetéseket felülvizsgálta és több esetben felmentette a vádlottakat, vagy büntetésüket leszállitotta. Ezenkivül arról is vallott volna dr. Vizsy, hogy milyen állapotok uralkodtak abban az időben a századnál. A népbiróság az ügyész inditványát elutasitotta, majd meghozta az itéletet, mely szerint Mester Jánost az ellene emelt vádak alól felmentették. A felmentést azzal indokolta meg a népbiróság, hogy Mester szakaszparancsnoki minőségében nem lépte tul hatáskörét. Kijelentése nem jelentett sem lelki, sem testi megkinzást, mert azt csak jóindulatu figyelmeztetésnek szánta. Beosztottjaitól sem követelt meg több munkát, mint amennyi hivatalosan is elő volt irva. A népügyész az itéletet megfellebbezte.

Vőlegények iskolája Nagykanizsán

A nagykanizsai ferencrendi plébánia a Menyasszonyok Iskolája nagy sikere után megrendezi a Vőlegények Iskoláját, hogy a boldog házasság fontos kérdéseiben utbaigazitást adjon a házasulandó férfiifjuságnak.

Előadnak: P. Vados Pál A házasság szentsége cimen, Dormann Gabriella: A katolikus leány férfiideálja, P. Kecskés Attila: A boldog házasság, Engel János: A katolikus férfi aszszonyideálja, Almássy Gyula dr.: Az édesapa tanácsa házasulni készülő fiához, Szekács Sándor dr.: A házasság célja a gyermek. Az előadásokat hozzászólások élénkitik.

A Vőlegények Iskoláját a ferencrendi plébánia Fehértermében rendezik november 21-23-án este 6 órai kezdettel. Belépődij nincs.

Próbáljon szerencsét!
Vegyen
Ujjáépitési Állami Sorsjegyet!
Főnyeremény **50.000 forint**
Sorsjegyek ára:
Egész **5 Ft** Fél **2·50 Ft**
Húzás Budapesten 1946. december 5-en, dél 12 órakor a Székesfővárosi M. Pénzügyigazgatóságnál.
16.660 darab nyeremény **500.000** forint értékben.
Minden sorsjegy egy-egy tégla az ujjáépitéshez.
A sorsjegyek kaphatók a Székesfővárosi M. Pénzügyigazgatóságnál (Bpest, V., Szalay-u. 10—14., félemelet II. sz.), azonkivül minden dohányárusnál és osztálysorsjegyarusitónál.
A pénz előzetes beküldése esetén a M. Pénzügyigazgatóság a sorsjegyeket portómentesen küldi meg.
1681

Megyei hirek

Gönczi Ferenc előadása a göcseji népköltészetről

A Zalai Kulturnapok előadássorozatának keretében Gönczi Ferenc néprajzi iró, a kaposvári muzeum főigazgatója tartott nagysikerü előadást a vármegyeháza nagytermében Göcsej népköltészetéről. A 86 esztendős iró élvezetes szemelvényekkel tarkitott előadásában bejelentette, hogy a hosszu évtizedek tapasztalatait, amelyeket a göcseji népköltészet tanulmányozása során szerzett, kétkötetes munkában adja ki, hogy megismertesse a közönséggel Göcsej néprajzi értékeit. Előadása mindvégig szines és lekötő volt és nagyon tetszett a nagyszámu közönségnek.

Ülést tartott a vármegyei közigazgatási bizottság

A vármegyei közigazgatási bizottság ülésén ingatlanforgalmi jogügyletekről, gyámügyi kérdésekről és fegyelmi ügyekről tárgyaltak. Az ülésen elhatározták az árellenőrzési albizottság felállitását.

Községegyesitések a megyében

A vármegye törvényhatósági kisgyülése több községegyesitési ügyet tárgyalt. Elhatározták, hogy Vorhata és Szenterzsébethegy községeket egyesitik. Héviz nagyközséggé alakul át. Lentikápolna székhellyel uj körjegyzőséget állitanak fel. Ide tartoznak Barabás és Bánokszentmihályfa községek. Állást foglalt a kisgyülés Keszthely és Cserszegtomaj egyesitése ellen.

A csata egész éjjel tartott...

Szaloniki, november 16.

A görögországi Krasz helység körül tovább folynak a harcok a görög hadsereg és a felkelők között. A görög hadügyi államtitkár visszatérve Athénbe kijelentette, hogy a felkelők tegnap éjjel ujabb támadást intéztek Arkangelszk falu közelében és a csata egész éjjel tartott.

JEEP személyautók,
tehetautók jó állapotban,
JAWA, ZETKA uj motorkerékpárok,
EMERGÉ gumiszijak:
Brandl Müszaki Gépáruház
Zalaegerszeg, Kazinczy tér. 1540

A nagykanizsai határrendészeti kapitányság felhivása a kettősbirtokosokhoz

Az 1947. évre igényjogosultaknak a kettősbirtokos és határszéli utiigazolvány (munkásigazolvány) kiállitása 1947. évi január hó 1-től február hó 15-ig történik a nagykanizsai határrendészeti kapitányságnál (Csengery-ut 82. sz.). Későbbi időpontban csak indokolt esetben lehet ugy birtokos, mint határszéli utiigazolványt kiállitani.

Minden igazolvány igénylése csak személyesen történhetik.

Az igazolványok kiállitásához a következő okmányok szükségesek:

1. Erkölcsi bizonyitvány (három hónapnál nem régibb keletü), melyet az illetékes járási kapitányság állit ki arra vonatkozóan, hogy az igazolvány kérője bünügyi, államrendészeti és közbiztonsági szempontból megbizható.

2. Helyhatósági igazolvány (csak a birtokos igazolványt igénylőknek szükséges) a lakbely szerint illetékes elöljáróságtól, melyben igazolja a birtokos igazolványt kérőnek mennyi mezőgazdasági vagy erdőgazdasági ingatlana van és a birtokát maga müveli.

3. Bejelentőlap, vagy az illetékes községi elöljáróság igazolása, hogy az illető a határkerületben legalább hat hónapja lakik.

4. Az 1946. évi birtokos igazolvány.

5. Egy darab ujkeletü fénykép.

Az igazolványok illeték- és bélyegmentesek. A birtokos utiigazolvány nyomtatvány ára 8 forint, a határszéli utiigazolvány nyomtatvány ára 1.50 forint.

A fenti igazolványokat a kiállitás igénylésekor mindenki hozza magával, mert ennek hiányában az igénylő el lesz utasitva.

Felhivom a figyelmét a kettősbirtokosoknak, hogy a nagykanizsai határrendészeti kapitányság a jövőben — felsőbb rendelkezés folytán — csak a nagykanizsai járáshoz tartozó illetékesek részére állitja ki az igazolványokat. A lenti és letenyei járáshoz tartozók részére az illetékes járási kapitányságok illetékesek a kiállitásra.

Nagykanizsa, 1946. évi november hó 14-én.

A kapitányság vezetője:
Kornyefalvi Ferenc r. szds.

A svéd külügyminiszter New-Yorkba utazott

Unden svéd külügyminiszter és a közellátásügyi miniszter Newyorkba utazott, Unden az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyülésén résztvevő svéd küldöttség vezetője.

Vadászok!

Megkezdtük a **vadásztöltény** szétosztását a hivatalos rendelkezések alapján eladási kötlevél ellenében. A töltényigényleseket a most megkötött kötlevelek alapján 2—3 napon belül garantáltan elintezzük. Forduljon saját érdekében levélben vagy személyesen megbizottunkhoz: **Hőbe Endre Nagykanizsa, Hunyadi-utca 26. sz.**, vagy közvetlen hozzank.

Koncicky Ferenc vadexportőr
Pécs-Nyilasi Simon exporttelep
1532 Bajcsy-Zsilinszky-u. 6. Tel.: 24-19.

VÁROSI MOZI
Szombat, vasárnap
Az uj amerikai produkció egyik büszkesége
Angyalok a tüzvonalban
Claudette Colbe t, Paulette Goddard, Veronica Lake
Metro Híradó
Előadások köznapokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-kor

Kedden délután 1/2 6 órakor
PÁRTNAP
a Szociáldemokrata Párt helyiségében
Előadók: *Dr. Dávid János* alispán és *Stadinger István* megyei titkár.
Vendégeket szivesen látnak.

Sportrovat

Az NVTE vezetősége igy látja a kanizsai labdarugás helyzetét...

A kanizsai labdarugás helyzetéről irt cikkünk körül még dul a vihar. A kérdéssel kapcsolatosan számos hozzászólást kaptunk és jóleső érzéssel olvastuk a józan tárgyilagossággal irt véleménykifejtéseket. Megdöbbenve tapasztaltuk azonban, hogy jóindulatu és a helyzet javitását célzó irásunk egyeseknek csak arra szolgált, hogy abban állitólagos valótlan dolgok nagyképü felnagyitását lássák. Tegnapelőtti számunkban a MAORT MSE vezetőségének véleményét hoztuk nyilvánosságra, most pedig az NVTE vezetőségének hivatalos állásfoglalását közöljük. Az alábbi közlemény tartalmi beállitottsága előtt értetlenül állunk és egyes kitételeinek hangja nagy meglepetést keltett bennünk. Az NVTE vezetősége szemünkre veti, hogy cikkünk a vasutasoktól távozó Zalán kapus felelőtlen és alaptalan információi alapján irodott. Az NVTE vezetősége, ugylátszik, nem olvasta el figyelmesen irásunkat, melyet éppen az egyesület érdekében és kimondottan a távozó játékos lépésének elitélésére irtunk.

Az NVTE vezetőségének — a kérdéssel kapcsolatos — hivatalos állásfoglalását az alábbi nyilatkozatukban közöljük:

Valasz a Zala november 12-iki cikkére

»Meglepetéssel olvastuk a Zala napilap november 12-iki számát, mely a kanizsai labdarugásban beállott válsággal foglalkozik. Mint érdekelt sportegyesület mi is le szeretnénk szögezni a cikkel és az abban foglaltakkal kapcsolatos álláspontunkat.

Egyesületünk ugy a MAORT, mint az NTE sportegyesületekkel korrekt és baráti viszonyt tart fenn. Ezt bebizonyitottuk azzal, hogy akkor, amikor a MAORT-pálya még nem készült el és az NTE-pálya is használhatatlan volt, pályánkat mindkét egyesület részére dijmentesen bocsátottuk rendelkezésre edzések és mérkőzések megtartása céljából. Ugy a MAORT, mint az NTE vezetőségével több izben közös megbeszélést folytattunk, mely nem az állitólagos ellentétek elsimitását célozta, hanem azt, hogy miképpen tudnánk legjobban szolgálni a sportkedvelő közönség kivánságait. A legutóbb tartott megbeszélésen is egyesületünk vezetősége testületileg vett részt, hogy ezzel is dokumentálja azt, hogy milyen sulyt helyez a többi sportegyesületekkel való jóviszonyra. Igy értbetetlenül állunk a cikk azon megállapitásával szemben, hogy a MAORT és NVTE között áthidalhatatlan nézeteltérések vannak.

Ami az NVTE jelenlegi rossz szereplését illeti, meg kell állapitani, hogy ennek egyrészt a balszerencse az oka, másrészt pedig az, hogy eddig egy mérkőzésünk kivételével összes mérkőzéseinket mély talajon és szakadó esőben kellett játszani, ahol a csapat tudása nem domborodhatott ki megfelelően. Itthoni három mérkőzésünket is a nagy balszerencse kisérte. Nem jelenti azonban azt, hogy most már elkedvetlenedtünk, ellenkezőleg az edzések fokozásával igyekszünk a jelenlegi mélypontból kijutni.

Az egyesület kötelékében levő bomlási folyamatról tudomásunk nincs. Erről meggyőződhetett az edzéseket látogató közönség is, mivel megállapithatta, hogy kapusunk kivételével az egész csapat az edzéseken részt vesz és ott komoly munkát végez. Maguk a játékosok csodálkoznak leginkább ezen az állitólagos bomlási folyamaton. Hogy menynyire alaptalan ez a vád, illetve megállapitás, mutatja az, hogy a távozó játékos, Zalán József a tegnapi edzésen játékra jelentkezett és be is öltözött. Játékára azonban a vezetőség intézkedésére nem került sor, mivel az elmult két heti szereplése tisztázás alatt áll és máris vannak olyan momentumok, melyek fegyelmi eljárás inditására adnak alapot. Megállapitható az is, hogy a Zala kifogásolt cikke az ő felelőtlen és alaptalan információi alapján irodott.

A cikk egyetlen állitásával értünk egyet, mely szerint az egyesület súlyos anyagi viszonyok között van, azonban máris a legjobb uton vagyunk ahhoz, hogy ezen a téren is rend legyen.

Ennyiben óhajtottunk a cikkre válaszolni. Ugyanitt leszögezzük azt, hogy az egyesület kizárólag Nagykanizsa város sportjáért és az egyetemes magyar sportért küzd és ebben a munkában számitunk a helybeli sportkedvelő közönség támogatására.

NVTE vezetőség.«

A vasárnap sportmüsora

NVTE-pálya: Fél 11 órakor ifj. bajnoki: Dombóvári VSE—NVTE. — Egynegyed 1-kor II. oszt. bajnoki: MAORT II.—NVTE II. — 2 órakor NB II. bajnoki: Szombathelyi Barátság—NVTE.

NTE-pálya: Háromnegyed 11-kor I. oszt. bajnoki: Nagymanyoki SE—NTE.

Összeállitások:

NVTE: Nagy — Perendi, Munkácsi — Somsi, Németh I., Both — Szabó II., Németh II., Molnár, Tura, Horváth.

NTE: Szélig — Czinye, Király H. — Férhezli, Vilcsek, Király I. — Lukvár, Magyar, Maderka, Horváth, Tánczos.

MAORT II.: Vajda — Nyiró, Turáni — Tálosi, Bogenrieder, Cserpes — Kránitz, Horváth, Tafár, Vojnovics, Molnár.

NVTE II.: Pétervári — Gazdag, Párta — Kófalvi, Péter, Salamon — Kiss, Balogh, Placskó, Horváth, Hofmann.

A MAORT első csapata

a következő összeállitásban lép pályára Bátaszéken: Kovács — Mihalecz, Milloi — Szabó, Héjja, Takács — Nardai, Téli, Csöngei, Lyka, Kapornaki.

Az NTE II. Kaposvárra utazik

s a Rákóczi második csapatával küzd a bajnoki pontokért. Indulás reggel 8 órakor az Eötvös-térről. A következő játékosok megjelenése kötelező: Bedő, Zöldvári, Tancsics, Zákonyi, Andri, Egyed, Bárdos, Végh, Salamon, Kovács, Székely, Rumák és Kőrös. Kisérő Beke intéző.

HIREK

— **A didergő iskolás gyermekeket** megsegitő akcióra, melyet a Szakmaközi Bizottság rendez, Holzer Imre 50, Cozdán Ernő 10 forintot adományozott.

— **Helyreigazitás!**

A Zala november 12-iki számában »Az orosz forradalom emlékünnepélye Zalaegerszegen« cim alatt megjelent cikk »Mi pedig egyszer és mindenkorra háborut üzenünk a háborunak és halált hirdetünk a tőkésosztály ellen« mondata tévesen lett leközölve. Az emlitett mondat igy hangzott: »Mi pedig egyszer és mindenkorra háborut üzenünk a háborunak és halált mindazoknak, akik a munkásságot ismégegyszer háborubo, pusztulásba akarják küldeni.« *Stádinger István.*

— **Egy bolond százat csinál**

A SZIM mükedvelői tegnap este adták elő egyesületük rendezésében az »Egy bolond százat csinál« cimü vigoperettet. A remekül összeállitott együttes kitünő szórakozást nyujtott a nézőknek. A mükedvelők játékát a közönség mindvégig lelkes tapssal jutalmazta. A darab témáját mindenki ismeri. Dömötör, a főpincér egy amerikai lánynak akar imponálni, ezért kihasználja azt a rendkivüli hasonlatosságot, amely miatt őt gróf Rodrigó Suarezzel, a hires oroszlánvadásszal összetévesztik. A kis kaland sok bonyodalmat von maga után, de a történet végül is happy-enddel végződik. A mükedvelők közül legjobb alakitást Dömötör alias gróf Rodrigó Suarez szerepében Siklós László nyujtotta. Partnere, Foszák Anni szintén jól játszott. De a többi szereplők, Vidos Julia, Gyimesy József, Kárpát László, Gerencsér László és Schneer László is jól szerepeltek. A kisebb szerepek alakitói is dicséretet érdemelnek. A nagy sikerre való tekintettel az előadást vasárnap este fél hétkor megismétlik. Az előadás után tánc lesz.

— **Értesités**

Értesitem Nagykanizsa, Zala és Somogy megye husfeldolgozó iparosait, hogy a csontvásárlást ujból megkezdtem. Veszek nyers és főzött csontot bentes és mészárosoktól, vendéglő, kifőzdék és háztartásoktól. Nagyobb községekben gyüjtőket felveszek. *Várossy Sándor* Nagykanizsa, Zrinyi Miklós-utca 10. szám.

— **Köszönetnyilvánitás**

Mindazoknak, akik boldogult férjem, illetve édesapánk temetésén megjelenni vagy részvétüket bármily módon nyilvánitani s ezzel fájdalmunkat enyhiteni szivesek voltak, ezuton mondunk hálás köszönetet. *Platzkó-család.*

— **Áramszünet**

Tisztelettel bejelentjük, hogy f. hó 17-én 8—18 óráig szükséges javitások miatt Kiskanizsán, Vár-uton, Király-utcában, Zrinyi Miklós-utcában, Zárda-utcában és a Csengery-uton áramszünet lesz. Tisztelettel: *Drávavölgyi.*

FIGYELEM!
Anyagigénylési nyomtatványok és raktárnyilvántartási könyvek kaphatók a Zala kiadóhivatalában.

Erzsébet napra **megnyilik a Tulipán-virágüzlet.** Kölcsey utca 1. Vajda-étterem mellett. 1536

Spediteur lovas **kocsi eladó. Cim a kiadóban.** 1523

Értesitem tisztelt rendelőimet hogy **cipészműhelyemet Kölcsey-utca 4. sz. alá helyeztem. Perzleg László** cipészmester. 1530

Eladó sürgősen olcsón egy kis családi ház, mely áll: egyszer két szoba konyhás és egyszer egy szoba konyhás lakásból és mellékhelyiségekből, a központhoz 5 perc távolságra. Ügynök dijazva. Cim a kiadóban. 1534

Eladó érett marhatrágya szalmáért. Csányi László u. 3 1535

Széna, lucerna, kicsinyben és vagóntételben is **kapható.** Cseengery u. 39. 1536

Apritott tüzifa kapható. Sárecz kereskedő, Zrinyi Miklós u. 30. 1508

Saját termésü **badacsonyi fajborok** kicsinyben **kaphatók.** Vajda, Sugár-ut 8 szám. 1515

Szombaton és vasárnap
disznótoros vacsora
a
Muskátliban (Fő-ut 21.)
Reggel 5-ig nyitva.
Szives pártfogást kér
Keresztesi Géza
vendéglős.
1522

ZALA demokratikus politikai napilap
Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31
Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa
Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 263. szám Nagykanizsa 1946. november 19. kedd Ára 40 fillér.

ZALA

New-Yorki értesülés szerint a négy külügyminiszter valószínüleg Brüsszelt választja a Németországra vonatkozó értekezletek székhelyéül.

A modern atombomba pusztító ereje borzalmas

Bevin és Byrnes külügyminiszterek tegnap este New Yorkban tárgyaltak. Megbeszélték Triesztet és a vétójog kérdését. A külügyminiszterek tanácskozásaikat ma este folytatják. Megbeszélik az olasz békeszerződések még hátralevő pontjait és megvizsgálják a külügyminiszterhelyettesek által tegnap elkészített helyzetjelentést. Bevin tegnap felkérte Amerika, Franciaország, Oroszország és Kina külügyminisztereit, hogy ma délután tárgyalják meg a biztonsági tanácsban gyakorolható vétójog ügyét is.

Több amerikai tudós, közöttük Einstein professzor, aláírásával nyilatkozat jelent meg az atombombáról.

E tudósok nyilatkozatukban elismerik, hogy a modern atombomba pusztító ereje sokkal nagyobb, mint az az atombomba, melyet Hirosima fölött dobtak le.

Az előállítási költség bombánként 1 és fél millió dollárral csökkent. Az atombomba ellen nincs védekezés és belátható időn belül nem is lesz technikai téren. A védekezés egyetlen megoldása, hogy az atombombát nemzetközi ellenőrzésbe kell venni és egyszer s mindenkorra fel kell hagyni a háborúval.

A francia szocialista párt válaszolt a francia kommunista párt azon felhívására, hogy vegyenek részt abban az uj kormányban, amely Torrez vezetése alatt működne. A szocialisták részletesebb értesüléseket kértek a tervezett kormány összeállítását és programmját illetőleg. Torrez nyilatkozott a Times párizsi tudósítója előtt és kijelentette, hogy a francia kommunisták bel- és külpolitikai téren szorosabb kapcsolatban állanak Angliával, mint más országokkal.

Franciaország egyformán hálás minden szövetségesének, de nem szabad kizárólag egyik felé sem orientálódni a másik kizárásával.

A demokrácia fejlődése azt mutatja, hogy a demokráciát más utakon is lehet keresni, mint amelyen a Szovjet jár. Franciaország, mely oly gazdag a demokrácia hagyományaiban, meg fogja találni a maga útját.

A linzi rádió jelentése szerint Szakasits Árpád, aki úton van hazafelé az angol szocialista kongresszusról, tegnap megérkezett Bécsbe. Mielőtt továbbindult volna Budapest felé részt vett az osztrák szocialista párt tegnapi ülésén és megállapodott az osztrák szocialistak vezetőjével, hogy részt vesznek a szocialista part által januárban megrendezendő dunai államok szocialista parijainak konferenciáján.

A konferencián tárgyalni fognak ezen államok gazdasági egyenmű ödéséről, a közös gazdasági jellegű tervezőmunkáról, amely elő fogja segíteni a dunai államokban a tartós békét.

Herriot a nácik rémtetteiről

Pezsgőfürdők fütésére holttesteket égettek el

Az UNO kiadványa a „Szabad Világ" cimü folyóirat, amelynek legutóbbi számában nagy feltünést keltő cikket irt Edoard Herriot volt francia miniszterelnök. Rámutat arra, hogy a nácik rémtetteinek nagyrésze még nem került nyilvánosságra. Ezért követeli, hogy minden német szörnyüség ügyében széleskörü vizsgálatot folytassanak le. Herriot beszámol néhány ismeretlen adatról.

Strassburg közelében a németek pezsgőfürdőt létesitettek 1940-ben. A kazánok „tüzelőanyaga" holttestek tömege volt éveken át. Csak egy alkalommal, 1944 szeptember első napján 8 SS a pezsgőfürdő pincéjében 92 nőt és 300 férfit gyilkolt le géppuskatüzzel.

Többek között ismerteti Schüllin női professzor „kisérleteit" is. Ez a szörnyeteg több mint ezer egészséges embert oltott be malária injekciókkal. Tifuszoltásokkal is tengeteg foglyot ölt meg az egyetemi tanár, aki több ezer nőt, valamint férfit is sterilizált.

Négymillió lengyelt telepitenek le a németektől megtisztitott területekre

Varsó, november 16

A lengyel külügyminiszter Newyorkban egy sajtókonferencián kijelentette, hogy Lengyelország azon körzeteiben, melyek a háboru előtt Németországhoz tartoztak és amelyek a potsdami egyezmény értelmében ma Lengyelországhoz tartoznak, több mint 4 millió lengyel telepedett le azoknak a németeknek helyére, akiket innen áttelepitettek. Kijelentette, hogy Lengyelországnak nincs többé területi követelése. Képviselve óhajt lenni a német békeszerződéssel kapcsolatos tárgyalásokon, hogy a külügyminiszterek ratifikálják a lengyel határokra vonatkozó potsdami egyezményt.

Stepinac érseket a pápa bibornokká nevezi ki?

Moszkva, nov. 17

A moszkvai rádió vatikáni jelentés alapján közölte, hogy a pápa konzisztóriumot kiván összehivni, amelynek során öt uj bibornokot nevez ki. Bizalmas értesülés szerint az ujonnan megválasztott bibornokok egyike Stepinac érsek lesz, akit nemrég 16 évre ítéltek el. Az említett hirrel kapcsolatban a moszkvai rádió élesen támadta a Vatikánt és hangsulyozta, hogy Stepinac érseknek bibornokká való kinevezése azt tanusitaná, hogy a pápa még mindig rokonszenvezik a fasizmussal.

Dombai János kedden nagy beszédében foglalkozik a MAORT demokrácia-ellenes alkalmazottaival

A Szociáldemokrata Párt keddi pártnapja elé eddig még nem tapasztalt hatalmas érdeklődés nyilvánul meg. A pártnapon, amely fél 6 órakor kezdődik, az első felszólaló Dombai János nemzetgyülési képviselő lesz. Beszédében foglalkozik a Zala november 5-iki óriási feltünést keltett vezércikkével és rámutat azokra a veszélyekre, amelyeket a MAORT-nál levő demokrácia-ellenes alkalmazottak a fejlődésben levő magyar gazdasági életre jelentenek.

A pártnap másik szenzációja dr. Dávid János alispán felszólalása lesz, amelyben beszámol a megye jelenlegi problémáiról. Foglalkozik a munkanélküliség megszüntetéséről gondoskodó rendeletekkel és tervezetekkel, valamint a téli közellátás nehéz problémáival.

A pártnapot Städinger István megyei titkár kül- és belpolitikai beszámolója fejezi be.

A párt vezetősége ezuton kéri az érdeklődőket, hogy pontosan jelenjenek meg, mert az előadás után az alispán és a megyei titkár még Szepetnek községbe is ellátogatnak.

Kik kapták 1946-ban a Nobel-dijakat

Stockholmi jelentés szerint az 1946-os irodalmi Nobel-dijat Herrmann Hesse svájci német iró kapta. A hetvenéves, schwarzwaldi származásu iró müveit — igen sok regényt és novellát irt — mély átéltség, nem mindennapi megjelenitő erő, mesteri jellemzőkészség és vérré vált humanizmus teszi különösen kedvessé az irodalom barátai számára. Irrodalmi működése előtt könyvkereskedő volt.

A fizikai Nobel-dijat a svéd királyi akadémia az idén Percy William Bridgemann-nek, a Harward-egyetem tanárának itélte.

A kémiai Nobel-dijat két részre osztották. Az egyiket dr. James Batchelor Summer newyorki egyetemi tanár, a másikat Meredith Northrop, egy Rockefeller-intézet tudósa kapta.

A Nobel-békedijjal a 79 éves bostoni Emily Greene Balch asszonyt és a 81 éves newyorki John Mott-ot jutalmazták. Balch asszony a nemzetközi nőliga titkára volt, szóban és irásban sokat tett a béke ügyéért. Mott a két háboru között a hadifoglyok sorsának javitásán munkálkodott.

Legujabb táviratok

Budapest

Morgan Philipp, az angol munkáspárt főtitkára Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettessel vasárnap este Budapestre érkezett.

*

Vajda Imre kereskedelemügyi államtitkár Bécsben több osztrák gazdasági szakértővel tárgyalt a közeljövőben megindulo magyar-osztrák gazdasági tárgyalások előkészitésére.

*

Kormányrendelet jelent meg a magyar állami halüzem és a nagyobb gazdaságok halüzemeinek megszervezéséről. A szervezet célja, hogy a földreform során az állam tulajdonába került halastavak, tógazdaságok és a hozzátartozó mezőgazdasági ingatlanok kezelését és hasznositását szabályozza.

*

A köztársasági elnök Kovács Kálmánt, Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye főispánját a közlekedésügyi minisztériumba minisztériumi osztályfőnökké nevezte ki.

*

Mint lapunk más helyén közöljük, Károlyi Mihály Szombathelyen résztvett az Ujonnan Földhözjuttatottak Országos Szövetségének nagygyülésén és ott beszédet mondott. Beszédében hangoztatta, hogy sok keserüség van a magyarok szivében a szomszéd államokkal szemben, de meg kell tennünk az első lépést, mert közös érdekeink vannak, nemcsak hogy megenyhitsük, hanem hogy megaladályozzunk valamely háborut, hanem hogy lényegesen megkönnyitsük a határokon kivül álló magyarság helyzetét. A kormány iránt bizalommal kell viseltetni, meg kell adni, amire szüksége van, de meg kell követelni mindazt, amire a népnek is szüksége van.

Külföld

Georgescu román belügyminiszter a keddi általános választásokkal kapcsolatban kijelentette, hogy itt fej-fej mellett kell folytatni a küzdelmet és valószinüleg lesznek fejbetörések is. A kormány rendeletet adott ki, hogy ne tartóztassnak le egyetlen ellenzéki jelöltet, még akkor sem, ha engedély nélkül lőfegyvereket találnak náluk. Az ellenzék kihasználta az ország háboru utáni nehéz helyzetét, de véleménye szerint a kormányblokk kerül ki többségben a választásokból. A sajtóértekezleten megkérdezték Georgescu belügyminisztert, vajjon véres választásokra számitanak-e? A belügyminiszter azt felelte, hogy Romániában eddig minden választás véres volt. Arra fognak törekedni, hogy elejét vegyék minden erőszakoskodásnak, de ennek ellenére előfordulhatnak fejbetörések a mostani választásokon.

*

Vatikáni jólértesült körökben kijelentették, hogy semmisem támogatja azt a feltevést, hogy a pápa konzisztóriumot hiv össze uj bíborosok, köztük Stepinac érsek kinevezésére. Lehetséges, hogy a pápa az első adandó alkalommal bíborral fogja kárpótolni Stepinac zágrábi bíboros hercegérseket, de semmi sem mutat arra, hogy ezen alkalom a közeljövőben bekövetkeznék.

* *

Papen engedélyt kapott arra, hogy pihenés céljából egy délbajorországi szanatóriumba vonuljon, de ott tartózkodása alatt házi őrizetben lesz.

Szent Erzsébet-hangverseny a Ferencesek templomában

Kedden lesz 715 esztendeje, hogy a szegényeket gyámolító nagy magyar szent, magyarországi Szent Erzsébet lehunyta szemét. Szegények között halt meg, azok között a szegények között, akiket ő egész életén át annyira szeretett és akikért mindent megtett és vállalta még a megaláztatást is. Alakjához a nép hite legendát fűzött, amelyeket mindenki ismer. A magyar királylánnyal képzőművészeink alkotásai között is találkozunk, de a nagy zeneszerzők is irtak dicsérő himnuszokat róla.

A nagykanizsai katolikus egyházközségek vezetősége ugy találta legméltóbban megünnepelni Szent Erzsébet halálának évfordulóját, ha a templom szentélyében megszólaltatja a nagykanizsai középiskolák énekkarait, hogy adják elő a zenemüvészet Szent Erzsébetről szóló énekkari müveit.

Tegnap délután fél 5 órakor kezdődött a karitativ célu hangverseny, melynek bevezetéséül a szereplő énekkarok együttesen előadták Náray (XVII. szd.): Árpádházi Szent Erzsébetről szóló énekét, majd P. Vados Pál gvardián-plébános mondott alkalmi szentbeszédet. A hangverseny keretében elsőnek a kegyesrendi gimnázium fiukara Szögi Endre és Bárdos Arthur énekkari müveit adta elő. Ezután a Notre Dame leánylíceum Josquin des Pres, Bárdos és Harmath egyházi énekeit énekelte Enge János karnagy vezényletével. Ezt követőleg a kereskedelmi iskola vegyeskara Németh János karnagy vezényletével Palestrina és Szögi Endre két kórusát. Befejezésül a nemrég megalakult Szent Ferenc kórus gregorián-énekeket és középkori himnuszokat énekelt. A hangverseny a pápai és a magyar Himnusszal ért véget.

A kitünően összeállitott müsoron egyaránt szerepeltek a modern magyar egyházzene müvei és a középkori szerzők gyönyörü himnuszai. Enge János karnagy, aki még csak rövid néhány hónapja tartózkodik városunkban, ismét nagyszerü eredményt mutatott fel. Egyszerre három nagykanizsai énekkart tanitott be ezekre a nehéz énekkari müvekre és betanitása nem hagyott semmi kivánnivalót sem maga után. Dinamikus vezénylésével szinte beleéli magát a vezényelt mübe és ihletettsége átragad az általa dirigált énekkarra is. Németh János karnagy szintén nagyszerüen vezényelte énekkarát.

(Hárs)

—

Két szobor

áll a Zalaegerszegen megrendezett képzőművészeti kiállitás termeiben. Két szobor, melyet müvészi kivitelükben és mondanivalójukban messze tulkivánkoznak egy kis város szük keretein. Mindkét szobrot nagykanizsai müvészek alkották, akikről minden bizonnyal sokat hallunk még. A kiállitást látogatók széles gyürüben megilletődve állják körül a két müalkotást.

Az egyik szobrot Körös János szobrászmüvész mintázta: Az ember tragédiájának azt a jelenetét ábrázolja, amikor Adám véget akar vetni életének, azt a pillanatot, amikor a sziklárol levetni készül magát, miután Lucifer megmutatta neki milyen sors vár utódaira, a föld urára: az emberre.

»Anyának érzem ó Adám magamat — hangzik el Éva ajkáról az utolsó pillanatban a csodatévő szó, aminek egeket ostromló hangját a müvész kezétől életre varázsolt holt agyag harsogja. A bünbeeselt ember kilátástalannak itélt sorsa és fájdalma, a tudatossá érett »Nem érdemes« élet tagadása Vörös János szoboralkotásában megdöbbentő müvészi erővel lép elénk. Megsemmisülésben keresi már az első ember is szomoru sorsának végleges megoldását. Ehhez megvan az elhatározása, ereje és bátorsága. De az emberi akarat és erő, gyermekes semmiség — szellőzske a tájfun mellett —, ha a Törvény hatalma érvényesül. Éva ereje a törvény parancsának ereje, amely az élet szükségszerüségének transcendens finomságát és rejtett értelmét Éva anyaságába, karjainak döbbenetes erejébe helyezi. Ime, ez a mondanivalója Vörös János szobrának, amit Zichy Mihály óta Madách Imre szellemében senki sem beszélt el jobban.

A másik szobor (az »Ehség«. Benczéné Káldor Rózsa mintázta. A kiállitás közönsége nem tudott elszakadni ettől a kis szobortól. Minden nézője mélyen belenézett saját lelkiismeretébe, itélőszéket tartott maga fölött és megkérdezte: Lehetséges mindez azon a földön, ahol én mint ember élek? A felelet: Igen. Ez az igazság. A csonttá sorvadt ember, akinek szenvedése a halálon tul még fizikai értelemben is tovább tart. A halott élő, aki az első kenyeret eszelősen ragadja meg mind a két kezével, hogy állati mohósággal gyürje szájába. Döbbenetes szörnyü vádirat, amely rádolvassa: Igen, ez az ember olyan, mint te meg én, akit te meg én a mi társadalmunk és a cifrálkodó, büszke civilizációnk tett ilyenné, amilyennek most itt látod. Kinok formálta ember, amit egy müvészasszony fájdalma és szenvedései gyurtak agyagba.

Téved, aki azt hiszi, hogy ez a szobor csak a közelmult átéléseinek vetülete. Nem. Az emberiség milliós tömegeinek örök tragédiája. Kinai és hindu éhezőké. Kisemmizett munkástömegeké, páriáké akiket lezüllesitettek. Azoké a millióké, akiket éhséggel kényszeritettek megalázott rabszolgasorsba. Az evangélium megcsufolóié, farizeusoké és pénzváltó kufároké. Ime nézzétek ezt a szobrot és lássátok mivé tettétek Isten képmását.

Ennek a remekbe készült kisplasztikai alkotásnak a képzőmüvészeti muzeumban van a helye.

M. GÖTVÖS MAGDA

MOZI

Tengerparti randevu

Magyar filmet mutat be ma a Városi Mozi, melynek érdekessége, hogy egyes részletei Bulgária festői vidékén játszódnak le és a magyar szinészek mellett bolgár szereplők is játszanak benne.

Nadja és Ljuba a két bolgár lány a pesti Zenemüvészeti Főiskolán tanulnak és mindketten szerelmesek két magyar fiuba. Az egyik egy tehetséges festőbe, a másik egy zeneakadémistába. Nadja rajong a zenetanárért is és Sándor, a festő ezt félreérti. Sándor meg akarja lepni Nadját a szülétésnapján és elhatározza, hogy titokban megfesti az arcképét. A képhez Ljuba ül modellt. Nadja véletlenül meglátja Ljubát, amint bemegy Sándorhoz. Ő is be akar menni hozzá, de a fiu zavartan viselkedik, amit a lány félreért. Nadja összetörten csomagol és utazik haza Bulgáriába. Apja vigasztalásul elviszi a tengerpartra üdülni. Közben a kép elkészül Pesten, amivel Sándor dijat nyer egy kiállitáson. A három barát, Sándor, Ljuba és a vőlegénye, Pista elhatározzák, hogy felkeresik Nadját és tisztázzák a félreértéseket. Varnában azonban kinos meglepetés fogadja őket, mert ott találják a pesti zenetanárt is. A szerelmesek azonban egymásratalálnak és visszautaznak Budapestre.

A Városi Mozi igazgatósága felkért bennünket annak közlésére, hogy a mai és holnapi előadásokra két személy mehet be egy jeggyel.

HIREK

— **A KOKSz felhivása textilszakosztályához**

A KOKSZ textilszakosztálya felhivja tagjai figyelmét, hogy a kereskedelmi kamarához beküldendő iratokhoz még az októbor havi forgalmiadó igazolása is szükséges.

— **Adomány**

A Magyar Kommunista Párt helyi szervezete 301 forintot gyüjtött a Demokratikus Nők helyi szervezetének, amelyért ezuton mondanak köszönetet.

— **Keresem Petrovits Milos zászlóst,**

született Ujpesten 1914 szeptember 26-án, aki a nagykanizsai 17. honvéd gyalogezred árkászszázadánál szolgált, tábori száma 218/18 volt. Utoljára Oroszországban látták Voronyezs és Tim között 1943 február 7-én. Aki ezt követő sorsáról megbizható felvilágositást tud, kérem jutalom ellenében közölje dr. Kovács László nagykanizsai ügyvéddel, Ady Endre-ut 15. szám.

— **Köszönetnyilvánitás**

Mindazon jóbarátaink és ismerőseink, különösen a posta tiszti és altiszti karának, kik drága jó édesapánk, apósunk temetésén megjelenésükkel vagy bármi más módon mélységes fájdalmunkban osztozni szivesek voltak, fogadják ezuton is hálás köszönetünk kifejezését. — *Csákányi-család.*

Kérdezz — felelünk, szólj — segitünk

A Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezetének szerdán délután 6 órakor megtartandó pártnapjának érdekes ujitása, a Kérdezz — felelünk és Szólj — segitünk jelmondat gyakorlati valóságba való átvitele. Ezen a pártnapon mindenkit, pártállásra való tekintet nélkül, szivesen lát a MKP vezetősége és jogot ad mindenkinek, hogy bármely kérdést felvethessen, de kötelezettséget vállal azirányban, hogy igazságos ügyben eljár és segit. Az érdekes pártnap előadója Csepregi Zoltán, a Szabad Szakszervezetek megyei titkára.

Jövő szombaton itélethirdetés a kunmadarasi perben

A NOT ma folytatja a kunmadarasi per főtárgyalását. A mai tárgyaláson a perbeszédek hangzanak el. Itéletre előreláthatóan a jövő szombaton kerül sor.

A kiskunhalasi tömeggyilkosok bünperének tárgyalása

1944 október 11-én a Délvidékről visszavonuló SS-osztagok Kiskunhalason lemészároltak egy 192 tagból álló munkaszolgálatos századot. A borzalmas vérfürdő több magyar rendezőjét már elitélte a népbiróság és a NOT. Most Kiskunhalason, a helyszinen tárgyalja a kalocsai népbiróság a tömegmészárlásban résztvevő Kósa István, Németh G. Imre, Ambrus István, Perényi Rezső és Reisz Endre kiskunhalasi lakosok bünperét. A vádlottak résztvettek a mészárlásban, kifosztották az áldozatokat és értékesitették az elrablott holmikat. Ma a tanukihallgatásokat kezdik meg. A tárgyaláson részt vesznek az áldozatok helyszinre érkezett hozzátartozói.

Három napot töltött Budapesten Morgan Philips

Morgan Philips, az angol munkáspárt főtitkára, aki vasárnap este érkezett Budapestre Szakasits Árpád és Kéthly Anna társaságában, három napot töltött Budapesten a Szociáldemokrata Párt vendégeként. Morgan Philips előzőleg Bécsben résztvett az osztrák szociáldemokrata párt kongresszusán.

A rádió keddi müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Izraelita áj tatos félóra. 8.15 Egyvelegek. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 A Rendőrzenekar müsora. 13.30 Herz Lili zongorázik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Filu jazz-együttes müsora. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.10 Magyar nóták. 17 Párthiradó. 17.20 A Rádiózenekar müsora. 18 Hirek. 18.45 Közvetités a pápai »Paris« kollégiumból. 19.05 Romeó és Julia. Közvetités a Belvárosi Szinházból. 20.05 Hirek, sporthirek. 21.35 Hirek és krónika oroszul. 22.30 Hirek. 22.55 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Beethoven: F-dur vonósnégyes.

Károlyi Mihály Szombathelyen

Mint közlik velünk, a vasmegyei Dénesfán tartózkodó Károlyi Mihályt szombaton felkereste Safrankó Emánuel vasi főispán és meghivta a tegnap megtartott Ujgazdák és Földhözjuttatottak Országos Szövetségének szombathelyi kongresszusára. A második magyar köztársaság elnöke elfogadta a meghivást és megigérte, hogy a kongresszuson beszédet mond. — Szombathelyen órák alatt elterjedt Károlyi Mihály érkezésének hire, amit a város lakossága nagy érdeklődéssel fogadott. Az elnökön kivül felszólalt még Iliás Ferenc budapesti központi küldött, Szabó Imre nemzetgyülési képviselő és Safrankó Emánuel főispán.

Ismét!

Nagykanizsán **cianoz** Budapest legnagyobb cianozó vállalatának különitménye. Most cianoztasson, mert **olcsóbb.** Szives értesitéseket kérünk a Centrál Szállodába.

Nyilatkozik a népügyészség vezetője a nagykanizsai államvédelmi osztály megszüntetéséről

Mint a Zala már jelentette, a belügyminiszter a nagykanizsai államvédelmi osztályt megszüntette. A hir nagy meglepetést keltett, mert hiszen a Dunántul egyik legnagyobb városa maradna államvédelmi osztály nélkül, mig lényegesen jelentéktelenebb városokban a demokrácia védelme és kifejlődése szempontjából elsőrendüen fontos szerv továbbra is működik. Mivel a belügyminiszteri rendelkezés elsősorban a népügyészség munkáját nehezíti meg, munkatársunk kérdést intézett ez ügyben dr. Ruttkai Györgyhöz, a népügyészség vezetőjéhez, aki a következő felvilágositást adta:

— Kellemetlen meglepetéssel értesültem az elmult hét elején az államvédelmi osztály vezetőjétől, hogy az osztálya felszámol és az összes iratokat a zalaegerszegi államvédelmi osztályhoz küldi meg és egyben közölte, hogy megkereséseket a jövőben közvetlenül Zalaegerszegre intézzek. Népügyészi működésem alatt igyekeztem a politikai, majd államvédelmi osztállyal a legteljesebb együttműködésre a közös cél érdekében. Több mint egyéves nagykanizsai működésem alatt a négy alárendelt nyomozó hatósággal — Nagykanizsa, Keszthely, Pacsa és Letenye — ez sikerült is és a legnehezebb időket minden zavar nélkül éltük át, bár a folytonos áthelyezések és vezetőcserék ezt a munkámat nagyon megnehezitették. Igy éppen Nagykanizsán egy év alatt négy osztályvezető volt.

A rendőrség legutóbbi átszervezésénél — sajnos — pártpolitikai szempontok érvényesültek azáltal, hogy a jobboldal a rendőrségnél mutatkozó kezdeti hibákat a rendőrség baloldali összeállításával kivánta magyarázni. Az előrelátható volt, hogy az átszervezéssel zavarok fognak átmenetileg beállni, arra azonban egy pillanatig sem gondoltam, hogy népbirósági székhelyet államvédelmi osztály nélkül hagynak. Igy az a furcsa helyzet áll elő, hogy ha én a nagykanizsai Fő-utcában akarok valamit nyomoztatni, át kell irnom a zalaegerszegi államvédelmi osztálynak, onnan kiutazik egy vagy két nyomozó, aki helyi ismeretekkel nem rendelkezik, nyomozás után visszamegy Zalaegerszegre, megkészíti az iratokat és onnan postán felterjeszti hozzám. Ez a helyzet természetesen tarthatatlan.

A nagykanizsai államvédelmi osztály megszünéséről éppen akkor értesültem, amikor hivatalomat miniszteri biztos vizsgálta. Nyomban jelentettem a helyzetet és igéretet kaptam, hogy miniszterközi értekezlet elé terjeszti az ügyet.

Az egész bonyodalom nézetem szerint onnan származik, hogy Pest megyétől eltekintve, csak Zala megyében van két népbiróság, egy a megye székhelyén és egy Nagykanizsán. Az rendben van, ha az államvédelmi osztályokat a megye székhelyére összpontositják, ha azonban népbiróság van a megye székhelyén kivül is, meg kell hagyni az államvédelmi osztályt.

A megyei kapitányságon tegnap még nem tudtak határozott választ adni a letenyei, pacsai és keszthelyi államvédelmi osztály sorsáról, de valószinü, hogy Keszthelyen marad egy államvédelmi kirendeltség.

Egy dologra azonban fel kell hivnom azoknak a figyelmét, akik csendes örömmel és sokatmondó kacsintással fogadják az államvédelmi osztály minden bizonnyal időleges megszünését. A bünvádi perrendtartás 84. szakasza szerint az ügyészség utasitási joggal rendelkezik a rendőrhatóságok és közegek felett. Ez az utasitási jog természetesen nemcsak az államvédelmi osztályra szoritkozik, hanem a teljes rendőrségre! Lehet, hogy az államvédelmi osztály működésének szünetelése alatt a régi ügyek nyomozása lassabban fog menni, de a rend fenntartására a rendőrséggel együtt az eddiginél is fokozottabb gondot forditunk.

Gogolák Lajos cikke Bánáss Lászlóról az igaz főpapról

Az egyik kitünő magyar hetilapban háromhasábos cikket szentelt Gogolák Lajos, a kiváló és bátorhangu magyar publicista Bánáss Lászlónak püspökké való kinevezése alkalmából. Minket nagykanizsaiakat különösen érdekelhet Gogolák cikke, mert Bánáss László püspök egyházmegyénk főpásztora lett és mint ilyen, kinevezése nagyjelentőségü városunkra nézve. Gogolák Lajos cikke többek közölt a következőket mondja:

Emlékekkel telve olvasom a hirt: a pápa veszprémi püspökké nevezte ki Bánáss Lászlót, ennek az ősi magyar egyházmegyének püspöki adminisztrátorát. Az emberek, hallom, felfigyeltek erre a kinevezésre és még inkább arra a táviratra, amelyben az uj püspök Tildy Zoltán köztársasági elnökhöz fordul, visszaidézvén az 1945-ös válságos időket és az uj magyar korszak megalapozásában töltött közös munkájukat. E sorok irója látta őt a debreceni plébánián, ismerte finom és választékos szellemét, csodálta a rendkivül komoly szituációkban megnyilatkozó politikai tapintatát és diplomáciai művészetét — mintha a régi vatikáni követségek emlékét idézte volna messze keleteurópai véres csaták és sötét századok között! A közönség talán keveset tud róla, kerülte mindig a nagy gesztusokat. De nem kell hozzá a személyes ismeretség különleges varázsa, hogy azok, akik kissé beláttak a mai magyar sors tulságosan is borus kulisszái mögé, értékeljék és szeressék egyéniségét. Politikája nyugodt vonulata nagy biztonságról és belső békéről tanuskodott. Ez most nem akar semmilyen irányban állásfoglalás lenni: de Bánáss László végig arra törekedett, hogy a magyar katolicizmus politikai vetületének megnyilvánulását lehetővé tegye, európai analógiákra és tapasztalataira hivatkozva módját ejthesse egy konkrét koalíciós és emberies, európai formában jelentkező katolikus tevékenységnek, — igazán nem rajta mult, hogy ezekben az 1945 eleji debreceni hónapokban tervei nem valósulhattak meg. Ha majd egykor talán leirja vagy elmondja emlékeit, sokat meséihet erről, mikoron gazdátlanul maradt magyar katolikus nyájának ő, csakis egyedül ő volt a sorstól elhivatott és véletlenül lett leghűségesebb pásztora. Ha ugyan a hallgatás és némaság egyházi és aszkétikus fegyelmét valaha is megtöri e szerény férfiu, e tökéletes keresztény! Szóval Bánáss László munkája ekkoriban főként arra irányult, hogy az uj demokratikus rend igenis fogadja el tényezőnek a magyar katolikus politika uj lehetőségeit. Igen, uj lehetőségeket mondtam: mert Bánáss László politikai magatartása azelőtt is, a háboru hónapjaiban is maga volt a szeretet és megértés. (Nagyvárad üldözött és elhurcolt zsidóságának maradékai is sokat beszélhetnek róla...) És beszélhetnének Debrecen szegényei és sorsüldözöttei is.

Nyugodtan állhatott ő akkor szemben az uj demokrácia bármily szélső, bármily lángoló emberével: az a keresztény politika, melyet ő gondolt, semmiképpen sem kompromittálhatott az elmult rendszerek hatalmi kisérletezései során, melyek a kereszténységet összetéveszthették a hatalommal;

az ő keresztény politikája maga volt a lélek, a szellem szabadsága és a tiszta emberiesség.

A magyarság szelektálása Szlovákiában ugy történik, mint annak idején a zsidóságé

Dr. Jócsik Lajos államtitkár nagyjelentőségü nyilatkozatot tett a Zala szerkesztőjének

A Zalai Táj- és Népkutató Munkaközösség meghivta dr. Jócsik Lajos államtitkár a kulturhét keretén belül egy előadás megtartására. Az államtitkár eleget tett a rendezőség meghivásának, mert tegnap Zalaegerszegen nagy közönség előtt »Mint kéve széthull nemzetünk« cimen tartotta meg érdekes előadását.

Az előadás után dr. Jócsik Lajos fogadta lapunk zalaegerszegi szerkesztőjét, aki előtt a magyar—cseh áttelepitési akcióról, amelyet tudvalevőleg kormánymeghatalmazásra ő intéz, az alábbi nagyjelentőségü nyilatkozatot tette:

— Valóságos néptragédia következik be abban az esetben, ha a külföld nem avatkozik bele a csehországi magyarok megalázó áttelepitésébe. A magyar—csehszlovák egyezmény végrehajtása most is folyamatban van és most tárgyalnak Pozsonyban erről. Különösképpen fontos a 200 ezer szlovákiai magyar áttelepitése.

Ez a kérdés még nem intéződött el, de — sajnos — számitanunk kell arra, hogy körülbelül a fele, vagyis 100.000 magyar áttelepitése be fog következni.

A kitelepitendő magyarságot teljes vagyonelkobzással büntetik és igy koldusszegényen fognak átjutni a határon. A csehszlovák—magyar egyezménynek van egy cikkelye, az ugynevezett 6. cikk, amely módot ad arra Csehszlovákiának, hogy a főbenjáró háborus bünösöket minden további nélkül áttegyék a határon. Amikor ezt a cikkelyt beiktatták, nem állapitották meg, hogy milyen lehet itt a számarány, mert arra gondoltak, hogy körülbelül 50—60 háborus főbünösről van csupán szó. Miképpen kezelik ezt a kérdést Csehszlovákiában, arra jellemző, hogy megkapta a magyar kormány az erre vonatkozó cikkelyt és

kiderült, hogy nem kevesebb, mint 23.000 háborus főbünöst akarnak kitelepiteni. Ez azt jelenti, hogy ezeknek családjuk is természetesen velük jönne, igy körülbelül 56.000 személyről van szó, akik mint háborus bünösök kerülnének át.

Ezenkivül a megegyezés módot ad arra, hogy éppen a szlovákság áttelepitésének arányszámánál sokkal magasabb mértékben telepitsék át a magyarságot.

Elmondta az államtitkár, hogy főbenjáró háborus bünösként például a dunaszerdahelyi járásból 2280 családfőt, a családtagokkal együtt összesen 9140 embert, a párkányi járásból 11.687 embert, Királyhelmecről 295 embert, összesen 76.945 embert akarnak ilyen formán áttenni a határon. Már most arra a kérdésre, hogyan lehet ilyen magas számot elérni a háborus bünösök kimutatásánál, az államtitkár azt válaszolta,

hogy teljesen olyan formában történik a szelektálás, mint ahogy azt a szlovákság a zsidókérdésnél véghez vitte.

Mindenki, aki bármely fasiszta egyesület tagja volt, háborus főbünösnek számit. De elég volt az is, hogy valakire rámondják azt, hogy amikor a bécsi döntés után a magyar katonák bevonultak a felszabaditott területekre, kokárdát vagy nemzetiszinü szalagot viselt, vagy házát nemzetiszinü lobogóval diszitette fel. Hogy milyen rosszindulatuan kezelik a kérdést, az is bizonyitja, hogy a kitelepitendők száma egyes járásokban, mint például a nagymihályi vagy dunaszerdahelyi, meghaladja a lakosság 30 százalékát. A rozsnyói, párkányi, kassai, ógyallai járásokban is 10—15 százalékos az arányszám. Kijelentette az államtitkár, hogy

amennyiben a magyar kormánynak nem lenne módjában a külfölddel megértetni, hogy ezt a lakosságcserét végrehajtani nem lehet és nem szabad, akkor olyan lehetetlen gazdasági és politikai helyzet állhatna elő az országban, amely katasztrófához vezetne.

Gazdaságilag lehetetlenség az, hogy kötött gazdálkodás mellett ezt a kérdést igy meg lehessen oldani. Már maguk az adminisztrációs költségek is olyan összegeket emésztenek fel, hogy szinte félő, hogy ujból inflációhoz vezethetne.

En ugy látom, mondta az államtitkár, Magyarországnak jelenleg ez a legfontosabb és legfájóbb problémája.

Természetszerüen azon vagyunk, hogy amit csak lehet, enyhitsünk rajta.

Az államtitkár munkatársunknak megmutatta azokat a térképeket, amelyeket a magyar bizottságnak Nastiscu cseh megbizott adott át. Ezeken a térképeken fel vannak tüntetve olyan szinmagyar községek kálvinista lakossága, ahol egyetlen csehszlovák sem lakik. Ezeket a községeket teljes egészükben át akarják telepiteni. A csehszlovák bizottságban — sajnos — nagyon kevés a megértés, mondta az államtitkár, de mi mindent elkövetünk, hogy a külföld segitségével és megértésével enyhitsünk ezen a sulyos és nehéz problémán.

FIGYELEM!

Anyagigénylési nyomtatványok és rakfárnyilvántartási könyvek kaphatók a Zala kiadóhivatalában.

A Zala közgazdasága

A Nemzeti Bank elnöke a stabilizáció sikeréről és a spekuláció kártevéséről

Ossikey Ernő, a Nemzeti Bank elnöke Miskolcon ismertette a stabilizációval kapcsolatos helyzetet.

Megállapította, hogy a stabilizáció első etapja nagyszerűen sikerült.

— Az elmult hetekben aggályos kilengések mutatkoztak. A dollárral, aranyval és valutával való spekuláció és feketézés, valamint a csempészés kezdte veszélyeztetni a stabilizáció sikerét. A stabilizációt azonban az ilyen kilengések nem tudják jelentősebb mértékben veszélyeztetni. A stabilizációnak a legfőbb feltétele a kiegyensulyozott államháztartás biztositása. A kormány mindent megtett ennek elérésére és a novemberi költségvetés már rendkivül kedvezően alakult.

— A sikeres pénzügyi stabilizáció után a legfontosabb teendő, hogy helyreállitsuk mezőgazdaságunkat és iparunkat is tovább kell fejleszteni. A bankoknak azzal a panaszával szemben, hogy kevés a forint és nincs hitel, megállapitotta az elnök, hogy a 800 millió bankjegyforgalomból 400 millió forint magánhitelként és ugyanennyi állami hitelként forog a piacon. A hitelek legnagyobb része közellátási, valamint beruházási célokat szolgál. Amennyiben lehetőség lesz rá, a Nemzeti Bank a bankok hitelkereteit emelni fogja. Örvendetes tény, hogy a betétképződés szépen fejlődik, de kivánatos, hogy a bankok ne a spekulánsok kezére juttassák a rendelkezésre álló tőkét.

Csökkent a bankjegyforgalom

A Nemzeti Bank novemberi 7-iki jelentése a bankjegyforgalom 22 milliós csökkenéséről számol be. Nem tudjuk, észrevette-e mindenki, milyen jelentős lépés ez a stabil békeállapotok felé. Hogy mekkora bankjegyforgalom kell egy országnak, azt nem olyan könnyü megállapitani, mint ma teszik némelyek, akik közül az egyik sokalja, a másik keveslí a forgalomban lévő bankjegyek mennyiségét vagy a mennyiségek változását. Ismét eljutottunk abban a tekintetben a békeviszonyokhoz, hogy elsejo után — amikor az esedékes fizetésekre több pénz kerult forgalomba — megindul a visszaáramlás a jegybankba, ugy hogy ultimó után az első kimutatás rendszerint a jegyforgalom csökkenéséről számol be.

A minisztertanacs es a Gazdasagi Fotanacs fontos gazdasagi intezkedesei

A pénteki minisztertanácson Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettes napirend előtt szóvátette a közellátás fokozottabb biztositásának sürgősségét. A kormány a felszólalás után ugy határozott, hogy hétfőre rendkivüli Gazdasági Főtanács-ülést hiv össze, amelyen kizárólag a közellátási kérdésekkel foglalkoznak.

A minisztertanács utasitotta az illetékes minisztereket, hogy a köztisztviselői véglegesítés gyors rendezése érdekében terjesszenek elő javaslatokat. Rónai Sándor kereskedelem- és szövetkezetügyi miniszter bejelentette, hogy megállapodás jött létre Olaszország és Magyarország között árucsereforgalmi és fizetési egyezmény tárgyában. A minisztertanács felhivta az egyes tárcákat, hogy a bányászok szükségleteit a legmesszebbmenően biztositsák, majd hozzájárult a közintézményeknél üresen álló orvosi állások ideiglenes betöltéséhez és a MOGÜRT magánkézben lévő részvényeinek átvételéhez.

A kormány az idén földhözjuttatott telepes gazdák és más rászorulók vetőmagszükségletének biztositására hitelt engedélyezett és kinevezte a vezetőállásuak javadalmazását felülvizsgáló tanács tagjait, végül az ipari és kereskedelmi munkavállalók elbocsátásának határidejét november 30-ban állapitotta meg.

Bevezetik a pontrendszert a cipőellátásnál

A Kis Ujság megirja, hogy a pamuttextil cikkeknél rövidesen bevezetik a pontrendszert, ami a fogyasztók szempontjából igazságos és a legkisebb adminisztrációt igényli.

Mint most értesülünk, tárgyalások folynak oly irányban, hogy a cipőellátásnál is a pontrendszer szerint történjék az elosztás a fogyasztók között. Az erre vonatkozó előzetes munkálatokat az Anyag- és Árhivatal végzi és mihelyt kidolgozzák a tervezetet, szakminisztériumok elé, majd a Gazdasági Főtanács elé kerül jóváhagyás végett.

A pontrendszer lehetővé teszi, hogy különféle megtakarítások révén a dolgozók olcsón és megállapitott áron jussanak hozzá a cipőhöz.

Megindult a baromfiexport

A Londonban folytatott külkereskedelmi tárgyalások alapján 1000 vagon baromfit szállitunk Angliába. Felerészben pulykát, felerészben pedig csirkét. A szállitás megkezdődik, mihelyt Angliából az erre a célra küldött hütőkocsik megérkeznek. A Svájccal folytatott tárgyalások eredményeképpen hetenként mintegy egy vagon baromfit szállitunk Svájcba. A svédországi baromfiexportot egyelőre a szállitási nehézségek teszik kritikussá, mert csak Gdynián keresztül futhatna be Svédországba a magyar baromfiszállitmány, ami nagy kerülőt és igy szállitási költségtöbbletet jelentene.

2830 milliós kiadást tüntet fel az első költségvetés

A Kis Ujság értesülése szerint az állami költségvetés végleges formában a békében is szokásos mellékletekkel már nyomás alatt van az államnyomdában. Előreláthatólag november végére elkészülnek vele és ezt követőleg a parlament elé kerül.

Mint halljuk, a költségvetés 1946 augusztus 1-től 1947 julius 31-ig terjedő időszakra vonatkozik s 2836 millió kiadást tüntet fel.

Az idén 65 millió erdei facsemetét ültet ki az állami erdőgazdaság

Az állami erdőgazdasági üzemek most készitik az első erdőleltárt. Az előzetes jelentések alapján legsürgősebben erdősiteni kell mintegy 410.000 kat. hold területet. Az egész felujitásra váró terület azonban meghaladja a 600.000 kat. holdat. Külön tételként szerepel az Alföld fásitása is, ami további 160—200.000 hold erdősitését jelentené. Már az idén 65 millió erdei facsemetét ültet ki az üzem és a kiültetés költsége megközeliti a 3 millió forintot. A teljes erdősitési terv végrehajtása mintegy 10—12 esztendőbe telik.

VAROSI MOZI

Hétfő, kedd, szerda

Ketten egy jeggyel!

Magyar vigjáték

Tengerparti randevu

Pelsőczy, Pataky J., E. Boneva

Őszi Híradó

Előadások 5 és 7 órakor kezdődnek

— Inspekciós gyógyszertár ma:

„Fekete Sas" gyógyszertár, Fő-ut.

Sportrovat

Ragyogó győzelem a Vasut-pályán

NVTE—Szombathelyi Barátság 7:0 (4:0).

Mintegy 1500 néző előtt Korecz játékvezetése mellett zajlott le az NVTE—SZAK Barátság NB II. bajnoki mérkőzés. Borus, de esőmentes időben, az alábbi összeállitásban léptek pályára a csapatok:

NVTE: Nagy — Porendi, Munkácsi — Somsi, Németh I., Both — Szabó II., Németh II., Molnár, Tura, Horváth.

SZAK Barátság: Mesterházi — Farsang, Horváth — Kovács, Csik, Németh — Papp, Vági, Császár, Nagy Szabó.

Az első percek eseménynélküli mezőnyjátéka után a 10. percben megszerzi a vezetést az NVTE: jobboldali támadás fut a pályán, a labda végül Horváth elé pattan, aki közelről behelyezi. 1:0. A vendégek a mezőnyben nagyszerűen kombinálnak, lapos passzjátékuk azonban befullad az esőáztatta mély talajon. A 16. percben a robbanékony Molnár kitör a tétovázó védők között és a balsarokba lőtt labdája a hálóban köt ki. 2:0. A gól után lábrakap a SZAK Barátság is és különösen jobbszárnya veszélyezteti többször is a vasutasok kapuját. A 34. perc meghozza a harmadik gólt: Németh II. jó lövését nem védi a szombathelyi kapus. Az NVTE továbbra is támadásban marad. Kemény védelme sziklaszilárdan áll a lábán (sőt sokszor az ellenfél lábán is), a fedezetpár jó labdákat dob előre és a csatársor is meglepően ügyes dolgokat produkál. A sorozatos támadások ismét gólt eredményeznek: a 42. percben Tura 4:0-ra növeli az NVTE góljainak a számát.

A hazai csapat szünet után is kezében tartja a játék menetének irányitását és kiharcolt mezőnyfölénye ujabb három gólban jut kifejezésre. Az 5. percben a nagyszerűen játszó Horváth, a 12. percben a gyors Molnár ró gólt. A 17. percben Németh I. lövi szabadrugásból a mérkőzés utolsó, de legszebb gólját, mellyel az NVTE 7:0 arányban győz.

A sáros, mély talajon közepes iramu, de helyenként egészen magas szinvonalu mérkőzést játszott a két csapat. A gólarány nagysága csak azokat tévesztheti meg, akik nem látták a mérkőzést. A SZAK Barátság jó kis együttes, de képzett játékosok alkották azt a nagy taktikai hibát, hogy a passzjátékot erőltették a — sárban. Sérülések is sujtották őket és egy játékosukat a II. félidő 16. percében kiállitotta a játékvezető. Az NVTE minden csapatrészében jobb összteljesitményt nyujtott és emellett lelkesebben is játszott, mint ellenfele. Ez a két körülmény döntő befolyással volt az eredmény kialakulására. Az NVTE védelmi hármas egységünben megállta helyét és biztos játékkal rombolta szét a vendégcsapat csatárjátékosainak egyéni próbálkozásait. Nagy, az NVTE kapusa, nem volt sokat játékban, de néhány védésével így is bebizonyitotta, hogy méltó a vezetőség bizalmára. A két fedezet egyformán kivette részét védekezésből és támadásból egyaránt. Both labdaleadásai ezuttal jobban sikerültek, mint Somsié. A sokat kifogásolt csatársor meglepően összeszedte magát és egészen jó játékkal rukkolt elő. A támadósor és egyben a mezőny legjobbja a fiatal Horváth volt, akinek nagy része van a csatársor feljavulásában. Molnár jól érvényesülő fizikumának adottságaival a nehéz talajon. Szabó II. különben jó összteljesitményét néhány gyenge momentum rontja le. A két összekötő ezuttal szürkébb volt a szokottnál, de igy is megfeleltek.

Korecz kitünő játékvezetése kellemes meglepetést keltett.

Értékes győzelmet aratott a MAORT és az NTE is

A MAORT MSE Bátaszéken 3:1 (2:1) arányban győzött, mig az NTE Nagykanizsán szerezte meg a két pontot a Nagymányoki SE ellenében. Az NTE—NSE mérkőzés eredménye 3:1 (1:0) volt. Mindkét mérkőzés részleteit holnapi számunkban közöljük.

MAORT MSE felhivása az atlétákhoz

Felhivjuk a volt atlétákat és atlétizálni vágyó ifjuság figyelmét a téli tenemedzésekre. Az edzéseket minden héten kedden és csütörtökön tartjuk délután 4 órától a Sugár-uti gimnázium tornatermében. Az egyesület szivesen lát és elvár mindenkit, aki a legnemesebb sportág nagykanizsai meghonositásán dolgozni akar.

MSE

Hirdetmény.

Felhivom a kereskedők és iparosok figyelmét ugy a KOKSZ-hoz, mint az Ipartestülethez leadott hirdetményemre, mely az iparosoknál és kereskedőknél levő árukészletek beszerzési számlálnak bemutatását és láttamozását tartalmazza.

1502 Polgármester.

Kedden délután ½6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

Előadók: *Dr. David János* alispán és *Stadinger István* megyei titkár.

Vendégeket szivesen látnak.

1189. **Keszthely—Nagykanizsa**

Járatszám 4	Km.		MEGÁLLÓHELYEK:		Járatszám 1
15.20	—	i.	**Keszthely** p. u.	é.	9.45
15.30	1	i.	**Keszthely** vendéglorgalmi ir.	é.	9.35
15.45	7		Hévizszentandrás		9.22
15.55	11		Alsópáhok		9.11
15.59	13		Sármelléki elág. f. m.		9.06
16.13	20	é.	**Zalaapáti**	i.	8.52
14.20	—	i.	Zalaegerszeg MÁVAUT (1184)	é	10.45
16.15	20	i.	**Zalaapáti**	é.	8.50
16.23	23		Esztergály		8.43
16.34	28		Zalavári elág. f. m.		8.31
16.39	30		Zalaszabar		8.27
16.47	33		Nagyrada		8.19
16.55	36		Kisrada		8.11
16.58	37		Gárabonc		8.07
17.07	40		Zalakaros		7.59
17.19	45		Galambok		7.47
17.32	51		Kisrécse		7.33
17.37	52		Nagyrécse		7.29
17.50	58	c.	**Nagykanizsa** Központi-szálló	i.	7.15

APRÓHIRDETÉSEK

Erzsébet napra **megnyilik a Tulipán-virágüzlet.** Kölcsey-utca 1. Vajda-étterem mellett. 1536

Rádiót vennék 2+1 vagy 3+1 csöveset kifogástalan állapotban, jó csövekkel. — Ajánlatot a kiadóhivatalba kérek. é

Szociáldemokrata Párthoz tartozó B-listás **tisztviselőt keresünk** állandó alkalmazásra. Jelentkezés kedden délelőtt 8—10 óra között. Cim a kiadóban. é

Szénát, lucernát, kicsinyben és vagontételben is **kapható.** Csengery u. 39. 1536

Kukoricaszár eladó vagontételekben is. Nagykanizsa, Csengery-ut 39. 1499

Ne legyen gátlása, hanem adja el készpénzért vagy bizományba, használt dolgait Vadlyz őszeresnek, Kazály-utca 31. szám. 1531

Elcserélném 3 szobás II. emeleti modern lakásomat központban levő földszintes lakásra. Dr. Fodor, Csengery-ut 2. 1545

Elveszett szerdán a Járvány-kórház és a Potyli-malom közötti szakaszon 2 drb **élelmezési jegy.** Megtaláló Babóchay-utca 50. sz alá leadni sziveskedjék. 1539

Házvezetőnőt, esetleg házaspárt vidékre **keresek.** Fodor, Csengery-ut 2. 1546

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: Benczc Jenő főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.

Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa Szerkesztéséri és kiadásért felel Benczc Jenő

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 264. szám Nagykanizsa 1946. november 20. szerda Ára 40 fillér.

ZALA

Németország angol megszállási övezetébe a szovjet övezetből megérkezett a második gabonaszállitmány. Az 1200 tonna gabonát azonnal malmokba küldik és szétosztják a ruhrvidéki sütödék között.

A külügyminiszterek ma folytatják a vétójog vitáját

A külügyminiszterek tegnap megegyezésre jutottak Trieszt kormányzóját és rendőrfőnökét illető kérdésben és áthidalható megoldást hoztak az alapvető kérdésekben.

Molotov végül beleegyezett, hogy Trieszt kormányzójára hárítsák a felelősséget a közrend fenntartásáért és az alkotmányozó nemzetgyülés határozatainak keresztülvitelééért.

A külügyeket a kormányzó intézi. A rendőrfőnököt a kormányzó nevezi ki a kormány ajánlására és ő is bocsátja el. Jogkörébe tartozik a rendőrség és biztonsági személyzet munkába állitása és elbocsátása. Válság esetén szabadon rendelkezhet a rendőrséggel és a kormányzó joga megállapitani azt, hogy mikor állhat elő válságos helyzet. Amikor a belső válságról volt szó, Molotov kijelentette, hogy ezen kormányzói jogkörbe a végső beleegyezést csak akkor fogja megadni, ha a miniszterek kijelölték annak dátumát, amikor a megszálló csapatokat visszavonják. Molotov meglehetősen nagy ellentéteket hidalt át és a tudósitók szerint minden azon fordul meg, elfogadja-e a megállapodásokat vagy sem, hogy a külügyminiszterhelyettesek kifogástalanul szövegezik-e a kormányzó hatáskörére vonatkozó okmányt. A külügyminiszterhelyettesek ma tanácskoznak, a külügyminiszterek holnap találkoznak ismét.

Byrnes, Bevin, Molotov de Meurville és Kina megbizottja ma folytatják a biztonsági tanács vétójogával kapcsolatos megbeszéléseket. A tegnapi ülésen nem jutottak megegyezésre a vétójog alkalmazását illetően.

Bulgáriától két memorandum érkezett a külügyminiszteri tanácshoz. Az egyik jóvátételre a másik a görög határkiigazitásra vonatkozik.

Az angol képviselőház 353 szavazattal bizalmat szavazott a kormány külpolitikájának. Ezzerint formálisan ellenzéknek tekintendő az a képviselőházadás, amelynek során 58 képviselő irásban kérte, hogy a kormány külpolitikája és a kötelező katonai szolgálat ellen benyujtott indítványukat vegyék vita alá. A módositó indítványra Attlee miniszterelnök válaszolt és a szavazás után a képviselők visszavonták irásbeli beterjesztésüket.

Az angol kommunista párt tiltakozik a kormány külpolitikája miatt

London, november 19

Az angliai kommunista párt ma tiltakozott az angol kormány külpolitikája ellen. Kifogásolták, hogy milliós hadseregcsoportokat tartanak fenn, amelynek indokolható meg olyan okokkal sem, mint amelyek érdekében a háborut végigküzdötték. A tiltakozás szerint ez mind a kormány külpolitikájának az eredménye, amely politika a katonaságra és az amerikai külpolitikára támaszkodik és ez ellenséges a Szovjetunióval és a demokráciával szemben.

Hatalmas bányásztrájk fenyeget Amerikában

Az Egyesült Államokban ismét nagyarányu bányászsztrájk fenyeget. John Louis, a bányászok vezetője kijelentette, hogy csütörtökön 400.000 bányász sztrájkba áll. A sztrájk mintegy 3300 bányára terjed ki. A hatóságok közölték a bányászszervezet vezetőjével, hogy a bányákat üzemben fogják tartani, tekintet nélkül arra, hogy a szervezet vezetősége milyen lépéseket fog tenni. A bányászokat felszólitották, hogy tegyenek eleget szerződéses kötelezettségüknek és maradjanak meg eddigi munkahelyükön. — Egyöntetü az a vélemény, ha John Louis a hatósági rendelkezések ellenére is a sztrájkot szorgalmazza, egyévi börtönbüntetésnek teszi ki magát.

Kommunista párti miniszterelnök kezdi meg a francia koalíciós kormány alakitási tárgyalásait

Párizs, november 19

A francia szocialista párt a kommunista párthoz intézett levelében szükségesnek tartja, hogy a két munkáspárt együttmüködjék egy kommunistapárti elnök vezetése alatt álló koalíciós kormányban a népszuverénitás elvének biztositásával. Ugyancsak szükséges, hogy a kormány programmját kidolgozza és a két munkáspártnak a nemzetgyülésen abszolut többsége legyen. A szocialista párt ugy véli, megfelel a demokratikus felfogásnak, hogy az általános választásokon a legtöbb szavazatot nyert párt kezdje meg a kormány megalakitására vonatkozó tárgyalásokat.

Nagy harcok Görögországban

Athéni jelentés szerint vasárnap a Skra-hegység vidékén erős harcok folytak a felkelők és a görög katonai kötelékek között. A felkelők gépfegyverrel és puskával támadtak. Egy másik jelentés szerint brit és amerikai tisztek tanulmányozzák a Skra hegységnél történt eseményeket.

Rekord népszaporulat Moszkvában

Hivatalos szovjet közlés szerint Moszkvában a születések száma minden eddigi rekordot tulszárnyal. A Szovjetunió fővárosában most naponként több mint 300 gyermek születik. Teljes apparátussal müködnek már azok a szülészeti klinikák is, amelyek a háboru alatt átmenetileg hadikórházak voltak. Minthogy azonban számuk már nem elégitik ki a szükségleteket, tervbevették uj szülészeti klinikák sürgős megépitését.

Ikarusz mondája valóság lett

Az idei bécsi őszi vásárnak legnagyobb szenzációja kétségtelenül Paul Baumgartl mérnök »Heliofly« modellje volt, amelynek kiállitásához a szövetséges megszálló hatóságok az utolsó pillanatban járultak hozzá. A mérnök ezt a készüléket »felcsatolható startugró-autogironak« nevezi. A találmány tisztán sportcélokat szolgál. Sulya körülbelül 15 kg., de állitólag idővel nyolc kilogrammra lecsökkenthető. Összehajtogatott állapotban hasonlit egy pár síléchez, melyet felvásznak a hegyre és ott néhány egyszerü mozdulattal felcsatolható. A készülék segitségével az ujszerü sport kedvelője ugrással indul, aztán a levegőben lebegve, siklórepüléssel jut le a völgybe. Siklórepülés közben egy kormány segitségével az irányt tetszés szerint lehet megválasztani. A lezuhanás ellen ugyanolyan biztonságot nyujt, mint bármely más motoros jármü. A feltaláló szerint, mihelyt megindul a sériagyártás, a készülék nem fog többe kerülni, mint egy kis motorkerékpár.

Kellemetlen kérdésekre kellett válaszolnia Attlee miniszterelnöknek

A lázadó angol munkáspárti képviselők három kérdést intéztek a kormányhoz, amelyre választ kértek: 1. Hajlandó-e az angol kormány visszautasitani Churchill fultoni beszédében elhangzott javaslatokat, mely angol-amerikai szövetség megkötésére irányul. 2. Igaz-e, hogy az angol kormány beleegyezett abba, hogy az angol-amerikai hadsereg felszerelését és fegyvereit egységesitsék és az azonos gyártmányu fegyvereket az Egyesült Államok szállitsák. 3. Igaz-e, hogy az Egyesült Államok és Anglia között vezérkari tárgyalások vannak folyamatban?

Azt kivánják, hogy Anglia a jövőben Amerikától mentes külpolitikát folytasson és vessen fel bármily külföldi blokkhoz való csatlakozást.

Több felszólalás után Attlee válaszolt a lázadó képviselőknek. Megállapitotta, hogy a módositó inditványt rossz időben nyujtották be és téves tényálláson alapszik. Nem akar külön csoportokat keleten, nyugaton és Középeurópában létrehozni.

Anglia külpolitikája az Egyesült Nemzetek politikája.

Erősen tagadta azt az állitást, hogy Anglia erősen alárendelt szerepet vállalt az Egyesült Államok mellett és nem hajlandó együttmüködni kellő feltételek mellett a Szovjetunióval. Egy állam politikáját, mondta, földrajzi helyzete is befolyásolja és az adott földrajzi helyzeten egy választással sem lehet változtatni.

Ezután szavazásra került a sor és egyetlen képviselő sem szavazott a kormány ellen. A 72 lázadó munkáspárti képviselő tartózkodott a szavazástól.

Legujabb táviratok

Budapest

A Petőfi Társaság Kállay Miklós elnökletével zárt ülést tartott, amelyen tudomásul vették Kornis Gyula lemondását. A Társaság tagjai sorából törölte Gáspár Jenőt, Szitnyai Zoltánt, Kiss Ferencet, Habsburg Józsefet, Nyiró Józsefet, Mécs Lászlót. A főtitkári teendők ellátására Komjáti Aladárt kérték fel és elhatározták, hogy a Petőfi Társaság ujból megkezdi működését.

*

Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettes és felesége hétfőn este baráti összejövetelen látta vendégül Morgan Philippset, az angol Szocialista Párt főtitkárát. Az összejövetelen megjelentek a kormány tagjai, a magyar politikai és társadalmi élet több vezető egyéniségei. Morgan Philipps értékes eszmecserét folytatott a kormány tagjaival és a Szociáldemokrata Párt vezetőivel. Rendkivül szivélyes baráti légkörben folyó beszélgetéseken tájékozódott a magyar demokrácia időszerü kérdéseiről és foglalkozott az angol és magyar munkáspártok közötti időszerü kérdésekkel is.

*

Londonban angol-magyar kereskedelmi tárgyalások folynak. Magyarország főleg élelmiszert és bizonyos ipari cikkeket szállit Angliának. Most folynak a megbeszélések arról, hogy Anglia milyen árukat szállitson Magyarországnak. A Magyarország felé irányuló külkereskedelmet magánvállalatok fogják lebonyolitani.

*

Nagy Ferenc miniszterelnök a pécsi tudományegyetem ifjusági szervezeteihez intézett levelében sajnálkozását fejezte ki afölött, hogy nem vehet részt a pécsi egyetemi napokon és azon reményét fejezte ki, hogy az ifjuság megtalálja azt az utat, amelyen haladva biztositja hazánk és a magyar nép jobb jövőjét.

Külföld

Az angol alsóházban egy képviselő kérdést intézett az angol kormányhoz Stepinac zágrábi hercegérsek elitéltetése ügyében. Azt a választ kapta, hogy a brit kormány alaposan megvizsgálta a kérdést és kétségbevonhatatlannak találta a jugoszláv kormány azon állitását, hogy egy jugoszláv állampolgár elitélése teljesen jugoszláv belügy.

*

Gruber osztrák külügyminiszter 3 hetes washingtoni tartózkodás után kedden repülőgépen visszaindult Bécsbe. Kijelentette, hogy megelégedetten indul utnak, mert küldetését teljes siker koronázta. Truman elnök biztositotta afelől, hogy Ausztria helyzetét áttanulmányozzák és hogy az Egyesült Államok felszabaditott országnak tekintik.

*

Eszterházi János, a szlovákiai magyarok állitólagos vezetőjének szlovákiai kastélyát elkobozták. A pozsonyi rádió jelentése szerint állami gyermek tüdőbeteggondozót létesitenek benne.

Budapesten romlik. Nagykanizsán javul a közbiztonság

Két illetékes rendőrségi nyilatkozat

»Szitává lőtték egy soffőrt Obudán.« »Rendőrök tűzharca autós banditákkal.« Ilyen és ezekhez hasonló címek alatt olvashat a vidéki ujságolvasó az utóbbi hetekben nagyon sok közleményt a budapesti lapokban. Ezek a közlemények mind arról számolnak be, hogy a főváros valamelyik részén rablótámadás történt, vagy valakit, értsd szó szerint, lelőttek, elrabolták. Ezekből a hirekből mindenki világosan láthatja, hogy Budapest közbiztonsága egyre hanyatlik. Illetékes nyilatkozatok hangzottak el a közelmultban, amelyek viszont arról szóltak, hogy a főváros közbiztonsága javulóban van.

A közelmultban magánügyben Nagykanizsán járt a budapesti főkapitányság egyik vezető beosztásban lévő tisztje, akivel munkatársunk beszélgetést folytatott a budapesti közbiztonságról. Az illető rendőrtiszt a következő nyilatkozatot adta munkatársunknak:

— Mindenek előtt előre kell bocsájtanom, hogy fővárosunk közbiztonsága erősen romlik. Október közepétől november 10-ig mintegy 400 esettel több betörés történt Budapesten, mint az előző hónapban. Ugyanebben az időben 520 embert állított elő a főkapitányság betörési csoportja rablásért, betöréses lopásért vagy ufonállásért. Az utóbbi időben nagyon sokat hallatnak magukról a vetkőztetők is, akik tavalytól óta csak elvétve működtek. Ez az oka annak, hogy a pesti utcákon 10 óra után csak véletlenül lehet embert látni.

— Önkéntelenül is felvetődik itt a kérdés, hogy mi az oka ennek. Minek köszönhető, hogy Budapest az autós és revolveres banditák városa lett. Ennek az az oka, hogy a rendőrség R-csoportja, amely az elmult hónapokban oly kiváló eredménnyel teljesitotte kötelességét, jelenleg autó nélkül van. Rendelkeznek ugyan három kocsival, de mind a három használhatatlan. A közelmultban sok szó esett arról, hogy a 15 millió dolláros amerikai árukölcsön fejében Magyarországra érkezett gépkocsikból kétszázat az államrendőrség rendelkezésére bocsájtanak. Ez a szám azonban annyira leolvadt, hogy most már csak hat gépkocsit ajánlanak fel. Nyomozóinknak tehát gyalog kell járniok a várost, ha eredményesen akarnak harcolni a bün ellen. Fizetésük azonban olyan csekély, hogy azzal nem lehet erős és ütőképes rendőrséget szervezni — fejezte be nyilatkozatát a budapesti rendőrtiszt.

*

Ezen nyilatkozattétel után munkatársunk felkereste hivatalában dr. Koltay Miklós rendőrszázadost, a nagykanizsai rendőrkapitányság vezetőjét, aki a következőkben nyilatkozott a nagykanizsai közbiztonságról:

— Meg kell állapitanom, hogy városunk közbiztonsága örvendetesen javul. Ezt az mutatja, hogy nagyobb szabásu bünecselekmény az elmult hetekben, sőt hónapokban nem történt. A mégis előforduló bünecselekmények nagy részo a mai helyzettel összefüggően gazdasági jellegüek. Ezek ellen a támadó célzatu gazdasági bünecselekmények (árdrágitás, uzsora, stb.) ellen folyamatos harc folyik. Meg kell azonban állapitanom, hogy ezeknek a bünecselekményeknek az eredendő okát nem itt Nagykanizsán, hanem Budapesten kell megkeresni, nagyvállalatoknál és gyáraknál. Ez a bünözés szinte az árukhoz kapcsolódik és részt vesz benne ugyszólván mindenki, akinek közén az illető árucikk keresztülmegy.

— A bünecselekmények elleni harcunkban a csaknem felére apasztott rendőrségre kell támaszkodnunk. A nagykanizsai rendőrkapitányságnak a mai viszonyok között a legjelentősebb osztálya, a gazdasági rendészeti osztály jelenleg csak nagyon szük keretek között működik. Ennek a nagyon fontos osztálynak ezidőszerint mindössze egyetlen képviselője van.

Ennek az osztálynak a megerősitése módfelett szükséges és ebben az irányban már sürgős segitséget kértem felettes parancsnokságomtól.

A felterjesztésem, remélem, sikerrel jár és gazdasági csoportunkat hamarosan több taggal megerősitik — fejezte be nyilatkozatát dr. Koltay Miklós rendőrszázados.

Nagykanizsán tehát javul a közbiztonság. Ezt külön nem is kell hangsulyoznunk, mert erről bárki meggyőződhetik, aki a Zala rendőrségi hireit rendszeresen olvassa. Betörések az utóbbi időben ugyszólván nem is fordultak elő. Rendőrségi rovatunkat pedig a gazdasági rendőrség munkájának eredményei töltötték ki. A nagykanizsai közbiztonság javulása mindenesetre annak köszönhető, hogy városunkban jelenleg kitünően összeállitott rendőrlegénység állomásozik és ezeket olyan tisztek vezetik, akik felelősségteljes hivatalukban megállják a helyüket.

Bezárult a zalai kulturhét

A Zalai Táj- és Népkutató Munkaközösség kulturhetet záró elnöksége nagy hangversenyt rendezett vasárnap délután a zalaegerszegi Notre Dame-zárda kertjében. A hangversenyen vendégszerepelt a nagykanizsai Szent Imre kórus, Rácz Alajos vezetésével. A hangverseny művészi élményt nyujtott a megjelent közönségnek. A nagykanizsai kórus finom, kulturált szinezéssel adta elő énekszámait és óriási sikert aratott. Különösen tetszett az egybegyült közönségnek az egyházi gregoriánhimnuszok és a különféle népdalfeldolgozások. Az egyes népdalok és egyházi dalok szövegét Varga Ferenc karnagy ismertette a közönséggel. A hangverseny lezajlása után dr. Jócsik Lajos kereskedelemügyi államtitkár tartotta meg nagy érdeklődés mellett előadását »Mint kéve, széthull nemzetünk?« címen. — Karácsonyi Sándor neves népi iró, nyelvész és egyetemi tanár, szombaton nagyon élvezetes és szabatos magyarsággal előadást tartott a vármegyeház nagytermében. Előadását végigvezette a magyar nép irodalmi forrásain. A nagyon érdekes előadást szép számu közönség hallgatta végig, majd a müvelődési felügyelőség rózsacsokorral és göcsejii babával kedveskedett az előadónak.

A főispán fontos vizügyi értekezleten vett részt

Dr. Papp Andor főispán három napon keresztül tárgyalásokat folytatott Siófokon, ahol vizügyi értekezletet tartottak. Az értekezleten résztvett a közlekedésügyi minisztérium kiküldötteként Heves Zoltán min. tanácsos, vizügyi szakértők és az érdekelt megyék főispánjai, valamint alispánjai. Az értekezlet célja a közlekedésügyi minisztérium kezdeményezésével elindítandó munkálatok megbeszélése volt. Elhatározták, hogy a megsérült és teljesen tönkrement kikötőket már most használható állapotba helyezik és a balatoni szezon megindulásakor azok már befejezést is nyernek.

Külföldi tőkecsoport bérbe akarja venni a Margit-szigetet

Teljes ujjáépitésre kötelezi magát

Tudvalevő, hogy a Margit-sziget a közmunkatanács birtokában van, amely már el is készitette az ujjáépitési terveket, de azok megvalósitására a saját erejéből nem vállalkozhat. Most egy külföldi érdekcsoport részéről ajánlat érkezett a közmunkatanácshoz a Margit-sziget bérbevételére és a bérlet kapcsán a sziget ujjáépitésére. A külföldi csoport 90 évi időtartamra kéri a bérleti megállapodást, melynek ellenében vállalkoznak a helyreállitási és ujjáépitési programm megvalósitására és ezenfelül még részesedést is kinálnak fel a közmunkatanácsnak a sziget jövedelméből. Helyreállitanák a Margit-szigeti nagyszállodát, a szanatóriumot és a gyógyfürdőt, kötelezettséget vállalnának egy teljesen modern 150 szobás szálloda, vizgyógyintézet, hangversenyterem és egyéb idegenforgalmi és üdülési célokat szolgáló épületek létesitésére és vállalják a Margit-sziget parkjának gondozását. Az épitkezések akkor indulnának meg, amikor a Margit-hid elkészül. Az épitkezés 10 évi munkálatokat igényel. A közmunkatanács és a főváros között a Margit-szigetre vonatkozó szerződés 1972-ig szól, igy nehézség mutatkozik a bérbeadás terén. Azonban ezek a nehézségek is áthidalhatók lesznek, ha időközben kedvezőbb ajánlat nem érkezik a sziget bérbevételére.

December 14-ig bevonják az adópengőjegyeket

November elseje óta rendszeresen csökkentik a forgalomban levő adójegyek számát. A bankok a birtokukban levő példányokat beszolgáltatják a Nemzeti Banknak. 14 millióról máris 10 millióra esett vissza a forgalomban levő adójegy mennyisége. A közeljövőben kerül minisztertanács elé a pénzügyminiszter tervezete, amely az összes adópengőjegyek december 14-ig történő bevonásáról intézkedik. December 14-ike után, a tervezet szerint, az adójegy nem törvényes fizetési eszköz többé, a Nemzeti Bank viszont január 31-ig köteles beváltani.

A Nagykanizsai Takarékpénztár R-T.

f. évi dec. hó 1-től ujból bevezéti a hetibetét üzletágat.

A ciklus egyelőre 1 évig tart. A befizetés legkisebb összege heti 1 frt. Indokolt esetben minden 1 frt-os hetibetét jegyzésre a 10. hét elteltével megfelelő forint kölcsön vehető fel

Vállalatoknál és intézményeknél a befizetések összevonva teljesithetők. Előjegyzések a hivatalos pénztári órák alatt f. hó végéig eszközölhetők, ugyanott részletes felvilágositások is kaphatók.

1551 **Nagykanizsai Takarékpénztár.**

A pécsi szinház december elsején kezdi meg vendégjátékait a Városi Szinházban

A Zala 17-iki számában közölte az örvendetes hirt, hogy a pécsi Nemzeti Szinház 22-én megkezdi vendégjátékát Nagykanizsán. A szinházi titkár napok óta folytatja már Nagykanizsán munkáját és nagy sikerrel helyezi el a 12 szelvényes bérleteket. Mindenkinek feltünhetett azonban, hogy sem a Zala tudósitásában, sem pedig a szinház által falragaszokon hirdetett vendégjátéknak szinhelye nem volt megjelölve. Maga a pécsi szinház igazgatója sem tudhatta még, hogy hol kezdheti meg vendégjátékát, mert a Városi Szinházban a mozi játszik, a Szociáldemokrata Párt nagyterme pedig csak átalakitásokkal lett volna alkalmas egy nagy szinitársulat szerepeltetésére. Most [illegible]ki, hogy milyen elhibázott volt az Ipartestületi szinpadépitkezése, amely még mükedvelői előadások megtartására sem alkalmas. Szakemberek szerint kis költségtöbblettel, modern, zsinórpadlással ellátott szinpadot lehetett volna a nagyteremhez épiteni, amivel megoldódott volna a város egyik nélkülözhetetlen kulturproblémája.

A mozgóképszinháznak előre lekötött filmszerződései vannak, amelyeknek felbontása mint azt lapunk közölte is, sulyos károkat jelentene a mozi tulajdonosainak, jelenleg a Kisgazdapártnak. Magyar János igazgató, nemzetgyülési képviselő, akivel a mozi átengedésének ügyében tárgyaltak, arra hivatkozott, hogy ezeket a sulyos károkat pártja sehogysem tudja elviselni, másrészt, hogy a szinháznak kötelessége lett volna, még a filmszerződések megkötése előtt, a téli idényre igényét bejelenteni. Mindezek dacára azonban, látva a szinielőadásokkal kapcsolatos kulturigényt, a polgármester felkérésére beleegyezett abba, hogy

december elsejétől december 21-ig bezárólag szünetelteti a mozielőadásokat és a szinházat a pécsi Nemzeti Szinház rendelkezésére bocsátja.

Magyar János e gesztusa is csak azt bizonyitja, hogy milyen fontos egy városra nézve a magyar kulturnivó emelésének jegyében a pártközi béke és a megértés.

Dr. Papp Andor főispán Nagykanizsán

Dr. Papp Andor Zala vármegye főispánja ma reggel 9 órakor hivatali vizsgálat céljából Nagykanizsára érkezett. Értesülésünk szerint különböző érdekképviseletek küldöttségeit is fogadja, de széles körben informálni kivánja magát a város kereskedelmi, ipari, politikai és kulturális helyzetéről is. Valószinű, két-három napot tölt a főispán városunkba.

Ma estére várják dr. Dávid János alispán érkezését is, aki a Szociáldemokrata Párt ma esti megtartandó pártnapján hosszabb beszédet mond a megye aktuális broblémáiról.

— Inspekciós gyógyszertár ma: „Igazság" gyógyszertár, Fő-ut 12.

Meghitten ünnepelték Tildy Zoltán köztársasági elnök ötvenhetedik születésnapját

Nagy Ferenc: Elnök Ur nekünk több, mint államfő

Tildy Zoltán: Csak mélyreható együttmüködéssel a kormányban tudunk épiteni

Tildy Zoltán köztársasági elnök az Eszterházy-utcai elnöki palotában családias melegségel ünnepelte meg 57. születésnapját. Üdvözlésére megjelentek a kormány tagjai, a pártok és egyesületek küldöttségei, akiket az elnök a palota fehérmárványtermében fogadott.

A kormány nevében Nagy Ferenc miniszterelnök köszöntötte az elnököt:

— Ezelőtt egy esztendővel láttuk, hogy Elnök Ur nagyon biztos kézzel és szilárd elhatározással kezébe vette az ország kormányzását és komolyan halad előre a demokrácia utján.

Elnök Ur nekünk a magyar kormány tagjainak még több, mint államfő. Elnök Ur ugyszólván mindnyájunknak küzdő társa volt a demokrácia megteremtésében és igy ma nemcsak a magyar demokráciának államfője, de a demokráciának vezető harcosa is.

A magyar kormány nevében elmondhatjuk, hogy szerencsés körülmény a magyar demokrácia szempontjából, hogy Elnök Ur törekvései, intenciói, államvezetői elgondolásai szerencsésen találkoznak a köztársasági kormány törekvéseivel. Hisszük, hogy Elnök Ur bölcs és erős vezetésével és a kormány jóra való törekvései mellett a demokrácia a magyar nép boldogitása felé halad. Köszöntjük Elnök Urat születésnapja alkalmából és kérjük az Uristent adjon Elnök Urnak államfői munkájához elegendő erőt, egészséget és tartsa meg családjával együtt jó erőben, egészségben a magyar nép javára. De megragadom az alkalmat arra is, hogy köszöntsem ugyancsak a magyar kormány nevében Elnök Ur szerető és szeretett hitvesét, abból az alkalomból is, hogy betegségéből felépült erre a mai napra és hogy holnap a névnapja lesz. Adjon az Uristen elég erőt, hogy sok segitséget tudjon nyujtani Elnök Urnak.

Nagy Ferenc miniszterelnök üdvözletére Tildy Zoltán köztársasági elnök a következőkben válaszolt:

— Hálásan köszönöm a kormány jókivánságait és szeretném hangsulyozni, hogy ez a hivatalos aktus nekem emberileg és barátilag is nagyon jól esik. Életemben azon emberek értét tudtam becsülni, akiknek egyénisége és élete szolgálat volt a közért. És én, amennyire visszanézek a magam életének folyására, nyugodtan elmondhatom azt, hogy csak két dolog vezetett életemben: Az egyik a belső meggyőződés, amelytől soha egy percig semmi eltántorítani nem tudott, a másik pedig a szolgálatnak a forró vágya azokért, akiknek vezetésére az élet valamely posztjára rendelkezett. Egy esztendővel ezelőtt a kormány vezetését kellett átvennem s azután 10 hét mulva a magyar demokrácia egyöntetü akarata a köztársasági elnöki székbe emelt, szolgálatára szeretett országunknak és az egész magyar népnek.

És akkor tudnám ezt a szolgálatot a kijelölt idő elteltével nyugodtan letenni, ha látnám, hogy azok életszinvonala, akiket szolgálunk, az egész magyar nép és az ország biztonsága, belső békéje és ereje növekedett.

A fiatal magyar demokrácia a vezető egyéniségek olyan sorát termette ki, akiknek életén és munkásságán nyilván látható a szolgálat bélyege. A régi magyarok azt hitték, hogy csak egy garnitura van, amely országot tud vezetni. A magyar demokrácia megmutatta, hogy ma az ország különböző területein sokkal nagyobb feladatok teljesitésére vezető egyéniségek léptek az ország élére, akik fáradságot nem ismerve, céltudatosan viszik előre ennek a népnek a sorsát.

Nagyon örülök, hogy a kormány tagjaiban összpontosulnak nemzetünk ezen vezérférfiai és egyet értenek a nemzet előtt világosan felmutatott tiszta célokban, amelyek nemlankadó és mélyreható egyetértést kivánnak a munkában, mert enélkül épiteni nem tudunk.

En a magam helyén továbbra is a magyar nép egyik tagjának, a nemzet dolgozó polgárának érzem magamat, szolgálatot tevő embernek és nincs nagyobb örömöm, mintha a magam életében ezután is hozzájárulhatok mindnyájunk által szeretett népünk és magyar hazánk felemeléséhez és megerősitéséhez.

December elsejétől az ipari árakat tetemesen csökkentjük

mondotta Bán Antal miniszter debreceni beszédében

Bán Antal iparügyi miniszter a Szociáldemokrata Párt debreceni szervezetének nagygyülésén beszédet mondott. Megállapitotta, hogy a stabilizáció óta lényeges javulás állt be a dolgozók javára, de senki sem csodálkozhat azon, hogy augusztus elsejével nem lehetett egyszerre megváltoztatni mindent. Mindenkinek el kell azonban ismerni, hogy az ország gazdasági helyzetében javulás állt be. A munkabérek igen alacsonyak az inflációs időkhöz képest, bár ebben a tekintetben is haladást értünk el. A köztisztviselők fizetése még a munkabéreknél is alacsonyabbak. De mindez azért van, mert vigyáznunk kell, hogy felesleges vásárlóerő jelentkezésével a stabilizáció meg ne rendüljön.

Az ipari árakkal szemben megnyilvánuló elégedetlenség indokolt és intézkedés történt, hogy főleg a textilárak jogtalan emelkedése megszünjék. Az ipari árak leszállitása folyamatban van.

A kormány szándéka, hogy december 1-től az ipari árak tetemes mértékben mérséklődjenek.

Kijelentette, hogy a földadót a jövőben a kataszteri jövedelem szerint fogják megállapitani és a legkisebb birtokosnál 100 százalék, 40—60 kataszteri jövedelem esetén 50 százalék lesz az adókedvezmény. A mezőgazdasági hiteleket legközelebb emelni fogják és megindítják a hitelt vidékre is.

A Szociáldemokrata Párt tisztában van azzal, hogy nincsen felemelkedés a parasztság nélkül és nem lehet eredményt elérni, ha a parasztság, értelmiség és munkásság össze nem fog.

Ezután arról beszélt, hogy a tisztességes árueladásban résztvevő kereskedelem mellett nincs helye annak a kereskedelemnek, amelyet nem lehet keretek közé szoritani. A kereskedőknek felül kell állani az önző érdekeken. Inflációs veszély nincsen, mert termelésünk és egész gázdasági életünk előrehalad és külkereskedelmünk is haladó irányzatot mutat.

Mozgalom indul a gazdák között Nagykanizsa és Csömödér keskenyvágányu vasuttal történő összeköttetésére

Várföldén és Bánokszentgyörgyön vasárnap, 17-én gazdagyülés volt. A gyüléseken megjelent Pörneczi József, Zala vármegye termelési miniszteri biztosa, aki hosszabb beszédben ismertette a vidék fejlődési lehetőségeit. Többek között kitért a vidék közlekedési nehézségeire. Vasutvonaltól 20-25 kilométerre fekszik mind a két község. A jövő gazdasági fejlődése megkivánja, hogy olyan terményt is előállitson a vidék, melynek a szállitása nehézkes. Ilyenek a takarmányfélék, az ipari növények közül a burgonya és cukorrépa. A szállitást könnyüszerrel meg lehetne oldani, ha az eddigi Eszterházy hitbizományi, most állami kézben levő gőzüzemü keskenyvágányu vasutat kiépitenék Nagykanizsáig. Ez által Nagykanizsa megkapná az összeköttetést Zala megye nyugati részeivel. Nagy vidék kerülne igy Nagykanizsa forgalmi érdekkörébe. Városra és vidékre egyaránt előnyös lenne ez.

A termelési biztos, aki Zala mezőgazdaságának és természeti viszonyainak jó ismerője, mert 25 éve zalai gazda, a hallgatóság tetszése mellett ismertette a békegazdálkodásra való áttérés módjait, külön kiemelve azt, hogy mennyivel másképpen alakulnának ezek akkor, ha a Nagykanizsa és Csömödér közötti 50—60 km. szélességü és észak-délnek is hasonló terjedelmü vidék vasutat kapna. A meglevő keskenyvágányu vasut Oltárcig ki van épitve. Ha a terepviszonyok akadályozzák innét a tovább épitést Kanizsa felé, Bánokszentgyörgytől kell összekötni a vonalat Kanizsáig. A 20—25 km. hiányzó vonal anyagszükségletét most lehetne biztositani. Több, a földreform által szétosztott latifundium volt a multban hasonló keskenyvágányu vasuttal behálózva. Azokra ott talán kevésbbé van szükség.

Vármegyénk termelési biztosának a terve annál inkább is könnyebben keresztülvihető lenne, mert a MAORT is érdekelve van. A közforgalomnak átadandó vasutvonal a Lispe-Keresztyei olajmezőket is érinthetné.

Pörneczi József elgondolása, amely a multban is felvetődött már éppen az ő cikkei folytán, a legszélesebb körben kelti fel az érdeklődést.

A Magyar Kommunista Párt helyi szervezetének érdekes pártnapi ujitása

Kérdezz — felelünk. Szólj — segitünk

A Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete érdekes ujitást vezetett be a pártnapoknál oly módon, hogy megszólaltatja a város lakosságát.

Az előadóemelvényen a megyei végrehajtóbizottságának, a városi képviselőtestületnek, a Nemzeti Bizottságnak és a közellátási bizottságnak egy-egy tagja, valamint a párt titkára foglal helyet.

A pártnapon mindenkit meghallgatnak, mindenre válaszolnak és minden egyes helyénvaló javaslatot a jelenlévő hallgatósággal együtt megvitatnak. Ennek a pártnapnak az a célja, hogy a hiányosan és néha tévesen informált lakosságot egyes kérdésekről felvilágositsák, a pártvezetőség előtt ismeretlen sérelmeket orvosolhassák és a hallgatóság által megvitatott javaslatokat gyakorlati téren is keresztülvigyék.

Ezeken a pártnapokon mindenről lehet beszélni, mint például: gazdasági kérdésekről, üzemi dolgokról, várospolitikáról, piaci problémákról, bel- és külpolitikai eseményekről, valamint egyéni sérelmekről. Minden felszólaló öt percig beszélhet.

Ilyen pártnapot havonta egyszer tart a Magyar Kommunista Párt helyi szervezete. Az első e héten szerdán este 6 órakor lesz. A pártnapot Csepregi Zoltán, a szakszervezetek megyei titkára vezeti.

A szerdai pártnap elé a város egész lakossága nagy érdeklődéssel tekint, amit a helyi pártszervezet vezetősége nagysikerünek jósol, annál is inkább, mert máris sok apró baj van, amelyeken segiteni kellene, de amelyekkel mindeddig oly kevesen foglalkoztak, mondván: nagyobb dolgok is vannak a világon.

A pártnap cime is találóan jellemzi annak a célját: Kérdezz — felelünk. Szólj — segitünk.

A szerdai pártnapra, amelyet a helyi pártszervezet székházában tartanak, pártállásra való tekintet nélkül mindenkit szeretettel meghiv a

Vezetőség.

A rádió szerdai műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7.05 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató hanglemezek. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Déry Tibor jazz-együttese játszik. 13.30 Dömötör Tibor hegedül. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.30 Postyánszky Ella énekel. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.25 Jámbor László énekel. 17.05 Verses, zenés összeállitás. 18 Hirek. 18.05 Beszélgetés Molnár Erik népjóléti miniszterrel. 19 Az özvegy Karnyóné. Csokonai vigjátékának közvetitése a Studióból. 20 Hirek, sporthirek. 20.40 Schubert-est. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.40 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Angol madrigálok és népdalok. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Táncelemezek.

Budapest II. 20 Zenekari müvek. 21 Hirek. 22.15 Operettrészletek.

VÁROSI MOZI
Kedd, szerda
Ketten egy jeggyel!
Magyar vigjáték
Tengerparti randevu
Pálóczy L., Rátky J., E. Boross
Orosz Hiradó
Előadások 5 és 7 órakor kezdődnek

A MAORT Bátaszékről is elhozta a pontokat

MAORT—Bátaszék 3:1 (2:1)

Kedvezőtlen időben, agyagos, ragadó sárban, mintegy 600 érdeklődő jelenlétében játszotta le bajnoki mérkőzését a MAORT. A csapat Kovács — Mihalecz, Millei — Szabó, Héjja, Takács — Nardai, Téli, Csöngei, Lyka, Kapornaki összeállításban játszott. A mérkőzés lefolyásáról az alábbiakban számolunk be:

A játékidő első szakaszában a MAORT a kezdeményező, mégis már a 4. percben vezetéshez jut a hazai csapat. Héjja fedezetlenül hagyja az ellenfél középcsatárát, aki tisztán törhetett a kapura, lövésébe Millei szerencsétlenül nyúl bele és lábáról a másik sarokra helyezkedő Kovács hálójába jut a labda. 0:1. A gól után nagy erővel támad a MAORT és a 6. percben egyenlít: Lyka jó labdájával Kapornaki kapura huz, lövését a kapus a vonalon tulról üti ki, de a befutó Téli ismét belövi. 1:1. Továbbra is a MAORT marad támadásban, de a csatárok akcióit nem kiséri szerencse a befejezésnél. A 32. percben baloldali támadás után Téli lövését a kapus kiejti és Csöngei hálóba helyezi. 2:1.

A második félidőben ujult erővel veti magát mindkét csapat a küzdelembe. A MAORT kezében tartja a játék irányitását, a hazai csapat csak szórványos támadásokkal veszélyeztet. A 20. percben Nardai—Lyka összjáték után Csöngei kapja a labdát és lövése beállitja a végeredményt. 3:1. A mérkőzés hátralévő részében inkább küzdelem folyik a pályán.

Nagy küzdelmet vivott a két csapat a lehetetlenül rossz pályán. A MAORT a hosszu utazás fáradalmait sem tudta kipihenni, mert a szombaton este háromnegyed 7-kor helyszinre érkező csapat csak éjfél után tudott szálláshoz jutni. Ennek ellenére az összteljesitménnyel elégedettek a MAORT-vezetők. Egyénileg: Kovács nagyszerüen védett. Mihalecz a védelem oszlopa volt. Millei és főként Héjja, jóval szokott formája alatt játszott. A két fedezet csak a második félidőben elégitett ki. A csatársorban Csöngei, Lyka és Kapornaki nyujtott jó teljesitményt. Nardai a II. félidőben jött fel. Téli gyengébb játékát a rossz talajjal lehet megmagyarázni.

Értékes győzelmet aratott az NTE is

NTE—Nagymányoki SE 3:1 (1:0)

Mindössze ötven (!) ember volt csak kiváncsi a vasárnap délelőtt megtartott I. osztályu bajnoki mérkőzésre. Az NTE csapatában ugylátszik igen kevesen biztak mult vasárnapi nagy veresége után. A lelkes együttes rácáfolt a »hitetlenekre« és szép játékkal legyőzte a jó erőkből álló vendégcsapatot. A mérkőzésről a következőkben számolunk be: Az NTE az alábbi összetételü tizeneggyel lép pályára: Szélig — Czindrisch, Király II. — Férhezli, Vilcsek, Király I. — Lukvár, Magyar, Maderka, Horváth, Tánczos.

A hazai csapat támadásával indul a játék, a sáros talajon sokat csuszkálnak a játékosok. Az NTE csatársora meglepően jól játszik, de a csapat többi része is lelkesen küzd. A 28. percben a veszélyes Lukvár kiugrik a védők gyürüjéből és ballal hatalmas gólt lő. 1:0. Mezőnyjátékkal telik el a félidő hátralévő része.

Szünet után lábrakapnak a vendégek is és sok veszélyes támadást vezetnek. Az NTE védelme határozottan utasitja vissza az ellenfél támadósorának próbálkozásait. A 18. percben Magyart csak dancs árán tudja szerelni a nagymányoki védelem. A megitélt büntetőt Horváth értékesiti. 2:0. Az NTE tovább támad s a 28. percben ügyes összjáték után Horváth kitör és mintegy tiz méterről nagy gólt lő. 3:0. Az NSE is támad és egy kapuelőtti kavarodásból elért góllal 3:1-re javitanak.

Maderkal egy 11-est nem tudott értékesiteni. Az NTE valamennyi játékosa dicséretet érdemel. Külön ki kell emelni azonban Vilcsek, Lukvár és Férbezli kitünő egyéni teljesitményét.

A játékvezető egy-két itéletével nem értettünk egyet, de általában megfelelően vezette a mérkőzést.

— „Csetepaté" a kiskanizsai szinpadon

A Kiskanizsai Polgári Olvasókör és a Független Ifjuság mükedvelői folyó hó 17-én telt ház előtt mutatták be Péczeli József: »Csetepaté« cimü 3 felvonásos szinmüvét. A megnyitóbeszédet Tóth Ferenc tanitó tartotta, melyben üdvözölte Kiskanizsa fiát, Varga Józsefet, Nagykanizsa polgármesterét, aki jelenlétével bebizonyitotta, hogy nem szakadt el övéitől és azoknak nemcsak ügyes-bajos dolgait intézi el, hanem kulturmegmozdulásaikban is szivesen résztvesz. A szereplők közül kivált Szabó Erzsébet Julia szerepében. Játéka élmény volt. Remekül játszott partnere Pista szerepében Bencze Lajos. Nagyon jól játszottak Szabó Gizike párjával Simonka Józseffel. A szülőket jól személyesitették meg Snoff Erzsébet és Nagy Lajos. Kedvesek voltak, mint negyedik pár, Horváth Katalin és Imrey Boldizsár. Szépen megállták helyüket B. Katalin, Kálovics György, Vadász Ferenc és Kovács Ferenc, mint epizódszereplők, valamint Szomolányi Ferenc. A kitünő előadás megrendezéséért Pataky Ferenc minden dicséretet megérdemel. Az előadás utáni tánchoz az együttes zenekara szolgáltatta a hangulatos tánczenét. *P. O. K.*

Kedden délután ½6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

Előadók: *Dr. Dávid János* alispán és *Stadinger István* megyei titkár.

Vendégeket szivesen látnak.

— A KOKSz felhivja tagjai

figyelmét, hogy az alispán rendeletét számlák bemutatására vonatkozólag azonnal hajtsák végre, mert különben sulyos pénzbüntetést kell fizetniök. Bővebb felvilágositást a KOKSZ-vezetőség nyujt.

Hirdetmény

Az október hóra előfizetett cukor a cukorjegy 7-es számu szelvényére beváltható.

A zsirjegyek „A" szelvénye margarinra beváltható a következő fejadaggal: rendes fejadag 15 dkg., testi munkás fejadag 20 dkg., nehéz testi munkás fejadag 30 dkg.

Az október havi kenyér és finomliszt november hó 23-áig még beváltható. A kereskedők tartoznak a beváltott kenyér és finomlisztjegyekkel november hó 25-én elszámolni.

1552 **Polgármester.**

Érdekes és hasznos tudnivalók

Pár nap mulva forgalomba kerülnek a 850-os finomságu ezüstből vert ötforintosok, melyeknek egyik felén Kossuth feje, másik oldalán a Magyar Köztársaság cimere van. Felirása: A munka a nemzeti jólét alapja.

*

Nem kell félni sóhiánytól, mert mint értesülünk, megkezdődött a román sószállitás a Dunán. Ez annyit jelent, hogy egyszerre óriási mennyiségü sót tudnak a magyar fővárosba vinni.

*

Otvenezer pár cipőt adományoz a délamerikai magyar segélybizottság a budapesti gyermekeknek. Kővágó polgármester szerint a cipők még karácsony előtt kiosztásra kerülnek.

*

Sok huzavona után most már biztosra vehető, hogy csütörtökön, november 21-én több mint egyesztendei szünet után, ujra megnyilik a tőzsde.

*

A pártközi tárgyalások elhuzódása miatt a képviselőház összehivása teljesen bizonytalannak látszott. A felhalmozódott munka arra késztette a pártokat, hogy megállapodjanak a Ház 26-iki összehivásában és a felszólalási hang mérséklésében.

*

Kolosváry-Borcsa Mihály ügyében, akit — mint ismeretes — halálra itéltek, de perujrafelvétellel élt, csütörtökön dönt a népbiróság László-tanácsa.

*

A halálra itélt Tasnády Nagy András ügyét a NOT 26-án kezdi tárgyalni.

*

A kormány már régen elhatározta, hogy 25 kiváló müvésznek az ötödik fizetési osztálynak megfelelő életjáradékot biztosit. Itt közöljük a müvészek listáját:

A képzőmüvészek közül: Ferenczy Noémi, Czobel Béla, Egry József, Márfy Odön, Medgyessy Ferenc, Szlányi Lajos, Koszta József, Perlrott Csaba Vilmos, Bokros Birman Dezső, Damkó József, Vass Elemér, Kallós Ede, Holló László, Bornemissza Géza részesül életjáradékban.

Az irók közül: Heltai Jenő, Kassák Lajos, Schöpflin Aladár, Szép Ernő, Gellért Oszkár, Tersánszky Józsi Jenő, Nagy Lajos kapnak járadékot.

A zenészek közül: Hammerschlag János.

A szinészek közül: Vágóné Margit.

Az épitészek közül: Kaufmann Oszkár és Medgyasszay István kap állami fizetést.

A Magyar Kommunista Párt

nagykanizsai szervezete

szerdán délután 5 órakor

PÁRTNAPOT tart.

Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szivesen lát *a Vezetőség*

Rádiót vennék 2+1 vagy 3+1 csöveset kifogástalan állapotban, jó csövekkel. — Ajánlatot a kiadóhivatalba kérek. d

1195. Nagykanizsa—Letenye—Levászi

Járatszám 6	Km.		MEGÁLLÓHELYEK:		Járatszám 1	Járatszám 1a
18·15	1	i.	**Nagykanizsa** Korona szálló	é.	7.05	9.55
18·23	4		Kiskanizsa		6.46	9.46
18·33	8		Sormás		6.35	9.35
18·38	10		Eszteregnyei elág. f. m.		6.28	9.28
18·43	12		Rigyáci elág. f. m.		6.23	9.23
18·57	18		Becsehely alsó m. h.		6.10	9.10
19·04	20		Becsehely (Póla) felső m. h.		6.03	9.03
19·15	24	é.	**Letenye**	i.	8.10	8.50
16·30	- -	i.	Zalaegerszeg MÁVAUT (1136)	é.	—	—
19·20	24	i.	**Letenye**	é.	5.40	8.40
19·31	29		Murarátka		5.29	8.29
19·35	31		Alsószemenyei elág. f. m.		5.25	8.25
19·38	32		Aligvári major f. m.		5.22	8.22
19·46	35		Csörnyeföld		5.15	8.15
19·56	39		Dobri		5.05	8.05
20·00	41		Lendvanjfalui elág. f. m.		5.00	8.00
20·05	42		Tornyiszentmiklós		4.57	7.57
20·12	45		Lovászi elág. f. m.		4.48	7.48
20·15	46	é.	**Lovászi Maort-telep**	i.	4.45	7.45

HIREK

Álmodozó

magyar volt, aki miután Göttingából hazatért, 45 esztendeig tanitott gimnázista gyerekeket a matematika alapelméleteire. Jellegzetes magyar sors jutott Bólyai Farkasnak, aki a világ legnagyobb matematikai zsenijének, Gauss-nak barátságával dicsekedhetett és akiről Gauss azt irja, hogy ... nagyeszü ember volt, aki megértette. Gauss mellett ő volt az a matematikai zseni, akit mindenütt jobban ismertek szerte a világon, mint éppen Magyarországon. Hires müve a Tentamen, amelyet nagyon szerényen kisérletnek nevez, sok tekintetben alapjában változtatta meg a matematikát. E müvéhez csatolták fiának, Jánosnak az Appendix cimü korszakalkotó müvét, amellyel megdönti az euklidesi háromdimenziós geometriát és hidat ver az einsteini relativitás felé.

Marosvásárhelyi tanárkodása alatt nem a matematikájáról, hanem arról volt hires, hogy ugy prózában, mind versben ő irta a legszebb sirfeliratokat. Irodalmi munkásságot is fejtett ki, kisregényeket és szindarabokat irt, amelyek lokális értelemben komoly sikert is arattak, Bólyai Farkas ma a legjobban ismert magyar ember, akinek alapvető munkáit a világ összes egyetemein tanitják. Mindezt azért mondtuk el róla, mert holnap lesz 90 esztendeje, hogy 81 éves korában meghalt.

— Halálozás

Schmidt Frigyes ny. ezredes, Zala és Somogy vármegye Lótenyésztő Egyesület igazgatója Csörnyeföldön elhalt. Temetése Nagykanizsán folyó évi november hó 21-én, csütörtökön délután fél 2 órakor lesz a temetőhalottasházából.

— Köszönetnyilvánitás

Mindazoknak, különösen a vendéglős szakosztálynak és a kereskedelmi leányiskola III. b. oszt. tanulóinak, kik Skodnik Ferencné temetésén részvétükkel fájdalmunkat enyhiteni szivesek voltak, ezuton mondunk hálás köszönetet. *Gyászoló család.*

— A Szoc. Dem. Nőmozgalom

nagykanizsai szervezete november 20-án, szerdán délután fél 6 órakor a párthelyiségben összejövetelt tart a mozgalmi ügyek, mesedélután, karácsonyi tervek, stb. megbeszélésére. A párt nőtagjait ezuton hivja meg a vezetőség. A Nőmozgalomnak nincs külön tagdija, hanem annak minden külön kötelezettség nélkül tagja minden szociáldemokrata női párttag. A Nőmozgalom minden meghivása szeretettel szól azoknak az asszonyoknak, leányoknak is, akik nem pártlagok ugyan, de hozzátartozójuk tagja a Szociáldemokrata Pártnak.

Erzsébet-napra megnyilik a Tulipán-virágüzlet. Kölcsey-utca 1. Vajda-étterem mellett. 1536

Apritott tüzifa kapható. Sárecz kereskedő, Zrinyi Miklós u. 30. 1505

Széna, lucerna, kicsinyben és vagóntelben is **kapható.** Csengery ut 39. 1536

Régi nyakkendőjét ne dobja el, fillérekért ujjá varázsoljuk. Hozott anyagból uj nyakkendőt is készitünk. Első Pécsi Nyakkendő üzem nagykanizsai összegyüjtője: Vadlya **észeres** Király-utca 31. szám. 1548

Figyelem! Eladók sürgősen több kisebb-nagyobb kertes családiházak, **bérházak, házhelyek,** összkomfortos, háromszobás **magánházak, egy gázzal fütlhető négyszobás, egy uj adómentes háromszobás,** szőlők és szántóföldek. Balatoni villákat, szőlőket, telkeket is állandóan közvetit. Horváth ingatlaniroda, Sugár-u. 42. 1459

Városi Szeszfőzde Nagykanizsa, Báthori-utca 4. Ádóborok átvétele és tárolása, noah-borok vásárlása napi áron. 1554

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.

Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa

Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdásért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 265. szám Nagykanizsa 1946. november 21. csütörtök Ára 40 fillér.

ZALA

Az olasz kormány válság előtt áll. A koalició összeroppanása elkerülhetetlennek látszik. A felelősség nagy része a keresztény demokratapártot terheli.

Molotov támogatja a közvetlen tárgyalásokat Jugoszlávia és Olaszország között

New-Yorkban a külügyminiszterek ma ujra összeülnek. Tegnap a külügyminiszteri tanács nem ülésezett, de Bevin és Byrnes tanácskoztak egymással. A külügyminiszterhelyettesek tegnap folytatták a munkát az olasz békeszerződés egyes cikkelyein, melyekben már megegyezés történt. Fogalmazványaikkal előreláthatólag ma foglalkoznak a külügyminiszterek. Romából bejelentették Washingtonban, hogy Olaszország javasolni fogja Jugoszláviának, hogy a két ország közvetlen tárgyalások utján keresse a trieszti kérdés megoldását. Ezért a külügyminisztérium utasította washingtoni követét, hogy tegyen kezdeményező lépéseket a New-Yorban tartózkodó jugoszláv megbizottnál.

Molotov kijelentette az olasz kormánynak, hogy támogatja a közvetlen tárgyalásra vonatkozó javaslatot.

Az Egyesült Nemzetek nagygyülése tegnap határozati javaslatot hozott, amelyben felhivta a biztonsági tanácsot, hogy vizsgálja felül Albánia, Mongolia, Transjordánia, Irország és Portugália felvételi kérelmét. Ezenkivül 32:9 szavazat ellenében elfogadta azt a határozati javaslatot, amely felkéri a biztonsági tanácsot, hogy állitson fel egy bizottságot az uj tagok felvételének megfontolására. Visinszky ellenezte ezt a javaslatot. A közgyülés ezután elnapolta magát.

Majd az eljárásügyi bizottság vita nélkül ugy döntött, hogy átteszi a nagygyüléshez azt az ukrán javaslatot, hogy az Egyesült Nemzetek jövő évi nagygyülését Európában tartsák meg. Ezután elhatározták, hogy az Egyesült Nemzetek bizottságai kötelesek befejezni munkájukat december 5-ig és a jelenlegi ülésszakot legkésőbb december 11-ig kell befejezni.

A németországi angol-amerikai övezet gazdasági összevonásáról tárgyaló főmegbizottak, akik eddig Washingtonban tárgyaltak, most New-Yorkba utaztak, hogy Byrnesszel és Bevinnel tárgyaljanak. Még mindig nézeteltérések vannak abban az irányban, hogy a két nagyhatalom milyen irányban viselje a háboru utáni német gazdasági terheket.

A német szociáldemokrata párt táviratban kérte a szövetséges ellenőrző parancsnokságot, hogy tegyenek lépéseket a német aratás ellenőrzésére, mivel ott vaskosságok visszaélések történtek. Ugyanakkor nemzetközi élelmiszer-segélyszállitmányokat kértek az éhség enyhitésére. Ugyanezek a német szociáldemokrata párt elhatározásából Schumacher elnök vezetésével delegáció indul Londonba az angol munkáspárt meghivására. Ez a küldöttség kérni fogja azt is, hogy a német gyárak leszerelését hagyják abba a békeszerződés aláirásáig, mivel a német munkások nem hajlandók részt venni megélhetési eszközeik elpusztitásában.

Pietro Nenni nyilatkozata a magyar-olasz kereskedelmi szerződésről

Róma, november 20

Pietro Nenni olasz külügyminiszter, aki az uj magyar-olasz kereskedelmi szerződést aláirta, Milanoban nyilatkozott a magyar-olasz kereskedelmi szerződésről. Eszerint Olaszország kötelezte magát, hogy textiliákat, müselymet, ként, higanyt, cinket, gépeket, szerszámgepeket, automobilokat fog Magyarország részére szállitani.

Magyarország Olaszország részére 60.000 tonna különféle olajat (petróleumot, benzint, vazelint és parafint) fog szállitani, továbbá mezőgazdasági terményeket, mint babot, árpát, szárnyast és tojást. Értékelés tekintetében mindkét irányban a kivitel kétmilliárd lirára tehető. A megállapodás 1946 decemberében lép életbe.

Hét tonnás aranytömböt találtak Ausztráliában

A nyugatausztráliai Kalgoorlyoból érkezett, eddig meg nem erősitett jelentés szerint, a mountainviewi aranybányában hatalmas sziklatömbre bukkantak, amelynek aranytartalmát hétezer kilogrammra becsülik.

Tárgyalnak az UNRRA utódáról

Newyork, november 20

Az Egyesült Nemzetek gazdasági és költségvetési bizottsága folytatta a vitát annak a nemzetközi segitő szervezetnek felállitásáról, amely a jövő évben az UNRRA feladatát van hivatva teljesiteni. Novinszky fehérorosz kiküldött kijelentette, ha nem lép más szervezet az UNRRA helyébe, akkor a nemzetek közötti együttmüködés szelleme megcsorbul. Azok az államok, amelyek a rendes kereskedelmi kapcsolatok ujrafelvételét követelik, nem értik meg, hogy a háboru sujtotta országokban a nyomor és éhinség milyen nagy arányokat öltött. A maga részéről nem fogadhatja el azt a nézetet, melyet az Egyesült Államok és egyes kisebb tagállamok támogatnak, hogy a kétoldalu kereskedelmi szerződések révén ezek a sulyos problémák megoldhatók, mert e kérdésben teljes nemzetközi együttmüködésre van szükség.

Leprajárvány Romániában

Bukarest, november 20

Románia délkeleti részében leprajárvány tört ki. Eddig több mint 50 megbetegedést észleltek. Az illetékes hatóságok azonnal intézkedtek és a betegeket koncentrációs táborba zárták. A tábort 10 kilométeres körzetben elkülönitették.

A ragály továbbterjedésének megakadályozására orvoscsoportok utaznak végig Románia egész területét az esetleges ujabb megbetegedések felkutatására.

Két német tábornok az olasz biróság előtt

Róma, november 20

Rómában ma kezdődött két német tábornok háborus bünpere. Mackensen tábornok és Stelzer tábornok áll az olasz biróság elé, hogy a német megszállás ideje alatt elkövetett kegyetlenkedésekért feleljenek.

Groza Péter kormánya elsöprő győzelmet aratott Romániában

Bukarest, november 20

A román rádió kedden éjjel jelentette, hogy a választások, eltekintve az elszigetelt összetüzésektől, az egész országban rendben zajlottak le. A lakosság nyugodtan és fegyelmezetten teljesitette állampolgári kötelezettségét.

Mindenütt hatalmas tömegek vettek részt a választásokon és a választópolgárok 90—95 százaléka leszavazott.

Ma hajnalban két órakor még javában folyt a szavazatok összeszámlálása. Több körzetben a szavazást csak éjfél után fejezték be. Eddig csak néhány bukaresti körzetre vonatkozó eredmény adatait ismerik, amelyek arra mutatnak, hogy a demokrata tömb megtehetős többséghez jutott.

A hajnali 4 órakor beérkezett eredményekből még határozottabban bontakozott ki a demokrata tömb sikere.

A választás alkalmából sok külföldi ujságiró érkezett Bukarestbe, hogy figyelemmel kisérjék a választások lefolyását. A csehszlovák sajtó képviselője kijelentette, hogy a román választások mindenütt szabadon folytak le. Hasonlóképpen nyilatkoztak a svájci, brit és francia sajtó kiküldöttjei.

London, november 20

A tegnapi romániai választásokon a kormány által vezetett kommunista blokk teljes győzelmet aratott.

Az ellenzékre leadott szavazatok jelentéktelenek. Hir szerint a választás Bratianu liberális pártját teljesen elsöpörte.

Az ellenzéki pártok máris tiltakoztak a szövetséges ellenőrző tanácsnál az egyes szavazóhelyiségben lejátszódott állitólagos szabálytalanságok ellen. A szavazás eredményeiről pozitiv jelentések még nem érkeztek.

Legujabb táviratok

Budapest

A baden-badeni francia hatóságok azzal a budapesti hirrel kapcsolatban, hogy a magyar hatóságok Németországi francia övezetéből ki akarják kérni József Ferenc főhercseget, közölték, hogy a főherceg nincs a francia megszállási övezetben.

*

Adám Lajos egyetemi nyilvános rendes tanár, az egyik sebészeti klinika igazgatója, a budapesti tudományegyetem rektora, kedden délután 67 éves korában meghalt.

*

Belügyminiszteri rendelet értelmében a vendéglők, kávéházak, kocsmák és más hasonló üzletek, továbbá egyesületi helyiségek törvényhatósági városokban éjfél után 2 óráig, megyei városokban és községekben éjjel 12 óráig tarthatnak nyitva.

*

Rónai Sándor kereskedelemügyi miniszter a Gazdasági Főtanáccsal egyetértve engedélyezte a tőzsdék megnyitását.

*

Belgium a magyar hadifoglyokat szabadon engedte. Az első kétezer magyar hadifogoly november végén indul utnak Magyarországra.

Külföld

A bukaresti román rádió a választásokkal foglalkozva hangsulyozta, hogy november 19-ike a román történelem egyik legfényesebb napjává vált. Az ország lakossága 9 esztendő után minden kényszer nélkül szabadon fejezhette ki akaratát. Soholsem került sor komolyabb összetüzésre. Az ellenzéki pártok itt-ott megtámadták a szavazóbizottságokat. Ennek ellenére a választások általános jellege nyugodt volt. A szavazás egész éjjel tartott és az utolsó szavazó szerdán reggel adta le szavazatát. A szavazólapok összeszámlálása szerdán délelőtt folytatódik és még a nap folyamán sor kerül az eredmény kihirdetésére.

*

A jugoszláv ankarai nagykövet megcáfolja azt az isztambuli hirt, hogy 11 jugoszláv hadosztályt vontak össze a volt görög határ mentén.

*

A bécsi egyetem elé nagyobb kommunista munkáscsoport vonult fel és a rektortól követelte a nácitalanitás azonnali végrehajtását. A munkásokat, miután a rendőrség nem avatkozott bele a tüntetésbe, az osztrák katonai rendőrség kényszeritette távozásra.

*

Párizsban az Egyesült Nemzetek nevelésügyi, tudományos és müvelődési szervezetének első általános értekezletét tegnap nyitották meg. Az értekezlet egyedülálló kisérletet jelent a nemzetközi kapcsolatok terén. A világtörténelem folyamán első izben történt, hogy egy teljesjogu nemzetközi testület munkába lépjen azzal a bevallott céllal, hogy megelőzze a háborut és tudományosan kidolgozott terv alapján szorgalmazza a nemzetek közötti tartós békét és egyetértést. Az értekezletet Bidault francia miniszterelnök nyitotta meg a Sorbonne disztermében.

Legyetek kegyetlenek az árdrágitókkal szemben

Dr. Dávid János beszéde a Szociáldemokrata Pártban

A Szociáldemokrata Párt nagykanizsai szervezete a nagytermet megtöltő hallgatóság előtt tartotta meg szokásos heti pártnapját, melyen dr. Dávid János alispán, Stádinger István megyei titkár és Dombai János nemzetgyülési képviselő mondtak beszédet.

Elsőnek dr. Dávid János, Zala vármegye alispánja szólalt fel. Beszéde elején válaszolt azoknak, akik az ő távozását várták és megnyugtatta őket, hogy még hivatalában marad és távozásáról szó sincs. Beszédo további során azokat az intézkedéseket ismertette, amelyeket kénytelen volt a forint megvédése érdekében hozni. Bővebben foglalkozott azzal a rendeletével, amelyben felszólította a megye kereskedőit, hogy az általuk nagykereskedőknél vagy gyáraknál vásárolt árucikkekről szóló számlákat mutassák be.

A bemutatott számlák alapján megállapitják, hogy melyik budapesti nagyvállalat számit fel nagyobb árakat az egyes árucikkekért és igy követelhetik ezek ellen az eljárás megindítását.

A kereskedők egy részét természetesen kellemetlenül érinti ez a számlabemutatási rendelet és ezek arra hivatkoznak, hogy ilyenértelmü kormányrendelet nem jelent meg. Kijelentette az alispán, hogy ez nemcsak Zala megyében van már megszervezve, hanem az összes környező vármegyékben.

A számlák bemutatásának meg van szabva a határideje. Aki pedig később mutatja be, az minden napi késedelem után 100 forint pénzbüntetést fizet. Természetesen sokan vannak, akik félnek bemutatni számláikat, mert azokon jóval magasabb vásárlási ár van feltüntetve, mint a hivatalos ár. Sok esetben pedig nincs is számla. Ezeknek megadják azt az engedményt, hogy az üzletükben lévő árukról pontos kimutatást készitsenek és tüntessék fel az árakat is. A kereskedők o rendelkezéssel pedig saját érdekükben ne helyezkedjenek szembe, mert

az emlitett pénzbirságon kivül még az iparengedélyt is megvonhatják, mint az több zalaegerszegi kereskedővel történik meg a közeljövőben akik megtagadták a rendelet teljesitését.

Kért az alispán végül mindenkit, hogy legyenek kegyetlenek az árdrágitókkal szemben és sógorság ide, barátság oda, mindenkit jelentsenek fel, aki ebbe a bünbe belecsik.

Dr. Dávid János alispán hatalmas tetszéssel fogadott beszéde után Stádinger István, a Szociáldemokrata Párt megyei szervezetének titkára emelkedett szólásra és vázolta a bel- és külpolitika eseményeit. Rámutatott azokra a nehézségekre, a melyek a pártközi tárgyalásoknál mutatkoznak, majd méltatta Morgan Philippsnek, az angol Szociáldemokrata Párt titkárának budapesti látogatását. Foglalkozott a mindenfelé tapasztalható áremelkedésekkel és a legsulyosabban elitélte azokat, mert azok a munkásosztály életszinvonala ellen irányuló merényletek. Beszéde további részében az általános külpolitikai helyzettel foglalkozott.

A két beszéd után Dombai János nemzetgyülési képviselő, a MAORT központi üzemi bizottságának elnöke tartotta meg nagy feltünést keltett hatalmas beszédét, amelyben a Zala MAORT-ról irt vezércikkével foglalkozott. A beszédet teljes terjedelmében a holnapi számunkban közöljük.

—

Dr. Papp Andor főispán befejezte a városnál tartott hivatalvizsgálatot

Feltünő nyilatkozatot tett a lisztügyről

Mint tegnapi számunkban megirtuk, dr. Papp Andor főispán hivatalvizsgálat céljából Nagykanizsára érkezett. Lapunk szerkesztőjét ma délelőtt fogadta a főispán, aki előtt a folyamatban levő kérdésekről a következőkben nyilatkozott:

Mindenekelőtt megállapitom, hogy Nagykanizsa város adminisztrativ vezetése kifogástalanul működik és tüzetes vizsgálatom abban semmi hibát nem talált. Természetesen bizonyos fennakadások észlelhetők, de ezeket a radikálisan végrehajtott B-listázásokkal kell kapcsolatba hozni. Reméljük, hogy az általános státusrendezéssel ezek a hibák kiküszöbölhetők lesznek és a közigazgatás sokkal jobb és példásabb lesz, mint bármikor is volt.

Tegnap fogadtam a nagykanizsai kereskedők küldöttségét, akik előtt félreérthetetlenül kijelentettem, hogy egy percig sem türöm tovább az árdrágitást, mert ezt a forint és igy a dolgozók ellen való merényletnek tekintem. Nem engedjük, hogy az agrárolló még szélesebbre nyiljon, mert minden bajnak ez az okozója. Meggyőződésem, hogy a kormány árleszállitó politikája igen kedvezően fogja befolyásolni az élelmiszerpiac árait is.

Felhivtam a kereskedőket, hogy saját érdekükben az alispáni rendelkezéseknek haladéktalanul tegyenek eleget, mert elekintetben nem ismerek tréfát.

A kormány által megállapitott árakon felül senki sem vásárolhat, igy az a kereskedő, aki arra hivatkozik, hogy budapesti cégnél magasabb árakat fizetett, éppen olyan törvényellenes cselekedetet követ el, mint az, aki neki az árut eladta. Az ilyen fajta mentegetőzéseket nem fogadhatjuk el. Remélem, hogy Nagykanizsa város közismert szolid kereskedői megértették intő szavamat és nem kerül sor radikálisabb intézkedések megtételére.

A lisztüggyel kapcsolatosan megállapitottuk, hogy Nagykanizsa közellátását a fennakadások miatt csak annyiban terheli felelősség, hogy idejekorán nem jelentették nekem a helyzetet. Bár a közélelmezési hivatal vezetője kijelentette előttem, hogy a jelentést megtette, de ez még nem jutott kezeimhez. Amint visszatérek Zalaegerszegre, ez ügyet is kivizsgáltatom.

Megállapitottam, hogy a Mezőgazdasági Szövetkezeti Központ zalaegerszegi jelentései, valamint Kovács János főellenőr Zalának tett nyilatkozata nem fedi a tényeket, mert Nagykanizsa város 300 métermázsa kenyérgabonával kevesebbet kapott, mint amennyit részére kiutaltunk.

A vizsgálat e téren folyamatban van és amennyiben olyan szabálytalanságokra bukkannánk, amelyek meghaladják a közigazgatási tényezők hatáskörét, ugy a megfelelő lépéseket haladéktalanul meg fogjuk tenni. Nagyon helyesnek találom, hogy a Zala elsőnek robbantotta ki ezt a kérdést, mert igy módomban volt az ellenintézkedéseket nyomban folyamatba tenni.

Dr. Papp Andor főispán a délutáni személyvonattal visszautazott Zalaegerszegre.

Megyei hirek

A Balaton, a Zala folyó, a Sió- és Mura-csatornak rendezése

Mint már röviden megirtuk, dr. Papp Andor főispán 3 napos viziügyi értekezleten vett részt. A nagyhorderejü tanácskozások részleteiről a következőket tudtuk meg.

A viziügyi értekezlet első napján a Balaton iszaposodásának megakadályozásához szükséges lépésekről tárgyaltak, továbbá a balatoni kikötők rendbehozatalát határozták el. Zalai vonatkozásban ez a szigligeti és keszthelyi kikötők helyreállitását jelenti és ezek munkálatai már a közeli jövőben megindulnak, ugy hogy talán már az uj balatoni szezon eljöttével rendelkezésre is állhatnak.

A tanácskozások második napján Keszthelyen Castelly Árpád főmérnök tartott érdekes előadást a Zala hajózhatóvá tételéről, a Sió- és Mura-csatorna szabályozásáról. Éli István állami főmérnök szakszerü előadásban mutatott rá azoknak a munkálatoknak szükségességére, amelyekkel lehetővé lehet tenni azt, hogy a Zala folyónak hajózhatóvá tétele után, hajóösszeköttetés létesüljön a Balatonra. Megállapitást nyert, hogy a legszükségesebb munkák elvégzéséhez mintegy 130 millió forintra lenne szükség. Érdekes szakértői megállapitás szerint a Zala folyó zalaegerszegi szakasza a Balaton között mindössze 37 méteres nivó-differencia van, a pacsai szakaszon pedig csupán 4 méteres a különbség, ugy hogy kb. 11 zsilip beépitésére lenne szükség.

A Balaton nagymérvü eliszaposodásának okát abban látják a szakértők, hogy a Zala az utóbbi időben rendkivül sok hordalékot visz a Balatonba és ez mozditja elő az eliszaposodást. A szabályozási munkálatok során ezt is meg fogják szüntetni.

Az értekezlet kellemetlen incidense volt, hogy a Helikon nevü hajó megfeneklett és emiatt a résztvevők csak nagy késéssel érkezhettek a tárgyalás színhelyére. A tanácskozásokat pénteken és szombaton Budapesten, egy idegenforgalmi értekezlettel karöltve folytatják.

Zalai Táj Népfőiskola nyilik Zalaegerszegen

A Szabadmüvelődési Felügyelőség rendezésében Zalai Táj Népfőiskola nyilik december elsején Zalaegerszegen. Az iskolát dr. Jáky István gimnáziumi igazgató vezeti. A tanidő tartama 3 hónap és a népfőiskola gazdasági jellegü lesz. Növendékei lehetnek a göcseji demokratikus szellemü tehetséges parasztifjak, akik 400 órás oktatásban részesülnek. A népfőiskolába 30 hallgatót vesznek fel.

Egyiptom javaslatát a kisebbségek teljes védelméről egyhangulag elfogadták

Newyork, november 20

Az Egyesült Nemzetek kedd délutáni teljes ülésén az ujonnan felvett államok, Afganisztán, Izland és Svédország kiküldöttei ünnepélyes keretek között aláirták a belépőnyilatkozatot, amelyben kötelezték magukat az Egyesült Nemzetek chartájának elfogadására. Izland küldötte hangoztatta, hogy országában nincsen hadsereg és Izland nem is hajlandó hadsereget szervezni. Ezt a nyilatkozatot az Egyesült Nemzetek nagygyülésének részvevői lelkesen megéljenezték. Ezután Egyiptom kiküldötte határozati javaslatot terjesztett be, bejelentve, hogy a világ számos országában még mindig tart a kisebbségek elnyomása és üldözése és kérte, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete vessen véget ennek. Lengelország delegálusa, Lange professzor szól először hozzá a határozati javaslathoz. Megállapitotta, hogy egyedül Lengyelországban a nácik 6 millió embert öltek meg. Bár a fasiszta fenevadat már legyőzték, a faji problémát még távolról sem oldották meg.

Visinszky a Szovjetunió nevében sajnálkozását fejezte ki, hogy a javaslat nem terjed ki szélesebb alapokra. Véleménye szerint konkrét javaslatokra lenne szükség és azonnali intézkedésekre, amelyek a bizonyos országokban folytatott kisebbségi üldözésekre nyomban végelvetnének.

Austin, az Egyesült Államok kiküldöttje hangoztatta, milyen nagy visszhangot keltene Amerikában és az egész világon, ha az Egyesült Nemzetek Szervezete elitélné a kisebbségüldözést. Osztotta Visinszky álláspontját, mely szerint a javaslat nem eléggé messzemenő. Anglia és Amerika azt kivánja, hogy a világon mindenütt szüntessék meg a faji és politikai megkülönböztetéseket egyaránt.

Az egyiptomi javaslatot egyhanguan elfogadták. Ezután a biztonsági tanácsba az automatikusan kiváló három állam helyett Kolumbiát, Sziriát és Belgiumot választották meg. Manuilszky, Ukrajna küldöttje bejelentette, hogy a politikai bizottság tárgysorozatán még 18 ügy megvitatása szerepel.

Felállitják Roosevelt szobrát Londonban

London, november 21

Nagybritannia népe emlékezésül Roosevelt elnökre, emlékmüvet állit fel a londoni Grosvenor Squaren. Az emlékmü költségeire szükséges pénz előteremtése céljából Attlee miniszterelnök adakozásra szólitotta fel a briteket.

Rádióbeszédében Attlee elmondta, hogy Roosevelt elnök a szabadság szót használta leggyakrabban, de valahányszor csak kiejtette, mindig megvolt az értelme. Szenvedélyesen szerette a szabadságot. Azt hiszem, éppen ez a körülmény fogja leginkább emlékeztetni az embereket emlékére, hogy a szabadság harcosa volt.

Le kell szállitani Nagykanizsán a villany egységárát

A Zala tegnapi számában közölte Bán Antal iparügyi miniszter debreceni beszédét, amelyben a leghatározottabban kijelentette, hogy a kormány a fontos ipari cikkek árát december elsejétől lényeges mértékben leszállitja. A Zala a miniszter beszéde után telefoni összeköttetésbe lépett budapesti munkatársával, aki a miniszter nagyjelentőségű kijelentésével kapcsolatban a következő információkat adta:

Mint ismeretes, a Baloldali Blokk és a Kisgazdapárt az elmult héten két tanácskozást is tartott, amelyen kizárólag gazdasági kérdéseket tárgyaltak meg.

Valótlan és merőben kitalált a lapoknak az a közleménye, mintha ezeken a tárgyalásokon miniszteri tárcák szóba kerültek volna.

Mint már előbb emlitettem, a megbeszélések gazdasági téren mozogtak, igy elsősorban a fontos iparcikkek árának leszállitása volt szőnyegen. Az árleszállitást minden párt magáévá tette, szakbizottságot küldtek ki e célból. Értesülésem szerint már e hó 25-ig elkészül azoknak a cikkeknek első jegyzéke, amelyeknél radikális árleszállitást hajtanak végre. Ezek között szerepelnek a textiliák, ruházkodási anyagok, mezőgazdasági gépek és azok alkatrészei, permetező anyagok, állatszérumok, gyógyszerek és még más fontos cikkek.

Egy a tárgyalásokban résztvett nemzetgyülési képviselő ugy nyilatkozott előttem, hogy minden párt előtt tisztán áll, hogy

reakciós spekuláció a forint értékének megdöntésére frontális támadást inditott.

Ugy a pártok, mint a kormány felkészülve várta az ország megrontását célzó manővert és igy minden eszköznek birtokában van, amellyel ezt az utolsó kísérletezést visszaveri és letörje a mögötte meghuzódó politikai reakció segitő kezét.

Szó van arról, hogy szükség esetén a megfelelő rendészeti intézkedéseken kivül — ami persze egymagában nem elég — a kormány a rendelkezésére álló valuta- és devizatartalékok felhasználásával hatalmas mennyiségü nemkész árut és félgyártmányt vásárol külföldön.

Az élelmezés terén a főtörekvés: a kenyérfejadagok biztositása mellett fokozni a zsir-, hus- és cukorellátásban az adagokat. E téren rövidesen egész nagyvonalu békebeli mértékü intézkedésekre kerül sor.

A budapesti információnk szerint nem hagy kétséget azirányban, hogy a kormány a legerélyesebb módszerrel nyul bele a gazdasági életbe, a cikket megmételyező és a dolgozók életét megnehezitő spekulációba.

Felvetődik bennünk a kérdés, hogy a nagykanizsai dolgozóknak miért kell az ország egyik legdrágább villanyáramát fizetni? Vagy talán a világitás nem elsőrendü közszükségleti cikk?

Kétségtelen, hogy a kormányzat ezen a vidéki relációban még nem tett lépéseket akkor, amikor Budapesten már a lényegesen alacsonyabb villany-egységárakat szállitották. A város lakosai a legnagyobb áramtakarékosság mellett is jövedelmük tekintélyes részét kénytelenek világitásra kifizetni, holott meggyőződésünk, hogy lényeges árleszállitás mellett is jól jövedelmező vállalat maradna a Drávavölgyi

Az árleszállitás különben sem érintené nagyon a Drávavölgyi Villamossági Rt., mert ez a vállalat alapjában véve csak közvetiti az áramot, amit a pécsi szénbányákat vásárol.

Értesülésünk szerint a Magyar Kommunista Párt helyi szervezete máris felszólitotta a város parlamentjében helyetfoglaló tagjait, hogy a legsürgősebben foglalkozzanak ezzel a kérdéssel és lépjenek érintkezésbe a többi pártok képviselőtestületi tagjaival is, hogy együttesen szorgalmazzák egy rendkivüli városi közgyülés összehivását, amelynek egyik fontos tárgypontja a villanyáram leszállitásának követelése lenne. Nem kétséges, hogy valamennyi párt csatlakozik a MKP inditványához és közgyülési határozattal a főispán utján felirattal fordulnak a kormányhoz, amelyben a rendkivül fontos és a dolgozók életére kiható villanyáram egységárának leszállitását kérik.

Viharos értekezleten tárgyalta a Szabadmüvelődési Tanács a magyar ifjuság égető problémáinak megoldását

(Zalaegerszegi szerkesztőnktől)

A zalai kulturnapok egyik fontos programmpontjaként szerepelt a »Müvelődési Nap«, amely szombaton délelőtt zajlott le Zalaegerszegen a Vármegyeháza nagytermében. A termet zsufolásig megtöltötte az érdeklődő közönség, akiknek nagyrésze pedagógusokból adódott. Kivülük a szabadmüvelődési felügyelők, ügyvezetők és érdeklődők jelentek meg nagy számban. Baráth Ferenc polgármester, mint a szabadmüvelődési tanács elnöke üdvözölte a megjelenteket és rámutatott arra a fontos nevelő munkára, amelyet ma minden pedagógusnak ki kell fejtenie, ha eredményes munkát akar végezni a demokráciában. Ezután Kollarits Ferenc szabadmüvelődési felügyelő tartotta meg értékes, szépen kidolgozott előadását a szabadmüvelődés mai helyzetéről és az ifjuság szerepéről a szabadmüvelődésben.

Karácsony Imre tanfelügyelő »Zala iskolapolitikáját« ismertette nagy hozzáértéssel.

Az előadások után felszólalások következtek. Dudás Kálmán tanitó helytelenitette, hogy az ifjuságot pártokba tömöritik és pártpolitikai nevelést kapnak. Szerinte a MADISZ lenne hivatott, mint pártokon kivül álló ifjusági tömörülés, egy átfogó demokratikus irányvonalba vezetni az ifjuságot. Sajnos azonban — mondotta — azt kell tapasztalnunk, hogy a MADISZ nem felel meg a hozzáfüzött reményeknek és maga is pártpolitikai vonalon vezeti az ifjuságot. A felszólaló szavai nagy vihart váltottak ki. Megindult a vita a magyar ifjuság helyes nevelése körül. Baráth Ferenc helyteleniti azt a felfogást, hogy az ifjuságnak vagyis az ifjuság jellemének kifejlődésére hátrányos lenne, ha valamelyik párt kötelékébe tartozik. Véleménye szerint ez csak erősiti, megszilárditja a fiatal lélek jellemét és egy átfogóbb politikai nevelést biztosit már egészen fiatal korban. Hive annak, hogy az ifjuságot a maga választotta politikai vonalon vezessék.

Berta Károly zalaegerszegi református lelkész azt hangoztatta, hogy a fiatalságnak először egy öntudatos, egységes magyar nevelést kell adni és csak azután csatlakozzék bármelyik párthoz.

Berkes János zalaszentbalázsi igazgató-tanitó az összhang fontosságát hangoztatta felszólalásában. Véleménye szerint összhangot kell teremteni az ifjuság nevelése körül, mert igy a fiatalságunk azt sem tudja, hova kapkodjék. Ismertette a falusi fiatalság helyzetét és azokat az anyagi nehézségeket, amelyekkel ma minden iskolának meg kell küzdenie, hogy fenn tudja magát tartani.

Sarlós katolikus hitoktató azt fejtegette, hogy feltétlenül jó származik abból, ha a fiatalságot egységesen vezetik és egyesületbe tömöritik, de ez az egyesület ne legyen párt, hanem egy olyan testület, ami minden pártpolitikán felül áll.

Végül Matkovics Ferenc iskolaigazgató arról beszélt, hogy a szabadmüvelődés csak másodrendü fontossággal bir, mert elsősorban biztositani kell az elemi iskoláknak azokat a feltételeket, amelyek nélkül nem tudja hivatását betölteni. Élesen birálta a zalaegerszegi iskolapolitikát és kijelentette, hogy addig, amig az iskolák ablakok nélkül vannak és ezer, szinte leküzdhetetlen akadállyal állanak szemben, addig nincs értelme egyéb kérdésekről hosszan tárgyalni. Matkovics felszólalása ugyancsak nagy vitát provokált.

A müvelődési ankét, éppen a sok hozzászólás folytán, nagyon érdekes és tanulságos volt.

Őrültség és butaság lenne azt hinni, hogy a németek megváltoztak

A Zala egyizben közölt egy nyilatkozatot, amit König tábornok, a kiváló tehetségü hős francia generális adott annak idején egy angol ujságirónak. Most egy amerikai hirlapiró kereste fel König tábornokot, akinek kérdéseire a következőkben válaszolt:

— Gyerekség lenne azt hinni, hogy a németek mentalitása megváltozott volna. Mi alkalmat adtunk a németeknek arra, hogy pártokat alapitsanak. Megengedtük, hogy szakszervezeteket alakitsanak. Ennek ellenére a németek még a mai napig sem értették meg a demokrácia előnyeit. Ma is azt akarja a német, hogy a felelősséget levegyék a válláról és »vezesse« valaki.

— Őrültség és butaság lenne elhinni, hogy a németek megváltoztak volna, mert egy esztendeje rendesen viselkednek. 30, 40, de lehet, hogy 50 év fog eltelni, amig a németeknek fogalmuk lesz a demokráciáról. Azon a napon, amikor biztosak leszünk abban, hogy nem jön egy ujabb Hitler a mi nehezen felépitett német demokráciánk felboritására, készek vagyunk Németországot részünkről kiüriteni.

— Egyáltalában nem hisz abban, — kérdezte az ujságiró — hogy Németországban igazi nemzetiszocialistaellenes erők lennének?

— Meg vagyok róla győződve, hogy a német nép egyegy része igazi Hitlerellenes. De ha mi holnap kiüritenénk Németországot, minden igazi rendes német demokrata szintén pakkolhatna és hozhatná a bőröndjét.

König tábornok szerint ma is él a porosz katonai szellem. Arra a kérdésre, hogy jól teszi-e Anglia a német gyerekek befogadását átnevelés céljából, König igennel felelt, de hozzátette, hogy ez Franciaországban nem lenne lehetséges. A francia nép ugyanis nem tudja elfelejteni a német megszálló csapatok szörnyü tetteit...

Dr. Gábor Ernő vármegyei tisztifőorvos a vármegye egészségügyi helyzetéről nyilatkozott

Lapunk szerkesztőjo felkereste dr. Gábor Ernőt, Zala vármegye tisztifőorvosát, akivel hosszasan elbeszélgetett a vármegyét érdeklő egészségügyi kérdésekről. A tisztifőorvos, akinek kezében fut össze a megye egészségügye, aki a megtett intézkedésekért felelős, elmondta szerkesztőnknek, hogy a vármegye kórházainak helyzetén, amelyek nagyrészt anyagi válságban vannak, okvetlenül segiteni kell, mert csak igy tudunk megnyugtató módon a nagyközönség szolgálatára állni. Minden igyekezetemmel, energiámmal és akaratommal azon vagyok — mondta —, hogy egyrészt a már meglévő kórházaink felszereléseit kiegészitsem, másrészt, hogy uj ágyak beállitásával a fekvőhelyeket szaporitsam. Ma, amikor a deflációs államháztartás roppant szük keretek közé szoritotta lehetőségeinket, nagyon nehéz lesz ezt a programmot végrehajtanom, de mégis remélem, hogy fokozatosan kielégitővé tehetem Zala vármegye kórházainak helyzetét. E munkámban dr. Papp Andor főispán, mint dr. Dávid János alispán készségesen és odaadóan támogatnak.

Ami a vármegye területének közegészségügyi állapotát illeti, arra vonatkozólag kijelenthetem, hogy az kielégitő. Október hónapban a megyében mindössze 225 fertőző betegség fordult elő, amelyek közül 62-őt szállitottunk kórházba. A fertőző betegségben meghalt egyének száma huszonnégy.

A legtöbb fertőző megbetegedés a vérhas volt. 94 vérhasmegbetegedést jelentettek, melyek közül 12 végződött halállal. E tekintetben romlottak az állapotok, mert az előző hónapban mindössze 67 megbetegedés és 7 halálozás történt vérhasmegbetegedés következtében.

A legtöbb vérhaseset Csörnyeföldön és Bánokszentgyörgyön volt.

Nagyon beváltak a vármegye területén felállitott egészségvédelmi körzetek, amelyekben 148 orvosi tanácsadást tartottak, 1578 személyt vizsgáltak meg, közöttük 217 terhesanyát. A beérkezett jelentések szerint ezekben az egészségvédelmi körzetekben müködő 18 védőnő 4446 családlátogatást eszközölt. Védőoltásban részesitettünk 255 himlő, 2377 diftéria és 443 egyént hastifusz ellen.

Házasságkötés a megyében október hónapban 267 volt. 546 születésből három volt mindössze a korai szülött. 358 haláleset volt, igy a megye szaporulata október hónapban 188.

VÁROSI MOZI
Még ma szerdán
Kettőn egy jegyre!
Magyar vigjáték
Tengerparti randevu
Pelsőczy L., Patzky J., E. Boneva
Orosz Hiradó
Előadások 5 és 7 6-akor kezdődnek.

Munkás — paraszt — értelmiség egységet akarsz? Segitsd tanulni a paraszt és munkás gyermekét: — adakozz a népi kollégiumra!

Sportrovat

Idegek harca a II. osztályu rangadón

NVTE II.—MAORT II. 3:2 (0:1)

A másodosztályu kerületi labdarugóbajnokság rangadójellegü mérkőzésére nagyszámu érdeklődő előtt játszották le a csapatok az NVTE pályáján. Már a mérkőzés előtti napokban nyilvánvaló volt, hogy ez a találkozó a körülmények folytán tulnő a II. osztály eddig lejátszott mérkőzéseinek sablonos keretein. A sportszomjas tömegek már bétközben is köszörülték hangszálaikat és az a feszült várakozás egy forró mérkőzés árnyékát vetette előre. Az NVTE második csapata kitünően szerepel a bajnokságban és eddigi első helyezése nem a véletlen müve. Az NVTE II. képvisel olyan játékerőt, hogy a kerületi első osztály mezőnyében sem játszana alárendelt szerepet. Ennek bizonyitására csak annyit emlitünk meg, hogy 4—5 játékos egyik vasárnapról a másikra bekerült az NB II.-ben szereplő első csapatba és ott is megállta helyét. A MAORT második csapata szintén jó eredményekkel dicsekedhet. Minden csapatrészben szerepel egy-két nagyobb tudásu játékos, a kiknek irányitásával szárnyat kapnak a többiek is. Mindezeket azért kivántuk elmondani, hogy ezzel is megindokoljuk, miért tartottuk már eleve is különleges elbirálásra számot tartó eseménynek ezt a mérkőzést. Rendkivüli érdekességet adott még a találkozónak az a tény is, hogy értékmérő összehasonlitásul is szolgált a két legnagyobb kanizsai sport egyesület tartalékgárdája erőviszonyait illetően. A mérkőzés részletelvel nem foglalkozunk, inkább azokat a körülményeket boncolgatjuk, melyek közrejátszásával az eredmény kialakult.

A mérkőzés eredményének valós voltát egy körülmény teszi visszássá: Mohácsi játékvezető hihetetlenül gyenge játékvezetése. De rányomta bélyegét a mérkőzésre Horváthnak, a MAORT csatárának sérülése folytán már a 8. percben bekövetkezett játékból való kiválása és Vajda indokolatlan védése is. Mohácsi játékvezető klasszikus példáját nyujtotta a teljesen rossz mérkőzésvezetésnek. Hibát-hibára halmozott és összévedései feltétlenül befolyásolták az eredmény reális kialakulását.

Teljesen értetlenül állunk a kerületi játékvezetőtestület azon határozatával, mellyel egy ilyen előrelátható an (!) forró légkörü mérkőzésre a könnyen zavarba jövő Mohácsit küldte ki. Kétségtelen, hogy Mohácsit zavarta a közönség bekiabálása, viszont ő nem is próbálta megfékezni határozott fellépésével a feltörő indulatokat. Hogy meg lehet előzni a közönség felhangolódását, azt a főmérkőzésen Korecz fényesen bebizonyitotta.

Balszerencsés mérkőzést vivott a MAORT II. és rászolgált volna az egyik pontra, melynek birtokában továbbra is veszélyes versenytársa maradt volna az éllovas NVTE-nek.

K. L.

Az NVTE együtt akar működni közönségével

Az NVTE vezetősége életképes kezdeményezéssel kivánja munkájába belevonni a sportbarátok népes tömegét. A kanizsai vasutasok alábbi felhivása nagy érdeklődésre tarthat számot és követésre méltó példaként szolgálhat másik két sportegyesületünk munkaprogrammjánál is.

Az NVTE vezetőségének felhivását az alábbiakban közöljük:

»A Nagykanizsai Vasutas Testedző Egyesület vezetősége és annak minden egyes tagja hálás köszönetét fejezi ki Nagykanizsa sportkedvelő közönségének azért a kitartó támogatásért, melyet az elmult hideg és esős napokon lejátszott mérkőzéseink látogatásával nyujtott. Mindenkor azon leszünk, hogy a közönség egyesületünket és játékosainkat megszeresse és a magasabb nivóju játékunkkal önzetlenül gyönyörködtessünk.

Ugyanis kérjük az igen tisztelt városi pártoló tagjainkat és szurkolóinkat, hogy egyes közös sportkérdésekben esetleg szükségessé váló megbeszélések megejtése végett sporteggyesületünk vasuti kuglizójában folyó hó 22-én, pénteken esto 17 órakor megjelenni sziveskedjenek.

Szükségesnek tartjuk a közönség és az egyesület közötti szorosabb kapcsolat minélőbbi kiépitését a magasabb szinvonal elérése érdekében.

Szives megjelenést kérve vagyunk teljes tisztelettel: *Vezetőség.*«

HIREK

— Állatorvosi állások kerülnek betöltésre a megyében

A belügyminiszter — kivételesen — hozzájárult ahhoz, hogy a Zalaegerszeg megyei városi, a tapolcai községi és a zalaszántói körállatorvosi állásokat betölthessék. Ezekre az állásokra hamarosan kiirják a pályázatot.

— A Szoc. Dem. Nőmozgalom

nagykanizsai szervezete november 20-án, szerdán délután fél 6 órakor a pártbelyiségben összejövetelt tart a mozgalmi ügyek, másodélután, karácsonyi tervek, stb. megbeszélésére. A párt nőtagjait ezuton hivja meg a vezetőség. A Nőmozgalomnak nincs külön tagdija, hanem annak minden külön kötelezettség nélkül tagja minden szociáldemokrata női párttag. A Nőmozgalom minden meghivása szeretettel szól azoknak az asszonyoknak, leányoknak is, akik nem párttagok ugyan, de hozzátartozójuk tagja a Szociáldemokrata Pártnak.

— Cukor-előjegyzés

A Szervezett Munkások Szövetkezete üzletében (Csengery-ut 6.) a tagok egy kg. cukorra péntekig előjegyezhetnek.

— Menetrendszerü MATEOSZ gépjárművek indulnak a megyében

A közlekedésügyi minisztérium kiküldöttei a napokban Zalaegerszegen jártak, ahol illetékesekkel tárgyaltak a menetrendszerü MATEOSZ gépjárművek inditásáról a megyében. Megállapodtak abban, hogy a MATEOSZ-teherkocsikat főként a közlekedés-szegény vidékeken inditanak, mégpedig teher- és személyszállitással. Ennek igen nagy jelentősége van a piacok felhozatala tekintetében, mert télviz idején bizony a falusiak nem tudják gyalogosan a piacra hozni terményeiket, mig ezzel a megoldással fillérekért elérik a városi piacokat. Az első két járat pár hét leforgása alatt meginditandó a következő utvonalak bekapcsolásával: Lenti, Zalabaksa, Párszombat, Szilvágy, Paizsszeg, Csonkahegyhát, Teskánd, Zalaegerszeg. A másik utvonal Letenye, Szentadorján, Páka, Nova, Zágorhida, Barlahida, Nagylengyel, Bazita, Zalaegerszeg. Az utóbbi vonalon még nagyobb utigazitásra van szükség, mert csak az utak helyrehozatala után inditható meg az autóbuszjárat.

— Felhivás

Az ÖTI kerületi pénztára 1946 november hó 21-én (csütörtökön) délután 5 órakor székházában *munkavállalói* értekezletet tart. Kérem az üzemi bizottságok és bizalmiak szives megjelenését. *Ügyvezető.*

— Anyakönyvi hirek

November 12—18-ig 7 fiu és 9 leány született: Faragó József MAORT tisztviselő és Faludi Emiliának fia, Kiss József villanyszerelősegéd és Kiss Erzsébetnek fia, Gurdán János fodrász és Paksi Mészáros Ilonának fia, Ring Imre szeszgyári raktárnok és Bayer Máriának fia, Millei József MAORT munkás és Sasvári Juliannának fia, Orbán Rezső villanyszerelősegéd és Kiss Juliannának leánya, Adonyi György napszámos és Kocsis Annának leánya, Baranyai Jenő népzenész és Lakatos Annának fia, Fülöp György földmüves és Szmodics Máriának fia. — Házasságot kötött négy pár: Dolmányos József földmüves és Tiszai Anna, Török Sándor rendőrőrmester és Szerecz Erzsébet, Pecsics János szobafestősegéd és Pulai Mária Anna, Riba Lajos Tibor müszaki tisztviselő és Horváth Mária Magdolna. — Elhalálozott: Ozv. Skernyák Istvánné Leposa Rozália 84 éves, Sió Ida 53 éves, özv. Bolf Józsefné Polai Julianna, Farkas József 38 éves, Dara György 57 éves, Mancsek István 84 éves, Muczer József 7 éves, Maróti Tibor 4 éves, Varró Ferenc 62 éves, Skodnik Ferencné Babati Julianna 45 éves, Csákányi István 93 éves, Galambos József 18 éves, Gábor Ferencné Szokol Anna 76 éves, özv. Horváth Józsefné Kovács Rozália 78 éves.

A rádió csütörtöki müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8 Előadás a megelőzhető fül- és gégebetegségekről. 8.15 Szórakoztató hanglemezek. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Kisházy Sári énekel. 13 Magyar nóták. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.40 Régi operettrészletek. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.10 Bárány Sziszi hegedül. 17 Párthiradó. 17.30 Rádió kamarazene. 18 Hirek. 18.05 Az Aida közvetitése az Operából. 18.50 Hirek, sporthirek. 21.20 Beethoven és Chopin müvek. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.20 Csajkovszkij-dalok. 22.55 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23 óra 30-kor Purcell-müvek.

Budapest II. 20 Szalonzene. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22 óra 15-kor Nyitányok és keringők.

Használt vagy rossz
rádiójáért
legtöbbet fizet
STEINER FERENC rádió laboratorium
Fő-ut 8. (Bazár-udvar.) 1560

1190. **Kaposvár—Nagykanizsa**

Járatszám 4	Km.		MEGÁLLÓHELYEK:		Járatszám 1
14.50	—	i.	Kaposvár p. u.	é.	10.15
15.00	1	i.	Kaposvár Korona-szálló	é.	10.05
15.20	10		Kaposmérő		9.46
15.29	14		Kaposló		9.37
15.38	18		Kiskorpád		9.28
15.57	27		Nagybajom		9.09
16.15	36	é.	Böhönye p. u.	i.	8.50
—	—	é.	Marcali MÁV (32)	i.	—
—	—	i.	Marcali MÁV (32)	é.	—
16.16	36	i.	Böhönye p. u.	é.	8.49
16.21	37		Böhönye		8.47
16.41	48		Vése		8.26
16.49	50		Csód-puszta f. m.		8.16
16.59	54		Inke		8.08
17.16	61		Iharosberény		7.52
17.30	67		Pogányszentpéter		7.37
17.50	77	é.	Nagykanizsa Központi-szálló	i.	7.15

Csütörtökön este
disznótoros vacsora
a
Magyar Kir. Étteremben
Cigányzene.
Szives pártfogást kér
Dézsi Lajos.
1457

Inspekciós gyógyszertár ma:
Orangyal gyógyszertár, Deák-tér 10.

Nagykanizsa város földigénylő bizottsága.

636/1946. szám.

Hirdetmény.

A Földigénylő Bizottság felhivja mindazokat a nagykanizsai földhöz juttatottakat, hogy akik még a f. hó 16, 18 és 19-re szóló idézésükben feltüntetett fizetésüknek nem tettek eleget, azt halasztáshalanul fizessék be. Aki a fizetési kötelezettségének nem tett eleget, az a juttatásból törölve lesz.

Nagykanizsa, 1946. nov hó 19-én.

Földigénylő Bizottság.

A Magyar Kommunista Párt
nagykanizsai szervezete
szerdán délután 6 órakor
PÁRTNAPOT tart
Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szivesen lát *a Vezetőség*

Hirdetmény.

A Magyar Földmivelésügyi Miniszter 141.600/1946 sz. rendeletével a kerteszeiben, a 141.650/1946 sz. rendeletével az erdőgazdaságban fizethető munkabéreket megállapitotta.

Mindkét rendelet a Magyar Közlöny 1946. évi október hó 22-én megjelent 241. számában található meg és hétköznapokon d. e. 10—12 óra között megtekinthető Nagykanizsa m. város közigazgatási ügyosztályán.

1552 Polgármester.

Poloska irtás — féreg irtás
garanciával.
Padló és parkett beresztés
Özv. Csapóné 1548
Érdeklődés: Zrinyi Miklós-u. 8. sz.

APRÓHIRDETÉSEK

Szóda, lúgerna kicsinyben és vagonjában is **kapható.** Csengery ut 39 1506

Városi Szeszfőzde Nagykanizsa, Bajcsy-utca 4. **Adóborok** átvétele és tárolása, **noah-borok** vásárlása napi áron. 1554

Rádiót vennék 2+1 vagy 3+1 csöveset kifogástalan állapotban, jó csövekkel. — Ajánlatot a kiadóhivatalba kérek. d

Saját termésü hadacsonyi fajborok kicsinyben **kaphatók.** Vajda, Sugár-ut 8 szám. 1559

Két világos egymásbanyiló **szoba** irodának **kiadó,** Sugár ut 16/a fsz. jobbra. 1562

Mindenfajta használt **bélyeget,** magyar és külföldi sorozatokat **veszek.** Dementi, Sugár-ut 22. 1555

Egy szegény kisleány f. hó 19-én reggel Csengery u. 23-tól a Szt. Imre hg. u.-szakaszon a polgári leányiskolától **elveszitett** egy darab **térdzoknit.** Megtalálót a kiadóhivatalba leadni sziveskedjék. d

FIGYELEM!
Anyagigénylési nyomtatványok és raktárnyilvántartási könyvek kaphatók a Zala kiadóhivatalában.

ZALA demokratikus politikai napilap
Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.
Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa
Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő.
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly.

61. evfolyam. 266. szám. Nagykanizsa 1946. november 22. péntek Ára 40 fillér.

ZALA

Csehszlovákia és az Egyesült Államok kereskedelmi és barátsági egyezményt kötöttek. Az egyezmény szövegét egyszerre hozzák nyilvánosságra Prágában és Washingtonban.

Teljes megegyezés a trieszti kérdésben

A külügyminiszterek tanácsa a tegnap délutáni ülésén teljes összhangban végzett a trieszti kormányzó hatáskörének megállapításával. Különösen két megállapodás fontos. Először, hogy külpolitikai vonatkozásban elhatározták: Trieszt kormányzója ügyel arra, hogy a kormányzótanács a szabad terület külpolitikáját a békeszerződéssel és a törvényekkel összhangban vezesse. Másodszor a külpolitikai egyezményeket, szerződéseket és felhatalmazásokat a kormányzó és a tanács tagjai együttes ellenjegyzéssel látják el. A jegyszolgálat tekintetében úgy határoztak, hogy a trieszti bírói testület tagjait a kormányzó nevezi ki a tanács által ajánlott jelöltek közül. A tanács előzetes megkérdezésével más személyeket is lehet kinevezni.

Kivételt képez ez alól, amikor a kormányzó megállapítja, hogy bizonyos bírói állásokat nem kinevezéssel, hanem választás útján kell betölteni.

A szerdai ülés további részében megegyeztek, hogy a trieszti törvények meghozatalára és a szabadterület kormányzására nem szükséges a biztonsági tanács véleményének nyilvánítása és jóváhagyása. Ezt megelőzően hosszabb vita folyt a biztonsági tanács közbelépése ügyében. A megegyezés elősegítésére a francia megbízott felszólalásában hangoztatta, hogy a biztonsági tanács esetleges közbelépésére nincs szükség, mivel a kormányzónak felhatalmazása van ellenőrizni minden olyan rendszabályt, amely beleütközik a békeszerződésbe. Ezután a trieszti kikötő szabadságára vonatkozó szabályzatot vették tárgyalás alá. Ezt a szabályzatot a külügyminiszteri tanács dolgozta ki és a biztonsági tanács hagyta jóvá. Az ülés végén a trieszti szabad kikötő gazdasági rendszabályait vitatták meg. Itt nagy ellentét mutatkozott a szovjet és az angol álláspont között. A kikötő gazdasági területenkívüliségének és a Jugoszláviával jövő olasz vámunió ügyében a Szovjetunió részletes és állandó rendszabályok meghozatalát kérte. Miután a vita kilátástalannak mutatkozott, Molotov kérte annak felfüggesztését. A külügyminiszterek ma délután ismét összeülnek.

A bukaresti kormány eddig 20 választókerület választási eredményét hozta nyilvánosságra. A kormány 1,020.000 szavazatot kapott, a nemzeti parasztpárt 268 000, a többi ellenzéki párt lényegesen kevesebbet. Tegnap este Mihail Romanescu államminiszter Galacban egy választási incidens során megsérült. Választási incidensek előfordultak Románia más részeiben is.

Molotov korszakalkotó indítványa az általános leszerelésről

Newyork, november 21

A politikai és biztonsági bizottság szerdai ülésének legfontosabb tárgya a szövetséges nemzetek területén tartózkodó megszálló csapatok kérdése volt.

A vita során Molotov szovjet külügyminiszter kijelentette, hogy a háború befejezése után megszűnt az ok, mely indokolná a csapatok rendszeresítését a szövetséges államok területén.

Az, hogy egyes hatalmak mégis megszálló csapatokat tartanak ezekben az államokban, a békés és baráti nemzetekre sulyos nyomást jelent.

Ez a megállapodás természetesen nem vonatkozik a volt ellenséges országokban levő szövetséges haderőkre, melyek fontos feladatot töltenek be.

Ez a megszállás is csak a békeszerződés létrejöttéig indokolt.

A leszerelésnek ki kell terjedni minden nemzet hadseregére és valamennyi fegyvernemre. Hogy a politikai bizottság ezzel az elengedhetetlenül fontos kérdéssel foglalkozzék, szükség van a fegyverben álló hadsereg pontos adataira. Ezért javasolja, hogy szólítsák fel az Egyesült Nemzetek tagjait, egy hónapon belül terjesszék be az adatokat arról, hol és milyen létszámu hadseregük tartózkodik a szövetséges államok területén és milyen területeken tartanak fenn légi és tengeri támaszpontokat.

A szovjet kormány erre vonatkozólag hajlandó minden adatot közölni.

Molotov után az Egyesült Államok nevében Conelly szenátor hangoztatta, hogy az Egyesült Államok elutasit minden olyan állitást, mely szerint a külföldön állomásozó amerikai csapatok veszélyt jelentenének a világ részére vagy igazolnák Molotov azon kijelentését, hogy a világ népei nyugtalanok az amerikai csapatok jelenléte miatt. Kijelentette, hogy Németországgal, Ausztriával meg kell kötni a békét, mert minden további haladék nehézségeket vonna maga után.

Cadogan, az angol kormány megbizottja kijelentette, hogy az angol kormánynak időre van szüksége a szovjet javaslat tanulmányozásához.

Bevin angol külügyminiszter ma válaszol Molotovnak a külföldön állomásozó csapatok ügyében elmondott beszédére.

Leon Blum lett az UNESCO elnöke

Párizs, november 21

Az Egyesült Nemzetek nevelésügyi, szociális és kulturális bizottsága Leon Blum volt francia szocialista miniszterelnököt választotta első elnökéül. Leon Blum az elnökséget elfogadta és beszédében hangoztatta, hogy minden tőle telhetőt el fog követni, hogy az UNESCO beváltsa a hozzáfűzött reményeket.

Hivatalos jelentés a jugoszláv-olasz közvetlen tárgyalásokról

Az olasz-jugoszláv barátságos megbeszélésekről tegnap este Newyorkban a következő közös olasz-jugoszláv nyilatkozatot adták ki: A Newyorkban időző moszkvai olasz nagykövet tegnap meglátogatta Simics jugoszláv külügyminisztert és átadta az olasz nemzetgyülés szerződésügyi bizottságának levelét, melyről a következő jelentést adták ki. Az olasz szerződésügyi bizottság, valamint Jugoszlávia és a Szovjetunió remélik, hogy Jugoszlávia és Olaszország között közvetlen megbeszélések indulnak meg és azok eredményre vezethetnek, ha a két országot az együttműködés szelleme hatja át. Az értekezlet további részén a három ország képviselői között hosszabb és barátságos megbeszélés fejlődött ki.

Terjed a bányászsztrájk Amerikában

Washington, november 21

Az Egyesült Államokban 120.000 bányász lépett sztrájkba és további 280.000 bányász csatlakozása várható. 471 bányában szünetel a munka és ezzel az amerikai széntermelésnek 31 százaléka bénult meg.

Tizezrek akarják elvesztett szovjet állampolgárságuk visszaszerzését

Moszkva, november 21

Az Izvesztija a szovjet állampolgárság kérdésével foglalkozik. Azok, akik a háború alatt és a háború befejezése óta elvesztették szovjet állampolgárságukat, most tizezrével szeretnék visszaszerezni azt. Ez a jelenség a szovjet állam szuverénitásának, megerősödésének és nemzetközi tekintélye megszilárdulásának következménye.

Gyöngyösi János külügyminiszter Nagykanizsán

Mint a Független Kisgazdapárt helyi vezetőségétől értesültünk, a párt vasárnapi nagygyülésére Nagykanizsára érkezik Gyöngyösy János külügyminiszter és Dulin Jenő belügyi államtitkár, Kovács József és Reicher Endre nemzetgyülési képviselők kíséretében.

A külügyminiszter, aki mint ismeretes, a párizsi béketárgyalásokon tragikus, de az egész világ által méltányolt s a magyarság ügye iránt kedvező hangulatot keltő küzdelmet vivott népünkért és a kisebbségi sorban lévő magyarságért, az uj magyar diplomácia őszinteségével, bölcs és reális megitélésével tájékoztat a párizsi tárgyalások levonható következtetéseiről s a jövőbe kiható eredményeiről, bebizonyitva azt, hogy szerencsétlen kis országunk beállitottsága a világ népei előtt és között milyen döntő befolyást gyakorol sorsunk és jövőnk alakulására, e külpolitikai meglátásokon keresztül mutat rá belső helyzetünk életbevágó problémáira. A külügyminiszter tárgyilagos s józan megállapitásaiból bizonyára erőt és bizalmat meritehetünk az országépités további kemény, sok áldozatot kivánó, de reményteljes munkájában.

Legujabb táviratok

Budapest

Dr. Ortutay Gyula, a magyar rádió elnöke néhány nap óta Londonban tartózkodik, hol az angol rádió módszereit tanulmányozza.

*

Kéthly Anna, a nemzetgyülés alelnöke Bécsben résztvett az osztrák szocialista párt női kongresszusán, majd szerda délután visszaindult Budapestre, ahova este meg is érkezett.

*

Bárányos Károly földmüvelésügyi miniszter, Erőss János közellátásügyi miniszter és Bognár József tájékoztatásügyi miniszter szerdán este Nagy Ferenc miniszterelnök jelenlétében Tildy Zoltán köztársasági elnök kezébe letették a hivatalos esküt. Az eskütétel után a köztársasági elnök az uj minisztereket magánkihallgatáson fogadta.

Külföld

A román belügyminisztérium hivatalos közleményben jelentette, hogy a választások az egész országban teljes szabadságban és rendben folytak le. Egyes helységekben a Nemzeti Parasztpárt és a Szabadelvü Párt kisérletet tett, hogy a választásokat megzavarja. Fasiszta mintára zavart keltő csoportokat szerveztek, amellyel a választókat provokálták.

Szerdán este hivatalos közlemény jelent meg a kilenc erdélyi vármegye választási eredményeiről. Ezekben a megyékben Groza demokrata pártja 341.417, a Nemzeti Parasztpárt 110.917, a Szabadelvü Párt 24.404 szavazatot kapott. A többi megyékben a választási eredmény a következő: A demokrata pártok tömbje 717.752, Nemzeti Parasztpárt 114 ezer 573, a Szabadelvü Párt 34.846 szavazatot nyert. A Magyar Népi Szövetség Pártja a választásokban külön listával indult.

*

A jugoszláv távirati iroda felhatalmazást kapott azoknak a hazug és kihivó, rosszindulatu koholmányok megcáfolására, hogy a görögországi harcokra bizonyos jugoszláv körök biztatására került sor és a demokratikus mozgalom erői abban tevékeny részt vettek és a harcok során a tettesek jugoszláv területre huzódtak vissza.

Egymilliárd dollár Németország talpraállitására

Newyork, november 21

Németország ügyében Bevin és Byrnes tegnap egymilliárd dolláros terv keresztülviteléről tárgyaltak; hogy Németország közös angol és amerikai zónáját 3 éven belül önállóvá tegyék. Az amerikai övezet helyettes katonai parancsnoka, Clay tábornok azt mondotta, hogy az egymilliárd dollárt főleg élelmiszer és kenyérmagvak beszerzésére kellene fordítani. A két zónában a politikai közigazgatást egyelőre nem egységesitik, azonban együttes adminisztrációt vezetnek a pénzügy, a mezőgazdaság és a szállitmányozás terén. E pillanatban, mondotta, a németek távol vannak attól az ipari szinvonaltól, amelyet Potsdamban engedélyeztek számukra.

Nagy sikere volt a Magyar Kommunista Párt ujszerü pártnapjának

Érdekes ujitást vezetett be a Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete a tegnapi pártnapján. »Kérdezz — felelünk, szólj — segitünk« jelszóval megszólaltatta a pártszervezet vezetősége a párttagokat, akik rövid felszólalásaikban előadták ügyes-bajos dolgaikat, közérdekü panaszaikat és ezekre választ kértek.

A tegnap este 6 órakor megtartott pártnapon közellátási panaszokkal foglalkoztak. A felszólalások tulnyomórészt a lisztellátás körül felmerült zavarokkal, a cukor- és sókiosztással, valamint a hus- és zsirellátással foglalkoztak. Több felszólalás hangzott el a legutóbb tapasztalható áremelkedésekkel kapcsolatban is. A felszólalásokra Cziboly Ferenc, Hegyi János titkár, Kaufer Sándor és dr. Koltay Miklós rendőrszázados válaszoltak. A pártnap Hegyi János bel- és külpolitikai beszámolójával ért véget.

A nagysikerü pártnapot a fenti jelszóval minden hónapban egyszer megtartják és ezeken mindenki, még azok is, akik nem tagjai a pártnak, előadhatják kivánságokat a párt vezetői azok panaszaikat. Az elhangzott illetékes hatóságok előtt is megvitatja és igy azok orvoslása nem marad el.

Segitsétek letörölni a sok könnyet...

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége hálás köszönetét fejezi ki a Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete női tagozatának, hogy fáradságot nem ismerve a Nőszövetség karácsonyi akciójára 300 forintot gyüjtött.

Bár a város társadalma megértené végre, hogy a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége segitő kézzel arra törekszik, hogy minden kihült tüzhelyen legalább karácsonyra gyulladjon ki a szeretet lángja és minden gyermek, kinek apját elkövetelte a fasizmus, legalább szent karácsony ünnepén érezze a szülő melegét, gondoskodását. Tudja meg minden kanizsai asszony, hogy a Demokratikus Nőszövetséget a demokrácia hivta életre, ne idegenkedjenek tőle, mert ha nem támogatják, ezzel a demokráciának üzennek hadat. Ertse meg végre minden kanizsai magyar asszony, azt akarja a Nőszövetség, hogy lehulljanak a válaszfalak, ne legyen többé gyermek, kinek nagy karácsonyfát, sok-sok ajándékot vesznek gazdag szülei és a másik, kinek apját elkövetelte a szörnyü vérzivatar, csak kivülről, mezitláb nézheti a meleg szobában gondtalanul és boldogan örvendő gyermekeket és neki nem jut egy ágacska sem, egy morzsája sem az elkényeztetett gyermek boldog örömeből.

Kanizsai asszonyok, hiv bennetoket a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége, jöjjetek közénk és segitsétek letörölni a szegények könnyeit!

3000 magyar bányászgyermek kap ebédet a svédektől

A svéd gyermekmentő szövetség magyarországi bizottságának vezetője bejelentette Molnár Erich népjóléti miniszternek, hogy a svéd gyermekmentő szervezet több hónapon át 3000 bányászgyermeknek ad ebédet és nagymennyiségü ruhanemüt oszt majd szét.

A MÁV elengedte a szabálytalan toloncutlevéllel utazott népbirák pénzbirságát

Kaptuk az alanti levelet:

Mélyen tisztelt Főszerkesztő Ur!

A »Zala« 1946. évi október hó 10. napján megjelent számában a nagykanizsai népbiróság kiszállásával kapcsolatban egy cikk jelent meg, amely szerint a szolgálatot teljesitő jegykezelő a kiszállásból visszatérő hat népbiró jegyét nem találta szabályosnak és azért jegyzőkönyvet vétetett fel és 86 forint 42 fillér utánfizetésre kötelezte a népbiróság azon tagjait, akiknek menetjegyük szabálytalan volt.

Ezzel kapcsolatban én érintkezésbe léptem a vasuton szolgálatot teljesitő illetékes szervekkel és a következőket állapitottuk meg:

1. A népbiróság hat tagjának valóban szabálytalan volt a menetjegye, azért, amikor a jegyvizsgáló ezt észlelte és az esetről jegyzőkönyvet vétetett fel Nagykanizsa állomáson, mert a hat népbiró a jegyvizsgáló által megállapitott 86 forint 42 fillért kifizetni nem tudta, kötelességszerüen és szabályosan járt el.

2. A vonalfőnökség vizsgálat alá véve az ügyet megállapitotta, hogy azok, akik szabálytalan menetjeggyel utaztak, teljesen jóhiszemüen jártak el, ezért akként döntött, hogy fejenként a rendes menettérti dijat szedi be 4 forint kezelési költséggel.

3. A jegyzőkönyv felvételének módját, illetőleg a MÁV-nál hivatalos jegyzőkönyv minta van nyomtatvány alakjában felfektetve, azok rovatait ki kell tölteni, amikor tehát részletesen kikérdezték a népbirákat, akkor ezeket a rovatokat töltötték ki csupán és felesleges zaklatás nem történt. Mindenkivel szemben igy jár el a MÁV és itt kivétel nem tehető.

4. A balatonszentgyörgyi állomásfőnököt nem ismerjük személyesen, ő nem bocsájtott a rendelkezésünkre vágánygépkocsit.

Soraim közlését kérve, maradtam tisztelettel!

Dr. Béres Sándor
törvényszéki biró, tanácsvezető.

Örömünkre szolgál, hogy a MÁV illetékes tényezői törölték a kötelességüket áldozatosan teljesitő népbirák pénzbirságát. Ezt az első perctől fogva természetesnek is találtuk. Meg kell azonban állapitanunk, hogy a Zala ez ügyben a tiszta igazságot irta meg, tévedést csupán abban követtünk el, hogy helytelen információk alapján azt állitottuk, hogy a balatonszentgyörgyi állomásfőnök sinautót bocsátott a népbirák rendelkezésére. Aki azonban figyelmesen olvasta cikkünket, annak látni kellett, hogy megállapitásaink nem annyira a MÁV, mint inkább azon groteszk tény ellen szóltak, amely magyar népbirákat arra kényszerit, hogy hivatalos kiszállásuknál toloncutlevelet legyenek kénytelenek igénybe venni. Értesülésünk szerint cikkünk e téren fel is érte a célját, mert az igazságügyi tárca terhére ma már megfelelő ellátmányt adnak a népbiróságoknak.

Csatlakozást kér Zalaegerszeg a nagykanizsa—budapesti gyorsvonathoz

A megyeszékhely legsulyosabb és legégetőbb problémája a lehetetlenül rossz vasuti összeköttetés, amely bénitólag hat az egész város életére. Ma, amikor tényleg nemcsak jelszó, do értelmezésében nagyon is fontos valóság, hogy »az idő pénz«, nem mindegy, hogy az utat vasuton mennyi idő alatt és milyen körülmények között teheti meg az ember a fővárosba. Zalaegerszegen örömmel vették tudomásul, hogy november 14-én megindult az autóbusz Nagykanizsa és Zalaegerszeg között és igy már a téli hónapokra biztositották a gyors és kényelmes utazási lehetőséget a testvérvárosok között. Még nagyobb volt a lelkesedés, amikor hirül vették az egerszegiek, hogy Nagykanizsáról rendszeres gyorsvonatot állitott be a MÁV és igy megvalósult az álom: ismét pár óra alatt el lehet érni a fővárost, még pedig kényelmes, fütött vonaton.

Zalaegerszegen természetesen mindenki arra gondolt, hogy találnak olyan megoldást, miszerint ezt a jó és kényelmes gyorsvonati csatlakozást valamilyen összeköttetés formájában Egerszegnek is lehetővé teszik. Mert a mai helyzet mellett a gyorsvonathoz sehogyan sincs összeköttetés. A vonat Nagykanizsára vagy kora hajnalban vagy késő este érkezik. A gyorsvonat ezzel szemben délután 4 órakor indul és a kora esti órákban már Pesten is van. De, amint a fentiekből kitünik, ha valaki Zalaegerszegről kényszerül indulni, akkor vagy egy teljes fél napot, vagy még ennél is többet kell várakozással tölteni Kanizsán, vagyis az egerszegiek számára egyáltalán nincs csatlakozás. Ha már a MÁV nem talál megoldást az összeköttetésre, meg lehetne ezt egyszerüen oldani ugy, hogy a most elindított autóbusszal; kanizsai átszállással, lehetne lebonyolitani Zalaegerszeg—Budapest között a csatlakozást.

Az autóbusz délelőtt háromnegyed 10-kor érkezik meg Kanizsáról, innét délután 3 órakor indul vissza és fél hatkor van Kanizsán. A gyorsvonat, mint mondjuk, már 4 órakor kifut a kanizsai állomásról, tehát autóbusszal sem lehet elérni. Már most az lenne a javaslatunk, indul-jon az autóbusz reggel korábban Kanizsáról, érkezzék a megyeszékhelyre 8 óra körül, amikor is minden üzlet kinyit már és minden hivatal rendelkezésére áll a közönségnek, tehát akinek elintézni való dolgai vannak, azok nem rövidülnek meg időben és indítsák vissza 1 óra körül, ugy hogy még a gyors indulása előtt érkezzék vissza Kanizsára. Ezzel egyszeriben meg lehetne oldani azt, hogy a világtól amugyis elzárt megyeszékhely gyorsvonati összeköttetéshez jusson Budapesttel.

40 vagon karácsonyfát kapunk Romániából

A romániai áruszövetkezeti központ utján 40 vagon karácsonyfa érkezik Magyarországra. A karácsonyfák nagybani árusitása ugy mint eddig a csepeli piacon lesz. Az első szállitmányt ugy kell utnak inditani Romániából, hogy az december 5 és 15 között Budapesten legyen. A karácsonyi fenyőfak kicsinybeni árusitását a 25 százalékon felüli hadirokkantak igényelhetik, amit a rokkantak vezetősége utján lehet kérni. Kilátásba helyezték, hogy a rokkantak részére a fák átvételére rövid lejáratu kölcsönt adnak, aki azt igényli. Szó van arról, hogy a hadiözvegyek is kapnak árusitási engedélyt.

E hir kapcsán felvetődik a kérdés, hogy Nagykanizsának nem lehetne-e ezekből a karácsonyfákból megfelelő mennyiséget szerezni, hogy azokat épen ugy, mint Budapesten, hadirokkantak és hadiözvegyek árusitsák ki? Ezzel az intézkedéssel komoly segitséget tudnánk nyujtani sok szenvedőnek.

Hat letartóztatás a textilfronton!

A Zala egyik legutóbbi számában hirt adtunk arról a nagyarányu budapesti razziáról, amelyet a gazdasági rendőrség detektivjei folytatlak a textildrágitók frontján.

Az első csoport ügyében már befejeződött a vizsgálat, letartóztatásba került Márkus László szövetkezeti osztályvezető és Hvezdanek Iván szövőgyáros, akik felárral adták el áruikat. De letartóztatta az államügyészség Holzer Lajos és Kaufmann Oszkár kereskedelmi ügynököket is, akik ezeket az ügyleteket közvetitették. Ugyancsak a Markó-utcába került Kövesi Soma és Putnoki Károly textilkereskedők, akik részesei voltak ezeknek az üzelmeknek.

A nyomozás adatai szerint Márkus és Hvezdanek többezer méter textilárut hozott forgalomba a megengedettnél lényegesen magasabb áron.

Az államügyészség valutaosztálya már elkészitette vádiratát és soronkivül kéri Márkus és társainak felelősségrevonását.

Tárgyal a Népbiróság

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres-tanácsa tegnap tárgyalta Tizedes György és Tizedes András polai vezető nyilasok bünügyét és mindkettőjüket 6—6 hónapi börtönre és háromévi politikai jogvesztésre itélte. A börtönbüntetést az internálással kitöltöttnek velte a népbiróság. — Benke Sándor vasztonyai pártszolgálatost bizonyitékok hiányában felmentették. — Póczai György lispeszentadorjáni fegyveres pártszolgálatos ügyét elnapolták.

A rádió pénteki müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató hanglemezek. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Ilniczky László szalonzenekara játszik. 13.20 Utazás a film körül. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.30 A Zenepedagógusok Szakszervezetének müsora. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.25 Szent Cecilia ünnep. 17 Szakszervezeti tanácsadó és hiradó. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.30 Előadás Swiftről. 19.30 Faluhiradó. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 A Rádiózenekar müsora. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Tánczene.

Budapest II. 20 Exotikus melódiák. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22.15 Könnyü muzsika.

VÁROSI MOZI
Csütörtöktől—vasárnapig
Három különös történet
BÜN ÉS SZERELEM
Charles Boyer, Barbara Stanwick
Metro és Heti Filmhiradó
Előadások köznapokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-kor

— Inspekciós gyógyszertár ma: „Megváltó" gyógyszertár, Szabadságtér 21.

Ismét!
Nagykanizsán **cianoz** Budapest legnagyobb cianozó vállalatának különitménye. Most cianoztasson, mert **olcsóbb.** Szives értesitéseket kérünk a Central Szállodába. 1547

Dombai János nemzetgyülési képviselő beszéde a MAORT demokráciaellenes alkalmazottairól

A Szociáldemokrata Párt keddi pártnapján szokatlanul nagy hallgatóság előtt tartotta meg beszédét Dombai János nemzetgyülési képviselő, a MAORT-vállalatok központi üzemi bizottságának elnöke.

Beszéde elején kijelentette, hogy a Zala cikkének egész tartalmával egyetért és Benczc Jenő főszerkesztőt csak azért teszi felelőssé, amiért ezt a cikket csak most irta meg. Ha legalább egy esztendővel előbb látott volna napvilágot ez a cikk, nem fajulhatott volna el annyira ez a kérdés.

— A vezércikknek van alapja — mondotta Dombai János — s biztosra vészem, hogy ha azon a bizonyos éjszakán az a sajnálatos incidens nem történik a Central-kávéházban, ugy ez a cikk nem iródott volna meg. Dr. Richter Endrének nem lehet mentsége az, hogy boros fővel tette azt a kijelentést és neki felelnie kell ezért. Hangsulyozom, hogy a cikkel egyetértek, csak a címével nem. A MAORT-nál ugyanis nem mindenki fasiszta. Sok jó demokrata van, akik harcolnak is a demokráciáért.

— Hogy a továbbiakat megérthessék, arról kell szólnom, mit tapasztaltam a MAORT-nál abban az időben, amikor odakerültem. 1939-ben kerültem Bázakerettyére, ahol hosszu ideig egyedül voltam szociálista. Sok igazságtalanságnak voltam szemtanuja és ezekről nem beszélhettem senkivel sem. Később azonban találtam jó szocialista elvársakat, akiknek mindent elpanaszolhattam. Bizonyitékok vannak, a kezemben: az akkori kémelháritó-iroda hivatalos helyzetjelentései, amelyek arról tanuskodnak, hogy 1940—41-ben a MAORT összmunkásságának csak csekély száma volt szocialista gondolkodásu, mert nagyon sokan a németekkel szimpatizáltak. A tisztviselői és mérnöki karban még e csekélynél is kevesebben voltak. Azonban meg lehet ezt érteni, mert a MAORT akkor éppen ugy, mint most, kiváltságos helyzetben volt, mert az alkalmazottainak 30—40 százalékkal többet fizetett, mint bármelyik más vállalat. Érthető, hogy ilyen vállalatot senki sem akart otthagyni, átvették a vállalatnál uralkodó szellemet és ezért kacsintgattak a jobboldal felé. Az előbb emlitett jelentés mindössze két kommunistát és egy kémet nevezett meg a MAORT sokezer dolgozójából. Hogy ez igy volt, annak oka az elmult rezsim nevelési rendszere, mely nem engedte az embereket gondolkodni. Az értelmiségi réteg nem jött rá arra, hogy ők éppen olyan kizsákmányolt rabszolgái az uralkodó osztálynak, mint a fizikai munkásság. A fizikai dolgozók azonban politikailag iskolázottak voltak. Ezért volt az, hogy a jobboldali megmozdulásoknál munkást alig lehetett látni, a tisztviselők azonban csaknem teljes létszámban ott voltak. Az ország nagyvállalatai közül a MAORT-nál voltak legnagyobb százalékban fasiszták. Voltak ugyan olyan erők, amelyek kényszeritették a vállalat alkalmazottait erre, de az igazság az, hogy nem volt kellő öntudatuk és meggyőződésük.

A volt fasiszták közül sokan most párttagsági könyvbe akarják becsomagolni a multjukat. A tagsági könyv nem lehet senkinek sem buvóhely, ha gondolkodásban továbbra is fasiszta. Nem rettenünk vissza attól sem, ha néhány ilyen »elvtársunkat« ezért ki kell zárni a pártból.

Az értelmiség jöjjön hozzánk a demokrácia igaz akarásával és fogják meg kinyujtott kezünket, hogy ne adhassanak alapot annak a legujabb jelenségnek, hogy a MAORT-ról ugy beszéljenek, mint a demokrácia ellenségeiről. Az értelmiség ne nézzen mindig hátra és ne kivánja vissza az elmult rendszert.

Dombai János nagyhatásu beszéde után Berkes József MAORT technikus szólalt fel, aki különböző érvekkel igyekezett polemizálni Dombai János egyes megállapitásaival. Utána Hegyi János, a Magyar Kommunista Párt helyi szervezetének titkára a következőket mondotta:

— Bizonyitékok vannak a kezemben, amelyekkel igazolni tudom, hogy Szollár és Dinda mérnök urak valóban keretlegénytempóval kezelték a fizikai munkásokat. Letagadhatatlan tény az is, hogy a MAORT-nál különösen a szellemi dolgozók, még korántsem értették meg a demokráciát, igy saját érdekeik ellen cselekszenek. Nagyon jól tudjuk, hogy ezek az elemek miért furakodtak be a munkáspártok soraiba és mert tudjuk, éberen őrködünk afelett, hogy ott ne fejthessenek ki káros, demokráciaellenes tevékenységet. Nyomatékosan hangsulyozom, amit Dombai nemzetgyülési képviselő is kifejtett, hogy a párttagság nem lehet senkinek mentsvára és nem nyujthat immunitást demokráciaellenes cselekedeteknél.

— A Centrálban előfordult esemény nem egy véletlen cselekedet, hanem szükségszerü következménye annak a szellemnek, ami a MAORT egyes köreiben még mindig uralkodik. Ne felejtsük el, hogy a Horthy-fasizmus igy kezdődött, de még kevésbbé felejtsük el, hogy ezen a vonalon haladva, hogy végződött. Nincs ember ebben az országban, aki ne tudná, aki saját bőrén ne tapasztalhatta volna, hogy hova fejlődtek az antiszemitizmussal kezdődött gazságok. Mindnyájan tudjuk, hogy a fasizmus zászlóvivői hogy tették rommá ezt az országot a zsidókérdés árnyékában és hogy vonták el a politikailag iskolázatlan tömegek figyelmét a lényegről, amelynek célja nem a zsidókérdés megoldása, hanem a vezetők diktatórikus hatalmának, a feudális és rabszolgatartó rendszernek fenntartása volt. Csak világos, hogy ezt a jól bevált receptet veszik ismét elő, hogy hitvány céljaikat megvalósithassák és férgek módjára kirágják a magyar demokrácia alappilléreit. Ez azonban nem fog sikerülni.

— Erthetetlen, hogy éppen a szellemi élet dolgozói között akadnak szép számmal, akik Hitler és Horthy megszállottjaként saját életkörülményeiknek megjavitása ellen küzdenek. De mi nem adjuk fel a reményt, hogy előbb vagy utóbb,— de rájönnek tévelygésükre és nemcsak pártigazolvány elnyeréséért, de lélekben is hozzánk csatlakoznak. Ha ez megtörténik, — amiben nem kételkedem — akkor nyilegyenesen vezet az ut hazánk még eddig soha sem látott felvirágzása és jóléte felé.

Sikkasztott-e Lepnyákné?

Népügyészség: igen — Államügyészség: nem

A csütörtöki népbirósági tárgyaláson vádlottként állt a népbirák előtt Lepnyák Józsefné, akit a népügyészség népellenes büntettel vádolt, mert egy deportálttól megőrzésre átvett ékszereket és ruhaneműeket elsikkasztotta. A tárgyaláson a tényállás a következőkben tisztázódott. A deportálásból hazatérő első családtagnak Lepnyákné kijelentette, hogy megőrzésre nem kapott semmit. Egy másik hazatért rokonuk, akinek pontos tudomása volt a Lepnyáknénál levő értékekről, azt a megszokott kijelentést tette, — elvitték az oroszok. A házkutatás alkalmával az elhurcolt deportált monogramos ágyneműjét meg is találták Lepnyáknénál, amiből ugyan a monogramokat kifejtette, de azok helye félreérthetetlenül felismerhető volt. Lepnyákné kijelentette, hogy mindezek a személtel együtt kerültek a lakásába. Lepnyáknénál a házkutatás során megtalálták a deportált varrógépét is, amire már semmi mesét nem tudott kitalálni.

A népügyész felfogása szerint a fenti cselekmény kimeriti a sikkasztás tényálladékának iskolapéldáját. A cselekmény az esetben tartozna népbiróság elé, ha a fasiszta uralmi rendszer hatalmi eszközeinek felhasználásával követte volna el Lepnyákné a büncselekményt. A népbiróság dr. Béres Sándor-tanácsa nem tette magáévá dr. Ruttkai Györgynek, a népügyészség vezetőjének azt a véleményét, hogy Lepnyákné cselekedete feltétlen a népbiróság elé tartozik, mert az nem vitatható, hogy a politikai vagy faji üldözöttekkel szemben elkövetett büncselekmények csak ugy voltak elkövethetők, hogy őket a fasiszta rendszer hatalmi eszközeivel megfosztotta védekezési lehetőségüktől és jogaitól. A népbiróság a kérdésben ugy döntött, hogy az iratokat a kétségtelenül elkövetett sikkasztás miatt az államügyészséghez teszi át. A népügyész a népbiróság végzését felfolyamodta és igy ebben az érdekes jogkérdésben jogerősen a NOT dönt majd.

A tárgyalás meglepetése azonban az volt, hogy Lepnyákné védője becsatolt egy államügyészségi határozatot, amely Lepnyákné ellen a folyamatba tett eljárást jogerősen megszünteti. Az államügyészség álláspontja szerint tehát Lepnyákné, dacára a fentigazolt tényeknek, nem követett el büncselekményt. Szerényen megkérdezzük tehát, miért értelmezi a népügyész Lepnyákné cselekményét sikkasztásnak, amikor az államügyészség azt mondja és erről hivatalos végzést is kiad, hogy Lepnyákné büntelen.

Nagyon lekötelezne bennünket az államügyészség, ha nagy olvasótáborunkat lapunk utján felvilágositaná arról, hogy mi az a cselekmény tulajdonképpen, amely kimeriti az ő véleményük szerint a sikkasztás tényálladékát?

Szombaton Tőke Jenő ügyét tárgyalja a népbiróság

A nagykanizsai népbiróság dr. Révfy Andor-tanácsa szombaton a következő ügyeket tárgyalja:

Tőke Jenő városi nyilvántartó népellenes bünügyét, aki Hegyi Lajos polgármesterhelyettes megbizásából 1944 májusában a deportált zsidók lakásaiban található ingóságokat leltározta és közös raktárakba szállitotta. Tőke Jenőnek ellenőriznie kellett volna ebben a minőségében a leltározást végző egyes csoportokat. Ő ezt elmulasztotta és ezért tünt el az értékek nagy része. A tárgyaláson dől el, hogy Tőke az államkincstárt, mint az értékek akkori tulajdonosát, vagy az illetékes zsidókat kárositotta-e meg ezzel. A vád szerint egyes ingóságokat Tőke el is tulajdonitott a leltározás során.

Ezen a napon ujabb MAORT-alkalmazott kerül a népbiróság elé. Csorba Károly, aki a MAORT nyilas üzemi tanácsban tisztséget viselt. Nyilas formaruhában, karszalaggal és fegyverrel járt. Tevékenyen közreműködött a gépek nyugatra szállitásában. Ezenkivül Mihovics Vince tótszentmártoni és Zadravetz Lajos fityeházi lakos kerül a népbiróság elé.

Revolveres merénylet a gyöngyösi polgármester ellen

Egerben a főispánnál a minap közellátási értekezlet volt. Az értekezleten résztvettek dr. Barna Sándor gyöngyösi polgármester, Pálinkás József helyettes polgármester, Mátrai Ernő lakáshivatali főnök és dr. Altmann Béla KOKSz elnök. Amikor este 6 órakor az értekezlet befejezése után hazafelé tartott, eddig még ismeretlen merénylők a gyöngyöshalmajri csárdánál több lövést adtak le a gépkocsira. A golyók dr. Pálinkás József helyettes polgármestert és Mátrai Ernőt sulyosan megsebesitették. A polgármester és dr. Altmann nem sérültek meg, a rendőrség széleskörü nyomozást indított a merénylők kézrekeritésének érdekében.

Egy simán igazolt őrnagy — életfogytiglani kényszermunkát kapott

A Népbiróság Lukácsi-tanácsa tárgyalta Deák Gedeon volt őrnagy bünügyét. Deák állandóan agyonlövetéssel fenyegette a munkaszolgálatosokat. Parancsnoksága alatt több munkaszolgálatos meghalt. Az egyik népbiró megkérdezte Deákot: — Igazolták-e a honvédségnél? — Hogyne, simán igazoltak! — hangzott a válasz. A Népbiróság a „simán igazolt" Deákot életfogytiglani kényszermunkára itélte.

Sportrovat

A közönség vizsgája

Az NVTE és a MAORT második csapatainak rangadó jellegű találkozása kezdetét veszi. A nézőtér érdeklődő tömege pattanásig feszült idegállapotban nézi a játék kibontakozását és csak alkalomra vár, hogy »levezethesse« belső háborgását. A pályán küzdő fiuk kemény mérkőzést vívnak, nincs elveszett labda a számukra, hiszen a tét igen komoly. A közönség ideges, a közönség bele akar »kapcsolódni« a játékba. Csak egy szabálytalanságra várnak a felajzott idegek, de hiába: a játékosok nem lépik át a kemény játék megengedett határait. Vájjon mit csinál a közönség, ha nem nyilik alkalma belekötni egy-egy játékosba, valamilyen, általuk szabálytalannak vélt megmozdulása miatt?

Ott van a játékvezető, a mérkőzések magára hagyott egyede, a kíméletlen birálatok örökös alanya. (Ez a mérkőzés különösen alkalmas volt ilyen megnyilatkozásra, mert a játékvezető — lehet beszélni pro és kontra — valóban kriminálisan látta el feladatát.) Mohácsi játékvezető sorozatos tévedései felszabaditják a közönség fojtott indulatait. A tomboló dühkitörések özöne, mint vulkánkitörés forró lávatengere, zudul a játékvezető felé. Jogos volt a felháborodás, ennek megállapitása hozzátartozik a tárgyilagos birálathoz, de az elégedetlenség ilyen formában való kinyilvánitása mégis visszataszitóan hatott.

Mit érhet el a közönség a durvahangu bekiabálásokkal? Amit szeretne (jó játékvezetést) — semmi esetre sem. A megtámadott ember elveszti biztonságérzetét és a továbbiak folyamán már olyan gátlásokkal küzd, melyek már eleve lehetetlenné teszik a higgadt, jó játékvezetést. De ettől eltekintve: a bekiabálók nem gondolnak arra, hogy a játékvezetőt emberi méltóságában is sulyosan megsértik? Még a rossz játékvezető is — ember, akinek önérzete és becsülete van, akit működéséért — ha már köszönet nem is, de legalább — tárgyilagos, jóindulatu birálat illet. A játékvezetői tévedésekben nem szabad mindig rosszindulatot keresni. Egyet szeretnénk a nagykanizsai sportközönség — magukat önfegyelmezni nem tudó — részének figyelmébe ajánlani. Mielőtt durvahangu megjegyzéseit bekiabálná a pályára, egy pillanatig gondoljon arra, vajjon milyen érzéssel hallgatná az otromba szidalmakat, ha történetesen — ő volna a játékvezető?...

A kanizsai labdarugás válságáról irott, sokak által kifogásolt cikkünk idevágó kitétele beszédes beigazolást nyert a vasárnapi mérkőzésen. »Az egészséges sportfejlődés alapvető szükséglete, hogy nemes vetélkedés fejlődjön ki — irtuk —, de a sport nem lehet melegágya — mint városunkban tapasztalható — az egyoldalu sportszemlélet nem egy, visszataszitóan hétköznapi megnyilatkozásának.«

A MAORT—NVTE mérkőzés közönsége — őszinte tisztelet a kivételnek — a legteljesebben alátámasztotta magatartásával állitásainkat. A közönség fizet, a közönség a pénzért jogot formálhat a véleménynyilvánitásra. Ez azonban csak a jóérzés határain belül és a sporterkölcsök tiltó parancsolatai megsértése nélkül történhet. A közönség, az ezerfejü Cézár, vasárnap vizsgázott — és elégtelenre.

Ma este,
disznótoros vacsora
a
Magyar Kir. Étteremben
Cigányzene.
Szives pártfogást kér
Dézsi Lajos.
1587

Teljes vagyonelkobzást és foglalkozástól eltiltást inditványoz a népügyészség Unger-Ullmann Elek ellen

Beszámoltunk arról, hogy a népügyészség népellenes bünteti miatt letartóztatta Unger Ullmann Elekot, a századosból lett vaskereskedőt, aki a fasiszta korszak egyik irányitója volt Nagykanizsán. A népügyészség minden részletre kiterjedő, alapos nyomozást folytatott az ügyben és nem kerülte el figyelmét az sem, hogy utánanézzen Unger-Ullmann Elek budapesti viselt dolgainak, hogyan akarta megsütni a maga pecsenyéjét a neki kedvező konjunktura tüzénél, hogyan akarta tönkretenni volt társát, a köztiszteletben álló Tóth József vaskereskedőt, akinek egyetlen »büne« az volt, hogy felesége zsidó származásu volt.

A budapesti államvédelmi osztály nyomozása most érkezett meg a nagykanizsai népügyészséghez. Dr. Bartal Ernő miniszteri titkár, dr. Visontay György, a KOKSZ ügyésze és Kallós Vilmos, a Magyar Vaskereskedők központi irodájának igazgatója részletesen feltárják azt az embertelen hajszát, amit Unger-Ullmann Tóth József ellen folytatott. Kallós Vilmost például egy társaságban lelövéssel fenyegette meg, ha Tóthot vele szemben előnyben fogja részesiteni, Dr. Bartal Ernő szerint a minisztert és a kabinetirodát is beadványokkal ostromolta a pénzéhes vaskereskedő-százados. Amikor pedig 1944 március 19-én az ő javára fordult a világ, telefonon közölte a vaskereskedők központi irodájával, hogy most már minden ugy lesz, ahogyan ő akarja. A budapesti tanuk is ismerik az utszéli hangu körlevelet, sőt azt is vallják, hogy tudomásuk szerint Tóthné ennek a hajszának a következtében lett öngyilkos.

A nyomozás befejezése után dr. Ruttkai György népügyész elkészitette a vádiratot, amelyben a vádlott cselekményének anyagi indítóoka miatt teljes vagyonelkobzást és iparigazolványelvonást inditványoz.

Mit kell a gazdáknak beszolgáltatniok

A közellátásügyi miniszter rendelete szerint a burgonya- és olajosmagbeszolgáltatási kötelezettségnek buzával, rozzsal, kétszeressel, árpával, zabbal, kölessel, burgonyával, kukoricával, vagy szárazhüvelyessel is eleget lehet tenni. A beszámitásnál 100 kilogramm burgonya = 30 kg. buza, rozs, kétszeres, árpa, zab, köles = 40 kg. kukorica = 25 kg. szárazhüvelyes. 100 kiló olajosmag = 142 kg. buza, rozs, kétszeres, árpa, zab, köles, vagy 460 kg. burgonya, vagy 185 kg. kukorica, vagy pedig 115 kg. szárazhüvelyes.

Az élőállatbeszolgáltatási kötelességet is mindazokkal a terményekkel teljesiteni lehet, amelyekkel a gabona, burgonya és olajosmagbeszolgáltatási kötelesség teljesithető. A beszámitásnál 1 kg. élőállat = 5 kg. buza, rozs, kétszeres, árpa, zab, köles, vagy 16.5 kg. burgonya, vagy 6.5 kg. kukorica, vagy 4.5 kg. szárazhüvelyes, vagy 3.5 kg. olajosmag, vagy 0.4 kg. zsir.

A burgonya, olajosmag és élőállatbeszolgáltatási kötelezettségnek hántolatlan nyersrizs beszolgáltatásával is eleget lehet tenni. A beszámitásnál 100 kg. burgonya = 15 kg. rizzsel, 100 kg. olajosmag = 45 kg. rizs, 1 kg. élőállat = 3.1 kg. rizzsel.

MOZI

Bün és szerelem

(Három különös történet)

A Városi Mozi ma mutatja be ezt az érdekes filmet, mely három különös történetről szól. Az első történet egy karneváli éjszakán játszódik le. A csunya Henriette, aki szerelmes Michaelbe, a diákba, egy furcsa öreg embertől szép női álarcot kap. Michaelt, aki önbizalmát elvesztve abba akarja hagyni tanulmányait, visszavezeti a jóutra. Mikor lóveszi éjfél után az álarcot, Michael beleszeret, mert a lelki jóság megszépitette.

A második történet Lady Pamela estélyén játszódik le. Marshall Tylernek, a dusgazdag ügyvédnek egy tenyérjós azt jósolja, hogy meg fog valakit ölni. Tyler a jóslat hatása alatt meg akarja ölni Lady Pamelát, de az természetes halállal meghal, még mielőtt a tettet elkövethetné. A norfolki tiszteletest akarja ekkor megölni, de ez a szándéka is kudarcot vall. Lelkileg összetörten bolyong London utcáin, amikor találkozik a tenyérjóssal, akit megöl és a Temzébe dobja a holttestet.

A harmadik történet Gasparról, a világhirü artistáról szól, aki egy éjszaka különöset álmodik. Azt álmodta, hogy nehéz mutatványa közben egy különösen szép nő felsikolt és ő a magasból lezuhan. Az álom hatása alatt nem mer fellépni aznap este. Másnap Newyorkban találkozik azzal a nővel, akiről álmodott. Egymásba szeretnek és randevut beszélnek meg. A lány azonban nem jelenik meg, mert letartóztatják közben.

Az Universal kitünő filmjének főszereplői Charles Boyer, Barbara Stanwyck, Edward G. Robinson és Robert Cummings.

A kisérő müsorban bemutatott Heti Filmhiradóban a párizsi értekezletről filmfelvételeket, valamint az amerikai árukölcsön keretében Budapestre érkezett autókat láthatjuk.

FIGYELEM!
Anyagigénylési nyomtatványok és raktárnyilvántartási könyvek kaphatók a Zala kiadóhivatalában.

1189. Keszthely—Nagykanizsa

Járatszám 4	Km.		MEGÁLLÓHELYEK:		Járatszám 1
15.20	—	i.	Keszthely p. u.	é.	9.45
15.30	1	i.	Keszthely vendégforgalmi ir.	é.	9.35
15.45	7		Hévizszentandrás		9.22
15.56	11		Alsópáhok		9.11
15.59	13		Sármelléki elág. f. m.		9.06
16.13	20	é.	Zalaapáti	i.	8.52
14.20	—	i.	Zalaegerszeg MÁVAUT (1184)	é.	10.45
16.15	20	i.	Zalaapáti	é.	8.50
16.23	23		Esztergály		8.43
16.34	28		Zalavári elág. f. m.		8.31
16.39	30		Zalaszabar		8.27
16.47	33		Nagyrada		8.19
16.55	36		Kisrada		8.11
16.59	37		Garabonc		8.07
17.07	40		Zalakaros		7.59
17.19	45		Galambok		7.47
17.32	51		Kisrécse		7.33
17.37	52		Nagyrécse		7.29
17.50	58	é.	Nagykanizsa Központ-szálló	i.	7.15

HIREK

— **Izr. istentiszteletek**

Pénteken és szombaton délután 4 órakor istentiszteletet lesz az izr. templomban.

— **Magyar Kommunista Párt nőnapot** tart pénteken délután 5 órai kezdettel. Előadó Palkó Józsefné. Mindenkit szeretettel várunk.

— **Munkaadók figyelmébe!**

Az OTI kerületi pénztára 1946 november 22-én (pénteken) délután fél 6 órakor a Szociáldemokrata Párt előadótermében értekezletet tart, melyre a munkaadói érdekeltségeket és a munkaadókat meghivja. Részletes felvilágositást kapnak a járulékok mértékére és esedékességére, valamint a családi pótlékokra vonatkozó rendelkezésekről.

— **Panasznapok**

A Magyar Kommunista Párt helyi szervezete Ady Endre-uti székházában minden délután 4—6 óráig panasznapot tart.

— **Felhivás**

Szabad cukor korlátlan mennyiségben befizethető szombaton délig a Köztisztviselők Szövetkezetében.

— **Ujra megnyilik a gőzfürdő**

Mint közlik velünk, hatheti szünet után szombaton ujra megnyitják a gőzfürdőt. A kényszerszünetben kijavitották a kazánokat, renoválták az épületeket és elvégezték a szükséges higiéniai munkálatokat. A város közönsége nagyon nélkülözte a gőzfürdőt és igy most örömmel veszik tudomásul annak ujra való megnyitását. A gőzfürdő tulajdonosa uj lepedőket, fürdőruhákat szerzett be, amellyel egészen békenivóra emelte fürdőjét.

— **Ujjáalakul a zalaegerszegi Szovjet-Magyar Müvelődési Társaság**

Vasárnap délelőtt a budapesti kiküldött részvételével értekezlet volt a Vármegyeház kistermében, amely megválasztotta az uj tisztikart. Diszelnökök: Spektor őrnagy, városparancsnok és dr. Papp Andor főispán. Elnök dr. Pató Sándor rendőrfőtanácsos. Társelnökök dr. Dávid János alispán, Baráth Ferenc polgármester és dr. Czeglédy Ferenc járásbirósági alelnök. Főtitkár dr. Jánky István gimnáziumi igazgató.

Hirdetmények.

Értesitem a burgonyában ellátatlan lakosságot, hogy ujabb burgonya szállitmány érkezett. Mindazok, akik még téli burgonya-szükségletüket nem szerezték be, burgonyautalványok átvétele végett jelentkezzenek a Közellátási Hivatalban. Kereskedők is jelentkezhetnek ujabb utalványért. 1565

Értesitem mindazokat, akik sertést ölnek, a sertésvágási engedély felmutatása ellenében a v. Közellátási hivatalnál sókiutalásban részesülnek.
1564 Polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Városi Szeszfőzde Nagykanizsa, Báthory-utca 4. Adóborok átvétele és tárolása, noah-borok vásárlása napi áron. 1554

Poloska irtás — féreg irtás garanciával. Padló és parkett beeresztés. Özv. Csapóné. Érdeklődés: Zrinyi Miklós-u. 8 sz. 1556

Rádiót vennék 2+1 vagy 3+1 csöveset kifogástalan állapotban, jó csövekkel. — Ajánlatot a kiadóhivatalba kérek. d

Cipőpasztás és konzervdobozokat, kis üvegeket vesz Perényi szappangyár, Magyar-utca 22. 1566

Mindennemü zsiradékot, olajat, faggyut, hulloit sertést vesz Perényi szappangyár, Magyar-u. 1567

ZALA demokratikus politikai napilap
Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.
Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa
Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő.
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 267. szám. Nagykanizsa 1946. november 23. szombat Ára 40 fillér.

ZALA

Az angol alsóházban 333 szavazattal 188 ellenében elutasították a konzervativ pártnak azt a javaslatát, mely a trónbeszéd vitájából kifolyólag a kormány államosítási tervét bírálja.

Tibolt Jolán:

A nő és a politika

Menjünk végig a városon és nézzünk be két családhoz. Az egyik család jólfütött, világos szobában éppen asztalhoz ül. Az arcokon látszik a megelégedettség és az öröm. Boldog család. Ugyanakkor a másik család fütetlen, sötét szobában, dideregve várja haza a családfőt, aki hetek óta munka nélkül van. A közeli füszeres és a pék már nem hitelez nekik. Ehéznek és esüggedtek. Ők a másik véglet, a szerencsétlen család.

Mi az oka annak, hogy az egyik család boldog, a másik szerencsétlen. Az egyik családfő dolgozik, a másikat, mint fölöslegest, elküldte a vállalata. Talán csak véletlen. De véletlenek nem dönthetik el családok és nemzedékek sorsát. Nem a véletlen, hanem a nagy háboru az oka ennek, amelyet a mult gyalázatos politikája a nagytőke jegyében indított el. Mesterségesen elvakitott embereket harcoltattak saját maguk ellen, fejük tetejére állitva az igazságokat, megcsufolva mindazt, amiért érdemes élni és ami emberré emeli a teremtményt. Ontudatlan embereket állitottak öntudatosakkal szembe. Ontudatlanok, mert félre lettek nevelve, mert nem azok nevelték őket, akik arra hivatottak voltak, a család, helyesebben az anya, az iskola illetve a nevelők. Olyanok nevelték, akik maguk sem nevelődtek, olyanok tanitottak, akik maguk sem tanultak soha.

Az ember sorsát mindig gazdasági erők irányitották. A pénz és a munka kapcsolatából fakad a jólét és a nyomor. Az emberiség kilenctized része dolgozik, egytized része dolgoztat. A dolgoztatók, ahol lehet, lopják a dolgozókat csak azért, hogy ők vidáman, gondtalanul élhessenek. Kezükben tartották a dolgozó tömegeket és ebben őket szolgálták a törvények, az iskolák és az egyház. Az ellenszegülőket kakastollas csendőreikkel vitették el és itélkeztek felettük. Megbélyegezték ezoket és kizsitették őket. Az egytized résznek háboru kellett. Elvitték az anya gyermekét gyilkolni és meghalni. És tehettek bármit, hiszen nem kérdezték meg azt, akinek beleszólása lett volna ezekbe a dolgokba: az Anyát. Gyilkos lett a fia, mert azzá kellett lennie, ha nem akart itthon bőhérkézre jutni. Nem szólhatott ellene senki, mert torkára fagyasztották a szót. Voltak azonban, akik felemelték szavukat, de ezek meghaltak. Haláluk azonban elnyomott milliók életét fakasztotta fel. Ezek az emberi életet követelték. És ez a követelés most valósul meg a demokráciában. Meg kell kapnia a munkásnak azt, ami megilleti. Erős falként kell felsorakozniok, hogy soraikban rés ne támadhasson, ahol bontó szándék beférkőzhet. Ebbe a falba kell a nőnek összekötőkapocsként beleilleszkednie.

Minden asszony látta azokat az ellentéteket, amelyek az egyes osztályok életformáiban megnyilvánultak. Látta más családok emberhez nem méltó lakását, más Anya sápadt, görbelábu, puffadthassu gyermekét, aki annak szemefénye volt, de nem tudott segiteni rajta, mert saját magán sem segithetett.

Sok asszony szeretett volna változtatni ezen a helyzeten és követelte a beleszólás jogát azokba a dolgokba, amelyek emberek sorsát irányitják. Jogot követeltek a nőknek, hogy biztosithassák gyermekeik jövőjét. Evtizedekig figurázták ki ezeket a követeléseket, de végül is diadalmaskodtak.

A nőmozgalmak eredete a francia forradalomig nyulik vissza. A magyar nők már 1790-ben kérték a pozsonyi országgyülést, hogy »jó volna az asszonyokat a közönséges gyülekezetekbe bébotsátani.« Másfél évszázad mult el, mig ez a »bébotsátás« megtörtént. Magyarországon Glücklich Vilma tanárnő inditotta el a nőmozgalmat. Segitőtársa egy tanárfeleség, Kunfiné Vámbéry Melanie volt. Ez nem véletlen. A tanitóembernek szivéhez nőnek a gyerekek és ezért érzi a felelősséget, látja a visszásságokat, a baj okát és tudja a segités módját.

A nők elnyomása egy tőből fakadt a munkásság jogfosztottságával, mert az a bizonyos egytizedrész tudta, hogy ha a legkevesebbet is engedi, ő menthetetlenül megszünik létezni. A szocializmus az az eszme és gyakorlat, amely mindenki számára, aki dolgozik, életet követel. A tőkésvilág ennek az ellenkezőjét akarta. Aki dolgozott, nem élt, aki élt, nem dolgozott. Aki dolgozott, annak semmije sem volt, aki élt, annak mindene megvolt.

A szocializmus csak egyenlő embereket ismer és nem tesz különbséget szin, faj és vallás között, de nő és férfi között sem. Mindkettő ember és mindkettő dolgozik. A szocializmus magáévá tette a nőmozgalmak kivánságait és megadta a lehetőségét annak, hogy a nő gyermekei életének irányitásában, szebbé, jobbátételében résztvehessen. A női életnek sok megoldatlan kérdése van. Ha van kizsákmányolt férfimunkás, aki erejét, energiáját felőrli munkájában, ugy van sokszorosan kiuzsorázott női munkás is, aki a munkahelyén végzi a dolgát, ellátja háztartását, gondozza családját és neveli gyermekét. Ez a sokirányu lefoglaltság az oka annak, hogy annyi szivbajos, idegroncs, megrokkant nőt lehet látni. Ezt a kérdést nőknek kell megoldaniok, mert férfi, aki nem ezt az életet éli, nem érthet ehhez.

Sokat hangoztatott gondolat, hogy nem lenne, nem lehetne háboru, ha a közügyek intézésében nők is résztvehetnének. A szocializmus kivivta a nők politikai jogait. A nőknek most élniök kellene velük. Ezekkel a jogokkal, sérelmei, panaszai elmondásával szebb és jobb életet biztosithat magának és alakithatja gyermekei sorsát minden asszony. Csakhogy ezekkel a jogokkal nem élnek, mondván: nem politizálok, mert nem értek hozzá. Pedig tudni kell, hogy a jogok biztositása csak a tömegek sulyával lehetséges. A szebb és jobb életet pedig ugy érhetjük el, ha mindannyian felsorakoztunk az ezeket követelők közé. Ez a politika nem uri hunczutság. Nem öröklött tehetség, hanem a kiteljesedett élet akarása. Csak dolgozni és élni akaró emberek kellenek hozzá.

Kérdezzük meg az Anyát, akar-e gyermekének jobb életkörülményeket biztositani, mint az övéi voltak? Kérdezzük meg, akarja-e, hogy gyermeke a háboruban gyilkoljon vagy legyilkolják? És azt is kérdezzük meg, hogy tett-e valamit ez ellen, vagy ennek az érdekében?

Ha a nők is követelik a teljesebb életet, akkor nem lesz külön boldog és szerencsétlen család, hanem csak boldog család. A boldog otthon épitéséből ki kell vennie minden nőnek a részét, mert a boldog otthonokból teremthetik meg a boldog hazát és szerte, minden országban asszonyok munkájából boldog világ épülhet.

Lefegyverzési problémák az Egyesült Nemzetek előtt

Az Egyesült Nemzetek biztonsági tanácsához az angol delegátus oly irányu javaslatot nyujtot be, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete vegye fontolóra a leszerelés problémáját és az idegen országokban tartózkodó szövetséges csapatok ügyét.

Bevint megéljenezték, amikor azt kérte a biztonsági tanács ülésén, hogy vegyék fontolóra a lefegyverzes problémáját és az összes nemzetek biztonságát ruházzák át egyedül az Egyesült Nemzetek Szervezetére.

A lefegyverzés és a béke voltaképen egy és ha a két kérdést együtt lehetne tárgyalni, hajlandó vagyok minden olyan inditványt tárgyalni, amit a biztonsági tanács ebben az ügyben elfogad. Az egyes államok hatalmas hadseregeket tartanak fenn pusztán a biztonság szempontjából, holott ezt egészen az Egyesült Nemzetek Szervezetére kellene bizni.

A külügyminiszterek tanácsa New Yorkban ismét Trieszt kérdésével foglalkozott anélkül, hogy különösebb eredményre jutottak volna. Az angol rádió tudósitója szerint először is hosszas vitában foglalkoztak Molotov inditványával, hogy Trieszt és Jugoszlávia között vámunió létesüljön és igy a trieszti kikötőben külön olasz és jugoszláv zónákat állapitanának meg.

Molotov mindent elkövetett, hogy Jugoszlávia különleges jogokat kapjon Trieszthen és addig, mig Jugoszlávia jogai biztositva nincsenek, más állam se részesüljön különleges kedvezményekben.

A román belügyminiszter tegnap este közölte a román képviselőválasztások eredményeit. A végleges adatok a következők: A kormány pártja 348, Maniu Nemzeti Parasztpártja 32, a magyar Népiszövetség pártja 29, Bratianu Nemzeti Liberális pártja 3 és Lupu Nemzeti Páraszt Demokrata pártja 2 mandátumot kapott:

Groza miniszterelnök kijelentette, hogy kormánya lemond vagy még a parlament megnyitása előtt, vagy azután, de a kormányt mindenképpen át fogják alakitani.

A két legnagyobb ellenzéki párt tegnap este együttes nyilatkozatot adott ki, hogy a választás nem volt szabad, egyesek több szavazatot adtak le és a kormány részéről nem engedték meg az adatszámlálás ellenőrzését.

Egy nagy angol lap a trieszti kérdésről

London, november 22

A Manchester Guardián a trieszti kérdéssel foglalkozva megállapitja, hogy csak olyan megoldás lehet tartós, amely mind Olaszország, mind Jugoszlávia számára elfogadhatónak mutatkozik. Igaz, hogy Ausztriának, Magyarországnak, Csehszlovákiának igen reális érdekeltségeik fűződnek a kikötőhöz, amely azzal a céllal létesült, hogy az osztrák-magyar birodalom kereskedelmét szolgálja. Ha Olaszország és Jugoszlávia igényei nem okoznának nehézségeket, sikerülne a politikai vitát eldönteni kétoldalu megállapodással, azonban kétséges, hogy Olaszország nem tul gyenge-e ahhoz, hogy a szövetségesek egyenlő félként tárgyaljanak vele. Végzetes hiba, hogy nemzetközi viszonylatban minden egyes helyi jellegü vitát a nagyhatalmak ügyévé szélesitenek ki. Jelenleg sem Oroszországnak, sem Angliának és Amerikának nem fűződik életbevágóan fontos érdeke Trieszthez.

Miért nem utazik Truman és Byrnes egy repülőgépen

New-York, nov. 22

Egy stockholmi lap megirta azt a titkos megállapodást, amelyet Truman és Byrnes még másfél év előtt, közvetlenül Truman hivatalba lépése után kötött. Eszerint soha nem utaznak ugyanazon a repülőgépen. Az UNO megnyitására például Truman is, Byrnes is külön repült. A megállapodás oka az, hogy Truman esetleges halála után Byrnest szemelték ki az elnöki méltóságra. Ezért tehat fokozott óvatosságból, nehogy egy esetleges légi katasztrófánál szerencsétlenül járjanak, az elnök és a külügyminiszter külön-külön repül.

Gengstertámadás az Egyesült Nemzetek egyik delegátusa ellen

Newyork, november 22

Newyork egyik áruházában az Egyesült Nemzetek egyik delegációjának tagját comblövés érte. Az elterjedt hirekkel szemben megállapitották, hogy az illető delegátus, akinek sem nemzetiségét, sem nevét a hir nem emliti, nem politikai merénylet áldozata lett, hanem az áruház ellen elkövetett gengstertámadás idején tartózkodott az áruházban.

A pápa üdvözlete Bánáss Lászlónak

Debrecenben lesz a püspökszentelés

Veszprémbe a Vatikánállamból a következő sürgöny érkezett: »Bánáss László veszprémi püspöknek, Veszprém. A Szentatya neked, a veszprémi egyházmegye uj főpásztorának és nyájadnak minden jót kivánva szeretettel küldi áldását. Montini államtitkár.«

Bánáss László veszprémi püspök, volt debreceni prépost-plébánost Debrecenben, november 30-án szentelik püspökké a római katolikus plébánia templomában. Ez az első eset, hogy Debrecenben katolikus püspököt szentelnek.

A szentelésre Debrecenbe érkezik Mindszenty hercegprimás, aki a szentelés után beszédet mond. Ugyancsak felszólal a hercegprimás a szombat délután az Arany Bikában tartandó egyházközségi nagygyülésen is.

Bánáss püspök egyébként a vasárnapi ünnepélyes szentmise keretében búcsuzik el debreceni híveitől.

Forgalomba kerülnek az uj néprádiók

A Gazdasági Főtanács az árleszállitás kérdésével kapcsolatban foglalkozott a néprádiók gyártásával és forgalombahozatalával. Értesülésünk szerint a teljesen modern, Európavevő néprádió gyártása már hosszabb idő óta folyamatban van és az első széria eladását a posta rövidesen megkezdi. A magyar rádiózás fellendülése céljából a készülékek a mai üzleti árnál lényegesen olcsóbban, többhavi részletfizetésre kerülnek forgalomba.

Januárban bevezetik a pontrendszert a textil- és cipőellátásban

A Zala jelentette, hogy a pamuttextil-cikkeknél és a cipőellátás terén bevezetik a pontrendszert. A kereskedelmi minisztérium, továbbá az Ár- és Anyaghivatal foglalkozik az erre vonatkozó tervezetek kidolgozásával és ha ezek elkészülnek, az érdekképviseletekkel is letárgyalják azokat. Azt tervezik, hogy a pontrendszert január elsején léptetik életbe.

Előreláthatólag háromféle szinü pontutalvány kerül forgalomba. Külön utalványt kapnak a földmüvesmunkások és a kisgazdák, az ipari munkásság és az ország lakosságának többi része. Mindig a rendelkezésre álló készletekhez képest fogják megállapitani a beváltható pontutalványok mennyiségét. Ha elég áru áll rendelkezésre, ugy esetleg mind a háromféle utalványt érvényesitik. A kereskedők a náluk összegyült pontutalványok alapján azután ott szerezheti be a cipőt, ahol akarják.

A cipő- és bakancspiacon egyébként tovább tart az árukinálat, de a vevők várnak a bejelentett árleszállitásokra és igy csekély a forgalom az üzletekben. Árcsökkenés várható a sárcipők piacán is, miután elegendő nyersgumi érkezett és a gyárak megkezdték a sárcipők gyártását is.

Gyülölöm Francot

Philip Morgan az angol munkáspárt főtitkára nyilatkozatot adott a sajtónak

Mint a Zala közölte, Szakasits Árpád miniszterelnökhelyettes társaságában Budapestre érkezett Philip Morgan, az angol munkáspárt főtitkára, aki szerdán délután a Bristol-szállóban fogadta a külföldi és budapesti sajtó képviselőit.

Philip Morgan walesi bányász volt, régóta tagja a munkáspártnak és hosszu idő óta tagja az angol parlamentnek. Azért jött Magyarországra, hogy megteremtse a legszorosabb kapcsolatot az európai szociáldemokrata pártokkal, köztük a magyar szocialista párttal is. Az utóbbi hónapokban öt hetet töltött a németországi brit zónában, ahol tárgyalt a német szociáldemokrácia vezetőivel és mielőtt Budapestre jött volna, a szociáldemokraták bécsi pártkongresszusán volt jelen. Minthogy a magyar szociáldemokrata párt januárban pártkongresszust fog tartani és ez alkalommal az összes dunavölgyi szocialista pártok kongresszusát megtartják Budapesten, ezért lehetséges, hogy Philip Morgan januárban ujra ellátogat Magyarországra.

Az első kérdésre — mi nem tetszett neki Magyarországon — azzal felelt, ami tetszett: nagy hatást tett rá a romok eltakaritása és az ujjáépités terén elért eredmények, a stabilizáció és a termelés utjában állott akadályok leküzdése.

Az eddig megtett lépések alapján hiszi, hogy Magyarország a nép életszinvonalának emelkedése felé halad.

Reméli, Magyarország szabad, független, szocialista, demokratikus állam lész, olyan ország, amely együttmüködik a többi néppel.

Elmondotta, hogy a londoni nemzetközi szociáldemokrata konferencia csak tájékoztató jellegü volt. Arra a kérdésre: mennyiben vezeti az angol munkáspárt az európai szociáldemokrata pártokat, igy válaszolt: a Labour Party-nak nincs meghatározott ideológiája, politikáját néhány ember és az események szabják meg. Az európai szociáldemokrata pártok sok vonatkozásban eltérnek egymástól és az angol munkáspárttól.

— Az angol munkáspárt szándéka, hogy baráti kapcsolatokat létesitsen a Szovjetunióval — mondotta. — Amikor a munkáspárt 1924-ben hatalomra került, elsőnek ismerte el a Szovjetuniót. A második munkáskormány gazdasági megegyezést kötött vele.

A mostani munkáskormánynak célja, hogy politikai, gazdasági és kulturális téren együttmüködjék a Szovjetunióval.

Kiemelte nemrégiben tett moszkvai látogatását, amikor Sztálinnal és a szovjet nép többi vezetőjével tárgyalt. Emlékezetbe idézte Sztálin szavait, hogy két ut vezet a szocializmushoz: az egyik, amelyen a szovjet nép jár, a másik, amely a szocialismust véráldozatok nélkül, demokratikus fejlődés utján valósitja meg.

Anglia ezen az uton kiván haladni és ez az ut kivánatos Magyarország számára is.

Véleménye szerint a tartós béke biztositásához nemcsak politikai, hanem tervszerü nemzetközi gazdasági együttmüködés is szükséges.

— Anglia elindult a szocializmus megvalósitására s ezt a programot a munkáspárt meg akarja valósitani. Az angol munkáspárt azonban nem doktriner, az angol munkáspárt keretében a szocializmusról vallott felfogások legkülönbözőbb irányai szerepelnek. Anglia megmutatta, hogy a szocializmus felé vezető uton a legteljesebb egyéni, vallási szabadságot biztositja mindenki számára és erről a felfogásról nem hajlandó lemondani.

Egy ujságiró az után érdeklődött, mi a véleménye Francoról:

„Gyülölöm!" — volt az egyszerü válasz és ez kifejezi a munkáspárt álláspontját is.

Hatvanéves a new-yorki szobor

New-York, november 22

A newyorki kikötő bejáratánál álló hatalmas, fáklyát tartó, a szabadság nemtőjét ábrázoló szobrot azok is ismerik, akik soha nem keltek át az Óceánon. Most mult 60 esztendeje, hogy Bartholdi, a világhirü francia szobrász befejezte alkotását. A szobor ma is változatlanul jó állapotban van. Hatvanadik születésnapján nagy bankettet rendeztek New Yorkban, amelyen a város volt kormányzója, Herbert Lehman, Thomas Mann, Roosevelt özvegye, Dwyer polgármester — valamint két hires filmszinész is: Charles Boyer és Edward G. Robinson tartottak ünnepi beszédet.

Lezuhant egy amerikai utasszállitógép a francia Alpesekben

Párizs, november 22

A francia Alpesekben egy Dakota rendszerü amerikai utasszállitó gép 11 utasával lezuhant. A gép utasai, férfiak, nők és gyermekek, már harmadik napja vannak az alpesi hidegnek és hóviharoknak kitéve. Az amerikai százados, aki a repülőgép felkutatását végzi, kijelentette, hogy bár, eddig semmi nyom sem vezet a gép szinhelyére, mindent elkövetnek, hogy megtalálják. Tegnap rádión a gép utasaitól azt az értesitést kapták, ha nem kapnak élelmet és ruhaneműt, minden mentési kisérlet reménytelen. Az utasok közül kilencen megsebesültek.

December 2-án tárgyalják Tisó és Mach Sanyó bünügyet

Pozsony, november 22

December 2-án lesz a főtárgyalása a fasiszta Szlovákia vezetőinek: Tisónak és Mach Sanyónak. A tárgyalást Durcsánszky ellen is lefolytatják, aki szökésben van és hollétét nem ismerik.

VÁROSI MOZI
Péntek, szombat, vasárnap
Három különös történet
BŰN ÉS SZERELEM
Charles Boyer, Barbara Stanwick
Metro és Heti Filmhiradó
Előadások köznapokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-kor

— Inspekciós gyógyszertár ma: „Mária" gyógyszertár, Király-utca 40

Nyomdász-tea

A nagykanizsai nyomdászok, csoportjuk jótékonysági céljaira, karácsony közeledtén táncos teát rendeznek a Szociáldemokrata Párt termeiben. A tea november 30-án, szombaton este 8 órakor kezdődik. Belépődij nem lesz. Tea cukorral, rummal, süteménnyel 2 forint. Ezenkivül olcsó büffé, kitünő zene, a legjobbnak igérkező hangulat fogadja a teán a nyomdász-család tagjait, hozzátartozóikat és mindazokat, akiket a szeretet és megbecsülés szálai fűznek a kanizsai nyomdász-családhoz. Az ólombetük dolgozó közkatonái szeretettel hivják mindazokat, akiket a munka és jóbarátság jogán, valamint a mindennapi élet százféle kapcsolatával hivnak ezuton szombatesti táncos összejövetelük vendégeként. A nyomdász munkája éven át szolgálja, segiti a kulturális, társadalmi és üzleti é[illegible]fejlesztését. Legyen tehát ott mindenki, aki megtanulta becsülni a nyomdász-dolgozók munkáját.

A Magyar-Jugoszláv Társaság

pécsi és szegedi zászlóbontása után Nagykanizsán indult meg a Társaság szervezkedése

Zala vármegyére és a Balaton-vidékre kiterjedőleg.

Ennek a nagy kerületnek lesz székhelye Nagykanizsa, azzal a rendeltetéssel, hogy kapuja legyen a két déli szomszédnép barátságának, kulturális, müvészeti, társadalmi s nem utolsósorban gazdasági kapcsolatainak. A déli határvidéken minden tekintetben nagyjelentőségü megmozdulás hamarosan gyakorlati vonalon is éreztetni fogja jótékonyi hatását, hiszen a diplomáciai kapcsolatok felvétele egybehangzó lapjelentések szerint egészen közeli és akkor a két szomszéd-ország között a szellemi és gazdasági kapcsolatok azonnal nagy mértékben megindulnak.

A Magyar-Jugoszláv Társaság nagykanizsai szervező bizottsága széleskörü munkában van hónapok óta és ennek során

december 1-én este 8 órakor táncestélyt rendez

a Központ-szálló termeiben 2 forintos belépődijjal abból a célból, hogy a magyar-jugoszláv jóbarátság gondolatának hivei a társasélet keretében találkozhassanak, megismerhessék egymást és jelét adják ezzel is a Nagykanizsán élő igaz jószomszédsági gondolatnak. Ebben a gondolatban nincs különbség semilyen rendü és rangu magyar között, mindenkit szeretettel hivnak és várnak, aki átérzi, hogy magyar ügyet szolgál, ha erősbiti a magyar-jugoszláv baráti érzések intézményesitésének gondolatát.

A rádió szombati müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. Az Áttelepitési Kormánybiztosság közleményei. 7.30 Reggeli zene. 8 Közellátási helyzetkép. 8.15 Zenekari müvek. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Roósz Emil szalonzenekara játszik. 13.30 A Holéczy Ákos jazz-együttes játszik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Gigli énekel. 14.45 Zalánfy Aladár orgonál. 15.45 Villámhiradó. 16 Hirek. 16.10 Temesváry János mélyhegedün játszik. 17.30 A Munkás Kulturszövetség müsora. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18 óra 45-kor Mende Erzsi énekel. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 A Magyar—Amerikai Társaság ünnepi hangversenye. 21.15 Hangos heti hiradó. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Filmdalok. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Tánczene.

Legujabb táviratok

Budapest

Bede István londoni magyar követ fogadást rendezett dr. Ortutay Gyula, a Magyar Központi Híradó elnöke tiszteletére. Ortutay Gyula a londoni rádióban adott nyilatkozatában kijelentette, hogy az angol rádió vezetősége részéről nemcsak a magyar rádió, de az egész magyar demokrácia iránt komoly megbecsülést tapasztalt. Elfogadták, hogy az angol rádió programjába veszi a régi és modern magyar novellairók és költők ismertetését és a magyar modern zene és a magyar könnyű muzsika iránt szintén komoly érdeklődést nyilvánítottak. A magyar rádió vezetője megáitogatta az angol televíziós studiót és arra a véleményre jutott, hogy nekünk is hozzá kell fogni az előkészületekhez a televizióra vonatkozó berendezkedés megszervezéséhez.

*

A Sopronban néhány héttel ezelőtt eltünt két rendőr ügyében lefolytatták a nyomozást és kiderült, hogy meggyilkolták őket. A gyilkosok Fekete József és Szigeti József peresztegi lakosok. Az egyik rendőrt szerelemféltés miatt ölték meg, a másikat azért, hogy ne árulhassa el tettüket.

*

Regensburgban megállapodtak, hogy Magyarország 56 gőzhajót, 115 uszályt, 10 hajókompot, 13 pontont, 2 darut és 6 egyéb hajót kap vissza.

*

A közellátásügyi miniszter felhívta a figyelmet a szabadforgalomban értékesíthető hántolt rizsre, amely a kereskedelmi forgalomba csak olyan áron kerülhet, amely a beszerzési árhoz arányítva, a méltányos hasznot meghaladó nyereséget nem foglalja magában. Akik tehát hántolt rizst a méltányosat meghaladó nyereséggel hoznak forgalomba, büncselekményt követnek el.

Külföld

A Reuter jelentése szerint az amerikai barnaszénbányák munkásai szerdán éjjel megkezdték a sztrájkot. Ekkor járt le a határidő, melyet Levis, a bányászszövetség elnöke a kormányhoz küldött az eddigi szerződés megszüntetésére. Miután illetékes helyen éjjel nem vonták vissza a szerződés hatályosságára vonatkozó közlést, szerdán éjfél előtt 155.000 bányász abba hagyta a munkát. Az antracitbányák 76.000 munkásának vezetői figyelmeztetést adtak ki, hogy rokonszenv sztrájkot kezdenek, ha Levis ellen eljárást indítanak.

Két halott, egy halálosan sebesült az Anker-művek telepén

Szerdán délután 4 óra után borzalmas robbanás rázta meg az Anker Művek ujpesti fémkohászati telepét. A szerencsétlenség után néhány perccel, negyed 5 óra tájban, ott termettek az ujpesti tüzoltók és mentők a helyszinen. A teljes készültségben érkező mentőcsapatok elé megrenditő kép tárult: a Váci-ut 51. szám alatt levő Anker Művek egyik épülete teljesen összeomolva, lángtengerben uszott. A robbanás következtében az épület teleje a teljes első emelettel együtt a levegőbe repült. A berendezés és a gépek megsemmisültek. A szerencsétlenség pillanatában három munkás tartózkodott a gépteremben és mindhárman életveszélyes égett sebeket és egyéb sérüléseket szenvedtek.

A külügyminiszter országos jelentőségü fordulatot jelent be a Kisgazdapárt gyülésén

Lapzártakor kaptuk a Független Kisgazdapárt vezetőségétől a következő jelentést:

Ma délben az Országos Páriközpont telefonértesitést adott, hogy országos érdekü, külpolitikai jelentőségü fordulatot kell a külügyminiszternek bejelentenie. A fordulat olyan nagyfontosságu, hogy bejelentésének a fővárosban kellene megtörténnie. Emiatt pillanatokra kétségessé vált, hogy a külügyminiszter le tud-e jönni Nagykanizsára. Kovács Bélával, a Független Kisgazdapárt országos főtitkárával folytatott telefonbeszélgetésünk alapján azonban közölhetjük, hogy a párt minden akadályt elhárit a külügyminiszter nagykanizsai látogatása elől és a külföldön is nagy érdeklődésre számot tartható fordulat bejelentése Nagykanizsán hangzik el.

A Független Kisgazdapárt gyülése a Városi Szinházban, szép idő esetén azonban a Deák-téren lesz vasárnap délelőtt fél 11 órakor. Részletes programot holnapi számunkban adunk.

Molotov leszerelési javaslatát tárgyalták az Egyesült Nemzetek

Newyork, november 22

Az Egyesült Nemzetek politikai bizottsága tegnap délután Molotov javaslatának vitáját folytatta. A vita elején a bizottság elnöke bejelentette, hogy a tárgysorozaton szereplő pontok azon részét vitatják meg, mely a nem ellenséges államok területén tartózkodó szovetséges csapatok kérdését veti fel és ezek létszámáról tájékoztatást kér.

A lengyel kiküldött támogatta a szovjet inditványt és ellérést javasolt attól az ártalmas titkolózástól, amely beárnyékolja a béke és biztonság szempontjait. Jobb volna, ha a világ nemzetei letérnének erről a helytelen utról és pontos adatokat adnának az egyes államok területén tartózkodó haderőik létszámáról.

Kina delegátusa beszélt ezután és azt mondta, hogy az országa területén tartózkodó csekély létszámu amerikai katonaság nem avatkozik bele kina belügyeibe. Kina kész elfogadni a Szovjetunió által javasolt inditványt, mivel a világ biztonságának fenntartására az Egyesült Nemzetek nemzetközi haderejére van szükség.

Brazilia kiküldöttje közölte, hogy az Egyesült Államok kiüritette légi támaszpontjait Brazilia területén. Egyptom a szovjet javaslat mellett foglalt állást.

Molotov szólalt fel ezután, kifejezte azon meggyőződését, hogy a felállitandó vezérkari bizottság, melynek feladata a külföldön tartózkodó haderők tervezetének elkészitése, addig nem fejezi be tervezetének elkészitését, mielőtt az Egyesült Nemzetek főtitkárától és a politikai bizottságtól nem kapja meg a pontos tájékoztatást.

Ezen jelentés tervezetből a biztonsági tanácsnak módjában lesz megállapitani, hogy az egyes hatalmaknak a határonkivül tartózkodó csapatainak mi a politikai jelentősége.

Molotov után Bevin szólalt fel, kifejtette azt a nézetét, hogy Molotov két javaslatát, a határonkivül tartózkodó szövetséges csapatok létszámának közléséről és a lefegyverkezés problémáját együttesen kellene megtárgyalni.

Kijelentette, hogy a brit kormány a maga részéről minden felvilágositást megad, azonban ügyel az angliai egyesült királyság minden állampolgárának testi épségére.

Bevin azt remélte, hogy az ülésen résztvevő államférfiak azzal a megállapitással térnek hazájukba, hogy megegyezéseikkel a nemzetközi béke ügyét fejlesztették.

Bőrrejtegetést leplezett le a rendőrség

Az utóbbi napokban több oldalról is hangzottak el panaszok, hogy a gazdasági rendőrnég nem dolgozik és a feketézők nyugodtan végezhetik bünös üzelmeiket. Dr. Koltay Miklós rendőrszázados, a nagykanizsai rendőrkapitányság vezetője erről a kényes kérdésről nyilatkozott a Zalában is és megállapitotta, hogy a gazdasági rendészeti osztály mindössze egy emberrel rendelkezik jelenleg, de azt is kijelentette, hogy az osztály megerősitésére feletteses parancsnokságának intézkedését kérte.

Joggal hihette volna az ember, hogy a gazdasági osztály munkája szünetel. A valóság azonban ennek éppen az ellenkezője, mert az osztály egyetlen nyomozója a bünügyi osztály nyomozóival karöltve, sorozatos ellenőrzéseket tartott a város kereskedőinél. Az egyik ilyen ellenőrzés során tegnap Hirschl Kálmán, Deák Ferenc-tér 10. szám alatti bőrkereskedésébe mentek be.

Az üzlet pincéjébe is lementek, ahol különböző helyeken 32 kg. talpbőrt és 24 kg. felsőbőrt találtak elrejtve. A bőrt lefoglalták, Hirschl Kálmánné ellen pedig árurejtegetés miatt megindiltják az eljárást.

A cselekmény annál is inkább sulyosabb elbirálás alá esik, mert abban az időben történt, amikor a város cipésziparosai anyaghiány miatt nem tudnak dolgozni és megrendelőik kérelmének nem tehetnek eleget.

A Szovjet nagy létszámmal képviseltetí magát a szláv kongresszuson

Belgrád, november 22

A jugoszláviai szláv bizottság értesitést kapott a moszkvai őszláv bizottságtól, hogy a Szovjetunióból 20 hivatalos kiküldött, 29 vendég és 9 ujságiró érkezik a decemberben megtartandó szláv kongresszusra. A Buenos Airesi szláv bizottság egy képviselőt küld a belgrádi szláv kongresszusra.

India köztársaság?...

Kalkutta, november 22

Az indiai bizottság tegnapi ülésén sikraszállt határozati javaslatában a szuverén Indiai Köztársaság mellett. Az ülés táviratban üdvözölte a nemrég megalakult indonéziai köztársaságot.

Kisnyilasok ügyét tárgyalta a népbiróság

Nem kell a népügyésznek ezentul a kis büntetéseket megfellebbezni

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres-tanácsa tegnap délelőtt ismét kisnyilasok ügyét tárgyalta. A tegnapi tárgyaláson uj rend lépett életbe. Ugyanis a napokban érkezett meg a nagykanizsai népügyészség vezetőjéhez az igazságügyminiszter rendelete, amely az itéletek megfellebbezéséről intézkedik. A rendelet utasitja a tárgyalásokon soros népügyészeket, hogy az 5 éven aluli itéleteket nem kötelesek megfellebbezni. A felmentéseket azonban ezentul is meg kell fellebbezniük.

Belina Sándor bucsutai fegyveres pártszolgálatvezetőt 6 hónapi börtönre és 5 évi politikai jogvesztésre itélte a népbiróság. Az itélet jogerőre emelkedett. — Nagy Jenő valkonyai fegyveres pártszolgálatost az ellene emelt vád alól felmentették. — Kiss András zalaszentbalázsi irástudatlan községvezetőt, mivel kényszer hatása alatt lépett be a pártba és tevékenységet nem fejtett ki ott, büncselekményi hiányában felmentették. A két felmentést a népügyész megfellebbezte. — Keszei József szécsiszigeti pártszolgálatos ügyének tárgyalását elnapolták és a meg nem jelent tanuk elővezetését elrendelték.

Munkás szabadegyetem lesz Nagykanizsán

Varga József polgármester ma délután 5 órára hivta össze a városháza tanácstermébe azt a bizottságot, amely hivatva lesz a kultuszminiszter intenciójának megfelelően a nagykanizsai munkás szabadegyetem megalakitására. Ez ügyben Nagykanizsán tartózkodik Kollarics megyei kulturfőfelügyelő, aki ismertetni fogja a munkásfőiskola programmját és célját. Meghivót kaptak a pártok, az egyházak, az iskolák, az ifjusági egyesületek vezetői, valamint a sajtó képviselői.

E nagyjelentőségü kérdésben munkatársunk kérdést intézett a polgármesterhez, aki kijelentette, hogy a város minden áldozatot hajlandó meghozni e nagyjelentőségü iskola felállitásáért. A kultusztárca vállalja a szükséges nyomtatványok kiadásait, az iskolavezető fizetését, mig a város helyiséget, fütést és világitást bocsát a szabadegyetem rendelkezésére. Minden előképzettség nélkül, bárki, aki 17. életévét betöltötte és 32 évnél nem idősebb, jelentkezhet felvételre. Az előadások naponta 3 órán át tartanak, ahol állami, kulturális, gazdasági, művészeti és irodalmi problémáinkról nemcsak magyar, de világviszonylatban is kitünő tanárok tartanak előadásokat.

Az olajpogácsát ezentul visszakapják a gazdák

Bárányos Károly közellátásügyi miniszter uj rendeletben szabályozta az olajütést. A rendelet értelmében az olajütés eddigi diját leszállitják, ami 25 százalék olcsóbbodást jelent a gazdáknak az eddigi olajárakból. Eddig az volt a helyzet, hogy az olajpogácsa minden térités nélkül visszamaradt az olajütésnél. A rendelet értelmében a mázsánként visszamaradó 20—24 forint értékü olajpogácsát megkapja a gazda, mely az olajütés diJának 25 százalékos mérséklését jelenti. Illetékes helyen kijelentették, hogy árcsökkentést a gazdák nagy beszolgáltatási készsége és a vele járó növekvő forgalom tette lehetővé.

Sportrovat

Jó szereplést várunk csapataínktól a vasárnapi bajnoki fordulón

A Szombathelyi Barátság ellen 7:0 arányban diadalmaskodó NYTE vasárnap a Székesfehérvári TC csapatát látja vendégül. A papirformát és az elmult heti bajnoki fordulót véve alapul: nagy gólarányu NYTE győzelmet kellene jósolnunk erre a mérkőzésre. Az NYTE azonban a szélsőségek csapata s szeszélyes formaingadozásai lehetetlenné teszik egy-egy mérkőzésük eredményének még csak megközelitését is. A kanizsai vasutasok a SZAK Barátság ellen megcsillogtatták összes erényeiket, de felvonultatták összes hibáikat is. A szakvezetés feladata, hogy a mérkőzés kielemzésénél nyomatékosan felhivják a játékosok figyelmét a fennálló hibákra. Ezeknek a hibáknak a kiküszöbölése viszont csak a játékosok akaratán mulik. Az NYTE színeiben pályára lépő legjobb tizenegynek a vasárnapi és a hátralévő mérkőzéseken egy pillanatra sem szabad elfelejtenie, hogy az egész város sportját képviselik. Jusson ez kifejezésre a szivvel-lélekkel való önzetlen játékban és legfőképpen a sportszerü viselkedésben. Nagykanizsáról nem szabad rossz benyomásokkal eltávoznia egyetlen csapatnak sem. — Az NB II.-ben nincs előre lefutott mérkőzés, minden ellenfelet komolyan kell venni s a vasárnapi ellenfél utolsó helyezése se tévesszen meg senkit sem. Az NYTE játékosainak erkölcsi kötelessége, hogy a jó eredmény elérésének lehetőségét komoly, céltudatos játékkal kiaknázzák saját helyzetük javitására.

*

A MAORT-ot ismét vidékre szólitja a bajnoki sorsolás: Bajánlép pályára a csapat, hogy az ottani MTE-vel küzdjön meg a bajnoki pontokért. Az elmult héten Bátaszéken játszott a MAORT s biztosan győzte le az otthonában eddig még verellen hazai együttest. Ez a győzelem biztató igéret arra nézve, hogy most a soron következő nehéz akadály előtt sem torpan meg a jó formában levő vállalati csapat. Hatalmas küzdelmet, nagyiramu, nivós játékot várunk ezen a nagyjelentőségü mérkőzésen. A MAORT-nak, ha nagy küzdelem árán is, győznie kell, ha továbbra is komoly versenytársa akar maradni a 4 pontos előnyét makacsul tartó Pécsi BTC-nek.

*

Az NTE Nagykanizsán játszik a Bátaszéki VSE-vel. A legrégibb kanizsai labdarugó egyesület gyenge bajnoki kezdés után most van fejlődésben, amit elmult vasárnapi értékes győzelme is igazol. A város sportközönsége mégsem támogatja ezt a jobb sorsra érdemes egyesületet: legutóbbi mérkőzésüket mindössze ötven ember nézte végig. Az NTE a mérkőzéslátogató közönség filléreiből tartja fenn magát s ha a mostani bajnokságban való eddigi szereplése után nem is tarthat számot nagyobb érdeklődésre, legalább érdemes multjának elismeréséül jogosan elvárhatja a közönség pártoló támogatását.

Az NTE—Bátaszék mérkőzésen érzésünk szerint ismét győzni fog a fiatal erőkből álló hazai együttes. Ha tudásban esetleg alul is maradnak, elismerten nagy küzdőképességük győzelmet eredményez számukra.

Hozzászólás az NTE részéről a „Válságban a kanizsai labdarugás" cimü cikkhez

Mint jelenleg legszegényebb és leggyengébb egyesület, hozzászólásunk természetesen csak harmadsorban következhetett. Minden esetre a magam részéről, aki valamikor a büszke, országoshirü NTE-nek voltam egy évtizeden keresztül aktiv tagja minden vonálon, nem a legkellemesebb érzés tölt el akkor, amikor velünk csak harmadfokon törődnek, azonban az idők változtak, az elsőkből utolsók lettek és ennek a természetes törvénynek hatása alatt fejet kell hajtanom. Az NTE felszabadulásunk óta vezetésem alatt minden ténykedésében azon volt, hogy városunk labdarugósportját a rivalizmus folytán oly magas nivóra emeljük, mint volt az 1925—35. években. Ehhez természetesen jó csapatok kellettek. Részünkről mindent elkövettünk, hogy oly csapattal szerepeljünk, amely megfelel a helyi csapatok erejével, sajnos, itt kell rámutatnom a válságokat előidéző társegyesületek vezetőinek sportszerütlen munkálkodására, akkor, amikor elkövették a játékoscsábitásokat, nem gondolva arra, hogy mily fájdalmas az, ha ily körülmények között kell elvesztenie legjobb játékosait a nevelő egyesületnek, melyen keresztül természetesen válságba kell, hogy kerüljön az egyesület.

A Vasut és MAORT nyilatkozatai megütik a jóbarátság hangját mindkét részről. Ehhez csak az a megjegyzésem, hogy nem tárgyalásokkal és nyilatkozatokkal kell jóbarátságot fenntartani, hanem cselekedetekkel. A pályán legyen kemény ellenfél, de a városban sportbarát.

Nehéz helyzettel küzdő egyesületünknek sokat köszönhetnek ezen a téren társegyesületeink, mert tőlünk kaptak játékosokat, de adni nem adtak. Csapatunk teljes egészében helybeli fiukból áll, teljesen amatőr alapon, ha a közönség kissé támogatni fog bennünket, egyenesbe jövünk. Mi az NTE részéről senkihez nem fordulunk. Mi a magunk utján haladunk és nevelni fogjuk az ifjainkat. Mi nem vagyunk egyelőre attrakció, tehát nem is számolnak velünk. Talán el fog jönni az idő, amikor az elsőkből lesznek az utolsók. Részünkről csendben a legjobb sportbarátok vagyunk és ezt kérjük társegyesületeinktől is.

Elvünk: sportra nevelni városunk szabad pályán működő munkásifjakat és ismét hangossá tenni városunknak oly sok élvezetet nyujtó Dózsa György-uti sporttelepünket, amely csak addig lesz egyesek előtt messze, amig elérjük azt a nivót, amelyben valamikor is élt egyesületünk és akkor meg fog szünni válságunk is.

Sporttársi tisztelettel:

Harangozó Lajos
NTE üv. elnök

HIREK

Az operálókésnek

páratlan művésze volt Ádám Lajos, a napokban elhunyt egyetemi orvostanár. Amikor operált, mintha a legmagasabb és legnemesebb szellem járt volna a műtőasztal körül, hogy megáldja azt a kezet, amely az emberek ezreinek adta vissza életét és egészségét. Legnagyobb fájdalma az volt, amikor az elátkozott szégyenletes magyar korszak kiültötte kezéből a gyógyitó kést és megfosztotta operáló asztalától azt az embert, aki mindig és mindenkor az irgalom és szeretet megtestesülése volt. Mi tudjuk és mindig is azt vallottuk, hogy nagy művész csak nagy ember lehet. Ez a megállapitás fokozatosan áll az orvosra. Nem szerette a népszerüséget, eladhatta volna kését a kiváltságosoknak a hatalom birtokosainak vagy gazdagoknak, de Ádám Lajos előtt csak betegek voltak. Soha senkitől meg nem kérdezte anyagi viszonyait és megszámlálhatatlan azoknak a proletár ezreknek a száma, akiknek gyógyitó kése visszaadta életét. Elhivatott költője volt mesterségének olyan, akivel csak ritkán ajándékoznak meg az emberiséget.

Az utolsó percig dolgozott, bár tudta, hogy menthetetlen. Halálos kórral a testében tovább gyógyitott, tovább operált és tovább tanitott. Nagy mesterek elhivatottságával sugározta tanitványaiba egy nagy művész életének minden tanulságát és tudását.

Makacsul hitt az emberiség jövőjében és ezt a hitét még akkor is átplántálta tanitványaiba, amikor már neki magának semmi reménye nem volt az élethez.

— **Felhivás**

A Magyar Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezete f. hó 23-án délután 4 órakor taggyülést tart. Megjelenés kötelező. *Vezetőség.*

— **Magyar Kommunista Párt nőnapot** tart pénteken délután 5 órai kezdettel. Előadó Palkó Józsefné. Mindenkit szeretettel várunk.

— **A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének**

asszonyai nemcsak hirdetik, de meg is értik azt a kötelességet, a melyet a demokrácia rájuk ró. Megjelentek a III. körzeti elemi iskolában és ott azzal a szeretettel, mely csak asszonyok szivéből fakadhat, könyveket, uzsonnát osztottak ki az árra rászoruló gyermekeknek. Imo a levél, melyet az iskola igazgatója a Magyar Nők Demokratikus Szövetségéhez intézett: »A vezetésem alatt álló III. körzeti állami általános iskola szegény tanulóinak juttatott tankönyvekért hálás köszönetemet fejezem ki. Az iskolámba járó szegénysorsu tanulóim segélyezése, a megértő, példadató támogatása segiti munkánkat. A Magyar Demokratikus Nők nemes példáját bár minden egyesület követné, akkor nevelői munkánk zavartalan működése biztositva lenne. *Csonka István s. k.* igazgató.

— **KOKSZ értesiti** tagjait, hogy jótékonycélu estélyét folyó hó 30-án tartja meg.

Szombaton este
8 órai kezdettel
Katalin-táncest
a Koronában
Nyitva reggel 5 óráig.
1577

Árverések.

A város tulajdonát képező és a Nagyrácz-utcai legelőn lévő kb. 10 drb. tuskót f. hó 26-án d. e. 9 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen eladom. Találkozás a Jakabkuti-uti bikaistállónál. 1573

A város tulajdonát képező és a Homokkomárom utcai legelőn lévő kb. 40 drb. tuskót f. hó 27-én d. e. 9 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen eladom. Találkozás a katonai elemi iskola kapujánál. 1574

A város tulajdonát képező és a Bessenyei dülőben lévő szántóföldek 1. és 2. sz. parcelláját folyó hó 25-én d. e. 9 órakor a helyszinen tartandó nyilvános árverésen bérbeadom. 1575 **Polgármester.**

APRÓHIRDETÉSEK

Városi Szamfőzde Nagykanizsa, Báthory-utca 4. Adóborok átvétele és tárolása, noah-borok vásárlása napi áron. 1554

Poloska irtás — féreg irtás garanciával. Padló- és parkettbeeresztés. Özv. Csapóné. Érdeklődés: Zrinyi Miklós u. 8 sz. 1556

Cipőpaszta és **konzervdobozokat, kis üvegeket vesz** Perényi szappangyár, Magyar-utca 22. 1568

Mindennemü **szőrmeáruk, olajat, függyut, hullott sertést vesz** Perényi szappangyár, Magyar-u. 1567

Eladó 154 négyszögöles házhely Sáncban főutvonal mellett. Cim a kiadóban. 1579

60 éves MÁV nyugdijas hozzáálló korabeli nő ismeretséget keresi **házasság** céljából. Cim a kiadóban. 1572

Eladó 1 disznóól, 1 baromfiól, 1 bekecs, rönkfa, deszkák, ruhaszekrények, Zsiros vindó stb., Szekeres József uca **64** szám. 1571

Örökbeadnám egészséges 1 hónapos **fiugyermekemet.** Érdeklődni a **kórházban** lehet. 1570

Elcserélném a város belterületen lévő 2 szoba konyhás összkomfortos lakásomat, ugyancsak a város belterületén lévő 1 szoba konyhás lakásért. Cim a kiadóban. 1578

FIGYELEM!

Anyagigénylési nyomtatványok és raktárnyilvántartási könyvek kaphatók a Zala kiadóhivatalában.

1186. Zalaegerszeg—Söjtör—Nagykanizsa

Járatszám 4	Km.		MEGÁLLÓHELYEK		Járatszám 1
15·00	—	i.	**Zalaegerszeg**	é.	9·45
15·04	1		**Zalaegerszeg** p. u.		9·42
15·14	4		Zalabesenyő		9·34
15·21	7		Bocfölde f. m.		9·24
15·28	10		Sárhidai elág. f. m.		9·17
15·35		é.	Bak	i.	9·10
15·36	13	i.		é.	9·09
15·51	20		Söjtör		8·56
16·00	24		Pusztaszentlászló		8·46
16·04	26		Válicka-puszta		8·41
16·11	29		Pusztamagyaród		8·35
16·17	32		Szentliszlói elág. f. m.		8·28
16·27		é.	**Bánokszentgyörgy**	i.	8·18
16·30	37	i.		é.	8·15
16·41	42		Borsfa		8·05
16·53	48		Letenyei elág. f. m.		7·52
17·02	52		Rigyáci elág. f. m.		7·43
17·07	54		Eszteregnyei elág. f. m.		7·38
17·13	56		Sormás		7·33
17·23	60		Kiskanizsa		7·23
17·30	63	é.	**Nagykanizsa** Korona szálló	i.	7·15
19·15	—	é.	Letenye MÁVAUT (1195)	i.	5·50
20·15	—	é.	Lovászi MÁVAUT (1195)	i.	4·45
17·40	63	i.	**Nagykanizsa** Korona szálló	é.	—
17·45	64	é.	**Nagykanizsa** p. u.	i.	—
—	—	é.	Zalaszentiván MÁV	i.	4·55
19·13	—	é.	Murakeresztur MÁV	i.	6·30

ZALA demokratikus politikai napilap
Szerkeszti: **Benczo Jenő** főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.
Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa
Szerkesztésért és kiadásért felel Benczo Jenő
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 268. szám. Nagykanizsa, 1946. november 24. vasárnap Ára 40 fillér.

ZALA

A legujabb tipusu négy lökéses Lancaster gép 41 perc alatt repül Párizsból Londonba, amely 9 perccel javítja meg a nemrég elért világrekordot.

Bencze Jenő:

A magyar béke minisztere

Gyöngyösi János holnap városunkba érkezik, hogy felszólaljon a Kisgazdapárt nagygyülésén. Oly értesüléseket kaptunk, amelyek tudni vélik, hogy a külügyminiszter a nagykanizsai népgyülés szószékét használja fel az ország határain messze tulmenő nagyjelentőségü külpolitikai események bejelentésére.

A debreceni ideiglenes kormányból Molnár Erich népjóléti miniszteren kivül csak Gyöngyösi János maradt a politikai porondon. Ő is ott volt a mostani veszprémi püspök, Bánás László prépost-plébános debreceni parohiáján, ahonnét reménytelenül, roggyant térdekkel indult utjára az uj magyar élet. Gyöngyösi János azok közzé a tisztaszándéku harcos pionirok közé tartozik, akik a magyar évezredes tölgyerdőt gyökerestől kiszakitó fasiszta orkán után először kiáltotta a háladó magyar életbe: ujra süt a nap, zöldel a mező és érik a gyümölcs.

Közvetlen a háboru után csöppnyi szigetként álltunk a világ népei között, akik bennünket — valljuk be, nem jogtalanul — makacs ellenségnek tekintettek. Mig más délkelet-európai nemzetek maguk rázták le testükről a horogkeresztet, addig bennünket utolsóként ugy kellett leszakitani arról. Ilyen körülmények között a legnehezebb és legfelelősségteljesebb pozició kétségtelenül a magyar külügyminiszteré volt — sokkal nehezebb és felelősségteljesebb, mint bármely más állam külügyeinek intézője. Gyöngyösi János már az ideiglenes magyar kormány megalakulása pillanatában tisztában volt, hogy a zátonyra vitt magyar bárkát csak a mindig részedett és kizsákmányolt dolgozók százezreinek segitségével tudja partra kormányozni és az 6 izmuk és áldozatos munkájuk nélkül nincs és nem lehet magyar ujjászületés. Még fülünkbe cseng a hang, amit a sajtó képviselőinek a kormány Budapestre költözése napján mondott:

»Társadalmunknak a politika terén fel kell hagyni az illuziókkal, mindenekelőtt az egynemzetü husmilliós magyarság, az ezeréves szentistváni birodalom és egyéb ehhez füződő fikciókkal, melyek ránk nézve semmi hasznot, hanem csak veszedelmeket jelentenek, a reakció melegágyai voltak és végeredményben katasztrófába sodortak bennünket. Ez természetesen távolról sem jelenti azoknak a nyelvi, kulturális és szellemi kapcsolatok feladását, a melyek természetszerüleg a magyart a magyarhoz füzi, legyen az a Dunamedencében vagy Amerikában. Viszonyunkat a Szovjetunióval ma még a fegyverszünet határozza meg. Bizunk abban, hogy azzal a komoly átalakitással, amelyet a kormány maga elé tüzött, sikerült a Szovjetunióban olyan bizalmat kelteni, amely egy tartós barátság kimélyitésére alkalmas.«

Világos beszéd, nagyvonalu programm, aminek gerincére fel lehetett épitni egy nemzet egészséges szervezetét. Felismerése egy letünt, bukott világ hazug és csalfa délibábjának, amely után 25 esztendeig ámitók módjára hajszolták szegénysétlen népünket. És a felelős nyilatkozat végleges leszámolást jelent minden szentimentális magyar illuzióval, hogy helyébe olyan realitásokat ültessen, mely alapja lehetett, hogy helyet foglalhassunk nemcsak szomszédaink, de a világ minden békeszerető nemzete között. Ez a politikai vonalvezetés érvényesült Párizsban is.

Nem kell külön kiemelnünk azt a nagyszerü, emberfeletti munkát, amit Gyöngyösi János Párizsban végzett. Gyenge fizikumu ember vállára nehezedett ezer esztendő bűneinek roppant sulya, de ő panasztalanul cipelte a magyar keresztet a párizsi Golgotára. Harcolt igaz harcosként a siker legkisebb valószinüsége nélkül és ha nem is ért el területi eredményeket, egyet minden bizonnyal elért: megmutatta, hogy az igazságba vetett hit komoly felkészültségével hogyan lehet egy egész világ ellen küzdeni. Ellenfeleinknél, akiknek a hitleri háboruban oly sok szenvedést és fájdalmat okoztunk, kivivta a minden területnyereségnél nagyobb eredményt: a megbecsülést. Nem volt semmi esélye, mint ahogy nem volt semmi esélye a magyar hadseregnek sem, amit vezetői az orosz szteppéken elvéreztettek és aminek következtében nem tárgyalófélként, de vádlottként ültünk a világ népeinek itélőszéke előtt. Gyöngyösi János az elbukott és bünbocsott magyarság védőügyvédjeként ragyogó teljesitményeivel bebizonyitotta, hogy vezetői vitték katasztrófába ezt a népet, amit a 25 esztendős hazug neveléssel gyermekként irányithattak. A legnagyobb eredménye Gyöngyösi Jánosnak az volt Párizsban, hogy ezt el is hitték. A magyar külügyminiszter világossá tette mindenki előtt, hogy az uj Magyarország igazán és becsületesen a békét akarja ugy a külállamokkal, mint sajat portáján belül.

Könnyü háborut csinálni, de nehéz békét teremteni. Ezt a tanulságot mindenkinek le kellett vonni a párizsi konferencia után. De elsősorban le kellett vonni a vezetőpozicióban levő politikusoknak. Gyöngyösi János tisztán látta, mert tapasztalta, hogy a legelső teendőnk a belső ellenség leküzdése, a magyar reakció megsemmisitése, amely nagy harcai közben oly sok borsot tört Párizsban az orra alá. Alattomosan támadott, rezközeiben nem válogatott. Kunmadarason, Miskolcon, Gyöngyösön próbálkozott az oly nehezen megteremtett rend felboritásával, mert ezzel akarta még nehezebbé tenni Párizsban a magyar ügyet.

Béke itthon. Ez a magyar külügyminiszter első és legfontosabb tétele. Béke itthon, mert csak igy képzelhető el az uj országépités, mert ez minden kezdet alapfeltétele. A becsületes és őszinte koalició lehet csak a belső béke biztositásának záloga. Gyöngyösi János pontosan tudja, hogy a magyar munkásság nélkül kormányozni ebben az országban nem lehet, de azt is tudja, hogy a legtisztább demokráciát maradéktalanul a dolgozók tömegei képviselik. Amikor 1941-ben a Kisgazdapárt szövetséget kötött a munkáspártokkal, akkor ez a megtámadhatatlan igazság lebegett a szemeik előtt. Senki sem vonja kétségbe a Kisgazdapárt tiszta szándékait, de éppen ennek a tiszta szándéknak a védelmében ki kell ütni a fegyvert azoknak a kezéből, akik a Kisgazdapártba csak azért furakodtak be, hogy a vezetést megkaparintva ujra katasztrófába vigyék az országot.

—

A trieszti angolszász megszálló csapatok kivonása ügyében éles ellentét van a nagyhatalmak között

New-Yorkban a külügyminiszterek a tegnap este megtartott értekezleten nem jutottak megegyezésre a trieszti kérdésben. A külügyminiszteri tanács ma este ismét összeül. A külügyminiszteri tanács hosszas vita után sem tudott megegyezésre jutni a trieszti terület ideiglenes kormányzására vonatkozóan. A legfőbb akadályt a külföldi csapatok visszavonása képezte.

Oroszország ragaszkodott ahhoz, hogy a Trieszten állomásozó katonaságot a megadott határidőn belül vonják ki.

Byrnes véleménye szerint a megszálló csapatokat csak 45 nappal azután lehet visszavonni, amikor a szabadterületet kormányzója értesitette a biztonsági tanácsot, hogy a rendet a csapatok nélkül is fenn lehet tartani. Tárgyalásra kerül a külügyminiszterek tanácskozásán a trieszti választások megtartásának kérdése is.

Molotov azt kérte, hogy 3—4 hónapon belül a választásokat tartsák meg, Byrnes ezt tul korainak tartotta.

Molotov megismételte a csütörtökön hangoztatott érveket és igy ujból nem tudtak megegyezni.

Az Egyesült Nemzetek politikai és biztonsági tanácsának tegnapi ülésén Molotov ellenezte Bevin azon javaslatát, hogy a külföldön állomásozó csapatok létszámának bejelentéséről szóló szovjet kérelmet és az általános leszerelés problémáját együtt tárgyaljak. Molotov hangoztatta, hogy az első kérdés egymagában is nagyon lényeges. A második kérdés az általános leszerelés kérdése még ennél is jelentősebb, igy tehát a két kérdést nem szabad együtt tárgyalni. Molotov kijelentette, nem lehet mentség idegen csapatok tartására az Egyesült Nemzetek bármely tagállamának területén.

A trieszti szabadkikötőről és a vétójog megszigoritásáról tárgyalnak a külügyminiszterek

Newyork, november 22

A külügyminiszterek négyes tanácse tegnap a trieszti szabadkikötőről, az állampolgárságról, az ideiglenes kormányzatról és a csapatok visszavonásáról tárgyalt. Végleges megegyezés egyik kérdésben sem történt, mindamellett egyetértenek, hogy elfogadják azt az elvet, hogy a szabadkikötőben egyes országoknak területenkivüliséget nem élvező övezeteket létesitenek és lehetővé teszik a vámoktól és illetékektől mentes kezelést is.

Az ülésen Molotov kijelentette, nem ragaszkodik ahhoz, hogy Trieszt és Jugoszlávia között vám- és valutaügyi szövetség létesüljön.

A napirenden szereplő kérdéseket részben a külügyminiszterhelyettesek elé terjesztik, részben a legközelebbi ülésre halasztották. A Reuter jelentése szerint a külügyminiszterek ma folytatják a vétó-jog esetleges megszoritásának vitáját. Tegnap este Bevin Byrnes külügyminiszterrel fél órás tanácskozást folytatott a külügyminiszteri tanács előtt.

Megtalálták a francia Alpokban lezuhant repülőgépet

Párizs, november 32

Az elmult napokban a francia Alpesekben lezuhant Dakota-rendszerü amerikai utasszállító repülőgép 11 utasát a svájci Meiringen közelében elsőnek egy Lancaster-tipusu angol repülőgép találta meg. A lezuhant emberek egy gleccseren, a repülőgép roncsain tartózkodnak. Ma reggel, hajnali 3 órakor egy mentőcsoport tagjai megkezdték az előrehaladást a gleccser szélén. A mentőcsoporthoz svájci katonák is csatlakoztak. Egy angol repülőgép közben siklórepüléssel leszállt a gleccser szélén, hogy a lezuhant utasoknak segitségére legyen.

Az amerikai bányászsztrájk

Newyork, november 23

A bányászsztrájk következtében az amerikai kormány széleskörü takarékossági intézkedéseket léptetett életbe. Korlátozta az áramfogyasztást és a vasuti közlekedést. John Lewis hétfőn jelenik meg a washingtoni szövetséges biróság előtt, hogy védekezzék, miért tagadta meg a kormány utasitását a sztrájk beszüntetésére.

Molotov harca a leszerelésért

Newyork, november 23

Az Egyesült Nemzetek politikai bizottsága tegnap is folytatta a szovjet javaslat vitáját, az idegen államok területén tartózkodó szövetséges csapatok kérdésében. A vitában Molotov felszólalt és kijelentette, hogy a maga részéről készségesen beleegyezik, hogy felvilágositásokkal szolgáljon a volt ellenséges államok területén tartózkodó szövetséges csapatok létszámáról. A fegyverszüneti feltételek megkötésekor döntöttek a megszálló csapatok létszámáról és majd a békeszerződések döntenek a csapatok visszavonásáról. Németországnál másképpen áll a helyzet, mivel itt meg kell akadályozni egy esetleges támadás lehetőségét. Beszéde végén kérte, fogadják el ujabb inditványát.

Nagy érdeklődés előzi meg a pécsi nemzeti szinház nagykanizsai vendégjátékát

Mint a Zala közölte, a Pécsi Nemzeti Szinház december elsején megkezdi vendégjátékait Nagykanizsán a Városi Szinházban. Ma olyan értesüléseket kaptunk, hogy csak december 2-án nyithatja kapuit a szinház, mert elsején még a Nagy Péter cimü grandiózus orosz filmet vetitik a moziban. A szinielőadásokra éhes kanizsai közönség körében eddig még nem tapasztalt nagy érdeklődés nyilvánul meg, ami abból is kitünik, hogy az első sorok 12 szelvényes bérletei egyszólván teljes egészében elfogytak. A szinház megtüzásából itt működő szinházi titkár éppen a nagy érdeklődésre való tekintettel most hatszelvényes bérletet is rendszeresit, hogy azokat a dolgozók nagyobb tömegei is megvásárolhassák. A 6 szelvényes bérlet szintén igen jó helyekre 25 forintba kerül.

A szinház vezetősége még nem állitotta össze a 21 napos vendégszereplés repertoárját, de ugy halljuk, hogy megnyitóul Kálmán Imre világhirü operettjét, a Cigányprimást adják elő. Nagykanizsa város közönsége elvárja, hogy a pécsi szinigazgató a legkitünőbb erőivel jön Nagykanizsára, ezt azért hangsulyozzuk, mert olyan hirek kerültek forgalomba, hogy az elsővonalbeli müvészek továbbra is Pécsett maradnának és ide másodrangu erők kerülnének. Mondanunk sem kell, hogy minden olyan kisérlet, amely a fent emlitett módon akarna szinházat játszani Nagykanizsán, feltétlenül csődöt mondana és az uj szinigazgató egyszer és mindenkorra elveszitené hitelét a közönség előtt. Már előre mondjuk, hogy ebben a kérdésben sem a város vezetősége, sem a sajtó, do legkevésbbé az igényes nagykanizsai közönség nem ismer tréfát és elvárja, hogy rövid szinházi szezonját a legkitünőbb erőkkel játsszák végig. Ugyanez áll a zenekarra is. Szedett-vedett zenekart már sokat hallottunk Nagykanizsán és nem szeretnénk, ha ujra ezt hallanánk. Teljesen lehetetlen egy össze nem tanult zenekarral jó operettet lejátszani, ezért már most kijelentjük, hogy abban a kérdésben is a legszigorubb kritikát gyakoroljuk majd.

A város közönsége szeretettel fogadja és üdvözli a szinházat, do nehezen megkeresett pénzéért komoly müvészetet vár és ha ezt nem kapja meg, akkor ne csodálkozzon a pécsi szintársulat azon, ha üres házak előtt kell játszania.

Megtalálták Hitler titkos parancsát az ellenállásra és a mozgalom kincstárát

Berlinből jelenti az Európa Riport: Németország leverése előtt is tudomása volt arról a szövetségeseknek, hogy Hitler, vereségre számitva, a nemzetiszocializmus fenntartására hatalmas anyagi alapokat létesitett mindenfelé.

Hosszas nyomozás után most találták meg Hitler egyik erre vonatkozó titkos parancsát. Ebben azt rendelte el, hogy ha a helyzet alkalmasnak látszik, azonnal meg kell kezdeni az uj szervezkedést és a harcot a megszállók ellen. A további vizsgálat során Németország amerikai és angol megszállási övezetében megtalálták a tervezett mozgalom kincstárait. Összesen 410 ezer font ezüst, 14 ezer font arany, 10 ezer font platina és 153 ezer karát brilliáns került elő különböző valutákon kivül.

Nem hivatalos becslés szerint több mint 500 millió dollár értéket képviselnek a felkutatott kincstárak.

Fasiszta botrány egy pécsi kereskedelmi iskolában

(A Zala pécsi tudósitójától.)

A pécsi államvédelmi osztályhoz napok óta bejelentések érkeztek, hogy különösen az esti órákban fasiszta tartalmu röpiratokat szórnak szét a város minden részében, de különösen a bányászok által lakott negyedekben. A rendkivül erélyel meginditott nyomozás rövid idő alatt teljes eredménnyel járt, mert megállapitották, hogy a földalatti fasiszta mozgalom az egyik kereskedelmi iskolából indult ki.

A nyomozók több diák otthonában házkutatást tartottak és ekkor több fasiszta sajtótermeket és géppel sokszorositott fasiszta röpcédulát találtak.

A nyomozás eredményeképpen 14 diákot vettek őrizetbe.

Bevallottak, hogy a szervezkedésre egyik tanáruk biztatta fel őket.

A tanárt előállitották a rendőrségre. Tagadta bünösségét, de a kihallgatások közben olyan sulyos tanuvallomások hangzottak el ellene, hogy előzetes letartóztatását rendelték el. Ezek után az iskola többi osztályának tanulói ellen is vizsgálatot inditottak.

A megdöbbentő esetről a pécsi főispán személyesen tett jelentést Rajk László belügyminiszternek, aki utasitotta az államvédelmi osztály budapesti központját, hogy a nyomozást a legszélesebb körben folytassa le, mert az első kihallgatások után fel lehetett tételezni, hogy a diákokon keresztül Kis Szalézék emlékezetes fasiszta összeesküvéséhez hasonló földalatti mozgalmat leplezett le a rendőrség.

Ötszáz személyes turistaszálló épitését tervezik Budapesten

Két nap óta tart Budapesten az országos idegenforgalmi értekezlet, ahol különböző tervekkel foglalkoznak. A főváros régi elgondolása, hogy Budapesten turistaszállót épit, ahol az országba jövő idegenek elhelyezését tervezik. A turistaszálló egyben az elpusztult diákszállót is pótolná. A tervezett turistaszállót a keleti vagy nyugati pályaudvarnál, vagy a Városligetben épitenék fel. Az 500 személyes szállóban a vidékiek is, akik egyes ünnepélyes alkalmakkor nagy tömegekben özönlenek a fővárosba, kevés pénzért elhelyezést kapnának. Luxus-szállodáknak az épitése iránt nincsen érdeklődés, azonban Svájcból több ajánlat érkezett a Gellért-szálloda és gyógyfürdő hosszabb időre való bérbevételére. Egyes külföldi érdekcsoportok a főváros gyógyfürdőit akarják hosszabb időre bérbevenni s ezzel kapcsolatban több luxus-szállót is épitenének. Az ajánlatok annyira kedvezőek, hogy a főváros hajlandó a külföldi érdekcsoportokkal a bérbeadás ügyében tárgyalni.

A népbiróság jövőheti tárgyalásai

A nagykanizsai népbiróság kedden tárgyalja Hederics István tótszentmártoni fegyveres pártszolgálatos, Varga Sándor polai nyilas ifjusági vezető, Balázs Imre szentlászlói fegyveres pártszolgálatos, valamint Ifju Béla nagykanizsai fegyveres pártszolgálatos bünügyét. Az utóbbi azzal van vádolva, hogy a fegyveres hatalommal visszaélve Kaufer Sándor nagykanizsai lakásáról több ingóságot eltulajdonitott.

Csütörtökön Ragács János vasztonyai parasztszéktartó, Toplák János molnári drávamenti légionista, Tóth Lajos tótszerdahelyi drávamenti légionista, Pintér István, a vasztonyai nyilas pártszervezet pénztárosa, valamint Czeiner József, Czeiner Józsefné, özv. Kunics Józsefné és Battyányi Józsefné nagykanizsai lakosok bünügyét tárgyalja a népbiróság. Az utóbbi négy vádlott a vád szerint a társadalom üldözött rétegéről adatokat szolgáltatott egyik nyilas szervnek.

Szombaton Éder János, a nyilasok pőtrétei besugója, Vécsei Vilmos, aki a sormási nyilas pártszervezetnek szolgáltatott adatokat, valamint Mecsek Nándor palini nyilas áll a népbiróság elé.

VÁROSI MOZI
Szombat, vasárnap
Három különös történet
BÜN ÉS SZERELEM
Charles Boyer, Barbara Stanwick
Metro és Heti Filmhiradó
Előadások hétköznapokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-kor

Akik a népkonyhának adtak

A népkonyha javára a Centrálban rendezett büffés táncestély sikeréhez a következő adományok folytak be:

Sörgyár: 25 liter sör, Háry János konyak, likör. Dunántuli Szeszgyár: konyak, likör, rum. Mázesz Ferenc konyak.

Felker, Tarabó, Horváth Imre, Bagonyai, Gazdag, Singer üzletek: felvágottak. Vajgyár 1 kg. vaj.

Papp és Boda borkereskedők: 30 liter bor.

A buffethez a következő házi asszonyok járultak hozzá: Makoviczky Gyuláné, Horváth Gézáné, Halmos Pálné, Dombai Gyuláné, Skerlák Erzsébet, dr. Róth Béláné, Tassy Béláné, Kalmár Zoltánné, Kovács Mártonné, Barbarits Lajosné, Tarján Ferencné, Szakonyi Józsefné, Gozdán Ernőné, Resid Raifné, Ritter Andrásné, Teutsch Gusztávné, Fehér Istvánné, Perlényiné, Muszelné, Szálingerné, Schless Lászlóné, Horváth Lajosné, Sziklay Béláné, Zsoldos Gyuláné süteményt.

Kapoli István, Fischl Lajosné, Schless Gyula, Mair cég papiráruk.

Varga Józsefné, Barabás Lajosné, Németh Lászlóné, Pál Istvánné lisztet és Németh Józsefné csirkét adott.

A tiszta bevétel: 1.400 Ft volt.

Minden szives adományért hálás köszönetet mond a Szociálpolitikai Bizottság.

Szombaton és vasárnap este
nyulvacsora vadasan
és székelygulyás
a
Markos Ferenc
Kossuth-téri vendéglőjében.
Kitünő balatoni borok.
Jó cigányzene.
Nyitva 2 óráig.
1585

Dr. Dávid János alispán sulyosan megbetegedett

(Zalaegerszegi tudósitónk telefonjelentése.) Mint ismeretes, dr. Dávid János alispán kedden Nagykanizsán járt, ahol a Szociáldemokrata Párt vendégeként felszólalt, annak pártnapján. Nagykanizsáról Szepetnekre ment, ahol szintén beszédet mondott. A nehéz munka, melylyel a megye közigazgatása jár, amit dr. Dávid János már több mint egy esztendeje minden pihenés nélkül végez, kimeritette szervezetét és egy kis meghülés, amit Nagykanizsán szerzett, elegendő volt ahhoz, hogy magas lázzal ágybadöntse. Az orvosok megállapitották, hogy dr. Dávid Jánosnak sulyos tüdőgyulladása van. Remélni lehet, hogy az uj gyógymódok segitségével hamarosan leküzdi ezt a veszélyes betegséget.

Sulyosbit a NOT

Halálra itélte az egyik kivégzőosztag tagját

A győri népbiróság 12 évi kényszermunkára itélte Csordás János munkást, aki annakidején tagja volt egy kivégzőkülönitménynek. A NOT az itéletet megváltoztatta és Csordás büntetését kötéláltali halálban szabta meg. Az elitélt kegyelmet kért.

A rádió vasárnapi müsora

Budapest I. 6.45 Hirek. 7.05 Reggeli zene. 8 Szórakoztató hanglemezek. 9 Görög-katolikus istentisztelet. 9.30 Református vallásos félóra. 10 Hirek. 10.10 Római katolikus istentisztelet. 12 Déli harangszó, hirek. 12.20 Bach: 140. kantáté. 13.20 Carousel. 14 Hirek. 14.10 Világhirü müvészek hanglemezei. 15.20 Hir Sári zongorázik. 16 Hirek. 16.10 Magyar nóták. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.30 BBC ajándéklemezek. 18.45 Vasárnap esti rádiószinház. 19.45 Rádióankét a szövetkezetről és a kereskedelemről. 20 Hirek. 20.20 A Székesfővárosi Zenekar hangversenye. 21 A Rádió hangja. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek, sporthirek. 22.40-kor Vöröskereszt közlemények. 22.50 Magyar slágerek. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Lemezantiquárium.

Budapest II. 19 USA ajándéklemezek. 21 Hirek. 22.20 Orosz ajándéklemezek.

A rádió hétfői müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Operettrészletek. 10 Hirek. 10.10 Verdi: Requiem. Közvetités a belvárosi templomból. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Pluhár Melitta énekel. 13 Kiss Elemér jazz-együttes játszik. 14 Hirek. 14.20 Müvészlemezek. 15 Iskolai énekkarok. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.45 Emlékezés Maulpertschro. 17 Párthiradó. 17.10 Rádiókamaramuzsika. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.10 Zenés összeállitás. 19.15 A Pro Arte együttes énekel. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 Magyar muzsika. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Hadifogolyhiradó.

— **A Magyar-Jugoszláv Társaság** nagykanizsai szervező bizottsága december 1-én, vasárnap este 8 órakor tartja bemutatkozó és ismerkedő táncestélyét a Központ-szálló termeiben 2 forint belépődijjal. A rendezőség szeretettel ezuton hiv meg mindenkit, aki rokonszenvvel kiséri figyelemmel a magyar-jugoszláv összeomszédság gyakorlati elmozditását célzó Társaság munkáját és célkitüzéseit.

Kereskedő, mint bünbak

Kereskedőellenes hangulat van-e? — nehéz volna rá a felelet, bár tapasztaltuk, hogy amikor a kereskedők radikális megrendszabályozását jelentették be egy gyülésen, hatalmas taps volt a válasz a hallgatóság köréből. Az a munkás, aki keservesen megszolgált kevés forintjából az előállott drágaság folytán nehezen gyürközik az élettel, természetesen könnyen hajlandó azok ellen fordulni, akiket egyesek a drágaság okozójául állitanak be.

A Szociáldemokrata Párt az igazság utját járja és nem engedi magát semmiféle hangulattól befolyásoltatni. A felületes szemléletből nem kovácsol vádat semmiféle foglalkozási réteg ellen sem, hanem a felmerült kérdést tüzetesen megvizsgálja, megállapitja, hogy az eléje táruló okozatnak mi a valódi, igazi oka és a megvizsgálás eme eredményeit ismerteti tömegei előtt. A szocialista tehát nem fogja azt mondani, hogy a kereskedők idézik elő az oktalan áremelkedést, egyes kereskedők jogtalan eljárását nem fogja általánositani és nem fogja most már az egész kereskedő réteget a vádlottak padjára ültetni. Amig Magyarországon kapitalista társadalmi rend lesz, addig természetesen kereskedők is szükségszerüen lesznek, hiszen a gazdasági javaknak a fogyasztóhoz való juttatásában fontos feladatot töltenek be és tudjuk nagyon jól, hogy a kis Portugáliától a nagy Angliáig hogyan küszködnek sok ország fellendülését kereskedőinek. Magyarországnak a kiegyezés utáni hatalmas fellendülésében jelentékeny szerep jutott a kereskedőknek is.

Ha tárgyilagosan vizsgáljuk a drágaság okait, akkor meg kell állapitanunk, hogy igen gyakran a gyáraknál kezdődik az áru rejtélyes utja és ez a mellékut persze alaposan felemeli a megállapitott hatósági árat. A kereskedők igen sokszor nem jutnak áruhoz, mert a gyáraknál titkos kezek másfelé terelik az áru utját, a beszerzés nehézséggel, fáradtsággal, sok felesleges költséggel jár, amelyekről persze a tájékozatlan fogyasztó mit sem tud.

Hogy tehát a kereskedők helyzete tárgyilagos megvilágitásba kerüljön, ezért a Szociáldemokrata Párt november 26-iki, keddi pártnapján Harangozó Lajos, a KOKSz ügyvezetője tart előadást: »Kereskedő, mint bünbak« cimen. Ennek az előadásnak lesz a feladata a kérdés alapos megismertetése, a válaskodással szemben a való helyzet megvilágitása. Harangozó Lajos előadásához Szabó Berény központi járási titkár fog hozzászólni, aki a párt álláspontját fogja ismertetni. Az előadást vita követi.

A pártnapot bel- és külpolitikai beszámoló egészíti ki.

A pártnap pontosan fél 6 órakor kezdődik, melyen vendégeket szivesen lát a párt. *bp.*

— Inspekciós gyógyszertár:

Szombaton: „Fekete Sas" gyógyszertár Fő-ut 6.

Vasárnap: „Igazság" gyógyszertár, Fő-ut 12.

Januárban megnyilik a nagykanizsai Munkás Népfőiskola

A Zala november 3-iki számában beszámoltunk arról, hogy Nagykanizsán Munkás Népfőiskola létesül. A közleményből azt lehetett kivenni, hogy ez a népfőiskola a város dolgozó ifjuságának az általános müveltség alapjait nyujtja és ott várki, aki tanulni akar, elsajátithatja azt. Most azonban sajnálattal értesültünk arról, hogy ez a népfőiskola kizárólag a MAORT alkalmazásában lévő ifjumunkások oktatására alakul. Azonban, hogy a város többi munkásifjai elől se legyen elzárva a müveltség utja, a MAORT főiskolájával egyidőben a városban is rendeznek ilyenirányu tanfolyamot. A városi Munkás Népfőiskola megalakitásáról tárgyalt tegnap délután a városi ideiglenes szabadmüvelődési tanács, melynek ülésén Kollarics Ferenc, a szabadmüvelődési felügyelőség megbizott vezetője volt az előadó.

Kollarics Ferenc beszélt azokról a magasztos célokról, amelyek a kormányt arra inditották, hogy rendeletet bocsásson ki a Munkás Népfőiskolák alakitásáról. A mély és magas tudás között át kell hidalni azt a szakadékot, amely eddig megmutatkozott. A tanult rétegnek le kell hajolnia az alacsonyabb müveltségü, de a magasabbrendü müveltséget megszerezni kivánó fizikai munkásréteghez, hogy kiemeljék abból a mesterséges elszigeteltségből, amelybe az elmult rendszer politikája rekesztette. Rohammunkát kell végezniök a tanitó és tanulnivágyó rétegnek a lelki és szellemi ujjáépités minden terén. Kijelentette Kollarics Ferenc, hogy a létesitendő Munkás Népfőiskolának helyi viszonylatban tanteremre, fütésre, világitásra és megfelelő tanerőkre van szüksége. A főiskola anyagi támogatását a kultuszkormányzat nyujtja. A rendkivül érdekes előadáshoz elsőnek Hegyi János a MKP helyi szervezetének titkára szólt hozzá és biztositotta pártja legmesszebbmenő anyagi és erkölcsi támogatását a népfőiskolának. Felszólalása végén kijelentette, hogy a Munkás Népfőiskola óráin ő maga is résztvesz, mint tanuló. Dr. Lukács gimnáziumi igazgató felajánlotta a népfőiskola részére a gimnázium tantermeit. A további felszólalásokban kérdés hangzott el arra vonatkozólag, hogy nyelveket is tanitsanak. Kollarics felügyelő örömmel adott helyt a kérelemnek és kijelentette, hogy azt előterjeszti felettes hatóságának.

Az ülés végén megegyeztek abban, hogy a Munkás Népfőiskolát lehetőség szerint még január hónapban megnyitják és hetenként 5 napon át minden este három óra lesz. A főiskola hat hónapig tart.

Pillanatfelvételek az akasztófától megmenekült háborus főbünösökről

Az egyik budapesti hetilap szines riportot közöl azokról a háborus főbünösökről, akiket a demokratikus Magyarország népbirósági kegyelemre méltónak találtak. A Zala szerkesztősége engedélyt kapott a cikk irójától, hogy azt teljes terjedelmében közölhesse. Mivel a cikk nagysága lapunk terjedelmét meghaladja, csak kivonatos közlést adunk azokról az emberekről, akik nem is olyan régen élet-halál urai voltak ebben az országban és szavukra, amely parancs volt, nyomorba, inségbe és lerongyolódottságba taszitották Magyarországot.

Mohai Mohaupt Gyula, a hidrobbantó polgármester üldözési mániát játszik és azt a rögeszmét igyekszik elfogadhatóvá tenni, hogy ő fél, mert a németek el akarják hurcolni. Azok a háborus bünösök, akik világos fejjel, pusztán hatalmuk megtartásáért a legképtelenebb embertelenségeket követték el, most, amikor józanul elkövetett tetteikért bünhődni kell, a bünhődés elől a tetemett beszámithatatlanságba szeretnének menekülni.

Temesváry László, a Nemzeti Bank nyilas elnöke és gróf Sorényi Miklós, aki géppuskáztatni akarta az üldözötteket, otthonról kapott leveleket olvassák a cellában. Kiss Ferenc, a Szinészkamara diktátora derüs, elsőrangu kondicióban van és irnokoskodik. Szinészi pózait levetette és látszólag örül annak, hogy az osztályirodában ülhet zárka helyett. Rátz Jenőt, a Sztójai-kormány hazaáruló miniszterelnökhelyettesét nem találjuk. Kórházban van, sulyos beteg. Kunder Antal, a németbérenc kereskedelemügyi miniszter az ország javait a németeknek »ajándékozó« Szakváry Emil iparügyi minisztorrel a letünt időkön vitatkoznak a cellában, ők is egymásnak bizonyitják ártatlanságukat és a már kivégzett vagy máshol lévő társaikat vádolják azokkal a bünökkel is, amelyeket ők követtek el.

Szakvári és Fiala cellatársaival önszorgalomból karácsonyi játékokat készitenek. A háborus főbünösök magaviseletére nincs panasz. Most igyekszenek »jó fiuk« lenni, a fogházban általában stréberek, alattomosan mozhunyászkodóak és csendesek. A véres dáridók után bizonygatni szeretnék, hogy ők »alapjában véve« nem is olyan vadak.

A lochnessi szörny után megjelent a comoi szörny

Róma, november 23

Az ANSA hirszolgálati iroda jelenti, hogy a Como-tóban néhány nappal ezelőtt egy kigyószörny bukkant fel. Négy vadász látta a szörnyállatot. A kigyó most ujból megjelent. Ezuttal három halász figyelte meg. A halászok közlése szerint a szörny négy méter hosszu. Testét pikkelyek és vörhenyes foltok boritják.

Itt a tél, sok a gond!
Segitsen magán!
Vegyen
Ujjáépitési Állami Sorsjegyet!
Főnyeremény **50.000 forint**
A sorsjegy ára:
Egész **5 Ft** Fél **2·50 Ft**
Huzás
Budapesten 1946. december 5-én.
A befolyt összeget az ujjáépités céljaira forditják.
A sorsjegyek kaphatók a Székesfővárosi M. Pénzügyigazgatóságnál (Bpest, V., Szalay-u. 10—14., felemelet I. sz.), azonkivül minden dohányárusnál és osztálysorsjegyárusitónál.
A pénz előzetes beküldése esetén a M. Pénzügyigazgatóság a sorsjegyeket portómentesen küldi meg.
146

Nyomdász-tea

lesz november 30-án, szombaton este Nagykanizsán a Szociáldemokrata Párt termeiben. Hogy szegény és gazdag egyformán résztvehessen az ólombetük kis munka-hadseregének társas összejövetelén, belépődijat nem szednek, ellenben 2 forintért minden belépő kap egy csésze elsőrendü rumosteát, cukorral és teasüteménnyel. Ezenkivül kitünő, olcsó ebéd áll a vendégek rendelkezésére. A tea nyomdász-jótékonysági célt szolgál, ezuton hivnak meg tehát mindenkit, aki együttérez a nyomdászsággal.

Itt vannak az uj árak

A Gazdasági Főtanács pénteki ülésén az iparcikkek árát — bele számitva az eddigi árleszállitásokat — a következő százalékarányban csökkentették. Az árleszállitás a hivatalos lapban valószinüleg csak egy-két nap mulva jelenik meg. Mezőgazdasági szeráruk 36.5 %-kal, kasza, sarló árát 20 %-kal, acéláruk, öntvények árát 12.5 %-kal, mezőgazdasági gépek és alkatrészek árát 22 %-kal, kész bőr, talpak árát 20 %-kal, (uj fogyasztói ár 18.46 Ft.), gépszij 34 %-kal, bányász bakancs árát 27—28 %-kal, (uj fogyasztói ár 99.10 forint fesz), férfi félcipő árát 15.9 %-kal, (uj fogyasztói ár 107.40 Ft.), mezőgazdasági benzin 69.3 %-kal, (mázsánként uj ára 50 Ft.), mezőgazdasági petróleum 65.7 %-kal, (mázsánként 86 Ft.), étolaj 18.7 %-kal, (uj fogyasztói ár 6.10 Ft.), margarin árát 19 %-kal, (uj ár 8.90 Ft.), mosószappan árát 25.6 %-kal, (uj ár 5.80 Ft.), nézgálic árát 25 %-kal, (uj ára 2.15 Ft.), növényvédő szerek 20 %-kal, táblaüveg 19.70 %-kal, (egy négyzetméter 10.92 Ft.), gumiáruk árát 29 %-kal, zsákszövetek 26.4 %-kal, zsák 21.1 %-kal, gyapjuszövetek árát 15 %-kal, kötött és hurkolt áruk árát 27 %-kal, az égetett mész és cement, téglák árát 10 %-kal, a kefeáruk árát 16.5 %-kal szállitotta le a Gazdasági Főtanács.

Ledöntötték Tompa Mihály rimaszombati szobrát

Rimaszombatból jött utasok közlése szerint Rimaszombaton Ferenci Istvánnak, a református templom oldalán elhelyezett szobrát és Tompa Mihálynak, a Tompa-téren álló szobrát a szlovákok november 15-én éjnek idején ledöntötték. A szobrok nyakára drótkötelet erősitettek és gépkocsival húzták le a talapzatról az emlékműveket.

A külügyminiszter látogatásának részletes programmja

A Kisgazdapárt jelenti:

Gyöngyössy János külügyminiszter nagykanizsai látogatása és beszéde elé nagy várakozással tekint az egész ország közvéleménye és a politikai élet minden tényezője.

A ma reggel kezdődött minisztertanács, melynek befejeztével várjuk a külügyminiszter értesítését érkezéséről, megtárgyalja azt a nagyjelentőségű fordulatot, amelyet a külügyminiszter Nagykanizsán jelent be.

Állandó telefonösszeköttetésben vagyunk az Országos Pártközponttal és Kovács Béla országos főtitkárral, hogy részleteket közölhessünk a bejelentendő fordulatról és a külügyminiszter látogatásának egyéb körülményeiről.

Az esemény fontossága miatt a külügyminiszter kíséretében Nagykanizsára jön a Magyar Távirati Iroda munkatársa, valamint több fővárosi lap tudósítója.

Eddigi értesülésünk szerint a külügyminiszter ma a késő délutáni órákban érkezik kíséretével Nagykanizsára. A város határában a város közönsége nevében Varga József polgármester köszönti. A Független Kisgazdapárt helyi vezetősége a párthelyiségben fogadja és üdvözli Gyöngyössy külügyminisztert, aki ezután Magyar János nemzetgyülési képviselő lakására megy, ahol szükebbkörű vacsorán vesz részt és ahol megszáll.

Vasárnap reggel 8 órakor a Független Kisgazdapárt járási és városi szervezete választmányi ülést tart, majd Gyöngyössy János külügyminiszterrel és kíséretével együtt szentmisén vesznek részt. A gyülés fél 11 órakor kezdődik, szép idő esetén a Deák-téri 48-as szobornál, rossz idő esetén a Városi Színházban, ahonnan hangszórókkal közvetítjük a beszédeket a mozikertbe.

A külügyminiszteren kívül felszólalnak még Dulin Jenő dr. belügyi államtitkár, Kovács József és dr. Reicher Endre nemzetgyülési képviselő és a Független Ifjuság Országos Szövetségének egyik vezetője. A gyülés előtt Magyar János nemzetgyülési képviselő köszönti a külügyminisztert.

A gyülés után Gyöngyössy János külügyminiszter megnyitja a nagykanizsai Független Ifjuság Munkaközösségének mikulásnapi kiállítását és vásárát a párthelyiségben, majd fél 3 órakor a Kisgazdapárt családi ebédjén vesz részt.

Délután 6 órakor Kiskanizsára látogat el, ahol az Olvasókörben megnézi a kiskanizsai Független Ifjuság népszínműelőadását. A külügyminisztor előreláthatólag a késő esti órákban tér vissza a fővárosba.

Sportrovat

A nagykanizsai labdarugócsapatok vasárnapi műsora:

NVTE—SzTC

Az NB II. nyugati csoportjának sorsolása szerint 24-én a Székesfehérvári TC jön Nagykanizsára az NVTE-hez. Az elmult vasárnap látottak alapján az NVTE csatársora is feltalálta magát, méltó csapatrésze volt a védelemnek és szép, eredményes játékot produkált. Erre a csatárjátékra vasárnap is szükség lesz, mert a fiatal játékosokból álló SzTC-nek a fedezetsora és a védelme a jobbik csapatrész és a lelkesedés sem hiányzik a csapatból.

Mind a két csapatnak nagy szüksége van a bajnoki pontokra, tehát nagy küzdelemre van kilátás. Ha az NVTE csatársora a mult vasárnapi játékstilust játsza, többgólos NVTE győzelmet jósolunk.

NTE—BVSC

Az NTE-hez a MAORT legutóbbi ellenfele, a Bátaszéki Vasutas SC csapata jön. Láttuk az elmult bajnoki találkozókon, hogy az NTE idehaza a lelkes és szép játékával jó eredményeket ért el. Ha nem kellett volna az utazástól átfázva és fáradtan kiállni a vidéki mérkőzésekre — több pontot szereztek volna. A csapat jó és megérdemli az érdeklődést, mert hasonló körülmények közt más együttes még ennyire sem volna képes. A BVSE nagyon jó együttes. Jó futbalt játszik és mintaképe a lelkes csapatnak. Idehaza még csak a MAORT ellen vesztett és idegenben a rangelső PBTC ellen nagy küzdelem után 4:3 arányban vesztett.

Az NTE-nek jól fel kell készülni és az utolsó percig küzdeni, ha legalább az egyik pontot itthon akarja tartani.

BMTE—MAORT

A MAORT ujra idegenben játszik vasárnap és a Bajai Munkás TE lesz az ellenfele. A csapat most jó formában van és biztos győzelmet jósolnánk, ha a másik nehéz ellenfél és a 210 km. rossz autóut nem volna előtte.

A BMTE a bajnoki tabellán a negyedik helyet foglalja el és minden eddigi eredménye bizonyitja, hogy jó csapat, igy a MAORT-nak az őszi fordulóban a legnehezebb vidéki mérkőzése lesz. Az a tény azonban, hogy a MAORT csapat minden tagja tudatában van annak, hogy a bajnokságban való jó szerepléshez minden pontra feltétlen szükség van és a vezetőség valószinüleg mindent elkövet, hogy az utazás fáradalmait enyhitsék — nyugodtabban nézünk a mérkőzés elé.

Ismét!

Nagykanizsán **cianoz** Budapest legnagyobb cianozó vállalatának különitménye. Most cianoztasson, merf **olcsóbb.** Szives értesitéseket kérünk a Centrál Szállodába. 547

HIREK

— **Hirdetmény**

Bérbeadjuk a MAORT Vár-uti étkezdéjét. Pályázati feltételekre felvilágositást gazdasági irodánk (Király-utca 53/f.) ad. Határidő a hirdetmény megjelenésétől számitott 5 nap. *Magyar-Amerikai Olajipar Rt.*

— **A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének**

asszonyai megértik és átérzik azt a kötelességet, melyet a demokrácia rájuk ró és nemcsak jelszavuk a »Szeretet«, de tetteikben igyekeznek is ezt érvényre juttatni. Tankönyv adományaikkal minden elemi iskolába bekopogtattak, igy a IV. körzeti elemi iskolába is, ahonnan a jó szivvel adott könyvekért az alábbi köszönő levelet kapták: A vezetésem alatt álló iskola szegény tanulóinak kiosztott tankönyvekért fogadják a megajándékozott gyermekek és a tantestület hálás köszönetét. Szives megértő támogatásukat a jövőben is kérve, vagyok kiváló tisztelettel: *Ortutay Gyula sk.* igazgató.

— **Elhalasztották Tőke Jenő tárgyalását**

Tőke Jenő városi nyilvántartó bünügyének mára kitüzött népbirósági tárgyalását, mint a népügyészségtől értesültünk, elnapolták. Az uj tárgyalást január első heteiben tartják meg.

— **Csirkedrágitás**

A rendőrségen meginditották az eljárást Kovács Józsefné született Tislér Julianna Sziget-utca 7. sz. alatti lakos ellen, aki a piacon egy 7 forintot érő csirkét 18 forintért adott el. A vevő kilétét nem sikerült megállapitani.

— **Sótolvajt fogott a rendőrség**

A rendőrség nyomozói egy razzia során Vörös József alkalmi munkás, Somogyi Béla-utca 3. szám alatti lakásán 39 kilogramm sót találtak, amelyről megállapitották, hogy az a vasuti sóraktárból származik. A nyomozás során bebizonyosodott, hogy Vörös József a sóraktárban mint munkás dolgozott és onnan — saját bevallása szerint — mintegy 45 kilogramm sót lopott el. A hiányzó mennyiséget eladta. A megtalált 39 kiló sót lefoglalták. Vörös József ellen az eljárást meginditották.

2972/1946.

Hirdetmény.

Felhivjuk az adózók figyelmét, hogy az alább felsorolt adóalanyok alulirt hivatalnál jelen hirdetmény megjelenésétől számitott 3-napon belül bejelentést kötelesek tenni:

1. Azok az adóalanyok, akik az együttes kereseti és jövedelemadót feltételenül a nyers bevétel alapján fizetik: pl. életjáradékosok, gyógyszertár, iparüzlet, üzleti felszerelések bérbeadói, akik nem főfoglalkozásként tudományos, irodalmi vagy művészeti tevékenységet fejtenek ki,
2. az ügynökéket foglalkoztató adóalanyok,
3. az olyan földhaszonbérletek bérlői, amelyeknél a bérelt terület kataszteri tiszta jövedelme 100 koronánál nagyobb,
4. a társulati adó alanyai,
5. a tantiem adó alanyai.

Az 1, 3. és 4. pontban felsorolt adóalanyok részére kötelező bejelentéshez szükséges nyomtatvány a városi adóhivatalnál beszerezhető.

Az ügynököket foglalkoztató adóalanyok és a tantiemadó alanyai részére hivatalos nyomtatvány nincs, tehát ezen adóalanyok bejelentésüket házilag készitett nyomtatványon kötelesek megtenni.

Nagykanizsa, 1946. november 23-án.

1583 *Városi adóhivatal.*

Ma, szombaton este

8 órai kezdettel

Katalin-táncest

a Koronában

Nyitva reggel 5 óráig.

1577

Eladó

A vasut és MAORT-telep közelében 2×1 szobás adómentes, vizvezetékes, kertes, — 1×2, 1×1 szobás lakóházak, ugyanott 2×1 szobás lakóház 10.000 Ft-ért, — a város középső övezetében belterülettől 5 percnyire 2×1 szobás ház 8000 Ft-ért és 1×3 és 1×1 szobás lakóház, belterületen 1×3 összkomfortos és 1×2 szobás vizvezetékes lakóház, továbbá igen jó állapotban lévő ház 2×2 szobás elkülöníthető része, kertes családi- és emeletes házak, telkek a város minden részén, — a város közelében 1200□-öl szántó, Somogyban 18 holdas szántó és rét, lakó- és gazdasági épületekkel, Balaton mellett villák, szőlők és telkek

Eladási megbizásokat vállal

Ingatlanforgalmi Iroda

1594 Kinizsy-u. 27.

Hirdetmények.

Az október havi finomlisztjegy 2—3—4-es számu szelvényeit szelvényenként 20 dkg. finomlisztre, a november havi 11-es számu kenyérlisztszelvényeket szelvényenkint 32 dkg. kenyérlisztre lehet beváltani. A kiadott lisztmennyiségek a november havi járandóság. 1589

Felhivom a tehéntartó gazdákat, hogy a kötelező tejbeszolgáltatásnak pontosan tegyenek eleget, mert a rendelet megszegői ellen szigoruan fogok eljárni. 995

Polgármester.

Ujonnan alakult fővárosi nivós

rajkózenekar

szombat—vasárnap

disznótoros vacsrával

muzsikál a

Leveles vendéglőben

Szives pártfogást kér

Kremzner János

1180 vendéglős.

Városi Szemfőzde Nagykanizsa, Báthory-utca 4 Adóborok átvétele és tárolása, noah-borok vásárlása napi áron. 1554

60 éves MÁV nyugdijas hozzáálló korabeli nő ismeretséget keresi házasság céljából. Cim a kiadóban. 1572

Mindenfajta használt **bélyeget**, magyar és külföldi sorozatokat **veszek.** Deményi, Sugár-ut 22. 1565

Saját termésű **badacsonyi fajborok** kiesésben **kaphatók.** Vajda, Sugár-ut 8. szám 1538

Cipőpasztás és **konzervdobozokat**, kis **üvegeket vesz** Perényi szappangyár, Magyar-utca 22 1566

FIGYELEM!

A Muskátli hangulat-termében

szombattól (minden este)

Korálka Vilma

énekel.

Muskátli vacsorakülönlegesség.

Balatoni borok. Kitünő zene.

Szombaton és vasárnap reggel 5 óráig nyitva.

Szives pártfogást kér

Keresztesi Géza

1181 vendéglős.

Eladó 1 disznóól, 1 baromfiól, 1 bekes, rönkfa, deszkák, ruhaszekrények, Zsiros vindő stb., Szekeres József uca 64 szám. 1571

Mindennemü **szíradékot, olajat, faggyut**, hulloti sertést **vesz** Perényi szappangyár, Magyar-u. 1567

Menyasszonyi **koszoruk, csokrok, névnapi virágok Tulipán** virágüzletből, Kölcsey-u. (Vajda étterem mellett.) 1563

Egy mély **gyermekkocsi eladó**, Rozgonyi-utca 2. 1582

Sugár-uton egy családi ház eladó. Cim a kiadóban. 1569

Állatok gondozásához is **értő mindenest** felvesz a piarista rendház. 1586

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.

Kiadja a Nemzeti Bizottság. Nagykanizsa Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalay Károly.

Ök. évfolyam. 269. szám Nagykanizsa 1946. november 26. kedd Ára 40 fillér.

ZALA

A bécsi egyetemen történt fasiszta megmozdulások és tüntetésekkel kapcsolatban a szövetséges főparancsnokság elhatározta, hogy az egyetem nácitlanitása érdekében az egyetem egy hónapra való bezárását javasolja. Az egyetemi felvételeket ujból felülvizsgálják.

Bonyodalmak Trieszt körül

A trieszti ügy kérdése, aminek teljes megoldását a világsajtó hirszolgáltató központjai jelentették, egyáltszik nem bizonyult valónak. Az utolsó beérkezett jelentések arról tudnak, hogy a külügyminiszterek new-yorki tanácskozásának mai programmján ismét a trieszti ügy tengeri kigyóvá-dagadt kérdése szerepel. Érdekes az angol világlapok, valamint az angol rádió tudósitójának az az egybehangzó véleménye, hogy ha Molotov tovább is kitart azon törekvése mellett, amennyiben a békekötést követő három hónapon belül az angolszászok nem ürítik ki Venezia Giuliát a megegyezés nem sikerülhet.

Az orosz követelés szerint a trieszti bonyodalom csak ugy oldható meg, ha Jugoszlávia szabad zónát kap a trieszti kikötőben és részt vesz a vasutak igazgatásában.

Az angolszászok viszont arra hivatkoznak, hogy miután a vétójog ügye még nincs rendezve, előfordulhat az az eset, hogy Jugoszlávia az angol csapatok kivonása után megszállja Trieszt. Arra is hivatkoznak, hogy Molotov követelései ellentétben vannak azokkal a javaslatokkal, melyeket a párizsi konferencia kétharmad szótöbbséggel már megszavazott.

De nemcsak az olasz kérdés elhuzódása jelent veszélyeket, hanem a délkeleteurópai államokkal kötendő békék huzavonája is.

Még mindig nem egységes az álláspont a magyar, román, bolgár és finn béke ügyében sem.

Ezen a téren is nagy viták folynak a kulisszák mögött és eddig nem sikerült a szovjet és angolszász érdekeket összeegyeztetni.

A Manchester Quardian az orosz álláspontot a vétójog kérdésében összehasonlitja a trieszti problémával és azt irja, hogy Molotov külügyminiszter a megegyezést a nagyhatalmak között kifejezetten attól tette függővé, hogy az angol és amerikai katonákat kivonják a trieszti övezetből. Ezen intézkedéssel Jugoszláviát megakadályoznák, hogy erőszakkal megszállja Triesztet, mert a csapatok kivonása után a trieszti kérdést a biztonsági tanács elé utalnák. Molotov pedig fenntartotta a biztonsági tanácsban a vétójogot. Ez is következménye, hogy Anglia és Amerika vonakodik Trieszt területéről a megszálló csapatokat visszarendelni.

A biztonsági tanácsban e héten valószinüleg ujra sor kerül a vétójog tárgyalására. A biztonsági tanács állandó tagjai Anglia, Amerika, Franciaország és Kina, Oroszország kivételével megtárgyalják a vétójogot jelenlegi formájában fenntartó gyakorlati módositásokat. A biztonsági tanács szombati ülésén nem tudtak megállapodni Bevin azon javaslatában, hogy a vétójogot előbb egymasközötti megbeszéléseken tárgyalják meg, és hogy a vétót csak életbevágóan fontos kérdésekben használják. A három nagyhatalom Anglia, Franciaország és Kina elfogadta Bevin javaslatát, de Molotov álláspontja a vétó kérdésben változatlan maradt.

Gróza első nyilatkozata győzelme után

Bukarest, november 23

Gróza miniszterelnök nyilatkozatot adott a bukaresti és külföldi sajtónak és rámutatott, hogy a választásokat, az ellenzék zavart keltő kisérleteinek ellenére is, a demokrácia elveinek szemelőtt tartásával, a törvényes keretek között sikerült lebonyolitani. A választások részéről megnyilvánuló odaadó bizalom arra kényszeriti a kormányt, hogy teljes programját megvalósitsa. Ennek keretében elsősorban a gazdasági bajokat igyekszik kiküszöbölni. A reakció gazdasági válság előidézésével igyekezett a demokrácia tekintélyét lerombolni. Ennek megakadályozására és a gazdasági hiénák letörésére a legszigorubb intézkedéseket fogják hozni.

Dimitrovval az élen megalakul az uj bolgár kormány

Szófia, november 23

Szófiában Dimitrov befejezte az uj koalíciós bolgár kormány átalakitására vonatkozó tárgyalásait és tegnap estére összeállitotta a bolgár hazafias arcvonal kormányának névsorát. Az uj kormányban 9 kommunista, 5 földmüvespárti, 2 szocialista és 2 zenopárti miniszter van.

Legyilkolt franciák tömegsirjára bukkantak

Varsó, november 23

Alsószileziában francia hadifoglyok és deportáltak tömegsirját fedezték fel, akiket a németek legyilkoltak. Eddig 160 deportált és mintegy 2000 francia hadifogoly holttestét hantolták ki, amelyeket uj közös temetőben temettek el. Az uj temető felszentelése a lengyel-francia barátság jegyében folyt le.

Olasz tisztek királypárti összeesküvése

Genua, november 23

Genuában királypárti összeesküvést lepleztek le. Az összeesküvők Viktor Emánuel volt olasz király visszatérését készitették elő és éppen akkor leplezték le őket, amikor gyülést tartottak. A szervezkedésben résztvett az olasz hadsereg több tisztje is.

A nürnbergi perről nyilatkozott az angol ügyész

Az angol igazságügyi államtitkár, aki a nürnbergi tárgyalásokon a vád fő képviselője volt, Newyorkban a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a nürnbergi itélet meghozatalánál három lényeges alapelvet tartott szemelőtt: 1. A támadó háboru nemzetközi büncselekmény. 2. Azok az egyének, akik országukat háboruba vezetik, ezért személyükkel felelősek. 3. Az egyéneknek is vannak nemzetközi kötelességeik, amelyek felette állnak az egyes államok által rájuk kényszeritett kötelességeknek, ha ezek büncselekményeket jelentenek a többi nemzetek törvényei ellen.

Nagy kommunista győzelem a francia elektorválasztásokon

Párizs, november 25

A francia nép vasárnap ujból az urnákhoz járult, hogy leadja szavazatát. Tegnap a köztársasági tanácsnak, a parlament második házának elektorait, az ugynevezett nagyelektorokat választották meg. Ezek a francia megyei tanácsokkal együtt a nagyválasztói kamarát alkotják és ezek december 8-án, a köztársasági tanács tagjait jelölik ki. A szavazástól tartózkodók száma az eddigi eredmények szerint 27—28 százalék volt. Ma hajnalban, Korzikát leszámitva, az egész ország 89 megyéjében a választási eredmények a következőképpen alakultak (a számok a megbizást kapott nagyválasztók számát jelentik): Kommunisták 24.421, szocialisták 14.230, baloldali tömörülés 7697, népi köztársasági mozgalom 22.414, szabadelvü köztársaságiak és mérékeltek 11.742, egyéb pártiak 684.

Amerika közvéleménye helyesli a nemzetközi együttmüködést

Az egyik amerikai közvéleménykutató intézet az amerikai választások utáni közhangulatot körkérdéssel puhatolta ki annak megállapitására, vajjon bekövetkezett-e a valóságban is az eltolódás, mint annakidején, amikor az amerikai közvéleményben megnyilvánult a hagyományos elszigetelődés politikájához való visszatérést. A körkérdések eredményét a következőkben foglalták össze:

Az amerikai közvélemény helyesli a nemzetközi együttmüködés elvét és nem kiván visszatérni a elszigetelődés politikájához.

Minden jel arra vall, hogy Wandenberg és Byrnes az amerikai nép általános felfogásának adott kifejezést, amikor bejelentette, hogy a köztársasági párt győzelme nem jelenti Amerika külpolitikájának megváltozását.

Legujabb táviratok

Budapest

A csehszlovák rádió azt sugározta világgá, hogy a magyar rádió a magyarok üldöztetéséről vonatkozó közleményeivel zavart akar kelteni Középeurópában, mivel az uj csehszlovák közmunkarendelet nem tesz különbséget nemzetiségek között.

Ez annyiban felel meg az igazságnak, hogy a szlovák hatóságok nem a rendeletek szellemében járnak el és csak ürügyül használják a magyarok deportálására, amelynél az alapvető emberi jogokat teljesen sárba tiporják. Aggastyánokat és terhes asszonyokat is elszállitanak a Szudéta-földre, a mezőgazdasági munkák elvégzésére, amelyért mindössze 1070 csehszlovák koronát kapnak, amiért csupán egy pár bakancsot vehetnek. Ennek ellenében elveszik tőlük lakásukat és ősi földjüket. Ezen a cimen csallóközi községek egész lakosságát deportálják és intézkedésüket azzal magyarázzák, hogy a deportáltak magatartásukkal veszélyeztetik Közép-Európa és a Duna-völgy fejlődését és békéjét.

*

A pénzügyminiszter a közadók, valamint a forgalmi adók késedelmes fizetése esetében fizetendő adópótlék kulcsát november 1-iki hatállyal 3 százalékkal csökkentette. Ugyanakkor a november elsején ki nem egyenlitett közadó tartozások után továbbra is 10 százalék adópótlék fizetendő.

*

A Kisgazdapárt ipari tagozata vasárnap Budapesten iparos-nagygyülést rendezett. Szeinerd József nemzetgyülési képviselő, az ipartestületek országos elnöke sürgette, hogy az állam megfelelő hitelekkel támogassa igyekezetét és hogy a kisiparosság készitményeit külföldre szállithassa. Ezután felolvasta Nagy Ferenc miniszterelnök levelét, amely hangsulyozta, hogy az országnak a parasztságon kivül a magyar kézmüiparosság a legerősebb fenntartó pillére. Beigérte a levélben, hogy a kisiparosságot érintő minden rendelkezés ügyében előzően meghallgatják az iparosság képviselőit és hangsulyozta, hogy az ujjáépitést csak a kisiparossággal együtt lehet elvégezni.

Külföld

A Fehérház köreiben azt hangoztatják, hogy a kormány hajlandó beszüntetni a Levis ellen indított birósági eljárást, ha Levis a sztrájk beszüntetésére utasitást ad a bányászoknak. Szakszervezeti körökben ezzel szemben kijelentették, hogy Levis nem hajlandó semmit sem tenni, hacsak a kormány nem járul hozzá a béremeléshez.

Egy munkást megölt a Drávavölgyi telepén történt robbanás

Az utóbbi időben egymást követik a sulyosabbnál sulyosabb üzemi balesetek. Első volt ebben a sorozatban a miskolci olajfinomító felrobbanása. Ezt követte a budapesti Anker-művek Váci-uti telepén történt nagy robbanás. Mindkettő több halálos áldozatot követelt és többen sulyosan megsebesültek.

Szombaton Nagykanizsán történt a Drávavölgyi itteni erőmütelepén igen sulyos robbanás. Délután fél 4-kor váratlanul kialudtak a lámpák és leálltak a villanyerőre berendezett gépek. Nemsokára széjjelfutott a városban a hir, hogy a Drávavölgyi Áramszolgáltató Rt. Csengery-uti telepén hatalmas robbanás történt, amelynek következtében egy ember meghalt, többen pedig sulyosan megsebesültek. Hamarosan beszédtéma lett a sajnálatos balesetből és egyesek már tudni vélték, hogy napokig nem lesz áram Nagykanizsán, ami által megbénul az élet városunkban. Ez azonban szerencsére nem történt meg, mert sikerült bekapcsolni a távvezetéket a városi hálózatba és ezáltal 5 óra felé már mindenütt égtek a lámpák a városban.

Munkatársunk ma reggel kiment a Drávavölgyi villanytelepére. A telep háborus pusztitás képét mutatja. Légnyomástól bezuzott ablakok, földön heverő cserepek és üvegdarabok fekusznek mindenütt. Leszakitott huzalok lógnak a magasból a földre. Ezeket a károkat már most igyekeznek helyrehozni. Bölöni József mérnök, a Drávavölgyi nagykanizsai felelős vezetője a robbanás részleteiről a következőket mondta:

— Szombaton délután 3 óra 25 perckor történt a robbanás az üzemben. Egy palack, amelyben levegő volt összesürítve 30 atmoszféra nyomás alatt, eddig még meg nem állapitott okok miatt felrobbant. A robbanás következtében egyik kitünő munkásunk, Szakonyi József meghalt. Egy másik sulyosabban megsebesült. A légnyomástól még két másik munkásunk is megsérült. Sérülésük azonban oly kismértékü volt, hogy ma reggel már munkába állhattak. A sürített levegővel töltött palack az áramfejlesztő gépeket hajtó Diesel-motor megindítására szolgált. Ez a motor jelenleg nem működhetik és ezért egyelőre Nagykanizsa villanyárammal való ellátása kizárólag távvezeték utján történik. Szombaton is csak azért sikerült a villanyvilágitást azonnal helyreállitani, mert a távvezeték pillanatnyilag rendben volt. Néhány nap alatt azonban helyreállitjuk az erősen sérült gépet és akkor semmi fennakadás nem lesz az áramszolgáltatásban.

Munkatársunk ezután megtekintette a robbanás színhelyét. A hatalmas motor egyik oldalán volt a felrobbant levegőpalack a földbe sülyesztve. Ennek köszönhető, hogy a robbanás ereje inkább felfelé hatolt, mint szélességi irányban. Ezért nem történt több halálos vagy sulyosabb sérülés. A légnyomás azonban két vasdarabot felrúpitott a magasba, amelyek átszakitották a tetőzetet és a cserepeket szorteszórták. A szerencsétlenséghez a karhatalmi alakulatok közül legelőször a határrendészeti kapitányságtól vonultak ki.

A Zala munkatársa a határrendészeti kapitányságon érdeklődött további részletek iránt. Elmondták, hogy a kivonult légénység mülyen nagyszerü munkával igyekezett megmenteni azt, amit lehetett. Egyikük, Hüveli József próbarendőr, abban a tudatban, hogy az elsőt még egy másik robbanás is követi, életét kockáztatva vitte ki a sebesülteket a szabadba. Férfias magatartásáért parancsnoksága elhatározta, hogy felterjesztik kitüntetésre.

Az államrendőrség bünügyi osztálya a következőkben nyilatkozott: A másfeloldalas hivatalos jelentés részletesen foglalkozik a szerencsétlenség részleteivel. A jelentésből kiderül, hogy Szakonyi József, aki a robbanás időpontjában a legközelebb volt a levegőtartályhoz, sulyos fejsérülést szenvedett. Azonnal beszállitották a közkórházba, ahol délután fél 6-kor meghalt. A robbanás másik sulyos sérültje, Nitzinger József szintén a közkórházban fekszik. Ő a bal karján és a bal lábszárán szenvedett sulyos nyilt töréseket. A szerencsétlenség okául a jelentésben nincsen konkrét adat meghatározva. A kihallgatott szemtanuk egymással ellenkező vallomást tettek, amelyekből ezidőszerint nem lehet megállapitani, hogy tulajdonképpen mi okozta a levegőpalack felrobbanását. A felelősségek okának megállapitása ügyében a nyomozás folyik és annak befejeztével hivatalos jelentést adnak ki, amelyet a Zala egyik későbbi számában közlünk.

A nyomozást megnehezíti az a körülmény, hogy a városban nincs megfelelő szakértő, akinek véleménye eldöntheté, hogy mi okozta a szerencsétlenséget.

A város vezetősége már többször foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a Drávavölgyi Áramszolgáltató Rt. nagykanizsai telepe felett megfelelő ellenőrzést gyakoroljanak. Ez a kérdés még soha nem volt időszerübb, mint most, amikor ez a sulyos és sajnálatos szerencsétlenség történt.

Bognár József miniszter megtekintette a nagykanizsai muzeumot

Vasárnap délután négy órakor Bognár József tájékoztatásügyi miniszter feleségével, Varga József polgármester és dr. Szabad Lajos párttitkár kiséretében meglátogatta Nagykanizsa város muzeumát, ami jelenleg a piarista gimnázium két szobájában van elhelyezve. A minisztert és kiséretét Grujbor József kegyesrendi tanár, muzeumi őr fogadta, aki az összegyüjtött anyagot ismertette és bemutatta. A minisztert különösen a kelta korból összegyüjtött tárgyak érdekelték, amelyeknek vizsgálatában komoly szakismeretről tett tanubizonyságot.

Az egyptomi ifjuság az angol egyezmény ellen

Kairó, november 25

Kairóban egyre nagyobb méreteket öltenek a zavargások és tüntetések. A rendőrség és katonaság a legszigorubb intézkedéseket foganatositotta a diákok által szitott tüntetések letörésére. A diákság tegnap tüzfegyvereket is használt, több járókelőt megsebesitettek és több villamoskocsit felgyujtottak. Mikor egy nagyobb tüntető sereg a rendőrséget kővel dobálta, a rendőrség is használta fegyverét. A tüntetés azzal magyarázható, hogy a kairói kormány kedden kezdi meg a brit egyezmény megvitatását és annak elfogadását az egyetemi ifjuság a legélesebben ellenzi.

A lezuhant repülőgép utasai kórházvonaton Bécsbe érkeztek

Bécs, november 25

Ma délelőtt érkeztek meg Bécsben a Berner Oberland egyik gleccserén lezuhant amerikai repülőgép utasai, akiket rendkivüli kórházvonaton tegnap inditottak el Interlakenből. A lezuhantak közül ketten megsebesültek, a többiek közül néhányan fagyást szenvedtek az alpesi hegytetőn töltött 5 éjszaka után.

Szegeden állitják fel a háborus bünösök kényszermunkatáborát

A Zala illetékes helyről nyert értesülése szerint hosszas huzavona után megoldás előtt áll a kényszermunkára itélt háborus bünösök foglalkoztatásának kérdése. Budapesten nem áll rendelkezésre megfelelő elhelyezési lehetőség és őrszemélyzet arra, hogy a kényszermunkára itélt fasisztákat bekapcsolják az ország ujjáépitésének munkájába.

Az igazságügyminisztériumban most tervezetet dolgoznak ki, amelynek alapján a kényszermunkára itélt háborus főbünösöket és bünösöket Szegedre szállitják, ahol egy nagyobb szabásu közmunka elvégzésébe kezdenek. Munkájuk a tervek szerint az első időkben az lesz, hogy a saját elhelyezésükre szolgáló épületeket tető alá hozzák.

MOZI

Számum

Hosszu idő után egy valódi békebeli dzsungelfilm érkezett meg ma Nagykanizsára. A film elejétől végéig az afrikai őserdőkben játszódik le.

Báró Courland, a hires vadász menyasszonya és annak egy barátnője társaságában afrikai vadászatra indul. A báró rá akarja beszélni Lindát, a menyasszonyát, hogy az erdei vadászatra kisérje el. A lány azonban szabadkozik. De azonnal megváltozik az álláspontja, amikor megismerkedik Jim Logannal, az expedició fiatal vezetőjével. Ekkor már hajlandó Linda elkisérni a bárót a vadászatra. Nemsokkal azután, hogy megérkeznek állandó telepükre, Jim elindul kis repülőgépén terepszemlét tartani az őserdőben. Utjára elkiséri Linda is. Távollétük alatt halálos szerencsétlenség történik a táborban. Az egyik bennszülöttet a báró könnyelmüsége folytán halálra sebezi egy oroszlán. Mikor Jim és Linda visszatérnek, a báró szemrehányásokat tesz Lindának távolmaradása miatt. Jim viszont a bárót teszi felelőssé a szerencsétlenség miatt. A báró sejti, hogy a fiatalok nem közömbösek egymás számára, ezért rábirja Jimet, hogy kisérje el őt ujabb oroszlánvadászatra. Azt tervezi ugyanis, hogy a vadászat alkalmával félreteszi utjából Jimet. Terve azonban nem sikerül, mert Jim nem hal meg, de sulyosan megsebesül. Linda látva a bárónak ezt a mesterkedését, elhagyja és Jimhez megy feleségül.

A rádió keddi müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató zene. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Szalonzenekar játszik. 13.30 Fuvola- és hárfaszámok. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Előadás az Atlantic Chartáról. 15 Szövetkezeti negyedóra. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 17 Párthiradó. 17.20 Balalajkazenekar müsora. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 19.15 A Rádiózenekar müsora. 20.10 Hirek, sporthirek. 21.20 Hangos hiradó. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.20 Részletek a Traviatából. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Dalok. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Magyar táncelemezek.

Budapest II. 20 Szórakoztató muzsika. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22.15 BBC ajándéklemezek.

Jegyezze elő:

november 30-án, szombaton este 8 órakor

Nyomdásztánctea

a Szoc. Dem. termeiben.

Belépődij nincs

Tea süteménnyel 2 forint.

Január 1-én megnyilik a MAORT Munkás Népfőiskola a kereskedelmi iskola épületében

Kollarics Ferenc Zalamegye szabadművelődési felügyelője a következőket közölte lapunk munkatársával:

Dr. Kertai György geológus ajánlatára a MAORT igazgatósága dr. Borsa Bélát a városi kereskedelmi középiskola igazgatóját bizta meg a MAORT Munkás Népfőiskola igazgatói teendőinek ellátásával, aki már megkezdte a vezető testület szervezését és a megfelelő tanmenet összeállitását.

Az esti előadásokat a MAORT-telepek és a nagykanizsai központ munkásai látogatják.

Az előadások általános müveltséget adnak és a MAORT szakférfiak révén szakirányuak is lesznek.

A népfőiskola egyik érdekessége a munkásönképzőkör lesz, melynek keretében szeminárium-szerü gyakorlatokkal rögzitik a kapott anyagot és a hallgatók öntevékenységével erősitik egyéni képességeiket.

Kedden délután ½6 órakor PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

Harangozó Lajos, a KOKSZ ügyvezetője *„Kereskedő mint bünbak"* cimen tart előadást

Vendégeket szivesen látnak.

Teljes vonatrakomány karácsonyi ajándékkal uton van Budapest felé Pedlow kapitány

Newyorkból jelentik, hogy Pedlow kapitány 8 nap előtt teljes vonatrakománnyal hajóraszállt és utnak indult Budapestre. A rengeteg csomag részben egyéni adomány, családtagok és barátok küldeménye, részben amerikai magyar egyesületek ajándéka. Tartalmuk: téli holmi, ruhanemü. Pedlow kapitány december 10. és 15. között érkezik fővárosunkba és csomagjait az illetékes magyar hatóságok közbenjöttével karácsony előtt osztja ki.

HIREK

— **KOKSz**

felhivja tagjai figyelmét a keddi Szociáldemokrata Pártban tartandó értekezletre.

— **Mesedélután**

Minden kisgyermekes anyát gyermekével együtt ezuton hiv a nagykanizsai Szociáldemokrata Nőmozgalom november 27-én, szerdán délután 5 órára a pártbelviség nagytermébe, ahol az apróságok részére mesedélután lesz. A mesedélután teljesen dijtalan. Pártállásra tekintet nélkül minden anyát és gyermekét szeretettel várják.

A Magyar Kommunista Párt
nagykanizsai szervezete
szerdán délután 6 órakor
PÁRTNAPOT tart

Előadó: *Keserü Kálmán* OTI igazgató.

Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szivesen lát *a Vezetőség*

Bognár József tájékoztatásügyi miniszter beszélt a Kisgazdapárt tegnapi nagygyülésén

Mint ismeretes, a Független Kisgazdapárt tegnap megtartott nagygyülésére Gyöngyössy János külügyminisztert várta, aki igéretet is tett, hogy eljön Nagykanizsára. A külpolitikai helyzet azonban a külügyminiszter megjelenését lehetetlenné tette, mert mint ismeretes, Szlovákiában a magyarságra nézve olyan sulyos események vannak kialakulóban, amelyek szükségessé teszik az állandó permanenciát. Nem lehetetlen, hogy e sorok megjelenésével egyidejüleg a miniszterelnök a külügyminiszter kíséretében a magyar deportálás megakadályozása céljából külföldre lesz kénytelen utazni. A Zala szerkesztősége tegnap délelőtt ilyen értelmü értesitést kapott, bár ezt vasárnap az esti órákig nem erősitették meg.

Gyöngyössy János külügyminiszter helyett az ujonnan kinevezett Bognár József tájékoztatásügyi miniszter érkezett városunkba, akit dr. Reichner Endre, Kovács József és Cifra László képviselő kisértek el. A nagygyülést nagy tömeg részvételével a Deák Ferenc-téren gyönyörü időben tartották meg.

Magyar János, a Kisgazdapárt helyi szervezetének elnöke és dr. Szabad Lajos főtitkár tettek először bejelentéseket és üdvözölték a megjelent minisztert és kiséretét. Utánuk Bognár József tájékoztatásügyi miniszter tartotta meg nagysikerü beszédét.

A szlovákiai eseményekről

— Ezekben a pillanatokban azt hiszem, minden magyar, pártkülönbség nélkül, mélységes megilletődéssel gondol Csallóköz népére, melynek magyar parasztsága most a megpróbáltatások és szenvedések ujabb kálváriáján indult el. Azt hiszem, mindnyájan megértjük, mit jelent embereknek ősi tüzhelyüktől, földjüktől, községükről elszakitva élni, kitéve a mindennapok bizonytalanságának. Hisszük, hogy ezek a szenvedések a világ intéző hatalmainak bölcs türelme és megértő politikája folytán, melyet Magyarország irányában eddig is folytattak, rövidesen megszünnek szünni.

A külpolitikáról

— Azt hiszem, nemcsak a magyar nemzet, de a világtörténelemnek is sorsdöntő napjait éljük ma, amikor a külügyminiszteri tanács Newyorkban ülésezik és tárgyal a békeszerződéstervezetekről, melyeket a szövetséges hatalmak képviselői Párizsban állapitottak meg. Ezeknek a döntéseknek pozitiv eredményétől függ elsősorban az, hogy a világ sokat szenvedett népei, győztesek éppen ugy, mint a hibák folytán, de végeredményben szenvedésekben megtisztult és most már a demokrácia felé igyekvő, háborut vesztett nemzetek visszakapják az áldott békét és az ezzel járó szabadságot, mely az életnek igazi alapját képezi. Mint tudjuk, a békeszerződések első megfogalmazásával most foglalkozik a külügyminiszterek tanácsa előtt és az ő megállapodásuk után kerül a Newyorkban ülésező Egyesült Nemzetek közgyülése elé. Ha az Egyesült Nemzetek közgyülése is elfogadja ezeket a békeszerződéseket és mi ratifikáljuk, akkor áll be a béke állapota. Nekünk magyaroknak a békeszerződés aláirása elsősorban azt fogja jelenteni, hogy visszakapjuk teljes mértékben nemzeti szuverénitásunkat. A békeszerződés aláirásától várjuk a politikai fejlődésünk ujabb lehetőségét. Mindazok, akik Párizsban résztvettek a magyar béketárgyalásokon s mindazokon az értekezleteken, melyeket a győztes nagyhatalmak tartottak és alkalmuk volt személyes kapcsolatokat keresni a győztes államok politikusaival, valamennyinek egyhangu véleménye, hogy háboru nem lesz többé. Arra törekednek, hogy a nagyhatalmak és a világ kis népei is megtalálják a békés elrendeződés utját, hogy ugy Európa, mint a világ sokat szenvedett népeire egy uj fejlődés korszaka következzen. Nekünk, akik a háboru minden borzalmát átéltük, természetesen nagy örömet jelent, hogy a világ népei valóban megtalálják a békés kibontakozás lehetőségét.

A koalició fenntartásáról

— Magyarország a béketárgyalások és a felszabadulás óta megmutatta, mennyire érett a demokráciára és önsorsának intézésére, melyet hihetetlen önfegyelmezéssel, mértéktartással és a magyar ügyszeretettől áthatva valósitott meg ugyanakkor, amikor sokkal szerencsésebb gazdasági viszonyok között levő és a háborut győztesen befejező államok területén polgárháboru dul.

— A magyarországi választásokat, amelyeket igen korai időpontban tartottak meg, a nagyhatalmak példának állitják az európai államok elé. E választások eredménye mindenki számára, kifelé és befejé, világosan megmutatták ennek a népnek politikai érettségét és demokráciájának tisztaságát. A választások eredménye után fenn kivántuk tartani a koalíciós kormányzat formáját. Ha európában körülnézünk, azt látjuk, hogy mindenütt koalíciós kormányok vannak uralmon és ha 25 vagy 30 év mulva valamely jellegzetességéről kivánják ezt a korszakot megnevezni, bizonyára a koalíciós kormányzatok korszakának nevezik. Miért voltak szükségesek európaszerte a koalíciós kormányok és miért ragaszkodott a Kisgazdapárt is a választási győzelem után a koalícióhoz? A koalíciós kormányzási formát a nagyhatalmak közötti jaltai megállapodás hivta létre, mely jaltai egyezmény kimondotta, hogy azoknak az államoknak területén, melyeket a szövetséges hatalmak a háboru folyamán felszabaditottak, koalíciós kormányzatot kell létesiteniök. De voltak a koalíciónak belpolitikai okai is. Az ország hosszu fasiszta elnyomás időszakából szabadult fel. Ha bármely társadalmi osztályt kizártak volna a politikai hatalom birtoklásából, ez beláthatatlan következményekkel járt volna. A gazdasági helyzet még az utóbbi időben is annyira sulyos volt, hogy nem lehetett vállalni azt a helyzetet, hogy azok a rétegek, melyek gazdaságilag is a legnagyobb nyomorban vannak, legalább politikai téren a hatalomba ne kapcsolódjanak.

A Kisgazdapárt erejéről

— Mi a magunk politikáját elsősorban a magyar parasztságra és a vele együttmüködni kivánó, de őt megnyergelni nem óhajtó magyar értelmiségre akarjuk alapozni. A magyar parasztság az országnak 55 százalékát jelenti, igy uralma fenntartásához nincs szüksége kisebbségi eszközökre. Ennek a két rétegnek szerencsés szövetsége jelenti a Kisgazdapárt erejét. Bármelyik réteg akarná elkülönitení magát a másiktól, ez az erők szétforgácsolását jelentené, mert egyik vagy másik társadalmi réteg természetes szövetségesét elveszitve, a vele szembenálló erőkkel szemben kisebb erőt reprezentál s igy nincs meg a kellő védettsége.

A belpolitika válsága

— A párt szivós, mérsékelt és bölcs politikája ellenére is azt lehet mondani, a koalíció válságról válságra halad és elsősorban a magyar nép türelmének és hallatlan vitalitásának érdeme, hogy e politikai válságok ellenére is az ország ujjáépitése töretlen lendülettel folyt és a gazdasági stabilizáció programját is megtudtuk teremteni. Az utóbbi időben azt láttuk, hogy ezeket a válságokat elsősorban nem a magyar nép idézi fel. A magyar nép, akár paraszt, munkás vagy értelmiség, az elmult idők szenvedései után békességet és szabadságot kiván. A válságok kitörését a pesti aszfalton szabályozták. A mostani válság a koalíciónak talán eddigi legsulyosabb válsága. A Független Kisgazdapárt és a Baloldali Blokk pártjai között bizalmatlanság keletkezett, amely miatt a békés, nyugodt alkotó munka nehéz.

A polgári és népi demokrácia

— A demokrácia felé vezető uton mi együtt óhajtunk működni minden demokratikus párttal. A kérdést sokan ugy akarják megkerülni, hogy két demokráciát akarnak megkülönböztetni, polgári és népi demokráciát és a küzdelmet, mely a pártok között folyik, ugy óhajtják beállitani, mintha itt a demokráciának két formája, a polgári és népi demokrácia mérköznének egymással. Ha összehasonlitjuk Magyarország belpolitikai berendezkedését olyan államokkal, amelyeket a népi demokrácia jegyében könyvelnek el, nem egy esetben azt tapasztaljuk, hogy a népi demokrácia kiépitése terén mi messzebb haladtunk ezeknél az államoknál.

— A meglevő bizalmatlanságnak oka elsősorban az, hogy a magyar nép nem érzi magát olyan mértékben a hatalomban, mint azt a választások eredménye megkivánja. Nem szabad elfeledjtení, hogy a politikát nem fent csinálják, hanem a nép tömegeinek akarata formálja ki. Ezért furcsa demokraták azok, akik csak fent képzelik el a koalíciót, ugyanakkor lent a tömegeknél nem akarják fenntartani. A magyar nép most is azt akarja, hogy a magyar közigazgatásban a népből származó és a nép által szabadon választott emberek vegyenek részt. Olyan embereket akar a magyar nép a közigazgatásban és a rendőrség vezetésében, akik a nép akaratát alázatosan végrehajtják.

Az ellenforradalomról

— A Kisgazdapárt nem spekulál semmiféle ellenforradalomra, mert ez a párt ellenzéki magatartást tanusitott az elmult 15 esztendő alatt a hatalommal szemben. Tudjuk, hogy nincs ut visszafelé s a további fejlődés csak a demokrácia intézményeinek fejlődése utján vezet előre. A párthoz tartozó rétegek azon az uton kivánnak előbbre haladni, amelyet a magyar nép kijelölt magának. Ne féltse senki a demokráciát a magyar nép többségétől, mert a demokráciának nemcsak pártvezérekre, hanem széles tömegekre is szüksége van.

A pártközi tárgyalásokról

— Nem tudható, hogy azok a tárgyalások, melyek folynak a pártok között, milyen eredményre fognak vezetni. Mi azt szeretnénk, ha ezeknek a tárgyalásoknak az eredménye pozitiv lenne és sikerülne olyan politikát követnie, mely a nagyhatalmak tetszésével találkozna. A mi választásaink növelték Magyarország tekintélyét keleten és nyugaton és olyan kedvező politikai atmoszférát teremtett, amely gazdasági életünk talpraállitásához vezet és néhány esztendő mulva külföldi népek demokráciájával is felveheti a versenyt. A mi erőnk a mi egységünkben van és a mi egységünkhöz való szivós és törhetetlen ragaszkodás jelenti, hogy folytassuk azoknak a rétegeknek a demokratikus irányban való nevelését, akik ezen a párton belül vannak. Bárhogy is alakuljanak a pártközi megbeszélések, a magyar nép demokratikus egysége olyan eredményeket hoz a magyar nép számára, melyek megvetik az ország fejlődésének alapjait. Elsősorban mindent önmagunktól kell várni, a saját erőnkre támaszkodva, a saját lelki alkatunk és a saját hagyományainknak megfelelően kivánjuk kifejleszteni a magyar demokráciát és ha ez lehetséges a magyar nép hosszu, békés fejlődés előtt áll.

Bognár József tájékoztatásügyi miniszter beszéde után Reichner Endre dr., Kovács József és Cifra László nemzetgyülési képviselő beszéltek, majd utána a nagygyülés elhatározta, hogy a következő üdvözlő táviratot küldik Nagy Ferenc miniszterelnöknek, mint a Kisgazdapárt vezérének:

»Nagykanizsa és Zala vármegye sorozatos kisgazda nagygyülésének tömegei szeretettel és bizalommal köszöntik Miniszterelnök Urat és kérik a községi választások mielőbbi megtartását.«

A nagygyülés a Szózat hangjaival fejeztek be.

— Inspekciós gyógyszertár ma: „Órangyal" gyógyszertár, Deák-tér 10.

A Zala közgazdasága

December elsejétől hat évi időtartamra állami kezelésbe veszik a nehézipart

Bán Antal iparügyi miniszter szombaton délben tájékoztatta a sajtót a minisztertanács által elfogadott rendeletekről, amelyek a nehézipar állami kezelésbe vételéről intézkednek. Elmondta a miniszter, hogy az állam számára nem volt más kivezető ut, hogy rendet teremtsen a nehézipar terén. Mintegy 70.000 munkás egzisztenciájáról van itt szó és az állam eddig kénytelen volt 125 millió forint hitelt nyujtani a Ganz, Rimamurányi és a Weiss Manfréd vállalatoknak, hogy üzemeik fenntarthatók legyenek és hivatásukat teljesitsék a jóvátételi szállitások és az ország szükségleteinek fedezése terén.

A három vállalaton kivül ezek érdekeltségei is állami kezelésbe kerülnek. A rendelet értelmében az iparügyi miniszter felmentést adhat valamelyik érdekeltség állami kezelésbe vételétől. A vállalatok igazgatóságainak helyébe Igazgató Tanács lép, amelyhez titkárság is fog tartozni. A legfőbb döntések az iparügyi minisztert illetik meg. Megmarad változatlanul a MAVAG különállása, az iparügyi miniszter közvetlen hatósága alatt.

A nehézipari vállalatokat december 1-én veszik állami kezelésbe. Addig elkészül az a szabályzat is, amelynek alapján a vállalatok igazgatását folytatják. Az üzemek változatlanul régi nevüket tartják meg. A kormány reméli, hogy az állami kezelésbe vétel számos előnyt fog nyujtani a beszerzés és értékesitési terén. Racionalizálásokra is fognak törekedni, hogy a deficit eltüntethető legyen.

Az állami kezelésbevétel hat évre szól. A vonatkozó rendelet szerint veszteség esetén azt az állam viseli, nyereség esetén 50 százalék illeti a részvényeseket, de ez 3 százaléknál több nem lehet.

Az árdrágitásért elitélt kereskedő üzletét 8 napon belül elveszik

A hivatalos lap szombati száma kormányrendeletet közöl az iparengedélyek felülvizsgálásáról és az üzlethelyiségek bérletéről. A rendelet szerint annak a kereskedőnek bérleti viszonya, akinek a kereskedés folytatását nem engedélyezték, a határozat kézbesitésének napjától számitott hatvanadik napon szünik meg.

Ha a miniszter a kereskedés folytatását azért nem engedélyezte, mert a folyamodó árdrágitást, a közellátás érdekeit veszélyeztető bünceleket, fizetési eszközökkel elkövetett visszaélést, adócsalást, nyereségvágyból elkövetett büntettel, láncolást, áruelvonást, vagy árucsempészést folytatott, a bérleti viszony a kézbesités napjától számitott nyolcadik napon szünik meg.

Nem nyilik meg ma a tőzsde

A tőzsde megnyitása ismét elmaradt. A tőzsdei nagyterem ma sem nyilt meg és az üzlet is az irodaközi forgalomban folyik tovább. A halasztást technikai okokkal indokolják a tőzsde vezetői, akik az igy előállott késedelmet 3—4 napra becsülik. Amennyiben további nehézségek nem állnak elő, a hét végén megindulhat a hivatalos forgalom. A hir hatása alatt a tőzsdeidő elején lanyhaság lépett fel. A favoritpapirok kb. 3—6% árfolyamveszteséget szenvedtek. Később a hangulat megjavult, az árfolyamok emelkedtek és a zárlati kurzusok az előző nap árszintjén mozogtak.

A papir forradalma

A papiripar forradalmi átalakulás előtt áll. 1943 juliusában az amerikai hadsereg egy rendkivül mértékben viharálló papirfajtával folytatott kisérleteket és ezeknek eredménye most alighanem gyökerestől felforgatja az eddigi gyártási eljárást. Ez a »viharálló« papirfajta valóban fantasztikus mértékben teherbiró. A minap is egy efajta papirból készült zsákot forró aszfalttal töltöttek meg és 8 órára lesüllyesztették a Niagara vizesésbe, ahonnan a megszabott időtartam letelte után sértetlen kiemelték. Elnyübetetlen és eddig nem álmodott mértékben vizhatlan. Szakkörökben nemcsak a papirgyártás forradalmositását várják tőle, hanem egyes ruházati és háztartási iparágakét is.

Nappali fényt árasztó villanylámpák

A Szovjetunióban már régebben foglalkoznak a nappali fényt előállitó villanylámpák előállításának kérdésével. Ezen a téren a moszkvai izzólámpagyár kisérletei sikerre vezettek és eddig már két és fél ezer olyan villanykörtét állitottak elő, amelynek fénye semmiben sem különbözik a nappali fénytől. Rövidesen a moszkvai földalatti villamos váróitermeit is ilyen lámpákkal fogják megvilágitani.

A háztulajdonos köteles helyreállitani berházának tetőzetét

A hivatalos lapban megjelent rendelet szerint a háboru következtében sérült bérház tetőzetét tulajdonosa helyreállitani köteles. A tetőzetet a sérülés előtti állapotba kell hozni és ettől eltérni csupán az épitésügyi hatóság előzetes engedélyével lehet. Amennyiben a háztulajdonos a helyreállitási kötelezettséget megszegi, vagy annak megkezdését, illetőleg befejezését alapos ok nélkül késlelteti, a bérlők kérésére az elsőfoku épitésügyi hatóság — Budapesten a kerületi előljáró — mulasztásának tizenöt nap alatt történő igazolására szólitja fel. Ha a mulasztást alapos ok nem indokolja, 100—2000 forintig terjedhető pénzbüntetéssel kell sujtani a háztulajdonost, egyben ujabb határidőt kell kitüzni számára a tetőkárok helyreállitására.

Sportrovat

Csak az NVTE győzött, a MAORT és az NTE vereséget szenvedett

A tegnap lejátszott bajnoki forduló szomoru meglepetése a MAORT bajai veresége. Az NTE saját pályáján is alulmaradt a bátaszéki vasutas csapat elleni küzdelemben. Bajai MTE—MAORT MSE 2:1 (2:0). — Bátaszéki VSE—NTE 2:1 (2:0). Mindkét mérkőzésről holnapi számunkban adunk tudósitást.

Ismét hatalmas gólaránnyal győzött az NVTE

NVTE—Székesfehérvári TC 8:1 (3:0)

Hatalmas érdeklődő tömeg kereste fel vasárnap a Vasut-pályat, hogy szemtanuja legyen a mult vasárnap a SZAK Barátság ellen 7:0 arányban diadalmaskodó NVTE ujabb bajnoki küzdelmének. Az időjárás kedvezett a játéknak s igy eszményi futball-időben és aránylag jó talaju pályán folyt le a mérkőzés. Az NVTE a következő összetételü csapattal lépett pályára: Nagy — Perendi, Munkácsi — Semsi, Németh I., Both — Szabó II., Németh II., Molnár, Tura, Horváth.

Álmosan indul a játék és az első percekben nem is történik feljegyezni való. A 6. percben egy középreadott labdára egyszerre fut Molnár és Szabó II. és a jobbszélső lövése a kapu közepén ér hálót. 1:0. Nincs iram és a játékosok egymás hibáiból élnek. A 11. percben Tura szép gólt fejel, majd a 17. percben ismét ő a gószerző. 3:0. A vendégcsapat kinosan gyenge teljesitményt produkál, de az NVTE játékosai sem ambicionálják a játékot. Sem az iram, sem a játéknivó nem üti meg a NB II. mértékét.

Szünet után sem változik meg a játék képe: az NVTE végig kezében tartja a játék irányitását. Az 5. percben a jól játszó Horváth egészen a fehérvári tötösig cselezi előre magát és a kapus mellett a hálóba helyezi az NVTE negyedik gólját. A 9. percben érdekes jelenet befejezéseképpen ér el gólt Molnár: a laposra sikerült kapukirugást csipi el mintegy 20 méterre a vendégek kapujától és a megszerzett labdát egyből vágja a hálóba. 5:0. A 13. percben Tura 20 méteres szép lövése a kapu balsarkában köt ki. 6:0. A 14. percben ismét Molnár eredményes. 7:0. A 30. percben Németh II. 11-esből 8:0-ra növeli az NVTE góljainak számát. A befejezés előtt sarokrugás után szépitenek a vendégek 8:1-re.

Gyenge iramu, erősen mérsékelt szinvonalu játékot hozott a mérkőzés. A 90 perc alatt — eltekintve a góloktól — szinte nem is történt számottevő esemény. A vendégcsapat játékát nézve önkéntelenül is urrá lett rajtunk a töprengés: hogyan szerepelhet ez az együttes az NB II.-ben? A játékosok egyéni felkészültsége nem jobb, mint a kerületi I. osztályban látható és csapatmunkáról — nem is lehet beszélni. Talán a fehérváriak gyenge játéka hozta magával azt, hogy az NVTE teljesitményével sem lehetünk elégedettek. Hogy az NVTE ezzel a játékkal ilyen megsemmisitő eredményt tudott elérni, ez hivatalosan kiállitott szegénységi bizonyitvány az SZTC részére.

Nagy Győzőt nem állitották nehéz feladat elé a vérszegény fehérvári támadások. A hátvédhármas legjobbja Perendi volt. Németh I. is megfelelt, de különösen a játék elején többször hibázott. Munkácsit régen láttuk már ilyen gyengének. Rugásai nem sikerültek és a helyezkedése is egészen kezdetleges volt. A két fedezet jó munkát végzett. Ezuttal Semsi tetszett jobban. A csatársorban találjuk a csapat legjobb emberét Horváth személyében. Utána Németh II. következik a sorban, aki sok használható labdát adott társainak. Molnár és Szabó II. gyorsaságával tünt ki, a mezőnyben játékuk sok kivánnivalót hagyott maga után. Turának nem volt jó napja, elgondolásait nem tudta megvalósitani, három gólja azonban szép teljesitmény.

Katics játékvezető egy-két kisebb hibától eltekintve jól vezette a mérkőzést.

Budapest—Belgrád 1:1 (1:0)

A belgrádi Partizán-stadionban, mintegy 28.000 néző előtt zajlott le a városok közötti labdarugómérkőzés. A sáros, mély talajon nem tudták maradéktalanul kifejteni tudásukat a technikás magyar játékosok. Az első félidőben a budapesti válogatott volt jobb, szünet után a hazai csapat támadott többet. A magyarok gólját Deák lőtte az első félidő 19. percében: Szusza szabadrugását Zsengellér átlépte, a labda Deákhoz került, aki azt a hálóba lőtte. A mutatott játék alapján az eredményt igazságosnak lehet mondani. A belgrádi döntetlen a magyar labdarugósport komoly fegyvertényének számit.

Sáska Barátság—NTE II. 2:0 (1:0)

II. osztályu bajnoki. Vezette K. Nagy László. Az NTE a mezőnyben jobb volt, gólképtelen, meddő csatársora azonban nem tudott veszélyes lenni az ellenfél kapujára. A Sáska Barátság lelkes játéka megérdemelt győzelmet eredményezett. Góllövők: Horváth-Peczák és Robosz I. A győztes csapat legjobbjai: Péntek, Rajnai, Muizer, Kiss, Robosz I. és Vincze. Az NTE-ből Salamon, Végh, Szélig és a közvetlen védelem tetszett.

Felhivás!

Felhivom a sörétes fegyverrel rendelkező s bejelentési kötelezettségnek eleget tett személyeket, hogy fegyvertartási engedély iránti kérelmüket 3 napon belül hatóságomnál nyujtsák be, mert az ezután beérkező ilyen irányu kérelmeket nem veszem figyelembe, fegyverüket pedig bevonom. *Rendőrkapitányság.*

VÁROSI MOZI

Hétfő, kedd, szerda

Amerikai film

SZAMUM

Egy perzsa szerelem története exotikus környezetben

Előadások 5 és 7 órakor kezdődnek.

Hirdetmény.

A zsirjegyek „B" jelü szelvénye margarinra beváltható a következő fejadaggal: Rendes fejadag 15 dkg., testi munkás fejadag 20 dkg, nehéz testi munkás fejadag 30 dkg.

1594 Polgármester.

FIGYELEM!

A Muskátli hangulat-termében

szombattól (minden este)

Korálka Vilma

énekel.

Muskátli vacsora különlegesség.

Balatoni borok. Kitünő zene.

Szombaton és vasárnap reggel 5 óráig nyitva.

Szives pártfogást kér

Keresztesi Géza

1181 vendéglős.

NYILT-TÉR*

Mátyás Ferenc 15 éves fiaméri semmiféle anyagi és erkölcsi felelősséget nem vállalok.

Mátyás Lajos

1590 Nagykanizsa, Rákóczy-u. 32

* E rovatban közöltekért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal felelősséget nem vállal.

APRÓHIRDETÉSEK

Városi Szemfázda Nagykanizsa, Bástya-utca 4 Adóborok átvétele és tárolása, nóah-borok vásárlása napi áron. 1588

Menyasszonyi koszorúk, csokrok, névnapi virágok **Tulipán** virágüzletből, Kölcsey u. (Vajda étterem mellett.) 1588

Félre az előitéletekkel, használt dolgait adja el, vagy adja bizományba Vadlya ószeresnek, Király-utca 31 szám. 1591

Gyengén tanul a gyermeke? Havi honorárért oktatja Vadlya Alajos, Kórház-u. 11 szám. 1592

Rongyszőnyeg szövést vállalok. Rákos Károly, Csengery-u. 13. 1584

Jó állapotban lévő oldalkocsis, vagy szóló **motorkerékpárt, esetleg kisebb személyautót megvételre keresünk** Providentia Biztositó Nagykanizsa, Szabadság tér 17. szám. 1586

Fehér mély gyermekkocsi eladó, Csengery-u. 18. 1596

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Beneze Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 3

Kiadja a Nemzeti Bizottság. Nagykanizsa

Szerkesztésért és kiadásért felel Beneze Jenő

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalay Károly.

A Délzalai Termelő és Értékesitő Szövetkezet

értesiti mindazokat, akik

hajdina-kását jegyeztek,

hogy a kiadást **egy forint ötven fillér** kilogrammonkenti utánfizetés ellenében **csütörtökön** 28-án megkezdi. Jelentkezés a Szövetkezet irodájában **Szabadság-tér 23.** I. emelet 12. szám alatt.

51. évfolyam. 270. szám. Nagykanizsa 1946. november 27. szerda Ára 40 fillér.

ZALA

Kormányrendelet értelmében a tényleges szolgálatban álló közalkalmazottak fizetését december hóra felerészben november hó 30-án, felerészét december hó 16-án folyósitsák. Özvegyek, árvák, hadigondozottak illetményeit egy összegben adják ki, november 30-án.

A külügyminiszterek értekezletén közeledés történt a trieszti kérdésben

A külügyminiszterek tegnapi értekezletén Molotov visszavonta a trieszti tervezet 9. szakaszával kapcsolatban eddig emelt nemtetszését és beleegyezett annak tárgyalásába. A szakasz a kormányzói hatalom jogkörével foglalkozik rendkivüli esetekben. További eredmény, hogy

Molotov elfogadta a nagyhatalmak módositó álláspontját az állampolgárság kérdésével kapcsolatban, továbbá, hogy a trieszti kikötőt használó államok, milyen használati jogokat kapjanak.

Molotov csupán azzal a fenntartással élt, hogy a végső megegyezés előtt tanácskozzanak az érdekelt államokkal Csehszlovákiával, Jugoszláviával és Olaszországgal. Egy órával a külügyminiszteri tanácskozások megkezdése előtt Molotov külön találkozót kért Byrnes külügyminisztertől. A két államférfiu a békeszerződés tervezetekről tanácskozott.

A mai ülésen Molotov valószinüleg kifejti Oroszország nézetét azzal az angol javaslattal szemben, amely a szövetséges csapatok létszámának kéziését kéri.

A politikai bizottság elé terjesztett angol javaslat azt kivánja, hogy ez év január elsejéig az Egyesült Nemzetek valamennyi tagja közölje a külföldön és az otthon állomásozó haderők létszámát. A közölt adatokat nemzetközi bíróság ellenőrizhetné. Az Egyesült Nemzetek kiküldöttei helyeselték a brit javaslatot és azt kérték, hogy a nagygyülés maga kérje tagjaitól a szükséges informaciót. Noel Baker tegnap visszavonta inditványát, hogy a csapatok létszámának megállapitásával kapcsolatban egyidejüleg foglalkozzanak az általános lefegyverzés kérdésével.

Kijelentette, hogy Anglia helyesli a Szovjetunió leszerelési inditványát és tájékoztatásul kijelentette, hogy a világ haderőinek mindössze 10 százaléka állomásozik azokban az országokban, amelyekre a szovjet javaslat utal.

Angliának nincsen rejtegetni valója ebben a tekintetben, mondotta, mi nem bánjuk, ha a világ tudja, mit tesznek és mit tettek az angol csapatok.

Az Egyesült Államokban több mint egy millió bányász lépett sztrájkba. A szénkészletek erősen fogynak és a kormány eredményes intézkedéseket tesz a lényegesebb szolgáltatások fenntartására. A bányásztrájk egyre több ipari üzemet érint és a munkanélküliek növekvő száma sulyosbitja a helyzetet. John Lewisnek a bányásztrájk vezérének szerdán kell megjelenni a biróság előtt, amiért bírói felhivás ellenére sem vonta vissza a sztrájkot elrendelő felhivást.

Az angol—egyiptomi szerződés revíziója

Kairó, november 26

Kairóban tegnap nyilatkozatot adtak ki az angol- egyiptomi szerződés revíziójáról. A szerződés elfogadásáról tárgyaló 12 tagu bizottság 7 tagja visszautasította Sitki pasa miniszterelnök azon javaslatát, melyet Bevinnel való londoni tárgyalásai után tett. Az ellenzék azt javasolta, hogy háborus veszély esetén, amely az Egyiptommal szomszédos országokat fenyegeti, angol-egyiptomi tanácskozások kezdődjenek és ellenzik, hogy Sudánnak módot adjanak esetleges elszakadásra. Az ellenzék követeli továbbá, hogy az angol csapatok visszavonása ne tartson három évig.

A Pravda a román választásokról

Moszkva, november 26

A Pravda a román választások eredményével foglalkozik és azt irja, hogy ezek Románia teljes demokratikus átalakulásához vezetnek. Valamint a román nép hatalmas tömegei a Groza-kormány politikája mellett foglaltak állást, ugyanakkor a Groza-kormány kül- és belpolitikája az összes eddigi kormányok közül a legjobban tudja biztositani Románia érdekeit és széleskörü intézkedésekkel biztositotta a nemzetiségek jogait.

Amerikai hadihajó Ismir kikötőjében

Ankara, november 26

Szmirnában hatalmas örömtüntetéseket rendeztek abból az alkalomból, hogy a kikötőbe amerikai hadihajó érkezett. Török ujságirók vasárnap látogatást tettek az amerikai hajón és este az amerikaiak részéről fogadást rendeztek, amelyen 500 személy vett részt. Az amerikai tengernagy rámutatott a török és amerikai nemzetek baráti kapcsolataira. Tegnap Ismir prefektusa ebédet adott az amerikai vendégek tiszteletére.

Sulyok Dezső élesen birálta a Kisgazdapártot a Szabadság párt nagygyülésén

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor kezdte meg a Sportcsarnokban első nagygyülését a Szabadságpárt, amelyen Sulyok Dezső, a párt elnöke ismertette programmját. Az 1945-ös választásokból indult ki és a Kisgazdapárt politikáját birálta. Majd azt vizsgálta, megvannak-e a Szabadságpárt működésének külpolitikai feltételei?

Igen — mondotta —, mert a szövjet láthatólag nem kivánja, hogy Magyarországon hozzá hasonló szellemü kormány alakuljon, hanem megelégszik azzal, hogy ez a kormányzat lojális legyen, amely egyrészt hátsó gondolat nélkül ápolja a Szovjetunióval való barátságot, másrészt lehetetlenné teszi, hogy szovjetellenes akciók támaszpontot kapjanak Magyarországon. Megvan rá a lehetőség, hogy bensőséges és bizalmas viszony alakuljon ki a magyar és a szovjet nép között.

— A Szabadságpárt — mondta Sulyok Dezső — a demokráciát ugy értelmezi, hogy élesen elhatárolja magát a reakciótól. Innen, a szónoki dobogóról kér fel mindenkit, aki azzal a gondolattal jött ide, hogy a Szabadságpárttól borthyás vagy fasiszta ellenforradalmi törekvéseket vár, hagyja ott a pártot.

Szalonikiben javul a helyzet

Északgörögország kormányzója szemleutjáról visszatérve beszámolt arról, hogy Szalonikiben a helyzet érezhetően javul. A kormánycsapatok több helyen sulyos veszteségeket okoztak a partizánoknak. György király, mihelyt lehetséges, látogatást tesz Macedóniában, ahol összeütközések voltak.

Nem lehetetlen, hogy a magyar békeszerződés tárgyalását elhalasztják a külügyminiszterek

Newyork, november 26

A külügyminiszterek hétfőn délután megtartott rövid ülésén megállapodás történt a trieszti kérdés több pontjában. A megállapodás Molotov ujabb engedékenységének következtében volt. A szovjet külügyminiszter elfogadta a trieszti kormányzó hatáskörére vonatkozó fancia javaslatot, amely szerint a kormányzó rendkivüli intézkedéseket hozhat a szabad terület függetlenségének, a lakosság szabadságának és biztonságának biztositására, vagy ha a törvényeket veszélyeztetve látja. A trieszti állampolgárság kérdésével kapcsolatban Molotov visszavonta a francia javaslatra vonatkozó ellenvetését, de továbbra is fenntartja azon kivánságát, hogy olasz fasiszta rendőrség tagjai ne lehessenek trieszti állampolgárok. A szomszédos országok és a trieszti szabad terület közötti vasuti forgalom összeegyeztetése tárgyában a négy külügyminiszter ugy határozott, hogy ezt az ügyet a külügyminiszterhelyettesekre bizzák.

A külügyminiszterek ma este 9 órakor ismét ülést tartanak. Byrnes és Bevin véleménye szerint, ha a volt csatlósállamokkal kötendő békeszerződéseket a külügyminisztereknek nem sikerülne a mostani ülésszakon tető alá hozni, az 5 békeszerződés további elhalasztása mellett foglalnak állást.

Ily módon minden további nélkül megkezdhetik a német kérdés megvitatását.

Legujabb táviratok

Budapest

A hivatalos lapban kormányrendelet jelent meg arról, hogy az állami szénbányák kezelésére Magyar Állami Szénbányák Rt. néven részvénytársaság alakuljon 100 millió forint alaptőkével.

*

Az iparügyi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint a tégla- és tetőcserépfedő gyártmányok, valamint a különféle cementgyártmányok gyári eladási árát 10 százalékkal mérsékelni kell.

*

Mértékadó helyről nyert értesülések szerint dr. Ries István igazságügyminiszter a Népbiróságok Országos Tanácsa megszüntetésének gondolatával foglalkozik. A NOT megszüntetésével egyidejüleg intézkedés történik egy másik fellebbezési fórum bekapcsolásáról.

Külföld

Az angol külügyminisztérium részéről megcáfolják azokat a híreszteléseket, hogy angol csapatokat küldenek a görög felkelők elleni harc támogatására. Az angol kormánytól teljesen távolál az a gondolat, hogy beavatkozzon a görög belügyi viszonyokba.

*

Az Egyesült Nemzetek politikai bizottságában Noel Baker, Anglia képviselője a megszálló csapatokról szólva kijelentette, hogy az angol kormány még a kérdés felvetése előtt elhatározta, hogy Indonéziából csapatait visszavonja.

Reméli, hogy hasonló intézkedés következik be a békeszerződések megkötése után a volt csatlósállamok területén állomásozó csapatok tekintetében is.

Németország ügye nagy probléma, de az oltani csapatok létszámának enyhitése is enyhiti a feszültséget. Az angol kormány a leszerelést csak a nemzetközi ellenőrzés megszervezésével összekapcsolva tartja megvalósithatónak. — Konelly szenátor elfogadta Molotov javaslatát, de feltétlenül szükségesnek mondotta a hazai csapatok létszámának megállapitását. A leszerelés ügyében hozott döntés után legkésőbb 30 nappal az Egyesült Nemzetek Szervezete előtt kell lenni a kormányok által szolgáltatott adatoknak. Az Egyesült Államok az általános leszerelés nemzetközi ellenőrzését követeli olyan formában, ahogyan az atombomba gyártásának ellenőrzését tervezték.

*

Amerikai hirforrásból származó hirek szerint Franco rövidesen általános választások megtartását rendeli el.

A cápa és potyka meséje

Bognár miniszter ur igy talán megérti a külömbséget a polgári és népi demokrácia között

Nagy örömünkre szolgál, ha néha egy-egy párt hivatalos hangját is hallhatjuk, hogy össze tudjuk hasonlitani céljainkat és utjainkat más politikai mozgalmakkal. Ilyen öröm ért bennünket vasárnap a Kisgazdapárt nagygyülésén. A beszédek részleteivel nem kivánok foglalkozni, nem akarok könnyü fogásokat, szépen hangzó és sokat igérő, de lényeget soha nem tartalmazó szónoki frázisokat ismételni, vagy cáfolni, külszint szavakban is adjon minden párt olvat magának, ami elgondolásainak és életo tengetésének a leginkább megfelel. Nem a zászlók, jelvények és a szavak szine érdekel pillanatnyilag, hanem azok belső értéke. Sok szó és mondat már unalmasan hatott, hiszen másfél éve már annyiszor hallottam ismételni ezeket különböző szónokoktól. Ami szerintem az egész nagygyülés lényege volt, azt Bognár miniszter ur beszédének két mondata tartalmazta. Ő ugyanis még ma sem tudja megkülönböztetni a polgári demokráciát a népi demokráciától és szerinte ennek a politikai formának csak egyetlen alakja van: a demokrácia. Hát ha nem neheztel a miniszter ur és elvét követő tömegei, megkisérlem megmagyarázni a kettő közti különbséget, már csak azért is, mert feladatom a tanitása és felvilágositása ennek a népnek, még akkor is, ha a tudatlanságát — erényére válják — egy miniszter vallja be ezres tömeg előtt.

Az ujság hasábja sajnos kevés ahhoz, hogy minden egyes elválasztó barázda megyéjén hosszabb időt töltsek, hogy részletek sorozatát állitsam tanuul mondottaimnak. Ha politikai szónokok taktikáját követném, akkor a polgári demokráciát egy tengernek nevezném, amelyben mindenkinek, tehát a cápának és potykának egyforma jogai vannak, a potykának és a cápának is megvan engedve, hogy lenyeljék egymást. Ennek a nagy egyenlőség helyességének az elbirálását az olvasóra bizom, akik között minden valószinüség szerint sokkal többen vannak a potykák.

A lényeges eltérés a polgári és népi demokrácia között az, hogy mig a polgári demokraták végcélja az a demokratikusnak mondott államforma, amelyben a tőke, vagy azon keresztül, a tőkés és a munkás versenyez a vezetésért, állitólagosan teljesen egyforma esélyekkel, addig a népi demokratáknak a demokrácia nem végcél, csak ut, ha szabad igy mondanom, eszköz az osztálynélküli társadalom — a szocializmus megvalósitására. A szocialista társadalomban természetesen a legideálisabb demokrácia uralkodik a tőkének — a cápának teljes kikapcsolásával. Az ember nem annyit ér, mint amennyit az örökölött, vagy összeharácsolt vagyona és amilyen pozíciót vagy érdemet ezen keresztül meg tud vásárolni, hanem annyit, amennyi szellemi vagy fizikai munkát végez, a dolgozók, igy saját maga osztályának érdekében. A népi demokrácia — nem szégyeljük bevallani — a szegényeké, a kis- és törpebirtokosoké, a kiskereskedőké, a becsületességben lerongyolódott tisztviselőké és munkásoké. Mi is jól tudjuk, hogy nem könnyü népi demokráciát csinálni akkor, ha a tőke diszes és szines emelvényekről, jólképzett és jólfizetett szónokok állandóan támadnak, az ujságok hasábjai és malasztdus szavak naponta szeretnék hátunkba dőfni a tőrt. Azt is tudjuk, hogy mi se vagyunk valamennyien angyalok, de tudjuk azt is, hogy ennek az országnak a többsége a szegények és a kicsik közé tartozik és hogy a milliók nem lesznek restek lerázni magukról a burzsoa demokratákat.

Tessék csak szétnézni egy kicsit a nagyvilágban, szemügyre venni a választások eredményeit és mindjárt meggyőződhetnek róla, hogy a demokrácia egymagában kevés, nekünk munka, kenyér és béke is kell. Ezeket pedig csak a népi demokrácián keresztül látjuk megvalósithatóknak a nagytőkések spekulációja és kamatéhségének teljes számüzetésével még akkor is, ha ezt Magyarországon egy miniszter és mögötte sorakozó polgári demokraták cápahada nem hajlandó megérteni.

Szabó Berény

Magysikerü SzIM-előadás Gelsén

A Szociáldemokrata Ifjusági Mozgalom gelsei szervezetének mükedvelői élvezetes előadással szórakoztatták szombaton és vasárnap este a gelsei közönséget. Az előadásnak nagyon sok akadálya volt és amikor a község tudomására jutott a SzIM törekvése, gunyolódó megjegyzések tömege jutott ki a mükedvelőknek.

A sok akadály ellenére azonban sikerült előadni a nagy felkészültséggel megrendezett és kitünően betanult operettet. A SzIM mükedvelői kirobbanó sikert arattak operettelőadásukkal és a közönség szünni nem akaró tapssal jutalmazta a szereplőket, akik közül elsősorban EgyedMarikát kell kiemelni. Játékával és énekszámaival szinte magával ragadta a közönséget. Méltó pártnere volt minden tekintetben Tuboly Dezső. Dicséret illeti Pirbus Rózsikát, aki kitünő rátermettséggel játszotta szerepét. Partnere, Csiszár Pál szintén nagyban hozzájárult a darab sikerreviteléhez. Nagyon jó alakitást nyujtottak a többi szereplők: Kuszler István, Balogh Irénke, Tuboly Tibor, Pető Antal, Belina Dezső, Pirbus Ernő, Pető László, Odrovics Ernő, Kirschner Dezső, Lukács Jenő és Tata Károly.

Meg kell dicsérni Császár Zsigmond, Horváth László és Lenkovits József munkáját, akik rendezésükkel segitették sikerre a bemutatott operettet.

A gelsei SzIM, a nagy sikerre való tekintettel a közeljövőben még több operettelőadással juttatja szórakozáshoz Gelse közönségét, akik távol Nagykanizsától, eléggé el vannak zárva minden kulturális megmozdulástól. (=)

Nagykanizsán is bemutatják a Zalaegerszegen kiállitott képzőművészeti anyagot

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége elhatározta, hogy Fő-ut 5. szám alatti helyiségében megrendezi a zalaegerszegi kulturhéten bemutatott és nagy feltünést keltett képzőművészeti alkotásokat. Ezen a kiállitáson kizárólag nagykanizsai művészek szerepelnek. Az anyag még nem érkezett meg Zalaegerszegről, de amint Nagykanizsára ér, azonnal megkezdik annak rendezését.

Vörös János, B. Káldor Rózsa szobrászművészek szobor és plakett alkotásokkal, Balogh Gyula, Pongrác Jánosné, Tibolt Jolán, Sándor Mátyás és még többen szerepelnek képekkel a kiállitáson.

A kiállitás megnyitásáról a Zala értesiti majd olvasó közönségét.

— **Inspekciós gyógyszertár ma:**

„Megváltó" gyógyszertár, Szabadságtér 21.

Érdekes és hasznos tudnivalók

A legutolsó pártközi értekezleten megegyeztek a pártok a bankok ellenőrzésének gyakorlati módszerében. A megállapodás szerint minden bankhoz bankellenőröket rendel ki a pénzügyminiszter, olyan szakemberek személyében, akik működésükben sem egyéni, sem pártszempontokból nem befolyásolhatják magukat. Az ellenőröket bizonyos idő elmultával fel lehet cserélni, vagy vissza lehet rendelni.

*

Néhány órával ezelőtt érkezett Budapestre a »My Sisters Eileen« cimü Columbia-film. A svájci lapok irták: ez a sajátosan amerikai burleszk olyan nevetőrohamokat keltett a nézőközönség körében, hogy párbeszédeit percekig nem lehetett hallani. A film a »Férfiak kedvence« magyar cimet kapta. Főszereplői: Rosalinda Russel, Brian Aherne és egy uj sztár, a gyönyörü Janet Blair. Szinpadi változatát másfél évig játszották a Broadway-n.

*

Ennél aranyosabb történetet keveset olvastunk. Dr. C. L. Spencer amerikai tudós Washingtonból Louisvillebe akart utazni, hogy az oltani egyetem meghivására előadást tartson. Az utolsó pillanatban a repülőtársaság közölte vele, hogy nincs hely a gépen, mert az USA-ban a még ma is fennálló szabály szerint hivatalos ügyben utazó katonai személyek megelőzik a polgári utasok jegyigénylését és a honvédelmi minisztérium egy alezredes részére a helyet lefoglalta. A tudós táviratozott, hogy az előadást kénytelen elhalasztani. Az alezredes viszont elutazott Louisvillebe és bosszankodva érkezett vissza Washingtonba. Ok: Azért küldte a minisztérium, hogy meghallgassa dr. Spencer előadását és arról jelentést tegyen.

*

Az amerikai közvéleménykutató intézet 6191 választóhoz kérdést intézett arra vonatkozólag, hogy 1948-ban kit jósolnak az Egyesült Államok elnökének. Truman mellett mindössze 88 ember szavazott, Henry Wallace, a lemondott kereskedelmi miniszter 1612 szavazatot kapott. Igen sokan jósolták Newyork kormányzójának, Deweynek megválasztását.

*

Budapestre érkezett Bonald Victor Christie professzor, a penicillin egyik feltalálója. — Szombaton délután fogadta a magyar sajtó képviselőit. Elmondotta, hogy utazásának főcélja felvilágositást nyujtani a magyar orvostársadalomnak a penicillin helyes használatáról. Hétfőn az Orvosszövetségben, kedden a debreceni egyetemen, csütörtökön Szegeden, Pénteken pedig Pécsen tart előadást.

*

Az idegen Franciaországban azt tapasztalja, hogy ott is dühöng a kivándorlási láz. Azok a franciák, akik nem tudnak beleilleszkedni a megváltozott szerényebb és nehezebb életbe, másut szeretnének uj (és könnyebb) életet kezdeni. Ezzel szemben a francia kormány minden eszközzel a bevándorlás előmozditásán fáradozik. Az

ÜZLETMEGNYITÁS.

Értesitem a mélyen tisztelt vásárló közönséget, hogy **Fő-ut 9. szám alatt** (Fischer és Bäder cég mellett)

uri és női divatáru üzletemet

megnyitottam.

Vásárlóközönség szives pártfogását kéri **Farkas József**

6:2 uri és női divatüzlete

ország lakossága 30 év óta egyre csökken. A két háboruban több mint kétmillió ember pusztult el. Másfél millió munkahelyre nincsen jelentkező. Ezeket a munkahelyeket pedig külföldiekkel szeretnék betölteni.

*

A japán háborus főbünösök tárgyalásán tanuként hallgatták ki Pu Yi volt mandzsukói császárt. Arra a kérdésre, hogy mi a foglalkozása, igy felelt: »Költő és államférfi vagyok... Jelenleg fogoly...«

*

A Nylon után most egy ujabb amerikai textiltalálmány hire érkezett, amely még csodálatosabb tulajdonságokat mutat, mint a természetes selyemnél is jobb minőségü Nylon. Ellenálló képessége szinte elképzelhetetlenül nagy. Koncentrált sósav, kénsav és a lugok sem okoznak benne semmi kárt. Háromszáznégyszáz százalék a szakitó nyulása, vagyis huzás esetén eredeti hosszának három-négyszeresére nyulik meg és csak azután szakad el. Hőálló képessége utolérhetetlen: 100 és 200 Celsius fok között sem szenved változást.

*

Dr. Berend Béla, a volt szigetvári főrabbi háborus és népellenes bünperében szombaton hirdetett itéletet a népbiróság Gálfalvi-tanácsa. Tizévi fegyházra itélték. Az indokolás szerint Berend Béla szereplésével kapcsolatban olyan adatok bukkantak fel, amelyből arra lehet következtetni, hogy pap létére a zsidók árulója. Bebizonyosodott, hogy nyilasokkal együtt razzián vett részt és szoros összeköttetésben volt Bosnyák Zoltánnal.

*

A magyar bélyeg megjelenésének 75. és az első szovjetbélyeg kiadásának 25 éves évfordulóját diszülésen ünnepelte a Magyar-Szovjet Müvelődési Társaság bélyeggyüjtő szakosztálya. A résztvevők elhatározták, hogy üdvözlik a szovjet filatelistákat és elindítják az első csereküldeményt a Szovjetunióba abban a reményben, hogy ezzel is elmélyülik a magyar-szovjet baráti kapcsoltokat. A Társaság egyébként kiállitja a Szovjetunió postájának negyedszázados bélyegkiadványait.

*

Hónapok óta játszanak Bécsben egy filmet, amely a nemibetegségek ellen szól. Uj film! Most történik meg először, hogy Budapesten bemutatószinház helyet ad egy ilyen nagyszabásu orvosi filmnek. »Amiről nem beszélünk« a cime. Nemcsak orvosi körökben, de a nagyközönség körében is nagy érdeklődéssel tekintenek a film bemutatója elé. Nem árt a felvilágositás a mai világban...

Telefon-interju a sulyos beteg alispánnal

A Zala november 24-én megírta, hogy dr. Dávid János alispán nagykanizsai utja alkalmával meghült és 40 fokos lázzal érkezett meg zalaegerszegi otthonába. Megirtuk, hogy a több mint egy éve tartó nehéz közigazgatási munka, amelyet pihenés sohasem váltott fel, kimeritette az alispán szervezetét. Az azonnal megejtett orvosi konzilium megállapitotta, hogy dr. Dávid Jánosnak sulyos tüdőgyulladása van. Haladéktalanul megkezdték a legmodernebb gyógymód alkalmazását. Az alispánt penicillinnel kezelték, amely csodálatos gyógyszer ebben az esetben is megtette hatását. A kezeléstől számitott két napon belül teljesen láztalan lett és rövidesen felgyógyul.

Nagykanizsa város lakosai közül sokan keresték meg szerkesztőségünket és aggódva érdeklődtek az alispán állapota iránt. Ezért munkatársunk ma telefonon beszélgetést folytatott dr. Dávid János alispánnal, aki megerősitette előttünk, hogy már teljesen láztalan, de legalább még egy hétig kell ágyban maradnia a teljes gyógyulásig. Szervezetét erősen megviselte a betegség, de reméli, hogy ezt hamarosan behozhatja és ujra teljes erővel a köz szolgálatára állhat.

— Végre — mondotta — hozzájutok ahhoz is, hogy egy-egy kedvenc könyvemet elolvashatom, amihez eddig rendkivüli elfoglaltságom miatt nem jutottam hozzá. Brunton csodálatos világa, az egyiptomi és indiai, általunk soha meg nem érthető legmagasabb szellemi világ káprázatában jólesik elmerülni. Ezekből a remekművekből uj erőt és bizalmat kap az ember a jövő küzdelmeihez, mert bizonyossá válik, hogy az emberiség jövőjéért nemcsak érdemes, de kötelesség is minden erőnkből küzdeni.

Az alispán a Zala utján köszöni meg minden érdeklődőnek kedvességét és jókivánságait.

Windisch Dénes volt polgármester ellen megszüntették az eljárást

Nagykanizsán mindenki emlékszik arra az országszerte nagy port felvert eseményre, amikor Windisch Dénest, Nagykanizsa város polgármesterét a megyei főkapitányság parancsára előállitották Zalaegerszegre. A suttogások egész lavinája indult meg annak idején, amelyek rémesebbnél rémesebb visszaélésekről véltek tudni.

Windisch Dénes volt polgármester ügyét a rendőri hatóságok alaposan kivizsgálták, amelynek alapján Zala vármegye alispánja az előzetes fegyelmi vizsgálat megindítását rendelte el és ennek tartamára a volt polgármestert állásától felfüggesztette. Az iratok a rendelkezések értelmében felkerültek az igazságügyminisztériumhoz, ahonnét most kapta meg a nagykanizsai államügyészség azokat.

Az államügyészség 2593/1946. és 3120/1946. sz. végzéseivel Windisch Dénes ellen ugy a sikkasztás, mint a hamis tanuzásra való felbujtás büntettének vádját jogerősen megszüntette.

Izgalmas nyomozás folyik a Drávavölgyinél történt robbanás ügyében

A vizsgálóbiró a boncolás megejtését rendelte el

A Zala tegnapi számában megirta a Drávavölgyi Villamossági Rt-nél szombat délután 8 és 4 óra között történt robbanást, amely egy kitünő szakember, Szakonyi József életébe került. A süritett levegővel töltött acélpalack szilánkjai leszakitották a szerencsétlen kitünő munkás koponyacsontjának egy részét, behatoltak az agyvelőbe és a helyszinre érkezett dr. Bartha Sándor orvos azonnal megállapitotta, hogy menthetetlen. A robbanás következtében egy másik munkás, Nitzinger József lábán és karján nyilt csonttörést szenvedett. Állapota életveszélyesen sulyos.

A robbanás körülményeit még nem tisztázták. Ebben az ügyben lázas nyomozás folyik, de egy tény már kétségtelenül megállapitható: bünös gondatlanság történt a Drávavölgyinél. Munkatársunk a nyomozástól függetlenül megállapitotta, hogy az acélpalack, amelybe 30 atmoszféra nyomásu levegőt komprimálnak be, arra szolgált, hogy ezzel a hatalmas nyomással inditsák be a tartalékgépeket mozgásbahozó Diesel-motort. Ezzel próbálkoztak szombaton délután is sikertelenül. Az volt a feltevés, hogy a nyomás nem elegendő, ezért ujabb levegőt komprimáltak a palackba. Miután a gépeket még igy, a megengedettnél nagyobb nyomással sem sikerült megindítani, benzinlámpával bevitették a palackot, abban a feltevésben, hogy a hő által a levegő feszültségét még növelhetik az acéltartályban. A benzinlámpa használata váltotta ki azután a robbanást.

A rendőrség azt kutatja, hogy a palackkal foglalkozó két munkás kinek a parancsára használta a benzinlámpát, mert teljesen kizártnak tartják, hogy ezt saját elhatározásukból tették volna.

A Drávavölgyi Villamossági Rt-nek felelős mérnöke van, akinek tudni kellett, mert az szigoruan a mesterségéhez tartozik, hogy a rendelkezésre álló acélpalack milyen maximális nyomással terhelhető meg. Tudnia kellett, hogy a benzinlámpa használata milyen sulyos veszedelmeket rejt magában, éppen ezért annak használatát mindon eszközzel meg kellett volna akadályozni. A nyomozás feladata eldönteni, hogy máskor is hasonló eszközöket használtak-e a Diesel-motor megindításához, mert ha ezt megállapithatják, akkor a felelősség kérdését könnyen tisztázni lehet.

Értesülésünk szerint az államügyészség a szerencsétlenül járt munkás temetési engedélyét nem adta meg, hanem áttette a vizsgálóbiróhoz, aki máris ugy intézkedett, hogy a hatósági orvos a boncolást ejtse meg és állapitsa meg a halál körülményeit. A boncolás a mai napon megtörténik. Utána az iratokat ujra átteszik a rendőrséghez, hogy befejezhessék ennek a rendkivül sajnálatos ügynek a felderitését.

A zalai kőolaj nem azonos a muraközi olajelőfordulásokkal

Az egyik közgazdasági hetilapunkban cikk jelent meg, amely foglalkozik Keéri Török Frigyes kutatásaival, amelyeknek során ő már 1844. év körül Lispe tájékán a föld felületére szivárgó kőolajat talált. Miután a magyar kőolajkutatás történelmét feltáró irodalomhoz ez a cikk is fontos adatot szolgáltatott, a MAORT vezetősége ugy vélte, hogy helyesen cselekszik, ha az ebben a cikkben foglalt tévedéseket megvilágitja. Ezért, ugyancsak a már emlitett közgazdasági hetilap hasábjain, a következő, tényeknek megfelelő helyreigazitási cikk jelent meg:

Keéri Török Frigyes mikor ezt a bejelentést tette, minden valószinüséggel a muraközi bányavári és szelencehegyi olajokra gondolhatott, mert természetes olajelőfordulást egyedül csak ott találhatott. Zala vármegye mai határán belül sem akkor, sem ma nincsenek ilyen természetes olajszivárgások. A muraközi olajelőfordulásról már a XVIII. században megemlékeznek a feljegyzések. A későbbi furási tevékenység és geológiai vizsgálatok felderitették, hogy itt sekély, alig 128—135 méter mélységben rejlő, törésekkel átszabdalt olajtelepekről van szó. Éppen ez az oka annak, hogy az olaj magától is a felszinre juthatott. A zalamegyei lispei olajtelep földtanilag azonban a muraközitől független és szerkezetileg más képet mutat. A Magyar-Amerikai Olajipari Részvénytársaság mélyfurásai felderitették, hogy az olajtelep nem sekély, 100—150 méter mélyen, hanem jóval nagyobb, közel másfél kilométer mélységben alakulhatott ki. Az olajtelepet elfedő, ugynevezett »záró márgák«, a nagy mélységben pedig olyan tökéletes boritó köpenyként zárják el az olajos rétegeket, hogy bizony Lispe vidékén, a muraközi bányavárihoz hasonlóan, még egy csepp olaj sem juthatott a felszinre.

A délzalai lispekörnyéki olajmező nincs nagyon messze, légvonalban mindössze 22 kilométerre fekszik a muraközi olajelőfordulásoktól, melyeket, mint már emlitettük, Keéri Török Frigyes is ismert. Talán ennek tudható be az, hogy egy pusztán általánositó, egyszerü földrajzi névcsere forog fenn akkor, amidőn a magyar kőolajról irt cikk Keéri Török Frigyes kutatását és felfedezését Lispe tájára vonatkoztatja és a murakozi Szelencehegyről Pestre szállitott világitó olajat a régi közigazgatási térkép földrajzi nevével zalai kőolajnak nevezi.

A népbiróság szombati tárgyalásai

A nagykanizsai népbiróság szombaton dr. Révffy Andor biró vezetésével Zadravetz Lajos fityeházi nyilas községvezető népellenes bünügyét tárgyalta, akit 6 hónapi börtönre és 5 évi politikai jogvesztésre itéltek. Az itélet jogerőre emelkedett. — Mihovics György tótszentmártoni lakost, aki 7 esztendeig volt a község birája, a vád és következményei alól felmentette a népbiróság. — Csorba Károly MAORT géplakatos ügyét január 11-ére elnapolta a népbiróság bizonyitás kiegészités végett.

VÁROSI MOZI
Kedden és szerdán
Amerikai film
SZÁMUM
Egy perzselő szerelem története exotikus környezetben
Előadások 5 és 7 órakor kezdődnek.

Jegyezze elő:
november 30-án, szombaton este 8 órakor
Nyomdász tánctea
a Szoc. Dem. termeiben.
Belépődij nincs.
Tea süteménnyel 2 forint.

Vándoriskolákat állit fel a kultuszminisztérium

A közelmultban a kultuszminisztérium felhivást intézett a vármegyei tanfelügyelőkhöz, melyben sürgős jelentéstételre szólitotta fel a tanfelügyelőket: számoljanak be, hogy vármegyéjük területén hány vándoriskola felállitása szükséges.

Mi is az a vándoriskola? Ezzel a kérdéssel fordultunk a kultuszminisztérium népiskolai ügyosztályának vezetőjéhez.

— A vándoriskolákat a kultuszkormányzat az 1930-as években szervezte meg Szabolcs és Jász-Nagykun Szolnok vármegyék területén — mondta az ügyosztályfőnök. — Ezek a vándoriskolák hivatottak a tanyaszéleken és iskoláktól távoleső helyeken lakó gyermekek tanitását és oktatását biztositani. Ez az értékes népi réteg eddig meg nem érdemelt mellőzésben részesült.

A vándortanitó feladata két szomszédos »iskola« meglátogatása. Egy-egy helyen két hétig tartózkodik a tanitó. Ellátásáról és elszállásolásáról az iskola növendékeinek szülei gondoskodnak, akik örömmel tesznek ennek eleget, mert tudják, hogy gyermekeik tanitása a legnagyobb értéket jelenti.

Az elmult években a vándortanitó tankönyveket, tanszereket vitt magával, azonban a nemzet szegénysége napjainkban erre nem nyujt lehetőséget. A vándortanitó csak néhány darab könyvet, füzetet, ceruzát visz magával, melyeket a tanulók között oszt szét.

Mindazokon a helyeken, ahol legalább nyolc olyan gyermek van, aki a legközelebbi iskolától annyira távol lakik, hogy a kérdéses tanyai körzet részére kijelölt iskolát nem látogathatja, a kultuszminisztérium vándoriskolákat, nagyobbszámu tanköteles esetén pedig állandó iskolákat akar szervezni.

A tanfelügyelőkhöz intézett felhivás alapján most befutott jelentések szerint Jász-Nagykun-Szolnok vármegye 18 uj vándoriskolát, 7 meglévő iskolába pedig tanitók kiküldését kéri Győr-Moson vármegye 38 uj vándoriskola felállitását igényli. Tolna 15, Szabolcs vármegye pedig még 13 esetben kérte a vándoriskola megszervezését.

A kultuszminisztériumhoz most érkeznek be a vándoriskolák iránti kérelmek. A jelek szerint a vármegyék szükségleteit az illetékesek hamarosan kielégitik és remélhető, hogy a vándoriskolák utján az egyszerü magyar nép gyermekei is megkapják a demokráciától a közoktatás nagyszerü ajándékát.

Benkő Tibor

— Felhivás

Dr. Székács Sándor városi tiszti-orvos ur a HONSZ-székházban, Hunyadi-utca 10. szám alatt kizárólag hadirokkantakat érintő előadást tart e hó 29-én (pénteken) este 17.30 órakor. Felhivjuk hadirokkant bajtársainkat, hogy saját jól felfogott érdekükben valamennyien jelenjenek meg. *HONSZ vezetőség.*

Rossz rádióját
legolcsóbban megjavitja
vagy
legdrágábban megveszi,
STEINER FERENC rádiólaboratorium
Fő-ut 8. (Bazár-udvar.) 1604

Sportrovat

Balszerencsés mérkőzést vivott az NTE

Bátaszéki VSE—NTE 2:1 (2:0)

Az NTE-pályán lejátszott I. osztályu bajnoki labdarugó mérkőzést mintegy 200 érdeklődő nézte végig. Székely sipjelére az NTE a következő összeállitásban kezdi a játékot: Bodó — Czindrisch, Király II. — Eller, Vilcsek, Király I. — Lukyár, Férbesli, Maderka, Horváth, Táncsos. A rutinosabb vendégcsapat előbb kap lábra és csatárai veszélyes támadásokkal igyekszenek bevenni Bodó kapuját. A 6. perc meghozza Bátaszék első gólját: Vilcsek nem tudja tartani az ellenfél középcsatárát, az a 16-osnál az üresen hagyott balszélső elé játszik, aki gyenge lövéssel megszerzi a vezető gólt. 1:0. Az NTE védelme nagyot hibázott. A 13. percben már 2:0-ra vezet Bátaszék: Vilcsek ismét lemarad a támadásról, a labda az ellenfél veszélyes középcsatárához kerül, aki kicselezi a védőket és magas lövéssel megszerzi a második gólt. Bodónek védenie kellett volna a labdát. Nagy vereség veti előre árnyékát, de az NTE most összeszedi magát. Szebbnél-szebb támadásokkal közelitik meg az NTE csatárok az ellenfél kapuját, de a védők résen vannak. Székely játékvezető itéletei sujtják az NTE-t. Mesönyjáték közben ér véget a félidő.

Szünet után nagy ostromba kezd az NTE. Előbb Maderka, majd Lukvár veszélyeztet. A játékvezető téves itéletei szinte megbénitják az NTE harci kedvét. A 18. percben sokáig pattog a labda a vendégek kapuja előtt, végül Horváth belövi. 2:1. A gól után Bátaszék védelembe vonul, az NTE pedig nagy ostromba kezd. A BVSE védelme kitünően állja a rohamokat és a szerencse sem segiti a lelkes NTE-t. A 35. percben Székely játékvezető kiállitja a kemányen szerelő Czindrischt, miro a közönség parázs tüntetésbe kezd. Tulfütött hangulatban ér véget a mérkőzés.

Balszerencsével küzdött az NTE és legalább az egyik pontot megérdemelte volna. Bedő bizonytalan volt. A közvetlen védelem az első negyedórától eltekintve jó volt. A fedezetsor szétesőben játszott. A csatársor küzdött, de eredménytelenül.

A játékvezető gyengén vezette a mérkőzést.

A fáradt MAORT nagy küzdelemben maradt alul

Bajai MTE—MAORT MSE 2:1 (2:0)

A Baján lejátszott I. osztályu labdarugó mérkőzés 1000 néző előtt folyt le. A MAORT az alábbi összeállitásban játszott: Kovács — Mihalecz, Millei — Tálosi, Héjja, Takács — Nardai, Szabó, Csöngei, Lyka, Kapornaki.

Jó talaju pályán, kedvező időben, tehát eszményi körülmények között zajlott le a nagyjelentőségü bajnoki találkozó. A játék első szakaszában egyformán kiveszi részét a támadásokból mindkét csapat. A 20. percben születik meg a BMTE első gólja: a bajai balszárny vezet támadást, a balszélső bead és a jó ütemben érkező jobbszélső védhetetlenül fejeli hálóba a labdát. 1:0. A gól után erősen támad a MAORT, a csatárok próbálkozásai azonban nem járnak eredménnyel. A 28. percben lőtt góllal már 2:0-ra vezet a hazai csapat: a középcsatár egy merdeken előreadott labdával kitör és helyezett lövését Kovács nem védheti. 2:0. A MAORT nem adja fel a harcot és sok támadást vezet a BMTE kapuja ellen, a védelem azonban biztos lábbal utasitja vissza az erőtlen próbálkozásokat.

Fordulás után nagy erővel fekszik bele a küzdelembe a MAORT, meddő csatársora azonban nem jelent komoly veszélyt az ellenfél kapujára. A MAORT határozottan többet támad, de a csatárok lövései sorra célt tévesztenek. A 40. percben szépit az eredményen a MAORT: Kapornaki beadása nyomán kavarodás támad a BMTE kapuja előtt, Szabó elé kerül a labda és lövése gólt eredményez.

Közepes iramu és szinvonalu mérkőzést vivott a két csapat. A MAORT a hosszu utazás fáradalmait nem tudta kipihenni s ez rányomta bélyegét összteljesitményükre. Kovácsnak kevés dolga volt, a gólokról nem tehet. Mihalecz és Héjja jó teljesitményt nyujtott. Millei csak a II. félidőben jött fel. A két fedezetnek voltak jó mozzanatai, de többször hibáztak. A csatársor vészesen gólképtelen. Akarat volt a játékosokban, de az elgondolásaikat nem tudták keresztül vinni.

Ragyogó győzelmet arattak a kosaras hölgyek

MAORT MSE—Szekesfehérvári TC 37:14 (18:3)

A MAORT MSE szépen fejlődő kosárlabdasportja vasárnap ujabb tanujelét adta feltétlen életrehivatottságának. A Dunántul egyik legkitünőbb női kosárlabda csapatát, az SZTC-t imponáló fölénnyel győzték le a MAORT kosaras hölgyek. Az eredmény élénk feltünést keltett a dunántuli sportkörökben. Az alig egy éve dolgozó kosárlabdázók a nagyhirü ellenféllel hatalmas küzdelmet vivtak s azt — nagy meglepetésre és őszinte örömünkre — minden vonatkozásban felülmulták. Meglepő taktikai érettség, kitünő technikai felkészültség, gyorsaság, lelkesedés és a minden áron való győzniakarás eredményezte ezt a fényes sikert. Reméljük, hogy a női kosárlabda csapat vasárnapi győzelme fordulópontot jelent a szakosztály életében és egy uj, sikerekben gazdagabb sportélet kibontakozásának állomása lesz.

A MAORT a következő összeállitásban harcolta ki a győzelmet: Sóvári, Danitz — Viola, Benedek, Tőke — Pintér. A gólokat Viola (14), Benedek (12), Tőke 8) és Danitz (3) dobták. A Sóvári—Danitz hátvédpár a csapat oszlopa volt. Kitünő teljesitményükkel oroszlánrészük van a győzelemben. Viola nagyszerüen játszott, őt góljai külön is dicsérik. Benedek játéka élmény volt, gyönyörü játéstilusa szép jövőt igér számára. Tőke is biztos pont a csapatban, játéka sallangmentes és rendkivül hasznos. Pintér meglepő nagy akarással játszott és méltó volt kitünő társaihoz.

K. L.

A rádió szerdai műsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató zene. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Molnár Lajos jazz-együttese játszik. 13.30 Óri Ilona énekel. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 17.50 Szovjet kórusok. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.15 Hangos hiradó. 18.30 A Munkás Kulturszövetség műsora. 19 Székesfővárosi Zenekar hangversenye. 20 Hirek, sporthirek. 20.40 Sztambul rózsája. Kiszely Gyula összeállitása. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.20 Anday Piroska énekel. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Tánczene.

Budapest II. 20 USA ajándéklemezek. 21 Hirek. 22.15 Operettrészletek.

FIGYELEM!

A Muskátli hangulat-termében

szombattól (minden este)

Korálka Vilma

énekel.

Muskátli vacsorakülönlegesség.

Balatoni borok. Különleges zene.

Szombaton és vasárnap reggel 5 óráig nyitva.

Szives pártfogást kér

Keresztesi Géza

1581 vendéglős.

HIREK

— A Magyar-Jugoszláv Társaság nagykanizsai szervezőbizottsága december 1-én, vasárnap este 8 órakor tartja táncteáját a Központszálló termeiben. Belépődij 2 forint. A Társaság minden tagját, hozzátartozóikat és a magyar-jugoszláv jószomszédság gondolatának minden barátját szeretettel várja a rendezőség.

— A didergő iskolás gyermekeket megsegitő akcióra, melyet a Szakmaközi Bizottság szervez, a MAORT Bányász Szakszervezete 50 forintot adományozott.

— Mesedélután

Minden kisgyermekes anyát gyermekével együtt ezuton hiv a nagykanizsai Szociáldemokrata Nőmozgalom november 27-én, szerdán délután 5 órára a párthelyiség nagytermébe, ahol az apróságok részére mesedélután lesz. A mesedélután teljesen dijtalan. Pártállásra tekintet nélkül minden anyát és gyermekét szeretettel várják.

— Tájfőiskola nyilik Zalaegerszegen

Zala vármegye Szabadmüvelődési Felügyelőség szervezésében a V. K. M. engedélyével és támogatásával december 5-én megnyilik Zala első tájnépfőiskolája. A népfőiskola vezetője dr. Jánky István, a zalaegerszegi állami gimnázium igazgatója. Az igazgatóság felhivja a zalai falvak tanulnivágyó ifjuságát, hogy november 30-ig jelentkezzenek a Zalai Táj- és Népkutató Munkaközösség vezetőjénél, ahol részletes felvilágositást kaphatnak (Zalaegerszeg régi városháza I. emelet). A bentlakó tanulók elszállásolásáról internátusszerüen a népfőiskola fenntartó testülete gondoskodik. Jelentkezhet minden 17. életévét betöltött ifju 32 éves korig. A hallgatók három hónapos népfőiskolai tanfolyam befejeztével bizonyitványt kapnak. A tanitás ingyenes.

— Elitélt nyilasok

A zalaegerszegi népbiróság a következő nyilasok felett itélkezett az elmult napokban: Török István gógánfai földmüves, mint községvezető müködött, másfél évi börtönre itélték. Németh Antal Peron kisszigeti földmüves, községvezetőt egy évi börtönre, Gyarmathy Imre óhidi pártszolgálatost 6 havi börtönre, Kecskés István kisszigeti pártszolgálatost 6 havi börtönre, Berta József botfai községvezető helyettest 6 havi börtönre és Horváth József sümegi bányász, pártszolgálatost, 6 havi börtönre itélték. Mellékbüntetésként az összes elitélt politikai jogainak öt évre való felfüggesztését rendelte el a biróság.

— A Nemzeti Parasztpárt értelmiségi gyülése

Renkivüli érdekességü értelmiségi gyülést tart holnap, szerdán este a Nemzeti Parasztpárt, amelyen megtárgyalják a pártot és annak vezérét, Veress Pétert ért támadást, amit a Kisgazdapárt vasárnap megtartott népgyülésén Kovács József nemzetgyülési képviselő inditott ellene. Az értelmiségi gyülés elé városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert az teljesen szokatlan, hogy a parasztságot képviselő egyik párt ellen éppen egy parasztképviselő ilyen minősithetetlen támadást.

— Helyreigazitás

A Zala tegnapi számában a Dráva völgyi Áramszolgáltató Rt-nél szombaton délután történt robbanással foglalkozó cikkünkben közöltük, hogy a mentési munkálatoknál kiváló magatartást tanusitó Hüveli József próbarendőrt a határrendészeti kapitányság felterjeszti kitüntetésre. A kapitányságtól ma délelőtt közölték velünk, hogy a közleményben névcsere történt és nem Hüveli Józsefet, hanem Hüveli Árpád próbarendőrt terjesztik fel a belügyminiszterhez kitüntetésre.

A Magyar Kommunista Párt

nagykanizsai szervezete

szerdán délután 6 órakor

PÁRTNAPOT tart

Előadó: *Keserü Kálmán* OTI igazgató.

Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szivesen lát *a Vezetőség*

Hirdetmény.

Közhirré teszem, hogy az összes kiscsetári dohánytermelők f. évi november hó 29-ére kitüzött dohánybeváltási helye nem Zalaegerszeg, hanem Nagykanizsa a dohányáru raktárhelyisége.

1601 **Polgármester.**

APRÓHIRDETÉSEK

Városi Szeszfőzde Nagykanizsa, Báthory-utca 4 Adóborok átvétele és tárolása, noah-borok vásárlása napi áron. 1554

Rongyszőnyeg szövést vállalok. Rákos Károly, Csengery ut 13. 1594

Jó állapotban lévő oldalkocsis, vagy szóló **motorkerékpárt**, esetleg kisebb **személyautót** megvételre **keresünk** Providentia Biztositó Nagykanizsa, Szabadság tér 17. szám. 1595

Fehér mély **gyermekkocsi** eladó, Csengery-ut 18. 1596

Gyári uj **Rádiókészülékek** gyári jótállással, részletfizetési kedvezménnyel kaphat Szabó Antal rádióüzletében. 1598

Eladó bordó brokátselyem **poplan** Bővebbet, Kölcsey u. 17 6

Udvari **butorozott szoba** albérletbe kiadó. Cim a kiadóban. 1599

Uj, gyári 12 voltos **autóakkumulátor** áron alul **eladó**. Cim a kiadóban. 1600

Vasárnap egy fekete kese, foltos angol **sertés** az alsóvárosi legelőről elveszett. Állitólag délután Telcki és Rózsa utca sarkán látták. Megtaláló, vagy nyomravezető közlését jutalom ellenében Rózsa-utca 23 alá szivesked jék leadni. 1603

Figyelem! **Bérbeadó** Ady Endre-utcában azonnal beköltözhető kétszoba konyhás bérlakás, továbbá **eladó** áronalul beköltözhető háromszobás **magánház**, potomáron kisebb családi házak. Belterületen összkomfortos három-négyszobásak, negyven és tizholdas szántóföldek, kisebb-nagyobb szőlőbirtokokat is állandóan közvetit Horváth ingatlan iroda, Sugár-ut 42 szám. 1605

A mai naptól kezdve sacharinra ismét lehet előjegyezni a dohánynagy- és kisárudákban. Nyomatékosan felhivjuk a vidéki dohánykisárusok figyelmét arra, hogy az előjegyzéseket legkésőbb dec. 10-ig fizessék be a dohánynagyárudában. 1606

Kedden délután ½6 órakor

PÁRTNAP

a Szociáldemokrata Párt helyiségében

Harangozó Lajos, a KOKSZ ügyvezetője *„Kereskedő mint bünbak"* cimen tart előadást

Vendégeket szivesen látnak.

FIGYELEM!

Anyagigénylési nyomtatványok és raktárnyilvántartási könyvek kaphatók a Zala kiadóhivatalában.

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Bencze Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31

Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 271. szám. Nagykanizsa, 1946. november 28. csütörtök Ára 40 fillér.

ZALA

A romániai magyar népszövetség elnöksége a csehszlovák kormányhoz intézett táviratában erélyesen tiltakozott a délszlovákiai magyar-üldözések ellen.

A külügyminiszterek konferenciája sorsdöntő szakaszához érkezett

A külügyminiszterek tegnap esto információs jellegű ülést tartottak New Yorkban és a szokástól eltérően az ülésről nem adtak ki kommünikét. A tárgyalást a Byrnes által adott ebéd követte, ahol a külügyminiszteri tanács tagjai 3 és fél órán keresztül informálták egymást.

A laptudósitók szerint valószinüleg a Triesszttel kapcsolatos két megoldatlan kérdésről az ideiglenes kormányzatról és a csapatok visszavonásáról tárgyaltak.

A külügyminiszteri tanács mai ülése is információs jellegű lesz. A titkos tárgyalásokra vonatkozó javaslatot Byrnes tette, miután több miniszterrel beszélt.

A miniszterek közötti magán és titkos beszélgetések, amelyek Byrnes ebédjén hulmináltak, azt érezteték, hogy a konferencia sorsdöntő szakaszához érkezett és most fog eldőlni, vajjon érdemes-e a további tárgyalásokat folytatni vagy sem.

Ami a békeszerződéssel kapcsolatban a nagyhatalmak közötti kompromisszumot megnehezíti nem más, mint az az ellentét, amely a párizsi konferencián Trieszt ügyében kétharmad szótöbbséggel elfogadott határozatok és Molotov szóbeli határozata között van, hogy ki kell elégíteni a Jugoszláv kívánságokat, amelyek szembe fordultak a párizsi szótöbbséggel.

Az Egyesült Nemzetek politikai bizottságában Noel Baker kérte Molotovot fogadja el az angol kiegészítő javaslatot, hogy a leszerelés kérdésében megtegyen az összhang. Hangoztatta, hogy Anglia elfogadta a külföldön tartózkodó katonai alakulatok és haderők összlétszámának megállapítását és bejelentését, de ezen határozatokat ki kellene terjeszteni a belföldi csapatok létszámára is.

A lefegyverzés kérdésében mondotta, nekünk meg kell és meglehet egyezni.

Anglia egyet ért abban, hogy minden ország fegyverkezéséről információt kell adni, de jelenleg egyetlen ország sem kétz arra, hogy ilyen információt kézöljön.

Molotov hangoztatta, hogy a külföldi csapatok megszámlálásának rendkivül fontos politikai jelentősége van

A belföldön tartózkodó csapatok létszámára és azok lefegyverzésére vonatkozó adatokat a tagállamok csak akkor terjesszék be a biztonsági tanácshoz, amikor a haderők általános csökkentésére vonatkozó javaslatokkal foglalkozik.

Attlee miniszterelnök az angol képviselőházban a hozzáintézett kérdésre kijelentette, hogy az angol haderők leszerelése lassu, de azért várható 1947 első felére, mivel a békeszerződések megkötésében nagy lassuság mutatkozik. Az angol kormányt a normális világviszonyok hiánya akadályozza meg eredeti terveben. Mihelyt ladenézában a helyzet megengedte, azonnal visszavonták az ott állomásozó angol csapatokat, de miniheny még Európában igy Venezia Giuliában is bizonytalan a helyzet, kénytelenek csapatokat tartani Olaszországban is a békeszerződések megkötéséig. Görögországban az egymást követő görög kormányok kérésére maradtak ott az angol csapatok, hogy segitséget nyujtsanak a nyugalom helyreállításában. Közben a palesztinai megoldatlan helyzet ujabb fejleményeket hozott, amely továbbra is megerőltetést jelent az angol haderő számára.

Wevel indiai alkirályt Kairóba hivták

Egyptomban az utolsó 4 hónap alatt több vér folyt mint 400 év óta

Kairó, november 27.

Az egyiptomi kormány miniszterelnöki tanácsán Sittki pasa miniszterelnök bizalmi szavazatot kapott a kormány részéről és felkérték, hogy vegye fel ujrá a tárgyalásokat Angliával az angol-egyiptomi szerződés revíziójára vonatkozólag. Mint ismeretes, az egyiptomi alkirály felosztalta az angolokkal tárgyaló egyiptomi küldöttséget és a küldöttség tagjainak többsége hétfőn emlékiratban vetette el az egyiptomi miniszterelnök javaslatait az angol-egyiptomi szerződés reviziójával kapcsolatban. Kairóban tegnap emiatt komoly zavargások voltak. Az a hir, hogy lord Wevel indiai alkirályt is meghivták az egyiptomi tanácskozásokra, meleg fogadtatásra talált a kairói sajtóban. A kongresszusi párt nézetét támadó »Hajnal« cimü mohamedán lap azt irja, hogy az angol kormány lépése éppen idejében történt, mert az egyre romló palesztinai helyzet már-már tarthatatlanná vált. Egyiptomban a 4 hónap alatt több vér folyt, mint az egész 400 éves angol uralom alatt és ez szükségessé tette a gyors és határozott cselekvést. Lord Wevel meghivta a kongresszusi párt és a mohamedán liga két tagját is, hogy kisérjék el a tárgyalásokra.

Amerika nem küld csapatokat Macedóniába

Washington, november 27.

A francia hirszolgálat jelentette, hogy hivatalos személyiségek megcáfolják azokat a hireket, hogy az Egyesült Államok csapatokat szándékoznak Macedóniába küldeni. Az amerikai csapatoknak erre a területre való küldése uj háboru kirobbanásának kockázatával járna, viszont az Egyesült Államokban senki sem hajlandó ilyen lépések megtételére. A wasingtoni külügyminisztériumban szintén megcáfolják az ilyen értelmü hireket, melyek a képzelet szülemenyén alapulnak. Egyes jelentések már arról szóltak, hogy amerikai expedíciós hadsereg volna utban, sőt már meg is érkezett volna.

Folyik a testvér-vér Kinában

Peking, november 27.

A pekingi sajtó szerint a kinai kormánycsapatok nagyméretü támadásba kezdtek a kinai kommunisták ellen a shantungi tartomány északi részében. A kormánycsapatok válságos helyzetben vannak, mivel a kommunisták elfoglalták a fontosabb csucspontokat. Az északmandzsuriai Saigon-hegység vidékén még mindig 100.000 főnyi leszeretlen japán hadsereg tartózkodik, amely még mindig birtokában van nehéz tüzérségének. A kinai kormány csapatai a japán haderőt megadásra szólitotta fel. A japán csapatok egy része a kommunisták oldalán harcolt Mukden közelében.

Budapestről jelentik:

Fehér köpenyt kapnak a pesti rendőrök

Münich Ferenc altábornagy, budapesti rendőrfőnök a polgármesterhez átiratot intézett és azt kérte, hogy ötven budapesti közlekedési rendőr részére vásároljon a főváros fehér gumiköpenyt. A főkapitány kérésének érdekes az indokolása. Beesteledés után a sötét pesti utcákon többször előforduit, hogy vigyázatlan autóvezetők elütötték a közlekedési rendőrt. A polgármester teljesitette a főkapitány kérését és intézkedett, hogy 12.200 forint költséggel 50 budapesti közlekedési rendőr fehér gumiköpenyt kapjon.

Agyonverte nőismerősét, mert félt a feleségétől

Fantasztikus ügyben hirdetett itéletet a pestvidéki törvényszéki Lehoczky-tanács. Bazsik József rákoskereszturi kereskedő állott a biróság előtt. Az volt a vád ellene, hogy megismerkedett Augustin Oszkárnéval, akit motorkerékpárjával kirándulásra vitt. Késő éjszaka a Rákospatak mellett voltak, amikor az asszony kérte a kereskedőt, hogy vigye őt haza. Bazsik abbeli félelmében, hogy nős ember létére valamelyik ismerőse meglátja, hogy idegen asszonnyal van együtt, agyonverte Augustin Oszkárnét. A holttestet a Rákospatakba dobta. A törvényszék tizévi fegyházra itélte Bazsikot.

Legujabb táviratok

Budapest

A népjóléti miniszter rendeletet készitett, hogy az államnál és a többi közhivatalnál, az állami üzemekben, kereskedelmi- és biztositó intézeteknél, valamint azokban az üzemekben, ahol legalább 10 munkavállalót alkalmaznak, az ujonnan felvett alkalmazottaknak és munkásoknak 10 százalékát a hadigondozottak közül kell betölteni.

*

Az épitész- és közmunkaügyi miniszter legujabb rendelete értelmében december 9—14-ike között összeirják és nyilvántartásba veszik mindazokat az 1886—1929. évek között született munkanélküli férfiakat, illetve az 1896—1929. évek között született munkanélküli nőket, akik nyilvántartásba vételüket önként kérik. A nyilvántartást a közmunkaváltság-alap terhére szervezendő és a munkanélküliség enyhitését célzó munkák elvégzésére állitják fel.

*

Az Orosházán megjelenő Orosháza és Vidéke cimü napilap további megjelenését a belügyminiszter 14 napra megtiltotta, mert a lap sorozatosan közölt olyan cikkeket, melyek az ország belső rendjének megzavarására alkalmasak. A lap a november 24-én megjelent számában az ország külpolitikai érdekeit sulyosan veszélyeztette.

*

Ortutay Gyula, a Magyar Központi Híradó elnöke egyhónapos nyugateurópai utjáról hazaérkezett a magyar fővárosba. Brüsszelben résztvett az európai rádiószervezetek közgyülésén, ahol nemcsak a szovjet, de a nyugateurópai rádiótársaságok vezetőivel is eredményes tárgyalásokat folytatott. Párizsi, illetve angol rádiótársaságokkal és távirati irodák elnökségével tartott részletes megbeszéléseket, de ezenkivül nagy mértékben elmélyitette Magyarország és Nyugateurópa közötti kulturális kapcsolatokat is.

Külföld

Acheson amerikai külügyi államtitkár a washingtoni angol-amerikai tárgyalásokról kijelentette, hogy ezek a tárgyalások Németország angol-amerikai övezetének egységesitésére jó irányban haladnak és remény van a mielőbbi megegyezésre.

*

A marseillesi norvég konzult lakásán meggyilkolva találták. A francia hatóságok véleménye szerint nem politikai gyilkosság történt.

*

Acheson külügyminiszterhelyettes kedden kijelentette, hogy a november 19-én megtartott romániai választások nem egyeztethetők össze a nagyhatalmak 1945 decemberben Moszkvában hozott döntéseinek alapelveivel. A külügyminiszterhelyettes hozzáfüzte, hogy a román kormány elismerésének kérdése nem függ össze a választásokkal kapcsolatban tett nyilatkozatával.

Az ujjáépitést magunkon kell kezdenünk

Dr. Weninger Antal előadásának részletei

A napokban a főváros egyik előadótermében Weninger Antal kiváló orvosiró tartott előadást a termet zsufolásig megtöltő közönség előtt. Az előadáson megjelentek politikai és társadalmi, valamint tudományos téren működő vezetőegyéniségek is. A rendkivül érdekes, a multba visszanyuló és a jövőre utmutató téma arra inditott bennünket, hogy az előadás egyes részleteiről tudositást adjunk olvasóközönségünknek.

Furcsa, de való az az állitás, hogy a betegségek nagy részét a bün okozza. Ha pedig a bün fogalmát öröklés és fejlődéstani szempontból nézzük, megállapithatjuk, hogy az nem csupán személyes ügy, hanem a háttérben sokszor generációk fedezete lappang.

Ezért verhetett gyökeret a fasizmus csak a degenerált társadalomban.

A fasiszták őseik bünét is reprezentálták.

Itt vetődik fel a kérdés, hogy felelős-e az egyén bünös tetteiért. Igen. Felelős. Megbüntetése pedig a benne felgyülemlett ősi vétket is sujtja. A bünös személyében talán nem is tehet tetteiről, de viszont az igazságszolgáltatás sem tehet arról, hogy csak az egyént vonhatja felelősségre.

Sok esetben az életmód is vezetbet bünre. Sokan arról panaszkodnak, hogy fáradtak és kimerültek. Ezek tulnyomórésze saját restségük bünös következményeiben szenvednek. Ezek sohasem dolgoztak keményen és rendszeresen. Nem tudnak parancsolni saját maguknak, ami által a lélek csak alszik bennük, mert rabja lett a fiziológiának, az idomitatlan szervezetnek. A régi emberek hittek a lelkükben és legyőzték a fájdalmakat. Lelki erejükkel pedig fenntartották magukat.

A ma embere mindent a testtől vár. Elhiszik azt a hamis tételt, hogy a lélek az agyretlő és az idegrendszer működésének fellobbanó lángocskája.

Ezért ami bünös, rossz hajlam, vagy lelki gyengeség, átháritják az organizmus hibás működésére és fizikai uton próbálnak gyógyulást keresni, mintha a lelket lehetne fizikai vagy kémiai gyógyszerekkel gyógyitani. Ezeken felül a bün mentegetésére felhozzák még a betegséget is, mintha a gyengeségi állapotokat lebiró lelkierő nem is létezne. De természetesen egészségi állapotunk időnkénti vizsgálata nem felesleges. Azonban ezt sem kell tulzásba vinni és a szervezet életében előforduló apró-változásokra oly nagy sulyt helyezni. Nem szabad a testet a lélek elé helyezni.

Nem véletlen, hogy az utóbbi időben oly sok könyv jelenik meg orvosok tollából, amelyek mind a lélek elsőbbségét, a lelki higiéniát és a lelki diétát hirdetik. Valamennyien rámutatnak arra, hogy mennyi fizikai betegség oka rejlik a hibás lelki magatartásban, a beteg jellemében és gondolatvilágában. A természettudományok haladása alig ér valamit, ha a test mögött csenevész, elfajult lélek áll, mert a bünös hajlamokkal telitett psiche árnyékában semmit sem jelent a természet legázása és a fizikai sikon elért eredmény. Ha pedig a bün és a betegség összefüggéseit kutatjuk, rájövünk, hogy az éppen olyan visszatetsző és ellenszenves, mint a bün.

Kimeritehetetlenek az analógiák, ha összehasonlitjuk a test életét a lélekével. Ha a testi emésztést összehasonlitjuk a lélek emésztésével, megállapithatjuk, hogy az lényegileg ugyanolyan, mint a testi emésztés. A tudás táplálékát is előbb fel kell aprózni, fejezetekre tagolni, hogy jól megrághassuk, amivel azonban még nem lesz a sajátunk. Meg is kell fosztanunk önálló karakterétől, hogy felszivódhassék lelkünkben és épitőanyaga lehessen egyéniségünknek, mert csak az igy megemésztett tudás értékes.

Most, amikor egy sötét korszak lezárulása után ujjá akarjuk épiteni a világot, a fentebbiek alapján tudnunk kell, hogy ezt

az ujjáépitést magunkon kell kezdeni.

A letünt bünös társadalom hibáinak következtében burjánzó betegségekot mi szenvedjük meg.

Nem is az a lényeges hogy a világkatasztrófa vezéralakjai bünösek voltak-e vagy betegek, hanem az, hogy kétségtelenül bünös volt az a társadalom, amely uralomra segitette őket, amely támogatta minden humanizmustól elrugaszkodott törekvéseiket és igy a legsötétebb mélységekbe taszitotta az emberiség jelentékeny részét.

Bün és betegség határa az egyes személyekben elmosódhatik, vitára adhat alkalmat, de nincs mentség azok számára, akik érezhették a hibát, a fogyatkozást, a gonoszság megdöbbentő megnyilatkozásait és cinkosok módjára, sőt cinikusan hallgattak, pedig tudták, hogy elegen lennének a helyzet megváltoztatásához.

Ez a társadalom bünös volt és ezért beteg lett.

Amikor most kórágyánál állva, megrendülten állapitjuk meg a diagnózist, csak azon reményemnek adok kifejezést, hogy talán sikerül a bélpoklost megmenteni egy jobb, igazabb, emberibb élet számára...

Hogyan kinozták halálra Petschauer Attilát, a vivás magyar világbajnokát

Az Uj Szó cimü napilap megrendítő cikket közöl Petschauer Attila halálának körülményeiről. Illés Béla, a lap főszerkesztője, aki tudvalevőleg a Vörös Hadsereg alezredese, személyes tapasztalatait irja le a cikkben, amit válasznak szánt rengeteg érdeklődésre, amit Petschauer Attila hivei és barátai a laphoz intéztek:

— Rettenetesen meggyötörtt, reménytelen állapotban került a Vörös Hadsereg által felszabaditott területre Petschauer Attila, akit két munkaszolgálatos társa szállitott Davidovkába, ahol külön betegszobában helyeztük el és mindent megtettünk gyötrelmeinek enyhitésére.

— Sokan fordultak hozzánk azzal a kérdéssel, hogy kik voltak azok a fasiszták, akik ilyen rettenetesen meggyötörték a nagy magyar sportembert. Neveket nem tudok. Az egyik munkaszolgálatos, aki Davidovkára kisérte Petschauert, egy ungvári mérnök, Révész Emil elmondta, hogy a munkásszázad parancsnoka napokon át szegett korbáccsal, majd izzó acélpálcákkal verte Petschauer Attilát. Elmondotta, hogy a vérző sebekre sót és paprikát hintett.

— Emlékszem, hogy Révész arról is megemlékezett, hogy ez a tiszt Szálasi pártjának a tagja és hogy gyakran lát vendégül német tiszteket. Petschauert megszemlélte a hirhedt von Golzenau őrnagy is, aki összekötő tiszt volt a 2 magyar hadsereg és a német parancsnokság között. Golzenau szórakoztatására a munkásszázad parancsnoka másfél órán át kinozta a szerencsétlen Petschauert.

— Amikor a Vörös Hadsereg kezébe került az a terület, ahol Petschauer feküdt, ő már olyan állapotban volt, hogy semminemü orvosi tudomány nem segithetett rajta. Nyugodt lelkiismerettel mondhatom, hogy minden lehetőt elkövettünk Petschauer érdekében. A Szovjetunió legjobb sebésze, Burdenko professzor utazott Davidovkára, hogy megvizsgálja Petschauer Attilát, de sajnos, nem tehetett mást, csak fájdalomcsillapitót adhatott neki, gyötrelmei enyhitésére.

— Petschauer Attilának, a magyar sport büszkeségének a Vörös Hadsereg szép temetést rendezett és külön sirt adott Davidovka falvában.

Felhivás a gazdatársadalomhoz

A Magyar Földmüvelésügyi Minisztérium a tavasszal mindent elkövetett, hogy biztositsa országunk máktermelését, mely az elsők között állott a világ máktermelő országai között. Sajnos, bár vetőmagot is bocsátott a gazdatársadalom rendelkezésére, mégis a vetőmag késedelmes beérkezése, valamint a nagy szárazság miatt, az idei termés még a jövő évi terméshez szükséges vetőmagszükségletet sem biztositja.

Gazdák! Gondoljunk arra, hogy országunkat ismét a régi szinvonalra emeljük a máktermelő országok között. Legyen szemünk előtt, hogy a mák értékes élelmiszer, 40 százalékos olajtartalma miatt külföld erősen keresi, tehát hivatva van nagy export lehetősége következtében valutaszükségletünket szaporitani és ezáltal uj pénzünknek, a Forintnak értékét növelni. De ezen felül gondoljunk arra is, hogy nélkülözhetetlen gyógyszerek készülnek a kicsépelt és ezideig értéktelen mákgubóból, tehát országunk gyógyszerellátását a fokozott termelés elősegiti, a gyógyszeripart ezáltal növeli, ami nemzetgazdasági szempontból fontos érdekünk.

A kormányzat most foglalkozik a mák árának felemelésével, a mákkal bevetett trületek beszolgáltatás alóli mentesitésével, valamint az ezideig értéktelen kicsépelt mákgubó jó árának megállapitásával.

A gyógyszeripari vállalatok is álérezték a máktermelés körül mutatkozó nehézségeket és ezért elhatározták, hogy a jövő évre minden térités nélkül kölcsön-vetőmaggal látják el a máktermelő gazdatársadalmat, ezért ők csak a gubótermést igénylik.

Gazdák! Gondoljuk át a fentieket és termeljünk országunk érdekében mákot.

Tájékoztatásul közöljük, hogy a mákvetőmag igénylési kérelmükkel a gazdák minél előbb forduljanak a Növényfeldolgozó Rt. és az Alkaloida Rt. igazgatóságához, Budapest, V., József nádor-tér 2—4, mely vállalatok elsőrendü szakértők által összeállitott máktermelési utasitást is küldenek.

— Vasárnap este 8-kor a Magyar-Jugoszláv Társaság nagykanizsai táncteája a Központ-kávéház termeiben. Belépődij 2 forint.

Az első fecske

Visszahelyeztek egy nagykanizsai B-listást állásába

A B-listázások alkalmával a járásbiróságnál szolgálatot teljesitő Kovács Istvánnét, született Háry Katalint azonnali hatállyal B-listára helyezték. A B-listára helyezéssel kapcsolatban a Nemzeti Parasztpárt előterjesztéssel élt és kérte, hogy a vonatkozó rendeletek értelmében, Kovács Istvánnét helyezzék vissza állásába. A tegnapi napon érkezett le a Magyar Miniszterelnök 21.088/FV. 1946. számu határozata, amely Háry Katalint férjezett Kovács Istvánnét a 9050/1946. ME. sz. rendelet 4. szakasza alapján, állásába azonnali hatállyal visszahelyezte.

Reméljük, hogy ezt az első fecskét gyors ütemben több is követi majd és olyan tisztviselők, akik sehogysem szolgáltak rá, hogy őket B-listázzák, visszakerülhetnek ismét kenyéradó állásukba.

Nagy zenekari hangverseny a Városi Szinházban

A Nagykanizsai Szimfónikus Zenekar december hó 1-én a Városi Szinházban délelőtt fél 11 órai kezdettel önálló zenekari hangversenyt rendez.

Müsör: Mozart: Don Juan nyitány. Beethoven: C-moll zongora-verseny. Liszt: Ha álmom mély. Bizet: Szvit. Kacsóh: Késő ősz van. Offenbach: Orfeus a pokolban, nyitány.

A hangverseny szólistái: Dr. Baksa Gézáné és Ivánkovits Ferencné zeneiskolai tanárok.

Jegyek elővételben kaphatók: Tüttő fényképésznél, Ladeczky hangszerésznél és a zeneiskolában.

A rádió csütörtöki müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. 7.30 Római katolikus vallásos félóra. 8.15 Orosz szórakoztató zene. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Iván Margit énekel. 13 Herrer Pál jazz-együttese játszik. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Sovinszky László szalonzenekara játszik. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 17 Párthiradó. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.15 A Magyar-Jugoszláv Társaság ünnepi estje. 19.05 Márta. Flotow vigoperájának közvetitése az Operából. 19.55 Hirek, sporthirek. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Régi nagy sikerek. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Zongoradarabok és táncok.

Budapest II. 20 Könnyü dallamok. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22.15 Utazás a világ körül. Hanglemezrovü.

— Bucsuszentlászlón ujra virágzik az orgona

Néhány nappal ezelőtt feltünően enyhe időjárás uralkodott az egész megyében. A tavaszias hangulat valószinüleg még a természetet is megtévesztette, mert Bucsuszentlászlón olyasmi történt, ami csak a legritkább esetben szokott megtörténni és akkor is szeptemberben vagy október elején. Most pedig november vége felé járunk és azt várjuk, hogy az első hó leessen, Bucsuszentlászlón azonban több gazda udvarán kivirágzott ismét a legszebb tavaszi virág, az orgona. Ez a szép virág azonban tiszavirágéletü volt, mert az éjszakai fagyok következtében hamarosan elfagytak.

SS katonák garázdálkodtak Deák Ferenc kehidai kuriáján

Hidavatás a „Haza Bölcse" falujában

Állunk a légy Zala völgyében. Lábunk alatt cuppogó sár, előttünk a latin táj hajlékony dombai. Almafák rengetege s mellettünk gyermekek rengetege. Kopasz almafák és kopott magyarok. A nap szétrepeszti a felhőrongyokat és ránkporzik a fény. Félkoralakban sorakoznak fel kék overáljukban a hidépitő munkások. Velük szemben őszirózsás csokrokkal Kehida népe. A gyerekek lábán cipőrongyok. Elszórt katonaruhákból varrt kiskabátkák. Legtöbben fázunk a hidegtől. De előttük ott fénylik az uj kehidai vasuti híd karcsu vonala. Varga Lajos, a közlekedési minisztérium államtitkára, aki Gerő Ernő vasutépitő miniszter megbizásából hidat avatni jött, elhozott magával negyvenöt zubbonyt és harmincöt pár harisnyát — svájciak ajándékát — és kiosztotta a hidépitő munkásoknak.

*

A környék népe ünnepet ül: teljesen helyreállt Dél-Dunántul vasuti forgalma. A Zalaegerszeg—Budapest és a Kanizsa—Budapest vasutvonal Türje és Balatonszentgyörgy között megszakadt, mert a németek az ötvenkét kilométeres vonalon hét hidat robbantottak fel. A hidakat felépitették, mi az utolsó ujjáépitett hid átadására jöttünk. Megindító mit érzett itt a zalai nép. Mikor a hidépitő munkások enni sem tudtak, a magyar gyüjteni kezdett nekik. Mikor dideregve dolgoztak rossz ruhákban, Zala ruhát adott. Hordták a lisztet, szalonnát, kenyeret, tojást, pedig ők is szükségben vannak. Dr. Papp Andor főispán és dr. Mangliár Károly képviselő fáradhatatlanul segítettek.

Varga Lajos államtitkár kiséretével felmegy a vasuti töltésre, elszakitja a fehér szalagot és az első vonat áthalad a hidon. A kehidai iskolásgyerekek pedig libasorban, őszirózsákkal kezükben, elindulnak a hidépitők felé és átadják nekik a község ajándékát. Egy öreg hidépitő szemét törölgeti. A tanitó ur felemeli kezét és a gyerekhangok felszállnak a párás zalai levegőbe: »Hazádnak rendületlenül...«

*

Kovács Zoltán, a kehidai Gazdaképző Iskola igazgatója látta vendégül ebédre a hidépitőket. Ebéd után sétálni mentünk. Megálltunk egy halványsárga kuria előtt. Az épület körül rozsdás avar. Fenyők, platánok.

— Itt lakott Deák Ferenc...

Innen indult Bécsbe azon a napon... Itt látogatta meg Erzsébet királyné... Itt zajlott le egész politikai élete...

Százhúsz holdon gazdálkodott a haza bölcse. Halála után a Károlyi grófok kezébe került a birtok, akik háromszázötven holdat lassanként elajándékoztak. A többit megvette a magyar állam az összes épületekkel és tőkével együtt és berendezte a Gazdaképző Szakiskolát.

*

Sétálunk a fehérre meszelt szobákban, megnézzük a bubosfejü porcelánkályhákat, lemegyünk a kertbe Deák Ferenc kőasztalához, ahol esténként kvaterkázott, bekukkantunk a hatalmas pincegádorba, belesüppedünk a régi zöldhuzatos, fehér szőttesekkel szegélyzett karosszékbe, vakuval fényképezi Deák Ferenc mosdóját és végigsimogatjuk az intarziás nitrint, amely üres. Csak egy szék áll benne: Deák arcképével díszített porcellánpohár.

— Ki lakik itt? — kérdezem az ősöreg ambitus alatt Kovács igazgatót.

— Én — feleli. — De abban a szobában, ahol még eredetiben állnak a Deák-butorok, senki. Őrizzük ereklyével.

A Deák-pincéből zalai furmint kerül elő. Az ambitusra befu a völgy szele.

— És mi lett a Deák emlékekkel? — A háboru alatt — válaszolja Kovács igazgató — rengeteg német katonát szállásoltak be ide. Egy SS kinyitotta Deák Ferenc szekrényét, kiszedte egész levelezését, irókészletét, tollát. Elvitte magával »emlékül«. Mikor kisétált a szobából, Deák Ferenc botja volt a kezében. Az a bot, amellyel a császárhoz Bécsbe ment.

Egy levelet megtaláltak a sárban. Mást semmit. A völgyben szürkülni kezd. Odakünn zug az avar. Mi idebenn pedig elcsendesedünk valamennyien.

Közöljük a legmagasabb fogyasztói husárakat

A Zala november 13-án megjelent számában közöltük a baromfifélék, tejtermékek, gyümölcsök és zöldségfélék hatóságilag megállapitott legmagasabb fogyasztói árát. Most Varga József, Nagykanizsa polgármesterének a nagykanizsai ipartestület Husipari Szakosztályához intézett felhivását közöljük, amely a legmagasabb fogyasztói husárakat állapitja meg:

Felhivom a nagykanizsai ipartestület Husipari Szakosztályát, hogy a 91.233/1946. K. M. számu rendelet betartására, mert ezek pontos végrehajtását közegeimmel ellenőriztetni fogom és egyben megkeresem a nagykanizsai rendőrkapitányság gazdasági rendészeti osztályát, hogy a rendeletben előirt árakat szigoruan ellenőrizze, az esetleges árdrágitókkal szemben pedig minden alkalommal a legszigorubban járjon el. Egyben figyelmeztetem az ipartestület Husipari Szakosztályának tagjait, hogy az árak be nem tartóival szemben javaslatba teszem az iparengedély elvonását és az internálási eljárás folyamatbatételét.

Tájékoztatásul közlöm a Nagykanizsára érvényes legmagasabb fogyasztói husárakat:

A sertésből kitermelt fehéráruért számitható legmagasabb fogyasztói ár az egész ország területén:

Zsir 9.20 frt, tepertő 9.20 frt, zsirszalonna bőrrel 7.70 frt, zsirszalonna bőr nélkül 8 frt, háj 8.70 frt, kenyér- és tokaszalonna bőrrel 7.60 frt, bőr nélkül 7.90 frt, szalonna nyesedék 7.90 frt kg.-ként.

Sertéshus részeknek a husiparosok által számitható legmagasabb fogyasztói ára (a benne levő csonttal), minden nyomaték hozzáadása nélkül történő árusitásánál a következő:

Sertéshus a benne levő csonttal 7.40 frt, kicsontozott sertéshus 9.60 frt, sertés- és malacfej és farok 4.30 frt, sertés- és malackörröm és láb 2.10 frt, sertés- és malacmáj és nyelv 5 frt, sertés- és malac-vesevelő 5 frt, sertés- és malactüdő szív és lép 4.40 frt, sertés- és malacbőrke 1.20 frt, sertés- és malaccsont 1.10 forint.

Megyei hirek

A szabadművelődési felügyelő előadása Lovásziban

A Nagykanizsán létesitendő Munkás Főiskolával kapcsolatban, hétfőn Lovásziban járt Kollarics Ferenc szabadművelődési felügyelő, aki a Kultur- és Önsegélyző Egyesület, valamint az üzemi bizottság és a szakszervezeti vezetőség előtt behatóan ismertette a Nagykanizsán létesitendő Munkás Főiskola célkitüzéseit, tanmenetét, szervezési ügyét és a benépesitésre vonatkozó utmutatásokat. Az érdekes előadást vita követte, melynek során több felszólalás történt a tananyag összeállitására és a főiskola által elérhető müveltség megszerzésére vonatkozóan. Megállapitást nyert, hogy a közoktatásügyi miniszteri rendelet értelmében a tananyag mindig idomul a tanfolyamon résztvevők érdeklődési és szakmai tudásához és a most létesitendő főiskolánál is ezek a szempontok fognak érvényesülni. A tanfolyam a MAORT munkásságot, különösen érdeklő tantárgyak lesznek beiktatva, melyeket szakelőadók, mérnökök és geológusok fognak ismertetni.

A községi költségvetések felülvizsgálata

A belügyminisztériumból bizottság érkezett Zala megyébe a községek felülvizsgálatának megejtésére. A bizottság tagjai: Dr. Hazslinszky Tibor belügyi titkár, Kende János belügyminiszteri számv. tanácsos és Szendi Tibor pénzügyminiszteri tanácsos a zalamegyei számvevőséggel karöltve kiszállt a községekbe és megejtette a vizsgálatokat. A bizottság mindenütt helyszini szemléket tartott egyben, hogy megállapithassa a községek szükségleteit, különös tekintettel az ujjáépitési munkálatok elvégzésére. Több községnél elhatározták az iskolák és más középületek azonnali helyrehozatalát.

Ujabb ir-cukor adomány Zala megyének

Az Ir állam ujabb ingyenes cukoradományt juttatott a Magyar Vöröskereszt utján Zala megyének. Az ujabb szállitmány 3400 kilogramm. Ezt a mennyiséget a szociális felügyelőség utján kórházak és jóléti intézmények között osztják széjjel.

Elfogtak egy nyilas járásvezetőt

A zalaegerszegi államvédelmi osztály egyik nyomozója felismerte a vonatban Kovács Gyula pacsai, majd novai nyilas járásvezetőt, aki a felszabadulás óta Révfülöpön egy elhagyott villában bujt meg. A nyilasvezető ugylátszik most már biztonságban érezte magát és éppen Keszthelyre igyekezett vonaton, amikor is a nyomozó felismerte és azonnal letartóztatta.

A MADISZ megyei kongresszusa

Zala megye MADISz szervezete vasárnap, december elsején megyei kongresszust tart Zalaegerszegen a Vármegyeháza nagytermében. A kongresszuson az egész megye ifjusága részt vesz, azok is, akik még nem tömörültek a MADISz zászlója alá. A kongresszus iránt igen nagy az érdeklődés.

— Vasárnap este 8-kor a Magyar-Jugoszláv Társaság nagykanizsai táncteája a Központ-kávéház termeiben. Belépődij 2 forint.

Jegyezze elő:

november 30-án, szombaton este 8 órakor

Nyomdász táncteа

a Szoc. Dem. termeiben.

Belépődij nincs.

Tea süteménnyel 2 forint.

Pénteken nyilik meg a képzőművészeti kiállitás Nagykanizsán

A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének rendezésében a Fő-ut 5. sz. alatti helyiségben pénteken délben ünnepélyes keretek között nyitják meg a nagykanizsai müvészek első képzőművészeti kiállitását. A kiállitás a városban nagy eseménynek számit, mert az első eset, hogy a város falai között élő művészek kollektiv kiállitást rendeznek. A művészeti anyag legnagyobb része a zalaegerszegi kiállitáson szerepelt és mint azt megirtuk, nagy feltünést keltett. A kiállitó művészek sorában ott látjuk B. Káldor Rózsát és Vörös Jánost, akik egy-egy reprezantiv darabbal szerepelnek.

Vörös János kiállitja »Az ember tragédiája«-nak egy jelenetét ábrázoló kis remekművét, amit a zalaegerszegi kiállitáson kirobbanó sikert aratott.

A festők közül Balogh Gyula, Faragó Márton, Nagy Zoltán, Nemecz József, Noll József, Pongrácz Jánosné, Sándor Mátyás és Tibolt Jolán vesznek részt a kiállitáson. Tibolt Jolán festőművésznek két olyan képe is szerepel, amely budapesti tárlatokon is nagy feltünést keltettek.

Képzőművészeink még soha ilyen rossz körülmények között nem éltek. A háboru és az azt követő infláció, majd defláció nem kedvezett nekik, mert müalkotásokat eladni ugyszólván teljesen lehetetlen volt. A ruháiktól, élelmiszertartalékaiktól megfosztott emberek természetesen elsősorban ezeknek a pótlására gondoltak és érthetően nem maradt pénzük, hogy megkopasztott lakásaikat egy-egy mütárggyal diszitsék. — A nagykanizsai képzőművészek már békében is osztoztak a magyar müvész szomoru sorsában, amely nincstelenséggel, küzködéssel, önmegtagadással járt. Az igazi müvész azonban éppen a benne rejlő magasabb akarat parancsára sohasem állt meg egy pillanatra sem, de tovább dolgozott és alkotott.

Müvészeink elvárják, hogy a közönség karácsonyi ajándékai megvásárlásánál elsősorban a kiállitott mütárgyakra gondol. Ha komoly értéket akar juttatni szeretteinek, ugy akkor cselekszik helyesen, ha a nyilvános kiállitás nemesveretü müveiből vásárol, mert ezek értékükben csak emelkedhetnek. Müvészeink tisztában vannak azzal, hogy még nincs itt az ideje, amikor az emberek anyagi javak feleslegeiben duskálhatnak, de mégis remélik, hogy ez a kiállitás karácsonyra részükre is pár gondtalan napot biztosit majd.

Csepregi Zoltán a Magyar Kommunista Párt értelmiségi gyülésének előadója

A Magyar Kommunista Párt nagykanizsai Értelmiségi Bizottsága f. hó 30-án, szombaton este fél 6 órakor a MKP székházában értelmiségi gyülést tart, amelynek előadója Csepregi Zoltán szakszervezeti megyei titkár elvtárs lesz. Előadásának cime: »Politika és demokrácia«.

Az értelmiségi gyülésre mindenkit szeretettel meghivunk és kérjük, hogy barátait és ismerőseit is hozza magával. *Vezetőség.*

Vörös János nagykanizsai szobrászművész mintázza meg a zalaegerszegi deportáltak emlékművét

A zalaegerszegi szabad szakszervezetek elhatározták, hogy a városból elhurcolt és mártirhalált halt egyének emlékére a város főterén, a Központi Takarékpénztár előtti térségen emlékművet épitenek. Zalaegerszeg városa ezen a téren ragyogó tanubizonyságát adta együttérzésének azokkal a szerencsétlen munkásokkal, tisztviselőkkel és kereskedőkkel, anyákkal és gyermekekkel, akiket a fasizmus halálba hurcolt. A szoborbizottság elnökségét Baráth Ferenc polgármester vállalta, mig társelnök Kovács Miklós szakszervezeti titkár lett. A szoborbizottság ügyvezető elnökké dr. Deme Sándor államépnztári hivatali főnökőt, mig titkárrá Andorka Tibor városi aljegyzőt választották.

A szoborbizottság megbizást adott Vörös János nagykanizsai szobrászmüvésznek, hogy a hatalmas mü terveit a legrövidebb időn belül készitse el. A művész ismertette elgondolásait, amelyek megnyerték a szoborbizottság tetszését.

Az emlékműhöz szükséges kőanyagot a szakszervezet szerzi be mig annak épitési munkálatait a szakszervezet épitőmunkás szakosztálya ingyenesen végezné el. A szobormühöz szükséges bronz- és rézanyagot a város lakóitól természetben gyüjtik össze.

VÁROSI MOZI
Még ma, szerdán
Amerikai film
SZAMUM
Egy perzselő szerelem története exotikus környezetben
Előadások 5 és 7 órakor kezdődnek.

— **Áthelyezés**

A földmüvelésügyi miniszter áthelyezte Jankó István állami szőlészeti és borászati főfelügyelőt Sopronbol, a balatonarácsi állami szőlészeti és borászati szakiskolához és egyidejüleg megbizta az igazgatói teendők ellátásával. Ugyancsak megbizta Zala, Veszprém és Fejér vármegyék területén működő szőlészeti és borászati kerületi felügyelőség vezetésével is.

FIGYELEM!
Anyagigénylési nyomtatványok és raktárnyilvántartási könyvek kaphatók a Zala kiadóhivatalában.

— **Inspekciós gyógyszertár ma:**

„Maria" gyógyszertár, Király-utca 40

Az NTE ügyvezetője éles hangon támadja a helyi játékvezetőket

Csapatom kisérőjeként sok helyen megfordultam a közelmultban és eleinte meglepődve, később azonban csöppet sem csodálkozva hallottam mindenütt, hogy a kanizsai birók működésével módfelett elégedetlenek a vidéki sportegyesületek. Eleinte csak a vereség miatt elkeseredő vezető elfogult hangját véltem a szigoru kritikákban, később — sajnos saját csapatom érdemtelen vereségei után — rádöbbentem, hogy az éleshangu kritikáknak igenis komoly alapja van. Nem öröm hallani csöppet sem, hogy városunk sportközönsége már szinte retteg a helybeli bíróktól. Nem véletlen az sem, hogy egyetlen helybeli csapat sem kivan mérkőzésére Kanizsán lakó játékvezetőt. Mindenkinek érdeke volna kideriteni, vajjon mi az oka a sorozatosan gyenge biráskodásoknak. Képzetlenség, rosszindulat, vagy a tulokosság vezérli őket?

Az NTE szegényes anyagi helyzetére való hivatkozással kérte a birótestületet, hogy mérkőzéseire kanizsai birót küldjön ki. Ennek eredményeként három mérkőzést Székely, egy mérkőzést Jerausek vezetett. Akik látták mérkőzéseinket, azok előtt nem kell kihangsulyoznom: milyen minősithetetlenül gyengén és csapatunk elnyomásával vezették a fenti játékvezetők a meccseinket. Minden mérkőzésen felzudult a biró ellen az igazságszerető közönség, látva azt az érthetetlen nyomást, mellyel csapatunkat sujtották. Ezeknek a sorozatos játékvezetői hibáknak lett szerves következménye, hogy a Bátaszék elleni mérkőzés végén a közönség és az egyik NTE játékos tettlegességre vetemedett Székely bíróval szemben. Ez a szomoru jelenség figyelmeztesse a játékvezetőtestületet, hogy inditson vizsgálatot a kanizsai birók ellen. Székely, Mohácsi, Jerausek, Németh és K. Nagy Lászlónak felelnie kell.

Harangozó Lajos
az NTE ügy. elnöke

Néhány őszinte szó a kanizsai játékvezetőkről...

Mi történt az NTE—Bátaszék mérkőzésen.

Az elmult vasárnap lejátszott NVTE II.—MAORT II. másodosztályu labdarugó bajnoki mérkőzésen — mint megirtuk — a játékvezető teljesen kiengedte kezéből a játékot, ami a közönségből viharos elégedetlenséget váltott ki. Mohácsi játékvezető, a mérkőzés kanizsai illetőségü birája, sorozatos tévedéseket vétett, de legfőképpen azt rójuk fel hibájaul, hogy kisérletet sem tett a közönség durvahangu megnyilatkozásainak megfékezésére.

Most vasárnap ismét kinosan kényes eset történt az NTE—Bátaszék mérkőzésen, illetve a játék befejezése után. A mérkőzést Székely vezette, akinek itéletei igen sok esetben indokolatlanul sujtották az NTE csapatát. Az NTE játékosai, a mérkőzés rendkivüli fontosságától áthatva, erejük minden megfeszitésével harcoltak és ebben a feszült idegállapotban sem ők, sem a lelkes közönség nem tudták hang nélkül elviselni a játékvezető helytelen itéleteit. A mérkőzés végét jelző sipszó után a pályáról távozó játékvezetőt az NTE egyik játékosa tettleg bántalmazta. A magáról megfeledkezett játékos sulyosan vétett a sportszerüség irott parancsai ellen és meggondolatlan cselekedetét minden becsületes sportembernek a legmeszszebbmenően el kell itélnie. Rendkivüli visszataszitóan hatott a közönség egy részének viselkedése is, akik a mérkőzés után szintén bántalmazták a játékvezetőt. A közönség nehezen tudott belenyugodni csapatának — a mütatott játék képe alapján érdemtelen — vereségébe és Székely játékvezetőt okolták a mérkőzés elvesztéséért. Leginkább az háboritott fel mindenkit, hogy Székely — kanizsai lakos.

Kanizsán értetlenül áll mindenki a helyi játékvezetők működésével szemben. Sietünk előre bocsátani, hogy senki sem-vár tőlük pártoskodást a hazai csapat oldalán, de az elbirálást igénylő esetek tárgyilagos megitélését igenis joggal követelheti mindenki. Ma már odáig fajult a helyzet, hogy a kanizsai sportegyesületek kérelemmel fordultak a kerületi játékvezető testülethez, hogy mérkőzéseikre ne küldjenek helyi birót. Vajjon mi lehet ennek az érthetetlen dolognak a hátterében? Ez az aktuális kérdés foglalkoztatja az érdekelteket. A problema alaposabb kivizsgálást igényelne, ugy hogy ezuttal mindössze csak a saját magyarázatunk ismertetésére szoritkozunk. A kanizsai játékvezetők működésével kapcsolatban tapasztalható elégedetlenség okát mi a játékvezetők hiányos felkészültségében látjuk. Játékvezetőink, ugy látszik, nincsenek tisztában feladatkörük rendkivüli fontosságával és nem tudják, hogy a jó mérkőzésvezetés lelkiismeretes elméleti és gyakorlati tudást igényel. Többéves gyakorlattal rendelkező játékvezetők olyan hibákat vétenek, melyek elkövetése kizárja, hogy egy jelölt sikerrel tegye le a birói alapvizsgát. Egy jó játékvezetőnek ezer dolgot kell tudnia és éppen ezért nem szabad elfeledkezni az állandó önképzésről. A játékvezető legyen kifogástalan ismerője a játékelméletnek, legyen tökéletesen jártas a gyakorlati kivitelezés technikai részében és legyen a szó nemes értelmében: feltétlen ur a pályán. Követendő példaként állitjuk a kanizsai játékvezetők elé Korecz biráskodását, aki az NVTE—SZAK Barátság NB II. bajnoki mérkőzésen a játékvezetés magasiskoláját mutatta be.

HIREK

— **Eljegyzés**

Megyeri Alojzia és Báron László folyó hó 24-én tartották eljegyzésüket.

— **Megjött a cukor**

a nagykanizsai Szervezett Munkások Szövetkezetébe (Csengery-ut 6.). Akik előjegyezték, csütörtöktől kezdve átvehetik. Ezen kivül is tagok részére szabad cukor korlátolt mennyiségben rendelkezésre áll.

— **A tüzoltók szerepe a Drávavölgyi telepén történt robbanásnál.**

A Drávavölgyi Villamossági Rt. telepén történt robbanásról irt cikkeinkben nem emlékeztünk meg a nagykanizsai tüzoltóságról. Ezt a hiányt pótoljuk, amikor megállapitjuk, hogy a robbanáshoz szinte másodpercek alatt vonultak ki tüzoltóink. Ők voltak az elsők, akik behatoltak a Drávavölgyi géptermébe, holott még egyáltalában nem lehetett tudni, hogy a robbanások nem folytatódnak-e. A közelben levő robbanóanyagokat, benzint, petróleumokat stb. eltávolitották, a helyszinre érkező mentők pedig a sebesülteket azonnal kórházba szállitották, ahol nyomban megkezdték kezelésüket.

— **Nyugállományu**

vasutasok és özvegyei december 2-án délután 3 órakor gyülést tartanak a székházban. Mindenki saját jól felfogott érdekében jelenjen meg.

— **Dohányzók figyelmébe!**

Értesitjük a dohányvásárló közönséget, hogy az 55.824—1946. sz. pénzügyminiszteri rendelet szabályozta a dohányárudák záróráját, még pedig reggel 8-tól 1-ig és 3-tól 5-ig tarthatnak nyitva hétköznapokon. Vasárnap pedig teljes záróra. A dohányárusok felkérik a vásárlóközönséget, hogy szükségletüket a nyitvatartás ideje alatt, a vasárnapi záróra miatt pedig szombaton szerezzék be.

— **Anyakönyvi hirek**

November 10—25-ig 5 leány és 4 fiu született: Pápa István MÁV mozdonyvezető és Bunics Annának fia, Békési László facsztergályossegéd és Endrődi Máriának leánya, Horváth Irén háztartásbelinek fia, Szomjas Károly ág. hitv. evangélikus lelkész és Keczéry Évának leánya, Polai Ferenc MÁV géplakatos és Balogh Rozáliának fia, Vágvölgyi István MAORT munkás és Virág Katalinnak leánya, Szerdahelyi Győző állami tanító és Baán Juliannának leánya, Soóllósy Bálint tévirdai munkás és Szabó Katalinnak fia, Kiss Gizella háztartásbelinek leánya. — Házasságot kötött hat pár: Mátyás Alajos szabósegéd és Götz Rozália, Parti József gyárimunkás és Tóth Mária, Viola Sándor sütőségéd és Horváth Margit, Horváth József kőmüvessegéd és Mujzer Katalin, Mátés Boldizsár László földmüves és Kovács Ilona, Plánder Sándor MÁV órabéres váltókezelő és Kálovics Margit. — Elhalálozott: Domján Julianna 10 hónapos, Szabó Lajos 56 éves, Bálits Ferenc 51 éves, Horváth György 2 napos, Polai Ferenc 2 napos, Bogdán András 16 napos, Vincze Antal 75 éves, Samu Ferenc 15 napos.

— **Népbirósági tárgyalások**

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres Sándor vezetésével tegnap délelőtt három ügyet tárgyalt. Hederics István tótszerdahelyi fegyveres pártszolgálatost 8 hónapi börtönre és 5 évi politikai jogvesztésre itélték. Varga Sándor polai hungarista ifjusági vezetőt 6 hónapi börtönre és 3 évi politikai jogvesztésre itélték. Mindkét itélet jogerőre emelkedett és az elitéltek megkezdték büntetésük kitöltését. Balázs Imre szentliszói fiatalkoru fegyveres pártszolgálatost 2 havi fogházra és 3 évi politikai jogvesztésre itélte a népbiróság. Büntetésébe beszámitották a szerb partizánoknál eltöltött fogságát, ami miatt a népügyész az itéletet megfellebbezte.

Akar gyermekeinek szép ruhát?
Hímzett pólyát, bébi holmikat, mindenféle gyermekruha **himzést,** fiu- és leányruhákat jutányos áron készit kimondottan gyermekszalon
Monok Lászlóné
Fő-ut 10 szám.

A Magyar Kommunista Párt nagykanizsai szervezete szerdán délután 6 órakor PÁRTNAPOT tart

Előadó: *Keserü Kálmán* OTI igazgató. Minden érdeklődőt pártállásra való tekintet nélkül szivesen lát *a Vezetőség*

APRÓHIRDETÉSEK

Instruálást vállal gimnáziumban érettségizett fiatalember. Cim a kiadóban. d

Városi Szemfőzde Nagykanizsa, Báthory-utca 4. Adóborok átvétele és tárolása, noah-borok vásárlása napi áron. 1584

Jó állapotban lévő oldalkocsis, vagy szélő **motorkerékpárt,** esetleg kisebb **személyautót** megvételre **keresünk** Providentia Biztositó Nagykanizsa, Szabadság tér 17. szám. 1585

Eladó bordó brokátselyem **paplan** Bővebbet, Kölcsey-u. 17 d

Sötétszürke férfi **télikabát** középtermetre **eladó** Teleki-ut 32. 1608

Széna, kocsi, ló **eladó.** Esetleg bérbe vehető, Garay u. I/b. 1609

ZALA demokratikus politikai napilap
Szerkeszti: Benczo Jenő főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.
Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa
Szerkesztésért és kiadásért felel Benczo Jenő
Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.
Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. évfolyam. 272. szám Nagykanizsa, 1946. november 29. péntek Ára 40 fillér.

ZALA

Elkészült az a rendelet, mely statáriumot hirdet minden olyan ügyre, mely az ország gazdasági életét veszélyezteti. Statáriális eljárás alá kerülnek az árdrágitók, a valutázók, a csempészek, ezeknek megbizói és a drágitott áru átvevői is. A rendelet valószinű hétfőn lép életbe.

Molotov teljes győzelme a trieszti kérdésben

New-Yorkban a külügyminiszterek tegnap este Trieszt ügyében minden nyitvahagyott kérdésben megegyeztek, kivéve a különleges gazdasági javaslatokat, melyek a gazdasági helyzetre és a szabad kikötőre vonatkoztak. Három főkérdésben egyeztek meg, melyben eddig nem tudták összeegyeztetni nézeteiket.

1. A csapatok kivonása Trieszből. Kilencven nappal azután, hogy a Kormányzó elfoglalta hivatalát határoznia kell, hogy a katonaság ott maradjon-e vagy sem? Az összes trieszti csapatokat egyszerre fogják visszavonni a trieszti kormányzó rendelkezésére. Az angol-amerikai és jugoszláv csapatok létszámát egyenként 5000 főben állapitották meg. A csapatok a kormány rendelkezésére állnak.

2. Az ideiglenes kormánytanács. A kormányzónak joga lesz a helyi lakosság köréből a tanács tagjait kiválasztani az olasz és jugoszláv kormánnyal való előzetes tárgyalás után.

3. A választások. A kormányzónak hivatalbalépése után 4 hónappal joga lesz választásokat tartani az ideiglenes kormánytanácsai való előzetes megbeszélés nyomán.

Bár az egyes kérdéseket visszakáldták a külügyminiszterhelyettesekhez további vizsgálatokra, ugylátszik, hogy a trieszti statutum kérdését a külügyminiszterek lényegében megoldották és most az olasz béketervezet további cikkelyeit tárgyalhatják meg.

A tegnap esti tanácskozás végén, amely az eredeti tervtől eltérően nem volt titkos Molotov a dunai konferencia és a dunai hajózás egyezményének kidolgozására a konferencia összehivását ajánlotta.

Ezt a konferenciát a magyar, bolgár és román békeszerződés megkötése után tartanák meg. A konferencián Magyarország, Bulgária és Románia képviselőin kivül meghivnák Oroszország, Ukrajna, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Anglia, Amerika és Franciaország képviselőit is. A konferenciához Ausztria is csatlakozni fog az osztrák békekötés után. Molotov javaslata ma este kerül megvitatásra. A gyülés bezárása előtt Bevin javasolta, hogy amennyiben Ukrajnát is meghivják a dunai konferenciára, akkor Görögországot is hivják meg tekintettel, hogy szoros kereskedelmi kapcsolatban van a dunai államokkal.

Az Egyesült Nemzetek politikai bizottságában ma este tovább tárgyalnak az általános leszerelésről. A tegnapi vita végén a politikai bizottság elfogadta azt a javaslatot, hogy az Egyesült Nemzetek valamennyi tagállama jelentést tegyen a biztonsági tanácshoz az otthona és a külföldön állomásozó csapatainak létszámáról, közzétételi céljából. Az adatok a december 15-i helyzetet tartoznak feltüntetni, részleteket kell bejelenteni a légi, tengeri és szárazföldi katonai támaszpontokról is.

Jugoszlávia megerősítette csapatait a görög határon

Belgrád, november 28

Hivatalos görög forrásból származó hir szerint a jugoszláv kormány bejelentette a görög kormánynak, hogy csapatait a görög határ mentén megerősitette. A csapatok megerősitésének oka, hogy a görög-jugoszláv határ mentén tömegesen menekülnek át a görögök jugoszláviába az északgörögországi terroristák elől. Az albán kormány ugyancsak jegyzéket intézett a görög kormányhoz, amelyben megállapitja, hogy görög csapatok átlépték az albán határt és tüzeltek albán katonákra.

Az albánok repülőgéppel háborúskodnak

Tirana, november 28

Az albán légihaderő repülőgépei tegnap támadásokat indítottak a hegyi felkelők ellen, akik a nyugatmacedóniai falvakat uralják. Ugy tudják, hogy a felkelők terve a hosszan elnyuló keskeny hegyiutakat és ösvényeket megtisztitani a kormánycsapatoktól, hogy megszerezzék a Szaloniki felé vezető utat a Vardar völgyében.

Hitler egy tengeralattjárón süllyedt el

Koppenhága, november 28

Koppenhágai jelentés szerint a Koppenhágától délre eső part közelében egy lezárt palackot találtak, amelybe az egyik elsüllyesztett német tengeralattjáró legénységének egyik tagja levelet zárt. A levél a tengeralattjáró elsüllyesztése után került felszinre. A levél szerint Hitler nem a birodalmi kancellária óvóhelyén pusztult el, hanem egy elsüllyesztett tengeralattjárón tartózkodott, amely Finnországból Spanyolország felé haladt.

Hirek Ausztriából

Bécs, november 28

Ausztria az UNRRA-segély alapján novemberben 800 tonna csehszlovák szenet kapott. Rövidesen naponként 1000 tonna szén érkezik Ausztriába. — Ausztria szentszéki követe tegnap átadta megbizólevelét a pápának. A szövetséges katonai parancsnokság ujabban 17 hajót adott vissza Csehszlovákiának és egyet Hollandiának.

Budapestről jelentik:

Valutázó ékszerészt fogott a pesti rendőrség

A gazdasági rendészeti osztály nyomozótisztjei már hosszabb idő óta figyeli Gervay állitólagos ékszerészt, aki feltünően költekező életmódot folytatott, sőt néhány nappal ezelőtt tizezer forintot vesztett kártyán. A detektivek házkutatást tartottak Gervay lakásán, melynek során több sulyos aranykarkötőt és egyéb aranytárgyat találtak. Gervay beismerte, hogy aranytárgyait nem jelentette be a Nemzeti Banknál, sőt eredetüket sem tudja igazolni. A nyomozók megállapitották, hogy Gervay rendszeresen foglalkozott valuta- és aranyügyletekkel. A legutolsó üzlete — amióta a gazdasági rendőrség figyeli — az volt, hogy 1800 dollárt váltott át Napoleonokra. Az őrizetbe vett ékszerészt az ügyészségre kisérték át.

A csehek hivatalos nyilatkozatban próbálják magyarázni a magyarok deportálását

Az angol rádió jelenti ma reggel, hogy Prágában tegnap este hivatalos nyilatkozatot adtak ki a magyar-szlovák határmenti incidensekről és a csehszlovákiai magyarság munkaszolgáltatásáról. A csehszlovák nyilatkozat elpanaszolja, hogy Budapest propagandahadjáratot indit annak megakadályozására, hogy a csehszlovákiai magyarok végrehajtsák a kötelező munkaszolgálat értelmében rájuk háruló kötelezettséget. A Manchester Guardin a szlovák-magyar határon lefolyt incidensekről a következőket irja:

A magyar kormány tiltakozott a csehszlovák kormánynál, hogy a délszlovákiai magyarokat munkaszolgálatra deportálják. Ezek a módszerek ellentétben állanak azzal a munkásmozgósitási rendelettel, melyre a csehek saját védelmükre hivatkoznak.

A dolognak több magyarázata adódik. Az egyik, hogy a csehek el vannak szánva, hogy a magyarokat kiutasitják. De miért mozgósitják akkor a munkaügyi rendeletet, irja az angol lap, amelynek az a célja, hogy a németek kiutasitása következtében előállott munkáshiányon segitsenek. Párizsban a csehszlovák-magyar kérdés megoldását a két ország közötti közvetlen tárgyalásokra bizták.

A magyarok nem voltak mindig cooperativek, ezután azonban joggal hivatkozhatnak csehszlovák kihivásra.

Legujabb táviratok

Budapest

Miniszteri rendelet készül, amely a ruhanemüekre bevezeti a pontrendszert. A tervezet szerint textiljegyét havonként két-két foglalkozási ág válthatja be, nehogy az üzletekben a ruhanemüek kiszolgálásánál torlódás legyen.

Magyarországon a jelenleg feltalálható textilkészlet elegendő lesz ahhoz, hogy mindenki kaphat egy felsőruhát és két garnitura alsóruhát.

A jegyekben megkötöttség nem lesz, mindenki ott vásárolhat, ahol akar. A gyermekek részére két kategóriát állitanak fel. Nyolc éves korig és 8—16 éves korig.

*

A magyar kormány jegyzéket intézett a Newyorkban ülésező külügyminiszteri tanácshoz, a szlovákiai magyarok ellen foganatositott deportálási intézkedések ügyében. Gyöngyössy János magyar külügyminiszter átnyujtotta a Szövetséges Ellenőrző Bizottság tagjainak az ebben az ügyben a csehszlovák kormányhoz küldött tiltakozó jegyzéknek a másolatát, a kormányaikhoz való továbbitás végett.

Külföld

Torres francia miniszterelnökhelyettes, a francia kommunista párt főtitkára a párt központi választmányának ülésén kijelentette, hogy a francia nép változást kiván a kormányzati politikában. A francia nép a mi pártunkat tekinti a legalkalmasabbnak arra, hogy a demokratikus köztársasági kormányt vezesse és megoldja a felmerülő problémákat. Ez indokolja, hogy a francia kommunista párt magának kivánja a kormányzat vezetését.

*

Oslóban az északi államok külügyminiszterei értekezletet tartanak.

*

Svédország és Anglia között a polgári repülésre vonatkozó megállapodás jött létre.

*

A palesztinai felkelők parancsnoksága különféle alakulatainak kiadta a tüzet szüntess parancsot.

*

Az amerikai társadalmi szervezetek egy hónapos mozgalmat inditottak a Francoval való kereskedelmi és diplomáciai kapcsolatok megszakitására.

*

Nagy-Berlin összkormányzata tegnap megkezdte munkáját. Németország szovjet övezetében megszüntették az előzetes sajtóellenőrzést.

Hatósági intézkedés elejét vette a vörheny-járványnak

Kiskanizsán bezárták az összes iskolákat

Az elmult héten futótüzként terjedt el a városban, hogy mind Nagykanizsán, mind Kiskanizsán vörhenymegbetegedéseket észleltek és ezért, hogy annak járványos elterjedését megakadályozzák, több iskolát bezártak. A város lakosságát, de különösen azokat, akiknek gyermekei iskolába járnak, minden bizonnyal érdekli, hogy ez a kezdődő járvány milyen méreteket öltött és a hatóság milyen intézkedéseket tett ellene. Munkatársunk felkereste hivatalában dr. Desseő járási tisztiorvost, aki a következő nyilatkozatot adta az előfordult vörhenymegbetegedésekről:

— Az első megbetegedés Kiskanizsán fordult elő. November 15-én egyik tanitónő betegedett meg vörhenyben és ez hivta fel a hatósági orvosok figyelmét, ami kiváltotta a fokozottabb ellenőrzést. Másnap mindjárt hámláskutató vizsgálatot tartottunk a Templom-téri iskolában, ahol több megbetegedést észleltünk. A polgármester haladéktalanul intézkedett abban az irányban, hogy az iskolát 10 napi időtartamra zárják be, ami meg is történt. A következő napon a Nagyrác-utcai elemi iskolában tartottunk hasonló vizsgálatot, amely alkalommal itt 3 megbetegedést észleltünk. A polgármester intézkedésére ezt az iskolát is 10 napra bezárták. Két nap mulva a Kisrác-utcai napközi otthonnal egybekötött óvodában két vörhenybeteg gyermeket találtunk, minek következtében 10 napra ezt is bezárták. Ugyanakkor javasoltuk a Flórián-téri óvoda bezárását is, ami szintén megtörtént. Kiskanizsán tehát minden iskolát bezártunk, hogy a járvány elterjedését megakadályozzuk.

Mivel azonban Kiskanizsáról sok gyermek jár be nagykanizsai iskolákba, feltehető volt, hogy hasonló megbetegedések előfordulnak itt is. Ezért tartottunk hámláskutató vizsgálatot a polgári fiuiskolában és a hozzátartozó általános iskolában. Itt két vörhenymegbetegedést észleltünk, aminek az lett a következménye, hogy ezt az iskolát is bezárták 10 napra a polgármester gyors intézkedésére.

A vörheny azonban általában más fertőző megbetegedésekkel szokott előfordulni, ezért vizsgálatot tartottunk a Szabadság-téri napközi otthonban és bölcsődében is. Itt két kanyarómegbetegedést találtunk, tehát ennek a bezárását is javasoltuk, ami szintén azonnal bekövetkezett.

Bár a jelenlegi járvány igen enyhe lefolyásu, fokozott óvatosságra inti a hatóságot, mert a járvány jellege később bármikor megváltozhatik és akkor komplikációk léphetnek fel az alatt a 42 nap alatt, amig a vörhenybetegség fertőzőképességénél tart. Éppen azért, mert a járvány enyhe lefolyásu, a kezdeti megbetegedésekhez, amelyek már októberben megkezdődtek, a szülők nem hivtak orvost, amiért ezek a megbetegedések járványszerüen előfordulhattak.

Elhatároztuk, hogy ezentúl a járványok megelőzéseképpen a város összes iskoláiban minden héten tartunk hámláskutató vizsgálatokat. A járvány most már valószinüleg alábbhagy, mert az elmult napokban nagyobbszámu megbetegedést nem jelentettek — fejezte be nyilatkozatát dr. Desseő járási tisztiorvos.

A városunkban előfordult vörhenyes megbetegedések ügyében zalaegerszegi szerkesztőnk felkereste dr. Gábor Ernő vármegyei tisztifőorvost, aki a következőkben nyilatkozott a járványról:

— Hivatalos bejelentésekből értesültem arról, hogy Nagykanizsán több vörhenyes megbetegedés fordult elő az utóbbi napokban. A jelentések szerint a beteg gyermekek számához 20 és ezenkivül megbetegedett az egyik iskola tanitónője. Ez a szám elég magas, tekintetbe véve, hogy a megbetegedések gyors egymásután követték egymást, de azért még nagyarányu járványról nem lehet beszélni. Azonnal utasitottam a tisztiorvosokat, hogy mindent kövessenek el a betegség elszigetelésére és meggátlására. A tisztiorvosok utasitást kaptak, hogy kutassák ki a be nem jelentett betegeket és azonnal intézkedjenek azok elkülönitéséről. Egyidejüleg a törvény által előirt óvóintézkedéseket hajtsák végre és mindenütt fertőtlenitsenek, ahol ennek szüksége mutatkozik. Utasitásaim végrehajtását személyesen kivánom ellenőrizni és ezért a legrövidebb időn belül leutazom Nagykanizsára, hogy a helyszinen állapitsam meg, milyen mérvü járványról lehet beszélni.

— A megyéből sohonnét nem érkezett bejelentés és Zalaegerszegen sincs vörhenyes betegünk. Amint értesültem, Szombathelyen elég nagymérvü járvány áll fenn és valószinü, hogy Vas megye területéről hurcolták be a betegséget. Megnyugtatásul még azt is mondhatom — fejezte be a tisztifőorvos felvilágositását —, hogy amint a bejelentésekből látom, a járvány egészen enyhe lefolyásu és valószinüleg »ábóné, vagyis az iskolába járva fertőztek a betegek. Vizsgálatom ki fog terjedni arra is, hogy nem történt-e mulasztás a járvány elterjedése körül.

Leszállitották a villany- és vizdijakat

A Zala több alkalommal követelte a város dolgozói nevében, hogy a türhetetlen magas villanyáram-egységárakat szállitsák le. E téren sulyos harcokat vivtunk, aminek most eredménye is mutatkozik. Az iparügyi miniszter rendeletet adott ki, amely a közhasználati villamos müvek fogyasztóinak december elsejétől kezdve 12 százalékos engedményt ir elő. Ez annyit jelent, hogy a Drávavölgyi december elsejétől az áram dijait 12 százalékkal köteles mérsékelni. A rendelet intézkedik a vizdijak 15 százalékos leszállitásáról is.

December 5-én tárgyalja a NOT a gombagyüjtők bünügyét

Mint ismeretes, a népbiróság dr. Araló-tanácsa áprrilis 14-én tárgyalta a Gömbös Gyula Titkos Szövetség elnevezés alatt szervezkedő 8 nagykanizsai fiatalember bünügyét. A fiatalemberek, akiknek vezérük Németh Zoltán volt, a fasiszta diktatura visszaállitása céljából szervezkedtek. Amikor dr. Ruttkai György népügyész Németh Zoltánt kihallgatta, a fiatal vádlott kijelentette, hogy szó sincs Gömbös Gyula Titkos Szövetségről, hanem a GGyTSz betük Gomba Gyüjtő Társas Szövetséget jelentenek. Ezt a vallomást Németh a főtárgyaláson visszavonta, miután kétségtelen bizonyitékok merültek fel azirányban, hogy Gömbös Gyula neve alatt történt a szervezkedés.

A népbiróság egész napi tárgyalás után Németh Zoltánt 10 évi, Hodán Lászlót 5 évi kényszermunkára itélte, mig Fülöp Lajos, Szaller Béla, Hóbor László és a közben megszökött, de ujra elfogott Babalj György négy-négyévi börtönt kapott. Sáfrány József és Balassa Gyula két-kétévi börtönbüntetéssel uszták meg az ellenük emelt vádat.

A népügyész Németh Zoltán és Hodán László ügyében mondott itéletben megnyugodott, mig a többi itéletet megfellebbezte.

A NOT december 5-én tárgyalja ezt a bünügyet, amely elé Nagykanizsa közönsége nagy érdeklődéssel tekint. Az ügyészségtől nyert értesülésünk szerint nem valószinü, hogy a vádlottak személyes meghallgatására a NOT előtt sor kerüljön, igy ők Nagykanizsán várják be a NOT ügyükben hozott itéletét.

VÁROSI MOZI
Csütörtöktől—vasárnapig
Nagy orosz film!
NAGY PÉTER
Minden idők legnagyobb történelmi filmalkotása
Híradó
Előadások körnepokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-kor

— Elfogtak egy megszökött internáltat

Wollner Zoltán nagykanizsai szücsmestert, akit demokráciaellenes kijelentése miatt őrizetbe vettek és hamarosan internáltak, a nagykanizsai internálótábor feloszlatása után a Budapest-déli internálótáborba szállitották. A közelmultban onnan megszökött és azóta Nagykanizsán bujkált. Az államvédelmi osztály nagykanizsai kirendeltségének nyomozói tegnap elfogták és őrizetbevették. Rövidesen intézkedés történik arra vonatkozólag, hogy visszaszállitsák a budapesti internálótáborba.

— Hagymát drágitott

A gazdasági rendészeti osztály nyomozói letettenérték Polanecz Józsefné kiskanizsai lakost, amint Fischer Ferenc Somogyi Béla-utca 19. szám alatti füszerüzletében hagymát kinált eladásra a kilogrammonkénti hatóságilag megállapitott 64 filléres ár helyett 2 forintért. Az eljárást megindították ellene.

— Vasárnap este 8-kor a Magyar-Jugoszláv Társaság nagykanizsai táncteája a Központ-kávéház termeiben. Belépődij 2 forint.

Akar gyermekeinek szép ruhát?
Himzett pólyát, bébi holmikat, mindenféle gyermekruha **himzést,** fiu- és leányruhákat jutányos áron készit kimondottan gyermekszalon
Monok Lászlóné Kuczogi Mária
Fő-ut 10 szám.

A nagykanizsai törvényszéktől.

139/1946. szám.

Hirdetmény.

A nagykanizsai törvényszék az 1874: XXXV. t. c. 15 § a értelmében közhirré teszi, hogy az igazságügyminiszternek 25.196/1946 I. M. E. sz. rendeletében a nagykanizsai járásbirósághoz közjegyzővé kinevezett dr. Gáspár Ödön volt csurgói ügyvéd működését 1946. évi november 5-ik napján megkezdte.

Nagykanizsa, 1946. évi nov. hó 15.

Dr. Sitar Dénes s. k. tvszéki t. elnök.

A kiadmány hiteléül:

1313 *Büky* irodaigazgató.

Holnap déli 12 órakor Varga József polgármester megnyitja az első képzőmüvészeti kiállitást Nagykanizsán

Mint lapunk szerdai száma jelentette, a nagykanizsai képzőmüvészek kollektiv kiállitása pénteken délben nyilik meg. A kiállitást a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége rendezi Fő-ut 5. szám alatti helyiségeiben. Örömmel üdvözöljük a magyar müvészek nevében ezt az első megmozdulását a nagykanizsai képzőmüvészeknek, amit reméljük még sok kiállitás követ majd. A kiállitást ünnepélyes keretek között Varga József polgármester nyitja meg és a megnyitáson résztvesznek közigazgatási, politikai, egyházi vezetők is.

A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének nagykanizsai csoportvezetője, Németh Lászlóné a kiállitással kapcsolatban a következő felvilágositást adta:

— Az MNDSZ vezetősége felkérte Nagykanizsán az aktiv dolgozó és a képzőmüvészet különböző ágait müvelőket, hogy csatlakozva a Zalaegerszegen már szereplő müvészekhez, minél szemléltetőbben, kulturális célt szolgálva, mutatkozzanak be munkásságukkal Nagykanizsa közönségének, felajánlva helyiségének három termét és rendezőgárdájának szervezett közremüködését. A vezetőség szeme előtt kettős cél lebeg: kulturális és szociális. Igy elhatározás történt, hogy a kiállitás tartama alatt az ujság és szervezetek utján tudomásra adjuk a pontos időt, amikor a müvészek vezetésével tárlatvezetés lesz a munkások és MAORT alkalmazottak, valamint a felsőbb osztályu diákok részére. Cél lenyitni a szemet a müvészet meglátására, megszerettetésére, mellyel a gondterhes életen tul örömet lehet varázsolni életünkbe. A szociális cél elérését ugy oldja meg a vezetőség, hogy a kiállitás megtekintését mindenki számára lehetővé teszi, ezért belépődij nincs, azonban ki-ki erszényéhez mérten a hadiárvák és még haza nem tért hadifoglyok gyermekei javára a felállitott perselybe adakozzon. Más oldalról a müvészek is elhatározták, hogy a kiállitáson eladott munkáik 10 százalékát felajánlják a fenti szociális célra. Az MNDSZ vezetősége pártállásra való tekintet nélkül felkéri a város közönségét, hogy az önzetlen kettős cél elérésében szerető szivvel támogassa ugy a müvészek életlehetőségét a karácsony előtti vásárlásokkal, mint az MNDSZ vezetőségét, hogy minél több hidegen hagyott hajlékban a nő szerető és megértő szivével örömet tudjon varázsolni karácsony estélyén.

— Szociális szivvel gondoljunk arra, hogy ami most másnak fáj, nekünk is fájhat! Gondoljunk mi anyák és apák a fázó, ruhátlan gyermekekre, akiknek családfenntartója többet nincs, vagy ismeretlen helyen fájó szivvel gondol haza a családjára. Vessük egyszer már le a jobb sors biztos érzésü gőgjét és részvétlenségét!

— A kiállitás ünnepélyes megnyitása pénteken, folyó hó 29-én déli 12 órakor lesz, melyen minél többen jelenjünk meg, hogy ünnepélyes demonstrativ legyen az MNDSZ célkitüzéseiért megnyilt kiállitás és érvényt nyerhessen gyakorlatban is az MNDSZ zászlójára irt jelszavunk: »Szeretet«.

FIGYELEM!
Kovacsics István Csengery-utcai vendéglátó üzletét átvettem.
Üzletmegnyitás: szombat-vasárnap disznótoros vacsorával.
Záróra reggel 5-ker. Minden este kombinált férfi- és női zenekar játszik. Kitünő borok.
Szives pártfogást kér:
1311 Pintér Jenő vendéglős.

Ki is volt Gömbös Gyula?

Cikkünknek az ad aktualitást, mint azt lapunk más helyén közöljük, hogy december 5-én tárgyalja le a NOT a nagykanizsai fiatalemberekből álló fasiszta szervezkodés bünügyét, akik Gömbös Gyula titkos szervezet név alatt akarták politikai bünecselekményeiket elkövetni. Ezeknek a fiatalembereknek kétségkivül Gömbös Gyula volt az ideáljuk, az ő nevét választották ki politikai ezsményképül. Az elmult fasiszta rezsimek hazug propagandája, népbutitó és az igazságot elkendőző tevékenységének ennél jobb bizonyitékát alig találhatjuk.

Mert ki volt Gömbös Gyula? Hiteles adatok alapján megállapitható, hogy kezeihez vér, szenny, rablás és erőszak tapadt. Minden tisztánlátó magyar ember tudja már, hogy Gömbös Gyula a Horthy-korszak egyik legsötétebb és legtörtetőbb karrieristája volt, kismüveltségü, nagyzási tébolyban szenvedő tiszteseke, aki a képviselőház folyosóján azzal kérkedett, hogy mellbősége 100 centiméter. De emellett a legdurvább csalástól sem riadott vissza. Mert, hogy ki volt Gömbös Gyula, azt az alábbi hiteles történetből tudjuk meg igazán:

A tolnamegyei Murgán tanitóskodott Knöpfler tanitó ur. Sváb földbirtokos családból származott, de a családi vagyont már elherdálták a Knöpfler-ősök. A tanitó ur, a kiegyezés után ugy gondolta, hogy a legjobb kiegyezés a magyar nóppel az ész, ha megmagyarositja a nevét. A magyar nép szivesen fogadta a jövevényt, ha az jószivvel volt irányában.

Knöpfler tanitó urra nem lehetett panasza senkinek. Szép magyar nevet választott magának: Gömbösre változtatta sváb vezetéknevét. Amikor meg a fia megszületett annak magyar keresztnevet is választott. Gyulának keresztelték a kis jövevényt, aki 1886 december 26-án született.

Bizony nincs az anyakönyvben odaírva, hogy Gömbös jákfai lenne, vagy nemes. Apja anyakönyvi rovatában ott van a névváltoztatás is. Mind a ketten még az anya is, evangélikus vallásuak. Ez nagyon fontos.

Mert van Magyarországon egy másik Gömbös-család is, ezek a Gömbösök nemesek is, jákfai előnévvel, és katolikusok. Volt egyszer egy kutyabőrük is. De nem vették semmi hasznát. Vándorolt a családban mindaddig, amig dr. Gömbös Lajos budapesti fogorvoshoz került, akinek volt egy nagy vágya: OTI-orvos szeretett volna lenni. Itt kezdődött a kutyabőr vándorlása.

Most már szalad a történet. Dr. Gömbös Lajosnak jó ötlete támadt. Biztosan örülne a kutyabőrnek más is. Vajjon melyik Gömbösnek adja? Akkor éppen honvédelmi államtitkár volt vitéz Gömbös Gyula. Ot kereste fel az állásra vágyó fogorvos. Táskájában vitte a kutyabőrt is. Az államtitkár ur szobáját bezárták. Azután egy óra mulva mosolygó arccal jött ki onnan dr. Gömbös Lajos fogorvos. Néhány nap mulva megjelent a kinevezése a hivatalos lapban is és ugyanakkor egy betétkönyv boldog tulajdonosa is lett.

A dolgozószobában, az államtitkár ur háta mögött pedig ettől a naptól kezdve mindenki ott láthatta a jákfai Gömbös-család kutyabőrét. Az ujságirók utasitást kaptak, hogy mindig irják ki a nemesi előnevet is.

*

Igy lett az evangélikus, svábszármazásu Gömbös-Knöpfler Gyulából vitéz jákfai Gömbös Gyula. A katolikus jákfai Gömbösök kutyabőrével. De ez nem zavarta soha abban, hogy a történelmi nemesség nevében beszéljen. A sváb tanitó fiából fajvédővezér lett. Knöpfler tanitó ur fia tullőtt a célon! Nem a nemzethez, hanem a fajvédőkhöz asszimilálódott. A hitelesség kedvéért még kutyabőrt is vásárolt. Hát olyan lett, mint eszményképei: hazug, jellemtelen, nagyravágyó és hatalomért mindenre kapható...

Több mint negyedmillió forint ujjáépitési segélyt kap Nagykanizsa

Lebontják a városházát és megépitik az uj piacot

Tegnap délelőtt 10 órakor kezdődött Varga József polgármester hivatalában az az ujjáépitési értekezlet, amelyen szóba kerültek azok az épitkezési lehetőségek, amelyek segitségével lényegesen lehet enyhiteni a hihetetlen méreteket öltő nagykanizsai munkanélküliséget. Az értekezleten megjelent dr. Ember György miniszteri tanácsos az épitési és közmunkaügyi minisztérium képviseletében. Nagykanizsa város részéről a polgármesteren kivül ott volt Tasy Béla főmérnök a városi Viz- és Csatornamü vezetője, Réti Lajos az épitési ügyosztály vezetője, valamint a közmunkaügyi hivatal vezetője. Képviseitették azonkivül magukat a politikai pártok is, valamint a Szabad Szakszervezetek Csepregi Zoltán megyei titkár személyében és az Ipartestületet Husz József elnöke.

Az értekezlet tulajdonképpeni célja a munkanélküliség levezetésének kérdése volt. Réti Lajos egymásután terjesztette elő azokat a terveket, amelyek segitségével el lehetne tüntetni azokat a pusztitásokat, amelyeket Nagykanizsa a háboru utolsó szakaszában elszenvedni volt kénytelen és munkát lehet adni sokszáz munkanélkülinek. A tervek között legelső helyen természetesen a leégett városháza állt, amelynek lebontásáról már annyi szó esett, de intézkedés mindezideig nem történt. Az előterjesztésre dr. Ember György miniszteri tanácsos kijelentette, hogy a minisztériumban rövid időn belül mintegy 45.000 forint segélyt folyósit a városnak.

Ezután került szóba a másik sokat bolygatott kérdés, a piactér megépitésének problémája. Erre vonatkozólag az épitési és közmunkaügyi minisztérium 73.000 forint segélyt juttat a városnak. Ezután tértek rá a Principális-csatorna vár-uti hidjának megépitése tárgyalására, amelyre 20.000 forintot kap a város a minisztériumtól.

A Nagykanizsa és Homokkomárom között létesitendő ut földmunkáira, a III. kerület belvizeinek lecsapolására, a volt honvédkórház helyének mezőgazdaságilag megmüvelhetővé tételére, uj állatvásártér tereprendezésére és erdőkitermelésre összesen 140.000 forint segélyt kap a város. Összesen tehát 278.000 forint ujjáépitési segélyben részesül rövid időn belül a város.

Ezután még kisebb részletkérdések kerültek szóba, de minduntalan arra kellett rájönniök az értekezlet résztvevőinek, hogy a városnak bár lenne megfelelő munkaalkalma, amelyeknél a nagykanizsai munkanélküliek legnagyobb részét foglalkoztathanák, azonban az anyag- és pénzhiány meghiusitja minden épitkezési szándékukat.

Az értekezlet végén dr. Ember György miniszteri tanácsos kijelentette, hogy a segély folyósitását körülbelül két hét elteltével várhatja a város vezetősége.

Zárlatot rendeltek el Unger-Ullmann Elek teljes vagyonára

Mint ismeretes, Unger-Ullmann Elek volt százados-vaskereskedő a fasiszta idők alatt olyan magatartást tanusitott, amely szükségessé tette, hogy orosz fogságból való hazatérése után a rendőrség államrendészeti osztálya őrizetbe vegye és később ügyének kivizsgálása után a népügyészség letartóztassa.

Unger-Ullmann Elek teljes szivvel és lélekkel szolgálta ki a fasiszta kormányokat, igy természetszerüen a németeket is. A legnagyobb bünt azonban akkor követte el, amikor társa, Tóth József ellen hajszát inditott, hogy tőle olcsón megszabadulhasson. Tóth József megbecsült tagja a nagykanizsai kereskedői társadalomnak, aki szorgalmával és hozzáértésével az elhanyagolt vaskereskedést kitünő üzletté fejlesztette, mig társa, aki százados volt, ugyszólván semmihez sem értett.

Amikor Unger-Ullmann már kissé beletanult az üzletbe, azon gondolkodott, hogyan tudna társától megszabadulni anélkül, hogy az üzletet meg kelljen vele osztania. Kapóra jött a németek bevonulása és a különböző fasiszta fajtörvények életbelépése. Tóth József felesége született zsidó vallásu volt, bár házasságba lépésekor felvette a keresztény hitet és mint jó keresztény, a legnagyobb boldogságban élt férjével.

Unger-Ullmann Elek, mint azt a tanuk egybehangzóan igazolják, az asszony volt vallásán keresztül inditotta meg hajszáját és sikerült is neki elérnie, hogy Tóth Józsefet kitette üzletéből.

Az asszony, aki féltette gyermekét és férjének anyagi exisztenciáját, a hajsza következtében öngyilkos lett, mert azt hitte, hogy halálával Unger-Ullmann Elek felhagy férjének további üldözésével. Az asszony halála sem inditotta azonban meg a szolgálaton kivüli századost, mert irtóhadjáratát tovább folytatta. Gyalázkodó röpiratot adott ki volt társa ellen, a budapesti nagykereskedőket pedig arra akarta kényszeriteni, hogy különvált társát ne szolgálják ki. Céljai elérése érdekében egész a kabinetirodáig ment el. A népügyészségnek mindezekről bizonyitékai vannak.

A népügyészség a fennálló bizonyitékok alapján háborus büntettel vádolja meg Unger-Ullmann Eleket és miután nem kétséges, hogy üzelmeit nemcsak politikai okokból, de főleg vagyonszerzési célból folytatta, a fennálló rendelkezések szerint ilyen esetekben a népbiróságok a vagyonelkobzást is ki szokták mondani. A népügyészség abból a célból, hogy a vagyonelkobzásból a kincstárt károsodás ne érje, a mai nap elrendelte Unger-Ullmann teljes vagyonára a zárlatot. Elek László végrehajtó vagyonfelügyelőnek Stolczer Emil kanizsai lakost rendelte ki, aki máris megkezdte a vasüzlet felleltározását. Az ingatlanvagyonra pedig a népbiróság itéletéig a zárlatot rákebelezték.

A rádió pénteki müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató BBC-lemezek. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Zipernovszky Fülöpke hegedül. 13 Melódia-együttes müsora. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 15.15 Rádióiskola. 16 Hirek. 16.30 Megemlékezés Pucciniről halála 20. évfordulóján. 17 Szakszervezeti tanácsadó és hiradó. 17.15 A MSZMT hangversenye. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.30 Ady emlékek. 19.10 A Budafoki Munkásdalkör énekel. 19.30 Faluhiradó. 19.45 A falurádió népfőiskolája. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 A Rádiózenekar müsora. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Magyar táncdalok.

Budapest II. 20 Táncezene. 20.30 Rádió szabadegyetem. 21 Hirek. 22.15 Esti muzsika.

Jegyezze elő:

november 30-án, szombaton este 8 órakor

Nyomdász tánctea

a Szoc. Dem. termeiben.

Belépődij nincs.

Tea süteménnyel 2 forint.

Tiltakozunk

Révai József, a Magyar Kommunista Párt vezetőségi tagja, nemzetgyülési képviselő a Szabad Nép vasárnapi számában fenti cimmel vezércikket irt, amelyben mélységesen elitéli a Szlovákiában történő magyar üldözéseket. Többek között a következőket irja:

A magyar demokrácia gyengébb, kevésbbé fejlett, mint a demokrácia a szomszéd országokban. A reakció nálunk még erős és szivós, nehéz harcot kell megvivnunk vele. De azokból az országokból, amelyekben a demokrácia erősebb, fejlettebb, mint nálunk, támogatást várunk, nem hátbatámadást. A demokratikus szolidaritás, népeink megértése és békéje, a Duna-völgye demokratikus fejlődése nevében várjuk ezt a csehszlovák demokráciát is.

A szlovákiai magyarság elleni erőszakos rendszabályok beszüntetéséért, nemzeti és polgári jogaik biztositásáért viszonzásul egyet adhatunk: a saját reakciónk elleni önfeláldozó, következetes harcot. A csehszlovák népi demokrácia megszilárdulásának a magyar népi demokrácia győzelme komolyabb biztositéka minden kitelepitésnél.

A csehszlovák demokraták rosszul gombolták be a mellényt és azt hiszik, most már nem lehet ujra gombolni. De lehet. Nem az a jó demokrata, aki a rossz uton makacsul tovább halad, hanem az, aki észreveszi, hogy az ut rossz és visszafordul.

Mi nagy tanitóinktól, Lenintől és Sztálintól igy tanultuk.

A szlovákiai magyar üldözések páratlan botrányával foglalkozott a Magyar Kommunista Párt helyi szervezetének tegnapi pártnapján dr. Keserü Kálmán OTI igazgató is. Beszédében hangsulyozta, hogy az, ami Szlovákiában a magyarokkal történik, sehogysem nevezhető demokratikusnak, hanem éppen olyan szinezete van, mint annakidején a fasiszta módszernek, amely ártatlan emberek millióit emelte ki otthonából és semmisitette őket meg. Mi magyar kommunisták — mondotta Keserü dr. — a sztálini nemzetiségi politika alapján állunk, amely a legüsztább, legbecsületesebb kisebbségi politika. Az előadó inditványára a pártnap egyhangulag a következő táviratot küldte el Gyöngyössy külügyminiszternek:

»Kérjük a Miniszter Urat, hogy a leghatározottabban tiltakozzon a délszlovákiai magyar üldözések ellen, mert azt nem tartjuk demokratikusnak, hanem fasiszta módszernek. A MKP nagykanizsai szervezetének pártnapja.«

— Inspekciós gyógyszertár ma: „Fekete Sas" gyógyszertár, Fő-ut.

Sportrovat

Mi előnye van a város sporttársadalmának a játékvezetői tekintélyrombolásból?

a kanizsai játékvezetők nyilatkozata

A napok óta huzódó sportvitából, amely az NVTE II.—MAORT II. mérkőzés körül alakult ki, egyszerüen távol tartotta magát a JT helyi csoportja. Ugyanis a csoport minden egyes tagjának az a véleménye, hogy a komolytalan és minden JT szabályismeretet nélkülöző egyéni és sajtóvitában nem vesz részt.

Ez alkalommal is csupán néhány igazságot akarunk leszögezni és a jövőt illetőleg gondolkozásra késztetni a közönséget, az illetékes sportvezetőket, játékosokat és nem utolsó sorban a helyi sajtó sportrovatának képviselőit.

A közönség 90 százaléka teljesen hiányos szabályismerettel rendelkezik, ezenkivül a csapatának való szurkolás közben minden alkalommal megfeledkezik a tárgyilagosságról. Külön szólunk a sajtóról. Pontosan az NVTE II.—MAORT II. mérkőzés tudósitását közlő sportujságiró megállapitásának »igazságát« hozzuk először megitélésre a közvélemény elé. A sportközlemény szerint a pécsi kerületi JT küldőbizottsága sulyosan tévedett, mikor egy ilyen »nagyfontosságu« mérkőzés levezetésére egy kissé erélytelen játékvezetőt küldött stb., stb. Itt sulyosan tévedett a sportujságiró! Ugyanis a kerületi JT küldőbizottságának, de annak minden egyes tagjának minden mérkőzés egyforma. Nincsen különleges elbirálásu mérkőzés. A JT minden egyes tagja fogadalmat tett, hogy minden mérkőzést a legjobb tudásával és lelkiismeretességgel vezeti. A játékvezető ugy készül egy Ferencváros—Ujpest mérkőzésre, mint akár egy NVTE II.—MAORT II. mérkőzésre. Pontosan, kötelességtudóan. Sem klub, sem »kiváltságos« nevek egyéni érdekeit nem nézve.

Ezek után pedig helytelennek tartjuk, sőt nem tárgyilagosnak az NVTE II.—MAORT II. mérkőzésről közölt birálatot, mert: nem lehet tárgyilagos az a sportujságiró, aki egyéni vagy klubérdekeket tart szem előtt, különösen pedig azért sem, mert az emlitett birálatot szakértők megkérdezése nélkül, teljesen a fent éppen eléggé világosan jellemzett közönség hangulatára irta meg. Egy ujságirónak mindenkor függetlenitenie kell magát egyéni vagy vállalati érdekektől. Ilyen nincs és nem is lehet, hogy »Én MAORT sportrovatvezető, én pedig NTE vagy NVTE sportrovatvezető vagyok«! Majd ha az illető sportujságiró tárgyilagosan — ha nem is abban a terjedelemben — foglalkozik a Sáska Barátság— Kaposvári Kinizsi stb., stb. mérkőzésekkel, nemcsak MAORT tudósitásokkal, akkor elhisszük, hogy józandéku és nevelőhatásu a közleményen. De amig ezek az állapotok fennállnak, addig a helyi játékvezetők akármelyik tagját rosszindulatu birálattal illetni a szaktudás teljes hiányával: meglehetősen nagy könnyelmüség és igazságtalanság. Tehát ha saját házunktáján baj van, helyesebben hibák vannak, akkor háromszor is meg kell gondolni, hogy kit üssünk, vagy dorongoljunk.

Ezek után feltesszük a kérdést: Mi haszna van a város sporttársadalmának abból, hogy a közönség a helyi játékvezetőket — akik közül tulnyomóan sok a fiatal gyakorló játékvezető — folytonosan szidalmazza és sértegesse igazságtalanul és nem tárgyilagos módon? Ugy-e semmi. Van, aki erre azt feleli, hogy rajtunk, játékvezetőkön akar ilyen módon segiteni. Mi erre azt válaszoljuk: tiszta és jószándéku, becsületes magyar sportemberek vagyunk, akiknek a szotárából hiányzik azoknak az »ocsmány« szavaknak az özöne, amivel bennünket »kinevelni« óhajt akár a közönség, akár a sporttársadalom bármilyen rétege. Bizony ez is szomoru eset. De van itt ennél kellemetlenebb is, bár nem is tartozik egészen a tárgyhoz. Az ifjuság, különösen a középiskolai (Igazgató Ur, Tanár Urak!) ifjuság viselkedése a sporttelepeken, ahol nem is lehet tőlük mást hallani, mint nyomdafestéket nem türő szavakat, akár a játékosokkal, akár a játékvezetőkkel kapcsolatban.

Az utolsó szó jogán leszögezzük azt, mig a fenti állapotok nem szünnek meg a közönség, a sportegyesületek vezetői, valamint egyes alkalomkor a sajtó részéről, addig a JT helyi csoportja elzárkózik minden vitától, felvilágositástól, sőt a helyi sajtó támogatásának mellőzését is kéri.

Azonban, ha igazságos és tárgyilagos birálatot kapunk a durva és nem emberhez méltó sértegető kifejezések helyett, akkor tökéletes lesz a sportbéke, ami kell, hogy összekapcsolja a játékvezetőket a sportközönséggel, az egyesületekkel és azoknak tagjaival, de nem utolsó sorban a sajtóval, melynek a szava, ha jól alkalmazzák, lehet felemelő és óriási támogatás az egyetemes magyar sport szinvonalának emelése érdekében.

A helyi JT-csoport megbizásából:
K. Nagy László.

A Zala válasza a helyi játékvezetőknek

A Játékvezető Testület helyi tagozatának nyilatkozatát két okból kifolyólag a legnagyobb készséggel hozzuk nyilvánosságra. A közlemény egyes részeivel ugyanis a legmesszebbmenően azonositjuk magunkat, másodsorban viszont a leghatározottabban tiltakozunk a gyilatkozat egyes kitételei ellen. Mi is elitéljük — és ennek lapunk hasábjain már eddig is kifejezést adtunk — a közönség egy részének cseppet sem áldásos megnyilatkozásait, mellyel rendkivüli módon elmérgesitik a játékvezető és a közönség jóindulatu tömegei közötti összhangot. De a közlemény idevágó része mellett nem mehetünk el szó nélkül: játékvezetőink egyetlen mondatban sem utalnak arra, hogy a közelmult sorozatos közönség-tüntetéseinek előidézésében talán az ő játékvezetésüknek is impulziv ereje van. A helyi játékvezetők nem látják meg cikkeinkben a közönség ostorozását s leckét adnak a tárgyilagos, pártatlan ujságirásról.

De menjünk csak sorban: a nyilatkozat első mondataival biróink mindjárt fején is találták a szeget: ők ugyanis nem vesznek részt a »komolytalan és minden JT-szabályismeretet nélkülöző« vitákban. Látják, uraim, itt a hiba! A játékvezető sem a pályán, de különösen azon kivül ne képzelje magát elérhetetlen magasság kiváltságos egyedének. Nemde célszerübb lett volna a vitába belekapcsolódni s a helyzet javitását célzó harcot megnyerni — érvekkel?! Ha mi tudatlanok vagyunk, legalább is Önök szerint, Önöknek lelkiismeretbeli kötelességük és hivatásuk volna minket felvilágositani. A magasabbrendüek lenéző passzivitásával, a félrevonultsággal nem lehet egy ügyet megnyerni.

Önök azt állitják, hogy a kerületi JT nem tesz kivételt mérkőzés és mérkőzés között s a JT előtt mindegy, hogy milyen játékvezető kezébe adják az NB I., vagy a kerületi II. osztály egy mérkőzésének vezetését. Mi ezt nem igy tudjuk, de lehet, hogy tévedünk. Sietünk tehát azonnal kifejezni módfeletti örömünket, hiszen komoly kilátás van arra, hogy Székely ur és Mohácsi ur talán már a jövő héten — NB I. mérkőzést vezet. Hiszen a JT-nek mindegy... (De a közönségnek nem.)

A kanizsai játékvezetők nem tartják tárgyilagosnak az NVTE—MAORT II. osztályu mérkőzés birálatát, mert mi — szerintük — klubérdekeket képviselünk s különösen megbocsáthatatlan hibát követtünk el, hogy nem kértük ki a szakértők véleményét. Ezt a sokat vitatott mérkőzést legalább is 800 ember nézte végig (köztük sok szakértő is). Nem jártunk ugyan a dolog után, de érzésünk szerint legalább 100 féle birálat hangzott el (pro és kontra) a mérkőzésről, játékosokról és a biróról. Szerénytelenek vagyunk talán, de töredelmesen bevalljuk: mi igy láttuk a mérkőzést. A szakértők megkérdezését nem mellőztük, legfeljebb a szakértők személyének megválogatásánál végeztünk szelektálást. Pedig talán ettől is eltekinthettünk volna, mert a sportban való jártasságunk feljogosit arra, hogy véleményünket a nagyközönség elé terjeszthessük. Visszatérve az Önök beveztő soraira, bátorkodunk bejelenteni, hogy lapunk sportrovatvezetője — fiatal kora ellenére — 6 éves játékosmulttal rendelkezik, 5 éve foglalkozik sportujságirással és több igazolvány birtokában némi kis »JT-szabályismerettel« is rendelkezik.

Uraim! Tegyék szivükre kezüket s tartsanak lelkiismeretvizsgálatot. Minden bizonnyal rájönnek arra, hogy mi nem is vagyunk olyan rosszindulatuak, a közönség is gyurható anyag s — egy kicsit Önök is hibásak. Fogjuk meg egymás kezét — ha ebben a pillanatban talán nehezükre is esik — s kéz a kézben dolgozzunk tovább ennek az örökös lázban égő város sportjának felemelésén.

K. L.

MOZI

Egy világsikert aratott orosz film Nagykanizsán

Ma estétől kezdve a Városi Mozgó a Nagy Péter cárról készült nagy filmet játssza. Emlékezünk, ez a film már a fasiszta időkben hozzánk került, egy-két előadást engedélyeztek is, de azután betiltották. A film, amely hónapokig ment a világ minden fővárosában, most elkerült hozzánk, hogy mindenki gyönyörködhessen e ragyogó orosz filmalkotás szépségében. A film tartalma kivonatosan a következő:

Károly svéd király seregei fenyegetően előrehatolnak az orosz birodalom területén. Nagy Péter sziklaszilárd akarattal és rendithetetlen elhatározással küzd az ellenség ellen. Leszereltetti a harangokat és ágyut öntet belőlük. Kényszeriti a bojárokat és a gazdag egyháziakat, hogy járuljanak hozzá a hadjárathoz és még sáncásásra is kényszeriti őket. Ez természetesen nem tetszik nekik. Kétségbeesésükben egy vigasztalásuk van csak, hogy Alexej cárevics, aki nem érti meg apja hatalmas elgondolásait és célkitüzéseit, mereven ragaszkodik a régi szokásokhoz és igy érzéseiben velük tart.

Nagy Péter leghüségesebb társa, Mensikov herceg, akit piaci kifliárusból emelt a cár hercegi rangra. Ezért természetesen sokan megvetik. De Mensikov ezekkel nem törődik, mert hüségesen szolgálja urát. Novgorodnál az ő bátor közbelépésére sikerül megállitani a svédeket. A győzelem után megkezdik a tengerparton az uj város, Pétervár épitését. Itt ismerkedik meg Nagy Péter később feleségével, Katalinnal. Péter mindenütt az első helyen van, ahol az ország és a nép érdekeiért kell dolgozni. Az árvizmentések közben sulyosan megbetegszik. Fia, Alexej pedig már alig várja apja halálát, akinek felgyógyulása sulyos csalódást jelent számára. Nagy Péter pedig elkeseredve látja, hogy fiára semmi tekintetben sem számithat és csak az vigasztalja meg, hogy Katalin gyermeknek ad életet, aki méltó utódja lesz.

A filmet ma mutatja be a Városi Mozgó, főszerepeit pedig N. Simonov, N. Cserkaszov és A. Taraszova alakitják.

— Vasárnap este 8-kor a Magyar-Jugoszláv Társaság nagykanizsai táncteája a Központ kávéház termeiben. Belépődij 2 forint.

HIREK

— Izr. istentiszteletek

Pénteken és szombaton délután 4 órakor istentisztelet lesz az izr. templomban.

— Értesités

A közalkalmazottak elektor-választói névjegyzéke a szakszervezet, törvényház és pénzügyi székházban van kifüggesztve. *Vezetőség.*

— A KOKSz

23-ról elmaradott estélyét folyó hó 30-án tartja meg, melyre szeretettel várja tagjait.

ÜZLETMEGNYITÁS.

Értesitem a mélyen tisztelt vásárló közönséget, hogy Fő-ut 9. szám alatt (Fischer és Bäder cég mellett)

uri és női divatáru üzletemet

megnyitottam.

Vásárlóközönség szives pártfogását kéri **Farkas József**
uri és női divatüzlete

APRÓHIRDETÉSEK

Gyári uj **Rádiókészüléket** gyári jótállással, részletfizetési kedvezménnyel vehet Szabó Antal rádióüzletében. 1588

Instruálást vállal gimnáziumban érettségizett fiatalember. Cim a kiadóban. d

Városi Szemétőrzés Nagykanizsa, Báthory-utca 4. Adóborok átvétele és tárolása, noah-borok vásárlása napi áron. 1584

Sötétszürke férfi **télikabát** középtermetre **eladó** Teleki-ut 32. 1606

Eladó bordó brokátselyem **paplan.** Bővebbet, Kölcsey u. 17. d

Egy külön bejáratu **butorozott szoba kiadó** Cim a kiadóban. 1614

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: Bencze Jenő főszerkesztő
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.

Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa Szerkesztésért és kiadásért felel Bencze Jenő

Nyomatott a „Közgazdasági R.-T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalay Károly.

51. evfolyam. 273. szam. Nagykanizsa, 1948. november 30. szombat Ára 40 fillér.

ZALA

A kölni muzeumból ellopták Rembrandtnak Krisztus a keresztfán című világhirü remekművét, melynek értéke 250.000 font.

Molotov magáévá tette a dunai szabad hajózás elvét

Huszonnégy órával azután, hogy a trieszti kérdés tuljutott a holtponton a külügyminiszteri tanács jóformán megoldotta a dunai szabad hajózás sokat vitatott problémáját és megegyezésre jutottak a békeszerződések gazdasági szakaszai legnagyobb részét illetően.

A tegnap esti értekezlet az eddig eltelt ülésszerezat legbarátságosabb szellemü találkozója volt. Ezen az értekezleten a külügyminiszterek 27 szakaszt fogadtak el. Molotov magáévá tette a dunai szabad hajózás elvét és inditványozták, hogy ilyen értelmü szakaszt iktassanak be a biztonsági tanács által kiboosátandó általános nyilatkozatba is.

Ezt az elvet Bevin is elfogadat. Byrnes külügyminiszter inditványozta, hogy ezt a szakaszt a dunai államokkal kötendő békeszerződésbe is vegyék fel. De Mourville francia kiküldött kérte, határozzák meg pontosabban a szokásos kereskedelmi viszonylatból eredő feltételeket, amely a Molotov által benyujtott inditvány megszövegezésében a dunai hajózás elvének körülirására szolgál.

Bevin külügyminiszter annak érdekében szólalt fel, hogy Görögországot is hivják meg a dunai konferenciára.

A szovjet külügyminiszter ezt ellenezte és haladékot kért az amerikai javaslat megfontolására, melyszerint a dunai szakaszt a békeszerződésekbe is beiktatnák.

Megállapodtak abban, ha szükségesnek mutatkozik Romániának hatálytalanitani kell azon szervek működését, amelyek hátrányos helyzetbe hozzák az Egyesült Nemzetek tagjainak tulajdonában lévő olajérdekeltségeket. Csupán az árkérdést nem döntötték meg el.

Bevin hátrányosnak találta, hogy Románia olajtermelésének több mint felét Oroszországba szállitsák, olyan áron, amely a tönk szélére juttatja az angol-amerikai olajtársaságokat.

Ezen kijelentésnél Molotov békülékeny hangulata egyszerre eltünt és kijelentette, hogy ezen kérdés megvitatása a szakértőkre tartozik és semmi köze sincs a békeszerződésekhez.

Amint a külügyminiszterek áttértek a jóvátételi megvitatására, Byrnes kijelentette, hogy az Egyesült Államok a hálaadás napját ülli és meghivta a külügyminisztereket, hogy vegyenek részt a hagyományos pulykavacsorán.

Molotov mosolyogva megjegyezte, noha a pulykavacsora nem szerepel a tárgysorozaton, ellenben a jóvátételi kérdése igen, nincs ellenvetése a vacsora ellen.

A külügyminiszteri tanács ma este folytatja tárgyalásait.

Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa ma ismét összeül, hogy megállapitsa az Egyesült Nemzetek uj tagjainak felvételét szabályozó ügyrendet. Ugyancsak ujból megvizsgálták Mongólia, Transjordánia, Irország, Albánia és Portugália felvételi kérelmeit.

Az Egyesült Nemzetek politikai bizottsága folytatta a leszerelés ügyében megkezdett tanácskozásait. Molotov pótjavaslatot nyujtott be, amely a biztonsági tanácsra háritja a nemzetközi ellenőrzés feladatát és különleges vizsgálati szerveket kivan létesiteni a tefegyverzés csökkentésére, valamint az atomerőnek katonai célokra való fel nem használásának biztositására.

Az angol kiküldött Anglia nevében kijelentette, hogy a fegyverkezésnek és a háborus potenciának ellenőrzése a megegyezések lényeges követelménye, Anglia készen áll, mondotta, hogy minden függőnyt feltétlenül és minden ajtót kitárjon ilyen nemzetközi ellenőrzési rendszer számára.

Legujabb jelentések a new-yorki tárgyalásokról

Newyork, november 29

A négy külügyminiszter tegnapi tanácskozása után a következő hivatalos jelentést adták ki: A külügyminiszterek elfogadták a gazdasági szakértők jelentését Trieszt, továbbá az olasz és a balkáni békeszerződésekkel kapcsolatban. A külügyminiszterek elfogadták a külügyminiszterhelyettesek jelentését Trieszt, valamint a dunai hajózás tanulmányozására egybehivandó nemzetközi értekezlet tárgyában.

*

Az Egyesült Nemzetek jogügyi bizottsága tegnap este a svájci kormánnyal kötött szerződést, amelynek értelmében az Egyesült Nemzetek Európai tagozatának székhelye Genfben, a volt népszövetségi palota lesz.

*

Az Egyesült Nemzetek szociális bizottságának ülésén a nemzetközi menekültügyi szervezetről folyt vita. Ukrajna képviselője vádat emelt Anglia ellen, hogy 12.000 főből álló hadosztály felállitásával menedéket ad a quislingeknek. Északolaszországban Rimini közelében brit parancsnokság alatt felállitottak egy hadosztályt. Ukrajna mindaddig nem fog megnyugodni, mig valamennyi háborus bünöst el nem fogják, hogy ezek ne élvezhessék továbbra Nagybritannia védelmét. Az angol kiküldött válaszában kijelentette, hogy a szociálista bizottság nem megfelelő hely ennek a kérdésnek megvitatására. Roosevelt özvegye szintén hangoztatta, hogy a menekültügyi nemzetközi szervezet jogi tervezetet készitett a háborus bünösökről és igy nincs szükség ujabb inditványokra, 22 szavazattal 9 szavazat ellenében elfogadták, hogy mindazokat a katonai egyéneket, akik támogatták Hitlert és mindazokat a személyeket, akik ellenségesek az országukban levő jelenlegi kormányzatokkal szemben, zárják ki a menekültügyi szervezet segélyezéséből. Az ülést ma folytatják.

A görögországi események

Athén, november 29

A jelenleg folyó északgörögországi harcokkal kapcsolatban megbizható felvilágositást adni ma szinte lehetetlen, minthogy a harcok állandóan egy-egy hegyszoros vagy falu között folynak. A beérkezett hirek a kormánycsapatok győzelméről számolnak be. A felkelőket leverték és ezek a Pelpusz hegység felé vonulnak vissza. A felkelők az utjukba eső falvakban borzalmas garázdálkodást visznek végbe. A felfegyverzett bandák az egyik falut felgyujtották, a lakosságot bántalmazták. A nőket nagyrészben legyilkolták és a házakat felgyujtották. A görög hadügyminiszter borzalmasnak mondta ezeket az eseményeket és kijelentette, hogy a kormány sulyos rendszabályokat léptet életbe minden háborus cselekmény ellen.

Tárgyal az amerikai bányászok vezetője

London, november 29

John Levis, a bányászok szakszervezeteinek vezetője Newyorkban magánjellegü megbeszéléseket folytat a szénbányatulajdonosokkal a szénsztrájk megszüntetésére. Nyugateurópa az amerikai bányászsztrájk következtében havonta egymillió tonna szenet veszit.

Filmsztárok a sztrájkolók között

Newyorkból jelentik: Néhány lapban a következő szövegü hir jelent meg: »Joan Crawford, Claudette Colbert és Gary Cooper kijelentik, hogy valóban résztvettek a sztrájkoló filmgyári alkalmazottak tüntető felvonulásán. Ez annál kevésbbé lenne tagadható, mert képek egész serege igazolja ezt. Azt a cáfolatot, amely szerint nem vállalnak semmi közösséget a sztrájkolókkal, nem a nevezett három müvész adta le.«

Felfüggesztettek egy miniszteri tanácsost

Szentiványi József miniszteri tanácsos teljhatalmu vezetője volt a belügyminisztérium engedélyügyosztályának. Hatáskörébe tartoztak az utlevélügyek, moziengedélyek, a kávéházak, vendéglők, szinházak, bárok és egyéb engedélyek ügyei. Szentiványi Józsefet most azonnali hatállyal felfüggesztették és fegyelmi vizsgálatot inditottak ellene.

Legujabb táviratok

Budapest

Károlyi Mihály a Magyar Irók Szövetségének irodalmi akadémiáján tartott előadásában élesen támadta azokat, akik igyekeznek tisztára mosni Horthyt. Megállapitotta, hogy Szálasi sohasem jöhetett volna, ha Horthy nem lett volna. Horthy felelős mindazért, ami uralma alatt történt. Magyarországnak együtt kell haladnia Oroszországgal, természetesen a legjobb viszonyban maradva a nyugati államokkal.

*

A népjóléti miniszter uj hadirokkantképző rendszert vezetett be. A szabó és cipész kisiparban az, aki miniszteri rendelet szerint az átképezendő hadirokkantakat szerződteti tanoncnak, egy éven át a kincstártól kapja a kollektiv szerződés szerinti bért és járulékot, valamint 50 pár cipőhöz, illetve 50 ruhához szükséges nyersanyagot is rendelkezésre bocsát az átképzést vállaló kisiparosnak.

*

A Londonban járt magyar kereskedelmi küldöttség visszaérkezett Budapestre. A küldöttség Londonban, Hágában, Brüsszelben és Párizsban tárgyalt. A tárgyalások eredményeképpen remény van arra, hogy ezekkel az országokkal is megélénkül a külkereskedelmi forgalom.

*

A Pozsonyban tárgyaló magyar-csehszlovák vegyesbizottságban felszólitották magyar részről a cseh tagozatot, hogy közöljék azokat az intézkedéseket, melyeket a csehszlovák kormány a lakosságcsere-egyezményben vállalt kötelessége teljesitésének érdekében tett. A bizottság magyar tagjai bizonyitékokat terjesztettek az elnök elé, melyben közlik, hogy a csehszlovák kormány a lakosságcsere-egyezményben vállalt kötelezettségeit nem teljesitette. A csehszlovák tagozat igyekszik kitérni a választás elől. A magyar tagozat azonban ragaszkodik a magyar sérelmek kielégitő elintézéséhez.

A közlekedési eszközök államositásával egymillió ember kerül Angliában állami alkalmazásba

London, november 29

Az angol kormány a szállitmányozási ipar és a vasutak államositása céljából elkészitett tervek felülvizsgálatára 5 tagu bizottságot létesit és ezen 5 tagu bizottság irányitja Anglia személy- és áruforgalmát vasuton, vizen és levegőben egyaránt. Az uj államositási törvény értelmében egymillió angol munkás és tisztviselő lesz állami alkalmazott. A konzervativ párt természetesen az uj törvényjavaslatot erélyesen támadja az alsó- és felsőházban.

Galambokon kigyultak a villanykörték

Az ujjáépitès egyik szenzációja, hogy a nagykanizsai járáshoz tartozó Galambok község saját erejéből villanyvilágitást létesitett. Az esemény annál is nagyobb jelentőségü, mert még olyan helyeken is, ahol régebben villannyal világitottak, ma kénytelenek ujra a petróleum- vagy mécs-világitást igénybe venni, mert vagy szénhiány miatt, vagy eltört gépalkatrész miatt nem tudják üzembeállitani áramszolgáltató telepüket.

Galambok községben Tóth Viktor villanyszerelő, Kmetty János főjegyző és Harkányi Imre községbiró támogatásával megépitette a község villamosberendezését. Egy nyersolajmotor által hajtott dinamó szolgáltatja az áramot. A kifogástalanul működő berendezés a közvilágitást máris ellátja, de folyamatban van a házakba való bevezetés is. Értesülésünk szerint a község gazdái nagy örömmel fogadták az ujitást és a legtöbb ház istállójában is villanylámpa fog égni egész rövid időn belül.

Dr. Monostori Tibor főjegyző a község részére kieszközölte az alispán és a főispán segitségét. Munkatársunk előtt a legnagyobb elismerésének adott kifejezést az ujonnan létesitett galamboki villamosmüvel kapcsolatban.

A népbiróság csütörtöki tárgyalásai

A nagykanizsai népbiróság dr. Béres-tanácsa tegnap a következő ügyekét tárgyalta:

Czeiner József és felesége nagykanizsai lakosok ügyét, akik a vád szerint 1938-ban feljelentették Horváth-Hirschl Istvánt nemzetgyalázás és kormányzósértés miatt. Horváthot a pécsi törvényszék ötös tanácsa felmentette, mert ugy találta, hogy a feljelentők vallomása nem érdemel hitelt. A népbiróság a Czeiner-házaspárt felmentette, mert a feljelentés eredeti irataiból megállapitották, hogy ők az ügyben csak vallomást tettek, mig a feljelentést egy szakaszvezető tette. A népügyész az itéletet megfellebbezte. — Tóth Lajos tótszentmártoni lakost, aki a Drávamenti Légió tagja volt, felmentették, mert bizonyitást nyert, hogy őt arra kényszeritették. — Ragács János lasztonyai lakost felmentették, mert nem látták bizonyitottnak, hogy a nyilaskeresztes pártban viselte volna a vádbeli tisztséget. A népügyész mindkét itéletet megfellebbezte. — Pintér István lasztonyai pártszolgálatos ügyét bizonyitás kiegészités miatt, Toplák János molnári lakos ügyét a vádlott megnem jelenése miatt elnapolták.

A SzIM

kulturgárdája december 1-én előadja:

Bókay:

Hazudj nekem

c. társadalmi szinművét.

Mindenkinek látnia kell. Vigság, nevetés, 2 és fél órán át. Jegyek elővételben a „SzIM" Csengery-uti helyiségében kaphatók.

Segitséget a pedagógusainknak!

A pedagógiai kar országos viszonylatban közismert nehéz helyzetével ezuton foglalkozva hivjuk fel a kormányzat figyelmét, hogy végre megfelelő megoldást teremtson annak enyhitésére.

Ma egy nevelő kezdő fizetése 116 forint, melyhez legujabban 15 forint ugynevezett lakbérjárulékot csatoltak, tehát összesen 131 forint fizetést kap kézhez. Ehhez nem jön semmi plusz, sem cipő, ruha, vagy első élelmiszerjuttatás formájában. Ez egy önálló és családnélküli pedagógus fizetése, amiért felelősségteljes munkát végez.

Továbbmenve nézzük meg a több évi szolgálattal rendelkező és a családos pedagógusok helyzetét. Például két-három gyermeket számláló pedagógusok összilletménye havi 260—340 forint között váltakozik. Pedig nem csupán az iskolában eltöltött idő jelenti számára az elfoglaltságot, hanem amikor becsukja a katedra fiókját, hazamegy és odahaza folytatja pedagógiai munkásságát. Órákhosszat készül másnapra, olvas, dolgozatokat javit és késő este fáradtan fekszik le. Még családjának is alig jut ideje.

Mellékkeresetről pedig szó sem lehet. Tanitványokat hiába fogadna el — arra nincs ideje. Kinzó napi gondok őrlik agyát, amikor figyelmének minden segitségével hivatásán kellene függnie illetve függ is. Jól tudjuk, hogy a pedagógiai kar valóban hivatásának tekinti pályáját és éppen hivatásérzetével függ össze, hogy a gyermekeit ne csak az iskolában, hanem odahaza is neveljo. Még a legfiatalabb pedagógus családban is 2—3 családot ringatnak mostanában, sajnos éhesen és szomoruan rongyosan.

Egy időben a pedagógiai kar, tekintettel rendkivüli helyzetére, megkapta az ugynevezett 30 százalékos nevelői pótdijat, járulékot, de a forint bevezetése után ezt is beszüntették és ma a legsulyosabb helyzet előtt áll.

A pedagógiai kar nem viszi uteára fájdalmát és a nyilvánosság kizárásával csendben viseli sorsát. Reméljük, hogy a végleges megoldásig is megszavazza a Gazdasági Főtanács ujból a nevelői járulék megadását, ami elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy a pedagógiai kar felelősségteljes munkáját a legégetőbb napi problémáktól felszabadultan végezze.

U. B.

Tizennégy magyar képviselő a Vajdaságban

A szerb népköztársaság alkotmányozó nemzetgyülési választásain a Vajdaság 82 képviselőt választott. A választások a népfrontnak a mult évi országos választásokat is felülmuló győzelmét hozták és ujabb bizonyitékát adták a demokratikus Jugoszlávia nemzetiségi politikájának. A még nem végleges adatok szerint *a Vajdaság 14 magyar*, 7 horvát, 3 román, 2 szlovák, 1 ruszin és 55 szerb képviselőt választott. *A magyar képviselők közül munkások, parasztok és értelmiségek mellett ott találjuk Solti Pált, a tartományi parlament elnökét és Varga Istvánt, a Petőfi-brigád volt kapitányát is.*

Tiszavirág lesz-e a „Tiszavirág"?

Beszélgetés a Dohányjövedék egy vezető tisztviselőjével

A Magyar Dohányjövedék budapesti központi irodáján a Dohányjövedék egyik magasrangu tisztviselője a napokban fogadta a sajtó képviselőit, és beszámolt külföldi utjának eredményeiről. A Zala budapesti tudósitója a következőkben számolt be a minden dohányost közelről érdeklő közlésekről:

— Mindenekelőtt le kell szögeznem — mondta a Dohányjövedék vezető tisztviselője —, hogy Törökországban és Bulgáriában sikerült nagyobb tétel dohánynemüt biztositanom a magyar cigaretta minőségének emelése céljából. Bulgáriában 200 ezer kiló zamatos cigarettadohányt kötöttem le, Törökországban pedig szintén nagyobb mennyiséget biztositottam a Magyar Dohányjövedéknek. Törökországban nehezen ment a dolog, mert a meglévő 95 millió kilogramm eladó készletüket csak nemes valutáért vagy fontos közszükségleti cikkekért hajlandók áruba bocsátani. Magyarországtól egészségügyi cikkeket, gazdasági berendezéseket és gyógyszert kérnek.

— Ami a jelenlegi dohánytermelést illeti, ki kell jelentenem, hogy a jövő évben nem exportálunk cigarettát külföldre, bár a gyárak termelése 30 százalékkal meghaladja a békebeli termelést. Arról azonban lehet szó, hogy a szomszédos államokba kompenzációs alapon juttatunk levelesdohányt.

— A hazai készletek legnagyobb részének feldolgozása már megkezdődött. A gyárak már készitik a legzamatosabb cigarettafajtánkat, a Pestet, amelynek ára 16 és 20 fillér között lesz. Rövidesen forgalomba hozzuk a régi, szopókás Mirjam utódját, a Tiszavirágot, melynek neve egy sajtóértekezleten született meg. Az ára még bizonytalan. A jövő héten háromféle cigarettadohány kiosztását kezdjük meg a dohányárudákban. A szivarok hiveinek is kedveskedünk és forgalomba hozzuk a sötétbarna Brazil szivart, a mely lényegesen olcsóbb lesz a Dózsánál. Karácsonyra jóminőségü gyengébb és orósebb pipadohány kerül a piacra. Ezt a verpeléti és nyiregyházi elismerten finom dohányból készitjük.

— A jövő évben korlátozzuk a dohánytermelést is és csak a 200 szálon felüli termelést engedélyezzük, mert a kistermelés költséges adminisztrációt hárit a Dohányjövedékre. Viszont a kistermelésre nem is lesz szükség, mert a szerződéses dohánytermelők bőségesen ellátják az országot dohánnyal — fejezte be nyilatkozatát a Magyar Dohányjövedék vezető tisztviselője.

Megtalálták Cortez hamvait

Mexikóból jelentik, hogy Fernando Cortez, Mexikó spanyol meghóditójának földi maradványait egy kristály-hamvvederben megtalálták. A kristályurnát egy Cortez által 1524-ben alapitott kórház templomának padlakában volt befalazva. A felfedezést egy régi okmány tette lehetővé, amely most került napvilágra. A lelet hitelessége kétségtelen. Az okmány szövegének megfelelően, a hóditó koponyája kettéhasitva nyugszik a kristály-hamvvederben levő párnán és fehér vászonba van burkolva. Egy fémdobozban okmányt találtak, amelyet a temetésen résztvevő spanyol előkelőségek irtak alá. Közjegyző és magasrangu közhivatalnokok jelenlétében bontották ki a rendkivül értékes, történelmi jelentőségü leletet.

— Vasárnap este 8-kor a Magyar-Jugoszláv Társaság nagykanizsai táncteája a Központ-kávéház termeiben. Belépődij 2 forint.

Hétfőn a Cigányprimás cimü Kálmán-operettel nyit a szinház

Mint lapunkban már többizben közöltük, a pécsi Nemzeti Szinház hétfőn, december 2-án kezdi meg 21 napos vendégjátékát Nagykanizsán. Az első előadásnak Kálmán Imre »Cigányprimás« cimü világhirü operettjét választották, amelyet értesülésünk szerint parádés szereposztásban hoznak szinre. Külön érdekessége lesz a darabnak Kévésy Mária és Simán Margit táncduettje, akik pécsi szerződésük előtt a Fővárosi Operettszinház tagjai voltak.

A szinház Nagykanizsán a következő darabokat mutatja be: Minden férfi gazember, Tacskó csárdás (Szilágyi László és Buday Dénes uj operettje), A francia szobalány és még sok ujdonságot. Meglepetésként valószinü már a jövő héten előadásra kerül a Sevillai borbély cimü opera, amelyre a teljes operai személyzetet és zenekart is lehozzák Nagykanizsára. A város közönsége szeretettel várja a szinészeket, abban a reményben, hogy elsőrendü előadásokat fog tőlük hallani. A szinház teljes diszlettárat is hoz magával.

A társulattal városunkba a következő szinmüvészek és szinészek érkeznek: Sollész Mária primadonna, Gáthy Bözsi szubrett, Molnár Edit naiva, Karosa Margit hősö, Papp Ibolya, az anyaszerepek alakitója, valamint Papp Éva, továbbá Temesváry-Szabó László bonviván, Patai József idősebb bonviván, Laki József táncoskomikus, Halasi Iván táncos-buffó, szinész (a társulat igazgatója), Faragó Vilmos buffó szinész, Juhász János és Malonyai Dezső prózai szinészek, valamint Gergely István.

A rádió szombati müsora

Budapest I. 6.30 Falurádió. 7 Hirek. 7.30 Reggeli zene. 8.15 Szórakoztató zene. 10 Hirek. 12 Déli harangszó, hirek. 12.15 Előadás a penicillinről. 12.30 Ilniczky László szalonzenekara játszik. 13.45 Operarészletek. 14 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 14.20 Mesterségek daltára. Hangképsorozat. 15.30 Suppé: Költő és paraszt. Nyitány. 16 Hirek. 17 Laczkó Mária és Palánkai Klára énekel. 17.30 A Munkás Kulturszövetség müsora. 18 Hirek. Vöröskereszt közlemények. 18.30 Zenebohócok. Közvetités a Studióból. 20 Hirek, sporthirek. 20.20 A Rádiózenekar müsora. 21.15 Hangos heti hiradó. 21.50 Hirek és krónika oroszul. 22 Hirek. 22.35 Vöröskereszt közlemények. 22.45 Balettrészletek. 23.10 Hirek és krónika angolul és franciául. 23.30 Orosz és angol tánczene.

Budapest II. 20 Halottak az élőkért. A budapesti ellenállási alakulatok hősi halottainak emlékestje. 21 Hirek. 22.15 Mozart- és Chopin-müvek.

Szombaton és vasárnap este

disznótoros vacsora

a

Markos Ferenc

Kossuth-téri vendéglőjében.

Kitünő balatoni borok.

Jó cigányzene.

1615 Záróra 2 órakor.

— Inspekciós gyógyszertár ma: „Igazság" gyógyszertár, Fő-ut 12.

Egyiptomi sötétség Kiskanizsán

Az örökké mostohagyerekként kezelt Kiskanizsa keserű gondjai, bajai, problémái soha ilyen nagy mértékben nem jelentkeztek, mint napjainkban. Szinte gondot okoz, hogy melyik sürgős problémát vigyük először a szabad, demokratikus sajtó fórumára.

Ilyen sulyos problémánk a »kiskanizsai egyiptomi sötétség« ügye. Igen. Ismét a Drávavölgyiről van szó! 1945-ben hosszu hónapokon keresztül sem külső, sem belső világitást nem kapott Kiskanizsa. A háboru és különösen az esztelen germán pusztitás romjait nehéz volt eltakaritani. Mi ezt tudjuk és meg is értjük. Azóta azonban évek teltek el és ezen a vonalon volt idő munkára, anyagpótlásra. Ezért nem értjük meg a Drávavölgyit! Egy 8000 lakosu, hatalmas területen fekvő városrész két főutvonalán pislákol mintegy 100 méterenként egy-egy gyenge villanyégő, mig a többi hatalmas és hosszu utcákon és utvonalakon egyiptomi sötétség, mondhatnánk igy: »elsötétités« van. Talán ugy gondolja a Drávavölgyi, hogy Kiskanizsa népe még mindig várja a repülőket és a bombatámadást?

Szerények vagyunk, ha csak a közlekedési veszélyek elhárítása miatt és a sártiprás által okozott személyes káraink csökkentésére felhivjuk az illetékesek figyelmét az égők hiányosságára.

Mert előbb-utóbb tudomást kell venni arról a város vezetőségének és a Drávavölgyinek is, hogy Kiskanizsa dolgozói éppen ugyanazokat a szükségleteket, bánásmódot és megbecsülést érdemli, mint Kanizsa dolgozói. Ezt nemcsak a Magyar Kommunista Párt kiskanizsai szervezetének nevében, hanem a 8000 lakos nevében is elvárjuk és követeljük!

Mozsolits István
városi képviselőtestületi tag.

— **Művészélet falun**

Zalaapátiban a templomi és egyházi énekkar rendezésében 24-én, vasárnap mutatták be a község kulturtermében Fazekas Mihály népszinmüvét, a »Ludas Matyi«-t. A zsufolásig megtelt nézőtér viharos tetszéssel ünnepelte a helybeli mükedvelőket. Az előadás sikerének érdeme a szereplőkön kivül elsősorban Szvboda Ferencet, a szindarab főrendezőjét illeti. A szereplők között a legnagyobb sikere volt Sipos Józsefnek, aki a »Matyi«-t alakitotta. Méltó partnere volt Gerebenics Aranka Panni szerepében. Jók voltak Rajkó Giziko (Sári), Bujtor Magdus (Erzsók asszony), Sipos Erzsiko (Zsóka), Szabó Annus (Pöttön), Békési Ferenc (hajdu), Parajdi József (kisbiró), Bujtor János (Marci) szerepében. Szvoboda Ferenc Dörgi-szerepét a tőle megszokott és Nagykanizsán is látott tökéletes rutinnal alakitotta. Dicséret illeti Kurucz László tanitó, énekkarvezetőt, aki az énekeket tanitotta és a zenekiséretet adta, továbbá Szalay Sándort, aki a gyönyörü diszleteket festette. Az előadás után az énekkar több kitünően begyakorolt énekszámmal szórakoztatta a hallgatóságot.

—*Mustár*—

— ***Vasárnap este 8-kor a Magyar-Jugoszláv Társaság nagykanizsai táncteája a Központ-kávéház termeiben. Belépődij 2 forint.***

A hentesárúk legmagasabb fogyasztói árai!

A Zala november 28 i számában közöltük a polgármester felhivását a nagykanizsai Ipartestület Husipari Szakosztályához, amelyben közölte a sertéshusfélék és zsirszalonnák legmagasabb fogyasztói árát. Ma a polgármester ujabb felhivását közöljük, amelyben további hentesáruk legmagasabb fogyasztói árát közli az Ipartestület Husipari Szakosztályával.

Felhivom a nagykanizsai Ipartestület Husipari szakosztályát, hogy a 91.233/1946. K. M. sz. és a 91.760/1946. K. M. sz. rendeletek pontos betartására, mert azok végrehajtását közegeimmel ellenőriztetni fogom és egyben megkeresem a nagykanizsai rendőrkapitányság gazdasági rendészeti osztályát, hogy a rendeletekben előirt árakat szigoruan ellenőrizze, az esetleges árdrágitókkal szemben pedig minden alkalommal a legszigorubban járjon el. Egyben figyelmeztetem a Szakosztály tagjait, hogy a rendeletek be nem tartóival szemben javaslatba teszem az iparengedély megvonását és az internálási eljárás folyamatbatételét.

A vármegyei közellátási felügyelőség Nagykanizsát az ellátatlan városok csoportjába sorolta. Ennek folytán a Nagykanizsára érvényes legmagasabb fogyasztói árakat az alábbi kimutatásban közlöm.

Szalonnafélék:

Bőrös, sózott szalonna 7.90 frt., lefejtett bőrü sózott szalonna 8.20 frt., füstölt paprikás szalonna (bőrös) 8.90 frt., füstölt paprikás szalonna (lefejtett bőrü) 9.20 frt., füstölt vagy abált bőrös tokaszalonna 9.10 frt., lefejtett bőrü 9.40 frt., bőrös császárhus füstölt 10 frt., füstölt és főtt 12 frt., lefejtett bőrü császárhus füstölve 10.30 frt., füstölve és főzve 12.30 frt., kilogrammonként.

Füstölthusok:

Egész sonka csonttal 9.60 frt., egész sonka csontnélkül füstölve 10.40 frt., füstölve és főzve 13.90 frt., sertéscomb, lapocka, karaj, tarja, oldalas, nyelv és csülök füstölve 8.80 frt., füstölve és főzve 10.50 frt., kicsontozott sertésfej füstölve 6 frt., füstölve és főzve 7.90 frt., sertéskörőm füstölve 2.10 frt., füstölve és főzve 2.40 frt. kilogrammonként.

Töltött hentesáruk:

Füstölt kolbász 11 frt., nyári szalámi 11 frt., párizsi, krinolin, szafaládé 9 frt., virsli 11 frt., véreshurka 3.50 frt., májashurka 5 frt., füstölt sertéskolbász (legalább 80% sertéshusból 14 frt., fejsajt, sertésnyesedékhus (fej) nyelv felhasználásával 8.50 frt., bőrsajt 2.20 frt. kilogrammonkint.

Most vagy kora tavasszal vessünk napraforgót!

A magyar mezőgazdaság egyik legfontosabb növénye lett a napraforgó. A belőle készült olaj legjobban pótolja a zsirt, de emellett nélkülözhetetlen vegyészeti anyag is. Termelését a háborut megelőző idők termelésének a sokszorosára kell emelni.

Zala gazdái három okból félnek a termelésétől. Az első ok az, hogy e nyugati részeken keveset terem, a második, hogy müvelési és aratási munkái egyéb fontos növénytermelési munkákkal esnek össze és végül harmadszor, mert a talajt zsarolja. E három ok miatt a gazdák jó része eddig csak kényszerüségből termelte.

Hogyan lehet e három okot megszüntetni?

Az őszi betakaritáskor megfelelő helyre jutott mag tavasszal korán csirázik, mire a napraforgót vetjük, arra több levelü növény lesz belőle. Több megfigyelés és kisérletezés után rájöttünk arra, hogy a napraforgót, ha a téli fagyok közvetlen beállta előtt vetjük el, ugyanezt érjük el. Nincs már ideje ahhoz, hogy kikeljen, mert itt a tél, de tavasszal, mire egyébként rá lehetne menni a talajra, már kel, akkor a terméso 30—40—50 százalékkal több lesz és már augusztus végén leszedhetők a tányérok. Kora tavasszal is elérjük a többtermés és gyorsabb fejlődés lehetőségét. Olyankor vetjük el, a mikor napközben enged, rámehetünk a talajra, de már nem nagyon ragad a föld. Az nem akadály, ha éjjelenként fagy vagy ujra beköszönt kora tavasszal a téli fidő. Akár tél elején, akár tél végén vetjük a napraforgót, nem kell megvárnunk (és nem is lehet a talaj megszikkadását. A porhanyitó munkát bizzuk a fagy munkájára. Csak arra ügyeljünk, hogy a magot földbe tudjuk tenni.

Márciusban árpa és zab vetésekor a napraforgó sorok már meglátszanak, minden nedvességet fel tud a növényzet használni. Egy hónappal rövidebb a tenyészideje, és mégis majdnem másfélszer annyi terméstad, mint az eddigi szokásos időben elvetett.

A tél elei és tél végi vetéssel a napraforgótermelés két hátrányát már ki is küszöböltük. Terméso több lesz, a több terméssel jövedelmező lesz. Cséplés után, vetés előtt, amikor még kevesebb a munka, már beérik a napraforgó. Nem lesz munkatorlódás. A szép nyárvégi napos időben a mag gyorsan szárad, előbb készen lesz szállitásra és felhasználásra.

A napraforgó zsaroló növény. Ne mentegessük. Az a növény, amely olyan hatalmas szárt növel, oly szép virágot fejleszt, sok tápanyagot von el a talajból. De ezen is segithetünk. A napraforgó mag után minél több pogácsát követeljünk vissza, ha ezt a kitünő takarmányt feletetjük, jó és több trágyánk lesz, amivel talajunknak vissza adhatjuk részben a tápanyagokat.

Vessünk napraforgót most és kora tavasszal és akkor nem lesz ez a szép növény kényszernövény, mert mindnyájan megkedveljük.

Pörneczi József
Zala vármegye termelési miniszteri biztosa.

1939-ben két német meg akarta gyilkolni az angol királyi párt

Washingtonból jelentik: Az amerikai hatóságok kedden este nyilvánosságra hozták, hogy 1939-ben két német szövetkezett VI. György király és királyné meggyilkolására. A gyilkosságot az uralkodópár amerikai látogatásának idejére tervezték. A közlemény szerint az egyik kiszemelt merénylőnek Wiedemann a neve és annakidején San Franciscoban német konzul volt, a másikat pedig Schwinnnek hivják. Ezek 1939 májusában San Franciscoban találkoztak és akkor eszelték ki gyilkos tervüket. A terv szerint a gyilkosságot augusztusban kellett volna végrehajtaniok, erre azonban már nem került sor. Schwinnt mint nem kivánatos és ellenséges állampolgárt deportálták. A közlemény a merénylet további részleteiről nem számol be.

Több értelem, több hit, több eredmény a tanulás nyomán: — adakozz a népi kollégiumra!

Jegyezze elő:

november 30-án, szombaton este 8 órakor

Nyomdász tánctea

a Szoc. Dem. termeiben.

Belépődij nincs.

Tea süteménnyel 2 forint.

Megyei hirek

Zala vármegye teljes egészében eleget tett a beszolgáltatási kötelezettségének

A vármegye gazdasági helyzetével kapcsolatban az alábbiakat közölhetjük: November első felében az esők következtében az őszi kalászosok fejlődésnek indultak. A vetések általában jónak mondhatók. Az őszi vetési munkálatokat 82 százalékban végezték el. A vetési munkálatok teljes befejezése a közeljövőben várható. A megyében megkezdték a tavasziak alá való őszi talajmunkálatokat is. Az elkésett takarmány és cukorrépák kiszedése befejezést nyert.

A kenyérgabona beszolgáltatása most folyik. Az uj idényre szóló zsirgyüjtői kijelölések megtörténtek. *A jóvátételre és a Vörös Hadsereg ellátására szolgáló termény- és élőállat-kivetés terén a vármegyének hátralékai nincs.*

A vármegye állattenyésztési helyzete a takarmányhiány miatt rendkivül nehéz. A közellátásügyi és földmüvelésügyi minisztériumok abraktakarmány-akciója során az elmult hónapra 9 vagon korpát és 4 vagon olajpogácsadarát igényeltek a gazdák. A takarmányhiány miatt, valamint a hirtelen beállott korai fagy miatt a legeltetési lehetőség megszünt és igy igen magas az eladásra kerülő állatok száma. A hónap első felében 800 drb. tenyész-szarvasmarhát szállitottak el a megyéből, más vármegyékbe.

Az állategészségügyi helyzet kielégitőnek mondható.

Önkéntes rohammunka a megyében

A Beszkárt és a Weisz Manfréd gyár munkásai az elmult napokban teherautókon Zala vármegyébe érkeztek és Tapolca, Nemestördemic, Rezi és Zalaszántó községekben önkéntes rohammunkával megjavitották a lakosság elhasznált és rossz szerszámait.

Javitják a Zalabér—Nagykanizsa közötti utat

A háboru folyamán a törvényhatósági utak nagy része annyira megrongálódott hogy szinte lehetetlenné vált azokon a forgalom lebonyolitása. Az államépitészeti hivatal mindent elkövet, hogy minél gyorsabb iramban hozza helyre ezeket a rossz utakat. A munkálatok során most a zalabér-nagykanizsai utszakaszon folyik a helyreállitási munka. Jelenleg ezen az utszakaszon hengerlési munkát végeznek.

VÁROSI MOZI

Péntek, szombat, vasárnap

Nagy orosz film!

NAGY PÉTER

Minden idők legnagyobb történelmi filmalkotása

Híradó

Előadások köznapokon 5, 7, vasárnap 3, 5, 7-kor

Varga József polgármester megnyitotta az első nagykanizsai képzőművészeti kiállitást

A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének rendezésében ma délben nyilt meg a nagykanizsai művészek által rendezett kollektiv képzőművészeti kiállitás. A gyönyörüen megrendezett tárlat megnyitására megjelentek a város politikai, egyházi és kulturális vezetői, valamint sokan mások, akik rajongói a művészetnek.

A megnyitási ünnepségen Németh Lászlóné elnöknő keresetlen szavakkal üdvözölte a város polgármesterét és a megjelenteket, majd Vörös János szobrászmüvész az alkotó művészek nevében a következőket mondotta:

— A művészet Isten ajándéka, ő helyezte a fényt, az alkotó erőt a művész lelkébe azért, hogy ezzel a fénnyel és erővel a közt szolgálhassa. Az igaz művész sohasem küzdött anyagiakért és ezért van az, hogy nálunk, különösen itt Magyarországon, de a világ más tájain is, a művészet egyenlő a nyomorusággal. Epen ezért meg kell mondanom, hogy a MAORT-vállalatok vezetősége felismerve a művészet egyedüli nagy nemzetnevelő hatását, lehetővé tette nekem és még egy művésztársamnak, hogy nyomor nélkül dolgozhassunk és alkothassunk. Ha minden vállalat ezt tenné, akkor megszünne a művésznyomor és Magyarország az alkotó művészet terén a világon élvonalra kerülne. Vörös János ezután felkérte a polgármestert a kiállitás megnyitására.

Varga József polgármester a következő szavakkal nyitotta meg az első nagykanizsai képzőművészeti tárlatot:

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Jóleső érzés a rohanó élet közepette megállni egy perere és megpihenni a művészet oázisán.

A háboru és annak minden következménye a nélkülözések s az egyéb kilengések nem törik meg a művészlelkeket. Látszólag alszik minden, de aztán annál nagyobb erővel utat tör magának, hogy esetleg irányadó is legyen a művészvilág továbbfejlődésében.

Nagykanizsán az első nagyobbméretü a mai kiállitás a felszabadulás után, mely ujból hirdeti az életet, a tudást és a művészi élniakarást.

Kiállitói kanizsai művészek, kik tudásuk legjavát adták kiállitott műveikbe.

En a város részéről üdvözlöm a művész hölgyeket és urakat, köszönöm azt az élvezetet, amit a kiállitással nyujtanak.

Köszönöm a Magyar Nők Demokratikus Szövetségének, hogy felkarolta az eszmét, felajánlotta helyiségét és igy anyagi és erkölcsi támogatást nyujtott a tárlatnak.

Szociális célt is szolgál a kiállitás.

Adakozzunk erszényünkhöz mérten a hadiárvák és még haza nem tért hadifoglyok gyermekei javára!

Isten éltesse a kiállitó művészeket!

FIGYELEM!

Kovacsics István Csengery-utcai **vendéglátó üzletét átvettem.**

Üzletmegnyitás: szombat-vasárnap disznótoros vacsorával.

Záróra reggel 5-ker. Minden este kombinált férfi- és női zenekar játszik. Kitünő borok.

Szives pártfogást kér:

1511 **Pintér Jenő** vendéglős.

Instruálást vállal gimnáziumban érettségizett fiatalember. Cim a kiadóban. -d

Egy külön bejáratu butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. 1614

Városi Szeszfőzde Nagykanizsa, Bálhory-utca 4. Adóborok átvétele és tárolása, noah-borok vásárlása napi áron. 1554

Az NVTE jövőbeli esélyeinek latolgatása

Az NVTE eddigi bajnoki szereplése a meglepetés erejével hat a város minden sportbarátjára. A kanizsai vasutasok ugy csöppentek bele az NB II. mezőnyébe, mint — Pilátus a Crédóba. Ennek ellenére a csapat rácáfol azokra, akik bizalmatlansággal viseltettek iránta és stabil helyet foglal el a bajnoki táblázat közepén. Az eddig lejátszott mérkőzéseiin az NVTE mindig meglepetést okozott; sajnos, ezek a meglepetések nem mindig voltak — kellemesek. Az együttes kiszámithatatlan formaingadozásai olyan eredményeket szültek, melyek után az NVTE-t a »szélsőségek csapatának« kell neveznünk. Egy-egy váratlanul kitünő eredmény után meglepetésszerü vereségek, vagy félsikernek számitó döntetlenek kerültek a csapat eredménylistájára. Az NVTE határozottan jó játékerőt képvisel, amit az NB II. komoly csapatokat foglalkoztató mezőnyében kivivott bajnoki helyezése is igazol. A legfeltünőbb (és ennek »köszönhető« a csapat a legtöbb vereségét): a rutinhiány. Otthonában a csapat még veretlen, de ha a játékosok idegenben lépnek pályára, nem tudnak urrá lenni a megilletődöttségen. Az NVTE vasárnap nehéz mérkőzés előtt áll és az egyesület minden barátja szorongva gondol a tatabányai nagy erőpróbára. Tisztes eredményt várunk a csapattól, de nem füzünk vérmes reményeket a vasárnapi mérkőzéshez. Az NVTE-nek áldáz harcot kell vivnia, hogy az NB-ben való bentmaradáshoz szükséges pontokat összegyüjtse. Mi bizunk abban, hogy a tavaszi idény nagy küzdelmei nem találják majd felkészületlenül ezt a lelkes gárdát és igy városunk sportközönsége az 1947/48. bajnoki évben is élvezheti a hazai NB II. mérkőzéseket.

Nyerhet-e még bajnokságot a MAORT?

A MAORT bajai vereségével még ma is keserü szájizzel foglalkoznak a csapat táborában. A heteken keresztül kitünően szerepelt együttest közönsége féltő aggódással küldte el hosszu utjára, de bizott abban, hogy az utolsó akadály előtt sem torpan meg a jóképességü gárda. Tudta mindenki, hogy az őszi nehéz mérkőzések nagy strapája nyomot hagy a játékosok kondicióján. Különösen az aggasztotta a vezetőséget és a szurkolótábort, hogy a bajnoki sorsolás egymásután következő két vasárnapon is messze idegenbe szólitotta a csapatot. A Bátaszéken és Baján járt gárda 8 nap leforgása alatt 800 kilométeres autóutat tett meg. Már Bátaszéken érezhető volt, hogy a játékosok fáradsággal küzdenek és nem tudnak erősiteni az iramon, amikor az döntő fontosságu volna. A MAORT ennek ellenére hazahozta a nehéz mérkőzés értékes két pontját, bebizonyitva, hogy a csapatban figyelemreméltó képességek szunnyadnak. Baján már teljesen összetört gárda lépett pályára, mely, ólmos fáradtsággal a tagjaiban, képességeinek csak igen csekély hányadát tudta kifejteni.

A MAORT bajai vereség folytán 6 pontra nőtt az eddig is vezető Pécsi BTC előnye. MAORT-körökben most áll a vita: Van-e remény még ezekután is, hogy a csapat bajnokságot nyerjen? A magunk részéről konkrét valaszadással nem kapcsolódunk be az esélyek latolgatásába és csak a következőket jegyezzük meg: A labdarugás örök kiszámithatatlansága már nem egy esetben szolgáltatott példát arra, hogy 6—8 ponttal vezető csapat 3—4 mérkőzésen elveszitse megszerzett előnyét. A papiron való számitgatás elmélete mindig megdől — a küzdőtéren. A jövő mérkőzésein játszon nyugodtan a csapat és talán éppen ez gyümölcsözi majd a MAORT-sportrajongók vágyálmának megvalósulását: a bajnokságot.

HIREK

— Esküvő

Gosszi Károly pékmester és Kovács Rózsi folyó hó 28-án tartották esküvőjüket.

— „Hol találkozunk?"

— ezt a kérdést hallani léptennyomon a kanizsai utcákon, társaságban, mindenfelé. Fiatalok, felnőttek teszik fel egymásnak a kérdést és mindannyian abban egyeznek meg, hogy holnap, szombaton este 8-kor találkoznak a kanizsai nyomdászok táncteáján a Szociáldemokrata Párt termeiben. Belépődij nincs, rumos, cukros tea hozzávaló édes süteménnyel 2 forint.

— Orvosi hir

Dr. Kárpáti József orvos, volt egyetemi tanársegéd, rendelőjét Kiskanizsáról Zrinyi Miklós-utca 40/a. szám alá helyezte át. (Polgári iskola mellett.)

— Elsejei gondok

December elseje lesz vasárnap. Az elsejo mindig gond. De ezén az elsején a legnagyobb gond mégis az, hogy 8 órára mindenki odaérjen a Magyar-Jugoszláv Társaság kanizsai szervezőbizottságának táncestélyére a Központ-kávéház termeibe, ahol munkás és értelmiségi, ifju és felnőtt, kevésgarasu és jobbmódu ad egymásnak találkozót a demokrácia őszinte szellemében. Belépődij két forint.

— MAV B-listások figyelmébe!

1946 december 31-vel nyugdijazott vagy tényleges szolgálatból elbocsájtott alkalmazottak arcképes igazolványait az üzletvezetőség december hóra megfelelő záradékkal érvényesiti. Felhivom az állomás létszámába tartozó érdekelteket, hogy igazolványukat e célból az állomás »B« segédhivatalában mielőbb adják le. *Állomásfőnök.*

— Halálozás

Bojtor József bérautófuvarozó garázstulajdonos Nagykanizsán elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a temető halottasházából.

— Értesités

Ifj. Vajda Sándor és családja közlik, hogy szombaton, 30-án reggel fél nyolckor lesz elhunyt idős Vajda Sándor lelkiüdvéért a szentmiseáldozat a Jézus Szive templomban.

— KOKSz

textilszakosztály felhivja tagjai figyelmét, hogy szombaton, 30-án délután 3 órára a könyvek átvételéro jöjjenek össze. Ügyvezető.

Szombaton és vasárnap este

disznótoros vacsora a Kis Sörházban

Tánc.

Záróra reggel 4 órakor.

Szives pártfogást kér

1512 **Mulk István**

Munkás — paraszt — értelmiség egységet akarsz? Segítsd tanulni a paraszt és munkás gyermekét: — adakozz a népi kollégiumra!

FIGYELEM!

A **Balatáti hangulat-termében**

szombattól (minden este)

Korálka Vilma

énekel.

Munkátli vacsora különlegességek.

Balatoni borok. Kitünő zene.

Szombaton és vasárnap reggel 5 óráig nyitva.

Szives pártfogást kér

Keresztesi Géza

1181 vendéglős.

— A hét cinke

Komáromi Ferenc tollából Szécsi Árpádné rajzaival illusztrálva egy bübájos mesekönyv jelent meg a nagykanizsai könyvpiacon. A könyvet az Exodus kiadóvállalat adta ki, ára 12 forint. Meseirodalmunk ritka gyöngye ez a kötet. Nyelve is hibátlan, tiszta magyar nyelv s ezenfelül stilusa is van. Furcsán hat talán, hogy már ezt is érdemeként emlitjük és még inkább, hogy ezt emlitjük elsősorban, de ez a legnagyobb érdeme, mert ezzel szinte egyedül áll ujabb meseirodalmunkban. Hiszen ujabban már népmesegyüjteményeink is rossz, vagy megromlott nyelvérzékü mesélők szövegeit közlik, nem is emlitve az idegen mesegyüjtemények vérszegény forditásait. Ezek akkor is illuzórikussá tennék a városi gyermek anyanyelvi nevelését, ha az iskola hivatása magaslatán állna e téren. Most pedig meg kell cáfolnunk önmagunkat és ki kell jelentenünk, hogy maga a történet, a hét cinke esete is egyedül áll meseirodalmunkban. Ilyen hamisitatlan, közvetlen hangu állatmese müvelt ember tollából csak ugy születhetik meg, ha a szerzőn nem uralkodik el a tendencia: gyerek-könyvet irni, hanem végig megmarad az önvallomás költői bevületében. Komáromi Ferenc könyve a felnőtt embernek is élvezetes olvasmány, mert jelképesen kifejezi mai embersorsunkat. Az igazi költő, pedagógus, ember a gyerekhez is őszintén és teljes emberségével viszonyul, egyenrangu félnek fogadja el a gyereket, felszabaditva őket a tucatemberek rabságából.

(=)

Központtól

5 percnyire 3×1 szobás jókarban lévő **ház** 130 □-öles telken nagyon **olcsón eladó.** Vizvezeték mellett.

Ingatlanforgalmi Iroda

16 0 Kinizsy-u. 27.

Hirdetmény.

Felhivom a fogyasztóközönség figyelmét a november és december hónapokra szóló hatósági cukor kiadása tárgyában közzétett hirdetményemre, mely a közellátási hirdetőoszlopokon (Muszel és Stampf kirakat) van kifüggesztve.

A kereskedőket pedig értesitem, hogy kezdő cukorellátmány kiutalása végett jelentkezzenek a Közellátási Hivatalban és a 7 es számu cukorszelvényekről az elszámolást hozzák magukkal.

1621 Polgármester.

ZALA demokratikus politikai napilap

Szerkeszti: **Benczo Jenő** főszerkesztő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-ut 5. Telefon 31.

Kiadja a Nemzeti Bizottság, Nagykanizsa

Szerkesztéséért és kiadásért felel Benczo Jenő.

Nyomatott a „Közgazdasági R. T. Nagykanizsa" nyomdájában Nagykanizsán.

Nyomdáért felel: Zalay Károly.

Minden modern tipusu rádiócső kapható

Steiner Ferenc rádiólaboratóriumában Fő-ut 8. sz.

Rádió javitás, vétel, csere, eladás.

1423 Nagy raktár **villanyégőből.**